Criminele rol van Schoonhoven 1660-1788

Streekarchief Midden-Holland, toegangsnr. ac1058, inv.nr. 85

bewerkt door
drs. C. Doedeijns

fol. 1

Rechtdag de 1e november 1660[1] present de heeren Bailliu ende Schepenen

Den heer Hugo Blomvliet, Bailliu der stadt Schoonhoven ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Pieter Roman out Schepen ende Vroetschap deser stede ende gewesen boekhouder van 't gasthuys alhier gedaegde alsnoch te dienen van reprochen volgens appoinctement van de heeren Schepenen

T. Bullick den heer gedaegde inhererende sijne geinterjecteerde appellatie op den 25en october laetstleden gedaen, protesteert van attentaten.

A. Bullick d' heer Eysscher mits den gedaegde in gebreke blijft van reprochen te dienen, versochte dat deselven sal worden versteken, ende dat voorts op d' saacke sal worden gesententieert.

Schepenen versteken den gedaegde van reprochen salve purge over acht dagen. Actum ut supra.

fol. 1v

Rechtdagh den 8en novembris 1660[2] present d' heeren Bailliu ende Schepenen omnibus demto Botter

Den heer Hugo Blomvliet, Bailliu der stadt Schoonhoven ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Pieter Roman out Schepen Vroedschap ende gewesen boekhouder van 't gast-huys deser stede gedaegde alsnoch te dienen van reprochen

T. Bullick, voor den heer gedaegde, seyde dat de fatalia om sijne geinterjecteerde appellatie te prosequeren[3], alsnoch waren loopende, protesteert oversulcx iterativelijck van attentaten.

A. Bullick, d' heer Eysscher vermits de gedaegde alsnoch in gebreke blijft van reprochen te dienen, versochte dat deselven daer van absolutelijck sal worden versteken, ende dat voorts in de saacke sal worden gesententieert.

In state bij Schepenen.

[1] Maandag 1 november 1660.
[2] Maandag 8 november 1660.
[3] *GTB*. Prosecutie; een gerechtelijke handeling voltooien.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl
Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 2

Rechtdagh den 22en novembris 1660.[1]
present d' heeren Bailliu ende Schepenen
alle

D' heer Hugo Blomvliet, Bailliu
der stadt Schoonhoven ende den Lande
van Belois, nomine offitii Eysscher in
cas crimineel
contra
Pieter Roman Out Schepen ende
Vroetschap ende gewesen boekhou-
der van 't gasthuys deser stede
gedaegde alsnoch te dienen van repro-
chen.

D' heer Eysscher employerende aen sijne zijde reprochen van rechten, versocht dat den gedaegde staende Vierschaer van reprochen sal dienen off daer van absolutelijck worden versteken, ende dat voorts in de saecke sal worden gesententieert.

Den gedaegde seyde dat hij hem met die van sijnen rade nader hebbende beraden geresolveert is geworden de geinterjecteerde appellatie te laten varen, ende alsnoch sijne reprochen veerdigh te maken, renunchierende derhalven van sijne voorsz. appellatie, versochte admissie, om het verstecq jegens hem gedeceneert binnen den tijt van veerthien dagen te mogen purgeren, met presentatie van te refunderen de costen van den retardemente.

D' heer Eysscher consenteert.

fol. 2v

Rechtdagh den 6en decembris
1660[2] present d' heeren Schepenen
alle dempto Juynboll

Den heer Hugo Blomvliet,
Bailliu der stadt Schoonhoven
ende den Lande van Belois,
nomine offitii Eysscher in cas
crimineel
contra
Pieter Roman Out Schepen
Vroetschap ende gewesen
boekhouder van 't gasthuys
deser stede gedaegde alsnoch
te dienen van reprochen.

Den heer gedaegde diende van reprochen in geschrifte.

D' heer Eysscher versochte copie.

fol. 3

Rechtdagh den 13en december 1660[3]
present d' heeren Bailliu, Cort,
Joncheer, Verhaer ende Block
Schepenen

De heer Hugo Blomvliet, Bailliu
der stede Schoonhoven ende den Lande
van Belois, nomine offitii Eysscher
in cas crimineel
contra
Pieter Roman out Schepen,

[1] Maandag 22 november 1660.
[2] Maandag 6 december 1660.
[3] Maandag 13 december 1660.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Vroetschap ende gewesen boekhouder
van 't gasthuys deser stede
gedaegde, omme sijne schriftelijcke reprochen
over te leveren ofte verstecq
van dien te begeren.

T. Bullick voor den gedaegde neemt aen binnen 14 dagen copie van sijn reprochen over te leveren aen den heer Eysscher.

D' heer Eysscher versochte verstecq.

Schepenen accorderen den gedaegde sijn verzoek van binnen 14 dagen sijne reprochen over te leveren aen den heer Eysscher op pene van versteken te sijn van sijne reprochen.

fol. 3v

Rechtdagh den 10en january
1661[1] present d' heeren Cort, Jonc-
heer, Verhaer, Botter
ende Block, Schepenen postea Prins[2]

De heer Hugo Blomvliet,
Bailliu der stede Schoonhoven
ende den Lande van Belois,
nomine offitii Eysscher in cas
crimineel
contra
Pieter Roman oudt Schepen
ende Vroedschap deser stede ende boek-
houder van 't gasthuys
deze stede, omme op versteq
sijne schriftelijcke reprochen over
te leveren

T. Bullick voor den heer gedaegde levert over sijne reprochen.

A. Bullick copie.

fol. 4

Rechtdagh den 4en april 1661 [3]
present d' heeren Bailliu ende Cort, Joncheer
Verhaer

D' heer Hugo Blomvliet, Bailliu der
stadt Schoonhoven ende den Lande van
Belois, nomine offitii Eysscher in cas
crimineel
contra
Pieter Roman, gewesen boeckhouder van
het gasthuys deser stede, gedaegde in 't
voorsz. cas te dienen van salvatien

Den heer Eysscher employeert salvatien van rechten, versoeckende voorts sententie.

T. Bullick versochte tijd van een maendt.

D' heer Eysscher consenteert mits dat recht gedaen sal werden op de stucken die als dan sullen werden overgelevert.

fol. 4v

Sententie Maritge Jans in de

[1] Maandag 10 januari 1661.
[2] Postea Prins; naderhand komt Prins nog.
[3] Maandag 4 april 1661.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

wandelinge genaemt Maey het
Houte Wambais

Alsoo Maritge Jans in de wandelinge genaemt Maey het Houte Wambais, out ontrent 30 jaren, geboren binnen deser stede, buyten pijne ende banden van ijsere bekent heeft, dat sij gevangen, ontrent elff jaren geleden getrouwt sijnde met Richard Eduards soldaet onder de compaignie van den Sergeant majoor ende Cappiteyn Brochell Lloyd jegenwoordigh in guarnisoen tot Nimwegeen ende aldaar met de voorsz. haren man eenigen tijt hebbende gewoont ende bij deselven geprocureert vier kinderen, deselven ontrent anderhalff jaer geleden (soo sij seyt om sijn godloos leven) heeft verlaten, ende met dieven gegaan tot Arnhem, ende dat haer gevangen aldaer de stadt is ontseyt, ter saecke (soo sij gevangen mede voorgeeft) haer kint een steen in een glas gesmeten hadde ende sij daer mede beschuldight wierde, ende dat na informatie op 't gene voorsz. is, genomen, gebleeken is, dat ter saecke van hoererij ende overspel haer van haer gevangen van hem heeft affgejaeght ende om gelijcke oorsaeke haer gevangen daer na de stadt Arnhem is ontseyt. Ende dat sij gevangen, jegenwoordig swanger sijnde, haer vervordert heeft eerlijke getrouwde luyden te beschuldigen vleeschelijck met haer te hebben geconverseert ende voorgeeft daarbij swanger te sijn, deselve alsoo in haer eer ten hoogsten lederende[1]. Het welke saecken sijnde van seer quade gevolgen die in een stadt ende land van justitie niet connen werden geleden, maar andere ten exemple gestraft dienen. Soo concludeerde d' heer Hugo Blomvliet, Bailliu der stede Schoonhoven ende den Lande van Belois, uyt den naem ende van wegen de hooge Overheyt ende Graeflijckheyt van Hollandt ende Westvrieslandt, dat sij gevangen over de voorsz. injuren sal werden gestelt op een kaeck ende voorts ter saecke van 't overspel vervolgens het 15e artyckel van de politijcke ordonnantie van haer Edel Hoog Mogenden gebannen de tijt van vijftich jaren uyt Hollandt ende Westvrieslandt, mitsgaders den Gestichte van Utrecht
fol. 5 daer uyt te vertrecken binnen 24 uren, sonder middelerwijle daer weder in te comen op pene van geschavotteert ende aen den lijve gestraft te werden, ende dat haer gevangens goederen sullen werden geconfisqueert ten profijte van hoochgemelte hooge Overheyt.

Schepenen gehoort den eysch van den heer Officier ende des gevangens confessie, doende recht uyt den naem ende van wegen de hooge Overheyt ende Graeffelijckheyt van Hollandt ende Westvrieslandt, hebben haer gevangen gebannen ende bannen haer mits desen uyt Hollandt ende Westvrieslandt, mitsgaders uyt den Gestichte van Utrecht den tijt van vijftich jaren, daer uyt te vertrekken binnen 24 uren, sonder middeler wijle daer weder in te comen op pene van geschavotteert ende aen den lijve gestraft te werden. Ontsegghen den heer Eysscher sijn vorderen eysch ende conclusie. Actum bij d' heeren Deventer, Cort, Jonckheer, Verhaer, Botter, ende Block, Schepenen den 23en septembris 1660.[2]

gevangen den 19en ende uytgegaen den 23en septembris 1660 met twee kinderen.

fol. 5v

Sententie Magdaleen Jans
in de wandelinge genaemt Lena van
Schoonhoven[3]

Alsoo Magdalena Jans in de wandelinge genaemt Lena van Schoonhoven out ontrent dartich jaren geboren buyten deser stede, buyten pijne ende banden van ijsere bekent heeft, dat sij gevangen ontrent drie jaer geleden tot Rotterdam met de strop om den hals ende roeden in haer armen ende het brandijser op haer rugge achteraff hangende op het schavot gestelt is geweest ende gecondemneert de justitie die aen de andere medegevangenen geschiede, ten aensigten sij swanger was ende daeromme de condigne[4] straffe aen haer niet conde werden gedaen, aen te sien, ende voorts gebannen uyt Hollandt ende Westvrieslandt op pene van met de coorde gestraft te werden, ter saecke sij gevangen hadde verkeert bij fameuse dieven vagabonden ende lantloopers, ende deselve oock in hare dieverijen huysbracken ende het vercoopen van gestolen goederen, hadde geassisteert, het welcke haer gevangen wel hadde behooren te dienen, omme haer te begeven tot een beter leven ende van het quade geselschap aff te houden, [dan] gaende in 't selve quaet leven voorts, levende in hoerdom ende violerende het voorsz. bannissement heeft sij gevangen haer verder begeven in de Lande van Hollandt ende Westvrieslandt in het geselschap van seer fameuse dieven lantloopers ende vagabonden, waerbij oock al eenige met de coorde gestraft sijn, dat sij gevangen meede soo nu soo dan part ende deel gehadt heeft van de gestolen

[1] *GTB*. Lederen; Minder aangenaam worden.
[2] Donderdag 23 september 1660.
[3] Zie voor haar wederwaardigheden, zie: Florijke Egmond: *Op het verkeerde pad, georganiseerde misdaad in de Noordelijke Nederlanden 1650-1800* (Amsterdam 1994) 71-84.
[4] *GTB*. Condigne; Passend, waardig.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

goederen, onder andere van de dieverije acht a negen weecken gedaen in het lage Sticht bij Marinus, Abraham Cuyteman, Celi ende Sijtge Thonis in de wandelinge genaemt Meysge van Buren sijnde fameuse dieven ende dieffeggen, gepleegt, hoewel sij gevangen daer bij de dieverije niet present seyt geweest te sijn. Dat sij gevangen acht dagen geleden eer sij gevangen wierde jegens Govaert met Marinus, Abraham Cuyteman, Celi Claes ende Sijtge Teunis van Hees is gecomen herwaerts aen, met meenigh om hier ontrent off in de stadt ergens in te breecken tot dien eynde haer kint gelaten hebbende tot Hees, het ooge hebbende op het huys van Thonis Abeel tot Willigen ende op het huys van een silversmit binnen deser stede, vragende Marinus

fol. 6 tot dien eynde haer gevange oft oock starke wacht ontrent het Stadhuys ende door de stad gehouden wierde, ende Marinus oock het selve huys, soo sij seyde, op sondag den [ ] verspiet hadden, jegens Sijtje Teunis, die deselven Marinus aenraden, den man een strick om den hals te werpen ende de keel te worgen, opdat dat silversmit niet roepen soude off eenig geluyt maecken, seggende Ick hebbe soo menigh eerlijck huys bestolen, Ick sal dit mede wel bestelen, ende dat sij gevangen des naghts tusschen sondagh ende maendagh den [ ] ten elff uren sijn gecomen voor de huysinge van Leendert Gerritsz. in Willige Langerack ende aldaer ingebroocken ende verscheyde goederen gestolen hebben, sijnde sij gevangen vooruyt gegaen op het kerckhoff van Willigen ende de andere als de huysbraeck ende dieverije gepleeght soude sijn ende te wachten ende dat te beter te connen ontvluchten ten aensien sij swanger is. Dat sij gevangen ontrent acht dagen eer sij gevangen wierde, mede op Hees tot Mees Rutgerse is geweest met den voorsz. Marinus, Willem Cool, Abraham Cuyteman, Celi Claes ende Sijtge Teunis, als wanneer inden avont aldaer aen de deur geclopt wierde bij drie manspersonen, waervan twee elcx een reyssack hadden op de schouder, vragende na den wegh, ende dat Marinus tegens de andere seyde: Laet ons die in de duynen nederleggen, ende sien wat in de sacken is, niemant sal het weten, dat het selve niet geschiede, door dien Willem Cool seyde: Hij doet dat niet, sijn wij dieven, laet ons geen moordenaers worden, ende Mees Rutgersz. seyde: kinderen wilt gijluyden schieten, schiet niet bij mijn deur, het soude mijn leven costen, maer wilt gijluyden het doen wachte dat sij wat in de duynen sijn, dan can ik seggen, dat ick daer niet van en weet. Dat sij gevangen daer mede present is geweest op Hees als de voorsz. Marinus wierde gemaect commandeur, Boij Cappiteyn, Willem Cool luytenant, Abraham Cuyteman vaendrager, Lucifer alias Huybert sergiant, Frans Thijsz. corporael, Jan van Woerden landpassant, Jan den Blauwen adelborst oft diergelijcke, ende dat daer mede present waren Herman de Moff die beul is, Cees van Delft, Maeburgh Coenraedts, Celi Claes, Sijtge Teunis, wiers man in de wandeling genaemt Prins van Conde naer Oostindien is, alle sijnde fameuse dieven, dieveggen ende vagabunden. Dat mede ontrent twee dagen eer sij gevangen wierde met Marinus, Abraham Cuyteman ende Sijtge Teunis is geweest op de Kerckwegh voor de huysinge staende jegens over de huysinge van haer gevangens vader buyten deser stede, met meeninge aldaer in te breecken, sij gevangen het huys aengewesen hebbende, dan dat sij voor de deur luisterende eenig manvolck in huys hoorden ende daeromme daer naest in een hoybergh daer begevende ende de dieverije alsoo achterlieten.
Alle het welcke saecken sijn van seer quaden gevolge die in een stadt ende landt van justitie niet connen worden geleden

fol. 6v maer andere ten exemple gestraft dienen. Soo concludeerde d' heer Hugo Blomvliet, Bailliu der stede Schoonhoven ende den Lande van Belois, uyt den naem ende van wegen den hooge Overheyt ende Graeffelijckeheyt van Hollandt ende Westvrieslandt, dat sij gevangen daer over, ten insichte sij swanger is, sal blijven in hechtenisse, ter tijt sij gevangen sal wesen verlost, ende daerna gebracht ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen, ende aldaer wel strengelijck sal werden gegeesselt ende gebrantteyckent ende voorts gebannen uyt Hollandt ende Westvrieslandt, mitsgaders den Gestichte van Utrecht, haer leven langh gedurende, sonder daer weder in te comen op pene van met de coorde gestraft te werden dat de doot navolgt, met confiscatie van goederen.

Schepenen gehoort den eysch van den heer Officier ende des gevangens vrijwillige confessie, prefererende gratie voor rigeur van justitie, ten insichte sij gevangen swanger is ende verscheyde dieverijen ende dieven ten dienste van de justitie heeft bekent gemaect, doende niettemin recht uyt den naem ende van wegen de hooge Overheyt ende Graeffelijckheyt bovengemelt, hebben haer gevangen gebannen ende bannen mits desen uyt Hollandt ende Westvrieslandt, mitsgaders den Gestichte van Utrecht, haer leven langh gedurende, sonder daer weder in te comen op pene van met de coorde gestraft te werden datter de doot navolgt, ende verclaren alle hare goederen geconfisceert. Actum bij d' heeren Jan Adriaensz. Cort, dr. Guiliam Verhaer, Nicolaes Juynbol, Johan Botter ende Elias Block, Schepenen ende gepronunchieert den 26en february 1661.[1]

gevangen den 8en january 1661
ende uytgegaen den 26en february 1661, daerbij den gevangen vijff dagen tot Utrecht is geweest om geconfronteeert te werden jegens d' gevangenens aldaer, sijnde den 12en february van Utrecht weder gecomen met het kint dat sij tot Hees hadde gelaten, ende heeft om redenen soo lange geseten.

[1] Zaterdag 26 februari 1661.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Schepenen verclaren de gevangen geen goederen heeft.
De oncosten sijn bij provisie bij de stadt verschoten.

fol. 7

Sententie van Marighge Barends in de wandelinge genaemt May Muts[1]

Alsoo Maretge Barends out 20 jaren geboortigh van Schoonhoven buyten pijne ende banden van ijsere bekent heeft dat sij gevangen op den 4en septembris 1660 bij sententie van Schepenen deser stede om haer hoereije, quaet ende ergerlijck leven is gebannen voor den tijt van thien jaren, uyt de stadt ende den Crimpender: ende Loopickerweert, ende dies niettegenstaende haer tot verscheyden reysen binnen deselve stadt ende weerden begeeven, violerende alsoo het voorsz. bannissement ende dat sij gevangen haer mede ter weer gestelt heeft jegens den dienaer van de justitie als sij gevangen wierde. Alle 't welcke streckende tot vilipendie ende cleynachtinge van de justitie niet tolerabel is maer andere ten exemple gestraft dienen. Soo concludeerde d' heer Hugo Blomvliet, Bailliu der stede Schoonhoven ende den Lande van Belois, uyt den naem ende van wegen de hooge Overheyt ende Graeffelijckheyt van Hollandt ende Westvrieslandt dat sij gevangen daer daerover sal worden gebraght ter plaetse daer men gewoon is justitie te doen, ende aldaer wel strengelijck sal worden gegeesselt, ende voorts gebannen uyt Hollandt ende Westvrieslandt mitsgaders den Gestichte van Utrecht sonder oyt daer weder inne te comen op pene van swaerder straffe.

Schepenen gehoort den eysch van de heer Officier ende der gevangens confessie, doende recht uyt den naem ende van wegen de hooge Overheyt ende Graeffelijckheyt voren gemelt, hebben haer gevangen boven de voorsz. thien jaren bannissement, noch andere thien jaren gebannen uyt Hollandt ende Westvrieslandt mitsgaders den Gestichte van Utrecht daer uyt te vertrecken binnen 24 uren ende binnen den voorsz. tijt niet weder in te comen op pene van aen den lijve gestraft te werden. Actum bij d' heeren Johan Cort, Adriaen Joncheer, dr. Guilliam Verhaer, Johan Botter ende Elias Block, Schepenen, op den 26en marty 1661[2]

gevangen den 28en marty 1661.
uytgegaen den 28en marty 1661.

fol. 7v

Rechtdagh den 16en mey 1661[3]
present d' heeren Bailliu ende Cort Joncheer, Juynbol ende Block, Schepenen

D' heer Hugo Blomvliet,
Bailliu der stede Schoonhoven
ende den Lande van Beloys, nomine
offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Pieter Roman gewesen boeckhouder
van 't gasthuys alhier gedaegde in 't
voorsz. cas sententie te begeren

D' heer Eysscher versocht sententie

De gedaegde seyde dat d' Heeren van den Gerechte bij haerluyden appoinctenmenten van date den 11en octobris 1660 hebben geordonneert partijen ten wedersijden de saecken te beschrijven bij reprochen ende salvatien gelijck dienvolgende aen de sijde van den gedaegde van schriftelijcke reprochen sijn gedient sonder dat aen de sijde van den heere Eysscher de saecke bij salvatien is beschreven immers daer van niet gedient, versoeckende oversulcx dat in gevolge van den voorsz. appoinctemente den heer Eysscher sal worden geordonneert alsnoch te dienen van schriftelijcke salvatien op de overgeleverde reprochen van hem gedaegde.

fol. 7v

Idem nomine offitii Eysscher in cas crimineel

[1] Eerder in Schoonhoven veroordeeld. Zie: SAMH, *Schoonhoven, 1058-83*, p. 641, dd. 4 september 1660.
[2] Zaterdag 26 februari 1661.
[3] Maandag 16 mei 1661.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

contra
Dirck Jansz. ende Willem Jansz. de
Ruyter gedaegdens in het voorsz. cas e.d.

D' heer Eysscher vermits de non comparitie vande gedaegdens in persoon, versogte defaut met profijt als na rechten.

Schepenen fiat.

fol. 8

Sententie van Catelijn Cornelis ende
Maretge Claes

Alsoo Catelijn Cornelis out ontrent 26 jaren geboortigh te Yperen[1], 10 à 11 jaren in 't weeshuys tot Middelburgh gewoont hebbende, nu over twee jaren geleden daer uyt is geloopen, sedert ten platten lande heeft gaen bedelen ende vagebonden, ende van de somer tot Utrecht mede is gevangen geweest, ende los sijnde sigh weder heeft gaen begeven tot bedelen.
Ende Maretge Claes out 36 jaren geboortigh van Amsterdam op Rapenburgh, hebbende aldaer gewoont op 't oude franse padt ende nu in de Verwersbau off Verwersgangh, ende een jaere twee a drie langh somtijts een dagh twee a drie heeft gaen bedelen ende met lieghges te loopen, contrarie den placcaten op de bedelarijen geëmaneert. Soo concludeert d' heer Hugo Blomvliet, Bailliu der stede Schoonhoven ende den Lande van Belois, dat de voorsz. gevangens daer over sullen werden gebracht ter plaetse daer men gewoonlijck criminele justitie is doende, ende aldaer wel strengelijck sullen worden gegesselt ende voorts gevangen haer leven langh gedurende uyt Hollant ende Westvriesland mitsgaders 't Sticht van Utrecht sonder daer weder inne te comen op pene van swaerder straffe.

Schepenen gehoort hebbende de criminelen eysch van de heer Officier ende des gevangens confessien, doende recht, hebben de voorsz. gevangens gebannen ende bannen deselve mits desen te weten, Catelijn Cornelis haer leven langh gedurende, ende Maretge Claes den tijt van thien jaren, uyt Hollant ende Westvrieslant mitsgaders 't Sticht van Utrecht daer uyt te vertrekken binnen daaghes sonnenschijn, sonder daer weder inne te comen bij Catelijn Cornelis, ende voor de expiratie van de voorsz. thien jaren bij Maretge Claes, op pene van swaerder straffe. Actum bij de heeren Johan Cort, dr. Guiliam Verhaer ende Elias Block, Schepenen den 22en augusti 1661.

Gevangen den 15en ende uytge-
gaen den 22en augusti 1661.

fol. 8v

Rechtdagh den 5en september 1661[2] present
de heeren Bailliu, Cort, Verhaer
ende Block, Schepenen

De heer Hugo Blomvliet, Bailliu
der stede Schoonhoven ende den
Lande van Belois, nomine offitii
eyscher in cas crimineel
contra
Jacob Corre wonende op
Ammerstol[3] gedaegde in persoon
E.D.

De heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde in persoon versochte het eerste default met een tweede citatie bij edicte ende in persoon.

Schepenen fiat.

fol. 8v

Idem Eysscher in cas delict

[1] Ieper, prov. West-Vlaanderen, België.
[2] Maandag 15 september 1661.
[3] Ammerstol, gem. Krimpenerwaard, prov. Zuid-Holland.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

contra
Maerten Jansz. Vrancrijcker
wonende in Loopick[1] gedaegde

T. Bullick[2] versocht de sake mogte worden gestateert.

Ut supra.

fol. 9

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Pieter Roman gewezen boekhouder
van 't gasthuys alhier gedaegde
in 't voorsz. cas sententie begeren.

T. Bullick voor den gedaegde persisteert bij sijn geteyckende op den 16en mey lestleden ten rolle gedaen. Versochte daerop dispositie.

A. Bullick den heere Eysscher seyde jegens de overgeleverde reprochen van den gedaegde op den rechtdag van den 4en april 1661 te hebben geemployeert salvatie van rechten, ende daermede 't appointement van den heeren Schepenen te sijn voldaan, mitsgaders de sake nu ten vollen gebracht in state van wijsen, persisterende mitsdien den heere Eysscher bij sijn verzoek van sententie.

T. Bullick den gedaegde persiteert desgelijcx bij sijn versoek ende versochte daerop als vorens dispositie.

Schepenen verstaen dat den heer Eysscher het appointement van den 11en october 1660 heeft voldaen op den 4en april 1661. Actum ut supra.

fol. 9v

Rechtdagh den 19. september 1661.[3]
present de heeren Bailliu, Cort, Verhaer
Juynbol ende Blocq, Schepenen.

D' heer Hugo Blomvliet, Bailliu der
stede Schoonhoven ende den Lande van
Belois, nomine offitii Eysscher
contra
Pieter Roman gewesen boekhouder
van 't gasthuys alhier gedaegde in 't
voorsz. cas alsnoch sententie te
begeren.

T. Bullick voor den heer gedaegde versogte tijt van een maent om middelerwijle sijn advertissement gereet te doen maken.

A. Bullick, den heer Eysscher consenteert den gedaegde tijt van 14 dagen.

Schepenen accorderen de gedaegde tijt van veertien dagen voor alle dilay. Actum ut supra.

fol. 10

Rechtdagh den 26en september 1661[4]
present d' heeren Bailliu, Cort, Jonckheer
Verhaer, Botter ende Block, Schepenen.

De heere Hugo Blomvliet, Bailliu

[1] Lopik, prov. Utrecht.
[2] T. Bullick, afgekort tot T:B:.
[3] Maandag 19 september 1661.
[4] Maandag 26 september 1661.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

deser stede ende den Lande van
Belois, nomine offitii Eysscher in
cas crimineel
contra
Jacob Corre wonende op
Ammerstol gedaegde in persoon
om 't 2e default te begeren.

Den heer Eysscher versogte mits de non comparitie van den gedaegde in persoon het tweede default met een derde citatie bij edicte ende in persoon.

Schepenen fiat.

fol. 10v

Rechtdagh den 3en octobris 1661[1]
present d' heeren Bailliu, Cort, Jonckheer
Verhaer ende Juynbol, Schepenen

D' heer Hugo Blomvliet, Bailliu
der stede Schoonhoven ende den Lande
van Belois, nomine offitii Eysscher
in cas crimineel
contra
Pieter Roman gewesen boeckhouder
van 't gasthuys alhier gedaegde in 't
voorsz. cas alsnoch sententie te
begeren

Th. Bullick voor den gedaegde, alsoo hij het advertissement noch niet en heeft becomen versochte noch tijt van veerthien dagen.

D' heer Eysscher alhoewel het appoinctement seyt dat den gedaegde op huyden moste gereet sijn voor alle dilaey consenteert niettemin inden tijt van acht dagen.

fol. 11

Rechtdagh den 10en octobris 1661[2] present
d' heeren Bailliu, Cort, Jonckheer, Verhaer,
Juynbol ende Block, Schepenen

D' heer Hugo Blomvliet, Bailliu der
stadt Schoonhoven ende den Lande van
Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Pieter Roman gewesen boekhouder van 't
gasthuys alhier gedaegde in 't voorsz. cas
alsnoch sententie te begeren

Partijen versochten sententie.

Schepenen vinden goet alvorens te sententieren op deze sake gehaelt sal worden advys van rechtegeleerden, hebben daertoe gecommitteert d' heeren Adriaen Jonckheer ende Guiliam Verhaer, Schepenen, ordonneeren tot verval van de oncosten partijen ieder in te leggen ses ende dartigh gulden. Actum ut supra.

Schepenen alsoo de gedaegde in gebreke is gebleven de voorsz. penningen voor hem gedeelt te funderen tot verval van den oncosten tot het halen van advis van Regtsgeleerde, verstaen dat den heer Bailliu de penningen sal uytleggen op sijn goeden. Actum den lesten octobris 1661[3] present allen dempto Prins.

[1] Maandag 3 oktober 1661.
[2] Maandag 10 oktober 1661.
[3] Maandag 31 oktober 1661.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 11v

Rechtdagh den lesten octobris 1661
present d' heeren Bailliu, Cort, Jonckheer, Verhaer Juynbol, Botter ende Blocq, Schepenen

D' heer Hugo Blomvliet, Bailliu der stede Schoonhoven ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Pieter Roman gewesen boeckhouder van 't gasthuys deser stede gedaegde in 't voorsz. cas omme uittinge van het ondergehouden advys ende vervolgens sententie te begeren

Partijen versoeken als in de presentatie.

Die van den Gerechte gezien ende gevisiteert hebbende de stucken ende munimenten bij partijen resprectieve overgeleyt als mede hier opgehadt hebbende advys van rechtsgeleerde, doende recht. Verclaren de gedaegde vervallen te sijne van sijn vroedschap ende electeursampt, dat hij binnen deser stede is bedienende. Condemneren deselven in een amende van duysent gulden ten behoeve van den Graeffelijckheyt. Ontseggen d' heer Eysscher sijnen vordere eysch ende conclusie ten laste van den gedaegde gedaan ende genomen ende condemneren de gedaegde in de costen van desen processe tot taxatie ende moderatie van desen Edele Gerechte, ende dit alles onvermindert ende sonder prejuditie van het proces, 't welcke de regenten van 't gasthuys in cas van recollement[1] met den reeckeningen tegens de voorsz. gedaegde voor desen Edele Gerechte sijn hebbende ende noch ongedecideert is hangende. Actum ut supra.

T. Bullick als procureur van den gedaegde constitueert hem selven van de bovenstaande sententie ilico appellant aen den Edele Hove van Holland, protesterende sijne grieven aldaer te prosequeren[2]. Actum ut supra.

fol. 12

Rechtdagh den 14en novembris 1661[3]
present d' heeren Bailliu, Cort, Verhaer Coopman, van de Voorn, Snoey ende Pamburch, Schepenen

D' heer Hugo Blomvliet, Bailliu der stede Schoonhoven ende de Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Claes Cornelis Vechtersz. geseyt Claesge Cats gedaegde in persoon e.d.

D' heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde versocht default ende voor 't profijt vandien apprehentie corporeel met een tweede citatie bij edicte.

Schepenen fiat.

fol. 12v

Rechtdagh gehouden den 5. decembris 1661[4] present d' heeren Verhaer, Coopman Juynbol, van de Vooren, ende Pamburgh, Schepenen

D' heer Hugo Blomvliet, Bailliu

[1] *GTB.* Recoleren; een verdachte of getuige zijn vroeger afgelegde verklaringen opnieuw, ter bevestiging, voorhouden.
[2] *Ibidem.* Prosequeeren, prosequeren; voortzetten, vervolgen, in rechte nastreven, instellen.
[3] Maandag 14 november 1661.
[4] Maandag 5 december 1661.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

der stede Schoonhoven ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Claes Cornelis Vechtersz. geseyt
Claesge Cats gedaegde in persoon ende defailliant
het tweede default te begeren

D' heer Eysscher mits non comparitie van den gedaegde in persoon versocht het tweede default met een derde citatie bij edicte.

Schepenen fiat.

fol. 12v

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Cornelis Thijsz. gedaegde in persoon e.d.

D' heer Eysscher mits non comparitie van den gedaegde in persoon versocht default.

Schepenen fiat.

fol. 13

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Aryen Danielsz. gedaegde in persoon e.d.

D' heer Eysscher ut supra.

Schepenen fiat.

fol. 13v

Rechtdagh den 2en january 1662[1]
present d' heeren Bailliu, Verhaer, Coopman Juynbol, van de Vooren, Snoey ende Pamburch, Schepenen

D' heer Hugo Blomvliet, Bailliu
der stede Schoonhoven ende de Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Claes Cornelis Vechtersz. gedaegde in persoon ende defailant het derde default te begeeren

D' heer Eysscher mits non comparitie van den gedaegde ende defaillant versochte het derde default met een vierde citatie bij edicte.

Schepenen fiat.

fol. 14

Rechtdagh den 23. january 1662[2] present d' heeren Bailliu, Verhaer, Coopman, Juynbol, van der Voren, Snoey ende Pamburch, Schepenen.

De heer Hugo Blomvliet, Bailliu der stede Schoonhoven ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra

[1] Maandag 2 januari 1662.
[2] Maandag 23 januari 1662.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Claes Cornelisz. Vechtersz. gedaegde in persoon ende defailiant het vierde default te begeren

De heer Eysscher mits non comparitie van den gedaegde ende defailiant versochte het vierde default met admissi om te mogen dienen van intendit.

Schepenen fiat.

fol. 14v

Rechtdagh den 13en februaris 1662[1] present d' heeren Bailliu, Coopman Juynbol, van Voorn, ende Pamburgh, Schepenen

D' heere Hugo Blomvliet, Balliu der stede Schoonhoven ende Lande van Beloys, nomine offitii in cas crimineel Eysscher
contra
Claes Cornelis Vechtersz. gedaegde in persoon ende defailliant sententie te sien begeren

In statu.

fol. 15

Rechtdagh gehouden den 6e marty 1662[2]

D' heere Hugo Blomvliet, Bailliu der stede Schoonhoven ende Lande van Beloys in nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Herrie ofte Hendrick Anthonisz.
gedaegde in persoon eysch ende versouck doen.

D' heere Eysscher mits de non comparitie van de gedaegde in persoon verzoekt default met een tweede citatie, ende apprehensie corporeel.

Schepenen mits de non comparitie van de gedaegde in persoon decerneren jegens d' selve default ende accorderen d' heere Eysscher een tweede citatie met apprehensie corporeel.

fol. 15v

Rechtdagh den 4en september 1662[3] present de heeren Bailiu, Verhaer, Coopman, Juynbol ende van der Voren, Schepenen.

De heer Hugo Blomvliet, Bailliu der stede Schoonhoven ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Wouter Bastiaensz. alias Woutge wonende in Noortpolsbroeck[4] gedaegde in persoon E.D.

[1] Maandag 13 februari 1662.
[2] Maandag 6 maart 1662.
[3] Maandag 4 september 1662.
[4] Polsbroek, gem. Lopik, prov. Utrecht.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Den heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde versochte default ende een tweede citatie bij edicte ende in persoon met apprehensie corporeel.

Schepenen mits de non comparitie van den gedaegde in persoon decerneren jegens den gedaegde default ende accorderen een tweede citatie bij edicte ende in persoon met apprehensie corporeel. Actum ut supra.

fol. 15v

Rechtdagh den 11en septembris 1662[1]
present d' heeren Bailliu, Verhaer, Coopman
vande Vooren, Snoey ende Pamburgh, Schepenen

D' heer Hugo Blomvliet, Bailliu
der stede Schoonhoven ende den Lande
van Belois, nomine offitii Eysscher in
cas crimineel
contra
Claes Cornelis Vechtersz. in de
wandeling genaemt Claesge Cats
gedaegde ende defailliant sententie te
begeeren

fol. 16

Sententie Claes Cornelis Vechtersz.
inde wandelinge genaemt Claesge
Cats

Gezien bij Die van den Gerechte der stede Schoonhoven het intendit, informatie, actens, stucken, munimenten haer Edelen overgelevert uytten name ende van wegen d' heer Hugo Blomvliet, Bailliu der voorsz. stede ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel ter eene ende Claes Cornelis Vechtersz., in de wandelinge genaemt Claesge Cats, gewoond hebbende binnen deze stede, ende geaufugeerde ende latitant gedaegde bij edicte ende in persoon ter ander sijde. Allegerende d' heer Eysscher bij de middelen van sijn intendit hoe waer is dat den gedaegde ende defailliant op den tweeden novembris 1661 voorleden met ende neffens Claes Gerritsz. Verveer ende meer ander geselschap, wesende ten huyse van David Otten herbergier binnen deser stede, hij gedaegde ende defailliant aldaer questie heeft gemoveert jegens Claes Gerritsz. verwer. Item een bloot mes uytgetrocken, daermede den voorsz. Claes Gerritsz. geaggresseert ende twee steecken geinfligeert, de een in de 's linkersijde onder de corte ribben, ende de ander ontrent de navel, daer van gemelte Claes Gerritsz. eenige dagen daer naer is comen te overlijden. Waerover den gedaegde ende defailliant voortvluchtich sijnde, den heer Eysscher tot driemalen den gedaegde heeft doen indagen bij edicte, doch hij gedaegde telckens niet comparerende, sijn tegens hem verleent geworden drie defauten, met een vierde citatie ex superabundanti. Op welcke vierde citatie den gedaegde wederom niet compareerde, is de heer Eysscher geadmitteert geworden sijn intendit over te leveren met den verificatien daertoe dienende, dienvolgende dienende van sijn intendit. Concludeert ten fine den gedaegde uyt crachte van den voorsz. defauten, sal worden versteecken van allen exceptien declinatoir, dilatoir ende peremptoir weeren ende defentie, die hij in desen hadde mogen doen ende preponeren
fol. 16v dat voorts den gedaegde over den voorsz. manslach in volgen als voren geperpetreert aen gemelte Claes Gerritsz. Verveer sal worden gebannen uyt Hollandt ende Westvrieslandt, mitsgaders de provintie van Utrecht met confiscatie alle sijne goederen, ende in handen van de justitie comende dat hij daerover andere ten exemple met den swaerde sal worden gestraft datter de dood navolgt. Op alles etc.

Die van den Geregte versteecken den gedaegde ende defailliant van alle exceptien, declinatoir, dilatoir, peremptoir weeren ende defentien die hij in desen hadde mogen doen ende proponeren. Hebben hem geaufugeerde ende defailliant voorts gebannen ende bannen hem mits desen uyt Hollandt ende Westvrieslandt mitsgaders de provintie van Utrecht sijn leven lange gedurende sonder daer weder in te comen op pene van met de swaarde gestraft te worden datter de doot na volgt ende verclaren alle sijne goederen te behoeve van de hooge Overheyt geconfisqueert. Actum bij d' heeren dr. Guilliam Verhaer, Joris Pieter Coopman, Gijsbert van de Voren, Jacob Eewoutsz. Snoey ende Olivier van Pamburgh, Schepenen, op den 11en septembris 1662.

[1] Maandag 11 september 1662.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 17

Rechtdagh den 2en october 1622[1]
present d' heer Hugo Blomvliet,
Bailliu ende Verhaer, Coopman,
Juynbol, Snoey ende Pamburgh, Schepenen

D' heer Hugo Blomvliet, Bailliu
der stede Schoonhoven ende Lande
van Beloys, nomine officii Eysscher
in cas crimineel
contra
Wouter Bastiaensz. alias Woutge
woonende in Noortpolsbroeck
gedaegde bij edicte ende in persoon om het tweede
default te sien begeeren

D' heer Eysscher versocht het tweede default met een derde citatie bij edicte ende in persoon.

Schepenen fiat.

fol. 17v

Rechtdagh den 9en octobris 1622[2]
present d' heeren Bailliu, Verhaer, Coopman,
Juynbol, van de Vooren, Snoey ende
Pamburgh, Schepenen

D' heer Hugo Blomvliet, Bailliu der
stede Schoonhoven ende den Lande van
Blois nomine officii Eysscher in cas
crimineel
contra
Wouter Bastiaensz. alias Woutge
wonende in Noortpolsbroeck gedaegde bij
edicte ende in persoon om het derde defaut
te sien begeeren

D' heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde in persoon versoect het derde default met een vierde citatie bij edicte om te sien dien van intendith.

Schepenen fiat.

fol. 18

Rechtdagh den 30en octobris 1622[3] present
d' heeren Bailliu, Coopman, Juynbol, van de Vooren ende
Snoey, Schepenen

D' heer Hugo Blomvliet, Bailliu der stede
Schoonhoven ende den Lande van Belois, nomine
officii Eysscher in cas crimineel
contra
Wouter Bastiaensz. alias Woutge wonende
in Noortpolsbroeck gedaegde bij edicte ende in
person om te sien dienen van intendit

D' heer Eysscher dient van intendith.

fol. 18v

Sententie Maritge Barents in de
wandelinge genaemt May Muts

[1] Maandag 2 oktober 1662.
[2] Maandag 9 oktober 1662.
[3] Maandag 30 oktober 1662.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Alsoo Maritge Barents[1] out 22 jaren, geboren binnen deser stede, buyten pijne ende banden van ijsere bekent heeft dat sij gevangen op den 4en september 1660 bij sententie van Schepenen deser stede is gebannen voor den tijt van thien jaren uyt de stadt ende den Crimpenerwaert ende Loopickerwaert. Ende omme het violeren van het voorsz. bannissement ende dat sij haer te were gestelt hadde jegens de dienaer van de justitie als sij gevangen wierde op den 26en marty 1661 boven de voorsz. thien jaren bannissement bij sententie van Schepenen booven noch andere thien jaren gebannen uyt Hollandt ende Westfriesland mitsgaders den Gestichte van Utrecht, sonder binnen de voorsz. tijt daer weder inne te comen, op pene van aen den lijve gestraft te werden. Ende sij gevangen haer voor de tweede mael hadde behooren te wachten de voorsz. 1e ende 2e sententie te violeren, sich eghter niet heeft ontsien haer weder binnen deser stede te begeven. Alle 't welcke is streckende tot vilipendentie ende cleynachtinge van den justitie, ende niet tolerabel is, maer andere ter exemple gestraft dient. Soo concludeert de heer Hugo Blomvliet, Bailliu der stede Schoonhoven ende de Lande van Belois, uyt den naem ende van wegen de hooge Overheyt ende Graafflijckheyt van Hollant ende Westfrieslandt, dat sij gevangen daerover sal worden gebracht ter plaetse daer men gewoon is justitie te doen, ende aldaer wel strengelijck sal worden gegeesselt ende voorts gebannen haer leven langh uyt Hollant ende Westfrieslandt, mitsgaders het Gestichte van Utrecht, sonder daer weder inne te comen, op pene van swaarder straffe met confiscatie van goederen, soo sij eenige heeft.

Schepenen gehoort hebbende den eysch van de heer Officier ende des gevangens confessie, prefererende gratie voor rigeur van justitie, doende niettemin recht uyt den naem ende van wegen de hooge Overheyt ende Graefflijckheyt voorn. hebben haer gevangen boven de tweemael thien jaren bannissement, noch andere thien jaren gebannen uyt Hollandt ende Westfrieslandt, mitsgaders den Gestichte van Utrecht, daer uyt te vertrekken binnen 24 uren, ende binnen den voorsz. tijt niet weder in te comen, op pene van aen den lijve gestraft te werden. Ontseggen den heer Bailliu sijn vordere eysch ende conclusie. Actum bij de heeren Rutgert ten Houten, Nicolaes Juynbol, Elias Block, Gijsbert van der Vooren, Jacob Snoey ende Adriaen van der Heck, Schepenen, op den 25en april 1663.[2]

Gevangen de 21e april 1663.

fol. 19

Rechtdach den 25en juny 1600
drieensestich present d' heeren Bailliu,
ten Houten, Block, van de Vooren, Snoey, van der Heck,
Schepenen

D' heere Hugo Blomvliet, Balliu
der stede Schoonhoven ende
Lande van Beloys, nomine offitii
Eysscher in cas crimineel
contra
Geertruyt Calff Clop[3] woondende
in 't Mariecloster tot Utrecht
gedaegde in persoon E. D.

D' heer Eysscher mits de non comparitie van de gedaegde in persoon versochte defaut ende voor 't proffijt vandien apprehensie corporeel met een tweede citatie bij edicte.

Schepenen fiat.

fol. 19

Idem Eysscher
contra
Amelge Roemers ut supra.

D' heer Eysscher ut supra.

Schepenen fiat.

[1] Eerder in Schoonhoven veroordeeld, zie: SAMH, *Schoonhoven 1085-83*, p. 641, dd. 4 september 1660 en *Schoonhoven 1085-85*, fol. 7, dd. 26 maart 1661.
[2] Woensdag 25 april 1663.
[3] *GTB*. De oorsprong van het woord is niet met zekerheid bekend. Wellicht is klop een afkorting van klopzuster.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 19v Sententie van Maritge Damen

Alsoo Maritge Damen huysvrou van Cornelis van Welsen oudt ontrent 35 jaren, geboren binnen deser stede buyten pijne ende banden van ijsere bekent heeft dat sij gevangen over haer dronckedrincken ende quaet leven, tot Oudewater, aldaer sij woonagtich is geweest, tot tweemael in het tuchthuys is geconfineert geweest, ende telckens daer uyt gebroocken ende de gevangenis gevioleert, als de eerste reyse met het breecken van het slot van de kettingh door een vijltje dat haer soontje Fredrick Cornelisz. door haer ordre haer gebracht hadde ende de tweede reyse met het lichten van een lus aen de ketting ende dat sij met een broodmes [affgaen] van de ketting los gevijlt hadde ende sij gevangen haer man versocht hebbende haer uyt te willen halen mits sij los was. De voorsz. Cornelis van Welsen haer man ontrent ses a seven weecken geleden in het voorsz. tuchthuys tot Oudewater bij haer is gecomen ende op sijn versoeck door de binnemoeder van het huys bij haer gevangen gelaten ende ontrent een halff uyr geweest sijnde ende versoeckende weder uitgelaten te werden sij gevangen met haer man door sulcks assistentie van desselven daer uyt is gegaen niettegenstaende de binnemoeder sulcx trachte te beletten, houdende haer gevangens man de deur open, dat sij gevangen afhebbende de kettingh van haer 's linker been in haer handen ende die van haer reghter been na slepende also met haer voorsz. man is gegaan buyten Ouwater aen den Roloff[1], ende haer gevangens man
fol. 20 aldaer met een spie van een berghroey de kettinge off sloten van haer gevangens voeten heeft los geslagen, 't welck sijnde saecken van quaede consequentie, die in een Lande van justitie niet connen werden geleden. Soe concludeerde d' heer Hugo Blomvliet, Bailliu der stede Schoonhoven ende de Lande van Belois, uyt den naem ende van wegen de hooge Overheyt ende Graeffelijckheyt van Hollandt ende Westfrieslandt, dat sij gevangene daer over sal werden gebannen uyt Hollandt ende Westfriesland mitsgaders de Gestichte van Utrecht haer leven langh gedurende sonder oyt daer weder inne te comen op pene van swaerder straffe ende dat alle hare goederen sullen worden geconfisqueert ten profijte van de hooge Overheyt ende Graeffelijckheyt vooren gemelt.

Schepenen gehoort de eysch van den heer Officier ende des gevangenes vrijwillige confessie, doende recht uyt de naem ende van wegen als boven hebben haer gevangen gebannen ende bannen deselve mits desen uyt de stadt Schoonhoven ende den Lande van Belois, den tijt van twaelff eerstcomende jaren, daer uyt te vertrecken binnen daeghs sonneschijn sonder middelerwijle daer weder daer inne te comen op pene van swaerder straffe. Ontseggen d' heer Eysscher sijn vorderen eysch ende conclusie ten laste van de gedaegde gedaen ende genomen. Actum bij den heeren Rutger ten Houten, Nicolaes Juynbol, Johan Botter, Elias Block, Ghijsbert van de Vooren ende Adriaen van der Heck, Schepenen ende gepronuncieert den 7en july 1663.[2]

fol. 20v

Rechtdach den 9e july 1663[3]
present d' heeren Bailliu,
ten Houtten, Block, van der Vooren
Snoey ende van der Heck, Schepenen

D' heere Hugo Blomvliet, Balliu
der stede van Schoonhoven ende Landen
van Beloys, nomine officii Eysscher in cas
crimineel
contra
Geertruyt Calff gedaegde in persoon
tweede defaut te begeeren

D' heere Eysscher vermits de non comparitie van de gedaegde in persoon versocht het tweede defaut met een derde citatie bij edicte ende voorts op proffijt als naer rechte.

Schepenen fiat.

fol. 20v

Idem Eysscher
contra
Anna Roemers gedaegde ut supra.

[1] Aen den Roloff; aan het water langs de huidige Damweg, richting Polsbroekerdam?
[2] Zaterdag 7 juli 1663.
[3] Maandag 9 juli 1663.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

D' heere Eysscher ut supra.

Schepenen ut supra.

fol. 21

Rechtdach den 30en july 1663[1] present
de heeren ten Houten,
Block, van der Vooren
Snoey ende van der Heck, Schepenen.

De heer Hugo Blomvliet, Bailiu der
stede van Schoonhoven ende Lande van
Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Geertruyt Calff gedaegde
in persoon 't derde default te
begeeren.

De heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde versochte het derde default met een vierde citatie ex superabundanti bij edicte ende admissie om te sien dienen van intendit.

Schepenen fiat.

fol. 21

Idem Eysscher
contra
Anna Roemers ut supra.

De heer Eysscher ut supra.

Schepenen fiat.

fol. 21v

Rechtdage den 10en septembris
1663[2] present de heeren ten Houten,
Botter, Block, Voorn, Snoey ende
vander Heck, Schepenen.

De heer Hugo Blomvliet,
Bailiu deser stede ende den lande
van Belois, nomine offitii Eysscher in
cas crimineel
contra
Hendrick Dircxz. Lichtvoet
koeckebacker van Ameyde alias
Cleyntge gedaegde in persoon E.D.

De heer Eysscher versochte mits de non comparitie van den gedaegde in persoon default ende voor 't proffijt vandien apprehensie corporeel met een tweede citatie bij edicte.

Schepenen fiat.

fol. 21v

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Jan Pietersz. Swarte Claes gedaegde
in persoon E.D.

[1] Maandag 30 juli 1663.
[2] Maandag 10 september 1663.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

De heer Eysscher ut supra.

Schepenen ut supra.

fol. 22 Sententie van Jan Vugt

Alsoo Jan Vught[1] out ontrent 26 jaeren buyten pijne ende banden van ijsere bekent heeft ontrent drie jaeren geleden hem gevangen de stadt ontseyt te sijn ende sedert ten platten lande te hebben gaan bedelen ende vagebonderen, ende niettegenstaende hem de stadt ontseyt was tot verscheyde malen binnen de stadt ende jurisdictie geweest ende daer over ende ter oirsaecke bij hem seer impertinent jegens seker borger op den 1e mey 1660 voorleden buyten deser stede aengestelt heeft, geapprehendeert te sijn, en den dienaer van justitie hem vragende waerom hij hem soo ontfatsoenlijck aenstelde, een cop met bier genomen ende dienaer voorn. in ’t aensigt gesmeten heeft. Dat hij gevangen de dienstmaagt van Dirck de Waert gesoent ende de cap van ’t hooft getrocken heeft, van meeninge zijnde van haer op haer billen te slaen, dat hij oock somtijts met sijn manlijckheyt naact off bloot langs de wegh heeft geloopen ende van een sekere huysman sulcx geleert te hebben. Dat Cornelis Jacobsz. in Berchambacht hem gevangen een stuyver gevende, hij gevangen Cornelis Jacobsz. deselven stuyver (vermits hij der twee wilde hebben) naer ’t hooft heeft geworpen. Ende dat een huysman aen de Vlist hem een stuck eten weygerende, hij gevangen seyde hem sulcx wel te sullen doen gelden ende oock des huysmans jonge daeromme geslagen te hebben. Waerover hij gevangen bij Schepenen deser stede op den 12e july 1660 gecondemneert is op de Gevangepoort binnen deser stede gegeesselt te werden, ende vorders gebannen uyt Hollandt ende Vrieslandt, mitsgaders den Gestichte van Utrecht sijn leven langh geduerende, ’t welcke hem gevangen wel hadde behooren te dienen om hem te begeven tot een beter leven, maer gaende van quaet tot erger, hem naderhand weder vervordert heeft jegens den placcaten van den lande ten platten lande ende mede binnen deser stede te gaen bedelen, violerende ende verachtende alsoo het voorsz. bannissement. Ende dat hij gevangen tot de Coningh in Berghambacht den pott met kaernemelck gecregen ende deselve gedroncken hebbende sijn gevoegh doen in de pott gedaen ende deselve soo voor de achterdeur geset heeft, omdat deselven Coningh hem gevangen geen kaes in de pan wilde laten braden, ende dat hij mede met verscheyde personen in hoerdom geweest heeft. Alle ’t welcke in een landt ende stadt van justitie aendere ten exempele gestraft dient. Soo concludeert de heer Hugo Blomvliet, Bailiu der stede Schoonhoven ende den Lande van Belois, uyt den naem ende van wegens de hooge Overheyt ende Graefflijckheyt van Hollandt ende Westvrieslandt dat hij gevangen daerover gebragt sal werden ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen, ende aldaer wel strengelijck sal worden gegeesselt, ende voorts weder gebannen uyt den
fol. 22v voorsz. Lande van Hollandt ende Westvrieslant mitsgaders den Gestichte van Utrecht, sonder oyt daer weder inne te comen op pene van swaerder aen den lijve gestraft te werden, met confiscatie van goederen ten behouve van den hooge Overheyt voorn. soo hij gevangen eenige heeft.

Schepenen gehoort hebbende den criminelen eysch van den heer Officier ende des gevangens confessie, doende recht inden naem ende van wegen de hooge Overheyt ende Graefflijckheyt van Hollandt ende Westvrieslandt, hebben hem gevangen gecondemneert, ende condemneeren hem bij desen binnen dese stede op de Gevangepoort weder gegeesselt te werden, hebben hem gevangen voorts gebannen ende bannen hem bij desen uyt Hollandt ende Westvrieslandt mitsgaders den Gestichte van Utrecht sijn leven langh geduerende, sonder oyt daer weder inne te comen op pene van swaerder aen den lijve gestraft te werden, te vertrecken binnen 24 uren. Ontseggen de heer Eysscher sijn vorderen eysch ende conclusie. Actum bij de heeren ten Houten, Botter, Block, Voorn ende Snoey ende van den Heck, Schepenen, op den 11e septembris ende ter presentie van de heeren ten Houten, Block, Voorn ende Snoey voorn. Gepronunchieert ende geexecuteert op den 12e septembris 1663.[2]

gevangen den 30en juny
ende uytgegaen den 12e september 1663.
Schepenen verclaren den gevangen om redenen soolange
heeft geseten.

fol. 23 Rechtdage den 1en october 1663 present
de heeren ten Houten, Block,
Vooren, ende van der Heck,

[1] Eerder in Schoonhoven veroordeeld. Zie: SAMH, *Schoonhoven, 1058-83*, p. 628 - 629, dd. 12 juli 1660.
[2] Woensdag 12 september 1663.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Schepenen.

De heer Hugo Blomvliet, Bailiu
deser stede ende den Lande van Belois,
nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Hendrick Dircxz. Lichtvoet, koecke-
backer van Ameyde[1] alias Cleynt-
ge gedaegde bij edicte ende in
persoon 't tweede edict te
begeeren.

De heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde bij edicte ende in persoon versochte het tweede default met een derde citatie bij edicte ende in persoon.

Schepenen fiat.

fol. 23

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Jan Pietersz. Swarte Claes gedaegde ut supra.

De heer Eysscher ut supra.

Schepenen fiat.

fol. 23

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Matheus Claesz. alias
Lahay gedaegde in persoon E.D.

In state.

fol. 23v

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Arien Jansz. Taets gedaegde
in persoon E.D.

De heer Eysscher versochte default mits de non comparitie van den gedaegde met een tweede citatie bij edicte ende in persoon.

Schepenen fiat.

fol. 24[2]

Rechtdagh den 15en october 1663[3]
present de heeren Block, van den Vooren,
Snoey ende van der Heck, Schepenen.

De heere Hugo Blomvliet, Balliu
der stede Schoonhoven ende
Lande van Beloys, nomine offitii
Eysscher in cas crimineel
contra
Hendrick Dircksz. Lichtvoet alias
Cleyntge koeckebacker van
Ameyde gedaegde bij edicte ende
in persoon het derde default

[1] Ameide, gem. Zederik, prov. Zuid-Holland.
[2] Sic, zie datum en foliëring, verkeerd ingebonden ?
[3] Maandag 15 oktober 1663.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

te begeeren

D' heere Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde versocht het derde default met een vierde citatie bij edicte ende in persoon om te sien dienen van intendit.

Schepenen fiat.

fol. 24v

Rechtdagh den lesten juny 1664[1] present
de Bailliu, ten Houten, Joncheer, Heck, Van Voren ende Brouwer, Schepenen

D' heer Hugo Blomvliet, Bailiu
der stadt Schoonhoven ende lande
van Beloys, nomine offitii Eysscher
contra
Hendrick Dircksz. Lichtvoet alias
Cleyntge koeckebacker van
Ameyde gedaegde bij edicte in persoon het
het tweede defaut te begeren.

D' heer Eysscher versoect het tweede defaut ende een derde citatie bij edicte.

Schepenen fiat.

fol. 24v

Idem Eysscher
contra
Jan Pietersz. Swarte Claes gedaegde in persoon
ut supra.

D' heer Eysscher ut supra.

Schepenen fiat.

fol. 24v

Idem Eysscher
contra
Jaques Naubincx cuyper[2] gedaegde E. D.

D' heer Eysscher ut supra.

Schepenen fiat.

fol. 25

Idem Eysscher
contra
Jaques Naubincx cuyper gedaegde E. D.

D' heer Eysscher ut supra.

Schepenen fiat.

fol. 25v

Rechtdagh den 5en may 1664 present
de heeren ten Houten, Joncheer,
Heck ende Brouwer, Schepenen

[1] Zaterdag 30 juni 1663.
[2] Sic, Jaques Naubincx, cuyper of: Jaques Naubincx Cuyper ?

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

De heer Hugo Blomvliet, Bailiu der
stede Schoonoven ende den Lande van
Beloys nomine offitii Eysscher
contra
Hendrick Dircxz. Lichtvoet
alias Cleyntge koeckebacker
van Ameyde gedaegde in persoon
eysch doen

De heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde in persoon versochte default ende voor 't proffijt vandien apprehentie corporeel, met een tweede citatie bij edicte.

Schepenen fiat.

fol. 25v

Idem Eysscher
contra
Jan Pietersz. Swarte Claes gedaegde E.D.

De heer Eysscher ut supra.

Schepenen ut supra.

fol. 25v

Idem Eysscher
contra
Roeloff Claesz. de Raet gedaegde
E.D.

De heer Eysscher ut supra.

In state bij Schepenen.

fol. 26

Idem Eysscher
contra
Roeloff Claesz. de Raet gedaegde.

D' heer Eysscher versochte dispositite op de notulen van den voorgaende rechtsdagh.

In state

fol. 26v

Sententie van Darby Regen ende
Geertruyt Nuys

Alsoo Darby Regen out ontrent sestigh jaren geboren tot Corck in Yrlandt[1] ende Geertruyt Nuys out ontrent 32 jaren geboren tot Munster[2] buyten pijne ende banden van ijsere bekent hebben, dat sij gevangens ontrent thien a twaelff jaren geleden (sijnde hij gevangen Darby Regen nadat hij den lande onder den Colonel Morgan[3] als mede op 't schip van den Luytenant-Admirael Tromp ontrent 23 jaren hadde gedient, gecasseert[4]) tot Munster sijn getrouwt sedert dien tijt met den anderen ten platten lande hebben loopen bedelen ende vagabonderen, levende van 't sweet van de huysluyden, dat alsoo den rechten armen wert onttrocken, ende d' Heeren van den Gerechte vorders gebleecken is dat hij gevangen Darby Regen op gisteren met een Jan Douglas in de stadt comende bedelen ende de borgers dien niet off niet genoegh willende geven, de borgers qualijck bejegent ende toegesproocken ende gedreygt heeft, ende den dienaer van de justitie haer daerover willende gevangen nemen geresisteert ende hij gevangen ontvlugt sijnde tot buyten de stadt ende van den dienaer van de justitie achterhaelt hem weder geresisteert ende geweygert

[1] Cork, co. Munster, Ierland.
[2] Münster, Noordrijn-Westfalen, Duitsland.
[3] *WWW.Dutchregiments*. Thomas Morgan, kolonel van het (Engelse) infanterie regiment 605a van 18-03-1622 t/m 24-12-1644.
[4] *GTB*. Casseren; Vernietigen, buiten werking stellen, van acten, enz.; hier in de betekenis van soldaten afdanken.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

gevangen te geven, ende den dienaer daerdoor genoetsaeckt geweest hem gevangen op een horde te binden ende nae de Gevangenpoort te slepen. Dat den voorsz. Geertruyt Nuys buyten de stadt sijnde oock den dienaer van de justitie heeft geresisteert ende belet hem gevangen te binden, seggende door dronckenschap daer van niet te weten. Alle 't welcke saecken sijnde van quaden gevolge die in een stadt ende landt van justitie niet connen werden geleden maer anderen ten exemple gestraft dienen.
Soo is 't dat Die van den Gerechte gehoort den criminelen eysch van den heer Officier, ende des gevangens confessie, ende 't gene haer verder is gebleecken, doende recht uyt den naem ende van wegen den hooge Overheyt ende Graeffelijckheyt van Hollandt ende Westvrieslandt den voorsz. gevangens hebben gecondemneert ende condemneren mits desen op de Gevangepoort wel strengelijck gegeesselt te worden, hebben haer gevangens voorts gebannen ende bannen deselve mits desen uyt Hollandt ende Westvrieslandt mitsgaders den Gestichte van Utrecht haer leven langh gedurende, uyt Hollandt te vertrecken voor sonnenondergangh ende uyt het gesticht van Utrecht binnen 24 uren, sonder daer weder in te comen op pene van swaerder aen den lijve gestraft te worden. Actum den 26 juny 1664[1] bij d' heeren Rutger ten Houten, Adriaen Jonckheer, Elias Block ende Gijsbert van der Vooren, Schepenen.

gevangen den 24en ende uytgegaen den 26en juny 1664.

fol. 27

Rechtdagh den 18en augusti 1664
present d' heeren Bailliu ende Block ende van der Vooren, Schepenen

D' heer Hugo Blomvliet, Bailliu der stadt Schoonhoven ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Hendrick Dircxz. Lichtvoet alias Cleyntge van Ameyde gedaegde bij edicte ende in persoon het derde defaut te begeeren.

D' heer Eysscher versocht mits de non comparitie van den gedaegde bij edicte ende in persoon het derde defaut met een vierde citatie bij edicte ende in persoon om te sien dienen van intendit.

Schepenen fiat.

fol. 27

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Jan Pietersz. Swarte Claes gedaegde in persoon ut supra.

D' heer Eysscher ut supra.

Schepenen fiat.

fol. 27

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Jaques Naubincx cuyper gedaegde in persoon ut supra.

D' heer Eysscher ut supra.

Schepenen fiat.

fol. 27

Idem Eysscher

[1] Donderdag 26 juni 1664.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

contra
Roeloff Claesz. de Raet gedaegde dispositie
te begeeren op de articulen van den rechtdagh
vanden 5en mey 1664

D' heer Eysscher versocht alsnog dispositie.

Schepenen fiat het eerste defaut met de tweede citatie.

fol. 27v

Sententie van Maritgen Damen

Alsoo Maritgen Daemen[1] huysvrouw van Cornelis van Welsen, oudt 36 jaeren gebooren binnen deser stede, buyten pijne ende banden van ijsere bekent heeft, dat sij gevanges over haer dronckedrincken ende quaet leven tot Oudewater, alwaer sij woonagtigh is geweest, tot tweemael in het tuchthuys is geconfineert geweest, ende telckens daer uyt gebroocken ende de gevangenis gevioleert, als de eerste reyse met het breecken van het slott van de kettingh door een veyltge dat haer soontgen Frederick Cornelisz. door haer ordre haer gebracht hadde. Ende de tweede reyse door het lichten van een lus aen de kettingh, ende dat sij met een broodmes den schalm van de kettingh los geveylt hadde. Ende sij gevangen haer man versocht hebbende haer uyt te willen haelen, mits sij los was, den voorsz. Cornelis van Welsen haer man ontrent ses a seven weecken geleeden in het voorsz. tuchthuys van Oudewater bij haer is gecomen, ende op sijn versoeck door de binnemoeder van het huys bij haer gevangen gelaeten, ende ontrent een halff uyr geweest sijnde ende versoeckende weder uitgelaten te werden, sij gevangen met haer man door hulpe ende assistentie van deselven daar uyt is gegaen, niettegenstaende de binnemoeder zulcx trachte te beletten, houdende haer gevangens man de deure open, dat sij gevangen hebbende de kettingh van haer 's linkerbeen in haer handt ende die van haer reghterbeen nae slepende, alsoo met haer voorsz. man is gegaen buyten Oudewater aen den Roloff, ende haer gevangens man aldaer met een spil van den berchroey de kettingh off slooten van haer gevangens voeten heeft los geslagen. Waerover sij gevangen bij Schepenen deser stede Schoonhoven op den 7e july 1663 gebannen is uyt den stadt Schoonhoven ende den Lande van Belois, den tijt van twaelff eerstcomende jaeren, sonder middelerwijle weder daerinne te comen op pene van swaerder straffe. Ende haer gevangen
fol. 28 't selve hadde behooren te dienen om haer te begeven tot een beter leven, dan gaende van quaet tot erger, 't voorsz. bannissement tot vilipendentie van de justitie gevioleert, ende ten platten lande gebedelt contrarie den placcaten bij de Edelgrootmogende heeren de Staten van Hollandt ende Westvrieslandt geëmandeert jegens de bedelaers vagebonden ende bedelarijen op den 16en december 1595, ende den 19en marty 1614. Dat sij gevangen op 't eerste examen gevraegt sijnde, off sij met seker eerlijcke vrouwspersoon versoght hadde om eenigh silverwerck te brengen in de lombert, daar vooren sij gevangen deselve vrouw een schellingh soude geven, ende off 't selve bij gemelte vrouwe niet wierde geweygert. Sij gevangen verclaerde 't selve expresselijck te ontkennen, ende op het tweede ende derde examen daer bij persisteerde, ende ontkende van eenigh silver bij haer gehadt te hebben, soeckende sij gevangen de heeren Officier ende Schepenen van de waerheyt aff te leyden ende met leugens te paeden[2] gelijck gebleecken ende bij haer geconfesseert ende beleden is, als dat sij gevangen op woonsdagh den 30en july 1664 uyt Polsbroeck daer sij 's nachts geslapen hadde in een schuer is gegaen ende gecomen in Bonrepas aldaer een manspersoon ende twee vrouwspersoonen ontrent de Bonrepasse molen heeft gevonden (die sij gevangen verclaerde niet te kennen) ende deselve haer gevangen versocht heeft eenigh goedt (dat sij seyde silver te sijn) in de lombard te willen brengen, dat sij weygerde uyt oorsaacke sij uyt de stadt Schoonhoven gebannen was, ende dat een sekere eerlijcke vrouw naer haer toe gaen, de voorsz. man ende vrouwspersoonen haer gevangen andermael versochten, om gemelde vrouw te willen versoecken, het goet in de lombard te brengen omme daerop 36 Lb. aen gelt te haelen, sij gevangen dat selve heeft gedaen dan dat gemelte vrouw sulcx weygerende ende voortgaende nae de Vlist, de voorsz. man ende vrouwen weder bij haer quaemen, ende het silver naer haer naemen, seggende daermede naer Utrecht te willen gaen ende belastende haer gevangen te swijgen, dat sij gevangen 't gemelte silver, dat een een blauwen doeck was, niet gesien heeft, en des maendaghs te vooren gestoolen was. Dat haer gevangens kint out negen jaeren, boven Haestrecht onder Roosendael gestoolen hadde twee gesteeckte mutsen, die den eygenaer een pont groot gecost hadden, ende noch soo hoogh geestimeerdt

[1] Eerder 2x in Oudewater en 1x in Schoonhoven veroordeeld, zie voor Schoonhoven: SAMH, *Schoonhoven, 1058.85*, fol. 19v-20, dd. 7 juli 1663.
[2] Met leugens te paeden, hier in de betekenis van te paaien, te misleiden.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 28v wierden, noch drie off vier seide neerstricken[1], drie a vier neusdoecken, een mopmuts[2] off twee ende noch eenige hooftmutsen, en dat haer kind bij haer comende seyde het voorgenoemde goet genomen te hebben, dat sulcx buyten haer kennisse was geschiet. Ende Willem Jansz. Lam, die het selve goet toequam, 't voorn. goet op Goverwelse sluys wederom heeft gecreghen. Dat haer man naer Oost Indien gevaren ende sij gevangen verscheyde malen vleesselijck geconverseert heeft met eenen Huybert Willemsz. van Oudewater woondende op 't Sticht, een getrouwt man, die van sijn vrouw soude geset sijn ontrent drie a vier jaeren geleden ende uyt Oudewater gebannen voor seven jaeren, bij denwelcken sij gevangen, van ontrent mey aff, swanger seyde geweest te sijn. Alle 't welcke saacken sijn van quaeden gevolge die in een landt ende stadt van justitie niet can worden geleden ende getollereert maer andere ten exempel gestraft dienen. Soo concludeert de heer Hugo Blomvliet, Bailliu der stede Schoonhoven ende den Lande van Belois, uyt den naeme ende van wegen de hooge Overheyt ende Graafflijckheyt van Hollandt ende Westvrieslandt, dat sij gevangen daer over sal worden gebracht ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen, ende aldaer wel strengelijck gegeesselt ende voorts haer leven langh gebannen te worden uyt Hollandt ende Westvrieslandt mitsgaders den Gestichte van Utrecht, sonder daer weder inne te comen op pene van swaerder aen den lijve gestraft te worden, daer uyt te vertrecken binnen 24 uyren, met confiscatie van alle haere goederen ten behouve van de hooge Overheyt ende Graafflijckheyt voorsz. soo sij eenige heeft.

Schepenen gehoort hebbende de criminelen eysch van den heer Officier ende hier op gehadt des gevangens confessie prefererende gratie voor rigeur van
fol. 29 justitie, ter saacke bij sij gevangen swanger is, ende doende niettemin recht van wegen de hooge Overheyt ende Graefflijckheyt van Hollandt ende Westvrieslandt voorsz. Condemneeren haer gevangen de Visbrugh ende den Dam om te gaen met drie roeden op haer rugge hangende ende in ieder arm een roede, ende bannen deselve uyt Hollandt ende Westvrieslandt mitsgaders den Gestichte van Utrecht haer leven langh geduerende sonder oyt daer weder inne te comen op pene van swaerder straffe. Ontseggen de heer Eysscher sijnen verderen eysch ende conclusie. Aldus gedaen bij de heeren Ruttgert ten Houten, Adriaan Joncheer, Johan Botter, Elias Block, Gijsbert van der Vooren ende Cornelis Brouwer, Schepenen, ende gepronuncieert ende geexecuteert op den 27en augusti 1664.[3]

fol. 29v

Rechtdagh den 19en january 1665.[4]
present de heeren Bailliu ende
Schepenen alle dempto Juynbol.

De heer Hugo Blomvliet,
Bailiu der stede Schoonhoven
ende den Lande van Belois, nomine
offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Hendrick Dircxz. Lichtvoet
alias Cleyntge van Ameyde
gedaegde bij edicte ende in persoon
om te sien dienen van
intendit.

De heere Eysscher dient van intendit in scriptis sulcx hij ten naesten overleggen sal.

fol. 29v

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Jan Pietersz. Swarte Claes
gedaegde in persoon ut supra.

De heere Eysscher ut supra.

[1] J.C. Breyer, *Beknopte handleiding tot den Nederlandschen stijl*, deel 1 (Rotterdam, 1843) p. 48. Neerstrik; borstlap.
[2] *http://www.encyclo.nl/begrip/mopmutsen.* Zachte, stoffen dormeuses met een hoge, ruime bol, die vaak onder de kin werden vastgemaakt en soms voorzien waren van slippen aan de zijkanten; werden binnenshuis gedragen door vrouwen in de 18e en 19e eeuw.
[3] Woensdag 27 augustus 1664.
[4] Maandag 19 januari 1665.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 29v

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Jaques Naubincx cuyper
gedaegde in persoon ut supra.

De heere Eysscher ut supra

fol. 30

Idem Eysscher
contra
Roeloff Claasz. de Raet gedaegde
om het tweede default te
begeeren.

Den heer Eysscher versochte mits de non comparitie van de gedaegde het tweede default met den derde citatie.

Schepenen fiat.

fol. 30

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Jaques Claasz. de Raet gedaegde
in persoon E.D.

Den heer Eysscher versochte mits de non comparitie van den gedaegde in persoon het eerste default met een tweede citatie in persoon.

Schepenen fiat.

fol. 30v

Rechtdage den 23en february
1665[1] present de heeren Blomvliet
Bailiu, ten Houten ende van der
Heck, Schepenen.

De heer Hugo Blomvliet, Bailiu
der stede Schoonhoven ende den
Lande van Belois, nomine
offitii Eysscher
contra
Roeloff Claesz. de Raet gedaegde
om het derde default te
begeeren

Den heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde versochte het derde default met admissie om te mogen dienen van intendit.

Schepenen fiat.

fol. 30v

Idem Eysscher
contra
Jaques Claesz. de Raet
gedaegde in persoon het tweede default
te begeeren

Den heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde in persoon versochte het tweede default met een derde citatie in persoon.

Schepenen fiat.

[1] Maandag 23 februari 1665.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 31

Rechtdagh den 5en april 1666.[1]
present de heeren Bailiu ende Schepenen
alle.

De heer Hugo Blomvliet, Bailiu der
stadt Schoonhoven ende den Lande van
Belois, nomine offitii Eysscher
contra
Claes Claesz. Crap alias Claasge
van Leijen gedaegde in persoon E.D.

De heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde in persoon versocht default met een tweede citatie in persoon.

Schepenen fiat.

fol. 31v

Sententie van Emmitgen
Aryens van Swartsenburgh

Alsoo Emmitgen Aryens van Swartsenburgh jonge dochter, geboren tot IJselsteyn, out ontrent 20 jaeren gevangen, buyten pijne ende banden van ijsere heeft bekent ende beleden, dat sij ontrent Vastelavont des jaers 1665, wesende tot Vleuten bij haer suster, getrouwt met Jan Hermensz. hoefsmit aldaer, leggende in 't kinderbedde, om deselve uyt de craem te bewaeren, gemelten Jan Hermensz. bij haer gevangen, terwijlen sij in slaap was, op 't bedde is gecomen, ende deselve met suppressie (volgens haere verclaeringe) vleysselijck heeft bekent, daervan sij gevangen naderhant is gewaer geworden bevrught te wesen, 't welck sij heeft verswegen, ende in 't begin van de maent december daeraen volgende, in haer vaders huys tot IJselsteyn, te bedde leggende ende 's morgens tusschen vier ende vijff uren voelende pijn in de buyck, sonder nochthans te weten (soo sij verclaert) dat het arbeijt was, uyt den bedde is opgestaen, ende gegaen op het secreet, responderende op de Stadtshaven, alswaer haer kint daer mede sij bevrught was, haer schielijck is affgeschoten ende gevallen in 't voorsz. secreet, 't welck sij gevangen aldaer heeft laten leggen, sonder daer naer te sien, ofte eenighsints bekent is maken dat sij een kint gebaert hadde, ende mede sonder te weten (soo sij mede iterativelijck[2] op alle examens heeft verclaert) off 't selve kint levend off doodt was. Waer naer gebeurt is dat op den 8en january 1666 voorleden ouden stijle voor modus ontrent ten thien uren in de Stadtshaven tot IJsselsteyn voorsz. achter het schuyrtgen van de vader van haer gevangen is gevonden een nieuwgebooren kint, sijnde een meysken 't eenenmael gealtereert tot putrefactie ofte verrottinge, ende de navel niet affgebonden, hebbende de strengh uythangen drie
fol. 32 vierendeel langh wesende, mede het bovenste vliescken van 't vel van 't voors. kint affgeschaeft. Waer over bij de heer Officier ende den Gerechte van IJsselsteyn voorsz. in de buyrte van haer vader ondersoeck gedaen werdende, waer 't voorsz. kint vandaen comende was, sij gevangen (die doen was in deselve buyrte ten huyse van Gerrit Jacobsz. op 't werck van knoopmaken) sulcx verstaende ende wel wetende dat het haer kint was, haer heeft verborgen onder een oven, ende naer 't versoeck van de voorsz. Officier ende Gerechte is gegaen in haer vaders huys, bekennende, dat het voorsz. gevonden kint, haer kint was, van waer sij gevangen haer terstont met hulp ende assisitentie van haer stieffmoeder Joos, heeft geretireert binnen deser stede Schoonhoven ten huyse van Jan Aryens Swartsenburgh haeren broeder, ende aldaer bij den heer Officier alhier is geapprehendeert geworden ende te reght gestelt. Ende alsoo 't geene voorsz. is, sijn saacken van seer quade consequentie, die in een lant van goede justitie niet geleden, maer anderen ten exemple behooren te worden gestraft. Soo concludeert de heer Hugo Blomvliet, Bailiu deser stede ende den Lande van Belois, uyt den naeme van wegen de hooge Overheyt ende Graefflijckheyt van Hollant ende Westvrieslant dat sij gevangen daer over sal worden gecondemneert gebraght te worden ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen, ende aldaer in een tobbe met water sal worden gesmoort, datter den doodt naer volght met confiscatie van alle
fol. 32v haere goederen ten proffijte van de hooge Overheyt voorn.

[1] Maandag 5 april 1666.
[2] *GTB*. Iteratievelijk. Herhaaldelijk, bij herhaling, telkens.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Schepenen gehoort hebbende den crimineele eysch van de heer Officier, ende hier op gehadt hebbende des gevangens confessie, prefererende gratie voor rigeur van justitie, doende niettemin recht van wegen de hooge Overheyt ende Graefflijckheyt van Hollant ende Westvrieslant voorn. hebben haer gevangen gecondemneert ende condemneeren deselve bij desen in het tughthuys tot Utreght voor den tijt van twintigh achtereenvolgende jaeren. Ende bij 't uytbreecken uyt het gemelten tughthuys, bannen deselve gevangen, gelijck sij gebannen wort bij desen de vordere ofte overige tijt uyt Hollant ende Westvrieslant, sonder middelerwijle daer weder binnen te comen, op pene van metter doot gestraft te worden, ende condemneeren haer gevangen mede in de costen ende misen van justitie. Ontseggen den heer Eysscher sijnen vorderen eysch ende conclusie op haer gevangen gedaen ende genomen. Aldus gedaen bij de heeren Nicolaas Juynboll, Gijsbert van der Vooren, Olivier van Pamburgh, Abraham van Stralen, Jacob Engelsz. van den Blauw, Johan Vredenrijck ende Jacob van den Broeck, Schepenen ende gepronuncieerd op den 18e augusti 1666.[1]

fol. 33

Rechtdagh den 15en november 1666.[2]
present de heeren Bailiu ende Schepenen
alle dempto ende
Vredenrijck.

De heer Hugo Blomvliet, Bailiu der
stede Schoonhoven ende den Lande van
Belois, nomine offitii Eysscher
contra
Cornelis van Pas gedaegde in persoon
E.D.

Den heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde in persoon versochte default met een tweede citatie in persoon, ende apprehentie corporeel.

Schepenen fiat.

fol. 33v

Rechtdagh den 7en february
1667.[3] present d' heeren Bailiu ende
Schepenen allen.

D' heer Hugo Blomvliet,
Bailiu deser stede ende den
Lande van Belois, nomine
offitii Eysscher
contra
Aryen Thonisz. Broer gedaegde bij
edicte ende in persoon E.D.

De heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde in persoon het eerste default, met een tweede citatie bij edicte ende in persoon, mitsgaders apprehentie corporeel.

Schepenen fiat.

fol. 34

Rechtdagh den lesten february 1667.[4] present
de heeren Bailiu, Pamburgh, Stralen,
vander Blauw, Vredenrijck ende van den
Broeck, Schepenen

D' heer Hugo Blomvliet, Bailiu deser
stede ende den Lande van Belois,
nomine offitii Eysscher

[1] Woensdag 18 augustus 1665.
[2] Maandag 15 november 1666.
[3] Maandag 7 februari 1667.
[4] Maandag 28 februari 1667.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

contra
Jacob Jacobsz. Groen woonende tot
Haestrecht gedaegde bij edicte ende
en in persoon

Den heer Eysscher versocht mits de non comparitie van den gedaegde bij edicte ende in persoon, default met een tweede citatie bij edicte ende in persoon.

Schepenen fiat.

fol. 34

Idem Eysscher
contra
Thonis Lievensz. woonende tot
Haestrecht gedaegde ut supra.

Den heer Eysscher ut supra.

Schepenen fiat.

fol. 34v

Rechtdagh den 4en april 1667.[1]
present d' heeren Bailiu, van der
Vooren, van Stralen, van der
Blauw ende van den Broeck,
Schepenen

De heer Hugo Blomvliet, Bailiu
deser stede ende den Lande van
Belois, nomine offitii Eysscher
contra
Thonis Lievensz. woonende tot
Haestreght gedaegde bij edicte ende in persoon
het tweede default te begeeren.

De heer Eysscher versocht, mits de non comparitie van den gedaegde bij edicte ende in persoon, het tweede default met een derde citatie bij edicte ende in persoon, mitsgaders apprehensie corporeel.

Schepenen fiat.

fol. 34v

Idem Eysscher
contra
Anthony de Sweseringh
woonende tot Utreght gedaegde
bij edicte ende in persoon eysch
ende versoeck doen

De heer Eysscher versocht mits de non comparitie van den gedaegde bij edicte ende in persoon default, met een tweede citatie bij edicte ende in persoon, mitsgaders apprehensie corporeel.

Schepenen fiat.

fol. 35

Rechtdagh den 16en mey 1667[2]
present d' heeren Bailliu ende Juynboll,
Stralen, Vredenrijck ende van den Broeck,
Schepenen.

[1] Maandag 4 april 1667.
[2] Maandag 16 mei 1667.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

D' heer Hugo Blomvliet, Bailliu
der stede Schoonhoven ende den
Lande van Belois, nomine offitii Eysscher
contra
Pieter van Hillensberge, borger ende
grutter[1] tot Niepoort[2] gedaegde bij edicte ende
in persoon eysch off versoeck doen.

Den heer Eysscher alvorens eysch te doen, versochte dat den gedaegde in persoon sal worden gehoort op articulen.

Putte met den gedaegde present consenteert in het versoeck van den heer Eysscher.

fol. 35v

Rechtdagh den 13en juny
1667.[3] present d' heeren Bailliu, ende
Pamburgh, van Stralen ende van den Broeck,
Schepenen.

De heer Hugo Blomvliet,
Bailiu deser stede ende
Lande van Belois, nomine
offitii Eysscher
contra
Thonis Lievensz. woonende
tot Haestrecht gedaegde bij
edicte ende in persoon het derde
default te begeeren.

Bullick voor den heer Eysscher versochte mits de non comparitie van den gedaegde bij edicte ende in persoon het derde default met een vierde citatie ex superabundantia bij edicte ende in persoon om te sien dienen van intendit.

Schepenen fiat.

fol. 35v

Idem Eysscher
contra
Johannes Anthony de Sweseringh
woonende tot Utreght
gedaegde bij edicte ende in persoon
het tweede default te
begeeren.

Bullick voor ut supra het tweede default met een derde citatie bij edicte ende in persoon.

Schepenen fiat.

fol. 36

Rechtdagh den 27e juny 1667.[4] present
d' heeren bailiu, van der Vooren,
Pamburgh, van der Blauw ende
van den Broeck, Schepenen.

De heer Hugo Blomvliet, Bailiu
deser stede ende den Lande van Belois,
nomine offitii Eysscher
contra
Thonis Lievensz. woonende tot

[1] *GTB*. Iemand die grutterswaren (granen, zaden, bonen, erwten en dergelijke) verkoopt.
[2] Nieuwpoort, gem. Molenwaard, prov. Zuid-Holland.
[3] Maandag 13 juni 1667.
[4] Maandag 27 juni 1667.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Haestrecht gedaegde bij edicte ende
in persoon om te sien dienen van
intendit.

Den heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde bij edicte ende in persoon dient van intendit bij geschrifte.

fol. 36

Idem Eysscher
contra
Johannes Anthony de Sweseringh woonende
tot Utrecht gedaegde bij edicte ende in
persoon het derde default te
begeeren.

De heer Eysscher versochte mits de non comparitie van den gedaegde bij edicte ende in persoon het derde default met een vierde citatie ex superabundanti bij edicte ende in persoon, om te sien dienen van intendit.

Schepenen fiat.

fol. 36v

Rechtdagh den 25en july 1667.[1]
present d' heeren Bailiu ende Schepenen
alle demptis Juynboll ende
van den Broeck

D' heer Hugo Blomvliet, Bailiu
deser stede ende den Lande van Belois,
nomine offitii Eysscher
contra
Johannes Anthony de Sweseringh woonende
tot Utrecht gedaegde bij edicte ende
in persoon om te sien dienen van
intendit

Den heer Eysscher dient van intendit bij geschrifte sulcx voor den naesten sal worden overgelevert.

fol. 37

Rechtdag den 19en septembris 1667.[2]
present d' heeren Bailiuw ende Schepenen
alle.

D' heer Hugo Blomvliet, Bailiuw deser
stede ende den Lande van Belois, nomine
offitii Eysscher
contra
Johannes Anthony de Sweseringh woonende
tot Utreght gedaegde bij edicte ende in
persoon om te sien dienen van intendit.

Omme welck intendit te funderen, soo dede den heere Eysscher poseren, conform de waerheyt, dat den gedaegde hem heeft vervordert ende onderstaen, op den 25en marty anno 1667 voorleden, wesende binnen deser stede Schoonhoven, off onder de vrijheyt vandien door sijn knegt een cartel[3] te senden ende over te leveren aen Johannes Pieter de Cupre, sijnen swager, doen mede sijnde onder de vrijheyt deser stede buyten de Cruyspoort, voor d' huysinge van den weduwe van Pieter van Straten[4], ende gereden in een koetswagen, affgehuyrt om naer Utrecht te rijden; Bij welck cartel den gedaegde gemelten Johannes Pieter de Cupre heeft geprovoceert, om jegens den anderen metten degen te veghten; Dat oock hij gedaegde terstont naer het overleveren van 't

[1] Maandag 25 juli 1667.
[2] Maandag 19 september 1667.
[3] *GTB*. Cartel; Een briefje dat een uitdaging inhoudt.
[4] De naam van zijn weduwe, Geertge Barents, wordt vermeld op fol. 40v in het vonnis van Jan Fredricxz. uit Bergambacht.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

voorsz. cartel is gecomen ontrent den voorsz. koetswagen schrappende met den blooten degen, ende roepende jegens den voorn. Johannes Pieter de Cupre: Schelm, komtter uyt, daerop den voorn. Johannes Pieter de Cupre uytte wagen getreden sijnde, den gedaegde met sijn degen deselven den Cupre heeft geaggresseert ende verscheyde steken toegebraght eer gemelten de Cupre tot defentie konde komen, off sijn degen mede uyttrecken. Ende dat oock hij gedaegde in deselve agressie den meergenoemden de Cupre een sware steeck ende quetsure heeft geinfligeert in 't hangen van den buyck aen de rechterzijde, die was penetrerende. Alle 't welcke strijdende jegens het placcaet bij den Edele Grootmogende Heeren Staten van Hollandt ende Westvrieslant jegens den duelleren geëmaneert. Ende mede sijnde saacken van groot gewelt ende weghschenderije, die is een lant van justitie niet geleden, maer, volgens den voorsz. placcate, ende mede naer rechten,

fol. 37v swaerlijck behooren te worden gestraft. Soo hadde den heer Eysscher nomine offitii den gedaegde daer over bij edicte doen daghvaerden in persoon voor desen Edele Gerechte, tegens sekeren bequamen dage, om uyt saacke voorsz. 't aenhooren soodanigen criminelen eysch ende conclusie, mitsgaders versoeck van provisie, als den heere Eysscher jegens hem gedaegde souden willen doen ende nemen, dogh den gedaegde niet comparerende is jegens hem verleent geweest default met een tweede citatie. Waer naer den gedaegde voor de tweede ende derde mael geciteert sijnde ende telckens niet comparerende, oock jegens hem sijn gedecerneert geworden het tweede ende derde default, met een vierde citatie ex superabundanti, om het profijt van de voorsz. drie defaulten wijzen begeren ende te sien dienden van intendit, uyt kraghten van 't welcken deze gedaegde tot dienen sien voor de vierde mael geciteert sijnde, noch niet en heeft gecompareert, in voegen dat den heer Eysscher is geadmitteert geworden om sijn intendit over te leveren, mette verificatien daertoe dienende. Ende dienvoegende funderende desen sijnen intendit.

Soo concludeert den heer Eysscher te fine den gedaegde bij edicte ende in persoon, ende defaillant, uyt kraghte van den voorn. defaulten jegens hem gedecerneert, sal worden versteken van alle exceptien declinatoir, dilatoir ende peremtoir, weren ende defentien, die hij in desen hadde mogen doen ende proponeren; Ende dat voort den gedaegde over de voorsz. provocatie tot duel, aggressie van den persoon van gemelten Johannes Pieter den Cupre, ende vordere bij hem gepleeghde gewelt ende weghschenderije, sal worden verclaert tot geene ampten, officien ofte digniteyten admissibel. Item gebannen voor den tijt van ses jaren uyt den landen van Hollandt ende Westvrieslandt. Ende voorts in sijne goederen gemulcteert, sulcx Schepenen naer exigentie van saacke sullen bevinden te behooren. Ofte tot andere etc. Op alles etc.

Schepenen het intendit met de verificatien daertoe

fol. 38 dienende, hebbende gesien ende geexamineert, versteken den gedaegde bij edicte ende in persoon ende defaillant uyt craghte van de voorsz. defaulten jegens hem gedecerneert, van alle exeptien, declinatoir, dilatoir, ende peremptoir, weren ende defentien, die hij in desen hadde mogen doen ende proponeren, ende condemneren deselven gedaegde over de voorsz. provocatie tot duel, aggressie van den persoon van gemelten Johannes Pieter de Cupre, ende vorders bij hem gepleegde gewelt ende wegschenderije in een boete van vijffhondert gulden mitsgaders in de kosten, ende ontseggen den heer Eysscher sijnen vorderen eysch ende conclusie op den gemelten gedaegde in persoon gedaen ende genomen. Actum ende gepronuncieert op den 19en septembris 1667.

fol. 38

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Jan Fredricxz. woonende in Bergham-
baght gedaegde bij edicte ende in persoon
E.D.

Den heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde bij edicte ende in persoon, versoeckt default, ende voor 't profijt vandien apprehensie corporeel met een tweede citatie bij edicte, ende in persoon.

Schepenen fiat.

fol. 38v

Rechtdagh den 17en octobris 1667.[1]
present d' heeren Bailiu, van den Vooren,
van Pamburgh, van der Blauw ende

[1] Maandag 17 oktober 1667.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

van den Broeck, Schepenen.

D' heer Hugo Blomvliet, Bailiu deser
stede ende den Lande van Belois, nomine
offitii Eysscher
contra
Jan Fredricxz. van Bergh-
ambaght gedaegde bij edicte ende in
persoon, het tweede default
te begeren.

Den heer Eysscher versochte mits de non comparitie van den gedaegde bij edicte ende in persoon het tweede default met een derde citatie bij edicte, ende in persoon.

Schepenen fiat.

fol. 38v

Idem Eysscher
contra
Anthony de Sweseringh gedaegde
bij edicte ende gecondemeerde om te sien
dienen van declaratie van kosten

Den heer Eysscher versochte mits de non comparitie van den gedaegde bij edicte ende gecondemneerde off jemand van sijnent wegen default ende voor 't proffijt vandien versteck van diminutie ende taxatie.

Schepenen fiat.

fol. 39

Rechtdagh den lesten octobris 1667.[1]
present d' heeren Bailiu ende Schepenen alle
dempto van der Stralen.

D' heer Hugo Blomvliet, Bailiu deser
stede ende den Lande van Belois,
nomine offitii Eysscher
contra
Jacobus Jansz. van Hillaersbergh[2]
gedetineerde ende gedaegde in persoon E.D.

Den heer Eysscher, doende eysch, seyde ende de waerheyt is sulcx, dat den gedaegde hem niet en heeft ontsien maer stoutelijck vervordert op woonsdagh jongstleeden den 26en deser loopende maent, te gaen ten huyse van Floris van Cuyll herbergier in 't huys van Nassau binnen deser stede, met meeninge ofte wille omme op de bovencamer te gaen daer eenigh volck ofte compagnie was, dat hem gedaegde door den vooroemde Cuyl is geweygert, ende aengeseyt van binnen in de keucken te willen gaen bij dat volck off geselschap dat daer was, als daer wel mogende wesen ende boven niet, seggende deselven Cuyl vorders: ic sal u geven 't geen gij begeert, daerop deselven Hillensbergh gedaegde alhier in de voorsten keucken is gegaen, ende bij den voorn. Kuyl voor hem gedaegde een kanne Bredaas bier getapt, dat den voorn. gedaegde daer sijnde, jegens het geselschap daermede wesende ende met een verkeerbort[3] spelende, seyde, niet is willen hebben dat iemant speelde, nemende de schijven ende het gelt uyt het bort, smijtende ofte werpende deselve schijven over de tafel ende steckende het gelt in sijn sack, ende 't gemelte geselschap alsoo gedwongen, omme uyt het spelen te moeten scheyden, sonder hem bij iemand van 't geselschap daer toe eenighe reden was gegeven. Dat de huysvrouw van den voorn. Cuyll den gedaegde willende beletten ofte bespreecken van sulcx te doen ende 't geselschap in ruste laten, deselven gedaegde den voorn. huysvrouw van Cuyll uytschold voor een hoer, een eenkloot, een duyvelse hoer ende een [eencloodt]. Dat deselven gedaegde het voorsz. spelen belet hebbende, het verkeerbort heeft genomen ende de scheyven in 't midden onder het verkeerbort

[1] Maandag 31 oktober 1667.
[2] Hillegersberg, gem. Rotterdam, prov. Zuid-Holland.
[3] *GTB*. Een bord, tafel waarop of waaraan het verkeerspel wordt gespeeld, waarschijnlijk een soort van triktrak of backgammon; het werd gespeeld met schijven en het verloop ervan werd bepaald door het vallen van de dobbelstenen en de behendigheid der spelers.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

geleyt, ende door sijn handen wederseyts op de randen ofte lijsten van het bort dit selve over ende weder gedruckt tot dat 't gemelte bort aen stucken was. Dat hij gedaegde daerover van den voorn. Cuyll bij de
fol. 39v armen is gevat ende tot aen de deur, daer hij gedaegde hem te weer begonde te stellen, gebraght ende eyndelijck voor de deur over straet gesmeten ende de deure gesloten. Ende dat daernaer den meergenoemden gedaegde met handen ende voeten op de deure heeft beginnen te bonsen ende schoppen, oock met sijn mes in de deure ende vensters gesneden, dat soo al een geruymen tijt [doende] ende dat eyndelijck den gedaegde wedersijts op d' sittinghen[1] van de Stadhuys [inne] is gaen staen ende met sijn mes aen de eene zijde vijfthien, ende aen de andere zijde vijff ruyten heeft gebroocken, oock te vooren noch twee in de keucken, ende mede in deselve keucken een kandelaer jegens de vloer aen stucken gesmeten. Alle 't welcke saecken sijn van notoir gewelt ende straetschenderije, dat in een lant ende stadt van justitie andere ten exemple gestraft dient.

Soo concludeerde den heer Eysscher ten fine den gedaegde over het gepleeghde gewelt ende straetschenderije arbitralijck sal werden gecorrigeert ofte in sijne goederen soodanigh gemulcteert als Schepenen naer exigentie van saecken sullen bevinden te behooren, mitsgaders in de kosten ende misen van de justitie. Ofte tot alles etc. ende op alles etc.

Den gedaegde den voorsz. criminelen eysch ende conclusie hebbende gehoort, verclaert het quaet genoegh gemaect te hebben, dogh door groote dronckenschap geschiet te sijn, hem sulcx leet te wesen ende in 't toecomende te sullen waghten, versoeckende d' heeren Schepenen hem desemael te willen verschoonen.

Schepenen gehoort hebbende den criminelen eysch van de heer Eysscher ende daerop gehadt hebbende des gedaegdens confessie, prefererende gratie voor rigeur van justitie, doende recht. Condemneren den gedaegde ende gedetineerde Godt ende de justitie met gebogen knien te bidden om vergiffenisse. Ende in een boete van hondert gulden mitsgaders in de kosten ende misen van justitie. Des dat den gedaegde ende gedetineerde soo lange in detentie sal blijven, tot dat de voorsz. kosten ende misen van justitie sullen wesen betaelt. Ontseggen den heer Eysscher sijnen vordere eysch ende conclusie op gemelten gedaegde ende
fol. 40 gedaegde gedaen ende genomen. Actum ende gepronuncieert op den lesten octobris 1667.

fol. 40

Idem Eysscher is cas crimineel
contra
Jan Fredricxz. uyt Berghambaght
gedaegde bij edicte ende in persoon het derde default te begeren.

Den heer Eysscher versochte mits de non comparitie van den gedaegde in persoon het derde default met een vierde citatie ex superabundanti om te sien dienen van intendit.

Schepenen fiat.

fol. 40v

Rechtdagh den 21en novembris 1667.[2]
present d' heeren Schepenen alle demptis vander Vooren.

D' heer Hugo Blomvliet, Bailiu deser stede ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher
contra
Jan Fredricxz. uyt Berghambaght
gedaegde bij edicte ende in persoon om te sien dienen van intendit.

Den heer Eysscher dient van intendit in scriptis

Omme welck intendit te funderen, soo poseert den heere Eysscher conform de waerheyt, dat den gedaegde op donderdags van de voorleden Schoonhovense kermis, wesende den 1en septembris

[1] *Ibidem*. Sittinge; Het zitten; een plaats waar men zitten kan?
[2] Maandag 27 november 1667.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

1667, ontrent des avont is geweest ten huyse van Geertge Barents, weduwe van P. van Straaten, herbergier ter buyten den Cruyspoort der voorsz. stede Schoonhoven ende aldaer jegens Jan Bastiaensz. in de wandelinge genaemt Jan Roelen jongman van Noordeloos[1] met blootte messen veghtende is geworden ende gescheyden sijnde ten tweede male weder met messen jegens den anderen hebben aengegaen ende den anderen de gangh ingedronghen[2], dat oock den gedaegde in 't selve gevegt den voorn. Jan Bastiaensz. een quetsure ofte wonde heeft geinfligeert aen de rechterzijde ingaende tusschen de vijffde ende sesde der waeraghtige ribben penetrerende dwers door de lever, ende mede een snede in 't aengesight aen de 's linckerzijde, van welcke quetsure ofte wonde hij een weynigh tijts daer naer is doot gebleven, ende den gedaegde terstont heeft geretireert, geaufugeert, ende gelatiteert, waerover den heere Eysscher hem gedaegde tot drie verscheyden malen bij edicte heeft doen indagen, ende citeren in persoon voor desen Edele Gerechte, doende daerbij bij besloten missive, ende toesendinge van copie advertentie ter laetste woonplaetse van den gedaegde in Berghambaght, ten huyse van sijn moeder. Doch den gedaegde telckens niet comparerende, sijn jegens hem gedaegde gedecerneert geworden het eerste default met apprehensie corporeel mitsgaders tweede ende derde default. Ende den heer Eysscher geaccordeert een vierde citatie ex superabundanti om te sien dienen van intendit, uyt craghte van 't welcken gedaegde voor de vierde mael bij edicte ende advertentie als vooren geciteert sijnde ten fine als boven, den gedaegde ende defaillant noch niet heeft gecompareert mits welcken den heer Eysscher is geadmiteert om sijn intendit over te leveren, mette verificatien daer toe dienende. Ende dienvolgende funderende desen sijn intendit.

Soo concludeert den heere Eysscher ten fine den gedaegde bij edicte ende in persoon, defaillant ende latitant uyt craghte van de voorsz. drie defaulten jegens hem gedecerneert sal worden verweer van alle exeptien declinatoir, dilatoir ende peremptoir weren ende defentien, die hij in desen hadde mogen doen ende preponderen. Ende dat hij voorts ter saacke van de voorsz. manslagh geperpetreert aen den persoon van den voorn. Jan Bastiaensz. sal worden gebannen uyt Hollandt ende Westvrieslandt ende d' provintie van Utrecht sijn leven langh, met confiscatie van alle sijne goederen ten proffijte van de Graefflijckheyt. Op alles etc.

fol. 41

Rechtdagh den 30en january 1668[3] present
d' heeren Bailiuw, van der Stael, van der
Vooren, van den Broeck, Groenevelt ende Koen,
Schepenen.

D' heer Hugo Blomvliet, Bailiuw deser
stede ende den Lande van Belois, nomine
offitii Eysscher
contra
Jan Fredricxz. uyt Berghambaght, gedaegde
bij edicte in persoon, geaufugeerde ende defaillant om
sententie te hebben
op het intendit daer
van den 21en novembris 1667 gedient
is.

Schepenen houden de saacke in advys tot den naesten.

fol. 41v

Sententie van Grietge Claas
huysvrouwe van Jan Carnesaen

Alsoo Grietge Claas huisvrouw van Jan Carnesaen, geboortigh van Utreght out ontrent 55 jaren, buyten pijne ende banden van ijsere bekent heeft dat sij gevangen eerst tot Wijck te Duerstede ende naderhandt tot Rheenen, beyde onder den Gestichte van Utreght, gegeesselt, gebrantmerckt ende gebannen is uyt 't Stight van Utreght voor eenige jaren, om haer bedelen ende dieverijen. Ende dat sij hier in de stadt comende is gaen logeren ten huyse van Anthony Tegeningh waert in de Drie Coningen ende van verscheyde borgers alhier eenigh linde, cant, een wolle deken ende een neusdoeck heeft gestolen. Alle 't welcke saecken sijn van quaden gevolge ende in een stadt van justitie niet lijdelijck, ende anderen ten exempelen gestraft dient. Soo concludeert d' heer Hugo

[1] Noordeloos, gem. Giessenlanden, prov. Zuid-Holland.
[2] Ende gescheyden sijnde ten tweede male weder met messen jegens den anderen hebben aengegaen ende den anderen de gangh ingedronghen, staat, met verwijzingsteken, op fol. 41.
[3] Maandag 30 januari 1668.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Blomvliet, Bailiu deser stede ende den Lande van Belois, inden naem ende van wegen de hooge Overheyt ende Graefflijckheyt van Hollandt ende Westvrieslandt, dat sij gevangen daerover sal worden gebraght ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen, ende aldaer wel strengelijck gegeesselt, gebrantmerckt ende voorts gebannen haer leven langh geduerende uyt Hollandt ende Westvrieslant mitsgaders den Gestichte van Utreght, sonder daer weder inne te comen op pene van swaerder straffe, met confiscatie van goederen soo sij eenige heeft ten proffijte van den hooge Overheyt voorn.

Schepenen hebbende gehoort den criminelen eysch van den heer Officier ende daerop gehadt des gevangens confessie, prefererende gratie voor rigeur van justitie, doende niettemin recht van wegen de hooge Overheyt ende Graefflijckheyt voorn. hebben haer gevangen gebannen ende bannen deselve mits desen uyt Hollant ende Westvrieslant, mitsgaders den gestighte van Utreght haer leven langh gedurende, sonder daer weder inne te comen op pene van swaerder straffe, met confiscatie van haere goederen soo sij eenige heeft ten proffijte van den hooge Overheyt ende Graefflijckheyt voorn. Ende ontseggen d' heere Officier sijnen vorderen eysch ende conclusie op de gevangen gedaen ende genomen. Actum bij de heeren Gijsbert van den Voorn, Jacob van den Blauw, Johan Vredenrijck, Jacob van den Broeck, Ernst Groenenvelt ende Gijsbert Koen, Schepenen, op den 19en mey 1668.[1]

De gevangen heeft in presentie van den heeren Schepenen verclaert geene goederen te hebben.
Is gevangen met een doghtertgen out 10 jaren ende een soontgen out 8 jaren op de 7e mey 1668, ende uytgegaen den 19en mey 1668.

fol. 42

Rechtdagh den 15en octobris 1668.[2] present de heeren Bailiuw, van der Stael, vander Vooren, van der Blauw, Vredenrijck, van den Broeck, Groenevelt ende Koen, Schepenen.

D' heer Hugo Blomvliet, Bailiu deser stede ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher
contra
Jan Fredricxz. uyt Berghambaght gedaegde bij edicte ende in persoon ende defaillant om sententie te begeren.

De heer Eysscher versochte sententie op sijn overgelevert intendit ende verificatien daertoe dienende.

Schepenen houden de saacke in advys tot huyden over 14 dagen. Actum ut supra.

fol. 42v

Rechtdagh den 19en novembris 1668[3] present d' heeren Bailliu, Pamburgh, Groenevelt, Koen, van der Linden, Bord Schepenen

D' heer Hugo Blomvliet, Bailliu der stadt Schoonhoven ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Jan Fredricxz. uyt Berghambaght gedaegde bij edicte ende in persoon ende defailliant alsnog sententie te begeeren.

[1] Zaterdag 19 mei 1668.
[2] Maandag 15 oktober 1668.
[3] Maandag 19 november 1668.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 43

Sententie Jan Fredricxz.
uyt Berghambacht

Alsoo bij Die van den Gerecht der stede Schoonhoven het intendit ende informatie haer Edelen overgelevert uyt den naem ende van wegen d' heer Hugo Blomvliet, Bailliu deser stede ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel ter eener ende Jan Fredricxz. jongman uyt Berghambacht gedaegde bij edicte ende in persoon ende geaufugeerde ende latitant ter andere sijde. Allegerende d' heer Eysscher bij de middelen van sijn intendit, hoe waer is, dat den gedaegde op donderdagh den 1e septembris 1667 ontrent den avond is geweest ten huyse van Geertge Barents weduwe Pieter van Straten herbergierster buyten de Cruyspoort deser stede, ende aldaer jegens Jan Bastiaensz. in de wandeling genaemt Jan Roelen jongman van Noordeloos met bloote messen vechtende is geworden, ende gescheyden sijnde ten tweedemael weder met messen jegens d' andere hebben aengegaen ende den andere de gangh ingedrongen, dat oock den gedaegde in 't selve geveght de voorsz. Jan Bastiaensz. de quetsure ofte wonde heeft geinfligeert aen de regtersijde ingaende tusschen de vijfde ende sesde der waragtige ribben, penetrerende dwars door de lever ende mede deselve in 't aengesigt aen de 's lincker sijde, van welcke quetsure ofte wonde hij af weynig tijts daer naer is doot gebleven, ende de gedaegde terstont hem heeft geretireert, geaufugeert ende gelatiteert, waer over d' heer Eysscher, hem gedaegde tot drie verscheyde malen heeft doen indagen ende citeren in persoon voor dese Edele Geregte, doende daer van bij besloten missive, ende toesending van copye advertentie ter laetste woonplaetse van den gedaegde in Berghambacht, ten huyse van sijn moeder, doch den gedaegde telckens niet comparerende sijn jegens hem gedecerneert geworden het eerste defaut met apprehensie corpreel, mitsgaders het tweede ende derde defaut ende den heer Eysscher geaccordeert een vierde citatie ex superabundanti om te sien dienen van intendit, uyt craghte van 't welck de gedaegde voor de vierde mael bij edicte ende advertentie als voren geadverteert sijnde ten fine als boven, den gedaegde ende defailliant noch niet is gecompareert, mits welcken den heer Eysscher is geadmitteert om sijn intendit over te leveren, met de verificatien daer toe dienende, dienvolgende uyt den name ende van wegen den Edele Grootmogende Heeren Staten van Hollandt ende Westvrieslant concludeert ten fine den gedaegde bij edicte ende in persoon defaillant ende latitant uyt cragte van de voorsz. drie defaulten jegens hem gedecerneert sal worden verstecken van alle exceptien declinatoir, dilatoir ende peremtoir, weren ende defentien, die hij in desen hadde mogen doen ende proponeren ende dat hij voorts ter saecke van de voorsz. manslagh geperpetreert aen den persoon van Jan Bastiaensz. sal worden gebannen uyt Hollandt ende Westvriesland ende provintie van Utreght sijn leven langh gedurende met confiscatie van alle sijn

fol. 43v goederen ten profijtte van de heeren Staten voorn.

Die van den Gerechte doende recht uyt den naem ende van wegen de Edel Groot Mogende Heeren Staten van Hollandt ende Westvriesland versteken den gedaegde bij edicte ende in persoon, defailliant ende latitant van alle exeptien declinatoir, dilatoir ende peremtoir, weren ende defentie, die hij in desen hadde mogen doen ende proponeren, hebben hem voorts gebannen ende bannen hem mits desen uyt Hollandt ende Westvrieslandt, mitsgaders uyt den gesticht van Utreght sijn leven langh gedurende, ende verclaren alle sijne goederen ten proffijte van gemelten heeren Staten geconfisqueert. Actum bij d' heeren Olivier van Pamburgh, Ernst Jansz. Groenevelt, Gijsbert Coen, Herman van der Linden, Franco bord Wesel, Gaston Dullavay ende Dirck Smit, Schepenen den 7 january 1669.[1]

fol. 44

Rechtdagh den 3en juny 1669[2]
present d' heeren Bailiuw, Koen ende van der Linde, Schepenen

D' heer Hugo Blomvliet, Bailiuw deser stede ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Mr. Andries Verheul borger ende chirurgijn alhier gedaegde in persoon eysch off versoeck doen.

Den heer Eysscher alvoorens eysch te doen versochte dat den gedaegde in persoon sal worden gehoort op artyckel en, ende bij provisie gaen in versekeringe.

[1] Maandag 7 januari 1669.
[2] Maandag 3 juni 1669.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Den gedaegde in persoon versochte dat hij bij provisie sal worden ontslagen van de personele comparitie ende geadmitteert ende te mogen occuperen bij procureur mitsgaders onder hanttastinge ende belofte van t' allen tijde tot vermaninge van de heeren Schepenen weder in persoon te sullen compareren sup poene confessie et convicti ende antwoordende op 't versoeck van den heer Eysscher concludeert ten fine deselve gedaegde sal worden ontseyt.

Den heer Eysscher persisteert bij sijn versoeck ende concludeert dat het contra versoeck van den gedaegde in persoon hem sal worden ontseyt.

Den gedaegde in persoon persisteert bij sijn contra versoeck ende geteyckende ende versocht daerop dispositie.

Den heer Eysscher versochte dispositie.

Schepenen houden de saacke in advys tot huyden over 14 dagen. Ende ordonneeren den gedaegde in persoon ter selven dage weder in persoon te compareren. Actum ut supra.

fol. 44v

Rechtdagh den 17e juny 1669[1]
present d' heeren Bailliu ende Pamburgh
Groenevelt, Koen, van der Linde,
Bordwesel, ende Smit, Schepenen

D' heer Hugo Blomvliet, Bailliu
deser stede ende den Lande van Blois
nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Mr. Andries Verheul borger ende
chirurgijn alhier gedaegde in persoon

D' heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde in persoon versochte default ende voor 't profijt vandien apprehentie corporeel met een tweede citatie in persoon.

Die van den Gerechte mits de non comparitie van den gedaegde in persoon decerneren jegens deselven default met een tweede citatie in persoon. Actum ut supra.

fol. 45

Rechtdag den 17e juny 1669[2] present d' heeren
Bailliu, ende Pamburgh, Coen, van der Linde,
Schepenen

D' heer Hugo Blomvliet, Bailliu der
stede Schoonhoven ende den Lande van Belois,
nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Thomas Fox gedaegde in persoon E.D.

D' heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde versochte default met apprehentie corporeel ende een tweede citatie in persoon.

Schepenen fiat.

fol. 44

Rechtdag den 15en july 1669[3] present
d' heeren Bailliuw, Pamburgh, Groene-
velt, Koen, Dulavay ende Smits, Schepenen.

De heer Hugo Blomvliet, Bailiu der stede
Schoonhoven ende den Lande van Blois nomine

[1] Maandag 17 juni 1669.
[2] Maandag 17 juni 1669.
[3] Maandag 15 juli 1669.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Thomas Fox gedaegde in persoon om 't
2e default te begeren.

De heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde in persoon versocht het 2e default met een derde citatie in persoon.

Schepenen fiat.

fol. 45v Sententie van Roeloff Claasz. de Raet

Alsoo Roeloff Claasz. de Raet, gebooren binnen deser stede ende borger alhier, out 24 jaren, buyten pijne ende banden bekent op dingsdagh den 30en july jongstleden binnen den stadt Gouda op d' jaermarct aldaer, in sekere herberge, in volle compagnie verscheyde quade injurieuse woorden, (om d' schandelijckheyt ende vuylicheyt alhier niet inne gestelt) van seker persoon van de regeringe ofte magistrature deser stede gesproocken te hebben, als mede klaerlijck blijckt bij de attestatien van verscheyde getuygen, dienthalven beleyt. 't Welcke in een stadt van justitie niet en behoort ende andere ten exempel gestraft dient. Soo concludeert d' heer Hugo Blomvliet, Bailiuw deser stede ende den Lande van Belois, uyt den name ende van wegen haer Edelgrootmogenden de Heeren Staten van Holland ende Westvriesland, dat den voorsz. gevangen gebragt sal worden ter plaetse daer men gewoon is regt ende justitie te doen, ende aldaer wel strengelijck sal worden gegeesselt. Ende voorts gebannen sijn leven langh gedurende uyt Hollandt ende Westfrieslant, mitsgaders den Gestighte van Utreght, sonder daer weder inne te komen op pene van swaerder straffe.

Schepenen gehoort des gevangens confessie, gesien de informatien, mitsgaders gehoort den crimineelen eysch van de heer Bailiuw voorsz. doende reght inden name ende van wegen d' Edele Grootmogende Heeren Staten van Hollant ende Westfrieslant, condemneren den gevangen aght dagen te sitten te water ende broot, den voorn. persoon van de regeringe ofte magistrature ende d' heeren Schepenen te bidden om vergiffenisse, ende te bekennen dat hem leedt is soodanige valsche, vuyle ende injurieuse woorden van gemelten persoon van den regeringe ofte magistrature gesproocken te hebben, dat hij 't selve heeft geloochent en**de** den voorn. persoon van den regeringe ofte magistrature van alle 't selve vrij kent ende ontschuldight, ende ontseggen hem de stadt ende jurisdictie van Schoonhoven den tijt van vijff jaren, sonder middelerwijle daer weder binnen te komen op pene van swaerder straffe. Actum bij den heeren Pamburgh, van der Linde, Bortwesel, Dulavay ende Smith, Schepenen, op den 15en augusti 1669[1]

fol. 46 Rechtdagh den 29e july 1669[2]
present d' heeren Bailiu ende Schepenen
alle dempto Koen.

D' heer Hugo Blomvliet, Bailiu der
stadt Schoonhoven ende den Lande
van Blois nomine offitii
Eysscher in cas crimineel
contra
Thomas Focx gedaegde in persoon om
't 3e default te begeren.

Den heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde in persoon versochte het derde default met een vierde citatie ex superabundanti om te sien dienen van intendit.

Schepenen fiat.

fol. 46 Idem Eysscher
contra
Jan van der Putte, notaris ende

[1] Donderdag 15 augustus 1669.
[2] Maandag 29 juli 1669.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

procurator alhier gedaegde in persoon
eysch ofte versoeck doen

Den heer Eysscher versochte dat den gedaegde in persoon sal worden geordonneert te gaen in besloten heghtenisse omme sijne saecke ex vinculis te defenderen.

Den gedaegde in persoon concludeert ten fine het versoeck den heere Eysscher sal worden ontseyt ende doende contra versoeck versocht van de personele comparitie te worden ontslagen ende geadmitteert te mogen occuperen bij procuratie onder handtastinge van tot vermaninge van desen Edele Gerechte ten alle tijden weder in persoon is sullen compareren.

Den heer Eysscher persisteert bij sijnen versoeck, ende concludeert, dat den gedaegde sijn contra versoeck sal worden ontseyt.

Partijen hinc[1] mede persisteren.

Schepenen houden de saacke in advys tot huyden over 14 dagen, des den gedaegde in persoon bij hanttastinge belove ten selve voorschreven dage weder in persoon is sullen compareren. Actum ut supra.

Den gedaegde in persoon heeft aen handen van de heer President schepen belooft hem dage voorsz. weder in persoon te sullen te compareren. Actum ut supra.

fol. 46v

Rechtdagh den 2e septembris 1669[2] present
d' heeren Bailiuw, Pamburgh, Linde,
Bortwesel, Dulavay ende Smith, Schepenen.

D' heer Hugo Blomvliet, Bailiu der
stede Schoonhoven ende den Lande van Belois,
nomine offitii Eysscher
contra
Johan van der Putte, notaris ende procurator
alhier gedaegde om uyttinge
van 't onderhouden advys.

De heer Eysscher versoeckt als in de presentatie.

Schepenen houden de saacke in advys tot den naesten. Actum ut supra.

fol. 46v

Idem Eysscher
contra
Hermanus van der Putte gedaegde in
persoon eysch off versoeck doen.

De heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde in persoon versochte default met een tweede citatie in persoon ende apprehentie corporeel.

Schepenen mits de non comparitie van den gedaegde in persoon decerneren jegens deselven default ende accorderen den heer Eysscher een tweede citatie in persoon. Actum ut supra.

fol. 47

Sententie van Thomas Jorisz.[3]

Alsoo Thomas Jorisz. out 28 jaren, gebooren tot Utreght (soo gevangen seyt) buyten pijne ende banden van ijsere bekent heeft dat hij gevangen binnen Amsterdam viermael gevangen geweest ende uyt de stadt gebannen is ter saacke hij gevangen bij beurssnijders verkeert hadde. Dat hij tot Leyden ende Rotterdam medegevangen heeft geseten ende tot Leyden omdat hij present was als

[1] Partijen hinc; De beide partijen.
[2] Maandag 2 september 1669.
[3] Eerder veroordeeld in Amsterdam, Haarlem (2x) en Gouda, voor het Goudse vonnis zie: SAMH, *Gouda, 0002.179*, fol. 182v-183v, dd. 30 augustus 1658.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

eenen Wibe van Utreght een beurs snede ende tot Rotterdam nu vijff jaren geleden omdat daer in seker logement daer men wel gewoon is soodanige volck ende loopers als hij gevangen is, uyt te halen, gevonden ende nevens twee, drie a vier andere uytgehaelt gevangen gebraght ende uyt den voorsz. steden Leyden ende Rotterdam gebannen is. Dat hij gevangen ter saacke een mantel uyt een huys gehaelt ende gestolen hadde tot Amsterdam, aldaer gevangen geworden gegeesselt ende in 't tughthuys geset is voor twee jaren, dat mede hij gevangen aght a negen jaren geleden mits hij hem weder in quaet geselschap hadde begeven, met gauwdieven omgegaen ende hem dickwils vergrepen met beursen te stelen ende andere dieverijen te plegen, binnen Haerlem is geapprehendeert ende openbaerlijck gegeesselt ende in 't tughthuys geset ende eenige jaren gebannen uyt Hollant ende Westvrieslant. Alwaer hij gevangen onttrent vijff vierendeel jaers geseten hebbende met eenen van Maassluys, sijnde (soo hij gevangen seyt) een visser van Maassluys, is uytgebroocken. Dat hij gevangen weder eenigen tijt hebbende geloopen ende sijne dieverijen gepleegt ende geconfineert, binnen Amsterdam is gevangen ende openbaerlijck gegeesselt, ses jaren in 't tughthuys ende nogh eenige jaren uyt Hollant ende Westvrieslant gebannen. Welcke ses jaren geexpireert ende hij gevangen uyt 't gemelte tughthuys ontslagen sijnde, in plaetse van beterschap, hem al weder heeft begeven tot sijn voorgaende quaet ende binnen de stadt Haerlem, alwaer hij gevangen weder gevangen worde, ende aldaer soo over het uytbreken uyt 't tughthuys binnen d' selve stede 't ende 't violeren van sijn voorsz. bannissementen, als dieverijen respective mede weder openbaerlijck is gegeesselt ende naer alle apprehensie sijn voorgaende bannissementen eenige jaren verswaert. Dat hij gevangen op donderdag den 21en maert

fol. 47v Deses jaers 1669 des morgens binnen der Goude met eenen Piet de Lapper gegaen is in seker huys, ende aldaer, terwijl eenen Jacob Dingens buyten op straet bleef ende de waght hilt, gestolen eenige kinderkleertgens, een hoetgen ende een mans jaaccet[1], daermede hij gevangen ende den voorn. Jacob Dingens haer begaven naer Leyden met meyninge om 't gemelte goedt aldaer te vercoopen, ende gecomen sijnde aen de Westveense brugge[2], heeft hij gevangen hem oock niet ontsien te treden in seker backershuys, hem veynsende broot te willen coopen, ende aldaer te stelen seker rootscharlaken hemtrock, met welcke goederen hij gevangen ende den voorn. Jacob Dingens gecomen sijnde in 't Oosteynde van Haserwoude, hij gevangen ende deselven Jacob Dingens aldaer op den voorsz. 21e maert sijn gevangen, ende in versekeringe gestelt. Ende daer over ende ter saacke hij gevangen geexamineert wordende telckens seer varieerde ende oock sochte de welgebooren mannen van Haserwoude te abuseren, ende doorgaens te ontkennen met stijve kaken van eenige dieverijen gepleegt ofte oyt in eenige apprehensie geweest te hebben veel min geschavotteert oft gegeesselt te sijn tot dat hij telckens daer van is overtuygt geworden, gecondemneert ende publycelijck op den dorpe van Haserwoude op den 27e maert voorsz. gegeesselt ende gebrantteyckent ende gebannen uyt Hollandt ende Westvrieslant den tijt van twintigh eerstcomende jaren, sonder binnen deselven tijt daer weder binnen te comen op pene van swaerder aen den lijve gestraft te worden, alle 't welcke hem gevangen wel hadde behooren te dienen om hem te begeven tot een beter leven ende Hollandt ende Westvrieslant te ruymen, sonder sijne bannissementen weder te violeren, maer ter contrarie doende ende hem inden voorsz. provintie van Hollant ende Westvrieslandt heeft blijven onderhouden, ten minste hem weder daer binnen ende binnen dese stadt Schoonhoven, in 't laetste der voorleden maent met den aenvangh van de jaermarckt aldaer, heeft

fol. 48 begeven, mogelijck omme alweder, ingevalle binnen de stadt Schoonhoven ten eersten niet was gevangen geworden, op de voorsz. jaermarct sijn voorsz. dieverijen te plegen, alhoewel hij gevangen 't selve ontkent ende sijn eerste examen heeft gesegt hier gekomen te sijn om sijn vrouw genaemt Geertruyt Pieters te soecken, die nochtans te Wijck te Duerstede van hem gevangen met een ander manspersoon is gegaen volgens inhouden van den sententie van Die van den Gereghte van Wijck te Duerstede, gelegen inden Gestighte ofte provintie van Utreght, daer hij gevangen medegevangen is geweest, ende op den 7e augusti jongstleden, stilo loci mits hij hem naer sijne ontfangene laetste sententie hadden [behoejen] met vagebonderen, de stadt ende jurisdictie vandien, ontseyt is, sonder daer weder in te comen op pene van lijffstraffe. Ende mede volgens sijn gevangens confessie op 't 2e examen gedaen, violerende hij gevangen alweder met het incomen binnen dese stadt Schoonhoven sijn voorsz. bannissement off bannissementen tot vilipendentie van de justitie, 't welcke andere ten example dient te werden gestraft. Soo concludeert d' heer Hugo Blomvliet, Bailiuw der voorsz. stede Schoonhoven ende den Lande van Belois, uyt den name ende van wegen d' Edele Grootmogende Heeren Staten van Hollandt ende Westvriesland dat den voorsz. gevangen over 't violeren van 't voorsz. bannissement off bannissementen, sal worden gebraght ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen ende aldaer wel strengelijck sal worden gegeesselt ende voorts gebannen uyt Hollandt ende Westvrieslant mitsgaders den Gestichte van Utreght sijn leven langh gedurende, sonder daer weder binnen te comen op pene van swaerder aen den lijve gestraft te werden. Met confiscatie van alle sijne goederen soo hij gevangen eenige heeft.

[1] *GTB*. Jaquet, jakette; pandjasje met weggesneden schoten.

[2] De Westveense brugge bevindt zich vlak bij het Woerdense Verlaat.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Schepenen gehoort hebbende den criminelen eysch van de heer Officier mitsgaders gehadt des gevangens confessie, doende recht uyt den naem ende van wegen de Edel Groot Mogende Heeren Staten van Hollant ende Westvrieslant. Condemneren den gevangen op de Gevangenpoort wel strengelijck gegeesselt te worden, ende bannen hem gevangen voorts uyt Hollandt ende Westvrieslant, mitsgaders den

fol. 48v gestight van Utreght sijn leven lang gedurende, sonder daer weder binnen te komen op pene van swaerder aen den lijve gestraft te worden ende ontseggen den heer Eysscher sijnen vordere eysch ende conclusie. Actum bij de heeren Olivier van Pamburgh, Ernst Jansz. Groenevelt, Hermanus van der Linde, Francois Bordwesel, Gaston Dulavay ende Theodorus Smith, Schepenen, ende gepronuncieert op den 18e septembris 1669.[1]

gevangen den 29e augusti ende
uytgegaen den 18e septembris 1669.

fol. 49 Sententie van Pieter Courtois

Alsoo Pieter Courtois, geboortigh van Gent[2], out 25 jaren, buyten pijne ende banden van ijsere bekent heeft te hebben gaen bedelen ende mede dat hij een duyt van seker borger binnen deser stede tot aelmisse ontfangende in 't water heeft gesmeten, onder pretext dat deselven niet goet was om uyt te geven te worden, contrarie den placcaten op de bedelarijen geemaneert. Soo concludeert d' heer Hugo Blomvliet, Bailiu deser stede ende den Lande van Belois, uyt den naem ende van wegen haer Edele Grootmogende Heeren Staten van Hollandt ende Westvrieslant, dat den voorsz. gevangen op de Gevangepoort wel strengelijck sal worden gegeesselt, ende voorts gebannen uyt de stadt ende jurisdictie vandien sijn leven langh gedurende, sonder daer weder inne te komen op pene swaerder aen den lijve gestraft te worden.

Schepenen gehoort hebbende den criminelen eysch van de heer Officier, mitsgaders gehadt des gevangens confessie, doende reght inden naeme ende van wegen haer Edele Grootmogende Heeren Staten van Hollant ende Westvrieslant, condemneren den gevangen de heeren Officier ende Schepenen op sijn knien te bidden om vergiffenisse, bannen hem voorts uyt de stadt ende jurisdictie vandien sijn leven langh gedurende. sonder daer weder binnen te komen, op pene van aen den lijve gestraft te worden. Ende ontseggen den heer Eysscher sijnen vorderen eysch ende conclusie op den gevangen gedaen ende genomen. Actum bij Schepenen alle, op den 3en october 1669[3]

gevangen den 27e september ende
uytgegaen den 3en octobris 1669.

fol. 49v Reghtdagh den 2e decembris 1669[4]
present d' heeren Bailiuw ende Schepenen alle, demptis van der Vooren ende Groenevelt

D' heer Hugo Blomvliet, Bailiuw deser stede ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher
contra
Jan Fredricxz. uyt Berghambaght gedaegde bij edicte om te sien dienen van kosten

In state.

fol. 49v Desen bij Schepenen der stadt Schoonhoven de declaratie van kosten henluyden overgegeven bij ofte van wegen d' heer Hugo Blomvliet, Bailiu deser stede ende den Lande van Belois, nomine

[1] Woensdag 18 september 1669.
[2] Gent, prov. Oost-Vlaanderen, België.
[3] Donderdag 3 oktober 1669.
[4] Maandag 2 december 1669.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

offitii declarant contra Jan Fredricxz. jongman van Berghambaght gedeclareerde, hebben de voorsz. kosten getaxeert ende gemodereert ter somme van eenhondert ende seven gulden sesthien stuyvers behalven de kosten van de executie indien het van noode zij. Actum den 16en decembris 1669.[1]

fol. 50[2] Sententie van Jan Jansz. Pluym

Alsoo Jan Jansz. Pluym geboren tot Lexmont[3] out 46 jaren, jegenwoordigh gevangen, buyten pijne ende banden van ijser bekent heeft, dat hij gevangen slepende hennip voor de coopluyden ende borgers soo nu ende dan veel hennip van deselven gestoolen ende [...esten] [wijsen] gebraght ende op voorgeven [dat] het hennip van de huysluyden was, die die soude comen halen opgeleyt ende alsoo de coopluyden ontstolen heeft als seven bossen van Symon Jansz. [Oostenbaen] ende drie a vier bossen van de Noorthollander ende door eenen Gerrit Claesz. in sijn leven gewoont hebbende in Gelckenes heeft laten vercoopen, oock wel door [der] selve Gerrit Claesz. [...] hebbende met cleyne partijen oft quartgens eerst begonnen door aenraden van den voorsz. Gerrit Claesz.. Alle 't welcke sijnde een sacke van quaden gevolge welck in een stadt ende landt van justitie niet can worden geleden, maer andere ter excemple gestraft dient. Soo concludeerde d' heer Hugo Blomvliet, Bailiu der stede Schoonhoven ende den Lande van Belois, nomine offitii, dat de gevangen daerover gebraght sal worden ter plaetse daer men gewoon is justitie te doen, ende aldaer wel strengelijck gegeesselt ende voorts gebannen uyt Hollandt ende Westvrieslandt mitsgaders den gestighte van Utreght sijn leven langh gedurende, sonder daer weder inne te comen op pene van swaerder straffe, dat voorts sijne goederen sullen worden geconfisqueert ten profijte van de Edel Groot Mogende Heeren Staten van Hollandt ende Westvrieslandt.

Schepenen gehoort den criminelen eysch van de heer Officier ende des gevangens confessie, doende recht uyt den naem ende van wegen de hoochgemelte Heeren Staten van Hollandt ende Westvrieslandt. Condemneren den gevangen met twee [laden] kennip om sijn hals eenige tijt sal werden gestelt in het portael van 't stadhuys, hebben hem voorts gebannen ende bannen hem mits desen uyt Hollandt ende Westvrieslandt mitsgaders den Gestichte van Utrecht sijn leven langh gedurende ende daer uuyt te vertrecken binnen 24 uuren, sonder daer weder inne te comen op swaerdere straffe. Ontseggen d' heer Eysscher sijn vordere eysch ende conclusie op den gevangen gedaen ende genomen. Actum den 8en january 1670[4] bij Schepenen alle dempto Pamburgh.

gevangen den 10 december 1669.

fol. 50v

Sententie van Charel Anthony
ende Samuel Jansz.

Alsoo Carel Anthony out 20 jaren geboortigh van St. Denys[5], 3 uuren van Parijs ende Samuel Jansz. de jongsten, out 13 jaren, geboortigh een half uur buyten Doesburgh, jegenwoordigh gevangens buyten pijne ende banden bekent hebben door last ende ordre van Samuel Jansz. van Aernem den oudsten vader van den voorn. Samuel Jansz. de jongsten, alhier in de banck van leeninge gebraght hebben een stuck laken van vijff ellen, waerdigh vijffendetwintigh gulden ('t welcke soo bij attestatie gebleken is, dat den voorn. Samuel Jansz. de oudsten tot Dordrecht van seker persoon op handt hadde ontfangen om deselven persoon ende een kint van hem van sekere accidenten te genesen, ende van sulcx te doen gebleven is in gebreecken ende van Dordreght met 't laken is vertrocken). Ende vorders bekent hebben soo nu soo als sij met meesteren[6] niet konden winnen, ten platten landen te hebben gaen bedelen ende vagebonderen contrarie den placcaten van den lande. Soo concludeert d' heer Hugo Blomvliet, Bailiuw deser stede ende den Lande van Belois, dat de voorsz. gevangens daer over gebraght te sullen worden ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen ende aldaer sullen worden gegeesselt ende voorts gebannen uyt Hollandt ende Westvrieslant, mitsgaders den gestighte van Utreght, sonder oyt daer weder binnen te komen op pene van swaerder straffe. Dat voorts haer gevangens goederen sullen

[1] Maandag 16 december 1669.
[2] Tekst zeer slecht leesbaar.
[3] Lexmond, gem. Zederik, prov. Zuid-Holland.
[4] Woensdag 8 januari 1670.
[5] Saint-Denis (thans een voorstad van Parijs), dep. Seine-Saint-Denis, Frankrijk.
[6] *GTB*. Meesteren. Hier in de betekenis van: geneeskundig behandelen, aan de genezing werken.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

worden geconfisceert ten proffijte van de Edelgrootmogende heeren d' Staten van Hollandt ende Westvrieslant.

Schepenen gehoort hebbende den criminelen eysch van d' heer Officier ende der gevangens confessie, doende reght uyt den name ende van wegen d' hooggemelte Heeren Staten van Hollant ende Westvrieslant hebben haer gevangens gebannen ende bannen d' selve bij desen haer leven langh gedurende uyt Hollandt ende Westvrieslant mitsgaders den gestighte van Utreght, daer uyt te vertrecken voor sonnenondergangh sonder daer weder binnen te komen op pene van aen den lijve gestraft te worden. Ende ontseggen den heer Eysscher sijnen vorderen eysch ende conclusie op de gevangens gedaen ende genomen. Actum bij de heeren Schepenen alle dempto Vredenrijck ende gepronuncieert op den 18e augusti 1670.[1]

gevangen den 9e ende uytgegaen
den 18e augusti 1670.

fol. 51

Rechtdagh den 5en january 1671[2] present de heeren Schepenen alle dempto van der Vooren

D' heer Hugo Blomvliet, Bailiu deser stede ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher
contra
Roeloff Cornelisz. Troubertsz. gedaegde in persoon eysch ende versoeck doen.

Den heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde in persoon versochte default met een tweede citatie in persoon ende apprehentie corporeel.

Schepenen fiat.

fol. 51

Reghtdagh den 2e february 1671[3]
present d' heeren Schepenen alle.

D' heer Hugo Blomvliet, Bailiuw deser stede ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher
contra
Roeloff Cornelisz. Troubert gedaegde in persoon om 't 2e default te begeren.

D' heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde in persoon versochte het tweede default met een derde citatie in persoon ende het proffijt als naer rechten.

Schepenen fiat.

fol. 51v

Rechtdagh den 9e maert 1671[4]
present d' heeren Schepenen alle.

D' heer Hugo Blomvliet, Bailiu deser stede ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher
contra
Roeloff Cornelisz. Troubert gedaegde in persoon om 't 3e default te begeren.

[1] Maandag 18 augustus 1670.
[2] Maandag 5 januari 1671.
[3] Maandag 2 februari 1671.
[4] Maandag 9 maart 1671.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Den heer Eysscher versochte het derde default met een vierde citatie in persoon om te sien dienen van intendit.

Schepenen stateren de saecke tot den naesten. Actum ut supra.

fol. 51v

Idem Eysscher
contra
Roeloff Claasz. de Raet gedaegde in persoon eysch ende versoeck doen.

D' heer Eysscher vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon versochte het eerste default ende apprehensie corporeel met een tweede citatie bij edicte ende in persoon.

Schepenen fiat.

fol. 51v

Idem Eysscher
contra
Dirck Claasz. de Raet anders genaemt Boer gedaegde in persoon eysch ende versoeck doen.

D' heer Eysscher ut supra.

Schepenen fiat.

fol. 52

Rechtdagh den 23e maert 1671[1] present d' heeren Jonckheer, Pamburgh, van den Blauw, van den Broeck ende van der Graeff, Schepenen

D' heer Hugo Blomvliet, Bailliu deser stede ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher
contra
Roeloff Claesz. de Raet gedaegde in persoon het tweede defaut te begeeren.

D' heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde versochte het tweede defaut met een derde citatie in persoon.

Schepenen fiat.

fol. 52

Idem Eysscher nomine offitii
contra
Dirck Claesz. de Raet anders genaemt Boer gedaegde in persoon een tweede defaut te begeeren

D' heer Eysscher ut supra.

Schepenen fiat.

fol. 52v

Reghtdagh den 20en april 1671[2] present d' heeren Jonckheere, van der Vooren, Pamburgh vanden Blauw, van den Broeck, Schepenen

[1] Maandag 23 maart 1671.
[2] Maandag 20 april 1671.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

D' heer Hugo Blomvliet, Bailiu deser
stede ende den Lande van Belois, nomine
offitii Eysscher
contra
Roeloff Claasz. de Raet gedaegde in persoon
het derde default te begeren.

D' heer Eysscher versochte mits de non comparitie van den gedaegde in persoon het derde default met een vierde citatie om te sien dienen van intendit.

Schepenen fiat.

fol. 52v

Idem nomine offitii Eysscher
contra
Dirck Claasz. de Raet anders ge-
naemt Boer gedaegde in persoon
het derde default te begeeren.

D' heer Eysscher ut supra.

Schepenen ut supra.

fol. 53

Rechtdagh den lesten april 1671[1] present
d' heeren

D' heer Hugo Blomvliet, Bailiu deser stede ende
den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher
contra
Jacob Cabbeljauw appoincte binnen desen
stede gedaegde ende gedetineerde eysch ende
versoeck doen.

fol. 53v

Rechtdagh den 4en mey 1671[2] present de heeren
Schepenen alle dempto Vredenrijck

D' heer Hugo Blomvliet, Bailiu deser stede
ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher
contra
Roeloff Claasz. de Raet gedaegde in persoon
om te sien dienen van intendit.

D' heer Eysscher dient van intendit ende concludeert in scriptis.

fol. 53v

Idem Eysscher
contra
Dirck Claasz. de Raet
anders genaemt Boer gedaegde in persoon
om te sien dienen van intendit.

D' heer Eysscher dient ut supra.

fol. 54

Rechtdagh den 19en maert 1672[3]

[1] Donderdag 30 april 1671.
[2] Maandag 4 mei 1671.
[3] Zaterdag 19 maart 1672.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

present d' heeren Bailiu, Koopman out-
Burgemeester, Joncheer, Deventer
ende van den Broeck, Schepenen.

D' heer ende mr. Cornelis van
Nechs, Bailliu deser stede, Haestregt ende
den Lande van Belois, nomine
offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Pieter Poock gedaegde bij edicte ende
in persoon om versoeck ende [ ] E.D.

Den heer Eysscher versoeckt, mits de non comparitie van den gedaegde in persoon, default, ende een tweede citatie bij edicte ende in persoon metten proffijten als naer reghten.

Schepenen fiat.

fol. 54v

Reghtdagh den 28e marty 1672[1] present de
heeren Bailiu ende Schepenen alle dempto
vander Graeff

D' heer ende mr. Cornelis van Neghs,
Bailiu deser stede, Haestregt ende den Lande van Belois,
nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Pieter Poock gedaegde bij edicte ende in
persoon om het 2e default te
begeren.

Den heer Eysscher versoeckt mits de non comparitie van den gedaegde bij edicte ende in persoon het tweede default met den proffijte als naer reghten, ende een derde citatie bij edicte ende in persoon.

Schepenen fiat.

fol. 55

Rechtdagh den 16en mey 1672[2] present
d' heeren [ ]

D' heer ende mr. Cornelis van Nechs
Bailiu deser stede Schoonhoven, Haestregt
ende den Lande van Belois, nomine offitii
Eysscher in cas crimineel
contra
Pieter Poock gedaegde bij edicte ende in persoon,
om het derde default te begeren.

Den heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde in persoon versochte het derde default met vierde citatie bij edicte ende in persoon om te sien dienen van intendit.

Schepenen fiat.

fol. 55v

Rechtdagh den 1e augusti 1672[3] present
d' heeren van de Leur ende van de Stael

D' heer ende mr. Cornelis van Nesch, Bailliu deser
stede ende den Lande van Belois, nomine offitii
Eysscher in cas crimineel
contra

[1] Maandag 28 maart 1672.
[2] Maandag 16 mei 1672.
[3] Maandag 1 augustus 1672.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Trijn Jansdr. woonende in Stolwijck in Schoonouwen[1] gedaegde in persoon eysch off versoeck doen.

Bullick voor den heer Eysscher vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon versochte default met een tweede citatie bij persoon.

Mansmannen fiat.

fol. 56 Sententie van Woutgagh Waelborgh

Also Woutgagh Walburgh soldaat onder de capiteyn Brant, geboren in Polen tot Storingen[2], out 27 jaren, jegenwoordigh gevangen, buyten pijne ende banden van ijsere bekent heeft, dat hij gevangen met noch twee andere soldaten van den voorsz. capiteyn hem heeft vervordert ende onderstaen in novembris 1672 voorleden inden naght, met seker ijser instrument te comen voor d' huysinge van Melis Thonisz. borger ende cramer binnen deser stede, ende met 't selve instrument onder de voorsz. huysinge om daer in te komen, ende te stelen. 't Welck sijnde notoir huysbraack ende een saacke van quade consequentie, die in een lant van goede justitie niet geleden maer andere ten exempel swaerlijck behoort te werden gestraft. Soo concludeert d' heer Officier deser stede ende den Lande van Belois, nomine offitii dat den voorsz. gevangen daer over gecondemneert sal worden gebraght te werden ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen, ende aldaer wel strengelijck met de strop om den hals sal worden gegeesselt, met confiscatie van sijne goederen soo hij eenige heeft.

Schepenen gesien ende geexamineert hebbende de confessie van den voorsz. gevangen, ende den voorsz. eysch, mitsgaders gelet op 't gene te letten stondt, doende reght uyt den name ende van wegen haer Edelgrootmogenden d' Heeren Staten van Hollant ende W. Vrieslant hebben den voorsz. gevangen gecondemneert ende condemneren hem bij desen op de Gevangepoort, met een strop om de hals wel strengelijck te worden gegeesselt. Bannen hem voorts uyt Hollandt ende Westvrieslant, mitsgaders 't Stight van Utreght. Ontseggen d' heer Officier sijn vorderen eysch ende conclusie op den gevangen gedaen ende genomen.
Actum bij d' heeren Koopman, Vrederijck, van den Broeck, Bortwesel, van Asperen, Groenendijck ende de Leeuw, Schepenen, ende gepronuncieert op den 28e december 1673.[3]

gevangen den 9 novembris 1673.
uytgegaen den 28 decembris 1673.

fol. 56v Sententie van Maria Pieters

Alsoo Maria Pieters huysvrouw van Hendrick Dircxz. soldaet, geboortigh van Ravesteyn[4], out 33 a 34 jaren, jegenwoordigh gevangen, buyten pijne ende banden van ijsere, heeft bekent, dat sij gevangen op het aenseggen van een bijsijnde persoon twee ruyten heeft uytgebroocken in de glasen van de huysinge van de kinderen van Cornelis Willemsz. Ortsage[5] binnen deser stede Schoonhoven, omdat sij ofte de voorsz. bijsijnde persoon in d' selve huysinge soude mogen komen, ende aldaer eenige goederen stelen. Dat sij noch seker vrouwpersoon heeft versocht op sekeren aenslagh op deselve huysinge van de voorsz. kinderen, om aldaer dieverije te doen. 't Welck sijnde saacken etc. als op d' ander zijde. Soo concludeert d' heer Officier der stede Schoonhoven ende den Lande van Belois, nomine offitii, dat de voorsz. gevangen daer over sal worden gecondemneert gebraght te worden ter plaetse daer men gewoonlijck is criminele justitie te doen, ende aldaer te werden gegeesselt, met confiscatie van haere goederen soo sij eenige heeft.

Schepenen gesien ende geexamineert hebbende de confessie van den voorsz. gevangen ende den voorsz. eysch, ende op alles gelet, daerop te letten stondt, doende reght uyt den name ende van wegen den Edelgrootmogenden d' Heeren Staten van Hollant ende Westvrieslant hebben den voorsz. gevangen gecondemneert ende condemneren d' selve bij desen de blauwe huyck te dragen van 't Stadhuys de Visbrugh om ende weder tot 't stadhuys. Bannen etc, ontseggen etc. ende bij ende op den als aen d' ander zijde deses.

1 Schonauwen, gem. Houten, prov. Utrecht.
2 Polden bij Hjorring, Denemarken?
3 Donderdag 28 december 1673.
4 Ravenstein, gem. Oss, prov. Noord-Brabant.
5 Woonde in 1648 in de Schoenmakersstraat, Zie hiervoor: *http://www.hogenda.nl/ Schoonhoven, verponding 1648*. (transcriptie H. Verhoef van OAS inv.nr. 1875. Verpondingregister 1648).

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

gevangen den 3 decembris 1673
uytgegaen den 28e decembris 1673.

fol. 57

Reghtdagh den 6. augusti 1674.[1] Present d' heeren […] Arckel, Bailiu, ende Schepenen alle dempto de Leeuw

D' heer Hugo van Arckel[2] Bailiu der stede Schoonhoven ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Adriaen Soet gedaegde in persoon om eysch ofte versoeck te doen.

Bullick voor den heer Eysscher alvorens eysch te doen versochte dat den gedaegde in persoon sal worden gehoort op articulen.

Den gedaegde in persoon present consenteert dit versoeck van den heer Eysscher mits dat den gedaegde in persoon de examinatie gedaen sijnde volgen sal copie van de voorsz. articulen mitsgaders van sijnen confessie daer op te doen.

Bullick voor den heer Eysscher consenteert den examinatie gedaen sijnde aen de gedaegde in persoon te sullen laten volgen copie van sijnen responsien.

Bullick voor den heer Eysscher versochte dat den gedaegde in persoon sal worden gestelt in heghtenisse ende voorts extraordinarie jegens hem geprocedeert.

Den gedaegde in persoon present sustineert dat den heer Eysscher sijn versoeck nopende de incarceratie sal worden ontseyt maer ter contrarie dat hij sal worden ontslagen van den personele comparitie ende geadmitteert te mogen occuperen bij procureur onder hanttastinge ende belofte van ten allen tijden tot vermaninge van desen Edele Gereghte weder in persoon te sullen compareren, sub pena confessi et convicti cum expensis.

Bullick voor den heer Eysscher persisteert voor replyck bij sijn versoeck, ende concludeert dat den gedaegde in persoon sijn contra versoeck sal worden ontseyt, cum expensis.

Den gedaegde in persoon, persisteert voor duplyck ende replyck respective.

Bullick voor den heer Eysscher persisteert voor duplyck.

Schepenen ontseggen den heer Eysscher sijn versoeck van incarceratie, ontslaenden gedaegde in persoon bij provisie van de personele comparitie ende admitteren hem te mogen occuperen bij procureur onder hanttastinge ende belofte van ten allen tijden tot vermaninge van desen Edele Gerechte weder in persoon te sullen compareren sub poena confessi et convicti. Ende accorderen den gedaegde copie van den articulen ende die confessie bij hem gedaegde daer op gedaen. Actum ut supra.

Den gedaegde heeft de voorsz. hanttastinge gedaen aen handen van de heer out Burgemeester ende President schepen Joris Pietersz. Koopman. Actum ut supra.

fol. 57v

Reghtdagh den 13en augusti 1674[3]
present d' heeren Koopman, Vredenrijck, van den Broeck, van Asperen ende de Leeuw, Schepenen

D' heer Hugo van Arckel, Bailiu deser stede ende den Lande van Belois, nomine offitii

[1] Maandag 6 augustus 1674.
[2] H. van Berkum, *Beschryving der stadt Schoonhoven* (Gouda, 1762) p. 564. In de lijst van baljuws wordt zijn naam vermeld als Rutgerus van Arckel.
[3] Maandag 13 augustus 1674.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Eysscher in cas crimineel
contra
Adriaen Soet inwoonder tot Schoonhoven
voorseyt gedaegde in persoon E.D.

Seyt den heer Eysscher conform de waerheyt dat den gedaegde in persoon op den 12e september 1673 t' sijnen huyse questie heeft gehadt met Jacob Ariens Groenevelt, smit binnen deser stede, ende Otto Rutten chirurgijn ende soldaet onder de compagnie van Capiteyn Molcman, doen in garnisoen leggende binnen deser selver stede, uyt oorsaacke hij gedaegde in persoon den voorsz. Jacob Groenevelt uytmaackte voor een mordepaeyer. Dat deselven Jacob Ariensz. Groenevelt ende Otto Rutten uytten huyse van den gedaegde gegaen sijnde, hij gedaegde in persoon een weynigh tijts daer nae met een stock off rottingh daerinne sijnde een stekende heuls[1] is gevolght. Ende voor de huysinge van den voorsz. Jacob Ariensz, Groenevelt gekomen sijnde ende siende aldaer in huys van gemelten Otto Rutten deselven heeft gewenckt om op 't straet te komen. Den welcken dienvolgende op straet komende, hij gedaegde in persoon heeft uytgetrocken sijn stekade[2] ende den voorsz. Ott Rutten sijn degen. Ende alsoo veghtende sijn geraackt ende den gedaegde in persoon den meergemelten Otto Rutten heeft gegeven een swaere steeck in sijn 's lincker borst, daer van hij des anderen daaghs is comen te sterven. Ende alsulcx deselven Otto Rutten ter neder heeft geleyt. 't Welcke sijnde een saacke van seer quade consequentie die in een lant van goede justitie niet geleden, maer andere ten exempel mette doot behoort te worden gestraft. Soo concludeert den heere Eysscher ten fine den gedaegde daer over bij sententie van desen Edele Gereghte sal worden gecondemneert gebraght te worden ter plaetse daer men gewoonlijck is criminele justitie te doen. Ende aldaer metten swaerde gestraft ende gedecapiteert datter doodt navolght. Ende dat sijne goederen sullen worden geconfisceert ten proffijte van de Graefflijckheyt, ofte tot anderen etc. op alles etc.

Putte voor den gedaegde ontkennende den positiven ende feyten bij den Eysscher hem tot laste geleyt. Concludeert mitsdien tot niet ontfanckelijck ende bij ordine dat den Eysscher sijn eysch ende conclusie sal worden ontseyt, cum expensis off tot anderen etc.

Bullick voor den heer Eysscher persisteert voor replyck.

Putte voor den gedaegde voor duplyck.

fol. 58

Reghtdagh den 20en augusti 1674[3]
present d' heeren Schepenen alle
demptis Bortwesel ende Groenen-
dijck.

D' heer Hugo van Arckel, Bailiu deser
stede ende den Lande van Belois, nomine
offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Adriaen Soet gedaegde om te dienen
van productie

Bullick voor den heer Eysscher dient van productie onder inventaris.

Putte voor den gedaegde versochte copie, ende dient insgelijcx van productie onder inventaris.

fol. 58v

Reghtdagh den 3en septembris 1674[4]
present d' heeren Bailiu ende Schepenen
dempto de Leeuw.

D' heer Hugo van Arckel, Bailiu
deser stede ende den Lande van Belois, nomine
offitii Eysscher in cas crimineel

[1] Een degenstok, vaak een wandelstok met een degen daarin verborgen.
[2] *GTB*. Stekade. Een lang puntig ijzer, dat in eenen wandelstok verholen is, en daaruit kan worden getrokken, om als een steekdegen gebruikt te worden.
[3] Maandag 20 augustus 1674.
[4] Maandag 3 september 1674.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

contra
Adriaen Soet gedaegde om sententie te hebben.

Partijen versoecken sententie.

fol. 59

Reghtdagh den 10en septembris 1674[1] present d' heeren Bailiu ende Schepenen alle.

D' heer Hugo van Arckel, Bailiu der stede Schoonhoven ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Adriaen Soet gedaegde om sententie te hebben.

Partijen versoecken sententie.

Die van den Gereghte gesien ende gevisiteert hebbende de stucken ende munimenten bij partijen respective overgeleyt, doende regt. Condemneren den gedaegde in een amende van hondert vijffendetwintigh gulden mitsgaders in de kosten van desen processe tot taxatie ende moderatien van desen Edele Gereghte. Ende ontseggen den heer Eysscher sijn vorderen eysch ende conclusie ten lasten van den gedaegde gedaen ende genomen.

fol. 59v

Reghtdagh den 17e septembris 1674[2] present Bailiu, Koopman, Vredenrijck, van den Broeck, Bortwesel ende van Asperen, Schepenen.

D' heer Hugo van Arckel, Bailiu deser stede ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel.
contra
Arien Cornelisz. schipper uyt de Nieu-poort[3] gearresteerde ende gedetineerde mitsgaders gedaegde E.D.

Seyt den heer Eysscher tot fondament van desen sijnen eysch conform de waerheyt dat den gedetineerde ende gedaegde op den [ ] met sijn schip gecomen sijnde aen dese stadt, aldaer van wegen de hooge Overheyt is geprest, om met sijn schip de compagnie van prins [F..its], doen in garnisoen leggende binnen deser stede ende patent hebbende naer het leger voor de Graeff[4] over te brengen naer het selve leger, tot versekeringe van welcke pressinge oock twee soldaten op 't selve schip waren gestelt. Dat niettemin den gedetineerde ende gedaegde hem heeft vervordert het touw los te maken, met sijn schip wegh te varen, ende de voorsz. twee soldaten met gewelt van 't schip doen delogeren[5] ende sulcx de voorsz. pressinge violentelijck heeft gevioleert, waerdoor het vertreck van de voorsz. compagnie eenige dagen is opgehouden geworden. Alle 't welcke saacke sijnde van seer quade consequentie die in een land van justitie, niet geleden maer andere te exempel swaerlijck behoort te worden gestraft. Soo concludeert den heere Eysscher ten fine den gearresteerde ende gedaegde daer over bij sententie van desen Edele Gereghte sal worden gecondemneert om geschavotteert te worden, off andersints exemplaerlijcke gestraft soo Schepenen naer exigientie ende aenzien van de saacke bevinden sullen te behoren, ende dat bij provisie den gedaegde sal worden gebraght in de Gijselcamer deser stede, makende mede eysch van kosten ofte tot anderen. Ende op alles etc.

Den gedaegde versochte copie uyt den eisch, ende dat deselven bij provisie als werden ontslagen van de detentie, onder cautie bij hem ter secretarye deser stede gestelt, met belofte ende onder hanttastinge van t' allen tijden weder personelijck te sullen compareren.

[1] Maandag 10 september 1674.
[2] Maandag 17 september 1674.
[3] Nieuwpoort, gem. Molenwaard, prov. Zuid-Holland.
[4] Grave, prov. Noord-Brabant.
[5] *GTB*. Delogeeren; Doen verhuizen; verjagen; verdrijven.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Bullick voor den Eysscher concludeert dat den gedaegde sijn versoeck van ontslagingh te worden sal worden ontseyt.

Den gedaegde persisteert bij sijn versoeck, ende versoeckt daerop dispositie.

Die van den Gereghte accordeeren den gedaegde den versochte copie uyt den eisch. Actum ut supra.

fol. 60

Reghtdagh den 20en january 1676[1] present
d' heeren Bailiu ende Schepenen alle

D' heer Rutgerus van Arckel, Bailiu deser stede ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel.
contra
Pieter Dorpmans gedetineerde ende gedaegde in persoon

Bullick voor den heer Eysscher versoghte dat den gedetineerde ende gedaegde in persoon sal worden gehoort op articulen sulcx d' heeren Schepenen sijn overgelevert.

Den gedetineerde ende gedaegde in persoon concludeert 't selve versoeck in desen gedaen den heer Eysscher sal worden ontseyt. Versoeckende hij gedetineerde ende gedaegde in persoon sal worden ontslaegen van den personele comparitie ende detentie daerinne hij is, ten minsten onder cautie ende geadmitteert te mogen occuperen bij procureur, met belofte van t' allen tijden ter vermaninge van desen Edele Gereghte weder te sullen compareren in persoon sub poena confessi et convicti.

Bullick voor den heer Eysscher persisteert bij sijn versoeck, ende nopende het contra versoeck bij den gedetineerde ende gedaegde in persoon gedaen, het selve sal worden ontseyt.

De gedetineerde ende gedaegde in persoon persisteert bij sijn geteyckende contra versoeck versoeckende daer op dispositie.

Bullick voor den heer Eysscher persisteert in regardt van 't contra-verzoeck voor replyck.

Schepenen ontseggen den heer Eysscher sijn versoeck op den gedetineerde ende gedaegde in persoon gedaen, ende ontslaenden selven gedetineerde ende gedaegde in persoon uyt de detentie ende van de personele comparitie, ende admitteren deselven te mogen occuperen bij procurator, onder cautie tot discretie van Schepenen ende belofte van t' allen tijden tot vermaninge van Schepenen weder te sullen compareren in persoon sub poena confessi et convicti.

Den heer Officier stelt hem van 't bovenstaende appoinctement appelant aen den Edele Hove van Hollandt.

Den gedetineerde ende gedaegde presenteert 't voorsz. appoinctement te voldoen.

fol. 60v

Sententie van Engel Thonisdr.

Alsoo Engel Thonisdr. out 30 jaren, geboortigh van Nieupoort in Hollandt, buyten pijne ende banden van ijsere bekent heeft, dat sij gevangen over 't stelen van een silveren beker bij Die van den Gereghte der stede Nieupoort op den 12. july 1670 gecondemneert is geweest op haer knien te vallen, Godt ende de justitie om vergiffenis te bidden; ende gedurende het pronuntieren van haer vonnis voor op de puye van 't stedehuys ten toon te staen met gemelten silveren beker om haer hals, voorts gebannen uyt deselve stede Nieupoort ende vrijheyt vandien, voor den tijt van vijfthien jaren. Dat sij gevangen binnen derselver stede Nieupoort weder is gekomen, violerende 't voorsz. banissement, ende daer over, ende over andere dieverijen na weder begaen, bij Die van den Gereghte van Nieupoort voorsz. op den 1e octobris 1670 gecondemneert is geweest weder op haer knien te vallen, Godt ende de justitie om vergiffenis te bidden, ende gedurende 't pronuntieren van haer vonnisse op de puye van 't stadthuys te pronck te staen met twee roeden in elcken armen,

[1] Maandag 20 januari 1676.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

ende uyt de stadt Nieupoort ende vrijheyt vandien gebannen voor twintigh jaren, sonder middelerwijle daer weder binnen te komen, op pene van aen den lijve gestraft te werden. Dat sij gevangen over sekere dieverije, bij haer op den 22. augusti 1676 binnen der voorsz. stede Nieupoort, ten huyse van Maerten Bastiaensz. Bestvaer, gedaen, bij Leenmannen van de baronnye van Liesvelt uyt deselve baronnye op den 5. september 1676 gebannen is voor den tijt van vijfthien jaren, sonder daer weder inne te komen op pene van swaerder straffe. Alle 't welcke haer gevangen wel hadde behooren te dienen tot verbeteringe, maer ter contrarie doende, is met haere dieverije ende met gestolen goederen te vercoopen voortgegaen. Ende bekent dat sij gevangen nae de voorsz. sententien ende executien, twee silveren kettinghges, jegens een silver oorijser geruylt, ende toe ontfangen heeft drie gulden vijfthien stuyvers. Noch verkoght een silver kettinghge voor vier gulden, ende twee silvere beugeltges van een schaertgen voor eene gulden thien stuivers. haer gevangen (soo sij seyt) om te verkoopen gegeven bij eene Jannighge Claes Lauwen, van de Nieupoort, ende aldaer jegenwoordigh gevangen. Welcke Jannighgen Claes daer op
fol. 61 gehoort sijnde, 't selve, soo in 't bij wesen van Engel Thonis, als buyten deselve expresselijck heeft ontkent, ende niettegenstaende eenigh dreygen haer gedaen ontkennende is gebleven. Dat sij gevangen voor haer vercoopen van de voorsz. vier gulden van den voorn. Jannighge Claes soude ontfangen hebben ses stuyvers, ende voor 't verkoopen van de voorsz. beugeltges twee stuyvers. Dat bij Jannitghe Claes mede is ontkent. Dat sij gevangen van de voorsz. kettinghges, jegens 't silver oorijser geruylt niets heeft ontfangen, maer heeft bekent, sonder kennis ende buyten weten van de voorn. Jannighge Claes onder haer gehouden te hebben het voorsz. silver oorijser, ende alsoo met haere dieverije voortgegaen. Dat mede in haer gevangens kist gevonden ende uytgehaelt is den driekanttigh speldenkussentge, dat aen een van de voorsz. silveren kettinghges vast geweest ende affgedaen is, toebehoordende 't voorsz. kettinghge ende kussentge de dienstmaaght van heer Arnout Cocquis Burgemeester van de Nieupoort, in welckers huys 't voorsz. silver, ende meerder silver op sekeren avondt, als den Burgemeester Cocquis ende sijne familie in de kerck waren, gestolen is. Bekent mede dat sij gevangen kennisse gehadt heeft, dat de voorn. Jannighge Claes, noyt eygen silver gehadt off gedragen heeft. Dat sij gevangen getraght heeft Die van den Gereghte deser stede door haer hartneckigheyt met logenen te voldoen, ende in haer Edelen presentie te ontkennen 't voorsz. silver verkoght te hebben, selffs mede in presentie van den persoon daer aen sij 't selve verkoght ende 't oorijser geruylt heeft, niettegenstaende deselven persoon sulcx nevens sijn huysvrouw met eede presenteerde te verclaren. Ende naderhant alle 't selve noch bekent, ende mede getraght de voorn. Jannighge Claes Lauwen, als off die de voorsz. dieverije soude hebben gepleeght, te beschuldigen. Daer die heeren officieren ende Die van den Gereghte van de Nieupoort, de alibi, off plaetse waer sij Jannighge Claes, ten tijde als het voorsz. silver tot den Burgemeester Cocquis gestolen is, geweest soude hebben, behoorlijck is gebleken, ende overzulcx deselve Jannighge Claes, de voorsz. dieverije niet kan hebben gepleeght off bijgewoont, ende bij haer gevangen daermede te onreght beschuldight. Alle 't welcke saken sijn van quaden gevolge, 't welck in een stadt off land van justitie niet kan worden getollereert maer andere ten exempel gestraft. Soo concludeert de heer Rutgerus van Arckel, Bailiu der
fol. 61v stede van Schoonhoven, Haestreght ende den Lande van Belois, uyt den name ende van wege haer Edele Grootmogende Heeren Staten van Hollandt ende Westvrieslant, dat sij gevangen daer over gebraght sal worden ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen, ende aldaer strengelijck sal worden gegeesselt, gebrantteyckent ende voorts gebannen uyt Hollandt ende Westvrieslant, mitsgaders 't stight van Utreght, haer levenlangh geduerende, sonder daer weder binnen te komen op pene van swaerder aen den lijve gestraft te werden met confiscatie van haere goederen soo sij eenige heeft.

Schepenen gehoort hebbende den criminelen eysch van de heer Officier, ende haer gevangens confessie, doende reght, inden name ende van wegen haer Edele Grootmogende Heeren Staten van Hollandt ende Westvrieslant, hebben haer gevangen gecondemneert, ende condemneren haer bij desen op de Gevangepoort strengelijck gegeesselt. Bannen haer gevangen voorts uyt Hollandt ende Westvrieslant, mitsgaders 't stight van Utreght haer leven langh gedurende sonder daer weder binnen te komen op pene van swaerder straffe, ende ontseggen de heer Officier sijne vordere eysch ende conclusie. Aldus gedaen bij de heeren Elias Block, Jacob van den Broeck, Gaston Dulavay, Cornelis Woell, Hendrick van Rees ende Dirck Versteegh, Schepenen der stede Schoonhoven, ende gepronuncieert ende geexecuteert op den 13en january 1677.[1]

Schepenen verclaeren den gevangen geene goederen
te hebben, ende soo lange geseten te hebben omme
jegens Jannighge Claes Lauwen gehoort ende geconfron-
teert te worden.
Gevangen met een dochtertge van [ ] jaeren den 20en decembris 1676.
Uijtgegaen den 13en january 1677.
Den gevangen is op den 9 january 1677
gecondemneert.

[1] Woensdag 13 januari 1677.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 62

Reghtdag den 14e january 1677[1] present
de heeren Block, van den Broeck,
Dulavay, Woell ende Versteegh, Schepenen.

De heer Rutgerus van Arckel, Bailiu
deser stede, Haestreght ende den Lande van
Belois, nomine offitii Eysscher in cas
crimineel
contra
Huygh Centen van der Sluys, inwoonder
deser stede, nu geaufugeerde ende
latitant gedaegde in persoon bij edicte ende klockslagh
versoeck doen

Den heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde in persoon versoghte het eerste default, met een tweede citatie bij edicte ende klockgeslagh in persoon ende voorts metten proffijte als naer reghte.

Schepenen fiat.

fol. 62

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Jan Cornelisz. van Schoonhoven gedaegde in person
versoeck doen.

Den heer Eysscher ut supra, met een tweede citatie in persoon, ende voorts metten proffijte als naer reghten.

Schepenen fiat.

fol. 62v

Reghtdag den 20en septembris 1677[2]
present de heeren Bailiu ende Schepenen alle
demptis Woell ende Versteegh

D' heer Rutgerus van Arckel, Bailiu
der stede Schoonhoven ende den Lande van Belois
nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Huygh Schonenburgh secretaris tot
Lexmont gedaegde in persoon eysch
off versoeck doen.

Den heer Eysscher overmits de non comparitie van den gedaegde in persoon versoghte default met een 2e citatie bij edicte ende in persoon met apprehensie corporeel.

Schepenen fiat.

fol. 63

Reghtdagh den 4en octobris 1677[3] present
de heeren Block, van den Broeck, van Rees
ende Versteegh, Schepenen.

De heer Rutgerus van Arckel, Bailiu
der stede Schoonhoven ende den Lande van
Belois, nomine offitii Eysscher in cas

[1] Donderdag 14 januari 1677.
[2] Maandag 20 september 1677.
[3] Maandag 4 oktober 1677.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

crimineel
contra
Huygh Schoonenburgh, secretaris tot
Lecxmont gedaegde bij edicte ende in persoon
het tweede default te begeren.

Den heer Eysscher versochte mits de non comparitie van den gedaegde bij edicte ende in persoon het tweede default met een derde citatie bij edicte ende in persoon.

Schepenen fiat.

fol. 63

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Huygh Centen van der Sluys, inwoon-
der deser stede, nu geaufugeerde
ende latitant gedaegde ut supra.

Den heer Eysscher ut supra.

Schepenen fiat.

fol. 63v

Reghtdag den 18e october 1677[1]
present de heeren Block, van den Broeck,
Dulavay, van Rees ende
Versteegh, Schepenen.

De heer Rutgerus van Arckel,
Bailiu der stede ende den Lande van
Belois, nomine offitii Eysscher in cas
crimineel
contra
Huygh Schoonenburgh secretaris tot
Lecxmont gedaegde bij edicte ende in
persoon, het derde default te begeren.

Den heer Eysscher versochte mits de non comparitie van den gedaegde bij edicte ende in persoon het derde default met den proffijte als naer reghte, [een] vierde citatie bij edicte ende in persoon ex superabundanti om te sien dienen van intendit.

Schepenen fiat.

fol. 63v

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Huygh Centen van der Sluys
inwoonder deser stede, nu geaufu-
geerde ende latitant gedaegde ut supra.

Den heer Eysscher ut supra.

Schepenen fiat.[2]

fol. 64

Rechtdagh den 12e juny 1679[3]
present de heeren Bailljuw, Coop-
man, van den Broek, ende Versteegh

[1] Maandag 18 oktober 1677.
[2] Hieronder, na scheidingsstreep: Regtdagh gehouden op den 14e january, 9 mey ende 16e mey 1678 staen te vinden agteren in civile rolle van den heer bailljuw.
[3] Maandag 12 juni 1679.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Schepenen

De heer Rutgerus van Arckel,
Bailljuw der stede ende den Lande van
Belois, nomine offitii Eysscher in cas
crimineel
contra
Huygh Schoonenburgh secretaris tot
Lexmont gedaegde bij edicte ende in persoon
om te sien dienen van intendith

tekst geheel doorgehaald, alleen:

aen alle citatie is gedaen, de gedagen persoon de citatie sal moeten worden gerenoveert.

Alsoo op de 15e mey laestleden Schepenen niet tijdelijk jegens den regtdag worden gedagvaert, jegens welcke partijen waren geciteert ende zulcx den regtdagen geen voortgangh heeft gehadt ende dan nu aen partijen geen nader citatie is gedaen, hebben Schepenen verstaen dat de voors. citatien aen partijen sullen moeten worden gerenoveert.

fol. 64

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Huygh Centen van der Sluys in-
woonder deser stede, nu geau-
fugeerde ende latitant gedaegde ut supra

fol. 64v

De heer Rutgerus van Arckel,
Bailljuw der stad Schoonhoven
ende den Lande van Belois, nomine
offitii Eysscher in cas crimineel
contra
D' heer Nicolaes Juynboll out
Burgemeester deser stede gedaegde in
persoon eysch te doen

fol. 64v

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Jacobus van Wijngaerden gedaegde
in persoon ut supra

fol. 64v

Idem Eysscher ut supra
contra
Robbert Heerens gedaegde in persoon ut supra.

fol. 65

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Gerrit Blanckvoort gedaegde bij
edicte ende in persoon

fol. 65v

Rechtdag den 19 junie 1679[1]
present de heeren Rutgerus van Arckel,
Bailljuw, Coopman, van den Broeck,
Dulavay ende Versteegh, Schepenen

[1] Maandag 19 juni 1679.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

De heer Rutgerus van Arckel,
Bailljuw deser stede Schoonhoven
ende de Lande van Belois, nomine
offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Huygh Schoonenburgh secretaris tot
Lexmont gedaegde bij edicte ende in
persoon om te sien dienen van intendit.

Den heer Eysscher levert over sijn intendit met de verificatien daer toe dienende, ende versogt sententie.

In state bij ’t Geregte.

fol. 65v

Idem etc. Eysscher in cas crimineel
contra
Huygh Centen van der Sluys, inwoon-
der deser stede nu geaufugeerde
ende latitant ut supra gedaegde

Den heere ende Eysscher levert over sijn intendit mette verificatien daertoe dienende ende versogt sententie

In state bij ’t Geregte

fol. 66

Idem etc. Eysscher in cas crimineel
contra
De heer Nicolaes Juynbol out
Burgemeester deser stede gedaegde in
persoon eysch te doen

De heere ende Eysscher levert over sijn eysch ende conclusie bij geschrifte.

Den gedaegde in persoon versogt copye uyt den eysch ende dat mede hij gedaegde in persoon bij provisie sal worden ontslagen van den personele comparitie ende geadmitteert te mogen occuperen door procureur onder handtastinge van tot vermanige van desen Edele Geregte te sullen compareren sub pene confessi et convicti.

Den heer Eysscher consenteert in de versogte copye, ende nopens ’t verdere versoek van ontslaging van den personele comparitie ende occupatie door procureur refereert hem tot discretie van mijn heeren Schepenen.

Den gedaegde in persoon persisteert bij sijn versoek, versoekende daer op dispositie.

fol. 66

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Jacobus van Wijngaerden gedaegde
in persoon ut supra

Den heer Eysscher dient van eysch bij geschrifte.

De gedaegde in persoon versogte copye uyt den eysch, ende dat hij gedaegde als vooren.

Den heer ende Eysscher consenteert ende refereert hem mede als in de voorgaende saeke.

Den gedaegde in persoon versogt als in de voorgaende saek.

fol. 66

Idem Eysscher ut supra

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

contra
Robbert Heerens gedaegde in persoon
eysch doen

Den heer ende Eysscher levert over sijn eysch ende conclusie bij geschrifte.

De gedaegde in persoon versogt als in de voorgaande saeck.

Den heer ende Eysscher consenteert ende refereert hem mede als in de voorgaende saek.

Den gedaegde in persoon persisteert ut supra.

fol. 66v

Idem etc. Eysscher in cas crimineel
contra
Gerrit Blanckvoort gedaegde bij
edicte ende in persoon

Den heer Eysscher mits de non comparitie van den gedaegde in persoon versogt het eerste default met een tweede citatie bij edicte ende in persoon.

Schepenen fiat. met den tweede citatie bij edicte ende in persoon.

fol. 66v

Idem etc. Eysscher in cas crimineel
contra
Joannes Cornelis Schoonhoven gedaegde
in persoon eysch doen

Den heer Eysscher levert over sijn eysch ende conclusie bij geschrifte ende versogte dispositie op versoek van caceratie[1] daerbij gedaen.

Den gedaegde in persoon behoudens exceptie ende defentie, versogte copy van den eysch ende dat bij [provisie] sal worden ontslagen van den personele comparitie, ende geadmitteert te mogen occuperen door procureur onder hanttasting van des vermaent sijnde bij den Edele Geregte te sullen compareren sub pene confessi et conficti, ende dat antwoordt op ’t versoek van den heer Eysscher nopende de incarceratie concludeert ten fine ’t selve hem sal werden ontseyt.

Den heer ende Eysscher persisteert bij sijn versoek van incarceratie, versoeckende daerop dispositie ende concludeert dat ’t contra versoek bij den gedaegde in persoon sal werden ontseyt.

Den gedaegde in persoon persiteert bij sijn voorgaande versoek, versoeckende daar op dispositie.

fol. 66v

Idem etc. Eysscher in cas crimineel
contra
gedaegde in persoon

Den heer Eysscher alvorens eysch doende, versogte dat den gedaegde sal worden gehoort op articulen.

Den gedaegde consenteert in ’t versoeck mits hem des noots sijnde tot sijn redelijcke costen sal worden gelevert copye.

De heer Officier remuntieert van d’ bovenstaende procedures jegens Johannes Vinck, behoudens zijn regt om deselve desnoots institueren doen ende soo hij te rade worden sal.

fol. 67

Regtdag den 21en augusti

[1] *GTB*. Incaceratie; het opsluiten in een kerker, in een gevangenis; kerkering, gevangenneming, opsluiting.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

1679[1] present de heeren Rutgerus van Arckel, Bailljuw, Coopman, van den Broeck, Versteegh, ende Arckel, Schepenen

De heer Rutgerus van Arckel, Bailiu deser steede Schoonhoven ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Huygh Schoonenburg secretaris tot Lexmont gedaegde bij edicte ende in persoon, mitsgaders latitant

Den heer Eysscher versochte alsnogh sententie op het intendith met verificatie den voorgaende regtdag onder Schepenen overgelevert.

fol. 67

Idem Eysscher etc. cas crimineel
contra
Huygh Centen van der Sluys inwoonder deser steede, nu geaufugeerde ende latitant gedaegde ut supra.

Den heer Eysscher versochte alsnogh sententie op het intendith mette verificatie den voorgaende regtdag onder Schepenen overgelevert.

fol. 67v

Idem Eysscher etc. in cas crimineel
contra
Nicolaes Juynbol oudt Burgemeester deser stede gedaegde te antwoorden

In state bij 't Geregte.

fol. 67v

De selve heer Eysscher etc. in cas crimineel
contra
Jacobus van Wijngaerden gedaegde ut supra.

In state bij 't Geregte.

fol. 68

De selve heer Eysscher etc. in cas crimineel
contra
Robbert Heerens gedaegde ut supra.

In state bij 't Geregte.

fol. 68v

Sententie van Hugo Schoonenburgh

[1] Maandag 21 augustus 1679.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Inde saecke hangende voor de Edele Geregte der steede Schoonhoven tusschen de heer Rutgerus van Arckel, Bailljuw der steede Schoonhoven, Haestregt ende den Lande van Belois, nomine offitii, Eysscher op ende jegens Hugo Schoonenburgh, gedaegde in persoon; Schepenen der voorsz. steede, doende regt op den intendith bij de heer Officier overgelevert, ontseggen den heer Eysscher sijn eysch ende conclusie op ende jegens den gedaegde gedaen ende genomen, condemneren den gedaegde niettemin in de somme van tweehondert thien gulden over quetsen; mitsgaders inden costen ende misen van de justitie propter contumaciam[1]; aldus gepronuncieert op den 20en septembris 1679[2] present Schepenen alle dempto den heer Groenendijck.

De heer Bailjuw verclaert hemselven, door missive van date den 28e septembris 1679 gesonden uyt den Hage, ende bij den procureur Bullick vertoont van ’t vonnis te stellen appelant ofte reformant aen de Edele Hove van Hollant. Actum op den 29e septembris 1679.[3]

fol. 69

Sententie van Joannes Schoonhoo-
ven

Alsoo Joannes Schoonhoven out 39 jaren, geboortig van Rotterdam, buyten pijnen ende banden, beleden heeft, dat hij gevangen op den 13en april 1679 voorleden van Rotterdam comende varen met het marcktschip[4] van den heer Pieter van der Graeft, gevoert werdende bij Ryant Pietersz. Clercq, in ’t selfde schip heeft opgenomen een sackje met gelt, ’t welck den voorn. Ryant Pietersz. tot Rotterdam was behandigt, om aen iemant tot Schoonhoven bestelt te worden, ende alsoo met het hoogh water het voorsz. schip onderwegen moste blijven leggen ontrent de sluys oft Streefkerck, hij gevangen met Cornelis Maertensz. Muyter aen landt is gevaren van meenige sijnde voorts te voet naer Schoonhoven te gaen, hebbende als doen het voorsz. sackje met gelt nogh bij hem, daer naderhant, hij gevangen (doordien Cornelis Maertensz. Muyter voorn. niet mede naer Schoonhoven wilde gaen) weder in ’t voorsz. schip gecomen sijnde, sonder nogtans aen Ryant Pietersz. Clercq ofte iemant anders bekent te maken, dat hij gevangen het voorgemelt sackje met gelt hadde opgenomen, soo als hij gevangen lage en sliep ende Ryant Pieters daernae vragende, hij geseyt heeft: hier is het ende uytgehaelt heeft.
Dat hij gevangen mede eenigen tijt geleden, Nicolaes Cranenburgh, taeffelhouder in de banck van leeninge binnen Nieupoort, die van hem gevangen met de pont wiert overgevoert, om geen andere redenen als dat sij dispuyt hadden wegens het veerloon, heeft gedreygt den beck op te snijden, off inden huyt de bruyen.
Daerenboven dat hij gevangen op den 13en augusti 1679 laestleden, als wanneer het seer donderde ende blixemde, in weerwil van gemelte Cranenburgh met desselfs wagen is overgevaren, latende de voorn. Cranenburgh met sijn huysvrouw ende meyt aen landt staen, zulcx genootsaekt is geweest met een roeyschuytje te moeten volgen, dewelcke overgecomen sijnde, ende op den wagen sittende, jegens hem gevangen seyde: Ick
fol. 69v sal u gaen beclagen, hij gevangen daer op de paerden bij den toom vattende, heeft weerhouden, ende den voorsz. Cranenburgh van de wagen geeyst.
Dat hij gevangen oock ten selven dag inden avond ontrent thien uren met de pont heeft overgevoert den oud Burgemeester van Arckel met sijn huysvrouw sittende in een chesie[5] de welcke vermits de pont door hem gevangen ende sijn maet gansch onbequaem was aengeleyt, in ’t uytrijden van deselve met sijn vrouw ende chesie in de Lecq is gevallen, ende hij gevangen in plaetse van deselve te assisteren injurieuselijck heeft bejegent, noemende den gemelte oud Burgemeester van Arckel een landtdieff ende schelm, alhoewel hij gevangen tot assistentie iterativelijck wiert versogt, randende mede den voorn. oudt Burgemeester van Arckel den volgende dagh, sijnde den 14e augusti, aen, naer dat hij gevangen eer den voorn. heere van Arckel nog uyt sijn huys was gecomen, onverdragelijcke scheltwoorden van deselve hadde gesprooken, onder anderen seggende: hetgeen ick te nagt tegen hem geseyt hebbe, dat segh ick nogh.
Dat vorders hij gevangen ten selven dage comende agter voor bij den huysinge van den heer Bailljiu, die casueel in sijn poort stondt, den heer Bailljiu in plaetse van behoorlijck respect te bewijsen, seer onfatsoenlijck heeft bejegent, ende al [t..] [..ppende] ende geseyt: Goedendagh joncheer pekelharingh[6], sonder dat de voorsz. heer Bailljuw hem gevangen eenige de minste redenen daer toe hadde gegeven, oft wel een woort gesproken. Gelijck mede daegs daer aen, sijnde den 15en augusti voorsz. soo als den heer Bailljuw doende was aen sijn chesie, hij gevangen sonder dat den heer Bailljuw tegen hem gevangen sprack, seyde, wie sal mijn smart ende dagelijcks gelt betalen, den heer Bailljuw upsiende, hij gevangen, ’t voorgemelte repeterende,

[1] propter contumaciam, hier: vanwege zijn eigenzinnigheid.
[2] Woensdag 20 september 1679.
[3] Vrijdag 29 september 1679.
[4] *http://www.debinnenvaart.nl* Een marktschip, marktschuit, marktveer: beurtschip (zowel goederen als passagiers) waarvan de dienstregeling afgestemd is op de marktdagen van de omliggende plaatsen.
[5] chasie; chaise, sjees
[6] *GTB*. Peckelharing, hier: benaming voor een potsenmaker op het toneel. Verg. Hansworst en Jan Potage.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

seyde: Ja joncheer pekelharingh ik meen jouw, waerop den heer Bailljuw hem gevangen hadde gerecommandeert stil te swijgen, naer huys te gaen, ende hem, soo hij meende gelijck te hebben, behooren
fol. 70 aen te spreeken.
Ende eyndelijck, dat hij gevangen nu een jaer geleden besigh sijnde op den cae buyten de Vrouwepoort tot Schoonhoven met het canon schoon te maken, aldaer eenige moetwil heeft aengeregt met een degen uyt een rottingh te trecken, ende door den schiltwagt Octavo Aertsz. die daermaels daer op schiltwagt stondt, vermaent sijnde, zulcx ontrent een schiltwagt niet te mogen geschieden, hij gevangen den voorn. schiltwagt heeft gescholden voor een ouden schobbejack, seggende: comt hier bij het canon, ick sal u wat anders leren; waer over hij gevangen door den voorn. Octavo Aertsz. voor desen Burgemeesteren beclaegt, ende van deselve gereprimendeert sijnde, hij gevangen sigh niet heeft ontsien den voorn. Octavo Aertsz. te dreygen, soo hij hem elders alleenlijck coste crijgen, dat hij het hem wel soude goetmaken. Alle het welcke sijn saken van publyck gewelt, quade volgen, vilipendentie van de hooge Overigheyt, puur moetwil die in een landt daer goede justitie vigeert niet behoort te werden geleden maer anderen ter exempel gestraft. Soo concludeert de heer Officier deser steede ende den Lande van Belois, dat hij gevangen daer over sal werden gebragt ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen; ende aldaer werden gestraft met den coorde datter de doot na volgt, mitsgaders alle sijne goederen geconfisqueert ten proffijte van de hooge Overigheyt, de costen ende misen van justitie alvorens aff getrocken zijnde.

Schepenen gehoort hebbende den criminelen eysch van den heer Officier, ende sijn gevangens confessie, doende regt inden name ende van wegen haer Edelgrootmogenden de Heeren Staten van Holland ende Westvriesland, ontseggen den heer Officier sijn eysch ende conclusie op ende jegens den gedaegde gedaen ende genomen, condemneren hem gevangen niettemin dese stadt Schoonhoven binnen tweemael vier ende twintigh uren te moeten ruymen, sonder in deselve binnen een jaer ende ses weken weder te mogen comen op peene van
fol. 70v swaerder straffe, ende condemneren hem verders in alle de costen ende misen van de justitie; actum ende gepronuncieert bij de heeren Joris Pietersz. Coopman, Jacob Jansz. van den Broeck, Gaston Dulavay, Dirck Versteegh, Pieter van Erckel, ende Hendrick van Bruel, Schepenen der steede Schoonhoven op den 18e octobris 1600 - negen ende seventigh.[1]

Gevangen den 15en augusti 1679.
uytgegaan den 18e octobris 1679.

fol. 71

Regtdagh den 27e novembris 1679[2] present de heer Rutgerus van Arckel, Baillju, van den Broeck, Versteegh, ende Arckel, Schepenen

De heer Rutgerus van Arckel, Bailljuw deser stede Schoonhoven ende den Lande van Belois nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
De heer Nicolaes Juynboll oudt Burgemeester deser steede gedaegde als nogh te antwoorden

Den gedaegde alvorens te antwoorden versogte dispositie nopende het versoeck van ontslaginge van de personele comparitie.

Schepenen fiat.

Putte voor den gedaegde antwoorde concludeert om redenen nader is ’t noot te deduceren ten fine van niet ontfanckelijk ende bij ordine datten heer Eysscher sijnen eysch ende conclusie op den heer gedaegde gedaen ende genomen sal worden ontseyt cum expensis.

Den heer ende Eysscher persisteert voor replyck als bij den eisch.

Den heer gedaegde voor duplyck als bij antwoort.

[1] Woensdag 18 oktober 1679.
[2] Maandag 27 november 1679.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 71

De selve heer Eysscher etc. in cas crimineel
contra
Jacobus van Wijngaerden gedaegde ut supra.

Ut supra.

Schepenen fiat.

Partijen als in de voorgaende saeck.

fol. 71v

De selve heer Eysscher etc. in cas crimineel
contra
Robbert Heerens gedaegde ut supra.

Ut supra.

Schepenen fiat.

Partijen als in de voorgaende saecken.

fol. 72

Regtdagh den 15en january 1680[1]
present de heeren Rutgerus van Arckel, Bailljuw, Coopman, van den Broek, Dulavay, Arckel ende Peursum, Schepenen

De heer Rutgerus van Arckel, Bailljuw deser stede Schoonhoven ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
De heer Nicolaes Juynbol out burgemeester deser stede gedaegde te dienen van productie

Den heer Eysscher dient van productie onder inventaris.

Putte voor den heer gedaegde copyen.

fol. 72

De selve heer Eysscher etc. in cas crimineel
contra
Jacobus van Wijngaerden gedaegde ut supra.

Partijen als in de voorgaende saeke.

fol. 72

De selve heer Eysscher etc. in cas crimineel
contra
Robbert Heerens gedaegde ut supra.

Partijen als in de voorgaende saeke.

[1] Maandag 15 januari 1680.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 72v

Regtdagh den 5en february 1680[1] present
de heeren Bailljuw ende Schepenen
alle

De heer Rutgerus van Arckel, Bail-
juw der stede Schoonhoven Haestregt
ende den Landen van Beloys, nomine
offitii requirent
contra
Dirck Cornelis Vrerix, gerequireerde ende gedaegde
omme alsnogh bij forme van re-
collement onder eede nader vercla-
ringe te doen van den responsiven die hij
gedaegde op interrogatorien ten versoecke
van den heere Eysscher heeft gegeven
in date den 6 january 1678 tot
het doen van welck recollement
ende nader verclaringe hij gedaegde op den
26 january lestleden versogt
zijnde is onwilligh gebleven bij vorder
refuys concludeert dat hij gedaegde gecondemneert
sal worden ’t selve recollement oft
nader verclaringe te doen ’t zijnen cost

Den gedaegde in juditio present versoeckt copye.

Den heer ende Eysscher seyde dat het versoek van den gedaegde is buyten stijl ende orde ende in criminele sake niet gebruyckelijck ende dat hij gedaegde alsnogh sal worden gecondemneert staende Vierschaer de versochte nader verclaringe te doen mitsgaders in de costen, die den heer Eysscher door onwilligheyt van de gedaegde heeft geleden.

Den gedaegde persisteert bij sijnen versoeck, versoeckende daer op dispositie.

Den heer ende Eysscher persisteert ut supra.

Die van den Gerechte ordonneren den heer Eysscher aen de gedaegde te exhiberen copye van sijnen nader te doene verclaringe, welcke copye bij de gedaegde voor den tijt van agt dagen agter den anderen sal mogen werden geexamineert ende nagesien om hem daer op te connen bedencken. Actum ut supra.

fol. 73

De heer Rutgerus van Arckel,
Bailljuw der stede Schoonhoven
Haestregt ende den Lande van Belois,
nomine offitii requirant
contra
Gijsbert Hackeles gerequireerde
ende gedaegde omme alsnogh bij forme
van recollement onder eede nader
verclaringe te doen van de responsiven
die hij gedaegde op interrogatorien ten
versoecke van den heer Eysscher heeft gegeven
in date den 4en january 1678
tot het doen van welck recollement
ende verclaringe hij gedaegde op den 26en
january lestleden versogt zijnde
is onwilligh gebleven, bij vorder
refuys concludeert dat hij gedaegde gecondemneert
sal worden deselve recollement oft
nader verclaringe te doen ’t sijnen
coste.

[1] Maandag 5 februari 1680.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Den gedaegde in juditio present versogt copye.

Den heer Eysscher als in de voorgaende saeck.

Den gedaegde mede als in de voorgaende saek.

Den heer Eysscher persisteert ut supra.

Die van den Geregte ordonneeren den heer Eysscher aen den gedaegde te exhiberen copye van zijn nader te doene verclaringe, welck copye bij de voorn. gedaegde voor den tijt van agt dagen agter der anderen sal mogen werden geexamineert ende nagesien om hem daerop te connen bedencken. Actum ut supra.[1]

fol. 73v

Sententie van Thomas Pietersz.
ende Francijntje Reyniers

Alsoo Thomas Pietersz. out ontrent 27 jaren, van Breda geboortigh, hem niet en heeft ontsien ontrent derdhalv maant langh te verkeeren, ende agter het land te loopen met een Franchijntje Reyniers als egteluyden, sonder dat zij nogtans mette selve getrouwt is; ende op sonnendag den 10en meert 1680, mette selve alhier binnen de stadt Schoonhoven is comen, gesonts lijf te gaen bedelen, ende aen verscheyde huysen hem seer ontfatsoenelijck aen te stellen; sulcx dat hem bij sekere apotheker een duyt wordende gepresenteert, hij gevangen seyde: Ick ben met geen duyt te vreden, gij moogt mij een stuver geven, gelijck hij gedaegde nogh aen seker huys staende bedelen ende aldaer: Godt helpt u wordende geseyt, hij gevangen seer ontfatsoenelijck heeft geantwoordt: Ick versta dat niet, dat nogh hij gedaegde den voorsz. Franchijntje Reyniers op manendagh den 11 deses[2] effen buyten de stadt in een sloot heeft geworpen, ter oorsaek hij gevangen zulcx (soo hij seyt) hadde gesworen, soo sij met hem niet wilde mede gaen, ende sijnen eed moste volbrengen, dat nogh hij gevangen haer uyt het water hebbende gehaelt, met een mes een snede in ’t aengesigt heeft gegeven, alle ’t welcke hij gevangen op articulen gehoort ende geexamineert sijnde, heeft moeten bekennen ende confesseren. Ende dat Franchijntje Reyniers out ontrent 33 jaren geboortigh van Leyden, haer mede niet en heeft ontsien ontrent derdhalf maent langh te verkeren ende agter het lant te loopen metten voorn. Thomas Pietersz. als egteluyden, sonder dat sij gedaegde metten selven Thomas Pietersz. is getrouwt, ende eenigen tijt herwaerts, gesonts lijffs is gaen bedelen ende schoyen, ende oock voorlede manendagh agt dagen, zijnde den 11e maert 1680, buyten de stadt Schoonhoven door haer dronckenschap aen den gemelten Thomas Pieters sodanige occasie gegeven, dat hij Thomas Pietersz. haer gedaegde in ’t water heeft gesmeten, ende naderhande in dese stadt gecomen sijnde haer met een mes een
fol. 74 snede in ’t aengesigt heeft gegeven, alle ’t welcke sij gedaegde op articulen gehoort ende geexamineert zijnde heeft bekent ende geconfesseert; ende naerdemael alle het selve sijnde saacken van seer quade gevolge, die volgens den placcaten ende ordonnantien deser landen niet connen worden geleden, maer andere ten exampel moeten werden gestraft. Soo concludeert den heer Eysscher uytte name ende van wegen de hooge Overigheyt dat hij gevangen daer over publyckelijck, ende sij gevangen in de gevancknisse sullen werden gegeesselt, ende gebannen uytten Lande van Hollant ende Westvrieslant, mitsgaders den Gestichte van Uytregt, sonder daer oyt weder te sullen moogen incoomen op peene van swaerder straffe, als mede gecondemneert in de costen ende misen van justitie, soo sij bevonden mogte worden eenige goederen te hebben.

Schepenen gehoort den eysch van den heer Officier ende der gevangen vrijwillige confessie, doende regt uyt den name ende van wege de hooge Overigheyt ende Graeffelijckheyt van Hollant ende Westvrieslant, hebben haer gevangen gebannen ende bannen haer mits desen uyt de Provinciën van Hollant ende Westvrieslant mitsgaders den Gestichte van Uytregt den tijt van tien eerstcomende jaeren, daer uyt te vertrecken binnen den tijt van twee dagen, sonder voor de expiratie van de voorsz. tien jaren daer weder in te moogen coomen op peene van swaerder straffe. Actum den 19en maert 1680[3] bij de heeren Joris Pietersz. Coopman, Gaston Dulavay, Pieter van Erckel, Hendrick van Bruel, ende Bartholomeus Botter, Schepenen.

gevangen den 11e maert 1680
uytgegaen den 20en deser.
Schepenen verclaren de gevangenens geen
goederen te hebben.

[1] Maandag 5 februari 1680.
[2] Maandag 11 maart 1680.
[3] Dinsdag 19 maart 1680.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 74v

Sententie van Magdaleen Charles
geboortigh van Schoonhoven

Alsoo Magdaleen Charles, out ontrent 44 jaren, geboortigh binnen deser stede, haer niet en heeft ontsien vele jaeren herwaerts gesont lijfs te gaen bedelen, ende agter het landt te schoyen, ende onder pretext vandien de luyden dickwils ende als sij occasie heeft gehadt te bestelen, ende alsoo verscheyde diverijen plegende, jae selfs van haer jeugt aft; als onder anderen ten huyse van seker heer binnen deser stede, alwaer sij gevangen nevens haer broer heeft genomen een tinne waterpot[1] die sij naderhant hebben vercogt ende het gelt te samen gedeelt; sijnde sij gevangen als doen nogh niet boven de 20 jaeren oudt.
Ten anderen dat sij gevangen eenigen tijt geleden op een sondagh soo als de luyden nae de kerck souden gaen uyt seker huys heeft gestolen een boeck met silver beslagh, leggende het voorsz. boeck in een venster, het welck sij gevangen onder haer clederen op haer ligaem heeft gebonden, ende met het selve alsoo is wegh gegaen maer door de luyden aghterhaelt werdende, wiert haer dat wederom ontnomen.
Ten derden dat sij gevangen mede kennisse heeft gehadt van dat haer twee dogters, jegenwoordigh haer onthoudende tot Amsterdam, in Willige Langerack aen seker huis hadden gestolen een roden hemtrock met silvere knopen, die alhier ter stede bij twee verscheyde silversmits, ende den hemtrock tot een uytdraegster vercoft sijn geworden.
Ten vierden dat sij gevangen nu ontrent twee maenden geleden op Langerack voorsz. op de hofstede van de vrouw van Leur van den blijck heeft genomen twee hemden, dewelcke sij gevangen, alsoe agterhaelt wiert inden doorn wierp.
Ende lestelijk dat sij gevangen op donderdagh den 11 july 1680 door Lopick, Zevender ende Cabouw gaende bedelen, is gecomen aen het huys van Jan Bastiaensz. Doncker in Cabouw voorsz. versoeckende een copje drincken, het welck haer gevangen wiert geweygert, waer op sij al scheldende ende fulminerende is wegh gegaen, gaende
fol. 75 op het santpad sitten, ende weynigh tijt daer nae weder gecomen, heeft sij de occasie gecapteert[2] ende weder gecomen dat die van het huys van Jan Bastiaensz. voorn. in het velt waren, waer op sij gevangen hadde sitten wagten, is sij gevangen in ’t voorsz. huys gegaen, latende haer dogtertje, ontrent 10 jaeren out, buyten de deur staen oppassen, terwijl sij gevangen aldaer in huys uyt een kas, waervan sij de sleutel op ofte in deselve vondt, heeft gestolen eenige hemden, twee schorten een blauwen rock een turcx schorteldoeck[3], eenigh blauw ende wit linden, twee silveren naelden, ende eenigh gelt in een doosje, ’t welck sij gevangen bij den anderen heeft gebonden ende is daermede alhier tot Schoonhoven gecomen ten huyse van Thomas Quint, [appoincten], alwaer sij gevangen haer gestolen goet aen Proventie, de huysvrouw van de voorn. Thomas Quint, heeft overgegeven om wegh te sluyten, van meenige sijnde dienvolgende nagt aldaer te slapen, gelijck sij gevangen aldaer oock is gebleven, tot ontrent des nagts ten twaelff uren, als wanneer de voorn. Proventie, naer veel kijvens ende smijtens, onder anderen tegen haer seggende: Jou hoer, jou vodde, brengt gij anders niet thuys, haer gevangen met een bedstock[4] uytten huys heeft geslagen houdende de voorn. Provinti haer voorsz. goet voor haer; alle het welck sij gevangen geexamineert sijnde buyten pijn ende banden heeft bekent; ende alsoo alle het selve sijn saecken van notoire diverije, van quaden gevolge ende consequentie, die in een stadt oft landt daer goede justitie vigeert, niet connen oft mogen worden geleden maer die volgens den placcate van den lande anderen ten exempel dienen te werden gestraft. Soo concludeert den heer Eysscher nomine offiti uytte naeme ende van wegen haer Edelgrootmogenden de Heeren Staten van Hollant ende Westvrieslandt, dat sij gevangen daer over sal werden gecondemneert gebragt te werden ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen ende dat sij gevangen aldaer publyckelijk met den strop om den hals wel strengelijck sal worden gegeselt ende voorts gebannen uytten Lande van Hollant ende Westvrieslant mitsgaders den gestigte van Utregt, haer leven langh gedurende sonder oyt daerinne weder te moogen comen op peene van swaerder straffe, als mede haere goederen, soo sij bevonden mogt werden eenige te hebben, geconfisqueert
fol. 75v ten proffijte van de hooge Overigheyt.

Schepenen gehoort hebbende den criminelen eysch van den heer Officier ende haer gevangens confessie, doende regt uytten naem ende van wegen de hooge Overigheyt ende Graeffelijckheyt van Hollant ende Westvrieslandt hebben haer gevangen gecondemneert ende condemneren haar bij desen, gebragt te werden ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen, ende aldaer

[1] *GTB*. Waterpot; Pot voor drink- of gebruikswater, waterkan, lampet **of** een pot om in te urineeren, kamerpot, pispot, po.

[2] De occasie gecapteert; de gelegenheid te baat genomen.
[3] *GTB*. Turcx; Turckse doek (Scheveningen), bruine doek met bloemetjes, ‘s zondags door jonge meisjes gedragen. Hier: een bruin schort versierd met bloemetjes?
[4] *Ibidem*. Beddestock; een stok dien men gebruikt bij het opmaken van bedden, vooral in bedsteden, t.w. om de lakens en dekens behoorlijk toe te stoppen.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

publyckelijck met een strop om den hals wel strengelijck te werden gegeesselt, ende voorts gebannen uytten Lande van Hollandt ende Westvrieslandt mitsgaders den gestigte van Utregt haer leven langh gedurende, sonder oyt daer weder inne te moogen comen op peene van swaerder straffe, ende verclaren alle haere goederen, soo sij bevonden mogt worden eenige te hebben, ten proffijte van de hooge Overigheyt geconfisqueert; actum bij de heeren Joris Pietersz. Coopman, Jacob Jansz. van den Broek, Pieter van Erckel, Hendrick van Bruel, ende mr. Bartholomeus Botter, Schepenen, op den 1e augusti 1680.[1]

Gevangen met haer dogterje ontrent 10 jaeren oudt den 16en july 1680
uytgegaen den 1e augusti 1680.

fol. 76

Regtdagh den [ ] january 1681[2]
present de heeren Schepenen
alle dempto de heer Peursum

De heer Rutgerus van Arckel,
Bailljuw deser stede Schoonhoven
Haestregt ende den Lande van Be-
lois nomine offitii Eysscher
contra
Nannigh Pietersz. Verveer,
borger alhier, jegenwoordigh
gedetineerde;

Den heer Eysscher levert over sijnen eysch ende conclusie ende concludeert als bij de selve.

Die van den Geregte ontslaenden gedaegde bij provisie ende onder hanttastinge uyt sijnen detentie; mits alvorens de costen betaelende.

fol. 76v

Sententie van Peter Hans geboortigh
van Meerhausen in Saxenlandt

Alsoo Peter Hans geboortigh van Meerhausen in Saxenlandt[3], out ontrent 24 jaren jegenwoordigh gevangen, vrijwilliglijck buyten pijnen ende banden bekent heeft, dat hij gevangen in de voorlede somer tot Cuylenborgh, ter saecke hij eenigh sivel ende anders hadden gestolen, geapprehendeert zijnde, aldaer wegens den voorsz. diverije gecondemneert is geworden eenigen tijt met roeden op de kaeck ten toon te staen, ende voorts uytte stadt Cuylenborgh voor eenige jaren gebannen; ende of wel het selve hem gevangen had behooren te strecken tot beteringe, heeft hij sigh egter niet ontsien, maer stoutelijk vervordert voor weynige dagen tot Gouda uyt een cramers huys te stelen een silvere schaeltje, ende het selve tot een silversmit aldaer te vercoopen voor ontrent 34 stuyvers, comende hij gevangen vorders op Gouderak ende aldaer aen 't huys van de schouttinne[4] bedelende, is hij gevangen in 't voorsz. huys gegaen, nemende aldaer uyt den camer die hij open vondt een [harp], dewelcke hij onder den sleede met hoy geladen heeft verbergt maer deselve hem gevangen ontjaegt zijnde, heeft hij sigh begeven naer Haestreght, ende aldaer voor de huysinge van sekere chirurgijn comende bedelen, ende in 't voorhuys niemant siende, is hij gevangen in 't voorsz. huys gegaen, ende aldaer den barbierskoker met silvere ende andere instrumenten op een banck leggen vindende, heeft hij gevangen deselve mede genomen, ende de scheede met eenige van de instrumenten aen de Vlist in het Geregthuys verdroncken, ende ander te weten de silvere alhier tot Schoonhoven aen seker silversmit vercogt, voor de somme van vier gulden; vorders dat hij gevangen op voorlede maendagh den 3en deser maend february, comende (soo hij seyde) van Gorinchem, van buyten dese stadt, onder de jurisdictie van Berghambagt voor het huys van Pieter Syverden, onder pretext van bedelen, heeft genomen een wit hemtgen
fol. 77 aldaer te droogen was gehangen; als mede dat hij gevangen ontrent het voorsz. huys, op den wegh heeft gevonden eenen nieuw blauw schortelcleedt, ende eenige wit linden, ende 't selve mede genomen ende geeygent heeft, sonder dat ter naester plaets bekent te maecken, comende met voorsz. gestoolen ende gevonden goed alhier binnen dese stadt exercerende aldaer mede zijn gepretexeerde bedelarijen aen verscheyde huysen, alwaer hij de deuren opende, in deselve huysen is ingegaen, werdende tot verscheyden reysen in zijn, naer alle apparentie, voorgenomen

[1] Donderdag 1 augustus 1680.
[2] Dag niet vermeld.
[3] Meerhausen (Brinkum), gem. Hesel, Nedersaksen, Duitsland.
[4] Schouttinne, boven in staat bovengeschreven c.. Betekenis ?

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

diverije [ge.at], tot dat hij gevangen eyndelijck is gecomen aen de huysinge van heer Dirck van de Vlist, coorencooper alhier, en siende dat daer niemand bij de hant was, in het selve huys is ingegaen tot binnen in de keucken, alwaer hij van een kas heeft genomen een salmboeck met silver beslagh, het welck hij gevangen in zijn voorbroeck heeft verbergt, op welcke daat hij gevangen door de meyt, die in huys quam, is betrapt geworden, wordende het voorsz. boek, door personen, die daer op quamen toeloopen, uyt zijn gevangens broeck wederom gehaelt, als mede het voorsz. hemt, ende 't blauw schortelcleedt, beneffens het linden in een sackje hier vooren vermelt, hem gevangen aft genomen; alle het welcke zijn notoire diverijen ende geperpetreerde bedelaryen, die in een stadt daer goede justitie vigeert niet connen werden geleden, maer volgens den placcate van den lande anderen ter exempel moeten werden gestraft; Soo concludeert de heer Eysscher nomini offitii uytten naem ende van wegen de hooge Overigheyt, dat hij gevangen daer over sal werden gecondemneert gebragt te werden ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen, omme aldaer publyckelijck, met den strop om den hals wel strengelijck gegeesselt te werden, voorts gebannen uytten Lande van Hollandt ende Westvrieslandt mitsgaders 't stigt van Utregt zijn leven langh gedurende, met confiscatie van alle zijne goederen, soo hij gevangen oyt mogt bevonden werden eenige te hebben, ten proffijte van de hooge Overigheyt voorn.

Schepenen gehoort den criminelen eysch van den heer Officier
fol. 77v ende zijn gevangens vrijwillige confessie, doende regt uytten naem ende van wegen d' Edelgrootmogenden de Heeren Staten van Holland ende Westvrieslandt hebben de voorsz. gevangen gecondemneert ende condemneren hem mits desen op de Gevangepoort wel strengelijck te werden gegeselt, bannen hem voorts uytte provincien van Hollandt ende Westvrieslandt mitsgaders 't stigt van Utregt zijn leven langh gedurende sonder daer oyt weder inne te moogen coomen op peene van swaerder straffe met confiscatie van zijner goederen, ontseggen den heer Eysscher zijn vorderen eysch ende conclusie op ende jegens den gevangen gedaen ende genomen; actum bij de heeren Joris Pietersz. Coopman, Jacob Jansz. van den Broek, Pieter van Erckel, Hendrick van Bruel, mr. Bartholomeus Botter, ende Cornelis van Peursum op den 8en february 1681.[1]

gevangen den [ ]
uytgegaen [ ].

fol. 78 Sententie van Jean Bauljeu
geboortigh van Rochel[2]

Alsoo Jaen Bauljeu, geboortigh van Rochel in Vranckrijck, out ontrent 29 jaren, buyten pijnen ende banden van ijser voor den Agtbare heeren Schepenen deser stadt Schoonhoven bekent heeft, dat hij gevangen hem over seven jaeren in militaire dienst van en Coningh van Vranckrijck begeven, ende daer van twee jaeren onder 't voetvolck ende vijff jaeren onder de dragonders gedient heeft, dat in 't lest van octobris des voorschreven jaers 1683 met eenen Gaïté lo Tombo ende Dubois uyt het campement van Montal[3] deserterende, hem recht tot op Bergen in Henegouwen[4] heeft begeven, ende van daer gereyst is op Brussel op Mechelen ende voorts op Antwerpen, alwaer klederen ende andere hun behoeften gecoght hebbende, ende subsisterende van de penningen, die zij van haere gecofte paerden gemaeckt hadden, zij vertrocken zijn op Middelburgh in Zeelandt, ende met Dubois van daer weder op Antwerpen, alwaer zij gerenscontreert ende raecken in geselschap van eenen Duval ende Jean Baptista la Serre, mede uyt het quartier van monsieur Montal gedeserteert, ende met deselve kennisse gemaeckt hebbende, zij gevangen tusschen kersmis ende nieuwjaar laestleden, gelogeert zijnde in een herbergh genaemt Cleyn Zeelandt, medt de voorsz. Dubois, Duval ende la Serre in zijn gevangens camer, omme dat die de bequaemste daer toe geoordeelt wierdt, daer bij is geweest, ende met den voorsz. la Serre gesien heeft, datten voorn. Dubois ende Duval coper ende silver tegens den anderen in een schael wogen, dat eenige meerder swaerte was, 't coper als was 't silver wierdt genomen, ende dese twee metalen met salpeter in een smeltcroes wierden gesmolten, ende daer van silvere Spaensche ducatons in een bij haer hebbende gloyend ijser affgegoten; ende dat alsdoen 70 a 71 ducatons wierden gemaeckt, daer toe hij gevangen 10 goede silvere ducatons aen den vooreyde Dubois ende Duval hadde gegeven, ende wederom 20 valsche daer voor in plaetse van hun hadde ontfangen off genoten.
Dat op den 1e january deses jaers 1684 met haer voorn. vier personen van Antwerpen naer Amsterdam zijn vertrocken

[1] Zaterdag 8 februari 1681.
[2] La Rochelle, dep. Charente-Maritime **of** La Rochelle, dep. Haute-Saône, Frankrijk.
[3] Montal; Veldmaarschalk de Montal in het Franse leger. Zie: L.S., *Het leven en bedryf van Willen de Darde …*, (Amsterdam, 1694) p. 45. (L.S. is Lambert van den Bosch, Lambertus Sylvius of Silvius. Zie hiervoor: *NieuweTaalgids*, deel 63, p. 191)
[4] Bergen, prov. Henegouwen, België.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 78v ende onderwegen op dese reys van de bovengenoemde gemaeckte valsche ducatons uytgegeven, ende bij opmaekinge van reys ende teercosten was bevonden 26 ducatons over te schieten.
Dat hij gevangen ende vooreyde la Serre tot Amsterdam van de voorsz. Dubois en Duval waren gescheyden, die seyden naer Hamburgh te willen gaen, ende op 't affscheyden van deselven Dubois ende Duval een gedeelte van de voorsz. overgeschoten 26 valsche ducatons hadde ontfangen.
Dat hij gevangen ende den voorsz. la Serre soo wel als de voorsz. Dubois ende Duvall van den voorsz. gemaeckten valsche ducatons op de voorsz. reys, ende nae genomen affscheyt als boven van de voorn. Dubois ende Duval, mede hebben uytgegeven, ende gepresenteert om uyt te geven off te wisselen voor cleyn goedt gelt, ende selfs in dese stadt, waer door hij gevangen ende de voorsz. Jan Baptista la Serre oock in dese stadt ontdeckt, ende beyde daer uyt vluchtende, buyten dese stadt achterhaelt, gevangen ende alhier in gevangenis gestelt zijn.
Dat bij hem gevangen ende de voorsz. la Serre het getal van seven van de voorsz. gemaeckte valsche ducatons wit ende gaeff, ende eene bruyne mit vuyr gebrande valsche ducaton gevonden zijn, alle met den stempel van Spaensche silveren ducatons, daer van drie met het jaer getal van 1640, ende vijff met het jaer getal van 1670.
Ende alsoo 't selve is een seer quade saecke, ende van groote consequentie, die in een land van justitie niet can worden geleden, maer tot exempel ende affschrick van anderen op het rigoreuste behoort te werden gestraft.

Schepenen gehoort den criminelen eysch van den heer Officier, ende zijn gevangens vrijwilige confessie, doende regt uytten name ende van wegen de hooge Overigheyt ende Graeffelijckheyt van Hollandt ende Westvrieslandt, hebben hem gevangen gecondemneert, ende condemneren hem bij desen, gebracht te werden ter plaetse, daer men gewoon is criminele justitie te doen, ende aldaer publyckelijck met een strop om den hals, ende twee valsche ducatons, als van ieder jaer een, boven zijn hooft, met roede wel strengelijck te werden gegeesselt, ende bannen hem voorts ten eeuwigen dage uyt den Lande van Hollandt ende Westvrieslandt, mitsgaders den Gestichte van Utrecht, deselve
fol. 79 te ruymen binnen den teydt van twee dagen, op peene, indien hij nae die teyd wederom in deselve landen sall werden bevonden met de koorde te werden gestraft, datter de doot nae volgt, ende verclaren alle zijne goederen, indien hij bevonden mocht werden eenige te hebben, ten proffijte van de hooge Overigheyt geconfisceert; actum bij de heeren dr. Lucas van Bilderbeecq, Hendrick van Rees, Hendrick van Bruel, mr. Bartholomeus Botter, Aernout Hoola, Cornelis Groenevelt, ende Cornelis Coen, Schepenen, op den 26en Aprilis 1684.[1]

gevangen den 1en february 1684 ende
uytgegaen den 26en april daernae volgende.
Schepenen der stadt Schoonhoven
ondergenomineert verclaren omme
redenen den gevangen soo lange te hebben
geseten, ende haeres wetens geen
goederen altoos te hebben, actum
bij de heeren de Leeuw ende van Rees
op den 15en january 1686[2]

fol. 97v – 94v. Blanco

fol. 83 Alsoo Jan Ariensz. geboortigh van Delft, out achtien jaren, buyten pijne ende banden van ijsere bekent heeft, dat hij gevangen van jongs aff heeft gaen bedelen ende vagabonderen gesonts lichaems, ende onder den 2 a 3 jaren oock wel met lietgens door het landt geloopen, ende vorders tot stelen ende dieverijen heeft begeven, gelijck dan dat de eerste mael in de Coornwaert[3] met een jongentge genaemt Stoffel, out twaelff jaren, van Dordreght geweest is aen een cleyn huysgen, ende op sijde van het selve eenige steenen, die los waren uytgebroocken, dat voorsz. Stoffel daer door croop ende een venster open deede, hij gevangen mede daer door croop, ende niet vindende als een boeckgen, 't selve mede genomen heeft.
Dat gij gevangen in de maend van juny tot Dordreght is gecomen bij Pieter Fransz. medegevangen, die met de clap als lasaris liep, tot den tijt dat sij te samen alhier in hechtenis sijn geraeckt, sijnde negen a thien weecken, heeft geloopen, ende met deselven verscheyde dieverijen ende huysbraecken heeft gepleegt als buyten IJsselsteyn, dat hij gevangen op Pieter Fransz.

[1] Woensdag 26 april 1684.
[2] Sic. Dinsdag 15 januari 1686.
[3] Een uiterwaard bij 's-Hertogenbosch? Zie: *https://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebied/maasuiterwaarden*.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

medegevangen bock staende op 't lijff ende een venster inclom, ende geen sleutel connende vinden, weder uyt quam met een tinnen beecker, die Pieter Fransz. in het water wierp, ende hij gevangen uythaelde ende voor twee ende en halve stuyver heeft vercoft.
Dat hij gevangen met Pieter Fransz. bij Bentscop met een stock door een venster met ijsere tralien uyt een huys gehaelt ende gestolen hebben, een hemtrock met silveren knoopen ende een rock ende deselve medt den anderen gedeelt.

fol. 83v Dat hij gevangen van Oudewater gaende naer der Goude in Rosendael off boven Haestreght Pieter Fransz. door de koegrip van 't huys incroop de achterdeur opendede ende hem gevangen inliet ende aldaer gestolen hebben een ongebleyckt off groft laecken, een tinne schotel, twee tinne lepels ende een oud hembt.
Dat hij gevangen, met Pieter Fransz. sijnde in het Land van Steyn, met een beytel een gruppelvenster openbrack, sij daer door croopen ende gestolen hebben, een swart lackense rock, een kinderrockgen, een schortecleet, ende twee kopere haeckgens, die sij gevangen meende dat van goud waren, dat de kast aenstonde, maer daer niet in was dat haer aenstonde, ende den rock voor drie schellingen hebben vercoft aen een uytdraegster.
Dat noch in 't Land van Steyn sijnde Pieter Fransz. met den beytel een venster van een huys open heeft gebroocken, maer in het huys niet conde comen, om datter ijsere tralien waren ende meenden oock dat het leegh was.
Dat mede aen den IJsseldijck tussen het veer van Goude ende Stolwijckersluys twee hemden van 't velt gestolen hebben.
Dat hij gevangen met Pieter Fransz. willende van der Goude na IJsselmonde tot Gouderack over Moordreght aen een huys is gecomen, dat Pieter Fransz. met den beytel de achterdeur openbrack, sij te samen ingingen ende gestolen hebben een laecken, ende Pieter Fransz. uyt den kast twee a drie hemden.
Dat noch aen een ander huys door de achterdeur daer een stock tegen stond, die sij doorsnede, ingecomen sijn ende een sackgen namen met vier a vijff stuyvers.

fol. 84 Dat sij te samen overgevaren sijnde op Moordreght ende bij haer gecregen een jongetge van ontrent twaelf jaren dat uyten gogeltas[1] speelde genaemt Jacobus van Amsterdam, bij nacht sijn gecomen aen een huys ende den draey overgehaelt hebbende, hij gevangen in een backhuysgen quam, ende daer uyt eenigh wit gaeren met een kinderhemtrock ende kousen gestolen hebben, ende op sijde van het huys, daer schuyten wierde gemaect, een hemtrock met silveren knoopen, dat de hond begon te bassen, ende sij daer op wegh liepen in een bosgen daer sij de silvere knoopen affsneden ende met haer drien deelden.
Dat een weynigh van dit huys gecomen sijn aen een huys daer men winckel dede, alwaer een ruyt uyt was ende Pieter Fransz. uyt nam een schael met eenigh cooper gewigten, dat naderhand vercofte voor twee stuyvers.
Dat tot Capel op d' IJssel een laecken van de bleyck gestolen hebben.
Dat sij tot Hermelen in de nacht off morgenstont Pieter Fransz. over een heyning is geclommen, het jongetge door een schuyf, die open gecreegen hadden, gesteecken, ende gestolen hebben een kopere ketel die sij in de kennip smeten.
Ende na Utreght sijnde gegaen ende weder te rugge comende om de ketel te halen, hij gevangen onderwegen in een huys achter door een venster, dat Pieter Fransz. met het affbuygen van een spijcker geopent hadde, clom ende gestolen twee laeckens van een bedde, die sij tot Utreght voor vier schellingen vercoften ende dat Pieter Fransz. schiltwaght hadde gehouden.
Dat oock tot Hermelen hebben gestolen een rockgen met hare knoopen dat voor thien stuyvers hebben vercoft.
Dat hij gevangen met Pieter Fransz. comende van Utreght, buyten Cuylenburgh gestolen hebben een sergie hemtrock met silvere knoopen hangende in een schoorsteen, den hemtrock voor twaelf a dartien stuyvers vercoft ende de knoopen voor seventien ende haer hemden geruylt hebben, ende Pieter Fransz. hem gevangen acht a negen stuyvers toegaff, omdat sijn knoopen lichter waren.

fol. 84v Dat hij gevangen tussen Bodegraven ende der Goude met Pieter Fransz. met een balck, die hij gevangen daer gedragen hadde, over een draey aen een huys is gecomen, Pieter Fransz. door de gruppel croop de achterdeur opende ende hem gevangen inliet ende aldaer gestolen een tinne botterpot, dat sij aen eenen kast quaemen, waer op de sleutels lagen, daer mede sij de kast openden, drie laeckens op tafel smeten ende willende de tweede kast openen, de vrouw die lagh en sliep, begon te hoesten, waerover de deur weder uytliepen, de botterpot wegsmeten, ende met gras bedeckte.
Dat hij gevangen met Pieter Fransz. des sondags voor de Goudse kermis bij de Reewijcker brugge is geweest aen een wevershuysgen, dat Pieter Fransz. met den beytel trachte de achterdeur open te doen ende niet connende, met den beytel aen een venster breeckte, dat het een groote kraek gaf, 't welck van een vrouw van over het water werdende gesien, deselve riep: Schelm, wat doet gij

[1] *GTB*. Goocheltasch; tas, zak, waar de goochelaar zijn benodigdheden in bergt of waar hij voorwerpen uit te voorschijn brengt of in laat verdwijnen.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

daer, daer door vervaert wierden, de scheur van ’t venster met slick smeerden om ’t selve niet gesien te werden, ende wegh liepen.
Dat des sondags na Goudse kermis hij gevangen met Pieter Fransz. tot Waddincxveen sijn gegaen aen een cleyn huysgen op de sijde van het welcke bij hem gevangen een papierse ruyt uyt ende het slot van de deur te rugge stiet, de deur opende ende te samen ingingen, Pieter Fransz. met een beytel een kist openbrack ende daer uyt gestolen hebbe een hemdrock met silvere knoopen sijnde tinne aen de mouwen, dat Pieter Fransz. den hemdrock tot Rotterdam heeft vercoft voort vijfftigh stuyvers.

fol. 85 Dat hij gevangen met Pieter Fransz. tussen Moercapel ende de Bergsenhoeck sijnde gecomen aen een huys, daer sij met een beytel ende een mes de deur hebben opengebroocken als mede een kasgen, ende daer uyt gestolen ontrent vier schellingen an duyten, ende op de camer comende een hemdrock met silvere knoopen ende een reyssack, daer sij den hemdrock in staecken.
Dat sij te samen van daer sijnde gegaen na den Bergsenhoeck ende ontrent twee schoten vandaer voorde middagh, sijnde gecomen aen een huys, sijn gaen leggen in de weyde in gras, waghtende dat de luyden uytgevaren waren, wanneer hij gevangen sijn kleederen uyttrock, door het water ging ende den draey overdede ende Pieter Fransz. overliet die de kleederen van hem gevangen medebraghte ende hij gevangen in de schuer weder aentrock, dat sij na veel breeckens de deur niet connende openbreecken op sijde van het huis gingen ende sneden een ruyt uyt ende met een mes de wervelen 3 a 4 van de blinden affstieten ende het venster open dede, waer door in huys quamen, in het voorhuys de kast met een beytel opengebroocken ende daer uyt gestolen hebben twee hemtrocken met silveren knoopen, ende ieder een hembt dat sij aentrocken, dat aldaer met den beytel oock een kist hebben opengebroocken ende aldaer uyt gestolen ontrent een rijcxdaelder aen gelt, een sesdick bloedcrale ketting, een silver haeckgen met vier corale aeckers ende 5 a 6 neusdoecken met een paer swarte kousen.
Dat sij tesamen voort over Rotterdam op Charolois[1] sijn gegaen ende aldaer op den Rotterdamse marctdagh Pieter Fransz. na veel breeckens met een beytel een venster van een huys niet konnende openbreken hij gevangen een ruyt uytbrack, de grendel los ende het venster open dede ende soo in huys quam, de deur open dede ende Pieter Fransz. inliet, die een laetgen van een kasgen dat in ’t voorhuys stond open trock, daer sij een sleutel in vonden, daer mede sij een kast open deden

fol. 85v ende Pieter Fransz. uyt nam silverwerck op sijde met een witte hemtrock met silvere knoopen ende ’t selve hem gevangen overgaff.
Dat de luyden haer vervolgende hem gevangen tot Dordreght achterhaelt, de helft weder becomen hebben, ende van Pieter Fransz. daer voor twaelff gulden tot Gorcum, daer voor hij vercofft een rock met tinne knoopen, een roode scharlaecken hemtrock met een hoed ende kousen, ende dat hij gevangen tot Gorcum weder bij Pieter Fransz. die vooruyt gegaen was is gecomen.
Dat sij noch tot Charolois na veel breeckens ende den anderen verpoost te hebben een venster van een huys met de beytel opgebroocken hebben, daer door hij gevangen inclom, de deur opende ende Pieter Fransz. inliet, die met den beytel de kast openbrack daer in vonden een deel linnen ende wollen kleeren, een silvere naelde met een stuyver, welcke silvere naelde ende stuyver sij mede genomen hebben.
Dat sij gecomen sijnde aen de Oostendam[2] hij gevangen met den beytel de deur van een huys ende binnen de kast openbrack, ende gestolen hebben silverwerck op sijde aen een leere riem met ontrent twee gulden aen duyten off witgelt[3].
Dat sij van Gorcum gaende na Heusden tussen beyde de steden met den beytel de deur van een huys hebben opengebroocken ende uyt een kasgen gestolen een paer laeckens, twee hemden, ende twee laeckens die op de bedstede lagen, dat Pieter Fransz. met den beytel noch een kist openbrack wanneer de luyden quamen ende riepen: Dieven. Dat hij gevangen het goet liet vallen ende weghliep, seggende dat noch iemant in huys was,

fol. 86 daer terug na toe liep ende Pieter Fransz. het gelt ende beyteltgen afnam ende na veel slagen liet loopen.
Dat ontrent Sliedreght door een venster hebben gestolen twee silvere gespen uyt schoenen ende acht silvere knoopen.
Dat sij bij het overtoght tot Alblas daer drie huysen staen na het dorp toe door het verkenskot aen een huys sijn gecomen daer twee achterdeuren als van twee wooningen waren, daer van sij de eene, sijnde een nieuwe deur, niet connende opbreecken, de tweede openbroocken hebben off opengewreect met een spade, soo verre, dat Pieter Fransz. sijn hand doorstack ende de grendel affstiet, dat daer drie kasten stonden maer geen konden opbreecken omdat door de voegen niet inconden, ende uyt een schuyff gestolen hebben een hemtrock met silvere knoopen, eenige neusdoecken, een schelling aen gelt ende vier gulden uyt de broeck van de knecht.
Dat tot Arckel tussen Gorcum ende Vianen Pieter Fransz. de grendel van een achterdeur heeft affgestoten hij gevangen een tou van deselve heeft affgesneden, ende soo in huys gecomen sijn

[1] Charlois, gem. Rotterdam, prov. Zuid-Holland.
[2] Oostendam, gem. Ridderkerk, prov. Zuid-Holland.
[3] *GTB*. Witgeld; zilvergeld.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

ende gestolen hebben een tinne emmertgen, twee lepels, een vrouweheuck, twee neusdoecken, twee mouwen met kant, uyt een kist, die hij gevangen met een beytel opgebroken hadde.
Dat tussen Gorcum ende Vianen de deur van een huys met een beytel opengebroocken ende uyt een kist die aenstont gestolen te hebben thien schellingen, een koperen tabacxdoos daer een schelling in was ende twee hemden.
Dat sij bij haer hebbende twee vrouwen tot
fol. 86v Engelen[1] aen een huys de achterdeur, die aenstond ingingen ende gestolen hebben een neusdoeck ende een neerstrick met kant, dat binnen Den Bosch vercoft voor sestien stuyvers.
Dat sij gevangens tussen Bommel ende Tiel de klinck van de deur van een huysgen oplichten in huys gingen, ende geen beytel hebbende om het kasgen te openen, wegh gingen, mede nemende maer twee schapekaesgens.
Dat sij gevangens voortgaende na Culemburgh een halff uyr vandaer hij gevangen met een stoocker, die sij van een ploegh genomen hadde, de deur van een huys als mede de kast openbrack ende daer uyt gestolen drie hemden, twee schorteldoecken ende een swarte cap.
Dat oock bij Culemburgh hij gevangen een venster van een huys openstiet ende in huys in een kist een broeck, die hij meende mede te nemen, maer van Pieter Fransz. gewaerschout sijnde datter volck quam, liet leggen ende uyt het huys quam, ende wegh gingen.
Dat gecomen sijnde tot Everdingen tussen Culemburgh ende Vianen Pieter Fransz. met sijn mes het haeckgen van de deur open dede ende met den stoocker een kist opengebroocken ende daer uyt gestolen twee ducatons aen gelt, ende hij gevangen uyt de keuken een hemtrock met silvere knoopen.
Dat sij gevangens op den [ ] comende van Utreght over de vaert op [.apel] de dijck affgingen na een huys om te sien, off niet te doen was, dat hij gevangen een leer, die aen het huys hing, affnam, ende tegens het huys oprechte
fol. 87 dat eerst hij gevangen ende dan Pieter Fransz. de leer op clom ende door het venster dat hij met de stoocker open gebroocken hadde inclom, de deur opende ende hen gevangen inlieten, dat sij in het huys twee sleutelen vonden onder het riet hangen, met een van de welcke Pieter Fransz. de kast opende ende hij gevangen daer uyt gehaelt heeft een sackgen met gelt, daer in waren vier silvere ducatons ende drie ende twintich schellingen, noch een silver kruisgen ende een rooden hemtrock met silvere knoopen, dat hij gevangen des anderen daegs de hemtrock alhier voor negenthien stuyvers heeft vercogt, de silvere knoopen voor 24 stuyvers het loot ende het kruysgen met een silvere knoop voor 7½ stuyvers.
Dat hij gevangen op 't voorstel van Pieter Fransz. mede had geseyt van soo sij met een schandael uytquamen den boer sijn huys te sullen aenhouden ende dat sij het aen vier hoecken souden aen brand steecken.

Alle het welcke zijnde saecken van seer quade ende pertinenten gevolgen welcke in een stadt ende land van justitie niet connen werden geleden maer andere te exemple gestraft dienen.
Soo concludeert d' heer ende mr. Cornelis van Stralen, Bailliu der stadt Schoonhoven ende de Lande van Belois, uyt den naem ende van wegen de hooge Overigheyt ende Graeffelijckheyt van Holland ende Westvriesland, dat hij gevangen daer over gebracht sal werden ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie ende aldaer met de koorde gestraft te werden datter de doot na volge ende sijn lichaem gebraght buyten ter gewoonlycker plaetse aen het gerecht andere ten exemple ende voorts alle sijne goederen geconfisqueert ten behouve van hooghgemelte hooge Overigheyt ende Graeffelijcheyt.

fol. 87v en 88 blanco

fol. 88v Schepenen gehoort hebbende den criminelen eysch van de heer Officier ende zijn gevangens vrijwillige confessie, doende recht uyt den naem ende van wegen de hooge overigheid ende Graeffelijckheyt van Hollant ende Westvrieslandt, hebben hem gevangen gecondemneert ende condemneren hem bij desen, gebraght te werden ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen, ende aldaer met de coorde te werden gestraft datter de doot navolgt ende zijn lighaem gebracht buyten ter gewoonlijcke plaetse aen het gerecht anderen ten exempel, ende verclaren alle zijne goederen indien hij bevonden mocht werden eenige te hebben ten profijte van de hooge Overigheyt geconfisceert. Actum bij de heeren Cornelis de Leeuw, dr. Lucas van Bilderbeecq, Hendrick van Rees, Dirck Versteegh, Aernout Hoola, Cornelis Groenevelt, ende Cornelis Coen, Schepenen, op den 1e octobris 1685[2]

gevangen den 21en augusti 1685

[1] Engelen, gem. 's-Hertogenbosch, prov. Noord-Brabant.
[2] Maandag 1 oktober 1685.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

ende geexecuteert den 3en octobris 1685.

fol. 89

Sententie van Carel Capel geboortigh van Rijssel[1]

Alsoo Carel Capel geboortigh van Rijssel, out ontrent 50 jaeren vrijwillegh ende buyten pijne ende banden bekent heeft, dat voor desen op de boerenkerckmissen heeft lopen speelen, ende oock nu met den gesont lijffs gebedelt, naderhandt langs 't landt met aeckers gelopen omme zijne bedelarijen te beter te bedecken, ende nu ontrent drie maenden geleden met zijn vrouw Marie Smits alhier mede was comen woonen, ende op den 25en july laestleden droncken zijnde zijn voorsz. vrouw een gat in 't hooft heeft gesmeten, ende met een mes deerlijck op twee plaetsen in 't aensight gequest, snijdende ende kervende nogh meenige reyssen nae haer, met intentie genoegsaem omme haer het leeven te benemen, dat daer op, geapprehendeert zijnde ende gevisiteert, bevonden, dat hij gevangen een brantmerck op de rugh hadde, die hij gevangens confessie ontrent 23 jaeren geleden in Boechholt in Munsterlandt[2] door door beuls handen gecregen heeft ter saacke over die vestinge hadde geclommen ende wortelen ende cool gestolen; alle 't welcke zijn saecke van seer quade ende pertineuse gevolge, ende geperpetreerde bedelaryen, die in een stadt daer goede justitie vigeert niet en connen werden geleden, maer volgens de placcaten anderen ten exempel behooren ende moeten werden gestraft; soo concludeert den heer Eysscher nomine offitii uytten naem ende van wegen den hooge Overigheyt, dat gevangen daer over sall werden gebracht ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen, omme aldaer publyckelijck gegeselt ende gebrantmerckt te worden, voorts gebannen uytten Lande van Hollandt ende Westvrieslandt mitsgaders het Sticht van Utrecht zijn leven langh gedurende sonder daer oyt wederom in te mogen comen op peene van swaerder straffe met confiscatie van zijnen goederen zoo hij gevangen bevonden mogt werden eenige te hebben ten profijte van de hooge Overigheyt.

Schepenen gehoort ende geexamineert hebbende den criminelen eysch van den heer Officier ende zijn gevangens vrijwillige confessie doende reght uytten naem ende van wegen de Edelgrootmogenden den Heeren Staten van Hollandt ende Westvrieslandt, hebben den voorsz. gevangen gebannen ende bannen hem mits desen uyt de provintien van Hollant ende Westvrieslant mitsgaders het Sticht van Utrecht sonder daer oyt wederom in te mogen comen op peene van swaerder aen den lijve te werden gestraft, met confiscatie van alle zijne goederen ten proffijte van de hooge Overicheyt indien bevonden moge werden nogh eenige te hebben, ende ontseggen den heer Officier zijn vorder eysch ende conclusie op ende jegens de gevangen gedaen ende genomen. Actum ende gepronuncieert bij de heeren Schepenen alle dempto den heer Hoola; op den 16en augustus 1687.[3]

gevangen den 25en
juli 1687
uytgegaen den 16en
augustus 1687.

fol. 89v

Sententie van Marie Smits, geboortigh van St. Truyen[4]

Alsoo Marie Smits, geboortigh van St. Truyen, out ontrent 50 jaeren, vrijwilligh ende buyten pijne ende banden van ijser bekent heeft, dat voor eenige jaeren met Carel Capel zijnde getrout, ende ontrent drie maenden geleden in dese stadt comen woonen, op den 25en july laestleden met haer voorsz. man droncken zijnde woorden creegh ter saacke hij eenige schootels aen stucken smeet ende hem onder verwijtinge dat een brantmercke hadde met een stucke van deselve hem een gat in 't hooft smeet, gevende soo oorsaecke van verdere quaede gevolgen; dat oock zij gedetineerde hier ten lande eenige jaeren agter den anderen voor haer trouwdagh gesonts lijffs heeft lopen bedelen contrarie de placcaten van den lande. Soo concludeert de heer Johan van der Putte Bailjuw der stadt Schoonhoven ende den Lande van Belois, uytten naem ende van wegen den Edelgrootmogenden de Heeren Staten van Hollandt ende Westvrieslandt, dat zij gedetineerde op de Gevangenpoort wel strengelijck sall worden gegeselt, ende voorts gebannen uyt Hollandt ende Westvrieslandt, mitsgaders het Sticht van Utrecht sonder daer oyt wederom in te mogen comen op

[1] Lille, dep. Nord, Frankrijk.
[2] Bocholt, Noordrijn-Westfalen, Duitsland.
[3] Zaterdag 16 augustus 1687.
[4] Sint-Truiden, prov. Limburg, België.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

peene van swaerder aen den lijve te werden gestrafft, met confiscatie van alle haer gedetineerdens goederen ten profijte van de hooge Overigheyt soo zij bevonden mocht werden eenige te hebben.

Schepenen gehoort den criminelen eysch van den heer Officier ende haer gevangens confessie doende recht uytten naem ende van wegen hoogh gemelte Heeren Staten van Hollandt ende Westvrieslandt, hebben haer gevangen gebannen ende bannen haer mits desen uyt Hollandt ende Westvrieslandt, mitsgaders het Sticht van Utrecht haer leven langh gedurende sonder daer oyt weder daer binnen te mogen comen op peene van swaerder aen den lijve te werden gestraft met confiscatie van alle goederen zoo zij eenige mocht hebben ten proffijte van de hooge Overigheyt, ende ontseggen den heer Officier zijn verderen eysch ende conclusie op ende jegens haer gevangen gedaen ende genomen: actum bij de heeren Schepenen alle dempto den heer Hoola op den 16en augusti 1687.

gevangen den 25en
juli 1687
uytgegaen den 16en
augustus 1687.

fol. 90 – 91v Blanco

fol. 92

Rechtdach gehouden de 5 decembris 1689[1] present Schepenen alle dempto de Leeuw ende de Laet

De heer Johan van der Putte, Bailiu der stad Schoonhoven en den Landen van Belois, nomine offici Eysscher in cas crimineel
contra
Jan Jacobs Maurits gedaegde in persoon defaillant ende latitant te sien dienen van intendit

Den heer Eysscher levert over sijn intendit mette verificatie daertoe dienende versochte daer op recht en justitie.

fol. 92v

Rechtdach gehouden de 16en january 1690[2] present Schepenen alle dempto Bilderbeeck, Hartman ende Kempen

De heer Johan van der Putte, Bailliu der stad Schoonhoven ende den landen van Belois, nomine offici Eysscher in cas crimineel
contra
Jan Jacobs Maurits gedaegde in persoon defaillant ende latitant, omme sententie te hebben op de overgeleverde intendit

Den heer Eysscher versocht als in de presentatie.

[1] Maandag 5 december 1689.
[2] Maandag 16 januari 1690.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Schepenen stateren dese saecke tot aenstaende rechtdach.

fol. 93

Rechtdach gehouden den 22 january 1690[1] present Schepenen alle dempto, Bilderbeeck ende Hartman

De heer Johan van der Putte, Bailliu der stad Schoonhoven ende den Landen van Belois, nomine offici Eysscher in cas crimineel
contra
Jan Jacobs Maurits gedaegde in persoon, defaillant ende latitant omme alsnoch sententie te hebben op de overgeleverde intendit

Schepenen houden dese saecke alsnoch in state, omme daer over nader te adviseren.

fol. 93v

Rechtdach gehouden den 24 april 1690[2] present van den Broeck ende Versteegh, Schepenen

De heer Johan van der Putte, Bailliu der stad Schoonhoven ende den Landen van Belois, nomine offici Eysscher in cas crimineel
contra
Jan Jacobs Maurits gedaegde in persoon, defaillant ende latitant, omme alsnoch sententie te hebben op de overgeleverde intendit

Schepenen statueren dese saecke totten naesten.

fol. 94

Rechtdach gehouden den 18 juny 1690[3] present Schepenen alle dempto, van den Broeck, Bilderbeeck ende van Kempen

De heer Johan van der Putte, Bailliu der stad Schoonhoven, ende den Landen van Belois, nomine offici Eysscher in cas crimineel
contra
Jan Jacobs Maurits gedaegde in persoon, defailliant ende latitant, omme alsnoch sententie te hebben op de overgeleverde intendit

Schepenen statueren dese zaecke totten naesten.

[1] Zondag 22 januari 1690.
[2] Maandag 24 april 1690.
[3] Zondag 18 juni 1690.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 94v

Rechtdach gehouden den 10 july 1690[1] present Schepenen alle dempto, van den Broeck, dr. Bilderbeeck, ende Hartman

De heer Johan van der Putte, Bailliu der stad Schoonhoven ende den Landen van Belois, nomine offici Eysscher in cas crimineel
contra
Jan Jacobs Maurits gedaegde in persoon, defailliant ende latitant, omme alsnoch sententie te hebben op de overgeleverde intendit

Den heere Eysscher versochte alsnoch dispositie.

Schepenen statueren dese saecke totten naesten.

fol. 95

Rechtdach gehouden den 18 september[2] **1690**[3], present de heer Versteegh

De heer Johan van der Putte, Bailliu der stad Schoonhoven ende den Lande van Belois, nomine offitii Eysscher in cas crimineel
contra
Jan Jacobs Maurits gedaegde in persoon, defailliant ende latitant omme alsnoch sententie te hebben op de overgeleverde intendit

Schepenen stateren dese saecke vermits niet sterck genoech zijn, omme te konnen disponeren.

fol. 95v

Rechtdach gehouden den 2 octobris 1690[4] present de heeren Schepenen alle dempto, de Leeuw Bilderbeeck, ende Hartman

De heer Johan van der Putte, Bailliu der stad Schoonhoven ende den Landen van Belois, nomine offici Eysscher in cas crimineel
contra
Jan Jacobs Maureck gedaegde in persoon defailliant ende latitant, omme alsnoch sententie te hebben op de overgeleverde intendit

Den heer Eysscher versochte als in de presentatie.

Schepenen stateren dese saecke totten naesten.

[1] Maandag 10 juli 1690.
[2] Septembris geschreven als 7bris.
[3] Maandag 18 september 1690.
[4] Maandag 2 oktober 1690.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 96

De heer Johan van der Putte, Bailliu
der stad Schoonhoven ende den Landen
van Belois, nomine offitii Eysscher
in cas crimineel
contra
Gerrit Loosdrecht geboortich van
Oudewater gedetineerde ende gevangens
op de poorte deser stede gedaegde E.D.

Omme welcken criminelen eysch te fonderen, soo dede den heere Eysscher nomine offiti seggen conform de waerheyt dat hij gedaegde ende gedetineerde op maendach den elfden december 1690 is geweest ten huyse van Cornelis Blommert herbergier binnen desen stede, op het camertie, beneffens Mattheus van den Cappelle zaliger ende Gerrit Jongbloet, molenaer van den Hartsmolen, spelen mette voorn. Jongbloet mette kaert, krijgende mette selve eenigh different over ’t spelen, dat daer op den voorn. Mattheus van den Cappelle eenige woorden met hem maeckte, seggende: ick hebbe oock noch een dubbeltie aen u goets, dat hij gedetineerde ende den voorn. Mattheus van den Cappelle, van de kamer sijn gegaen naer de voordeur, dat den voorn. Mattheus van den Cappelle eerst uytten huyse sijnde gegaen hij gedetineerde naderhant is gevolcht ende deselven Mattheus van den Cappelle aldaer noch vindende staen, naer deselven met een mes heeft gesneden ende gestoocken in sulcken voege dat den meergenoemde van den Cappelle heeft gequetst ende gegrieft aen de linckerzijde off borst, dat den meergenoemde Matthijs van den Cappelle op den 19en decembris 1690 wesende des avonts over thien uren is overleden, ende sijne doodde lichaem gevisiteert door drie doctoren ende twee chirurgijnen ten overstaen van Schepenen, is bevonden de gemelte quetsure, sijnde gestoocken onder den clavicula[1] te penetreren door ende door de lincker lobe van de long, welcke quetsure ende wonde bij de voorgemelte doctoren ende chirurgijns eenparich is geoordeelt doodelijck ende lethael te zijn geweest, ende mitsdien den voorn. van den Cappelle, daer van is gestorven ende overleden sulcx bij den gevangen ende gedetineerde daermede is begaen merum homicidium[2] ende manslach, op welck feyt hij gedetineerde op den 20en decembris 1690 voor de heeren Schepenen alhier is gehoort ende geexamineert ’t selve feyt volcomentlijck heeft geconfesseert ende beleden, ende naerdemael sulcq is een saecke van uytterste consequentie, ’t welck in een land daer justitie vigeert niet en kan werden

fol. 96v getollereert, maer andere ten exemple moet werden gestraft. Soo versoeckt den heere Eysscher nomine offitii recht, ende justitie, op de confessie bij den gevangen ende gedetineerde buytten pijne ende banden gedaen,

Concluderende, dat den gevangen ende gedetineerde over de voorgemelte begane manslach aen den persoon van de voorn. Mattheus van den Cappelle zaliger zal werden gebracht ter plaetse alwaer men alhier gewoon is capitale justitie te doen, ende aldaer metten swaerde te werden gestraft, datter de doot navolgen, vorders sijn goederen geconfisqueert te behoeve van de Graeffelijcheyt van Hollandt, de kosten ende misen van justitie alvorens afgetrocken sijnde, ofte tot anderen etc. op alles etc.

Schepenen gehoort hebbende den criminelen eysch van den heer Officier ende zijn gevangens vrijwillige confessie mitsgaders daer op gehadt hebbende het advys van den afgegane Schepenen, doende recht uytten naem ende van wegen de hooge Overicheyt ende Graeffelijcheyt van Hollandt ende Westvrieslandt hebben hem gevangen gecondemneert, ende condemneren hem bij desen gebracht te worden ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen, ende aldaer metten swaerde te werden gestraft datter de doot na volcht, ende verclaren alle zijne goederen indien hij bevonden mocht werden eenige te hebben ten proffijte van de hooge Overicheyt geconfisqueert. Actum bij de heeren Cornelis de Leeuw, dr. Lucas van Bilderbeeq, Dirck Versteegh, Gerrard van den Bosch, Abraham Hartman ende Andries van Kempen, Schepenen, op den 21en december 1690.[3]

fol. 97

Rechtdach gehouden den 8 january 1691[4] present Schepenen alle
dempto Bilderbeeck

[1] Clavicula; sleutelbeen.
[2] Merum homicidium; uitdrukkelijke, zonder enige twijfel, moord.
[3] Donderdag 21 december 1690.
[4] Maandag 8 januari 1691.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

De heer Johan van der Putte, Bailliu
der stad Schoonhoven ende den
Landen van Belois, nomine
offici Eysscher in cas crimineel
contra
Jan Jacobs Maurits gedaegde
ende defailliant ende latitant
omme alsnoch sententie te hebben
op de overgeleverde intendit

Den heer Eysscher versochte als in de presentatie.

Dese saeck wert alsnoch gestateert totten naesten.

fol. 97v

Rechtdach gehouden den 5 maert 1691[1] present Schepenen alle
dempto Bilderbeeck, Hartman
en van Kempen

De heer Johan van der Putte, Bailliu
der stad Schoonhoven ende den
Landen van Belois, nomine
officii Eysscher in cas crimineel
contra
Jan Jacobs Maurits gedaegde
in persoon difailliant
ende latitant, omme alsnoch
sententie te hebben op de
overgeleverde intendit

Den heer Eysscher versochte als in de presentatie.

Schepenen vermits het minder getal van Schepenen houden de saecke alsnoch in state.

fol. 98

Rechtdach gehouden 2 april 1691[2]
Schepenen alle dempto Bilderbeeck
ende van Kempen

De heer Johan van der Putte, Bailliu
der stad Schoonhoven ende den Landen
van Belois, nomine offici
Eysscher in cas crimineel
contra
Jan Jacobs Maurits gedaegde in
persoon difailliant ende latitant
omme alsnoch sententie te hebben
op de overgeleverde intendit

Deser rechtdach is gecontinueert totten naesten.

fol. 98v

Rechtdach gehouden den 23
April 1691[3] present de heeren
Schepenen alle, dempto Bilderbeeck
ende Hartman

De heer Johan van der Putte
Bailliu der stad Schoonhoven

[1] Maandag 5 maart 1691.
[2] Maandag 2 april 1691.
[3] Maandag 23 april 1691.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

ende den Landen van Belois
nomine offici Eysscher in cas
crimineel
contra
Jan Jacobs Maurits gedaegde in
persoon, defailliant ende
latitant, omme alsnoch
sententie te hebben
op de overgeleverde intendit

Den heer Eysscher versochte als in de presentatie.

Schepenen houden dese saecke alsnoch in state.

fol. 98v

Idem heer Eysscher nomine offici
contra
Volckertie Pieters, gedaegdesse in
persoon eysch ende versoeck doen.

Den heer Eysscher vermits de non comparitie van de gedaegdesse in persoon versochte het eerste default ende een sitatie in persoon.

Schepenen fiat default en een 2e citatie in persoon.

fol. 99

Rechtdach gehouden den 28 may 1691[1]
present Schepenen alle dempto
Bilderbeeck ende Hartman

De heer J. van der Putte, Bailliu der stad
Schoonhoven ende den Lande van Belois
nomine offici Eysscher in cas crimineel
contra
Jan Jacobs Maurits gedaegde in
persoon, defailliant ende latitant
omme alsnoch sententie te hebben
op de overgeleverde intendit

Den heer Eysscher versochte als inden presentatie.

Schepenen nemen aen om redenen dese saecke toecomende sonder langer delay af te doen.

fol. 99

Idem Eysscher in cas crimineel
contra
Gerrigen Dircxs huysvrouwe van
Floris Moggel gedaegdesse in persoon
in ’t voorsz. cas eys doen

Den heer Eysser dient van eysch in geschrifte, ende concludeert des in ’t eynde van de selve.

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaegdesse in persoon, versochte default ende voor ’t proffijt vandien een tweede zitatie in persoon.

Schepenen fiat default met een tweede citatie in persoon.

fol. 99

Idem Eysser in cas crimineel
contra
Pieter Jans Inval gedaegde in persoon

[1] Maandag 28 mei 1691.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

in 't voorsz. cas eys doen

Den heer Eysser dient van eysch in geschrifte ende concludeert als in 't eynde van de selve.

Den Eysser versochte ut supra.

Schepenen ut supra.

fol. 99v

Rechtdach gehouden den 25 juni 1691[1] present
de heeren Schepenen alle

De heer Johan van der Putte,
Bailliu der stad Schoonhoven
ende den Lande van Belois,
nomine offici Eysser in
cas crimineel
contra
Jan Jacobs Maureck gedaegde
in persoon, defailliant ende
latitant, omme alsnoch
sententie te hebben op de
overgeleverde intendit

Die van den Gerechte gesien ende geexamineert hebbende den eysch, het intendit mitsgaders den informatie daertoe dienende, bij acte van wegen den heer Officier nomine offici aen Haer Achtbaren overgelevert, doende recht, uytten naem ende van wegen de hooge Overicheyt ende Graeffelijcheyt van Hollandt ende Westvrieslandt, bannen den gedaegde in persoon, die versteecken is van alle exeptien, declinatoir, dilatoir ende peremtoir, weeren ende defentien die hij comparerende hadden connen doen ende proponeren, uyt de stad van Schoonhoven ende den Lande van Belois, voor den tijt van ses achtereenvolgende jaren, sonder middelerwijle daer wederom binnen te mogen comen, op pene van aen den lijve gestraft te werden, ende condemneren wijders den gedaegde in persoon in een boete van hondert gulden voort trecken van sijn middelen mitsgaders in de costen ende misen van justitie. Actum voor de heeren Cornelis de Leeuw, dr. Lucas van Bilderbeeck, Dirck Versteegh, Gerrard van den Bosch, Abraham Hartman ende Andries van Kempen, Schepenen, datum ut supra.

fol. 100

Idem Eysser in cas crimineel
contra
Gerrigen Dircxs huysvrouwe van
Floris Moggelen gedaegdesse in persoon
in 't voorsz. cas, omme het
2e default te begeren

Pijle voor de gedaegdesse in persoon purgeert het gegeven default met presentatie van den costen, daer over gevallen te sullen refunderen, versoeckende voorts ontslaging van de personele comparitie met admissie omme per procuratorem te mogen occuperen, ende dat derhalve de gedaegdesse sal worden verleent copie uyt den eysch, omme deselve gesien hebbende te doen pro ut consilium.

Den heer Eysser consenteert in de versochte copie ende nopende het verdere confereert hem tot discretie van den heeren Schepenen.

Schepenen ontslaenden gedaegdesse in persoon van den personele comparitie, ende admitteren deselve te mogen occuperen bij procureur.

fol. 100

Idem Eysser in cas crimineel
contra
Pieter Jans Inval gedaegde in

[1] Maandag 25 juni 1691.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

persoon in 't voorsz. cas, omme
het 2e default te begeren

Pijle als in de bovenstaende saeck.

Den heer Eysser ut supra.

fol. 100v

Rechtdach gehouden den 20en augusti 1691[1] present de heeren
Schepenen alle dempto
Bilderbeeck ende Hartman

De heer Johan van der Putte,
Bailliu der stad Schoonhoven
ende den Landen van Belois,
nomine offici Eysser in
cas crimineel
contra
Adrianus Diepenbenbeeck[2] gedaegde
in 't voorsz. cas eysch [off]
versoeck doen

Den Eysser alvorens eysch te doen versochte, dat den gedaegde in persoon sal werden geordonneert te responderen op soodanig articulen als dese Edele Gerechte sullen werden overgelevert ende vermits de non comparitie van deselven versochte default ende voor 't proffijt vandien een 2e citatie in persoon.

In state.

fol. 101

Rechtdach gehouden den 27 augustus 1691[3] present Schepenen alle dempto
van Kempen

De heer Johan van der Putte, Bailliu
der stad Schoonhoven ende den Lande
van Belois, nomine offici Eysser
in cas crimineel
contra
Adrianus Diepenbeeck gedaegde in
persoon versoeck doen

Den heer Eysser alvorens eysch te doen versochte dat den gedaegde in persoon sal werden geordonneert te responderen per verbum credit vel non[4].

Den gedaegde in juditio present, alvorens te antwoorden excipieren of eenich ander versoeck te doen, versochte pertinente verclaringe van 't gepresenteerde feyt, waer over hij wegens den heer Officier is gedachvaert met expressie van maent, jaer en dach ende tijt totten naesten.

Den heer Eysser doende de versochte expressie, dede seggen dat de saecke waer over gedachvaert is, bestaet in het beclimmen van sijn gebuyrs huisinge ende onwil gedaenden 14 deser maent augusti inden tijt daertevoren, consenteert in de voorsz. copie en dach, mits als dan andermaele in persoon te compareren.

Den gedaegde versochte copie van den gedane expressie, ende dien onvermindert is te vreden te responderen op articulen, vermits dat hem daer van sal werden gegeven lecture en visu[5] ende hem als dan werden gegeven copie van de responsiven ende articulen.

[1] Maandag 20 augustus 1691.
[2] Sic; Diepenbeeck.
[3] Maandag 27 augustus 1691.
[4] Letterlijk; gelooft of niet een woord geloven
[5] Lezing in zicht, hier: een afschrift.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Den heer Eysser consenteert in het leveren van de responsiven ende refereert hem tot descretie van Schepenen.

fol. 101v

Sententie van Anna Ovizel
geboortich van Gelderlandt

Alsoo Anna Ovizel heydinne huysvrouwe van Isaack Jacob soldaat geboren in Gelderlandt buytten peijne en banden van ijsere heeft bekent, dat ontrent ses jaren geleden benevens eene Catharijn en Anna Maria in hechtenis heeft geseten ten oorsaecke sij gevangen met de voorn. persoonen tot Kudelstaert[1] hadde geweest in seeckere huysinge en aldaer hadde helpen opbreecken met een mes een kasgen en dair uyt gehaelt een rijssackgen met silver, waer over zij gevangen aenstonts wierdt geapprehendeert en gebracht binnen Leyden, die daer over is gegeselt, gebrantmerckt en gebannen, en dat sij gevange t' sedert die tijt haer selven heeft behelpen met bedelarije, soo ten platten landen als anders, dat zij gevangen op sondach den 20en april 1692 ten huyse van Adrianus Diepenbeeck, chirurgijn deser stede des voormiddachs uyt seeckere lessenaer staende in 't voorhuys heeft gestolen een instrumentenkoker met silveren instrumenten.
Alle het welcke zijn zake van seer quade consequentie, welck in een stad en een land van justitie niet connen werden geleeden, maer andere ten exempele gestraft dienen. Soo concludeert d' heer Johan van der Putte, Bailliu der stadt Schoonhoven ende den Lande van Belois, uyt den naem ende van wegen de Graeffelijcheyt van Holland ende Westvriesland, dat sij gevange daer over sal werden gebracht ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen en aldaer gegezelt ende gebrantmerckt en haer leven lanck gedurende gebannen te werden uyt den landen van Hollant ende Westvrieslant
fol. 102 sonder oyt daer weder binne te comen op pene van swaerder straffe, ende hare goederen indien zij eenige heeft, ten behoeve van 't gemeene landt geconfisqueert, ofte tot anderen etc. op alles etc.

Schepenen gesien den criminelen eysch van den heer Officier, ende gehoort de vrijwillige confessie van de gevangene, doende recht uytten naem ende van wegen de hooge overicheyt, ende Graeffelijcheyt van Hollandt ende Westvrieslant, condemneren de gevangene ten oorsaecke sij swanger is met die ton om haer hals de Haven rontsomme geleyt te werden, bannen de gevangen uyt den landen van Hollant ende Westvrieslandt hair leven lanck gedurende, zonder oyt dair weder binnen te mogen comen op peijne van dair over swaerder aen den lijve te sullen werden gestraft, ende verclaren alle hare goederen indien sij eenige heeft ten behoeve van 't gemeeneland geconfisqueert te zijn, ontseggen den heer Officier sijnen verderen eysch ende conclusie tot laste van den gevangene gedaen ende genomen. Actum voor de heeren Cornelis de Leeuw, dr. Lucas van Bilderbeeck, Cornelis Koen, Dirck Versteegh, Gerard van den Bosch, ende Andries van Kempen, Schepenen, op den 28 april 1692.[2]

fol. 102v

Sententie van Willem Michiels
Dubbelman geboortigh van de
Moerdijck

Alsoo Willem Michiels Dubbelman out 50 jaren geboortigh van de Moerdijck[3] buytten pijne en banden van ijsser bekent heeft, dat hij gevangen ontrent 4 a 5 jaren geleden tot Utrecht op het schavot geset is geweest en gecondemneert wel strengelijck gegeselt, daerenboven voor den tijt van een jaer gestelt te werden inden voorsz. stadtswerckhuys, omme aldaer met sijne handenarbeijt de kost te winnen ter discretie van de heeren regenten, ende voorts gebannen na de expiratie vandien uyt de stadt Uytrecht ende de vrijheyt vandien mitsgaders de vordere steden en landen van Utrecht sijn leven langh gedurende met interdictie van daer oyt ofte oyt wederom in te komen op pene van swaerdere straffe, ter oorsaecke hij gevangen hadde onderstaen buytten de Collesteeghpoort aldaer een sloot doorlopend te komen op secker stuck lants eenich lijnwaet aldaer te bleycken leggende te stelen. Alsmede dat hij gevangen voorleden winter tot Haerlem is gecondemneert omme gebracht te werden ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen en aldaer door den scherprechter, met twee eenden boven sijn hooft aen een pael gebonden met roeden gegeselt te werden, ende voorts gebannen voor den tijt van 25 jaren uyt Holland ende Westvrieslant sonder daer weder binne te comen op pene van swaerder straffe, ter oorsaecke hij gevangen binnen den dorpe van Sparendam op den 22 february 1695 laestleden des avonts ontrent 9 uren tot Sparendam voorn. hadde gestolen vijf eenden uyt een besloten hock ten welcken eynde hij gevangen over de afheyninge van eenen Sybert Kennis aldaer wonende was, over

[1] Kudelstaart, gem. Aalsmeer, prov. Noord-Holland.
[2] Maandag 28 april 1692.
[3] Moerdijk, prov. Noord-Brabant.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

geklommen en dat hij d' voorsz. gestolen eenden in de aerde hadde verborgen. Het welcke den gevangen wel hadde behooren te dienen om hem te begeven tot een beter leven dan gaende in 't selve quaet leven voorts, en violerende d' voorsz. bannissementen

fol. 103 heeft hij gevangen hem wederom begeven inden Lande van Holland ende Westvriesland hem niet ontsien gesont lichaems langhs het lant te gaen bedelen en vagabonderen, en selfs nu ontrent 3 a 4 weken geleden op 't Gelkenes Veer des nachts te stelen een kopere ketel, en die binnen de stad Gouda te vercoopen voor 35 stuyvers. Alsmede op den 14 desen maent july des nachts onder 't dorp van Streefkerck te stelen van een besloote plaets bij een huysman aldaer wonende een keteltie met een kopere pannetie en 't selve verkocht binnen dese stede Schoonhoven voor seven stuyvers. Item dat hij gevangen in voorsz. tijd tot Streefkerck voorzeyt, bij een ander huysman noch van een beslooten erf de poort bij hem geopent zijnde staende op de klinck, vervordert heeft te stelen een kopere ketel. Item dat hij gevangen zoo nu en dan eenige vaetdoecken bij de huysluyden hangende op de heckens oft heyningen heeft genomen en deselve voor oude lompen verkocht. Alsmede dat hij gevangen verscheyden malen voor zijn out hembt een nieuw hembt bij occasie van diverije heeft verruylt. Alle het welcke sake sijn van seer quade gevolge, die in een stad en lant daer justitie niet connen werden geleden maer andere ten exempele gestraft dienen. Soo concludeert d' heer Johan van der Putte, Bailliu der stede Schoonhoven ende den Landen van Belois, uyt den naem ende van wegen de hooge Overicheyt ende Graeffelijcheyt van Hollandt ende Westvriesland, dat hij gevangen daerover sal werden gebracht ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen, ende aldaer met de coorde gestraft datter de doot na volght ende alle sijne goederen ten proffijte van de gemelte hooge Overicheyt geconfisqueert.

Schepenen gesien den criminelen eysch van den heer Officier, mitsgaders gehoort de vrijwillige confessie van den gevangen, doende recht uytten naem ende van wegen de hooge Overicheyt ende Graeffelijcheyt van Holland ende Westvriesland, prefererende gratie in plaetse van reguer van justitie

fol. 103v hebben den gevangen gecondemneert ende condemneren hem bij desen, gebracht te werden ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen en aldaer publycquelijck door den scherprechter aen een pael met een strop om den hals met roede gegeselt, ende met het stedewapen gloeyent op sijn rugge gebrantteyckent te worden, bannen den gevangen voorts uyt den Lande van Holland ende Westvriesland zijn leven langh gedurende sonder daer weder binnen te komen op pene van swaerder straffe, en verclaren alle sijne goederen indien hij eenige heeft ten proffijte van hooggemelde hooge Overicheyt verbeurt, ontseggen den heer Officier sijnen vorderen eisch ende conclusie tot laste van den gevangen gedaen ende genomen. Actum gepronuncieert bij de heeren Cornelis de Leeuw, Pietter van Erckel, Adriaen Brouwer, Florianus van Milanen, Arent van der Kars, Anthony Verhaer ende Willem de Bruyn, Schepenen der stad Schoonhoven op den 26 july 1695.[1]

Schepenen verclaeren de gevangen geen goederen heeft.
gevangen den 15 july 1695 en uytgegaen den 27 july daeraenvolgende.

fol. 104

Rechtdach gehouden den 8 octobris 1695[2] present de heeren de Leeuw Brouwer, van der Kars, Verhaer en de Bruyn, Schepenen

De heer Johan van der Putte,
Bailliu der stad Schoonhoven
ende den Lande van Belois,
nomine offici Eysser in
cas crimineel
contra
Jan de Visser gedaegde in persoon
eysch ofte versoeck doen

D' heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon versocht het 1e default, ende voor 't proffijt vandien apprehensie corporeel met een 2 zitatie in persoon.

Schepenen fiat. 1e default en een tweede sitatie in persoon.

[1] Dinsdag 26 juli 1695.
[2] Zaterdag 8 oktober 1695.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 104

Idem Eysser in cas crimineel
contra
Nicolaes Bercheyt gedaegde in persoon ut supra

D' heer Eysser alvoren eysch te doen versochte, dat den gedaegde in persoon sal werden geordonneert te responderen op soodanig articulen als van wegen den heer Eysser hem sullen werden voorgehouden ende in 't selve gedaen sijnde, als dan sodanich verder versoeck te doen, als den heere Eysser sal vermeynen te behoren.

fol. 104v

Rechtdach gehouden den
13en february 1697[1] present d' heeren
Bailliu, Hendrick van Bruel
Cornelis Groenevelt, Lucas
Assenberch, Johannes
van Asperen, Adriaen Bisdom
Pleun Ouderkerck ende Hanneman
den Boer Mansmannen

De heer Johan van der Putte, Bailliu
der stad Schoonhoven ende den Lande
van Belois, nomine offici Eysser
in cas crimineel
contra
Jan Ariens Verham wonende
aen de Vlist[2] gedaegde in persoon
eysch en versoeck doen

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon versochte het eerste default ende voor 't proffijt vandien apprehensie corporeel op sijn persoon.

Cornelis Verham, broeder van Jan Verham gedaegde in persoon, versochte dat dese saecke mochte werden gestateert totten naesten.

Den heer Eysser sustineert dat het versoeck in desen gedaen behoort te worden ontseyt, en op den Eysschers versoeck gedisponeert als naer behoren.

Mansmannen fiat default en een tweede zitatie in persoon.

fol. 105

Rechtdach gehouden den 27 february 1697[3]
present Mansmannen alle

De heer Johan van der Putte, Bailliu
der stad Schoonhoven, ende den lande
van Belois, nomine officii Eysser in cas crimineel
contra
Jan Ariens Verham wonende
aen de Vlist gedaegde in persoon
om het tweede default te sien
begeren,

Den gedaegde in persoon in juditio present versochte purge van het gegeve default nemende aen de costen daer over gevallen te sullen refunderen, leverende voort over request aen de Edele Mansmannen van Belois, versoeckende alvorens in desen voort te gaen dispositie op de voorsz. requeste.

Den heer Eysser consenteert in de versochte purge, ende nopende het gedane versouck en overleveringe van de requeste egeen regard sal werden genomen. Ende doende contraversoeck versochte dat den gedaegde in persoon als werden geordonneert te antwoorden op articulen per verbum credit vel non ende 't selve gedaen sijnde, dat bij den heeren Mansmannen soodanige

[1] Woensdag 13 februari 1697.
[2] Vlist, gem. Krimpenerwaard, prov. Zuid-Holland.
[3] Woensdag 27 februari 1697.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

nader appoinctement zal werden gegeven op de provisionele incarceratie vel non[1], soo bevonden sal werden te behoren.

Mansmannen ordonneren den gedaegde in persoon huyden en 14 dagen wederom te compareren in persoon, actum ut supra.

fol. 105v

Rechtdach gehouden den 13 maert 1697[2] present de heeren Bailliu, Bruel, Groenevelt, Asschenbergh ende van Asperen, Mansmannen

De heer Johan van der Putte, Bailliu der stad Schoonhoven ende den Landen van Belois, nomine offici Eysser in cas crimineel
contra
Jan Ariens Verham gedaegde in persoon

Den heer Eysser gesien hebbende de requeste aen U Edele Achtbaren gepresenteert, bij ofte van wegen Jan Ariens Verham wonende aen de Vlist, gedaegde in persoon, tenderende daertoe, dat de sake daer bij gemelt, met de gevolge van de proceduren daerinne gehouden, soude mogen verclaert werden composibel omme met den heer Officier te mogen afmaken, als mede het appoinctement bij U Edele Achtbaren daerop verleent, in date den 27 february 1697 waer bij deselve request wert gestelt in handen van den heer Eysser omme U Edele Achtbaren te dienen van sijn consideratien en advis. In plaetse van het welcke den heer Eysser is overleggende sijne bewijsen ten laste van den gedaegde in persoon genomen: ende sich voorts te refereren tot de proceduren in desen gehouden, sustineren mitsdien hij heer Eysser dat het versoeck in de voorsz. requeste gemelt den gedaegde in persoon sal werden afgeslagen ende bij U Edele Achtbaren geordonneert voort te procederen.

Mansmannen van de hooge Vierschare van den Landen van Belois, gehoort het schriftelijck bericht van de heer Johan van der Putte, Bailliu der stad Schoonhoven, ende den Lande van Belois, voorszeyt in welckers handen Haer Edel Achtbaren den requeste bij Jan Ariens Verham gedaegde in persoon aen Haer Achtbaren gepresenteert hebben [gestelt] gehad mitsgaders noch gesien ende geexamineert verscheyden verclaringen bij den gemelten heer Bailliu ten sijnen lasten ingewonnen, verclaren de sake composibel, en admiteren den heer Bailliu met den gemelten Verham over deze zake te mogen accorderen; actum ut supra.

fol. 106

Sententie van Romeyn de Donder gebooren van Merton, gelegen tusschen Brussel en Dendermonde

Alsoo Romeyn de Donder out 22 a 23 jaren, geboortich van Merton[3], gelegen tusschen Brussel en Dendermonde, zijnde in dienst van de heer Parera, buytten pijne en banden van iser bekent heeft, dat hij gevangen, waernemende vier paerden van den gemelten heer Parera, staende in de kloosterstal binnen desen stede Schoonhoven, op sondach voormiddag den 31 maert verleden, van twee swarte paerden aldaer staende, heeft affgesneden twee starten, en die gebracht ten huyse van Jan de Croen wonende in de Hoefstraet alhier, alwaer den gevangen was logerende, en die op zijn bet verbergende, en dat hij gevangen deselve starte aen een knoopmaker te koop heeft gepresenteert gehadt. Alle het welcke zijn zaecke van seer quade consequentien, welcke in een stad, en lant van justitie, niet connen werden geleden, maer andere ten exempele gestraft dienen. Soo concludeert de heer Johan van der Putte, Bailliu der stad Schoonhoven, ende den Lande van Belois, uyt de naem ende van wegen de Graeffelijcheyt van Holland en Westvriesland, dat hij gevangen daer over sal werden gebracht ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen, en aldaer gegeselt, en sijn leven langh gedurende gebannen te werden uyt den landen van Holland en Westvrieslant, sonder oyt daer weder binnen te comen, op pene van swaerder straffe, ende sijne goederen indien hij eenige heeft ten behoeve van ’t gemeene land geconfisqueerd ofte tot anderen etc. op alles etc.

[1] Op de provisionele incarceratie vel non; dat bij eventuele provisionele incarceratie de Mansmannen een nadere gerechterlijke uitspraak zullen doen
[2] Woensdag 13 maart 1697.
[3] Merchtem, prov. Vlaams-Brabant, België?

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Schepenen gesien den criminelen eysch van den heer Officier, en gehoort de vrijwillige confessie van den gevangen, doende recht uytten naem ende van wegen de hooge Overicheyt ende Graeffelijcheyt van Holland ende Westvriesland. Condemneren den gevangen een quartier uyrs, voor op de puye van 't Raethuys met de paerdestarte om den hals ten toon te staen, en bannen den gevangen

fol. 106v voor den tijt van twee achter en volgende jaren uyt den landen van Holland ende Westvrieslandt sonder middelerwijle daer weder binnen te comen, op pene van swaerder straffe. Ontseggen den heer Officier sijnen verderen eysch ende conclusie tot laste van den gevangen gedaen ende genomen, en condemneren den gevangen in de costen en misen van justitie. Actum gepronunchieert bij de heeren Cornelis Koen, Cornelis de Leeuw, Cornelis Groenevelt, Pietter de Laat, ende mr. Gerard Huysman, Schepenen, op den thienden april 1600 seven ende 't negentich.[1]

fol. 107

Sententie van Barent Roelofs geboortich van Cristiaenssant in Noorwegen

Alsoo Barent Roelofs seyt geboortich te zijn van van Cristiaenssant in Noorwegen[2] out 25 jaren buytten pijne en bande van ijser heeft beleden en bekent, dat hij gevangen op verleden woonsdach 's morgens sijnde den 7en deser maent augusti, van 't schip van eenen Jacob Jansen vriessche schipper, leggende buytten de Vrouwepoort deser stede Schoonhoven aen de kai, uyt een swarte vriessche broeck den voorn. Jacob Jansen, leggende achter op 't voorsz. schip gestolen te hebben, een beursie daerinne was 4 enkelde schellingen en 16½ stuyver aan duytten, alle het welcke sake zijn, van seer quade consequentien die in een land van justitie niet konnen werden geleden maer andere ten exempele behoorden te werden gestraft. Soo concludeert de heer Johan van der Putte, Bailliu der stadt Schoonhoven ende den Lande van Belois, uytten naem ende van wegen de hooge Overicheyt ende Graeffelijcheyt van Holland ende Westvrieslant dat den gevangen over sijne begane dieverije sal werden gebracht ter plaetse daer men gewoon is criminele justitie te doen ende aldaerdoor de scherprechter publycquelijck gegeselt ende gebrantmerckt te werden en voorts gebannen uytten landen van Holland ende Westvrieslandt sijn leven langh gedurende sonder daer oyt ofte oyt wederom binnen te mogen komen op pene van swaerder straffe ende wijders gecondemneert in de costen ende misen van justitie.

Schepenen, gesien den criminele eysch van den heer Officier mitsgaders gehoort de vrijwillige bekentenisse van den gevangen, doende recht, uytten naem ende van wegen de hooge Overicheyt ende Graeffelijcheyt van Holland ende Westvrieslandt bannen den gevangen uyt den landen van Hollandt ende Westvrieslant sijn leven langh gedurende

fol. 107v sonder daer oyt wederom binnen te mogen komen op pene van swaerder straffe. Ontseggen den heer Officier sijnen vordere eysch ende conclusie tot lasten van den gevangen gedaen ende genomen, ende condemneren den gevangen in de costen ende misen van justitie. Actum gepronuncieert bij de heeren Cornelis de Leeuw, Pietter de Laet, Willem de Bruyn, Lucas Asschenbergh, ende mr. G. Huysman, Schepenen, op den 12 augusti 1697[3]

fol. 108

Regtdag gehouden den 5en may 1698[4] present de heer Johan van der Putte, Bailliu ende heeren Piter van Erkel, Adriaen Brouwer Piter de Laat, Anthony van Haar Lucas Asschenberg en mr. Gerard Huysman Schepenen

De heer Johan van der Putte, Bailliu der stad Schoonhoven en den Lande van Belois, op huyden de Edelagtbare heeren Schepenen communicatie gegeven hoedanig Jan Jansse de Coning de jonge borger binnen dese stede op zondagavont den 27 april 1698 laastleden heeft geagresseert den persoon van Cornelis van Hesselt in zeker straatie binnen deze stad Schoonhoven ontrent het loyerf van Jacobus Erkelens, dat hij De Conink na dezelven van Hesselt bovenshandt diverse rijse stotende ende slaande zo van voren als van agteren in zulke voegen dat dezelve van Hesselt ter

[1] Woensdag 10 april 1697.
[2] Kristiansand, Vest-Agder, Noorwegen.
[3] Maandag 12 augustus 1697.
[4] Maandag 5 mei 1698.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

aarde is needer gevallen in de stoep van Hendrick van der Plaat ende aldaer zeer bebloet was leggende dat bij visitatie van chirurgeyns es bevonden dat denzelven van Hesselt was gegrieft ende gequest met een wonde op de neus een wonde op de wang, tweevoudig aan de linkerzijde van den hals ende eene wonde op de rugge zijnde omtrent een duym diep, dat des anderen daags aan Officier is ter hande gebragt een splitsijser[1] hebbende een scherpe punt daarmede vertrout word dezelve wonde te zijn gegeven zijnde 't zelve ook een bedekt instrument waarmede hij de Conink zo korlijk[2] getragt heeft hem van Hesselt het leven te benemen, gelijk in het beginssel ook het gerugt was dat hij van Hesselt van dezelve wonde stierf waarop de voorn. Jan Jansse de Conink zig uyt de stad heeft geretireert en alsnog is onthoudende om alzo den gemelde heer Officier vermeynt dat het voorschreven is eenen zeer exorbitant delict en misdaat, waarover zekerlijk corporele straffe plaats behoort

fol. 108v te hebben, zo verzogt gemelden heer Officier authorisatie omme dezelve Jan Jansse de Conink de jonge in de stad comende te mogen aprehenderen ofte ten minsten hem in persoon te mogen doen citeren omme bij gemelden Officier tegens den gemelde de Coninck te doen zodanigen eys ofte verzoek als hij Officier te raeden werden zal. Actum den 5en[3] may 1698.

Schepenen gezien het bovenstaande verzoek van den heer Johan van der Putte, Bailliu houden het zelve als nog in staat, actum ut supra.

fol. 109

Regtdag gehouden den
29 september 1698[4] present Brouwer, de Laat, Verhaar en Huysman, Schepenen

De heer Johan van der Putte,
Bailliu der stad Schoonhoven
en den Lande van Belois,
nomine officii
eysscher in cas crimineel
contra
Simon Treuren mitsgaders Arien
Treuren wonende in Bergambagt
gearresteerde ende gedaegde bij edicte
en klokgeslag gedaegdens in persoon
eys ofte verzoek doende

Den heer Eysser vermits de non comparitie van de gedaegdens in persoon verzogte het eerste defaut met de profijten als die regten en een tweede citatie mede in persoon.

Schepenen verleenen 't eerste defaut met den profijte als naer regten en een tweede citatie in persoon.

fol. 109v

Regtdag gehouden den
27 october 1698[5] present de heeren Bailliu ende Schepenen alle

De heer Johan van der Putte,
Bailliu der stad Schoonhoven
en den Lande van Belois, nomine
officii eysscher in cas crimineel
contra
Simon en Arien Treuren wonende in
Bergambagt byde gedaegdens
in parsoon bij edicte ende klokke-
geslag omme het tweede defaut
te sien begeren met een darde
citatie in persoon ende den

[1] *GTB*. Splitsijzer, een ijzer om de strengen van een kabel die gesplitst moet worden uiteen te werken. Het splitsijzer is een grote en zware bout, met aan het boveneinde een oog, en aan de onderkant een peervormige verdikking die puntig toeloopt.
[2] Sic. korlijk, lees: kortlijk.
[3] 5, verbeterd uit 2.

[4] Maandag 29 september 1698.
[5] Maandag 27 oktober 1698.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

profijte als na regten

Den heer Eysser mits de non comparitie van de gedaegdens in persoon versogte het tweede defaut met een darde citatie in parsoon ende den profijte als na regten.

Schepenen fiat het tweede defaut met de profijte als na regten en een darde citatie bij edicte in parsoon.

fol. 110

Regtdag gehouden den 17 november 1698[1] present de heeren Bailliu, Adriaen Brouwer, Lucas Asschenberg

De heer Johan van der Putte, Bailliu der stad Schoonhoven en den Lande van Belois, nomine officii eysscher in cas crimineel
contra
Simon en Arien Treuren wonende in Bergambagt, bijde gedaegdens in persoon bij edicte ende klokke-geslag om het derde defaut te sien begeren met een vierde citatie in persoon ex supra abondandie om te sien dienen van intendit

Den heer Eysser vermits de non comparitie van de gedaegdens in persoon, versogte het derde defaut met een vierde citatie in persoon ex supra abondantie omme te sien dienen van intendit.

Schepenen fiat het derde defaut met een vierde citatie bij edicte in persoon ex supra abondandie omme te sien dienen van intendit.

fol. 110v

Regtdag gehouden den 15en december 1698[2] present de heeren Bailliu, Brouwer, de Laat, Verhaar, Asschenberg, Huysman, Schepenen

De heer Johan van der Putte Bailliu der stad Schoonhoven en den Lande van Belois, nomine offitii eysscher in cas crimineel
contra
Simon en Arien Treuren wonende in Bergambagt bijde gedaegdens in persoon bij edicte en klokkegeslag om te sien dienen van intendit

Den heer Eysser overleverende zijnen intendit met de verificatie daar toe dienende, verzogte wijders regt ende justitie.

Schepenen stateren deze zaake ten naaste.

fol. 111

Regtdag gehouden den 16de juny 1699[3] present Bailliu en Schepenen alle dempto Brouwer

Jan van der Putte, Bailliu der stad

[1] Maandag 17 november 1698.
[2] Maandag 15 december 1698.
[3] Dinsdag 16 juni 1699.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Schoonhoven, ende den Lande van Belois
nomine offitii eysscher in cas crimineel
op, ende jegens
Jannettie Robbers & Pitertie Theunis
geaprehendeerdens

Alzo zij gevangenen op den 5den juny 1699 in 't geselschap van Laurens Panielse van Berkel, ende Hendrik [ ] bijde fameuse landlopers ende dieven met een koetswagen van 't eynde van Benede Haestregt zijn gereden door de stad Schoonhoven, tot het Koekkoekse Veer horende onder Thienhoven, alwaar zij gevangenen zijn gebleven, als de twee vorenstaande personen met een schuytie over de rivier de Lek voeren wagtende tot dat zij een quartier uurs daar na weder terug zijn gekomen, bij haar hebbende twee pakken met gestole goederen, welke zij agter in de wagen te neder hebben gelegt, en zij gevangenen met de twee voorsz. personen, koetswagen, en goederen weder terug zijn gereden, na Schoonhoven, dat nu middels de voorn. Hendrik [ ] in het terugrijden aan Pitertie Theunis heeft gegeven een gecouleurde schort om aan te trekken, 't welk zij heeft gedaan, en tot Schoonhoven komende, nog aan hadde wanneer met de voorsz. Jannettie Robberts, en Louwrens Panèlse van Berkel is geaprehendeert, welke schort zij ten huyse van den heer Officier, weder heeft uyt getrocken, dat mede sij gevangenen zijn van een verfoejelijk en oneerlijk leven, 't zij van hoereij als andersints 't welk in een land daar justitie vigeert niet ongestraft kan blijven, maar andre ten exempel gestraft moet worden. Zo concludeert den heer Eysser nomine offitii, uyt de naam ende van wegen de hoge Overighijt en Graaflijkhijt van Holland en Westvriesland, dat zij gevangenen sullen worden gebannen uyt de stad Schoonhoven ende den Lande van Belois, haar leven lang gedurende, sonder daar weder in te mogen komen op pene van (zulcx doende) aan den lijve te worden gestraft mitsgaders te worden gecondemneert in de kosten en mise van justitie, op alles ofte tot andre etc.

D' Edelagtbare heeren Schepenen der stad Schoonhoven gesien en geexamineert hebbende den criminelen eys van den heere Bailliu nomine offitii gedaan ende gehoort hebbende, de openbare confessie van de gedetineerdens, doende regt uyt de naem ende van wegen de hoge Overighijt ende Graaflijkhijt van Holland en Westvriesland, condemneren de gedetineerdens gebannen te worden uyt de stad Schoonhoven ende den Lande van Belois, voor den tijd van zes agtereenvolgende jaren, op pene van daar weder binnen komende, swaarder te worden gestraft, condemneren verders de gedetineerde in de kosten en mise van justitie en ontseggen den heer Eysser zijnen vordere eys en conclusie in dezen gedaan ende genomen etc. Actum[1] bij den heeren Schepenen als boven, dato ut supra van de puye gepronuncieert.[2]

fol. 111v

Sententie van Laurens Panielse
van Berkel oud 21 jaar geboortig
van Harpe gelegen in 't Land van
Ravesteyn[3]

Alzo Laurens Panielse van Berkel geboortig van Harpe gelegen in 't Land van Ravesteyn, oud 21 jaren buyten pijne en bande van ijser bekent heeft
dat hij gevangene eenige weeken geleden gesont lijfs is gaan bedelen en vagebonderen, in de maant van juny lestleden omtrent den Diefdijk[4] is gekomen bij eenen Hendrik die bij hem was hebbende een vrouw met een kind, dat hij gevangen van denzelven Hendrik is versogt te willen dragen, een bak waar in zijnde een webbettie ongebleekt linnen, dat hij gevangen met het zelve bak, de voorsz. Hendrik, vrouw en kind, is gekomen op Willige Langerak, dat hij gevangen des anderen daags 's morgens, op versoek van denzelven Henkrik[5], benevens de huysvrouw van Hendrik, met het voorsz. webbetie linnen, nog vier rokken en een broek, is gegaan binnen de stad Schoonhoven, en aldaar verkogt ten huyse van een oude kleer verkoper, ter somma van ƒ11:2:[6] 't welke hij gevangen ontfangen heeft, ende daar mede is gegaan op Williger Langerak bij de voorn. Hendrik die hem de helft van dat gelt heeft gegeven, dat hij naderhand aan de voorsz. Hendrik wederom soude hebben gegeven.
Dat hij gevangene op dinsdag, en woensdag den 2 en 3 juny, met de voorn. Hendrik, vrouw en kind en nog een arme vrouw hem heeft onthouden in een hoyberg, staande onder Thienhoven, dat hij

[1] Dinsdag 16 juni 1699.
[2] Dinsdag 16 juni 1699.
[3] Herpen, gem. Oss, prov. Noord-Brabant.
[4] *wikipedia.org/wiki/Diefdijk_(Geldermalsen,_Leerdam_en_Vianen)* Diefdijk, gemeenten Geldermalsen, Leerdam en Vianen. Bij Diefdijk komen de grenzen van de provincies Utrecht, Zuid-Holland en Gelderland samen, zodat de buurtschap in drie provincies ligt. De Diefdijk (aangelegd 1277), waterkering die de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden beschermde bij wateroverlast uit de Betuwe. Sedert 1820 de grens tussen Holland en Gelderland.
[5] Sic. Henkrik, lees: Hendrik.
[6] ƒ11:2:, 11 gulden en 2 stuivers.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

gevangene woensdag nagt, met denzelven Hendrik uyt de hoyberg is gegaan, aan zekere huisinge mede staande onder Thienhoven, dat hij gevangene op den Dijk op schiltwagt staande, in middels denzelven Hendrik in

fol. 112 een huys aldaar door een venster is gebroken, die aan hem gevangene door een venster heeft toegereykt verscheyde wolle vrouwe rokken, mantels, linnen, een tas met silver, en een koker met twee mesjes met silvere hegjes, dat hij gevangene met de voorsz. Hendrik het gestole goet als toen, hebben gaan verbergen onder een houtstruyk, ende de tas daar in eenig gelt was tot 's avonds bij hem heeft gehouden, als wanneer die aan Hendrik overleverde die hem daarvan gaf zes gulden dat het silver tot des anderen daags bij hem heeft behouden als wanneer dat ook aan Hendrik overgegeven heeft, dat hij gevangene met de voorsz. Hendrik met de vrouwspersonen is gegaan, na de stad Gouda (latende de twee vrouwspersonen met het kind onderwegen), dat de voorsz. Hendrik het voorsz. silver binnen de stad Gouda heeft verkogt waar van hij gevangene heeft genotem, twee drie gulden, eens 28 stuyver met een mesje met een silver hegt, dat hij gevangene met het geld gekomen van het gestole goed binnen de stad Gouda en daar buyten goet cier heeft gemaakt.
Dat hij gevangene op donderdag den 4de juny met de voorsz. Hendrik en zekere twee vrouwspersonen, is geweest in een herberg staande onder den Lande van Steyn, genaamt den Vuylen Bras, dat hij gevangene met denzelven Hendrik ende de twee vrouwspersonen eenige brandewijn heeft gedronken.
Dat Hendrik aldaar een kas openbrak 't welk zeker persoon daar mede zijnde wilde beletten of tegenspreken die hij gevangene daar omme met een gelade pistool drygde te schieten, 't welk door den hospes belet wierd, dat hij 't als toen in de lugt heeft af geschoten.
Dat hij gevangene met de voorsz. Hendrik en een van de voorsz. twee vrouwspersonen, vandaar is gegaan, met nog zeker vrouwspersoon, die zij onderwegen hebben aangesproken, ende daarmede gekomen zijn ten huise van Willem van der Jagt, staande onder Haastregt, zijnde een herberg bijgenaamt De Kikvors alwaar dien avont hebben gegeten en vrolijk geweest dat hij gevangene des anderen daags

fol. 112v met de voorsz. Hendrik twee vrouwspersonen en een speelman, met den hospes van der Jagt zijn gereden door Schoonhoven tot op het Koekkoekse Veer, onder Thienhoven, dat hij gevangene in een roey-schuytie aldaar met de voorsz. Hendrik is overgevaren, latende het vordre geselschap op het voorsz. Veer, dat hij gevangene met dezelve Hendrik uyt de roy-schuit zijnde getreden en gegaan na de struyk alwaar zij de voren staande gestolen goederen hadden verborgen, en gebonden in twee pakken waarvan zij ider een hebben gedragen, tot in de roy-schuyt, waar mede weder zijn overgevaren, ende de voorsz. twee pakken gelegt agter in de voorsz. koetswagen, waar mede hij gevangene met de voorsz. Hendk[1] ende het vordre geselschap terug zijn gereden, ende hij Hendrik pas binnen de stad komende, van de wagen is gesprongen, en also geêchappeert, ende hij gevangene daar op met de voorsz. twee vrouwpersonen geapprehendeert.
Alle het welke zijn zaken van seer kwaade en parnitieuse[2] gevolge, welke in een stad en land van justitie niet konnen worden geleden, maar andren ten exempel gestraft. Zo concludeert Jan van der Putte, Bailliu der stad Schoonhoven en den Lande van Belois, uyt de naam ende van wegen de hoge Overighijt en Graaflijkhijt van Holland ende Westvriesland dat hij gevangene daar over zal worden gebragt ter plaetse daar men gewoon is criminele justitie te doen, en aldaar te worden gegeselt ende gebrantmerkt en sijn leven lang gedurende gebannen te worden uyt den Lande van Holland ende Westvriesland, zonder oyt daer weder binnen

fol. 113 te komen op pene van swaarder straffe en zijne goederen ten behoeve van de hoge Overighijt en Graaflijkhijt geconfisceert indien hij er eenige heeft, ofte tot andre etc.

Schepenen gesien den criminelen eys van den heer Officier en gehoort de vrijwillige confessie van de gevangene doende regt uyt de naam ende van wegen de hoge Overighijt en Graaflijkhijt van Holland en Westvriesland, hebben den gevangene gecondemneert, en condemneren denzelven mits dezen gebragt te worden ter plaatse daar men gewoon is, criminele justitie te doen, en aldaar door den scherpregter aan een paal met roeden strengelijck gegeselt en met het stedewapen gloejent op zijn rugge gebrantmerkt te worden bannen den gevangene voorts uyt den Lande van Holland & Westvriesland sonder daar oyt weer binnen te komen op pene van swaarder straffe, ende verklaren zijne goederen indien hij eenige heeft ten profijte van de genoemde hoog Overighijt verbeurt. Actum en gepronuncieert bij de heeren Cornelis de Leeuw, Adriaan Brouwer, Anthony Verhaar, Willem de Bruyn, Lucas Asschenberg en mr. Gerard Huysman, Schepenen der stad Schoonhoven, op den 8 july 1699.[3]

Schepenen verklaren den gevangene geen goederen heeft.
gevangen den 4 juny 1699 en uytgegaan den 8 july daaraan
en met goetvinden van de heeren Schepenen tot dato deses

[1] Sic. Hendk, lees: Hendrik.
[2] *GTB*. Pernicieus. Verderfelijk, schadelijk, gevaarlijk.

[3] Woensdag 8 juli 1699.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

gehouden.

fol. 113v

Regtdag den 8sten februari 1700[1]**,**
present Bailliu & Schepenen alle,
demptis Bruel & Brouwer

De heer Johan van der Putte
Bailliu der stad Schoonhoven
en den Lande van Belois, nomine
offitie eysscher
contra
Simon en Aryen Treuren gebroeders
wonende in Bergambagt gedaegdens
in persoon en defaljanten
om alsnog sententie te hebben
op d' overgeleverde intendit

Schepenen in state.

fol. 113v

Regtdag gehouden den 29 maart 1700[2]
Present Bailliu & Schepenen
alle demptis Bruel & Brouwer

De heer Johan van der Putte,
Bailliu der stad Schoonhoven
en den Lande van Belois, nomine
offitie Eysscher
contra
Simon & Aryen Treuren gebroeders
wonende in Bergambagt gedaegdens
in persoon en defaljanten om
alsnog sententie te hebben op
d' overgeleverde intendit.

Schepenen der stad Schoonhoven gesien den overgeleverde intendit en den criminelen eys van den heer Officier nomine officii op en tegens de gedaegdens in persoon en defaljanten gedaan & genomen versteken dezelven van alle exeptie declinatoir, dilatoir, peremtoir, weren en defentie die zij in dezen hadden mogen doen ofte preponeren, en condemneren Aryen Treuren gedaegde en dafaljant[3] in een boete van eenhondert en vijftig guldens, en Simon Treuren een boete van hondert Carolus guldens ten behoeve van den heer Eysser mitsgaders in de koste van deze processe en ontseggen den heer Eysser zijnen vorderen eys en conclusie tot laste van de gedaegdens en defaljanten in dezen gedaan en genomen.

fol. 114

Sententie van Johanna Batista
dogter van Judit Pons wonende
binnen deze stad oud vijfentwintig
jaren

Alzo Johanna Batista dogter van Judit Pons, wonagtig binnen deze stad Schoonhoven, oud vijfentwintig jaren buyten pijn en bande van ijser bekent heeft:
Dat zij gevangene, deze somer, zonder den tijd te konnen zeggen, ten huyse van Elisabet van Rojen weduwe Gijsbert Vergeer winkelhoudster binnen dezer stede, vrijdaags heeft gestolen, drie lapjes catoen, t' zamen lang t' zestig el, daarvan zij twee lapjes heeft verkogt binnen Lijden zo zij meend tot 6 stuivers d' el, dat zij gevangene omtrent drie manden geleden ten huyse voorsz. omtrent agt uuren 's morgens, uyt de winkel heeft gestolen, een stuk streep genaamt wol op wol[4], lang omtrent 25 el, dat zij nog ten huise voorn. dezen zomer op de namiddag heeft gestolen, een

[1] Maandag 8 februari 1700.
[2] Maandag 29 maart 1700.
[3] Sic. dafaljant, lees: defaljant.
[4] Een (nog) onbekend soort textiel.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

bradvoorstofje[1], daar een koordraatje doorloopt, en daar mede met haar moeder na de stad Gouda gegaan te sijn, en aldaar inden lombert gebragt, en daar op gehaalt te hebben 12 stuiver, nog ten tijde voorsz. aldaar uyt de winkel te hebben gestolen, een paars gestreept stofje, 't welk door haar moeder tot Gouda in de Lombart is gebragt, nog uyt de voorn. winkel een stuk bombazijn, lang 19 el, nog uyt de gemelde winkel een lapje linne laken lang 14 el, lastelijk nog ter voorsz. huyse een lapje gestreept Engels krip[2] groot vier el. Dat zij gevangene eenige tijd geleden, ten huise van [N] de Gorder heeft gestoolen twee paar kousen, in de voorlede winter ten huyse van Aagje Swanevelt een luywagen[3], en ten tijde als dan apotheker van Gardijn boven aarde stond, bij daag daar uyt den huys gestoolen te hebben een koper veyseltie en stamper en laastelijk voorlede winter bij Leendert de Bruyn een lamsquartier te hebben gestolen, en confesseert het gestolen nu omtrent een jaar lang bij der handen gehad te hebben.
Alle het welke zijnde zaken van zeer quade en pernitieuse gevolgen, die in een stad en land van justitie niet konnen worden geleden, maar anderen ter exempel moeten worden gestraft.
Concludeert Johan van der Putte, Bailliu dezer

fol. 114v stede Schoonhoven, en den Lande van Belois, uyt de naam en van wegen de hoog Overighijt en Graaffelijkhijt van Holland en Westvriesland, dat zij gevangene daar over zal worden gebragt ter plaatse daar men gewoon is criminele justitie te doen, om aldaar wel strengelijk te worden gegeselt, en gebrandmerkt en haar leven lang gedurende, gebannen worden, uyt den Lande van Holland & Westvriesland mitsgaders den gestigt van Uytregt, zonder oyt daar weder binnen te mogen komen op peene van swaarder straffe, en haar goederen indien zij eenige heeft, ten behoeve van de hoog Overighijt & Graaflijkhijt van Holland geconfisceert, ofte tot anders ende, op alles etc. ende etc.

Schepenen gesien den criminelen eys van den heer Officier en gehoord de vrijwillige confessie van de gevangene, doende regt uyt de naam en van wegen de Edel Groot Mogende Heeren Staten van Holland en Westvriesland, hebben den gevangene gecondemneert, en condemneren dezelve mits dezen, gebragt te worden ter plaatse daar men gewoon is criminele justitie te doen, om aldaar door den scherpregter aan een paal met roeden gegeselt te worden, bannen dezelve voorts uyt den Lande van Holland en Westvriesland, mitsgaders den gestigte van Uytregt, sonder daar oyt weer binnen te mogen komen, op peene van swaarder straffe, en verklare hare goederen indien zij er eenige heeft ten profijte van de hoge Overighijt verbeurt, ontseggen den heer Officier, zijne vordre eys en conclusie tot laste van de gevangene in deze gedaan en genomen. Actum en gepronuncieert bij den heeren Hendrik van Bruel, Cornelis de Leeuw, Cornelis Groenevelt, Gerard van den Bosch, Anthony Verhaar, Willem de Bruyn, en Abraham Hartman, Schepenen der stad Schoonhoven op den 20en july 1701.[4]

Schepenen verklaren de gevangene goederen heeft.
gevangen den 27sten juny en uytgegaan den
20sten july 1701 en met goetvinden van de
heeren Schepenen zo lang gehouden.

fol. 115

Sententie van Judit Pons wonende
binnen deze stad

Alzo Judit Pons, oud 52 jaren wonende binnen deze stad buyten peyn & banden van ijser bekent heeft
dat zij gevangene in de voorlede somer, 's weekx voor de cersmis, de drie stukjes katoen, bij haar dogter Johanna Batista uyt de huysinge van juffvrouw Vergeer gestolen, met haar beyde tot Leyde hebben verkogt, d' el tot 6 stuyvers: dat zij gevangene, van een streept stofje, bij haar dogter ten huyse van juffvrouw Vergeer gestolen, in Meerkerkerbroek[5] heeft verkogt elf el om 7 schellingen, en nog daarvan gemaakt heeft, een camesooltie[6] voor haar zoonttie, daaraan drie ellen, een paar mouwen voor haar van 1¼e d' el en nog een neerstik, van welk stukje nog overig is 11¾ el: dat zij gevangene een bradvoorstofje, met een gouddraatje daardoor, bij haar dogter ten huys voorsz. gestolen, met dezelfde heeft gebragt ter Gouda in de lombert en daar op gehad te hebben 12 gulden; nog dat zij gevangene alleen in de lombert tot Gouda heeft gebragt een paars gestreepte stofje, na haar onthouden 13 a 14 el, bij haar dogter ten huyse als voren gestolen, en daar op gehadt te hebben 3 a 4 gulden; dat van zeker stukje bommesijn bij haar dogter ten huyse voorsz.

[1] Ibidem.
[2] *GTB*. Krip, crêpe. Een dunne doorschijnende, meestal gekroesde stof, uit wol of zijde vervaardigd, en de zwarte soort, die als rouwfloers en voor rouwkleeding dient.
[3] Ibidem, luiwagen. Soort bezem aan een lange steel, waarmee de vloer geschrobd wordt.
[4] Woensdag 20 juli 1701.
[5] Broek, gem. Zederik, prov. Zuid-Holland.
[6] *WNT*. kamizool, naam van een kleedingstuk. Hier als mansdracht, een kledingstuk als het tegenwoordige vest, met mouwen en langere voorpanden en met grotere en diepere zakken.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

gestolen, een gedeelte heeft verbesigt, en 't verdere bij haar dogter is verkogt een zeker stukje linde lang 14 el, bij haar dogter als voren gestolen, ten behoeve van haar gevangene, haar dogter, en zoontie heeft verbruikt; nog daar een stukje crip, ten huyse voorsz. gestolen door haar dogter, nadat het eenige tijd in de lombert hadde gestaan, door haar gevangene is verkogt aen Janneke de uytdraagster, dat zij gevangene ten hare huyse heeft geconsumeert een quartier schapevlees bij haar voorn. dogter ten huyse van Leendert de Bruyn gestolen, en door haar gevangene is geveylt te verkopen een luywagen bij haar dogter gestolen ten huyse van Aagje Swanevelt, dat zij gevangene voorlede jaar in de herfst bij de heer van den Bokel een kopere pan leggende op 't venster heeft ingenomen en een koper veyseltie en stamper bij haar

fol. 115v dogter ten huise van den apotheker van Gardijn gestolen heeft geveylt te verkopen aan van der Linden, laastelijk dat zij gevangen voorlede saturdag agt dagen, met haar dogter en soontie, juffrouw Vergeer gaande na haar thuyn, uyt de Halve Maan buyten de Lopikkerpoort zijn gevolgt, en dat zij gevangene tegens juffrouw Vergeer heeft gezegt: komt 'er uyt, ik zal je den hals breken, ik zal je huis in brand steken.

Alle het welke zijnde zaken van zeer kwade en pernitieuse gevolgen die in een stad en land van justitie niet konnen worden geleden maar anderen ten exampel gestraft.
Concludeert Johan van der Putte, Bailliu der stad Schoonhoven ende den Lande van Belois, als op de confessie van Johanna Batista hiervoren

Schepenen gesien den criminelen eys van den heer Officier en gehoord den vrijwillige confessie van de gevangene, doende regt in de naam en van wegen d' Edele Grootmogende Heeren Staaten van Holland en Westvriesland hebben de gevangene gecondemneert en condemneren dezelve mits dezen gebragt te worden ter plaatse daar men gewoon is criminele justitie te doen om aldaar door den scherpregter aan een paal met roeden wel strengelijk gegeselt te worden bannen dezelve voorts uyt den Lande van Holland en Westvriesland, mitsgaders den gestigte van Uytrecht, sonder daar oyt weer binnen te mogen komen op peene van swaarder straffe, en verklaren hare goederen indien zij eenige heeft ten profijte van de hoog Overighijt geconfisqueert, en ontseggen den heer Officier zijne vordre eys en conclusie tot laste van de gevangene in deze gedaan en genomen.
Actum en gepronuncieert bij de heeren Hendrik van Bruel, Cornelis de Leeuw, Cornelis Groenevelt, Gerard van den Bosch, Anthony Verhaar, Willem de Bruyn en Abraham Hartman, Schepenen der stad Schoonhoven, op den 20en july 1701[1]

Schepenen verklaren de gevangene geene goederen en heeft.
gevangen den 27ste juny, uytgegaan den 20 july 1701
en met goetvinden van de heeren Schepenen [...] [...]
dezes gehouden.

fol. 116

Regtdag den 10de september 1703[2]
present, Bailliu en Schepenen alle
demptis de heer de Graaf

De heer Johan van der Putte, Bailliu
der stad Schoonhoven en den lande
van Belois, nomine offitii Eysser in cas
crimineel
contra
Theuntje Jans dogter van Jan Gerritse
Danker, wonende ofte gewoont hebbende
binnen dezer stede Schoonhoven
gedaegdesse in cas crimineel en in persoon
eys ofte versoek te aanhoren

Den heer Eysser vermits de non comparitie van de gedaegdesse in persoon versogte het eerste defaut met den profijte als na regten, en een tweede citatie in persoon, als mede aparentie[3] corporeel indien dezelve te bekomen is.

Schepenen fiat een tweede citatie in persoon, en aparentie corporeel.

[1] Woensdag 20 juli 1701.
[2] Maandag 10 september 1703.
[3] Sic; aparentie, lees: apprehentie.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 116v

Regtdag gehouden den
8en october 1703[1] Present de
heeren Johan van der Putte, Bailliu,
van der Kars, Asschenburg, Berman
de Graaf, Wijkerhelt, van Asperen,
Schepenen

Criminelen eysch gedaan maken
ende de Edelagtbare heeren Schepenen
der stad Schoonhoven overgelevert
uytten naam ende van wegen de
heer Johan van der Putte, Bailliu
der stad Schoonhoven ende den
Lande van Belois, nomine offiti Eysscher
contra
Theuntie Dankers, gevangene en
gedetineerde op de Poort dezer stad

Omme welke criminelen eys te fonderen zo dede den heer Eysser nomine offitii zeggen conform de waarhijt.
Dat Alexander Davids, caribinier dragonder onder het regiment van de heer Baron de Walef in de compagnie van de heer lieutenant Colonel binnen deze stad in garnisoen leggende.
Op sonnendag den 29 july dezes jaars 1703, dat voor de middags tusschen 7 en 8 uuren ten huyse van haar gedetineerdes vader is gekomen
Om afschijt van haar gevange en gedetineerde te nemen.
Dat denzelven Alexander Davids met haar gevange ende gedetineerde, als mede haar moeder zijnde aldaar present, eenige redenen of woorden te brengen had.
Zij gevange, en gedetineerde na binnen is gegaan
ende een gelade pistool heeft gehaalt.
Waarmede zij gevange en gedetineerde, na de voorn. Alexander Davids dreygde te schieten.
Dat de moeder van haar gevange daar op zijde: Schiet toe.
Ende zij gevange daar op na denzelven Alexander willende schieten.
De voorn. Alexander Davids het pistool met de hand afkeerde
zodat de scheut hem miste
fol. 117 en zij gevange met dezelve scheut haar moeder
in 't lijf heeft getroffen
in zulker voegen,
Dat bij visitatie van doctoor en chirureyns is bevonden dat door de voorsz. pistoolscheut zijnde de geladen met een stuk loot,
een solutie ofte opening aan de regter zijde even boven de navel.
Inde buyk penetrerende door het omentium[2] door de lobus van de lever, het mesenterium[3], ende op drie plaatsen door de dunne darmen
Ende voorts op twee plaatsen door de dunne darmen.
Als namentlijk aan hantbreet van de mage door de eerste dunne darm.
en voorts nog op twee plaatsen in 't midde van de laaste dunne darm.
Waarvan het loot is gesonken en gevonden, in de kronkel darm of dikke darm.
Welke wonde zijn geoordeelt dodelijk lethaal te wesen.
Gelijk ook haar gevangene moeder kort na het ontfangen van dezelve wonde is gestorven.
Dat zij gevangene en gedetineerde op den 25en september 1703 voor de heeren Schepenen dezer stad, wordende gehoord, ende geexamineert, heeft bekent & beleden, dat zij het voorgemelte pistool heeft gehaalt op het zeggen van haar moeder
En dat haar moeder zoude hebben gesegt: Schiet er mede of geeft het mijn dat ik er mede schiet, om mijn leven mede te salveren.
Dat de voorn. Alexander Davids, sulcx ziende haar gevange het pistool uyt de hand soude hebben geslagen.
Ende dat hetzelve pistool zo als het uyt haar hand was is afgeschoten.
Dat zij gevange zegt niet te weten of haar moeder de scheut heeft gekregen leggende of staande.
Dat wijders zij gevange op den 27 en 28en september nader gehoord, en geexamineert zijnde.
Bekent, dat haar moeder de pistoolscheut heeft gekregen.
't Welk is inderdaat een formele dootslag.
Ende alzoe de heeren Schepenen bij appoincte in deze den 28en september[4], 1703 hebben gelieven te ordonneren

[1] Maandag 8 oktober 1703.
[2] Omentum, bindweefselnet dat maag en darmen bedekt, met veel vetweefsel en bloedvaten.
[3] Mesenterium, buikvlies.
[4] September, geschreven als: 7ber.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Dat den heer Eysser tegens de gevangene zal dienen van eys, en zijne verificatien behoorlijk gefourneert onder den heeren Schepenen overleveren.

fol. 117v Zo levert den heer Eysser nomine offitii in conformite van dezelve appoinctementen over deze zijne criminele eysch.
Met de informatien daar toe dienende, ende den confessie van de gevangene gedaan.
Verzoekende, daar op regt.

Ende concludeert dat de gevangene, zal worden verklaart te hebben begaan een formele homicidium, ende dootslag, sulcx gebragt worden alwaar men alhier gewoon is justitie te doen, ende anderen ten exempel met de swaarde gestraft datter de doot naar volgt, ende hare goederen, zo zij eenige heeft, geconfisqueert ten behoeve van de hoog Overighijt, de koste en mise van justitie afgetrocken, ofte tot andre etc. op alles etc.

Schepenen alvorens de disponeren ordonneren dat advies van onpartijdige Regtsgeleerde zal worden gehaalt, en zijn daar toe gecommandeert: de heeren van der Kars en Asschenberg, Schepenen, dato ut supra.[1]

fol. 117

Vergadering van Schepenen
en Oud-schepenen den 22en october 1703[2]
omme te sententieren op den
criminelen eys van de heer Bailliu
contra Theuntie Jans Dankers
gevangene
Present de heeren regerende
Schepenen alle,
ende heeren Oud-schepenen van
den jare 1702, Bruel, de Leeuw,
Groenevelt, van den Bosch, en
Hartman zijnde de heeren
Verhaar & de Bruyn absent

De heeren Oud-schepenen, door den heere President voorgedragen zijnde ten wat eynde Haar Agtbaren waren geciteert, hebben Haar Agtbaren versogt, agt dagen tijd, omme de stukken en beschijden te konnen examineren.

fol. 118

Regtdag den 29 october 1703[3] present
de heeren Bailliu ende Schepenen alle

De heer Johan van der Putte, Bailliu
der stad Schoonhoven en den
Lande van Belois, nomine offiti
Eysscher in cas crimineel
contra
Theuntie Dankers gevangene
en gedetineerde op de Poort dezer
stad in ’t voorsz. cas

Den heer Eysser levert als nog over zijne inventaris en stukken, versoeckende daar op regt.

Bij Schepenen in staat, tot dat gehoord hebben ’t advies van de heeren Oud-schepenen die tot dien eynde tegens morgenogtent sullen worden geciteert.

fol. 118

Regtdag primo november 1703[4]
Present de heer Bailliu en
Schepenen alle demptis van der
Kars, & Berman.

[1] Maandag 8 oktober 1703.
[2] Maandag 22 oktober 1703, october, geschreven als 8ber.
[3] Maandag 29 oktober 1703.
[4] Donderdag 1 november 1703.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

De heer Johan van der Putte, Bailliu
etc. nomine offitii Eysser in cas crimineel
contra
Theuntie Dankers, gevangene
en gedetineerde op de Poort dezer
stad in 't voorsz. cas

Den heer Eysser versoekt alsnog regt.

Bij Schepenen in staat, en ordonneren dat de heeren Oud-schepenen alsnog tegens morgenogtent ten thien uuren sullen worden geciteert, om der zelver advies te doen.

fol. 118

Op heden 2 november 1703[1]
de heeren Schepenen & Oud-schepenen
geciteert zijnde, omme te dispon-
neren in de zaak van de heer Bailliu
contra Theuntie Dankers, zo zijn
gecompareert de heeren regeerende Schepenen
alle dempto, de heer Weykerhelt
ende geene van de heeren Oud-schepenen
welke volgende dat heeren regeerende
Schepenen, den secretaris Hoola
hebben versogt en gelast te gaan
aan 't huys van den President
vande Oud-schepenen, omme in te
nemen der zelve advies, welken heer oud President Johan Bruel, uyt de naam van de heeren Oud-schepenen, zeyde Haar Edelen met in alkanderen van die gedagte waren, haar deze zake niet te competeren, en dat zij niet gehouden waren daarinne te adviseren, en daaromme haar in deze niet konden inlaten, 't welke den secretaris aldus heeft geraporteert.
En is vermits de absentie van de heer Weykerhelt, goet gevonden tegen morgenogtent ten thien uuren citatie te leggen om in dezen te sententeren.

fol. 118v

Vergadering van Schepenen
op den 3en november 1703[2] present
alle, omme te sententieren in de
zaak van de heer Bailliu contra
Theuntie Dankers gevangene
en gedetineerde op de Poort dezer
stede

Schepenen alvorens te sententieren vinden goet dat de stukken zullen worden versegelt en gezonden aan Regtsgeleerden, om daar op der selver advies in te nemen.

fol. 119

Regtdag den 12de november 1703[3]
Present Bailliu en Scheepenen
alle dempto Wijkerhelt

De heer Johan van der Putte, Bailliu
der stad Schoonhoven en den lande
van Belois, nomine offitii Eysser in cas crimineel
contra
Theuntie Dankers gevangene
en gedetineerde op de Poort dezer
stede in 't voorsz. cas omme
uyttinge van advies van gepracti-
seerde Regtsgeleerde, en vervolgens

[1] Vrijdag 2 november 1703.
[2] Zaterdag 3 november 1703.
[3] Maandag 12 november 1703.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

sententie te hebben.

Schepenen der stad Schoonhoven gesien den criminelen eys van de heer Bailliu nomine offitii Eysser gehoord de confessie van de gevangene, gelesen 't advies van Reghtsgeleerde en gelet op alle wat heeft mogen moveren; doende regt in de naam ende van wegen Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Holland en Westvriesland ontseggen den heer Eysser zijnen eys en conclusie op en tegens de gevangene gedaan & genomen en composeren de kosten van deze processe om redenen Haar Agtbaren daar toe moverende. Actum coram[1] Schepenen alle dempto de heer Wijkerhelt, dato ut supra.

fol. 119v

Vergadering van Schepenen
den 26en juny 1705[2] Present
de heer Johan van der Putte, Bailliu, Anthony
Verhaer, Hartman, Wijkerhelt
en van Asperen, Schepenen

De heer Officier den gedetineerde
Aryen Treuren gehoord hebbende
versogte dat dezelve bij
provisie zal blijven gedetineert
tot aanstaande regt, om als
dan nader versoek of
eys te doen, en bij den heeren
Schepenen te worden gedis-
poneert zo zij te bevinden
sullen te behoren.

Schepenen fiat.

fol. 119v

Regtdag den 29e juny 1705[3]
Present Bailliu en Schepenen
alle demptis van Kempen en
Verhaar, Schepenen

De heer Johan van der Putte, Bailliu
der stad Schoonhoven, en den
Lande van Belois, nomine offitii
Eysser
contra
Aryen Treuren deliquent
gearresteerde en gedetineerde E.D.

Den heer Eysser dede seggen conform de waarhijt dat den gearresteerde en gedetineerde op den donderdag den 11de juny 1705 zijnde Haastregtse paardemarkt, en komende van Haastregt na de Vlist langs het santpat aan de westzijde van de Vlist, bij de Oostzijdermolen heeft ingegaan Claas Spanenborg, Annigje Jans dezelfs vrouw en Ariaante[4] Willems hare dienstmaagt, alle wonende aan de Vlist. voorzeyt, dat hij gedetineerde de voorn. Annigje Jans eerst van agteren heeft getreden op de hielen dat de schoen van haar voet barste, wijders zijn mes trekkende daarmede haar heeft toegebragt een snede inden opslag van haar mouw, en nog een snede gebragt in de linkersijde door haar jak tot op haar roclijf doorgaande, ende dat gedaen zijnde, met zijn bloot mes in de hand is gelopen, naar den voorn. Theunis Spanenburg, die het ontliep of vlugt. Alle het welke is violente agressie, publiek gewelt gedaan op 's heeren wegen, die andre ter exempel behoren te worden gestraft, dat alle het zelve niet alleen blijkt uyt de informatie die den heer Eysser in handen is hebbende maar ook consteert uyt de confessie van den gedetineerde op articulen gehoort zijnde gedaan met 't welke de heer Eysser overleverende zijn informatie en gedane confessie van den
fol. 120 gedaegde en voorts eys doende nomine offiti.

[1] Coram, voor.
[2] Vrijdag 26 juni 1705.
[3] Maandag 29 juni 1705.
[4] Sic. Ariaante, lees: Ariaantie.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Concludeert dat den gedetineerde daar over wel strengelijck aan den lijve zal worden gestraft, ende uyt den Lande van Belois, gebannen voor sodanige tijt van jaren als de heeren Schepenen naar exigentie van zaken bevinden sullen te behoren mitsgaders gecondemneert in de kosten, en mise van justitie ofte tot anderen etc. op alles etc.

Den gedaegde op de voorsz. eys sijnde gehoort, als mede op zijne gedane responsive zyde dat hij beschonken is geweest en alsnog niet te weten, dat zodanige grove excessen heeft begaan als bij den eys wort ter neder gestelt, versoekende in alle gevallen dat de heeren Schepenen alles ten beste willen schikken om van de zaak af te laeten.

Den heer Eysser levert over zijne informatie en responsive van den gedetineerde, versoekende daerop sententie.

Bij Schepenen in staat.

fol. 120

Regtdag den 2de july 1705[1]
Present de heeren Bailliu, en
Schepenen alle.

De heer Johan van der Putte, Bailliu
der stad Schoonhoven en den
Lande van Belois, nomine offitii
Eysser
contra
Aryen Treuren deliquant ge-
arresteerde en gedetineerde E.D.[2]
om dispositie te hebben op de
notulen van de voorgaande regtdag

Schepenen alvorens te disponeren vinden goet met meerderhijt van stemmen om advies van Regtsgeleerd[3] binnen de stad Gouda, in te nemen tot de minste kosten.

fol. 120

Regtdag den 6e july 1705[4]
Present de heeren Bailliu en
Schepenen alle dempto de
heer Hartman

De heer Johan van der Putte, Bailliu
der stad Schoonhoven en den lande
van Belois, nomine offitii Eysser
contra
Aryen Treuren deliquant ge-
arresteerde en gedetineerde
om
uytting van advies,
om vervolgens sententie te hebben

Bij Schepenen in state.

fol. 120v

Regtdag den 7de july 1705[5]
Present de heeren Bailliu en
Schepenen alle

De heer Johan van der Putte,
Bailliu der stad Schoonhoven

[1] Donderdag 2 juli 1705.
[2] E.D., doorgehaald of gevlekt?
3 Sic. regtsgeleerd, lees: regtsgeleerde(n).
[4] Maandag 6 juli 1705.
[5] Dinsdag 7 juli 1705.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

en den Lande van Belois, nomine
offitii Eysser
contra
Aryen Treuren deliquant gear-
resteerde en gedetineerde
om als nog uytting van
advies om vervolgens sententie
te hebben

Schepenen der stad Schoonhoven gesien den criminelen eys van den heer Bailliu nomine offitii gehoord de confessie van den gevangene gelesen 't advies van regtgeleerden, en gelet waarop te lette stont, doende regt in de naam, en van wegen Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Holland en Westvriesland; Condemneren den gearresteerde en gedetineerde in een geltboete van veyftig gulden, ten behoeve van den heer Eysser mitsgaders in de costen en mise van justitie, als mede 't innemen van advies; en ontseggen den heer Eysser zijnen vorderen eys tot lasten van den gearresteerde, en gedetineerde gedaan en genomen. Actum coram en gepronuncieerd bij de heeren Schepenen alle, dato ut supra.

fol. 120v

Regtdag den 31ste october 1707[1]
Present de heeren Bailliu en
en Schepenen[2] alle dempto de
heeren van der Kars, de Graaf, en
Rijerskerk

De heer Johan van der Putte, Bailliu
der stadt Schoonhoven en den lande
van Belois, nomine offitii Eysser in cas
crimineel
contra
Engel Vermeulen, jongman
wonende binnen deser stede, gedaegde
in persoon met voorgaande
communicatie, en appelatie van de
heeren burgermeesters deser stadt ver-
soek doende

Den heer Eysser nomine offitii alvorens eys te doen versoekt dat de gedaegde in persoon, zal worden geordonneert te antwoorden op zodanige articulen, als van wegen den heer Eysser sullen worden overgelevert, en het zelve gedaan zijnde als dan bij den heer Eysser zo danige vordere criminelen eys ofte versoeke zal worden gedaan, als na exigentie van zaken, en stijle bevonden zoals worden te behoren.

De gedaegde in persoon in juditio present, alvorens eenig ander versoek te doen te ecxipieren[3] ofte te antwoorden versogte visie en is 't noot, copie van de authorisatie, waarbij den heer Eysser is gequalificeert, om den gedaegde in persoon, over het geexprimeerde pretense feyt, in de citatie gemelt, te dagvaarden, voorts te sien onvermindert copie van het gedaan versoek, ende dag ten naaste, omme 't zelve gesien en gedaan zijnde, als dan te doen pro ut consili[4].

Den heer Eysser zijde ongehouden te wesen verder als aan de heeren Schepenen te tonen de acte van Borgemeesteren ende dat dienvolgende het versoek, van den gedaegde in persoon te dien aansien gedaan mitsgaders het versoek van copie en dag zal worden ontsegt, voorts dat den gedaegde in persoon zal worden geordonneert staande de Vierschaar antwoorde op de nageleverde articulen, ofte dat andersints tegens denzelve zal worden verleent defaut
fol. 121 met den profijte als na regten en een tweede citatie in persoon.

Den gedaegde in persoon neemt ter zijner voordele, dat den heer Eysser moet toestaan, dat hem in persoon niet heeft vermogen te dagen gelijk ook regtens is als na verkrege authorisatie, dog of daar toe onder referentie genoegsaam is de qualificatie van de heeren Burgemeesteren alhier refereert zig den gedaegde in persoon ter kennisse en discretie van desen Edele Geregte, gelijk mede om alle [gevaegt] wille, aan dezelve is refererende of aan hem geen visie en copie van de

[1] Maandag 31 oktober 1707.
[2] Sic. bailliu en en Schepenen, lees: bailliu en Schepenen.
[3] Sic. ecxipieren, lees: excipiëren.
[4] Pro ut consili, volgens plan.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

voorsz. authorisatie, behoord te worden gegeven, ende belangende de versogte dag persisteert bij zijn gedaan versoek, sulcx dat het contra versoek van den heer Eysser als te prematur sal worden ontsegt.

Den heer Eysser versocht dispositie.

Bij Schepenen alles in state tot aenstaande vrijdag.[1]

fol. 121

Regtdag 3 november 1707[2] den
Present Schepenen alle

Schepenen alvorens op de voorstaande zaak tusschen de heeren Johan van der Putte, nomine offitii Eysser, contra Engel Vermeulen gedaegde in persoon te disponeren, vinden goet dat advies van Regtsgeleerde zal worden gehaald en ordonneren partijen daertoe in te leggen ider vier ducatons, en haare stukken binnen den tijt van agt dagen aan de heer President schepen over te geven.

fol. 121

Regtdag den 11en may 1713[3]
Present Schepenen alle

De heer Johan van der Putte, Bailliu
der stad Schoonhoven en den landen van
Belois, nomine offitii in cas crimineel
op ende tegens
Piter Couterman tegenwoordig
gevangen in 't voorsz. cas

Alzo den gevangen op den laaste examen verschijdene fijten die hem naar waarhijt zijn voorgehouden, en bij hem gevange ontkent zo versocht den voorn. Baillu dat den gevangen andermaal zal worden gehoort, ende gebragt zo op het een als het ander ter scherper examen, verzoekende hier op dispositie.

Schepenen fiat nader examen.

fol. 121v

Sententie van Piter
Couterman oud 27 jaren
geboortig van Hulst in
Vlaanderen[4]

Alzo Piter Couterman oud 27 jaren geboortig van Hulst in Vlaanderen tegenwoordig gevangene buyten pijn en de bande van ijser bekent heeft
Dat hij gevangene in verschijden huysen buyten de stad Gornichem[5] het loot van de thuynhuysjes heeft gebroken, ende mede genomen, 't loot van de kerk, ende poort der voorn. stadt Gornichem heeft gestolen, ende daarover bij vonnisse van den Geregt aldaar in dato 31 january 1710 openbaarlijk is gegeselt ende gebannen voor den tijt van vijfthien jaren.
Dat niet tegenstaande dezelve straffe ende bannissement, hij gevangene na die tijt in de provintie van Uytregt heeft begaan menigvuldige dieverijen, waarover hij aldaar wederom is gevangen ende gebragt op den huyse van Hasenburg[6], en na gedane confessie bij sententie van den Hove Provintiael van Uytregt in dato 26 september 1711 zo over dezelve dieverijen als het verlaten van zijn huisvrouw is gecondemneert geschavotteert strengelijck gegeselt en gebrantmerkt te worden, ende voorts wederom gebannen zijn leven lang gedurende uyt de stad, steden en landen van

[1] Vrijdag 4 november 1707.
[2] Donderdag 3 november 1707.
[3] Donderdag 11 mei 1713.
[4] Hulst, prov. Zeeland.
[5] Sic. Gornichem, lees: Gorinchem.

[6] Voor huyse van Hasenburg, zie: *http://www.regiocanons.nl/utrecht/stad/stadhuis.*

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Uytregt mitsgaders Hollant, Zeelant en Vrieslant zonder oyt daar weder binnen te mogen komen op poene van swaardere straffe[1].
Dat hij Piter Couterman na zijn ontfangen straffe, van zijne menigvuldige dieverij zig hadde behoren te beteren, ende te transporteren naar andre landen, alwaar hij buyten zijn bannissement vermogt te wonen
fol. 122 maar ter contrarie tegens zijne bannissementen is gebleven binnen deze provintie, ende zig wederom heeft begeven tot verschijde dieverijen als namentlijk
Dat hij omtrent vier weken voor zijne aprehensie[2] even buyten dese stad heeft gestolen een rok met een camisool,
ende binnen dese stad een koperen vijsel die bij een kooperslager heeft verkogt.
En op een hoekje van een locatie een kandelaar met een confoor, de welke mede binnen dese stad heeft verkogt.
Dat hij gevangene nog op 't hoekje van een straat agter de kerk heeft gestolen een vijsel dat de vrouw de welke die toebehoorde hem heeft gekregen, en dat hij die toen most weder geven.
Dat hij gevangene, aan 't Koekkoekse Veer twee silvere gespen gestolen, en binnen dese stad verkogt heeft,
en nog Overlek[3] een broek daarin twee silvere knopen, die voor twee schellingen verkogt heeft.
Dat hij gevangene tot Haastregt heeft gestolen twee boekjes met silvere slootjes, die van de boekjes heeft afgebroken, en tot Gouda verkogt, ende boekjes voorts weggegeven.
Dat hij nog tot Haastregt heeft gestolen een tinne kan die aan de Vlist verkogt heeft.
Dat hij in Gouderak nog heeft gestolen een vijsel die hij op Stolwijkersluys bij Jan Voordewint verkogt heeft voor eene gulde vijf stuyvers en nadat, dat gelt ontfangen had van dezelve Voordewint weder een theeketel heeft gestolen.
Dat inden Lande van Stijn gestolen heeft twee lakens, en een hemt die hij gevangen mede verkogt heeft.
Ende nog inden Lande van Altona[4] twee servetten die aan Jan de Cater verkogt heeft.
Alle het welke zijn fijten die hij gevangene na zijn ontfangene straffe zo binnen de stede Gorinchem, als Uytregt heeft
fol. 122v begaan, daar hij ter contrarie in het vervolg van alle dieverij hadde behoren afkerig te sijn ende met zijne dieverij en lantlopen te continueren nogte tegens zijne bannissementen binnen dese provintie te blijven, welk zijn zaken van quade gevolgen die in een land daar justitie vigeert niet en konnen worden geleden maar andre ten exempel met swaarder straffe als de vorige behoord te worden gestraft.
Zo concludeert den heer Jan van der Putten, Bailliu der stad Schoonhoven ende den Lande van Belois, nomine offitii inden naam ende van wegen de hoge Overighijt en Graaflijkhijt van Hollant en Westvrieslant dat hij Piter Couterman gevangen, zal worden gecondemneert, gebragt te worden op een schavot voor 't Stadhuys en aldaar door een scharpregter aan een koorde opgehangen worden dat er de doot na volgt, ende voorts tot een spectakel, buyten ten toon te hangen, ende zijne goederen zo der eenige heeft, ten behoeve van de Graaflijkhijt geconfisqueert.

Schepenen der stad Schoonhoven gesien den criminelen eys van den heer Officier, gehoord de vrijwillige confessie van den gevangene, alvorens ingenomen hebbende 't advies van de laast afgegane Schepenen, doende regt uyt de naam ende van wegen Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Hollant & Westvrieslant hebben den gevangene gecondemneert, en condemneren denzelve mits desen, gebragt te worden ter plaatse daar gewoon is criminele justitie te doen, omme aldaar, met een strop om den hals, aan een paal, door den scharpregter met roeden wel strengelijck gegeselt, en gebrantmerkt te worden, bannende denzelven voorts zijn leven lang gedurende uyt den Lande van Hollant & Westvrieslant mitsgaders den gestigte van Uytregt, sonder daar oyt weer binnen te mogen komen op pene van zwaarder straffe, ende verklaren zijne goederen indien eenige heeft ten profijte van de hoge Overighijt verbeurt, ontseggen den heer Officier zijne vordre eys ende conclusie, tot lasten van den gevangene in desen gedaan en genomen. Actum ende gepronuntieert bij de heeren Woel President, de Leeuw, van Kempen, de Bruyn, Dulavay, Vlist, en Peursum Schepenen, op den 16 may 1713[5]. Gepronuntieert ende geexecuteert eerst op den 24 may 1713.[6] Present de heeren Schepenen alle demptis de heer Woel.

Schepenen verklaren niet te weten dat den gevangene eenige goederen heeft.

[1] Voor dit vonnis, zie: *http://www.hetutrechtsarchief.nl, Register criminele Sententies, 1710-1738,* fol. 20v-21v, dd. 26 september 1711, hier vermeld als Pieter Cauterman.
[2] Sic. aprehensie, lees: apprehensie
[3] Overlek; aan de andere kant van de Lek, vanuit Schoonhoven gezien, in de Alblasserwaard.
[4] Land van Altena in het noorden van de prov. Noord-Brabant.
[5] Dinsdag 16 mei 1713.
[6] Woensdag 24 mei 1713.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 123

Regtdag den 11ste september 1713[1]
Present de heeren Putten Bailliu,
Woel President, de Leeuw, de Bruyn, Du-
lavay, en Vlist, en Peursum, Schepenen der
stad Schoonhoven

D' heer Jan van der Putte, Bailliu
der stad Schoonhoven en den lande
van Belois, nomine offitii eiser
op ende tegens
Samuel Abrahamse, en Steyntie
Jans bijde van Amsterdam, gedetineerden, omme
op haar confessie in conformite van den placaten
sententie te hebben

Alzo Samuel Abrahams is wesende een getrouwt man ende Steyntie Jans een ongehuwde dogter, zijnde dezelven gisteren nagt den 6en deser in zekere huysinge binnen dese stad Schoonhoven gevonden, te samen bij malkanderen slapende, en te samen zijn ge gebragt[2] in detentie, en na examinatie, hebben bekent omtrent een en een half jaar als man en vrouw met den anderen een kint hebben geprocureert; dat in de voorleden winter, omtrent agt weken oud sijnde, binnen Amsterdam is overleden, en begraven sulx dat dezelve gevangene in overspel met den andre hebben geleeft, al het welke is strijdende tegens 15e en 16e artikel van de ordonnantie op 't stuk van de policie daartegens geemandeert mitsgaders de placate van Haar Edele Groot Mogenden daar op genomen, al 't welke in een land van justitie, niet kan worden geleden maar andre ten exempel gestraft, concluderende mitsdien dat de gedetineerde ingevolge van 't voorsz. 15e en 16e artikel mitsgaders het nader placaat bij Haar Edele Groot Mogenden op dat subject genomen sullen worden gecondemneert in een amende van 1.000 guldens mitsgaders gebannen voor den tijt van 25 jaar uyt deze Landen van Hollant en Westvrieslant, als mede gecondemneert in de coste en mise van justitie.

Schepenen der stad Schoonhoven gesien den criminelen eys van de heer Officier gehoord de vrijwillige confessie van den gedetineerde condemneren den eesten gedaegde ingevolge van 't 16e artikel van de politique ordonnantie in dato primo april 1580 en een amende van 200 gulden en bannen dezelve voor den tijt van 12 jaren uyt den Lande van Holland, en Westvrieslant, en condemneren wijders den tweede gedaegde den tijt van 14 dagen te water en te brood te sitten, en bannen dezelve mede den tijd van jaren uyt den Lande van Holland, en Westvrieslant, actum coram den heeren Woel President, de Leeuw, de Bruyn, du Lavay, Vlist, en Peursum, Schepenen der stad Schoonhoven op den 11de september 1713.[3]

fol. 123v

Regtdag den 15 october 1714[4]
Present de heer[5] Brouwer
Baart, Groenevelt
Smits & Blok
Schepenen

Compareerde de heer Jan van der Putten, Bailliu der stad Schoonhoven en den Lande van Belois, alzo denzelve heeft onderstaande dat Anthony Medeke robijnslijper binnen dese stede, op den 7 october 1714, de persoon van Adriaan Hessing metselaar, van agteren een steek in de rug heeft gegeven en [we...] [aen] met een mes in 't aansigt heeft gequest, versoekt mitsdien den heeren Schepenen, Sijn Edele als Officier gelieven te admitteren omme denzelve Medeke in persoon te dagvaarden, en tegens denzelve te doen eenigen eys of versoeck als hij 't raden worden zal.

Schepenen fiat.

fol. 123v

Regtdag den 29 october 1714[6] Present de heeren
Brouwer, Huysman,

[1] Maandag 11 september 1713.
[2] Sic. zijn ge gebragt, lees: zijn gebragt.
[3] Maandag 11 september 1713.
[4] Maandag 15 oktober 1714.
[5] Sic. heer, lees: heeren.
[6] Maandag 29 oktober 1714.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Baart, Groenevelt, Smits
en Blok, Schepenen

De heer Johan van der Putte, Bailliu
der stad Schoonhoven en den lande
van Belois, nomine offitii Eysser
in cas crimineel
contra
Anthony Medeke gedaegde
in persoon, omme eys ofte
versoek te aanhoren

Den heer Eysser alvorens eys te doen versogte dat den gedaegde in persoon sal hebben te antwoorden op alle zodanige articulen als onder de Edele Heeren Schepenen zijn overgelevert.

fol. 124

Regtdag den 12den november 1714.[1]
Present de heeren Brouwer, Groenevelt
Smit, en Blok, Schepenen

De heer Johan van der Putte, Bailliu
der stad Schoonhoven, en de lande
van Belois, nomine officii Eysser in cas crimineel
contra
Anthony Medeke, gedaegde in persoon
eys te horen ofte nader
versoek te doen.

fol. 124

Vergadering van Schepenen den 3 january 1717[2] present de heeren
Woel, Bailliu; Rijerskerk, Wijkerholt,
Dulavay, de Groet, en van den Bosch
Schepenen

De heer Baillu Woel notificeert de heeren Schepenen dat Zijn Edele hadde doen apprehenderen, en in versekering setten de persoon van Piter Stolker ter oorsake hij deze morgen, op het uytgaan van de kerk, sijns vrouw Gouda van Donge de welke eenig tijt van hem af hadde gewoond, met geweld hadde getragt buyten de stad te vaeren.

fol. 124

Vergadering van Schepenen den 4de january 1717[3] Present de
heeren Woel, Bailliu, Ryderkerk,
Wijkerholt, du Lavay, de Groet,
en van den Bosch, Schepenen

De persoon van Piter Stolker gedetineerde in de gijselkamer door de heeren Schepenen gehoord zijnde over het met geweld wegvaeren van zijn vrouw Gouda van Donge, op gisteren, na ’t uytgaan van de kerk, als mede gehoord zijnde, Piter van Donge vader van de gemelde Gouda van Donge, zo versogt de heer Bailliu, als zijnde dit een violatie van dat hoc non [so.ate][4], dat de gedetineerde mogte worden gehouden in gijseling, dat dat bij Zijn Edele nader informatie deswegen zal ingewonnen, en aan de heeren Schepenen verthoont.

’t Welke Schepenen Zijn Edele hebben geaccordeert.

[1] Maandag 12 november 1714.
[2] Zondag 3 januari 1717.
[3] Maandag 4 januari 1717.
[4] Betekenis?

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 124v

Regtdag 11 januari 1717.[1]
Present de heeren Woel, Bailliu
Rijerkerk, Asschenberg, Wijkerholt,
Dulavay, de Groet, van den Bosch,
Groenendijk, en van den Bosch, Schepenen

De heer Cornelis Woel, nomine offitii Eysser
contra
Pieter Stolkert gedaegde en gegijselde

De heer Baillu dienende van eys dede conform de waarhijt zeggen dat hij gedaegde op den 3de january zijne huysvrouw Gouda van Donge (waarvan eenige tijt heeft afgewoont) zo als uyt de kerk kwam 's morgens ter elf uuren omtrent omtrent het Stadhuys het genomen heeft aangesproken, en gevraagt om met hem mede te gaan, dat zij zulx wijgerende hij haar heeft gerukt, en met geweld heeft gedwongen de Haven langs te gaan, tot aan den Dam en vandaar de Lopikkerstraat in om was 't mogelijk haar te vervoeren onder 't gestigte van Uytregt, dat zijnde voor de huysinge van C. van der Hoeve de diender van justitie haar Gouda van Donge zijn 't hulp gekomen, en dat hij Stolkert, als doen op de ordre van de diender zijn vrouw niet los heeft willen laten maar an den heere Eysser heeft gevraagt: Is het mijn vrouw niet en mag ik met mijn vrouw niet doen wat ik wil. Dat hij heer Eysser den gedaegde daar op ordoneerde zijn vrouw los te laten, zeggende: Den regter moet oordelen ofte gij met u vrouw tegens haar wil en dank moogt doen wat gij wilt, dat hij hem voorts gelaste te gaan in de gijselkamer. Alle het welke is violent, en publicq gewelt gedaan op 's heerenstraten verbij gaande de wegen en middelen van justitie, 't welk andre ten exempel behoord te worden gestraft. Zo concludeert den heere Eysser nomine offitii dat den gegijselde daarover arbitralelijk zal worden gestraft andre ten exempel mitsgaders gecondemneert in de coste ende mise van justitie ofte tot andre etc.

De gegijselde op voorstaande eys gehoord zijnde, zijde niet te hebben geweten dat zodanige grove excessen heeft begaan, als bij den eys word ter neder gestelt, versoekende in alle gevalle dat de heeren Schepenen alles ten beste gelieven te schikken, en zijne zake gratieuse af te doen.

Den heere Eysser levert over sijne informatie ende responsiven van den gegijselde, refereert zig vorder tot sijne confessie en versoekt daar op sententie.

Schepenen der stad Schoonhoven gesien de eys van de heer Baillu, gehoord de confessie van den gegijselde, en gelet waarop te letten sont doende regt uyt de naam ende van wegen de hoog Overighijt Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Holland ende Westvrieslant, condemneren den gegijselde in een boete van vier ducatons, mitsgaders in de coste en mise van justitie, ordonneren voorts den gegijselde, hem te onthouden van zijn vrouw tegens hare wille eenig molest aan te doen op poene van swaarder straffe, latende aan hem zodanig versoek dien aangaande aan de justitie te doen als 't raden zal worden, ontseggen den heer Eysser zijne vordere eys en conclusie tot laste van den gegijselde gedaan ende genomen. Actum en gepronuncieert als voren.[2]

fol. 125

Sententie van Gijsbert
Corse Kray oud omtrent
22 a 23 jaren geboortig van
Jaarsvelt

Alzo Gijsbert Corse Kray geboortig van Jaarsvelt[3] oud 22 a 23 jaren, gevangene binnen de stad Schoonhoven buyten pijn of banden van ijser bekent heeft
Dat hij inden voorledende somer met eene persoon genaamt Jacob den Sliedregter is gekomen aan 't huys van Cornelis Nuys staande aan den Lekkendijk benedendams onder Jaarsvelt, alwaar den voornoende Sliedregter opzij van het huys is ingebroken door het aftrekken van een plank, en dat hij gevangene door 't zelve gat toen mede is ingekropen, en dat hij gevangene met denzelve Sliedregter eenig goet dat daar in huys was heeft stukkent geslagen, en voorts eenige goederen heeft helpen steelen, welke goederen hij zegt gebragt te sijn ten huyse van Theun den Braber staande benevens zijn vaders huys.
Dat hij gevangene in de voorleden somer ten huyse van Piter Stek aan de Posthoren heeft sitten drinken, met Piet Abrahamse en Cornelis den Uyl, dat Piet Abrahamse een glas met bier tegens de muur stukkent smeet, dat voorts de kaarsen uytraakten die hij gevangene meend dat [but…mt]

[1] Maandag 11 januari 1717.
[2] Maandag 11 januari 1717.
[3] Jaarsveld, gem. Lopik, prov. Utrecht.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

uytgedaan heeft, dat daar op de waard Piter Stek in kwam met een stok, en hem gevange daar mede sloeg, en dat hij gevange daar op zijn mes trok, en onder de stok schoot, ende voorn. Stek daarmede een steek gaf.
Dat hij gevangene nu van de winter mede is geweest aan 't huys van Piter Stek benevens Baafjes Kees alias den Braber, eene Dirkje en Lambertie, en dat hij gevangene met Baafjes Kees aan het pluytharen[1] geraakten, zodat Pitertie de huisvrouw van Piter Stek hem ten huys uytsloeg, dat hij gevangene als toen, als wanneer de voornoende Pitertie de deur voor de tweede maal opdeed haar een klap over 't hooft heeft gegeven.
Wijders bekent hij gevangene nog inden voorledene jare, met Thoon, Jan den Braber, Gerrit de Vlotschouw, Jacob Jansse Valentijn in de avond geweest te hebben aan 't huis van Gerrit den Uyl, dat genaamde personen met kluyten op het huys van Gerrit den Uyl wierpen, zodat Jan Janse daar
fol. 125v in huys woond buyten de deur kam[2], de welke zij mede met kluyten wierpen, ende dezelve Jan van Jarel zijde: Ik kan je allemaal wel, en dat zij toe riepen: Hoe hoe om den Uyl kwaat te maken, en dat toen Jan Jarel weer in huys ging.
Dat nu omtrent 2 jaar geleden, hij gevangene bij den voorn. Gerrit den Uyl overdag met Schaanen en Thoon omtrent twee hoede met suykerbonen heeft gestolen.
Dat ook een knotstoof[3] van de voorn. Gerrit den Uyl die in 't water lag heeft afgehakt, ende theen daer afgesneden, omdat die het drijven van 't kroos belette, en dat toen een stuk van de kop van die knotstoof heeft medegenomen.
Alle het welke zijn zaken van zeer kwade ende permitieuse gevolgen die in een stad of land van justitie niet en konnen worden geleden maar andre ten exempel moeten worden gestraft.
Zo concludeert de heere C. Woel, Baillu der stadt Schoonhoven en den Lande van Belois, nomine offitii uyt de naam ende van wegen de hoog Overighijt, en Graaflijkhijt van Holland en Westvriesland dat hij gevangene daarover zal worden gebragt ter plaatse daar men gewoon is criminele justitie te doen, omme aldaar door den scherpregter met roeden wel strengelijck gegeselt, en met een gloejent ijser gebrantmerkt, en vorder zijn leven lang gedurende gebannen te worden uyt den Lande van Holland & Westvriesland mitsgaders den stigte van Uytregt sonder oyt daar weder binnen te mogen komen, op pene van swaarder straffe en zijne goederen indien hij eenige heeft ten behoeve van de hooge Overighijt en Graaffelijk van Holland[4] verbeurt.

Schepenen der stad Schoonhoven gesien den criminelen eys van de heer Officier ende gehoord de vrijwillige bekentenis van den gevangene, doede regt uyt de naam ende van wegen de hoog Overighijt Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Holland ende Westvriesland. Hebben den gevangenge condemeert, gelijk denzelve gecondemneert word mits desen gebragt te worden ter plaatse daar men gewoon is criminele justitie te doen, omme aldaar aan een paal door den scharpregter met roeden te worden gegeselt, bannen denzelve voorsz. zijn leven lang gedurende uyt den Lande van Holland ende Westvriesland, mitsgaders den gestigt van Uytregt zonder oyt daar weder binnen te mogen komen op poene van swaarder straffe, verklaren zijn goederen indien hij eenige heeft ten behoeve van de hoge Overighijt verbeurt, en ontseggen den heer Officier zijne vordere eys en conclusie tot laste van de gevangene gedaan ende genomen. Actum bij den heeren Pleun Rijerkerk, Lucas Asschenberg, mr. Maximiliaan Wijkerholt, Anthony Groenendijk, Govert du la Vay, Louis de Groet en dr. Gerard van Bosch, Schepenen der stad Schoonhoven op den 14en may 1717[5]

Gepronincieert ende geexecuteert den 20sten may 1717[6]
Gevangen 17 maart 1717, en uytgegaan den 20sten may 1717.
Schepenen verklaren niet te weten, dat gevangene eenige goederen is hebbende.
Ende is dezelve op ordre van Schepenen dus lange gevangen gehouden.

fol. 126

Sententie van Cornelis Verboom
oud 24 jaren van Schoonhoven

Die van den Geregte der stad Schoonhoven voor haar gehoord hebbende Jannigje Gijsberts weduwe Jan Verboom klagende dat haar zoon Cornelis Verboom, oud omtrent 24 jaren haar hadde gedrijgt te slaan dat hij dagelijks veel gewelt in huys pleegde met het aan stukken slaan van de meubelen, dat hij die uyt den huys droeg, en verkogt en voorts veele moetwilligheden pleegde, als

[1] Pluytharen, vermoedelijk plukharen. *GTB.* Plukharen; Vechten, handgemeen zijn, hetzij in ernst: strijden, hetzij meer spelenderwijs: ravotten, stoeien.
[2] Sic. buyten de deur kam, lees: buyten de deur kwam.
3 *GTB*. Stoof. Afgekapt of door kappen gevormd, vertakt en beworteld ondereind van een houtachtig gewas. Hier; knotstoof, een stoof van een knotwilg.
[4] Sic. Graaffelijk van Holland, lees: Graaffelijkhijt van Holland.
[5] Vrijdag 14 mei 1717.
[6] Donderdag 20 mei 1717.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

mede gehoord denzelven Verboom sittende in de gijselkamer, de welke niet en ontkende tegens voorsz. staat, maar versogte vergiffenisse.

Zo hebben Die van den Geregte der stad Schoonhoven gesien den criminelen eys van den heer Cornelis Woel, Baillu der stad Schoonhoven en den Lande van Belois, nomine offitii den gevangene gecondemneert, ende condemneren denzelve mits desen den tijd van zes weken geboeyt te moeten blijven sitten water en brood, zonder dat hem andre spijse zal worden gegeven, en bannen, hem voorts na verloop van die zelve weken, voor den tijt van zes jaren uyt den landen van Holland, en Westvriesland, mitsgaders den gestigte van Uytregt, sonder binnen die tijd daar weder binnen te mogen komen, op penoe[1] van swaarder straffe, condemneren hem wijders mede coste en misse van justitie. Actum bij de heeren Schepenen der stad Schoonhoven alle, op den 28 january 1719.[2]

Gepronuncieert primo february 1719.[3]
Schepenen verklaren dat den gevangene harens wetens geene goederen is hebbende.

fol. 126v

Regtdag den 20sten february 1719.[4]
Present de heeren Bailliu en
Schepenen alle

De heere Cornelis Woel, Bailliu der
stad Schoonhoven, Haastregt, ende den
Lande van Belois, nomine officii Eysser
in cas crimineel
contra
Anthony Medeke, in de wandeling ge-
naamt Anthony den Robijn borger
en inwoonder alhier, ende gedetineerde
op de Gevangepoort deser stede gedaegde edicte

Omme welke criminele eys te funderen zo dede den heere Eysser nomine officii zeggen conform de waarhijt, dat hij gedaegde en gedetineerde op sondag den 5en deser maant february des avonts omtrent de klokke zes of half zeve uuren is gekomen aan 't huys van Maria Klaasse de Rot huysvrouw van Ary Groenevelt in de wandeling genaamt Ary de Kivit staande op den Dijk aan den noordzijde alhier dat hij gedaegde en gedetineerde aan de deur van de voorsz. huysinge verschijde malen geklopt hebbende, ende niet opengedaan zijnde met voeten op de deur heeft gelopen, dat daar op Maria de Rot zijnde de vrouw van 't huys na voren is gegaan, om te vragen wie dat daar aan de deur klopte en sulken gewelt maakte, zeggende met eene tegens dezelve de deur niet open te willen doen, dat den gedetineerde daarmede egter niet ophoudende toen ook na voren zijn gegaan Gijsbert van Stockum en Thomas Oosterhout, dat zij als toen van met haar drien, te weten Gijsbert van Stockum, Thomas Oosterhout en Maria de Rot voor de deur zijn gegaan, dat zij hebben bevonden dat het was Anthony Medeke in de wandeling genaamt Anthony den Robijn den gedaegde en gedetineerde in desen, dat toen Gijsbert van Stockum tegens den gedaegde en gedetineerde zijde: Anthony, wat doet gij aan de deur, wij willen u niet in huys hebben, dat daar op den gevange zijn mes heeft getrokken, en gemelde Gijsbert van Stockum met het zelve een steek in de buyk heeft gegeven en zo van hem is afgelopen, dat daar op den gemelde Gijsbert van Stockum heeft gesegt: Dat daar gij mij als een schellem, dat zij toen voort met haar drien
fol. 127 in huys zijn gegaen en dat den gemelde Gijsbert van Stockum tegens alle de present zijnde heeft gesegt dat hij een steek in zijn buyck hadde gekregen van Anthony Medeke, dat daerop den chirurgijn Van Salen gehaalt is geworden, dat den gemelde Gijsbert van Stockum verbonden zijnde bovendien nog tegens diverse personen heeft betuygt dat Anthony den Robijn hem die steek hadde gegeven, en tot deszelfs doot toe daarbij heeft gepersisteert, dat daar op den gemelden Gijsbert van Stockum op den 10de deser maant feburary was gestorven dat het dode lichaem op den 11de daer aanvolgende door drie chirurgijns ten overstaan van Schepenen gevisiteert zijnde is bevonden dat de steek ofte wonde was ingegaan aan de de linkersijde van den buyck even onder den corte ribben, doorgaande tot in de hollighijt van de buyck met een solutie in het intestinum colon[5] en darmscheel[6], als mede penetrerende tot in de linker nier, met affsnijdinge der zelver vaten zijnde de maag aan de buytenste vlies geledeert[7] en gequest dog egter niet doorgaande, dat de gemelde

[1] Sic. penoe, lees: poene.
[2] Zaterdag 28 januari 1719.
[3] Woensdag 1 februari 1719.
[4] Maandag 20 februari 1719.
[5] Intestinum colon, stijgende deel van de dikke darm.
[6] GTB. Darmscheel; plooi van het buikvlies, die de darmen op hun plaats houdt.
[7] Ibidem, Ledeeren; beschadigen, aantasten.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

quetsure, en wonde door de gemelde drie chirurgijns is geoordeelt dodelijk en lethael te zijn geweest, dat mitsdien den voorn. Gijsbert van Stockum, daarvan is gestorven dat den gevange na dat factum voortvlugtig is geweest dat denzelve op dingsdag den 7de deser maant february tot Gouda is geapprehendeert dat den gevange op den 9de daar aan volgende op de Gevangepoort is gebracht dat den gevange op 't zelve fait een ende andermaal voor den heeren Schepenen alhier is gehoord en geexamineert dat hij gevange het zelve fait heeft geconfesseert en beleden gedaen te hebben.
Ende nademaal zulcx is een zake van de uytterste consequentie de welke in een land daar justitie vigeert niet kan worden geleden ofte getollereert maar andre ten exempel moet worden gestraft. Zo verzoekt den heere Eysser nomine officii regt op de bewijsen en eyge confessie door den gevange en gedetineerde buyten pijn & bande van ijser gedaen.

Concluderende door den gevange, over de begane geweldenarij, het verradelijk attacqueren en het dodelijk kwetsen van den persoon van Gijsbert van Stockum, waar aan dezelve is gestorven, als exederende[1] een ordinaris manslach zal worden gebragt
fol. 127v ter plaatse daar men gewoon is criminele justitie te doen, omme aldaar met de koorde te worden gestraft dat er de doot na volgt, en zijn lighaam gebracht buyten ter gewoonlijcke plaatse aan 't geregt, anderen ten exempel, en gecondemneert inden coste en mise van justitie wijders zijne goederen geconfisqueert ten behoeve van de Graaflijkhijt van Hollant, ofte tot andere etc. op alles etc.

Schepenen der stad Schoonhoven gehoord hebbende den criminelen eysch van den heere Cornelis Woel, Bailliu der stad Schoonhoven Haastregt en den Lande van Belois, ende des gevangens vrijwillige confessie mitsgaders ingenomen hebbende het advies van de afgegane heere Schepenen van het voorledene jaar doende regt uyt de naam ende van wegen de hoge Overighijt Haar Edele Groot Mogenden de heere Staten van Holland en Westvriesland. Hebben den gevangen gecondemneert, ende condemneren hem mits desen gebragt te worden ter plaatse daar men gewoon is criminele justitie te doen, en aldaar met den swaarde te worden gestraft dat er de doot na volgt; ende verklaren alle zijne goederen ten behoeve van de hoog Overighijt verbeurt de coste en mise van justitie alvorens afgetrokken zijnde, ontseggen den heere Eysser zijnen vordere eys en conclusie, ten laste van den gevangene gedaan ende genomen. Coram de heeren Pleun Rijerskerk, Andries van Kempen, Anthony Groenendijk, Piter Groenevelt, Joachimus Smits, dr. Gerard van den Bosch ende Martinus Verbroeck, Schepenen der stad Schoonhoven op den 20en february 1719.[2]

Gevangen 8 february 1719, geexecuteert den 25ste february 1719.[3]

Schepenen der stadt Schoonhoven verklaren dat den gevangen of geexecuteerden hares wetens gene goederen is hebbende.

fol. 128

Sententie van Cornelis Verboom
oud omtrent 24 jaar of 25 geboortig
van Schoonhoven

Alzo Cornelis Verboom oud omtrent 24 of 25 jaren geboortig van Schoonhoven, tegenwoordig gevangene op de Poort deser stede, op den 28 january laastleden om zijn kwaad gedrag, ongehoorzaamhijt, en mishandeling aan zijne moeder Jannigje Gijsbert weduwe Verboom, ende vordere quade zaken de heeren Schepenen doenmaals gebleken voor den tijt van zes jaren is gebannen uyt den Lande van Hollant & Westvrieslant mitsgaders den gestigte van Uytregt zonder binnen die tijt daar weder binnen te mogen komen op poene swaardere straffe, welk vonnisse hem gevangene hadde behoort te dienen tot correctie, en om zig elders te begeven, en alzo daar aan te obedieren dog dat hij gevangene ter contrarie, volgens sijne confessie inmediaat naa 't zelve vonnisse zig buyten Amsterdam ten huise van eenen Jan Meyer wonende in de Servetsteeg[4] daar de Seven Wesen uythangt heeft onthouden voorgevende na Oostindien te sullen varen, dat hij na eenige tijt verblijf, vandaar stilswijgende is henen gegaan, zonder zijne verteringe te betalen; daerenboven ter quader trouwe van zijne voorn. hospes heeft mede genomen ende ontvreemt, een broek met silvere knopen, een buffel wambusie, een hemtrok, een Engelse muts en, een sitse neusdoek, sonder tot nog toe hem dien aangaande eenige vergenoeging te hebben gegeven.

[1] Ibidem, Excedeeren; Te boven gaan, uitstijgen boven.

[2] Maandag 20 februari 1719.
[3] Zaterdag 25 februari 1719.
[4] Zie: *http://www.amsterdaminsite.nl/burgo.nl/J2104604.HTM*. de Servetsteeg vanaf de Oudezijds Voorburgwal (even).

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Dat hij gevangene mede naa 't voorsz. bannissement volgens zijn confessie, is geweest in beneden Haastregt ten huyse van Jacob Robbertse van der [Me...] herbergier, ende met hem woorden krijgende den zelve, met zijn mes, over de linkerhand heeft gesneden, zodanig daarvan twee stijve vingers heeft behouden, ende nog een snede over de regterarm in zijn rok, dat de voorn. Jacob Robbertse hem met een degen de deur uyt dreef, en een steekje in schouder gaf, ende op den dijk zijnde, met een roer met hagel op hem schoot; dat hij gevange toen weerom komende, met zijn mes de glasen heeft ingeslagen, en zo vandaar is gegaan, en dat 't zedert die tijt zig binnen deze stad heeft onthouden, vilipenderende also 't voorsz. vonnisse van Schepenen en gaande van quaat tot erger.

fol. 128v Alle het welke zijn zaken van seer quade en pernicieuse gevolgen, die een stad of land van justitie niet en konnen worden geleden maar andren ten exempel moeten worden gestraft. Zo concludeert den heere Cornelis Woel, Baillu der stad Schoonhoven Haastregt, ende den Lande van Belois, nomine offitie, uyt de naam ende van wegen de hoog Overighijt, en Graaflijkhijt van Hollant en Westvriesland, dat den gevangene daarover zal worden gebragt ter plaatse daar men gewoon is criminele justitie te doen, om aldaar wel strengeliijk te worden gegeselt, en voorts gebannen zijn leven lang gedurende, uyt den Lande van Hollant en Westvriesland mitsgaders den gestigte van Uytregt, zonder oyt daar weder binnen te mogen komen op peene van swaarder straffe, ende zijne goederen indien hij eenige heeft ten behoeve van de hoog Overighijt en Graaflijkhijt van Holland verbeurt, de koste en mise van justitie alvorens afgetrokken zijnde.

Schepenen der stad Schoonhoven gesien den criminelen eys van den heere Baillu, ende gehoord des gevangens vrijwillige confessie doende regt uyt de naam ende van wege de hoog Overighijt Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Holland ende Westvriesland, hebben den gevangenen gecondemneert, gelijk denzelven gecondemneerdt word bij desen, gebragt te worden ter plaatse daar men gewoon is criminele justitie te doen, om aldaar aan een paal door de scharpregter met roeden wel strengelijck te worden gegeselt, bannen denzelven voorts zijn leven lang gedurende, uyt den Lande van Holland & Westvriesland mitsgaders den gestigte van Uytregt, zonder oyt daar weder binnen te mogen komen op poene van swaarder straffe, verklaren voorts zijne goederen indien er eenige heeft ten behoeve van de hoge Overighijt verbeurt, kosten en mise van justitie alvorens afgetrocken sijnde. Actum coram de heeren Andries van Kempen, Anthony Groenendijk, Pieter Groenvelt, Joachimus Smits, Gerard van den Bosch, Martinus Verbroek, Schepenen der stad Schoonhoven op den 30 juny 1719.[1]

Gepronuncieert, en geexecuteert den 8en july 1719.[2]
Ingekomen den 11e juny 1719.
Uytgegaan den 8en july 1719.
Schepenen verklaren den gevangene harens wetens gene goederen en is hebbende, dato ut supra.[3]

fol. 129

Regtdag gehouden den 31en maert 1721[4] present d' heeren Bailjuw en Schepenen alle, als mede de afgegane Schepenen van den voorledene jare

De heer mr. Gerard Huysman, Bailjuw der stad Schoonhoven Haestregt en den Lande van Belois, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Gerrit Blijenbeker gevangene op de poorte deser stad gedaegde

Alsoo Gerrit Blijenbeker, borger deser stede geboortig tot Wesep[5], out omtrent twee en vijftig jaren, buyten pijn en bande van ijser bekent heeft, dat hij gevange, ten tijde der teringe van 't schippersgilde op den 3 february deses jaers 1721 inden Doele deser stede is gecomen in de kamer daer het gemelde gilde was terende, dat hij gevange het bordje dienende tot een reglement van 't gilde, gekeert hebbende sien hangen, daerop heeft geseyt: Hangt het bordetje hier verkeert, dat moet vanavont soo blijven hangen, dat hij gevangen heeft gesien, dat den hoofdman den heer Pieter Groenevelt, het bordetje weder regt heeft gehangen, dat hij gevange het bordetje doen weder om heeft gehangen, en daerna ook heeft gesegt: Hier moeten boeten wesen, en den

[1] Vrijdag 30 juni 1719.
[2] Zaterdag 8 juli 1719.
[3] Vrijdag 30 juni 1719.
[4] Maandag 31 maart 1721.
[5] Weesp, prov. Noord-Holland.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

deuffel[1] in 't vat, dat den heer Groenevelt het doen weder regt heeft gehangen, dat hij gevange het selve weder heeft gekeert gehad, dat den heer Groenevelt eyndelijk tegen hem gevangen hadde geseyt: Als je dat weer doet Gerrit, sal ik je moeten bekeuren, en het selve doen weder regt hong, dat hij gevangen daerop tegen den heer Groenevelt heeft geseyt: Ik wil bekeurt wesen, bekeurt mijn maer, en het bordetje doen met eenen weder keerde, dat den heer Groenevelt daerop tegen hem gevange zeyde: Ik hou u dan voor bekeurt, dat hij gevange doen van den heer Groenevelt heeft willen weten de boeten, dat hij gevangen heeft geseyt: Ik wilt weten, hoe bekeur je als hooftman, en weet je de boeten niet, dat hij gevangene, en naderhant den heer Groenevelt het bordetje hebben nagesien, en den

fol. 129v heer Groenevelt tegen hem gevange als doen heeft geseyt: De boeten is drie gulden, dat hij gevange vervolgens heeft geseyt met de hooftluyden te willen spreken en daer op met de hooftluyden den heer Groenevelt en Corstiaen Blom, in de blauwe keuken is gegaen om over de boeten de accorderen, dat hij gevange aan deselve aldaer heeft gepresenteert een kan wijn of twee voor de boeten te willen geven, en dat de hooftluyden gelt in plaets van wijn wilde hebben, dat hij gevange op 't laest aen Corstiaen Blom heeft gepresenteert twee dartiendalven en twee kannen wijn, dat den heer Groenevelt tegen hem gevangen doen heeft geseyt: Gerrit mijn dunkt dat je een snersje weg hebt[2], dat hij gevangen, daerop heeft geantwoort: Ik [da.] niet, ik heb wel twee uren geslapen, dat den heer Groenevelt daerop seyde: Dan sitter evenwel nog itwes in 't hooft, dat de hooftluyden drie gulden tot boeten gewijst hebbende, hij gevange daerop geseyt heeft: Daer heb ik den donder van of Ik geeff om den donder geen gelt, dat hij gevange daerop de brandende kaers, die daer stont in sijn hant heeft genomen, en geseyt: Ik wet hier mede de duyvel in mijn hart soo ik hier een duyt van betael, dat hij gevangen de kaers daerop heeft afgebeten, sonder te weten hoe ver, dat hij gevange doen heeft geseyt: Nu kan ik alles opeten wat hier staet, dat doen een pint wijn drie glasen en een kandelaer voor hem stonden als hij de voorn. woorden heeft gesproken, dat hij gevange naderhant heeft geseyt: Ik sal der vanavont nog drie den bek opsnijden, en een menemen, want ik moet dog voer den duyvel, nu Ariaen dood is, als ik maer een quartier uurs tijd heb, dat de gedagten van hem gevangen omtrent een quartier uurs tijd, sekerlijk hebben moeten sijn, dat hij hier of daer dan geern op de vlugt soude wesen, dat den hooftman Corstiaen Blom doen aen hem gevangen geseyt heeft: Gerrit, hoe ben je soo wonderlijk, je kont evenwel niet meer doen als onsen lieven heer je toelaet, dat hij gevangen tegen den hooftman Corstiaen Blom heeft geseyt op den heer Groenevelt : Wat maakt men al [hooftling], ik wil om een kan wijn tegen u wedden, dat hij meynende den heer Groenevelt niet en weet aen wat sijde van een schip, de spriet moet hangen, dat dat de hooftluyden de pint wijn, die hij daer

fol. 130 gedronken hadde, hebben geseyt te sullen betalen, dat hij gevangen een pint wijn, daertegen hebbende willen geven, sulcx door de hooftluyden is geweygert en niet begeert geworden, dat de hooftluyden een voor een, en hij gevange laest, in de kamer is gekomen, dat hij gevangen doen tegen den heer Groenevelt heeft geseyt: Je sult hier nu in de kamer blijven, den hooftluyden moeten in de kamer blijven om ordre te houden, want als er geen hooftluyden sijn en is er geen ordre, dat den heer Groenevelt daerop tegen hem gevange heeft geseyt: Ik ga heen, je sult me niet diringeren[3], en daerop uyt de kamer is gegaen, dat den hooftman Corstiaen Blom doen is komen sitten aan tafel tegenover hem gevange en Jacobus Ruyghaver dat den hooftman Corstiaen Blom, als doen tegen hem gevange heeft geseyt: Gerrit, hoe kan je soo misselijk wesen, je bent selfs immers ook verscheyde jaren hooftman geweest, Siet daer sit Ruyghaver, dat is een oud man, ik verblijf het ten eenemael aan hem, of wij jou qualijk handelen, laet die man spreken, dat Ruyghaver daerop vroeg aan hem gevange, of hij wilde hebben, dat hij soude spreken, dat hij sulcx dan soude doen, dat hij gevangen daerop aan Ruychaver heeft geantwoort: Wel ja, spreek jij eens, dat Ruychaver doen aan hem gevangen seyde: Gerrit je hebt ongelijk, de hooftluyden handelen wel met je en alsse jou regt soude handelen, had je wel vier mael de boetten verbeurt, dat hij gevangen daerop heeft geseyt tegen Ruyghaver: Je weet van den schrift, je clagt de koster, die het boek in de kerk draegt, dat Ruychaver doen is opgestaen, dat hij gevangen doen aan hem Blom heeft gevraagt: Waer wil je na toe, dat hij Corstiaen Blom heeft geantwoort: Ik ga na boven toe een glasje wijn drinken, dat hij gevangen daerop heeft geseyt: Dat verstae ik niet, je sult hier blijven, of ik sal 't al den duyvel in 't wilt goyen, dat den hooftman Corstiaen Blom, daerop heeft geantwoort: Gerrit je kont doen wat je wilt, ik wil van u niet gedwongen wesen en dat hij Corstiaen Blom daerop uyt de kamer is gegaen, dat hij gevangen doen is voortgevaren, met schelden, lasteren, vloeken en siveren, en geseyt heeft: Ik sal der vanavont een priggelen[4] soo diepe

fol. 130v wesende omtrent een vinger lang en dat hij gevangen daerop heeft gedronken, dat Jas Verhoek daerop tegens hem gevangen heeft geseyt: Ik hoop niet dat het mijn sal gelden, dan wil ik liever heen gaen, dat hij gevangen daerop heeft geantwoort aan gemelde Jas Verhoek: Neen, de ander, het is op een ander gemunt, dat den heer Groenevelt daerna weder is gekomen in de kamer daer de gildebroers teerden, en doen is gaen sitten aan tafel, dat hij gevangen bij de bedstede sittende,

[1] *GTB*. deuvel; Houten pin waarmee planken van de bodem van een vat aaneen worden bevestigd. Den deuffel in 't vat; betekenis?
[2] *Ibidem*. Sners; hier in de betekenis van een lange teug, grote slok.
[3] Sic. diringeren, lees: dirigeren.
[4] Priggelen; steken, prikken?

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

vandaar is opgestaan en gecomen aan tafel, dat Teeunis Saiket geseten hebbende nevens den heer Groenevelt, als doen is opgeresen, en dat hij gevangen in desselfs plaats nevens den heer Groenevelt is gaan sitten, dat hij gevangen doen aan den heer Groenevelt heeft gevraagt: Wat boeten moet je nu hebben, dat den heer Groenevelt daerop heeft geantwoort: Nu ben je wel vier en twintig guldens verschult, dat hij gevange daerop aan den heer Groenevelt vraagde: Waarvoor souw ik dat schuldig sijn, dat den heer Groenevelt daerop heeft geantwoort: Voor al uw schelden en lasteren, wij sullen 't morgen wel stellen, dat hij gevangen daerop seyde: 24 guldens voor vloeken en lasteren, daer heb je mijn niet voor bekeurt, dan ken je morgen wel dertig guldens vorderen, de ordonnantie spreekt van geen 24 guldens, de hoogste boeten is maer drie gulden, dat hij gevangen daerop heeft geseyt [vrinden] draegt er kennis van, ij sal als een eerlijk man betalen, dat hij gevangen daerop zijn mes, uyt sijn sak heeft gehaelt, dat hij gevangen den gemelde heer Groenevelt met sijn mes daerop aanstonts, met na hem te steecken en te snijden heeft geattaqueert gehad, dat den heer Groenevelt niet wes in sijn handen heeft gehad om sig te konnen defenderen, dat hij gevangen geseten hebbende tussen de muur en de tafel door den heer Groenevelt met het terugstoten van hem gevange met sijn eene voet eenigsints is verhindert geworden dat hij gevangen den heer Groenevelt in 't retireren heeft sien agter over op sijn rug vallen, dat hij gevangen steken en sneden aan hem heer Groenevelt heeft toegebragt, dat hij gevangen het bloote mes, derwijl geen schee had in sijn hand heeft gehouden, en daermede is gegaen tot aan crijgsraetskist, en het selve aldaer in de kamer in zijn tas heeft gestoken, dat hij daerna den Doelen is uytgegaen, dat hij gevange sig verbeelt dat het bij de deur van sijn huys is geweest daer hij sijn neeff, die voor knegt bij hem vaert

fol. 131 heeft geroepen, dat hij gevangen met sijn neef van sijn huys af, na de Visbrug toe is gegaen, dat hij gevange daerop met sijn neef weder in de Doelen is gecomen en den heer Groenevelt heeft zien verbinden, dat hij gevangen doen geseyt heeft: Daer is nu dat moy bakhuysje[1] geschonden, is het niet wel gedaen, soo mag het morgen een ander 't eens overdoen, seggende alle het selve geschiet te sijn, sonder dat eenige vrock tegen den heer Groenevelt te vooren heeft gehadt.
Dat verder uyt de schriftelijke aangevinge van den chirurgijns Blok en van Zulen, hier nevens overgeleyt is constederende, dat deselve respective op den 3 en 4 february deses jaers 1721 den heer Groenevelt hebben bevonden gequets te sijn, met vier solutie of wonden, als een boven in 't voorhooft, een wat lager en een snede gaende uyt het voorhooft langs de neus, wang en beyde de lippen tot onder aan de kin, en dan nog een aan den regterwang, dat mede uyt den rok, de welke den heer Groenevelt, op den gemelde 3 february heeft aangehad te sien is, dat in deselve ten minste twee steken sijn, aan de linkersijde omtrent de hoogte van den broekbant, en een snede boven aan op de borst aan de regtersijde, en geconsidereert dat sulcx is geschiet door een gildebroeder van 't schippersgilde, den gevangen is in desen, aan den hooftman van 't gemelde gilt den heer Pieter Groenevelt, daer hij in qualiteyt als hooftman was fungerende bij 't gemelde gilde, en bekent was daerenboven te sijn, een lit van den Vroedschap van dese stad, en dat uyt dien hoofde den gevange als een borger, wel mede deferance[2] voor den gemelde heer Groenevelt hadde behooren te hebben, en dat mitsdien alle het geene voorsz. is, saken sijn, van een seer verre uytsigt, en verschrikkelijcke consequentien die in een land van justitie niet en konnen worden geleden, maar andere ten afschrik en exempel, nootsakelijk dienen te werden gestraft.

Soo concludeert den heer Gerard Huysman, Bailliu der stede Schoonhoven, Haestregt en den Lande van Belois, nomine officii uyt de naam en van wegen de hooge overheyt, Haar Edele Groot Mogenden d' Heeren Staten van Hollant en Westvrieslant, dat den gemelde gevangen, daer over sal worden gebragt, ter plaetse daer men alhier gewoon is criminele justitie te doen, en aldaar met de koorde gestraft te werden dat 'er de dood na volgt, en sijne goederen geconfisqueert ten proffijte van den hooge Overigheyt.

Schepenen der stad Schoonhoven gehoord hebbende den criminelen eys van den heer mr. Gerard Huysman, Bailiu der stad Schoonhoven Haestregt en den Lande van Belois, des gevangens vrijwillige confessie, en ingenomen hebbende 't advies van onpartijdige Regtsgeleerde, als mede van de afgegane heeren Schepenen

fol. 131v van den voorleden jare, doende regt uyt den naam ende van wegen de hoog Overighijt Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Holland en Westvriesland, verklaren den gevangene vervallen van het schippersgilde broederschap. Condemneren denzelve gebragt te worden ter plaatse daar men gewoon is criminele justitie te doen, en aldaar andre ten exempel strengelijck te worden gegeselt, en bovendien in zijn aangesigt met een mes door den scherpregter een snede geinflingeert te worden gaande van onder het regteroog over de wang tot onder in de kin bannende denzelven voorts sijn leven lang gedurende uyt den Lande van Holland, en Westvriesland mitsgaders den gestigte van Uytregt op poene van swaarder straffe, zo oyt daar weder binnen mogte worden gevonden. Condemneren denzelve wijders in de costen en mise van justitie en verklaren alle zijne goederen geconfisqueert ten behoeve van de hoge overighijt; Ontseggen den heer Officier zijnen vordre eys ende conclusie, tot lasten van den gevangene gedaen en genomen.

[1] *GTB*. Bakkes; lemands gezicht, de voorkant van zijn hoofd.
[2] Déférance; Eerbied, ontzag.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Actum coram de heeren Andries van Kempen, Anthony Verhaar, Arent van der Kars, Anthony Groenendijk, Govert du la Vay, Johannes Blok, en dr. Gerard van den Bosch, Schepenen der stad Schoonhoven op den 31 maart 1721.[1]

Gepronuncieert en geexecuteert den 8ste april 1721.[2]

Ende verklaren wij Schepenen der stad Schoonhoven dat den bovengemelde Gerrit Blijenbeker, op ordre van Schepenen, in die tijt, gevangen heeft geseten van den 3 february 1721 tot den 8en april 1721 ook dat de schuldenaar van denzelven Blijenbeker van [hare] presentien ten zijnen lasten, uyt zijne goederen niet en hebben konnen worden voldaan, zulx dat ten behoeve van 't gemene land uyt die confiscatie niet heeft konnen worden geconsequeert. Actum bij de heeren Govert Dulavay en dr. Gerard van den Bosch, Schepenen der stad Schoonhoven op den 8ten october 1723.[3]

fol. 132

Regtdag den 19ste november 1723.[4] Present d' heer Bailjuw en Schepenen alle

Den heer mr. Gerard Huysman, Baillu der stad Schoonhoven Haastregt en den Lande van Belois, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Jan Rutte porter[5] deser stede gedetineerde alhier

Alsoo Jan Rutte poorter deser stede gedetineerde alhier oud 25 jaren buyten pijn en bande bekent heeft dat hij gedetineerde op donderdag van Schoonhovense kermis laastleden zijnde geweest den 9de september deses jaars 1723, is komen gaan door de Lopikkerstraat voor het huys van Jan Bout, meesterkoperslager binnen dese stad, dat hij gedetineerde siende, en horende een lierman speelen in 't voorhuys van de gemelde Jan Bout daar op in 't huys van de gemelde Jan Bout is getreden en aldaar gesegt heeft: Dit is mijn eyge speelman, speel eens op, ik sal je betalen, ik moet eens dansen, dat Cornelis la Mot, Simon la Mot en Jan Buurman bij Jan Bout in huys zijnde dezelve Cornelis la Mot hem gedetineerde daar op hadden geantwoord: Ik heb de speelman gecommandeert, ik zal hem betalen, jij hebt daar mede niet te doen dat Cornelis la Mot hem gedetineerde heeft versogt heene te willen gaan en haar, hare vrijhijt te laten, dat hij gedetineerde sulx hadden gedeclineert en tegens hem Cornelis la Mot gesegt: Ik mag hier zo wel staan als jij, dat Jan Bout, die door zijn vrouw terug gehouden wird, daar op tegen hem gedetineerde heeft gesegt: Jan, ik versoek op alle vriendschap dat je uyt mjjn huys gaat, dat hij gedetineerde sulx niet hadde begeren te doen maar eens getapt wilde hebben, dat Cornelis la Mot daerop tegens hem gedetineerde hadde gesegt: Jan dan moet je op den Dam bij Van Vaen of in het coffijhuys wesen, dat hij gedetineerde aan de gemelde Cornelis la Mot hadde gevraagt: Ben jij nader bij Jan Bout als ik, dat Cornelis la Mot aen hem

fol. 132v

gedetineerde daar op hadde geantwoord: Ja, ik bender nader als jij, dat hij gedetineerde daar op aan Cornelis la Mot heeft gesijt: Kom dan voor de deur, dat Cornelis la Mot hem gedetineerde hadde geantwoort: Wat soude dat dan wesen, als ik voor de deur kwam, dat zoek ik niet, dat Cornelis la Mot hem gedetineerde toen aan de schouders raakte, en versogt hadde hene te willen gaan, dat hij gedetineerde daar op aan Cornelis la Mot een slag in 't aansigt hadde gegeven dat Cornelis la Mot, toen hem gedetineerde, 't huys uyt hadde gesmeten en een schop onder het gat hadde gegeven, dat Symon la Mot toen tegens hem gedetineerde heeft gesijt gehad: Jou verdomden hont, sulx mijn broer slaan, dat hij gedetineerde daar op zijn mes heeft getrokken, en na Cornelis la Mot Symon la Mot en Jan Buurman heeft gesneden, dat daar op de gemelde drie personen in huys zijn geretireerd, en dat toen de deur is toegesmeten, dat Jan Bout naderhand sijn sijn hand op het glase raam waarboven een opening was, heeft gelegt, dat hij gedetineerde daarna heeft gesneden dat hij gedetineerde daar [eene] [gemist] [en] [in 't] raam gesneden hebbend daarna was opgesprongen en aan Jan Bout over het gemelde raam. en zulx in zijn huys een snede in 't hooft hadde gegeven, dat uyt de schriftelijke aangevinge van den chirurgijn Gilles van Salen, aan den Officier [ ] stede gedaan hier nevens overgelegt blijkt dat hij Van Salen op den voorsz. 9 september 1723 Jan Bout heeft verbonden met een solutie in 't hooft, met ook een inudatie van de pan van 't hooft.

[1] Maandag 31 maart 1721.
[2] Dinsdag 8 april 1721.
[3] Vrijdag 8 oktober 1723.
[4] Vrijdag 19 november 1723.
[5] Sic. porter, lees: poorter.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Ende nadien een ider in zijn huys ofte woninge met hebben zijn zekerste toevlugt en verblijf ende dat het geweldt ymand daarmede door particuliere aangedaan zijnde na regten word geconsidereert te hoogste strafbaar te wesen, en dat mitsdien de voorsz. exessen en geweldenAryen door den gedetineerde in desen aan 't huys ende persoon van de gemelde Jan Bout ende voorgemelde drie personen
fol. 133 begaan alle zaken zijn die in een land van justitie niet en konnen worden geleden maar ter contrarie, andere ten afschrik, dienen te worden gestraft.

Zo concludeert de heer mr. Gerard Huysman, Baillu der stad Schoonhoven Haastregt, en den Lande van Belois, ratione officii uyt den naam ende van wegens de hoge Overighijt Haar Edele Groot Mogenden de heere Staten van Holland en Westvriesland dat den gedetineerde daarover zal worden gebragt ter plaatse daar men alhier gewoon is criminele justitie te doen, en aldaar te worden gegeselt, ende voorts gebannen zijn leven lang gedurende uyt de Lande van Holland en Westvriesland mitsgaders den gestigte van Uytregt sonder oyt daar weder binnen te mogen komen op pene van swaarder straffe, en zijne goederen verbeurt verklaart te behoeve van de hoge overighijt, ofte andre al sulke peijne als haer edele agtbaren de heere Schepenen der stad Schoonhoven na regten opregte justitie bevonden sullen te behoren.

Schepenen der stad Schoonhoven gesien den criminelen eys van den heer Baillu ende gehoord den vrijwillige confessie van den gedetineerde, doende regt uyt de naam, ende van wegen de hoog Overighijt haer Edelgrootmogenden de Heeren Staten van Holland ende Westvriesland. Bannen den gedetineerde, uyt den Lande van Holland & Westvriesland mitsgaders den gestigte van Uytregt voor den tijt van 24 jaren sonder ondertussen daar weer binnen te mogen komen op poene van swaarder straffe, en condemneren den gedetineerde wijders in de koste en mise van justitie; ontseggen den heer Eysser zijnen vorderen eys en conclusie tot laste van den gedetineerde gedaan en genomen; coram de heer Lucas Asschenburg President, Govert du la Vay, Pieter Groenevelt, Johannes Blok, Hendricus van Erkel, Johannes Brouwer, en Johannes van Kempen, Schepenen der stad Schoonhoven op den 19de november 1723.[1]
Geproninchieert den 22 november 1723,[2] present alle

In hegtenis gekomen den eersten november 1723 uytgegaan den 22 november 1723.
Schepenen verklaren den gedetineerde haeres wetens gene goederen is hebbende.

fol. 133v

Regtdag den 20en decem-
ber 1723[3] present d' heeren
Bailjuw en Schepenen alle
dempto den heer Dulavay, Schepen

De heer mr. Gerard Huysman
Baillu der stad Schoonhoven
Haastregt en den Lande van
Belois, ratione officii Eysser en requirant
contra
Lucas Bontarius, burger
en inwoonder alhier gedaegde
in persoon

Den heer Eysser alvorens in desen eys ofte eenig ander versoek te doen, versogte dat den gedaegde in persoon zal hebben te responderen op de articulen die hem van wegen den heer Eysser ratione offitii sullen worden voorgehouden.

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon versoekt defaut, en voor 't profijt vandien apprehensie corporeel ten minste admissie tot het doen van een tweede citatie in persoon.

Comparerende in juditio de procureur Hoofstrate de welke versogte een dictame ter rolle te mogen doen voor den gedaegde in persoon.

Schepenen houden deze zake in state.

[1] Vrijdag 19 november 1723.
[2] Maandag 22 november 1723.
[3] Maandag 20 december 1723.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 133v

Regtdag den 10en january 1724.[1]
Present d' heer Bailjuw en
Schepenen alle dempto Dulavay

Den heer mr. Gerard Huysman, Bail-
liu der stad Schoonhoven en den
Lande van Belois, ratione officii
Eysser en requirant
contra
Lucas Bontarius burger
en inwoonder alhier gedaegde in persoon

Omme alsnog dispositie te hebben op de notulen van de voorgaand regtdag dat volgen sal alsnog defaut, en voor 't profijt vandien apprehensie corporeel ten minste een tweede citatie in persoon.

Schepenen der stad Schoonhoven vermits de non comparitie verleenen het eerste defaut, en voor 't profijt dan dien een tweede citatie in persoon.

fol. 134

Regtdag den 21 january
1724.[2] Present d' heer Bailiu
en Schepenen alle dempto de
heer Dulavay

Den heer mr. Gerard Huysman,
Bailu der stad Schoonhoven
Haastregt en den Lande van
Belois, ratione officii Eysser en requirant
contra
Lucas Bontarius, burger
en inwoonder alhier gedaegde
in persoon omme het
twede defaut te sien be-
geren

Comparerende in juditio Lucas Bontarius burger en inwoonder alhier gedaegde in persoon contra de heer mr. Gerard Huysman, Bailiu deser stede nomine officii Eysser, ende versogte purge van het eerste defaut presenterende de costen over het zelve gevallen te refunderen, verklaarde wijders te vreden te sijn te responderen op zodanige articulen, als hem door, ofte van wegen den heeren sullen worden voorgehouden, mits dat den gedaegde in persoon daar op gerespondeert hebbende, binnen vierentwintig uuren nadat hij zal wesen gehoord zal worden gegeven copie van dezelve articulen als mede van de responsive daar op bij hem te doen.

Den heer Eysser consenteerde in de versogte purge van de defaute mits blijvende den effecte vandien, en den gedaegde in persoon refunderende de costen, zijnde ook tevreden na volkomen voltrokkene examinatie aan den gedaegde in persoon te geven copie van de articulen en responsive.

Den gedaegde in persoon persisteert bij zijn voorgaande versoek.

Den heer Eysser inhererende als nog zijne vorenstaande presentatie sustineert daarmede te mogen volstaan persisteert bij dezelve voor duplicq.

Schepenen der stad Schoonhoven verstaan den heer Eysser kan volstaan met zijn eerder gedane presentatie omme copie te geven van de articulen en responsive binnen vierentwintig uuren na de volkomene voltrokkene examinatie aan den gedaegden in persoon.

fol. 134v

Regtdag den 14 february
1724[3] Present de heeren

[1] Maandag 10 januari 1724.
[2] Vrijdag 21 januari 1724.
[3] Maandag 14 februari 1724.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Bailliu en Schepenen
alle

Den heer mr. Gerard Huysman
Baillu der stad Schoonhoven
Haastregt en den landen
van Belois, ratione officii Eysser
en requirant
contra
Lucas Bontarius burger
en inwoonder alhier gedaegde
in persoon omme te respon-
deren op de nader articulen
bij den heer Eysser over te
leveren

Dewijle gedaegde in persoon wijgerig blijft te responderen op de overgeleverde nader articulen versoekt den heer Eysser apprehensie corporeel.

Schepenen verleenden den heer Eysser den requirant aprehensie corporele op den voorn. Lucas Bontarius burger en inwoonder alhier gedaegde in persoon.

Den gedaegde in persoon versoekt zijn apel mag worden aangetekent.

Den heer Eysser zegt in desen geen apel te vallen.

Schepenen slaan den gedaegde in persoon zijn versoek om zijn apel te mogen doen aantekenen af.

Den heere Bailliu heeft aan de heer Bontarius gevraagt of zijn edele, eer hij na den Doelen ging ook eerst aan zijn huys geliefde te wesen, omme aldaar 't een of het andre in versekering te nemen, toe te sluiten of te versegelen, dat hij hem daar dan met de dienders soude doen brengen.

't Welk de heer Bontarius heeft afgeslagen antwoordende van Neen, zeggende dat hij gegrieft was, dat het gene in zijn huys was, daar wel bewaert was.

fol. 135

Vergadering van Schepenen
den 3 april 1724.[1] present
alle, dempto de heer Dulavay

Eys en conclusie van de heer & mr.
Gerard Huysman, Baillu der
stad Schoonhoven impetrant[2] van appoinctement
en dagvaardinge, in persoon
en Eysser
contra
Lucas Bontarius wonende
alhier gedaegde

Alzo den gedaegde gedagvaart zijnde in persoon, om na verschijde tergivestatien[3] hebbende geantwoord op articulen voor de Edelagtbare heere Schepenen deser stadt bekent heeft:

Art: 1 van 't eerste examen	dat hij gedaegde in persoon heeft gschreven en op den 12en augustus 1723 aan de kerkenraad de gereformeerde kerke alhier heeft toegesonden, zekere missive, nadat hij er tevoren nog twee of drie geschreven had, in 't jaar 1721.
A: 2: nr-18.	Dat hij gedaegde in persoon de voorsz. missive van 12 augustus 1723, of den inhoude van dien, naderhand heeft laten drukken, sonder te weten hoeveel exemplaren en dat bij van Dalen.

[1] Maandag 3 april 1724.
[2] *GTB*. Impetrant; eiser.
[3] *http://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/tergiversation*. Action de faire traîner les choses en longueur pour éviter une décision; draaierij, geschipper, zoeken van uitvluchten.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Ar: 3. Seggende verders dat de heer du Lavay daarvan de oorsaak soude geweest zijn, omdat die daarvan copie versogt hadde.

Art: 4. Dat hem gedaegde in persoon vertoont zijnde, zeve gedrukte exemplaren, en gevraagt zijnde of dat niet waren van dezelve exemplairen, den gedaegde daar op positief heeft geantwoort van: Ja, voegende naderhand, op de presumptie daarbij, die wel te gelijken.

A: 5. Dat hij gedaegde geloofde, dezelve exemplaren met zijn eygen hand onderschreven, en ondertekent te hebben, voegende al wederom daarbij: Het lijkt mijn hand wel.

Ar: 6. Dat hij gedaegde in persoon eenige van dezelve exemplairen voor sondag den 7 october 1723 heeft uytgegeven en dat die saturdag aan de dominee en de heer du la Vay heeft gesonden.

Ar:7: nr-21.[1] dat den gedaegde in persoon niet regt kan zeggen aan wien al hij gedaegde dezelve heeft uytgegeven [en] [..] [..] veel in getal.

Ar: 9. Seggende ook die uytgegeven te hebben aan eenige goede vrienden die daar om kwamen.

fol. 135v

Ar:10en. Dat hij gedaegde gelooft, de exemplaren bij hem gedaegde in persoon uytgegeven door hem te zijn onderschreven en ondertekent.

Ar: 11. Dat de besemmaker daarom gekomen is en dat hij die daer zes van gegeven heeft.

Ar: 13. Dat hem gedaegde in persoon gevraagt zijnde, wat redenen, hem tot het voorsz. drukken uytgeven en aanplakken van dezelve missive hadde bewogen, hij gedaegde daar op heeft verklaart, dat zulx geweest is, om de predicanten tot beter gedagten te brengen, zo het mogelijk was.

Ar: 14. Dat hem gedaegde verders gevraagt zijnde, waarom hij gedaegde in persoon dezelve missive heeft uytgegeven op saturdag den 2de october 1723, zo als volgende dag het nagtmaal des Heeren soude worden gecelebreert, hij gedaegde daar op heeft geantwoord en verklaart, daarvan geen redenen te konnen geven, dat dat zo gekomen is, omdat de heer du la Vay aan zijn huys is geweest, seggende op het avondmaal niet gereflecteert te hebben.

Ar: 15. Bekennende verder gesegt te sijn, dat er bij de kerkenraet een resolutie tot sijn nadeel was genomen, maar dat hij niet wist wat.

Ar: 28. Dat den gedaegde in persoon, nog al verders bekent heeft, gehoord te hebben dat den heer Eysser aan Johannis Steenwinkel burger alhier, na dezelve heeft gevraagt, en versogt eenige te mogen hebben, en

Ar: 29. Dat hij gedaegde in persoon daar op sijn mijt aan den heer Eysser heeft gesonden, met twee exemplaren, seggende op het verthonen van dezelve exem-

Ar: 30. plaren, seggende op het verthonen van dezelve, exemplaren, sulx dezelve wel te gelijken.

Dat ofschoon den gedaegdes confessie nopende het fait waarover hij in persoon gedagvaart is, hierboven is compleet, en dat de woorden van wel te gelijken, met relatie tot de aan hem verthoonde exemplairen door den gedaegde gebruykt, omtrent de compleethijt der confessie niet obstineren, omdat de geschreve missive van 13 augustus 1723, en daarvan gedrukte exemplaren tot diverse malen, in de voorsz. confessie, door hem zijn geadcorieert en erkent, egter daar en boven, ten overvloet

fol. 136

twede examen bij een nader tweede examen aan den gedaegde in persoon nog is gevraagt, of hij gedaegde ook eenige aan te wijsen, dat de missive die hij erkent op den 12e augustus 1723 aan de kerkenraad geschreven en toegezonden te hebben en die hij erkent te hebben doen drukken, en te hebben uytgegeven van eenige andere inhoud is geweest, als de geschrevene missive en gedrukte exemplaren sijn, welk hem aldaar zijn vertoont, en dat den gedaegde daar op heeft gesegt, zulx niet te weten, luydende de aldaar verthoonde geschrevene missive en gedrukte exemplaren als volgt:

Eerwaarde heeren

[1] Ar:7: nr-21. Staat in zijn geheel in de marge genoteerd.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Voor eenige tijt, seyd mijn zeker persoon, dat hij zelfs als regter, in uwe eerwaardig geestelikke geregtshof over mijn hadde geseten, en dat daar ies tot nadeel van mijn persoon was geresolveert
En eerwaarde heeren dewijl ik mijn zelven niet quaats bewust ben, [te] versoeke van uwe eerwaarden, met alle respect 't zij schriftelijk of mondelinge dese drie volgende zaken,
Eerstelijk mijne beschuldiger ofte beschuldigster,
ten tweede de poincten der beschuldiging,
en ten derde copie van 't vonnisse (of ik en weet niet hoe ik het anders noemende sal) ten mijnen laste gewesen, ik hebbe noyt gewijgert, en wijgere als nog niet (mits dat men mij hore) met Cornelis van der Gaag te reconsilieren, en dat al niet tegenstaande ik hem over jaar en dag, door notaris en getuygen hebbe doen aanzeggen, dat hij Cornelis van der Gaag niet alleen een een valsen eed, maar vele andre schelmstukken of traiterijen (en dat al onder schijn van heylighijt) aan mijn had gepleegt, dat hij, als 't in zijn gemoet wel overtuygt zijnde van de waarhijt van mijn seggen, tot nog toe niets daar tegens heeft gedaan of kunnen doen.
Ik zal eerwaarde heeren het versogte antwoord met verlangen tegemoet zien, en mijn in alle redelijkhijt, en billikhijt hoop ik tot
fol. 136v genoegen van uw eerwaarden laten vinden, en zal altoos, respecieuselijk blijven.

Eerwaarde heeren
Uwer eerwaardige zeer ootmoedige dienaar
(getekent)
Schoonhoven Lucas Bontarius
12 augustus 1723

Ende nademaal het voorsz. geconfesseerde fait komt te importeren een misdaad strijdig met het regt, ende placaten deser lande, ende special met de placaten op het stuk, van alle seditieuse calumnieuse of diffamatoire geschriften en libellen, tegens ongewiste, ontwistgierige missiven geemaneert, gelijk als daaromtrent gevonden worden, twee besondere waarschouwingen van de Edel Groot Mogende Heeren Staten van Holland en Westvriesland, in datis 4 september 1659, en 22 maart 1661[1] waarbij tot zeker placaat van haar hoog. mogende de heere Staten Generael in dato den 4 january 1651 expresseljk word gerefereerd.

Zo concludeert den heer Eysser ratione officii dat den gedaegde in persoon ter zake van voorsz. zal worden gecondemneert in een boete van duyzent guldens, en verders arbitralelijk gecorrigeert en dat den gedaegde mede zal worden gecondemneert in de coste en misen van justitie ofte tot andre etc.

Schepenen der stad Schoonhoven, gehoord en gezien hebbende, de confessie gedaan bij Lucas Bontarius wonende alhier gedaegde in persoon, op de articulen, en nader articulen waarop denzelven voor Haar Edele Agtbaren is gehoord, door den heer mr. Gerard Huysman, Baillu deser stede ratione officii impetrant van appoinctement van dagvaardinge in persoon en Eysser op en tegens gemelde Lucas Bontarius, mitsgaders nagesien en geexamineert hebbende den eys en conclusie door den gemelde heer Baillu overgelevert doende regt condemneren deselven Lucas Bonterius ter sake daarinne vervat in een boete van achthondert gulden met gemelde coste en mise van justitie, ontseggen den heer Eysser zijnen vorderen eys en conclusie tot lasten van den gedaegde in persoon gedaan en genomen. Coram de heeren Asschenberg President, Groenevelt, Blok, van Erkel, Brouwer en van Kempen, Schepenen der stad Schoonhoven den 3 April[2] en gepronuncieert 7 april 1724[3].

fol. 137 Comparerende ter secretarie der stad Schoonhoven Lucas Bontarius, de welke verclaarde sig te stellen appelant of referant aan den Edele Hove van Holland, van sodanigen vonnisse als d' heeren Schepenen der stad Schoonhoven inden 3 april 1724 tegens hem en te voordeele van d' heer mr. Gerard Huysman hebben gewesen, en den 7en daeraanvolgende gepronuncieert, protesterende wel expresselijk van attentaten, de welke in prejudicie deser appellatie eenigsints soude mogen worden geentameert. Actum den 14 april 1724[4] en was getekent Lucas Bontarius.

fol. 137v **Rechtdagh den 20en augus-**
ty 1724,[5] present d' heeren Schepe-

[1] In de marge: Vide 1ste en 3de delen van de Hollandse placaetboeken 1ste Deel folio 445, 3de Deel folio 520.
[2] Maandag 3 april 1724.
[3] Vrijdag 7 april 1724.
[4] Vrijdag 14 april 1724.
[5] Sic. Zondag 20 augustus 1724, lees (vermoedelijk): maandag 20 augustus 1725.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

nen alle

De heer mr. Gerard Huysman, Bailjuw
der stad Schoonhoven, ratione officii Eysser
contra
Cornelis Schalkwijk, burger en in-
woonder der stad Schoonhoven
althans gedetineerde op 't
stadhuys in de gijselkamer alhier

Den heer Eysser dede seggen, dat op donderdag den 9 augustus 1725 des middags omtrent de klocke twaelf uuren is voorgevallen, dat een soldatenvrouw, welkers man is genaemd Fransis, leggende alhier in guarnisoen, van buyten is gekomen op de brug buyten de Cruyspoort, ietwes in haar schoot hebbende, dat de oppasser van den pagter van den impost van 't gemael over dese stad, na de gemelde vrouw sijn toegegaan, dat de gemelde vrouw daar op terug was gekeert, en twee bollen broot hadde genomen uyt haer schort en die gegooyt in de gragt, dat hij oppasser het selve opgevist en gebergt hebbende, door de stad waren gekomen om te gaan na de Lopikerpoort, en meer menschen als na gewoonten siende staan omtrent de voorsz. poort, haer hadden geadresseert aan den Eysser, van het selve voorval kennis gerende[1] en de assistentie van een dienaer van den justitie hadden versogt, dat beyde de dienders met de oppassers na de Lopikerpoort, en aldaar in 't oppassershuysje gegaan sijnde, soo veel menschen waren komen toevloeyen, dat sij lieden raedsaems oordeelden, het gemelde huysje toe te sluyten, en weders in de stad te gaan, dat het omtrent ofte naarbij de straet de Nes gebeurt is, dat den gedetineerde in die foule van mensen[2] aan den oppasser Jan van der Lis, een diender aan sijn sijde of omtrent sig hebbende, met sijn hand een slag aan 't hooft of in 't aangesigt heeft gegeven, dat hij gedetineerde alhier voor d' heeren Schepenen daer op gehoord sijnde opentlijk en vrijwillig bekent heeft dat gemelde oppasser de voorsz. slag gegeven te hebben dat daervoor door het rumoer en de beweging die den gemelde Fransis maekte, en door 't roepen van andere, beyde de oppassers siende dat het ontsag voor de dienders weg was, genoodsaekt sijn geworden, de vlugt te nemen, dat daar op
fol. 138 verdere feytelijkheden, bedreygingen en geweldenareij sijn gevolgt, en een soort van tumult in de stad is ontstaan.

En alsoo bij 't generael placcaet geemaneert op de ophef van den gemeene middelen over de provintie van Holland en Westvrieslant, artikel 6 wel uitdruckelijk gestatueert is dat alle resistentie, feytelijkheyt en gewelt, gepleegt wordende tegens de pagters, of collecteurs van des gemeenlants middelen, in het vorderen van deselve middelen, in het zoeken, agterhalen, calangeeren[3], en wat des meer is, sal werden gehouden als begaan tegen de hooge Overigheyt en oversulx werden gestraft aan den lijve, en selffs met de dood na exigentie van saken, ende dat ook bij seekere waerschouwinge van den edele mogende heeren Gecommitteerde Raden van den Staten van Holland en Westvrieslant in dato den 22 december 1723 nog onlangs alhier gepubliceert en geaffigeert, een ider gewaerschouwt is, sig voortaan sorgvuldig te wagten, voor hemselfs of voor andere te frauderen of daeromtrent de behulpsame hand te bieden op poene dat bij aldien, soodanige fraudateurs, hare complicen of eenige andere quaetaardige menschen, de pagter, haere deurwaerders bediende ofte andere wie hij deselve assisterende, in het visiteren, ondersoeken, of aanhalen van eenige waren impost subject quame te beletten ofte te resisteren, of feytelijk aen te vallen, deselve daer over niet alleen als fraudateurs, maer als geweldenaers en verstoorders van den gemeene rust, op het alderstrengste aan den lijve naer exigentie van saken, anderen ten exempel gestraft sallen worden, en dat het voorsz. gepleegde door den gedetineerde, notoire niet anders kan worden geconsidereert, als resistentie feytelijkheyt en gewelt aan een bediende van een pagter van 't gemael, ten tijde als de gemelde oppassers waren geassisteert met de dienders van den justitie, en dat soo een groote confluentie van mensen te samen waren gekomen dat daer op gevolgt is het gewelt begaen voor en aan 't huys van gemelde oppasser Jan van der Lis, en quader en droeviger gevolgen hadden konnen ontstaan.

Soo concludeert den heer Eysser ratione offitii dat den gedetineerde bij sententie van heeren Schepenen deser stad in gevolge van 't gemelde generael placcaet en de verscheydene waerschouwinge, gecondemneert sal worden, ter selver sake, soodaing aan den lijve te werden gestraft, als de Welgemelde heeren Schepenen, na exigentie van saken sullen bevinden te behooren, en dat deselven mede sal werden gecondemneert in de kosten en mise van justitie.

Schepenen der stad Schoonhoven gehoord de confessie van den gedetineerde en gelet daer op te letten stont, doende regt uyt de naem en van wegen haer Edelgrootmogenden d' Heeren Staten

[1] *GTB*. Geren; Begeeren, verlangen, willen, zoeken.
[2] *Ibidem*. Foule; Een zich verdringende menigte, een grote menigte, oploop, opstootje.
[3] *Ibidem*. Calangeeren; Bekeuren, inzonderheid ter zake van belastingontduiking.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

van Hollant en Westvrieslant ontseggen den heer Eysser sijnen eys en conclusie tot lasten van den gedetineerde gedaen en genomen, en condemneren den gedetineerde in een amende van 25 gulden, als mede in de costen en mise van justitie. Actum, en pronuncieert als boven.[1]

fol. 138

Rechtdag den 24en may 1726.[2]
Present d' heer Baillu en den
heere Schepenen

De heer mr. Gerard Huysman,
Baillu der stad Schoonhoven
en den Lande van Belois,
ratione officii Eysser
contra
Jacobus van Beest soldaat
onder de compagnie van de heer
Rapijn leggende alhier in
garnisoen gedaegde in persoon

Den heer Eysser versoekt vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon het 1te defaut en voor 't profijt vandien apprehensie corporeel, zo den gedaegde te bekomen is zo met een 2de citatie in persoon bij edicte.

Schepenen verleenen het eerste defaut, en voor 't profijt vandien apprehensie corporeel en een tweede citatie in persoon bij edicte.

fol. 138v

Rechtdag den 14 juny 1726.[3]
Present d' heer Baillu en
Schepenen alle dempto
van der Kars

De heer mr. Gerard Huysman,
Baillu der stad Schoonhoven
en den Lande van Belois,
ratione officii Eysser
contra
Jacobus van Beest soldaat
onder de compagnie van de heer
Rapijn leggende alhier
in garnisoen gedaagde
in persoon

Den heer Eysser versogte vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon het 2de defaut, en voor 't profijt vandien een 3de citatie in persoon bij edicte.

Schepenen fiat.

fol. 138v

Rechtdach den 17de juny 1726.[4]
Present d' heer Baillu en
Schepenen alle dempto van der
Kars

De heer mr. Gerard Huysman,
Baillu der stad Schoonhoven
en den Lande van Belois, ratione
officii Eysser impetrant van appoinctement van
dagvaardinge in persoon

[1] Maandag 20 augustus 1725.
[2] Vrijdag 24 mei 1726.
[3] Vrijdag 14 juni 1726.
[4] Maandag 17 juni 1726.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

contra
Lucas Bonterius wonende
alhier gedaegde in persoon

De heer Eysser versogt vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon tegens denzelve het eerste defaut, en voor 't profijt vandien aprehensie corporeel.

Schepenen der stad Schoonhoven vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon, verlenen een eerste defaut en voor 't profijt van dien, aprehensie corporeel.

fol. 139

Regtdag den 5en
july 1726.[1] Present
de heeren Lucas Asschenberg,
[d.] Dirck Hoola, dr. Gerard
van den Bosch, Guilliam
Verhaar en Thomas van Kempen, Schepenen

De heer mr. Gerard Huysman,
Baillu der stad Schoonhoven
en den Lande van Belois,
ratione officii Eysser impetrant van apoinctement van
dagvaarding in persoon
contra
Jacobus van Beest soldaat
onder de capiteyn Rapijn leggende
alhier in garnisoen gedaegde
in persoon latitant en defaljant
het 3de defaut te begeren

Den heer Eysser versoekt vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon tegens denzelve het 3de defaut en voor 't profijt vandien admissie omme te naasten te mogen dienen van intendit met de verificatie daar toe behorende als mede tot het doen van een vierde citatie ex suprabundantie[2].

Schepenen fiat. derde defaut, en voor 't profijt vandien admitteren den heer Eysser omme ten naasten te mogen dienen van intendit met de specificatien daar toe behorende, met een vierde citatie ex superabundantie.

fol. 139

Regtdagh den 26en july 1726.[3]

Present de heeren, omdat geen
heeren boven waren gecontenteert.

fol. 139

Regtdach den 30 july 1726.[4] Present
alle, dempto de heer Hoola

De heer mr. Gerard Huysman, Bailluw
der stad Schoonhoven en de landen van
Beloys, ratione officii impetrant van appoinctement van
dagvaarding in persoon
contra
Jacobus van Beest soldaat onder de
compagnie van d' heer Rapijn, leggende
alhier in guarnisoen, gedaegde in persoon, latitant
en defailliant, te dienen van intendit en
vonnisse te begeeren

[1] Vrijdag 5 juli 1726.
[2] Sic. ex suprabundantie, lees: ex superabundantie.
[3] Vrijdag 26 juli 1726. De rechtdag is niet doorgenaan, men was vergeten de Schepenen uit te nodigen.
[4] Dinsdag 30 juli 1726.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Den heer Eysser levert in plaatse van intendit over, de requeste door deselve aan U Edele Agtbaren gepresenteerd om te hebben authorisatie tot de dagvaardinge in persoon van den gemelde Jacobus van Beest en het appointement in margine vandien door U Edele Agtbaren gedaan stellen.
De verclaringen in die sake voor U Edele Agtbaren beleyt, mitsgaders de vier articulen van dagvaardinge in persoon van de gemelde van Beest, en de drie laaste bij edicte
fol. 139v ende ten opsigte van de versogte en geobtineerde defaulten sig refereerende tot de Bailluws rol, en concludeert dat uyt kragte van deselve defaulten, den gemelde gedaegde in persoon bij edicte, latitant en defailliant, versteeken sal worden van alle exeptien, declinatoir dilatoir, en peremtoir, mitsgaders defentien en weeren, die hij compareerende in deesen hadde mogen preponeeren, en doen, en dat hij gedaegde en defailliant bij vonnisse van U Edel Agtbare sal worden gecondemneert in sodanige straffe, correctie als U Edele Agtbaren na exigentie van saken bevinden sullen te behooren, cum expensis ofte tot anderen etc.

Schepenen der stad Schoonhoven gehoord de criminelen eys van den heer Baillu versteken den gedaegde in persoon, defaljant en latitant van alle exeptien declinatoir, dilatoir, en peremtoir mitsgaders van alle weren ende defentie die hij in desen comparerende hadde mogen doen ofte proponeren, ontseggen hem gedaegde in persoon, dese stad ende jurisdicite vandien voor den tijt van zes jaren, en condemneren denzelve in de coste en misse van de justitie. Coram den heere Schepenen alle dempto Hoola op den 30 july 1726.[1]

Gepronuncieert den 5en augustus 1726.[2]
Schepenen verklaren den gecondemneerde hares wetens geen goederen is hebbende.

fol. 140

Rechtdach den 16 september 1726.[3]
Present de heeren Schepenen
alle

Eys en conclusie in de zake
van de heer mr. Gerard Huysman
Baillu der stad Schoonhoven
en den Lande van Belois, ratione
officii impetrant van appointement van
dagvaardinge in persoon
contra
Lucas Bonterius gedaegde in persoon

Alzo Lucas Bontarius oud 55 à 56 jaren borger en inwoonder der stad Schoonhoven gedaegde in persoon heeft bekent en geconfesseert, dat hij door den impetrant als Baillu van dezelve stadt is gedagvaart geweest in persoon zeggende het jaar niet zeker te weten, en bij vonnisse van Schepenen, is gecondemneert geworden in een boete van agthondert guldens mitsgaders in de coste en mise van justitie ter zake van zeker gedrukte, den naam hebbende van missive van Lucas Bontarius aan de kerkenraat van Schoonhoven, als breder bij dat gedrukte is te sien, dat hij gedaegde in persoon heeft doen drukken een boekje waarvan het titelblad dit behelst

Request van Lucas Bontarius aan de Edelagtbare
heere Schepenen der stad Schoonhoven, als mede een
missive aan de eerwaarde kerkenraat van
Schoonhoven mitsgaders een missive vandezelven
Bontarius aan Cornelis van der Gaag, in alle
volkomend aangetoont, de godloose, valsche,
schelmagtige leugen en lasteringe, mijneedigheyt
etc. door denzelven Cornelis van der Gaag aan Lucas
Bontarius gedaan gedrukt voor Lucas Bontarius

Zeggende hij gedaegde in persoon dat te hebben laten doen, op zekere missive die Cornelis van der Gaag aan hem geschreven hadde, waarvan eenige uyttrekselen heeft overgelevert, dat hij gedaegde in persoon de exemplaren van het voorsz. gedrukte boekje aan gemelde personen heeft
fol. 140v gegeven, en ook gesonden, als mede gedistribueert, en uytgedeelt aan menigivuldige personen, zelfs, of door zijn mijt, en ook wel aan sommige personen die door om ten sijnen huyse zijn gekpomen, dat een de gedaegde in persoon gevraagd zijnde, of dit niet is geschiet in de laaste

[1] Dinsdag 30 juli 1726.
[2] Maandg 5 augustus 1726.
[3] Maandag 16 september 1726.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

maant october, kort voor dat het nagtmaal des heeren binnen dese stadt Schoonhoven stont gehouden ende gecelebreert te werden den gedaegde in persoon heeft geantwoort dat zulx wel kan wesen, dat het er niet ver af is geweest; dat hij gedaegde op vrijdag den 5de october, twee dagen voordat het nagtmaal des heeren stont gecelebreert te worden, zijn meyt heeft gesonden, aan de kerk, en en aan[1] de kerkendienaar doen behandingen, om door hem in de consistorie ingelevert te worden, een gezegelt paquet met exemplaren van het voorsz. boekje, met een brief, seggende hij gedaegde in persoon niet te weten of de brief versegelt, of open is geweest; dat den gedaegde in persoon wel weet dat hij een exemplaar aan de heer Blok, en aan andre heeren van de regeringe heeft gezonden, seggende niet te weten dat hij die aan alle gesonden heeft, en seggende verders, dat hij het voorn. boekje heeft laten drukken, en de gedrukte exemplaren daarvan heeft doen distribueren, alleen tot defentie van zijn eer, maar niet om de heeren van de regeringe, ofte den kerkenraat te benadelen, en ook om te tonen wat man dat van der Gaag was, en dat hij gedaegde de voorn. exemplaren aan de heeren Borgemeesters en Schepenen van dese stad, of der zelver woningen heeft gesonden omdat zij daarvan kennisse souden hebben, erkennende den gedaegde in persoon laastelijk, dat er drie boekjes zijn gegaan na Gouda maar niet aan den dominee dog dat het kan wesen, aan het coffyhuys aldaar en dat den drukker van de gemelde boekjes is geweest alhier, van Dalen.
Ende nademaal dit zaken zijn, welke in een land van justitie niet mogen worden geleden, maar anderen ten exempel moeten worden gestraft, als dese [a.elijk] aan lopende tegens de gemene regten en placaten van den lande, en specialelijk tegen het placaat van Haar Hoogmogende in dato den 4 january 1651 in Hollant geamplecteert[2] volgens resolutie van den 4de september 1659 en 22 maart 1661 mitsgaders tegens alle volgende
fol. 141 placcaten, zo van hooggemelde heeren Staten als van den Hove van Hollant, in dit stuk specialijk tot het emaneren van placcaten geauthoriseert.

Zo concludeert den impetrant en ijsser in desen ratione officii dat den voorn. Lucas Bontarius gedaegde in persoon, ter zake voorsz. zal worden gecondemneert in een boete van tweemaal duyzent gulden, en daerenboven arbitralelijk gecorrigeert zo als geoordeelt, en bevonden zal worden te behoren en dat denzelve nog zal worden gecondemneert in de kosten en mise van justitie
ofte tot andere etc.
was getekent
G. Huysman

Schepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende den eys van den heer Officier, als mede de confessie gedaan bij den gedaegde in persoon, doende regt condemneren Lucas Bontarius gedaegde in persoon ter zake bij den eys gemelt, in een boete van veertienhondert guldens mitsgaders in de costen, en mise van justitie, en ontseggen den heer Eysser zijnen vordere eys en conclusie tot lasten van den gedaegde in persoon gedaan en genomen. Coram de heere Schepenen alle dato als boven[3].

En is na het arresteren van dese sententie door Schepenen den bode gesonden aan het huys van den gedaegde in persoon omme te vragen of hij boven konde komen, de welcke tot antwoord heeft gebragt, dat hij gedaegde in persoon zijde daartoe niet in staat te wesen.

Is mede dezelve bode voorts gezonden aan ’t huys van des gedaegdes doctor den heer Paestum omme te vragen of die eeven beliefde te komen, de welke dede antwoorden dat hij niet kost, alzo, zo aanstonts uyt de stadt most gaan.

En is daar op de voorstaande sententie met opene deurte gepronuncieert.

Waarbij ook dezelve sententie ten bij wesen van den heer Officier, ende de heeren Asschenberg, en Hoola, aan ’t huys van den gedaegde in persoon, die t’ bedde was leggende, Zijn Edele door den secretaris is voorgelesen. Dato ut supra.

fol. 141v

Vergadering van Schepenen
den 4en december 1726,[4] present
alle dempto Dulavay

[1] Sic. en en aan, lees: en aan.
[2] *GTB*. Amplecteeren; Omhelzen in fig. zin, aannemen.
[3] Maandag 16 september 1726.
[4] Woensdag 4 december 1726.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

De heer Baillu Huysman hebbende daar boven voor de heeren Schepenen verschydene personen over het plegen van gewelt, door Bastiaan Mesman, Marcus van Brugge, Joris de man van Agaat de messemaker, Jan Cloot en Klaas de knegt van Theunis Delvits, heeft aan de heere Schepenen versogt, uyt hoofde van de verklaringen op heden voor dezelve diverse personen tot der zake gegeven authorisatie om de gemelde vijf personen des wegen voor Haar Edele Agtbaren te mogen dagvaarden in persoon en op die wijse vorders tegens dezelve te procederen als na stijlen.

Schepenen fiat.

fol. 141v

Regtdag den 9 december 1726.[1] Present de heere Schepenen alle

De heer mr. Gerard Huysman, Baillu deser stadt, ratione officii impetrant van appointement van dagvaardinge in persoon
contra
Marcus van Brugge gedaegde in persoon

Den heer Eysser versoekt, vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon, tegens denzelve het eerste defaut, en voor ’t profijt vandien apprehensie corporeel.

Schepenen fiat defaut, en voor ’t profijt vandien aprehensie corporeel.

fol. 141v

Den zelven heer Eysser impetrant als voren
contra
Bastiaan Mesman gedaegde in persoon

Den heer Eysser versoekt vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon ut supra.

Schepenen fiat ut supra.

fol. 142

Regtdag den 13 december 1726.[2]
Present d’ heeren Schepenen alle dempto Blok en van den Bosch

De heer mr. Gerard Huysman, baljuw deser stadt, ratione officii impetrant van appointement van dagvaarding in persoon
contra
Marcus van Brugge gedaegde in persoon

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon, versocht jegens deselve het tweede default met den proffijte als naer regten.

Schepenen fiat het tweede default en voor ’t proffijt vandien een derde citatie in persoon.

fol. 142

Den zelven heer Eysser impetrant als vooren
contra

[1] Maandag 9 december 1726.
[2] Vrijdag 13 december 1726.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Bastiaan Mesman gedaegde
in persoon.

Den heer Eysser versoekt vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon ut supra.

Schepenen fiat ut supra.

fol. 142

Regtdag den 20 december 1726[1]**,** present
d' heeren Schepenen alle dempto van den Bosch
en van Kempen

De heer mr. Gerard Huysman, Bailjuw deser
stadt, ratione officii impetrant van appointement van dagvaar-
dinge in persoon
contra
Marcus van Brugge gedaegde in persoon

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon, versocht jegens deselve het derde default, met den proffijte als naer regten, met admissie omme ten naesten te mogen dienen van intendit, met de verificatien daertoe behorende, als mede tot het doen van een vierde citatie in persoon ex superabundantie

Schepenen fiat.

fol. 142

Den heer Eysser impetrant als vooren
contra
Bastiaan Mesman gedaegde in persoon

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon ut supra.

Schepenen ut supra.

fol. 142v

Regtdag den 6 january 1727[2]
present d' heeren Schepenen alle
dempto van den Bosch

De heer mr. Gerard Huysman,
Bailjuw deser stede en den
Lande van Belois, ratione officii impetrant van
mandement dan dagvaarding in
persoon
contra
Marcus van Bruggen gedaegde in
persoon, en defaljant

Den heer Eysser dient van intendit, met de verificatien daertoe behoorende, levert deselve over en versoekt regt.

Schepenen in state.

fol. 142v

Den selven heer Eysser impetrant
als vooren
contra
Bastiaan Mesman gedaegde in
persoon en defaljant

[1] Vrijdag 20 december 1726.
[2] Maandag 6 januari 1727.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Den heer Eysser dient van intendit met de verificatien daer toe behoorende, levert deselve over en versoekt als boven.

Schepenen in state.

fol. 143

Regtdag den 13en january 1727.[1]
Present d' heere Schepenen alle

De heer mr. Gerard Huysman, Baillu deser stede en den Lande van Belois, ratione officii impetrant van mandement van dagvaardinge in persoon
contra
Marcus van Brugge gedaegde in persoon en defaljant

Den heer Eysser gedient hebbende van intendit met de verificatie daertoe behorende, versoekt alsnog vonnisse.

Schepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende de intendit met de verificatien daar toe behorende als mede den criminele eys bij de heer Officier overgelegt, versteken den gedaegde in persoon en defaljant en latitant, van alle exeptien, declinatoir, dilatoir, en peremtoir mitsgaders van alle weren en defentien die hij in desen comparerende hadde mogen doen of preponeren, ontseggen den gedaegde is persoon dese stad, en jurisdictie vandien voor den tijt van vier jaren, sonder dat binnen die tijt daar weder binnen zal mogen komen op pene van swaarder straffe, condemneren denzelve wijders in de coste en misse van justitie, en ontseggen den heer Officier zijnen vorderen ijs; en conclusie tot laste van den gedaegde in persoon gedaen, en genomen.

fol. 143

Den zelven heer Eysser impetrant als vooren
contra
Bastiaan Mesman gedaegde in persoon en defaljant

Den heer Eysser ut supra.

Schepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende de intendit, met de verificatien daar toe behorende, als mede den criminele ijs bij de heer Officier overgelegt, versteken den gedaegde in persoon, defaljant en latitant van alle exeptien, declinatoir, dilatoir, en peremtoir mitsgaders van alle weren, en defentien, die hij in desen comparerende, hadde mogen doen, of preponeren, ontseggen den gedaegde is persoon, dese stad, en jurisdictie vandien voor den tijt van vier jaren jaren sonder dat binnen die tijt, daar weder binnen zal mogen komen op pene van swaarder straffe, condemneren denzelve wijders, in de coste, en mise van justitie, ontseggen den heer Officier zijnen vordere eys, en conclusie tot lasten van de gedaegde in persoon gedaen, en genomen.

Bijde dese sententien van den puye gepronuncieert, huyden den 13 january 1727.
Schepenen verklaren bijde dese gecondemneerdens hunnes wetens gene goederen zijn hebbende.

fol. 143v

Regtdag den 20ste january 1727.[2]
Present de heer Baillu en Schepenen alle

De heer mr. Gerard Huysman, Baillu der stad Schoonhoven, ratione officii impetrant van appointement van dagvaardinge in persoon
contra

[1] Maandag 13 januari 1727.
[2] Maandag 20 januari 1727.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Joris van Es gedaegde in persoon

Den heer Eysser verzoekt vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon tegens denzelven het eerste defaut, en voor het profijt vandien apprehensie corporeel.

Schepenen fiat defaut en voor 't profijt vandien apprehensie corporeel.

fol. 143v

Den zelven heer Eysser impe-
trant als vooren
contra
Jan Cloot gedaegde in persoon

Den heer Eysser alvorens in desen eys of eenig ander verzoek te doen versochte dat den gedaegde in persoon, zal hebben te responderen, op de articulen, die hem van wegen den heer Eysser ratione officii sullen worden voorgehouden.

Den gedaegde in persoon segt gereet te sijn te antwoorden.

fol. 143v

Regtdag den 24 january 1727.[1]
Present de heer Baillu en
Schepenen alle

De heer mr. Gerard Huysman,
Baillu der stadt Schoonhoven,
ratione officii Eysser
contra
Joris van Es wonende alhier
gedaegde in persoon om het
2de defaut te begeren

Den heer Eysser vermits de non comparitie van gedaegde in persoon versoekt tegens denzelve het 2de defaut met admissie tot het doen van een derde citatie in persoon.

Schepenen fiat.

fol. 143v

Regtdag den 31 january 1727.[2]
Present Bailliu en Schepenen
alle

Den heer mr. Gerard Huysman, Bail-
liu der stadt Schoonhoven, ratione officii
Eysser
contra
Joris van Es wonende alhier
gedaegde in persoon om het 3e
defaut te begeren.

Den heer Eysser versoekt vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon het 3e defaut, met admissie omme ten naesten te mogen dienen van intendit met de verificatien daar toe dienende, als mede een vierde citatie ex superabondantie.

Schepenen fiat.

fol. 144

Regtdag den 21 february
1727.[3] Present d' heere Schepenen

[1] Vrijdag 24 januari 1727.
[2] Vrijdag 31 januari 1727.
[3] Vrijdag 21 februari 1727.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

alle dempto van Kempen

Den heer mr. Gerard Huysman,
Bailliu der der stadt Schoonhoven,
ratione officii Eysser
contra
Joris van Es wonende alhier
gedaegde in persoon om met sien
dienen van intendit & vonnisse
te begeren.

Den heere Eysser levert over zijne intendit met de verificatien daar toe dienen, en versoekt daer op vonnisse.

Schepenen der stad Schoonhoven gesien de criminelen eys ende intendit bij de heere Baillu overgelegen met de verificatien daertoe dienende versteken den gedaegde in persoon latitant en defaljant van alle exeptien, declinatoir, dilatoir, en peremtoir mitsgaders van weren en defentien, die hij comparerende in dese hadde konnen doen en preponneren, ontseggen den gedaegde in persoon latitant en defaljant dese stadt ende jurisdictie vandien sonder daar weder binnen te komen pene van swaarder straffe en condemneren denzelve in de costen, en misen van justitie, ontseggen den heer Eysser zijnen vordren eys en conclusie tot lasten van den gedaegde in persoon gedaan ende genomen.
Actum coram en dato ut supra.

Van de puye gepronuncieert dato ut supra.

Schepenen verklaren den gecondemneerde harens wetens gene goederen is hebbende
De dato ut supra.

fol. 144v

Sententie van Willem Willemse
Stuyvenberg out omtrent
25 jaren geboortig van Langerak

Alzo Willem Willemse Stuyvenberg in de wandeling genaamt Scharbier, geboren in de Vrije Heerlijkhijt van Langerak aan de Zuytzijde, oud omtrent 25 jaren en voor desen aldaar gedetineert geweest, en uyt zijnen gevangenisse geechapeert, en bij sententie van Leenmannen der voorsz. Heerlijkhijt van de 6 october 1723 uyt dezelve Heerlijkhijt gebannen voor de tijt van vijfentwintig jaren, en nu tegenwoordig gevangen op de Poort alhier, buyten pijn of bande van ijser bekent heeft, dat hij gevangene omtrent 4 jaren geleden bij Klaas den Baars in Bergambagt heeft gestolen, een silvere beker die hij aan Aaltie over Lek heeft gegeven, de welke die voor hem in de lombart heeft gebragt, daer op gehaalt veertien gulden, en aan hem gevange op de Tiendeweg tussen de Nieuwpoort, en het Veer, dartien gulden daarvan gegeven, en een gulde daaraf voor haar moeyte voor haar heeft behouden, dat hij gevange omtrent een jaar geleden met zeker briefje, dat hij segt gekregen te hebben van een karel[1], die hij niet en kende, en nu doot is langs het lant heeft gaan bedelen, dat hij daar op twee schellingen heeft gekregen van de dogter van Cornelis Jansz. die zij zijde hem ’t geven niet om het [brieffje] wil maar omdat hij een stijven arm had, dat hij niet kan lesen of schrijven, en den inhoud van ’t zelve briefje niet en wist, dog dat de menschen, hem zijde dat er in stond van Schepenen en armmeesters van Langerak, en dat het niet dogt, omdat er den drost en Geregte niet in en stonden en dat hij het toen aan stukkent soude hebben gescheurt. Alle ’t welke zaken zijnde die in een land van justitie niet en konnen worden geleden, maer andre ten exempel moeten worden gestraft. Zo concludeert den heere Louis de Groet President-borgemeester deser stede als bij de Heeren van de Magistraat geauthoriseert, omme vermits de vacature van het Baillus ampt pro-intrim als Baillu deser stede te fungeren, dat den gevangene gebragt zal worden ter plaatse daar men gewoon is alhier criminele justitie te doen omme aldaar door den scherpregter wel strengelijck gegeselt te worden, en voorts zijn
fol. 145 levenlang gedurende gebannen worden uyt den Lande van Holland en Westvriesland mitsgaders den gestigte van Uytregt, sonder oyt daar weder inne te mogen komen op pene van swaarder straffe, en dat zijne goederen ten behoeve van de hoge Overighijt sullen worden verklaart verbeurt, de koste en mise van justitie alvorens afgetrokken zijnde, of tot anders etc.

Schepenen der stad Schoonhoven gesien de criminelen eys van de heer Louis de Groet pro intrim fongerende als Baillu deser stede ingevolge van de authorisatie van de Heeren van de Magistraat in dato [ ] aan Zijn Edele verleend, ende gehoord des gevangenens vrijwillige confessie, doende

[1] Sic. karel, lees: kerel.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

regt uyt den naam ende van wegens de hoge Overighijt Haar Edelhoogmogenden de Heeren Staten van Holland en Westvriesland hebben den gevangene gebannen, en bannen denzelve mits desen, uyt dese stad Schoonhoven ende jurisdictie vandien voor den tijt van tien agtereenvolgende jaren, sonder binnen die tijt daar weder binnen te mogen komen op peene van swaarder straffe, verklaren voorts zijne goederen, zo hij er eenige heeft ten behoeve van de hoge Overighijt verbeurt, en kosten en mise van justitie alvorens afgetrokken zijnde, ontseggen den heere geauthoriseerde als Baillu pro intrim, zijnen vordere eys, en conclusie tot lasten van den gevangene gedaan en genomen. Actum coram de heeren Schepenen alle dempto de heer Blok, Schoonhoven den 29 october 1727.[1]

Gepronuncieert op huyden den 29 october 1727
gevangen den 4 october 1727, uytgegaan huyden den 29 october 1727
Schepenen verklaren den gevangene harens wetens gene goederen te hebben.

fol. 145v

Regtdag den 12de april 1734.[2]
Present d' heeren Johannis van
Kempen, Guilliam Verhaar
Dirck van der Helling, en
Jan Groenevelt, Schepenen

De heer Louis de Groet, Baillu
deser stede, en den Lande van
Belois, ratione officii Eysser
contra
Jan Dirkse gewesene knegt
in de brouwerij van den drie
Eendigjes alhier gedaegde bij edicte
in persoon

fol. 145v

Regtdag den 30en april 1734.[3]
Present d' heeren Verhaar, van Hessel, Schel-
tus en van der Helling, Schepenen

De heer Louis de Groet, Bailjuw deser
stede, en den Lande van Belois,
ratione officii Eysser
contra
Jan Dirkse gewesene knegt in de brouwerij van den drie
Eendigjes
alhier gedaegde bij edicte in persoon

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon versogt jegens deselven het eerste default met admissie tot een tweede citatie in persoon.

Schepenen fiat.

fol. 145v

Regtdag den 14de may 1734.[4]
Present de heer Louis de Groet
Baillu, Verhaar, van der Hel-
ling, en Groenevelt, Schepenen

De heere Louis de Groet, Baillu der
stad Schoonhoven Haastregt
en den Lande van Belois, raione
officii Eysser
contra

[1] Woensdag 29 oktober 1727.
[2] Maandag 12 april 1734.
[3] Vrijdag 30 april 1734.
[4] Vrijdag 24 mei 1734.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Jan Dirkse gewesene knegt
in de brouwerij van de drie
Eendigjes alhier gedaegde bij edicte
in persoon

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde bij edicte in persoon versoekt het tweede defaut met den profijte, als na regte, voorts admissie tot het doen van een derde citatie bij edicte in persoon.

Vermits, het klijn getal van Schepenen, niet gedisponeert.

fol. 146

Regtdag den 28sten may 1734.[1]
Present de heer Baillu en
Schepenen alle

Den heer Louis de Groet, Baillu
der stad Schoonhoven Haastregt
en den Lande van Belois, ratione
officii Eysser
contra
Jan Dirkse gewesene knegt
in de brouwerij van de drie
Eendigjes alhier gedaegde bij edicte in
persoon

Den heer Eysser versoekt vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon bij edicte het tweede defaut met admissie tot het doen van een derde citatie.

Schepenen fiat het tweede defaut met admissie tot het doen van een derde citatie.

fol. 146

Regtdag den 17e juny 1734.[2]
Present d' heere Louis de Groet,
Baljuw, Johannis van Kempen, Verhaar,
van Hessel, van Bekestijn, Schepenen

Den heer Louis de Groet, Bailjuw
der stad Schoonhoven Haastregt
en den Lande van Belois, ratione
officii Eysser
contra
Jan Dirkse gewesene knegt in
de brouwerij van de drie Een-
digjes alhier gedaegde bij edicte in per-
soon

Den heere Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde bij edicte en in persoon versogte het derde default metten proffijte als nae regten, voorts admissie tot het doen van een vierde citatie bij edicte in persoon.

fol. 146

Regtdag den 28sten juny 1734.[3]
Present de heer de Groet, Baillu en Schepenen
alle dempto de heer Scheltus

De heer Louis de Groet, Baillu der stad
Schoonhoven Haastregt en den lande
van Belois, ratione officii Eysser
contra

[1] Vrijdag 28 mei 1734.
[2] Donderdag 17 juni 1734.
[3] Maandag 28 juni 1734.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Jan Dirkse gewesene knegt in de
brouwerij van drie Eendigjes[1] alhier
gedaegde bij edicte in persoon

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde bij edicte in persoon, versogte als nog het derde defaut, metten proffijte als na regte, voorts admissie tot het doen van een vierde citatie bij edicte in persoon.

Schepenen, gezien de requeste van des gedaegdes huysvrouw, waarbij zij versoekt, dat de zaak composabel mag worden verklaart, hebben goet gevonden alvoorens te disponeren, in te nemen advies van onpartijdige Regtsgeleerden.

fol. 146v

Regtdag den 27 augustus 1734,[2] present
de heere Bailjuw, Johannis van Kempen
Verhaar, van Hessel
Bekenstijn, van der Helling en Groene-
velt, Schepenen

De heer Louis de Groet, Bailjuw
deser stede en den Lande van Be-
lois, nomine officii Eysser
contra
Jan Dirkse gewesene knegt in de
brouwerij de Drie Eentjes alhier, gedaegde
bij edicte in persoon.

Den heere Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde bij edicte in persoon versogte het derde defaut metten proffijte als na regten, voorts admissie tot het doen van de vierde citatie bij edicte in persoon.

Schepenen in state.

fol. 146v

Regtdag den 11 october 1734[3] present
de heeren Bailjuw, Johannis van Kempen
Verhaar, Scheltus en van der Helling sche-
penen

Den heer Louis de Groet, Bailjuw
deser stede en den Lande van Belois, nomine officii
Eysser
contra
Jacobus Klerk, gedaegde bij edicte in
persoon

Den heere Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde bij edicte in persoon, versogte het eerste default metten proffijte als na regten, voorts admissie tot het doen van een tweede citatie bij edicte in persoon.

Schepenen fiat het eerste default met admissie tot het doen van een tweede citatie bij edicte in persoon.

fol. 146v

Den selven heere Bailjuw nomine
officii Eysser
contra
Jan Dirkse gewesene knegt in de
brouwerij de Drie Eentjes gedaegde bij
edicte in persoon.

[1] Sic. van drie Eendigjes, lees: van de drie Eendigjes.
[2] Vrijdag 27 augustus 1734.
[3] Maandag 11 oktober 1734.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde bij edicte en in persoon versogte het derde default metten proffijte als na regten, voorts admissie tot het doen van een vierde citatie bij edicte in persoon.

Schepenen fiat het derde default met den proffijte met admissie tot het doen van een vierde citatie bij edicte in persoon.

fol. 147-147v *ontbreekt*

fol. 148

Regtdag gehouden den 5 november 1734,[1] present d' heeren Bailjuw en schepenen alle demptis van Hessel en Scheltus, Schepenen

De heer Louis de Groet, Bailjuw deser stede en den Lande van Belois, nomine officii Eysser
contra
Jan Dirkse gewesene knegt in de brouwerij de Drie Eentjes gedaegde bij edicte in persoon eys doen

Den heer Officier dient van eys met de verificatien daar toe doendende, versoekende daar op regt.

In state.

fol. 148

Den selven heer Bailjuw nomine officii Eysser
contra
Jacobus Klerk gedaegde bij edicte en in persoon

Den heere Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde bij edicte en in persoon, versogte het tweede default met den proffijte als na regten, voorts admissie tot het doen van een derde citatie bij edicte en in persoon.

Schepenen fiat het tweede default, met met admissie tot het doen van een derde citatie in persoon.

fol. 148v

Regtdag den 15en november 1734,[2] present de heeren Schepenen alle

De heer Louis de Groet, Bailliuw deser steede en de Landen van Belois, nomine offici Eysser
contra
Jan Dirkse geweese knegt in de brouwerij de Drie Eentjes gedaegde bij edicte in persoon

[1] Vrijdag 5 november 1734.
[2] Maandag 15 november 1734.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Den heer Eysser versogte vermits de non comparitie van den gedaegde bij edicte in persoon het vierde default ten proffijte als na regten.

Den heer Officier versoekt dispositie ende vonnisse op desselfs eys met de verificatien daer toe dienende waer van den heer Eysser op den laetstleeden regtdagh heeft gedient ende overgelevert.

fol. 149

Den selven heer Officier nomine offici
Eysser
contra
Jacobus Clerq gedaegde bij edicte
& in persoon

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde versogt het derde default

fol. 149

Regtdag den 22en november 1734,[1] present de heeren alle
dempto de heer Baart, Schepen

De heer Louis de Groet, Baillu
deser stede en den Lande van
Belos[2], nomine offici Eysser
contra
Jan Dirkse gewesene knegt
in de brouwerij der Drie Eenties
gedaegde bij edicte en in persoon

Den Officier versoekt als als nog[3] dispositie, en vonnis op deszelfs eys met de verificatie daer toe dienende, waervan, waervan[4] den heer eysser op den 5en deser heeft gedient.

Schepenen alvorens te vonnissen vinden goet de stukken, en bewijsen te examineren.

fol. 149

Den zelven heer Officier
nomine offici Eysser
contra
Jacobus Clerk gedaegde bij edicte
in persoon

De heer Eysser vermits de non comparite[5] van den gedaegde in persoon versoekt, als nog het derde defaut, met een vierde citatie.

Schepenen vermits de non comparitie van den gedaegde bij edicte en in persoon verleenen den zelve, een derde difaut[6] met admissie tot het doen van een vierde citatie bij edicte in persoon.

fol. 149v

Regtdag den 13en december 1734,[7]
present alle de heeren Schepenen
demptis de heer Baert.

De heer Louis de Groet, Bailluw
deser steede en de landen
van Belois, nomine officii Eysser
contra
Jan Dirkse geweese knegt

[1] Maandag 22 november 1734.
[2] Sic. Belos, lees: Belois.
[3] Sic. als als nog, lees: als nog.
[4] Sic. waervan, waervan, lees: waervan.
[5] Sic. non comparite, lees: non comparitie.
[6] Sic. difaut, lees: defaut.
[7] Maandag 23 december 1734.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

inde brouwerije de Drie
Eentjes gedaegde bij edicte in
persoon omme uyttinge
van advies en vonnisse
te begeeren.

Den heer Eysser versoekt als nog op sijne overgeleverde eys en bewijsen vonnisse.

Bij Schepenen in staat gehouden.

fol. 149v

De heer Louis de Groet,
Bailliuw deeser steede en
de Landen van Belois, nomine
officii Eysser
contra
Jacobus Clercq gedaegde bij edicte
in persoon te dienen van
intendith bij den heer Eysser

Den heer Eysser versogte vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon het 4en default ten profijte als na regte.

Schepenen fiat het 4en default met de profijten als na regten.

Den heer Eysser dient van intendith met de verificatien daer toe dienende versoekende regt.

fol. 150

Regtdag den 14de februari
1735.[1] Present de heeren Baillu
Elias praesident, Baart, van Erkel
Verhaar, van der Herling[2], Groenevelt
van Kempen, Schepenen

Willem Erkelens gedaegde en
requirant
contra
De heer Louis de groet Baillu
van Schoonhoven etc. zo hij
ageerd ratione officii Eysser
gerequireerde

Den gedaegde en gerequireerde versoekt visie en desnoods copie dat hout ten zijnen nodelijke kosten van zodanige productie als den heer Eysser in dezen heeft geproduceert en ook des noods dat dezelve voor en ten overstaan van twee heeren commissarissen, uyt het midden van U Edele Agtbaren te nomineren en committeren mogen worden gecollationneert tegens [de] copien die den heer Officier daar van uytgegeven heeft.

NB. Deze bovenstaande notulen zijn alhier bij abuys gebragt, als moetende in de Bailluis civile rolle geplaatst worden.

fol. 150

Louis de Groet, Bailliuw der
stad Schoonhoven Haestregt
en de Landen van Belois,
ratione officii Eysser
contra
Jan Dirkse geweese soldaat
en knegt in de brouwerije de
Drie Eentjes gedaegde bij edicte in
persoon E.D.

[1] Maandag 14 februari 1735.
[2] Sic. van der Herling, lees: van der Helling.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Den heer Eysser versoekt als nog op sijnen overgeleverden eys & bewijsen vonnisse, ende dede zeggen conform de waerheyd, dat het den gedaegde in persoon heeft kunnen gelusten op den 24en december van den voorleden jare 1733, des avonds omtrent halff agt ueren den persoon van Evert de Paauw deurwaerder zonder een woort te spreeken met een ijsere sware vork toe te brengen een zodanige slag, dat den gemelde Evert de Paauw daer van op sijn voorhoofd swaer is gequest gewerden, breeder blijkende bij zeekere beedigde attestatie gepasseert voor den notaris Jan van Kempen en zeekere getuygen binnen Schoonhoven op den 24en january 1734 bij den Eysser op sijnen inventaris overgelegt onder de letter C. ende nadien het selve gewelt is gepleegt gewerden aen den geenen de welke bij verscheyde resolutien sijn genomen in de
fol. 150v protectie van Haer Edelmogenden de Heeren Gecommiteerde Raden van de Heeren Staten van Holland ende Westvriesland, ende gevolgelijk ten hoogsten strafbaer is. Soo concludeerd den voorn. heer Officier vermits den gedaegde in persoon als nog fugatijff ende voortvlugtig is dat den gedaegde in persoon bij edicte latitant en defailliant uyt kragte van de gegane defaulten tegens hem gedecerneert sal worden versteeken van alle exceptien declinatoir, dilatoir, peremptoir weeren en defensien die hij comparerende hadde kunnen mogen doen en proponeeren wijders dat deselven bij vonnisse van heeren Schepenen openbaer sal werden gebannen uyt dese stad ende resort vandien voor den tijd van vijffentwintig jaeren op poene van swaerder straffe soo hij gedaegde daer inne weder mogte komen, wijders dat deselven sal werden gecondemneert in de costen van deesen processe ter tauxatie en moderatie van heeren Schepenen ofte tot anderen etc.

Schepenen der stad Schoonhoven gezien den vorenstaande criminelen eys ende conclusie bij den heer Baillu de Groet, Baillu der stad Schoonhoven Haastregt en den Lande van Belois, met de verificatie daer toe dienende overgelegt, contra Jan Dirkze gedaegde bij edicte in persoon latitant en defaljant, en gelet op alles wat heeft konnen moveren, doende regt uyt de naam, ende van wegen Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Holland en Westvriesland hebben den gedaegde bij edicte in persoon latitant en defaljant versteken gelijk Haar Edele Agtbaren hem versteken bij desen van alle exceptien declinatoir dilatoir peremptoir weren en defensien die hij comparerende hadde konnen ende mogen doen, bannen denzelve gedaegde en defaljant uyt dese stad ende jurisdictie vandien voor den tijd van drie jaren op pene van swaarder straffe, zo binnen die tijd daar wederom in komd, condemneren denzelve wijders in de coste en mise van desen processe tot tauxatie en modertie van desen Edelagtbare Geregte, ontseggen den heere Eysser zijn vordere eys en conclusie tot laste van den gedaegde in persoon gedaan en genomen. Actum coram de heeren Gerbrand Elias praesident, mr. Jacob Baart, Hendricus van Erkel, Guilliam Verhaar, Dirk van der Helling, Jan Groenevelt Pietersz. en Thomas van Kempen junior, Schepenen der stad Schoonhoven op den 14de february 1735[1].

Schepenen verklaaren dat den gecondemneerde hares weetens geene goederen is hebbende, den 9 september 1737[2].

fol. 151

De heer Louis de Groet, Bailliuw
deser steede ende landen van
Belois, nomine officii Eysser
contra
Jacobus Clercq gedaegde bij
edicte in persoon, te dienen
van intendith bij den heer Eysser

Den heere Eysser dient van intendith met de verificatien daer toe dienende versoekt vonnisse.

Intendith gedaen
maken ende de Edelagtbare
heeren Schepenen der stad
Schoonhoven overgegeeven
bij ofte van wegen de heer
Louis de Groet, Bailliuw
der voorsz. stad Schoonhoven
en de Landen van Belois,
nomine officii Eysser
contra
Jacobus Clercq gewoont
hebbende in de Havestraet

[1] Maandag 14 februari 1735.
[2] Maandag 9 september 1737.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

binnen deese stad. gedaegde
bij edicte in persoon latitant
en defailliant.

Edele ende Agtbare heeren

Omme welken intendith te fundeeren, soo dede den heer Eysser nomine officii zeggen conform de waerheyt.

Dat den gedaegde in persoon latitant en defailliant een geruymen tijd in haet en rusie geleeft hebbende met Adrianus de Bruyn meede gewoont hebbende binnen deeze stad.

fol. 151v Hij gedaegde in persoon hem niet heeft ontsien op saturdag den 4en september 1734 des namiddag te gaen na de Wal aen de westzijde van de Kruyspoort weetende, dat aldaer te zullen vinden den voorn. Adrianus de Bruyn.

Dat hij gedaegde in persoon aldaer gekomen sijnde, met messen handgemeen is geraekt en gevogten heeft met den voorn. Adrianus de Bruyn.

In soo verre

Dat hij met sijn mes aen den gemelten Adrianus de Bruyn verscheyde steeken en quetsueren heeft toegebragt, en onder anderen deselven de Bruyn gewont heeft met een steek agter onder sijn linker schouderblad indringende en gaende schuyns in tussen de ribben door, een weynig boven het diaphragma, ruym drie vingeren breet af de spina dorsi[1] in de holligheyd van de borst, penetrerende en gaende door de pulmo[2].

Dat daerop den gedaegde in persoon latitant ende defailliant met sijn bloote mes in de hand de voorschreeve Wal aen de westsijde van de Kruyspoort is komen af lopen op den voorn. 4en september des namiddags de klokke omtrent vier ueren seggende onder swaer vloeken en sweeren: dat mijn mes scherp had geweest ik souw jouw nog anders gestelt hebben.

Dat den voorn. Adrianus de Bruyn alsoo gequest sijnde is gegaen in het portiershuysje en aldaerop sijn seyde is gaen leggen met sijn hoofd genoegsaem op de grond, seggende: ô rooye, ô rooye, daer meede denoteerende den gedaegde in deezen

Van welke wonden den voorn. Adrianus de Bruyn kort daer aen is komen te sterven.

fol. 152 Allen ’t welke sijnde saken die in een land van justitie niet kan off mag werden geleden maer andere ten exempele behoort te worden gestraft.

Soo heeft den heer Eysser nomine officii den voorn. Jacobus Clercq latitant en defailjant over de voorschreve begane doodslag voor U Edel Agtbare gedaen dagvaerden bij edicte in persoon.

Ende niet sijnde gecompareert is bij U Edele Agtbaren jegens deselven verleent het eerste tweede ende derde default met den proffijte als na regten voorts admissie tot het doen van een vierde citatie ex superabundanti ende omme ten naesten te mogen dienen van intendith.

Mits welke den heer Eysser nomine officii is dienende van deesen sijnen intendith met de verificatien daer toe dienende concludeerd dat den gedaegde in persoon bij edicte latitant en defailjant uyt kragte van de gegane defaulten tegens hem gedecerneert sal werden versteeken van alle exceptien declinatoir, dilatoir peremtoir weeren en defensien die hij compareerende hadden kunnen mogen doen en proponeeren, dat hij gedaegde wijders ten eeuwigen dage sal werden gebannen uyt den Lande van Holland ende Westvriesland mitsgaders den gestigte van Utrecht, op poene dat hij daer weder in komende ofte anders in handen van de justitie geraakende, tegens hem sal werden geprocedeert soo als als dan bevonden sal worden te behooren en dat deselven ook gecondemneert sal worden in de costen en misen van justitie als meede van deesen processe ter tauxatie ende moderatie van heeren
fol. 152v Schepenen, ofte wel tot ende in zodanige meerdere oft mindere straffe, poene en boete als de heeren Schepenen naer constitutie en exigentie van saken sullen bevinden te behooren.

Schepenen der stad Schoonhoven, gezien den vorenstaande crimnelen eys van den heere Louis de Groet, Baillu der stad Schoonhoven Haestregt en den Lande van Belois, met de verificatien daer toe dienende overgelegt, contra Jacobus Klerck gedaegde bij edicte in persoon, latitant en

[1] Spina dorsi; dorsale wervelkolom.
[2] Pulmo; longen.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

defailjant, en gelet op alles wat heeft konnen moveren doende regt, uyt de naam ende van wegens Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Holland en Westvriesland, hebbende den gedaegde bij edicte in persoon, latitant en defailjant, versteken, gelijk Haar Edele Agtbaren hem versteken bij desen, van alle exeptien, declinatoir, dilatoir en peremtoir, weren en defentien, die hij comparerende, hadde konnen ende mogen doen. Bannen denzelve gedaegde en defaljant, ten eeuwigen dage uyt den Lande van Holland ende Westvriesland, mitsgaders den gestigte van Uytregt, op poene, dat daer weder in komende, ofte anders in hande van de justitie gerakende, tegens hem zal worden geprocedeert, zoals, alsdan, zal worden bevonden bevonden te behoren[1], condemneren denzelve in de costen en mise van justitie, als mede van desen processe, tot taxatie en moederatie van desen Edelagtbare Geregte. Actum coram de heeren Gerbrand Elias, mr. Jacob Baart, Hendricus van Erkel, Guilliam Verhaar, Dirk van der Helling, Jan Groenevelt Pitersz. en Thomas van Kempen junior, Schepenen der stad Schoonhoven den 14de february 1735.[2]

Schepenen verklaaren dat den gecondemneerde haares wetens geene goederen is hebbende.

fol. 153

Regtdag den 29 augustus 1735,[3]
present de heeren Bailliu,
Elias praesident, Baart, van Erkel,
Verhaar, Van Helling en van
Kempen junior, Schepenen.

De heer Louis de Groet, Baillu
der stad Schoonhoven, Haastrecht
en den Lande van Belois, ratione officii
Eysser
contra
Jan Buurman, gerequireerde en gedaegde omme
getuygenis der waarheyd te geeven
daar toe concludeerende cum
expensis.

Jan Buurman in judicio present is gereet getuygenis der waarheyd te geeven.

fol. 153

Idem ratione officii Eysser
contra
Jan Houweling omme getuygenis
der waarheyd te geeven, daar toe
concludeerende cum expensis.

Jan Houweling in judicio present is mede gereed de gerequireerde getuygenis der waarheyd te geeven.

fol. 153

Idem ratione officii Eysser
contra
Joost Verburg omme getuygenis
der waarheyd te geeven daar toe
concludeerende cum expensis.

Joost Verburg is insgelijks gereed getuygenis der waarheyd te geeven.

fol. 153v

Idem ratione officii Eysser
contra
Huybert van Dam, omme ge-
tuygenis der waarheyd te geeven.

[1] Sic. bevonden bevonden te behoren, lees: bevonden te behoren.
[2] Maandag 14 februari 1735.
[3] Maandag 29 augustus 1735.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Huybert van Dam in judicio present is mede gereet de gereqiureerde getuygenis der waarheyd te geeven.

fol. 153v De voorenstaande getuygen gehoort zijnde, zoo heeft den heer Bailliu de Groet bij requeste de heeren Schepenen vertoont, dat op den 23 augustus deses jaars 1735, des morgens de klokke omtrent half negen uren, heeft kunnen gelusten aan eenen Jan Coppenol, wonende binnen dese stad in de Lopickerstraat, den persoon van Francois Oosterhout, desselfs buurman, met een groote verwoedheyd in hevigen moede met een bloot mes te attacqueeren, en te vervolgen langs 's heeren straten tot in de huysinge van den voorn. Oosterhout, en denzelven aldaar te snijden en te wonden in sijnen linkerarm en duym, vilipendeerende en krenkende alsoo de veyligheyd van 's heeren straten ende het regt der burgers in hunne huysen. Weshalve den gemelte heer hoofdofficier verzogte authorisatie omme denzelve Jan Coppenol te mogen apprehenderen, en ingevalle deselven metter vlugt zig hier mogte hebben geretireerd, admissie omme deselve bij openbare edicte te mogen dagvaarden in persoon, ende voorts te procedeeren als na regten.

Schepenen gezien het bovenstaande versoek van den heer Bailliu Louis de Groet, verleenen de versogte apprehensie corporeel, en ingevalle hij zig metter vlugt mogte hebben geretireerd, admissie on denzelve bij openbare edicte in persoon te mogen dagvaarden.

fol. 154

Regtdag den 19 september 1735.[1] Praesent de heeren Bailliu, Elias, Baart, van Erkel, van der Helling, Groenevelt en van Kempen, Schepenen

De heer Louis de Groet, Bailliu deser stad en den Lande van Belois, nomine officii Eysser
contra
Jan Coppenol gedaegde bij edicte en in persoon

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde bij edicite en in persoon, versogte tegens dezelven het eerste defaut met een tweede citatie bij edicte en in persoon.

Schepenen fiat het eerste defaut met admissie tot het doen van een tweede citatie bij edicte en in persoon.

fol. 154

Regtdag den 7 october 1735.[2] Praesent de heeren Bailliu en Schepenen alle dempto de heer praesident Elias.

De heer Louis de Groet, Bailliu deezer stad en den Lande van Belois, nomine officii Eysser
contra
Jan Coppenol gedaegde bij edicte en in persoon

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde bij edicite en in persoon versogte tegens denzelven het tweede defaut met een derde citatie bij edicte en in persoon.

Schepenen fiat het tweede defaut met admissie tot het doen van een derde citatie bij edicte en in persoon.

[1] Maandag 19 september 1735.
[2] Vrijdag 7 oktober 1735.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 154v

Regtdag den 24 october 1735.[1] Praesent de heeren Bailliu en Schepenen alle demptis de heeren Elias en van Kempen

De heer Louis de Groet nomine officii Eysser
contra
Jan Coppenol gedaegde bij edicte en in persoon

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde bij edicite en in persoon, versoekt tegens denzelven het derde defaut en admissie tot het doen van een vierde citatie ex superabundanti.

Schepenen fiat het derde defaut met admissie tot het doen van een vierde citatie bij edicte en in persoon ex superabundanti.

fol. 154v

Regtdag den 11 november 1735.[2] Praesent de heeren Bailliu en Schepenen alle, dempto de heer Elias.

De heer Louis de Groet, Bailliu der stad Schoonhoven en den lande van Belois, nomine officii Eysser omme te mogen dienen van intendith
contra
Jan Coppenol gedaegde bij edicte en in persoon

Schepenen admitteeren den heer Eysser omme ten naasten de mogen dienen van intendith.

fol. 155

Regtdag den 25 november 1735.[3] Praesent de heeren Bailliu en Schepenen alle, demptis de heeren Elias en van Kempen.

De heer Louis de Groet, Bailliu der stad Schoonhoven en den Lande van Belois, nomine officii Eysser
contra
Jan Coppenol gedaegde bij edicte en in persoon, omme te dienen van intendith bij den heer Eysser

Den heer Eysser diend van intendith met de verificatien daar toe dienende, en versoekt regt.

Intendith gedaan maken ende de Edelagtbare heeren Schepenen der stad Schoonhoven overgegeeven bij ofte van wegen de heer Louis de Groet, Bailliu der voorsz. stad Schoonhoven en den Lande van Belois, nomine officii Eysser
contra
Jan Coppenol, gewoond hebbende in de Lopickerstraat binnen deze

[1] Maandag 24 oktober 1735.
[2] Vrijdag 11 november 1735.
[3] Vrijdag 25 november 1735.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

stad, gedaegde bij edicte in
persoon, latitant en defailliant.

fol. 155v Edelagtbare heeren

Omme welken intendith te fundeeren, zoo dede den heer Eysser nomine officii zeggen conform de waarheyd,

Dat den gedaegde bij edicte in persoon, latitant en defailliant, t' zedert enige tijd met wangunst en nijdigheyd geleefd hebbende ontrent den persoon van Francois Oosterhout,

Het aan des gedaegdes huysvrouw op den 23 augustus 1735 heeft kunnen gelusten des morgens omtrent halff negen uren aan de huysvrouw van Francois Oosterhout, staande op die tijd voor haare huysinge, een slag aan haar hoofd te geeven,

Waardoor zij beyde vrouwen aan het worstelen en plukhairen zijn geraakt, zijnde van dat gevolg dat Margrieta van der Putten, huysvrouw van den gedaegde bij edicte in persoon de vrouw van den voorn. Oosterhout tegens de grond heeft geworpen, en boven op haar lijff is gaan zitten, haar wakker kloppende,

Het welk Francois Oosterhout ziende, uyt zijn huysinge is komen lopen, omme sijne vrouw voor de verdere woede van Margrieta van der Putten ter beschermen, en getragt heeft ten besten hij konde, de gemelte Margrieta van der Putten van sijn vrouws lijff aff te trekken, na haar met sijn voett schoppende,

Komende daar op immediaat Jan Coppenol uyt sijn huis lopen, trekkende sijn mes voor sijn stoep uyt, en vervolgende met dat mes in sijn hand, langs heeren straate den voorn. Francois Oosterhout tot in sijne huysinge hem aldaar grievende en snijdende in sijn arm en duym, breeder blijkende bij de ingewonne informatien.

fol. 156 Alle het welke zijnde zaaken van zeer quade en pernicieuse gevolgen die in een land van justitie niet konnen worden geleeden, maar anderen te exempel behoorden te werden gestraft.

Zoo heeft den heer Eysser nomine officii den voorn. Jan Coppenol, vermits zijne voortvlugtigheyd, latitant en defailliant, over de voorn. enorme misdaat voor U Edele Agtbaren gedaan dagvaarden in persoon,

Ende niet zijnde gecompareert, is bij U Edel Agtbare jegens denzelven verleent het eerste, tweede en derde defaut, met den profijte als na regten, voorts admissie tot het doen van een vierde citatie ex superabundantia ende omme ten naasten te mogen dienen van intendith,

Mits welke den heer Eysser nomine officii is dienende van deezen sijnen intendith, met de verificatien daar toe dienende, en concludeert dat den gedaegde bij edicte in persoon, latitant en defailliant, uyt kragte van de gegane defaicten[1] jegens hem gedecerneert, zal werden versteeken van alle exeptien, declinatoir, dilatoir en peremtoir, weeren en defensien, die hij compareerende hadden kunnen doen ende proponeeren, wijders dat denzelve zal worden gebannen uyt den Lande van Holland en Westvriesland voor den tijd van twintig eerstkomende en agtereenvolgende jaaren, zonder binnen die tijd daarinne weder te mogen komen op poene van swaarder straffe, mitsgaders gecondemneert in de costen van deezen processen; oftwel tot en in al sulke meerder en minder straffen poene en boeten als heeren Schepenen na constitutie en exigentie van saaken zullen bevinden te behooren.

(was getekent)
Louis de Groet

fol. 156v Schepenen der stad Schoonhoven gezien hebbende den crimineelen eysch en conclusie van de heer Louis de Groet, Bailliu der stad Schoonhoven Haastrecht en den Lande van Belois, met de verificatien daar toe dienende overgelegt, contra Jan Coppenol, gedaegde bij edicte in persoon, latitant en defailliant, ende gelet op alles wat heeft kunnen moveeren, doende regt uyt de naam ende van wegens Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Holland en Westvrieslandt, hebben den gedaegde bij edicte in persoon, latitant en defailliant versteeken, gelijk Haar Edele Agtbaren hem versteeken bij deezen, van alle exeptien declinatoir, dilatoir en peremtoir, weeren en defensien, die hij compareerende hadde konnen en mogen doen. Bannen dezelve gedaegde in persoon uyt den Lande van Holland en Westvriesland mitsgaders den gestigte van Utrecht, voor den tijd van ses jaaren, zonder ondertussen daar weder in te mogen komen op poene van

[1] Sic. defaicten; lees: defaulten.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

swaarder straffe. Condemneeren wijders dezelve gedaegde in persoon in de kosten en misen van justitie, tot taxatie en moderatie van dezen Edelagtbare Geregte. Ontzeggen wijders den heer Eysser sijne verdere eyssch en conclusie tot lasten van den gedaegde in persoon gedaan en genomen. Actum coram de heeren mr. Jacob Baart, Hendricus van Ereckel[1], Guilliam Verhaar, Dirk van der Helling, en Jan Groenevelt, Schepenen der stad Schoonhoven den 25 november 1735. Onder stond in kennissen van mij secretaris J. Oostendorp.

fol. 157

Vergadering van Schepenen
den 15 january 1737,[2] present de
heeren Schepenen alle, dempto
de heer Beeckesteyn

De heer Praesident-schepen van den Bosch geeft aan de leeden te kennen dat eenen Jan Coppenol bij sententie van de heeren Schepenen, op den 25 november 1735 is gecondemneert geworden om voor den tijd van ses jaaren gebannen te zijn uyt den Lande van Holland en Westvriesland, ter zake den voorn. Jan Coppenol sijne buurman Francois Oosterhout met een bloot mes in sijn hand langs 's heeren straate heeft vervolgt tot in sijne eygen huysinge, hem aldaar grievende en snijdende in sijn arm. Dat hij heer President geinformeert is dat dezelven Jan Coppenol zig niet alleen alhier in desselfs huysinge in de Lopikerstraat is onthoudende, maar ook zig niet ontzien heeft des avonds aan de huysinge van gemelte Oosterhout te komen en aldaar over de deur te spouwen, als mede de huysvrouw van de voorsz. Oosterhout verscheyde malen des avonds te vervolgen en te drijgen. Al het welk grotelijks is strekkende tot vilipendie van de justitie, en een zaak van zeer quade gevolge.

Waar op gedelibreerd zijnde is goed gevonden en verstaan om de dienaars der justitie te gelasten zig aanstonds te begeeven na de huysinge van de voorn. Coppenol, omme dezelve is het mogelijk te apprehendeeren, en voor de heeren Schepenen te brengen, en hebben de dienaars vervolgens staande vergadering gerapporteerd dat zij ten voorsz. huyzingen hadden geweest, en na een scherp onderzoek de voorn. Jan Coppenol aldaar niet hadden gevonden. Naa welk berigt zij gelast zijn op de voorn. persoon een nauw regard te nemen, en hem kunnende ontdekken terstond te apprehendeeren om als dan daar op nader te worden geresolveerd zoo als ten meesten diensten van de justitie zal bevonden worden te behooren.

fol. 157v

Regtdag den 8 maart 1737[3]
Praesent de heeren Bailliu
en Schepenen alle

De heer Bailliu Louis de Groet leevert aan de heeren Schepenen over seekere eysch en versoek om Faas Lammory gedetineerde en gevangene onder handtastinge te ontslaan, mits dat dezelve werde gecondemneert in de costen.

Schepenen alvorens te disponeeren ordonneeren de heer Bailliu alle de ingewonne verklaringen en interrogatorien tegens de voorsz. Faas voor Haar Edele Agtbaren over te leggen en daar uyt een eysch te formeeren.

fol. 157v

Regtdag den 11 maart 1737.[4]
Praesent de heeren Bailliu
en Schepenen alle

De heer Bailliu Louis de Groet leevert aan de heeren Schepenen over het volgende versoek;

Versoek gedaan maken bij de
heer Bailliu Louis de Groet, Bailliu der stad
Schoonhoven, ende de landen van
Belois, nomine officii ende de Weledel-
agtbare heeren Schepenen der stad

[1] Sic. Hendricus van Ereckel; lees: Hendricus van Erckel.
[2] Dinsdag 15 januari 1737.
[3] Vrijdag 8 maart 1737.
[4] Maandag 11 maart 1737.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Schoonhoven overgelevert
op, ende jegens
Faas Lammory, gedetineerde en
gevange

fol. 158 De heere Bailliu Louis de Groet is aan de heeren Schepenen voordragende hoe het den voorn. Faas Lammory betigt zijnde geweest met eenige strafbare feyten en delicten, daarover voor Haar Edele Agtbaren is ontboden, en gehoort zijnde op versoek van den heere Bailliu, met communicatie en consent van de heeren Schepenen is gedetineert en gevangen; Dat hij gedetineerde nog verscheyde malen daarenboven daar op gehoort is, en op articulen hem voorgehouden gerespondeert heeft, ende ook jegens de getuygen geconfronteert is geweest, zonder dat hij gedetineerde en gevange van dezelve feyten en delicten heeft kunnen werden overtuygt, en geen bewijs genoeg wezende om hem gedetineerde te brengen tot een scherper examen volgens het 12e Artyckel van de stijl van procedeeren in crimineele saacken. Soo is 't dat den heere Bailliu is verzoekende, dat den gedetineerde bij provisie bij U Edele Agtbaren mag werden ontslagen onder handtasting en beloften van des gerequireert wordende ten allen tijden weder te zullen compareeren sub poena confessi et convicti, op alles etc.

Schepenen ontslaan bij provisie Faas Lammory gedetineerde en gevangene, mits dat dezelve ten allen tijde als wanneer gerequireerd werd, weder zal compareeren sub poena confessi et convicti, en zulx onder handtastinge aan den heer Officier belove. Waar op vervolgens den gedetineerde de handen aan de heer Bailliu Louis de Groet heeft gegeeven, en belooft ten allen tijde als wanneer daar toe gerequireerd word, weder voor de heeren Schepenen te zullen compareeren.

fol. 158v

Regtdag den 10 mey 1737.[1]
Praesent de heeren Bailliu
en Schepenen alle demptis
de heeren van den Bosch en Bekesteyn

De heer Bailliu Louis de Groet, onder eede hebbende doen hooren de personen van Pieter van der Griend en Evert de Pauw, beyde beëdige bedienders van Willem Beelt jegenwoordige impostmeester van het gemaal, op haare gegeevene attestatien wegens de violente aggressie en quetsuren op den 4 dezer loopende maand door Jacobus van Emmerseel borger ende inwoonder deser stad aan de voorn. Pieter van der Griend geinfligeerd, heeft aan de heeren Schepenen uyt hoofde van dezelve verklaringe bij requeste versogt apprehensie corporeel op de persoon van de voorsz. Jacobus van Emmerseel, ende ingevalle hij zig met 'er vlugt van hier mogte hebben geretireerd admissie omme denzelve bij openbare edicte te mogen dagvaarden in persoon, en voorts te procedeeren als na regten.

Schepenen fiat.

fol. 159

Regtdag den 27 mey 1737.[2]
Praesent de heeren Bailliu
en Schepenen alle, dempto de
heer van Kempen

De heer Louis de Groet, Bailliu
der stad Schoonhoven Haastrecht
en den Lande van Belois, ratione officii
Eysser
contra
Jacobus van Emmerseel gedaegde
bij edicte en in persoon

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde bij edicte in persoon, verzoekt jegens denzelven het eerste defaut met admissie tot het doen van een tweede citatie bij edicte in persoon.

Schepenen fiat.

[1] Vrijdag 10 mei 1737.
[2] Maandag 27 mei 1737.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 159

Regtdag den 14 juny 1737.[1] Praesent de heeren Bailliu en Schepenen alle demptis de heeren Scheltus, Bekesteyn & van Kempen

De heer Bailliu Louis de Groet, Bailliu dezer stad en den Lande van Belois, ratione officii Eysser
contra
Jacobus van Emmerseel gedaegde bij edicte en in persoon

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde bij edicte in persoon verzoekt jegens denzelven het tweede defaut, met admissie tot het doen van een derde citatie bij edicte in persoon.

Schepenen fiat het tweede defaut met admissie tot het doen van een derde citatie bij edicte in persoon.

fol. 159v

Regtdag den 28 juny 1737.[2] Present de heere Bailliu en Schepenen alle dempto de heer van Hessel

De heer Louis de Groet, Bailliu dezer stad en den Lande van Belois, ratione officii Eysser
contra
Jacobus van Emmerseel gedaegde bij edicte en in persoon

De heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde bij edicte in persoon verzoekt jegens denzelven het derde defaut, met admissie tot het doen van een vierde citatie bij edicte ex superabundanti, voorts admissie omme ten naasten te mogen dienen van intendith.

Schepenen fiat het derde defaut met admissie tot het doen van een vierde citatie bij edicte ex superabundanti, voorts admitteeren Haar Edele Agtbaren den heer Eysser omme ten naasten te mogen dienen van intendith.

fol. 159v

Regtdag den 12 july 1737.[3] Present de heeren Bailliu en Schepenen alle demptis de heeren Scheltus en Beekesteyn, Schepenen

De heer Bailliu Louis de Groet, Bailliu dezer stad en den lande van Belois, ratione officii Eysser
contra
Jacobus van Emmerseel gedaegde bij edicte in persoon te dienen van intendith bij den heer Eysser

Den heer Eysser dient van intendith met de verificatien daar toe dienende versoekt regt.

Schepenen in staate gehouden.

[1] Vrijdag 14 juni 1737.
[2] Vrijdag 28 juni 1737.
[3] Vrijdag 12 juli 1737.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 160

Schepenen der stad Schoon-
hoven overgegeeven uyt den
name ende van wegen de
heer Louis de Groet, Bailliuw
der stad Schoonhoven en den
Landen van Belois, nomine officii Eysser
contra
Jacobus van Emmerseel
gewoont hebbende binnen
deese stadt gedaegde bij
edicte in persoon latitant
en defaillant

Edelagtbare heeren

Omme welken intendith te fundeeren dede den heer Eysser nomine officii seggen conform de waerheyd.

Dat den gedaegde in persoon latitant en defaillant, op den 4en mey 1737, des avonts omtrent halff negen uuren, komende van de sijde van het stigt in 't geselschap van Hendrik de Jong tot voor het wagthuysje even buyten de Lopikerpoort, alwaar zig in bevonden Pieter van der Griend ende Evert de Paauw, beëdigde bedienders van Willem Beelt impostmeester van het gemaal over deese stadt en den resorte vandien van den termijn ingegaen primo augusty 1736.

Dat hij gedaegde in persoon latitant en defaillant aldaer gekomen sijnde aen de voorn. Pieter van der Griend vraegde om een pijp

fol. 160v Dat den voorn. Pieter van der Griend daerop na binnen treedende aen hem gedaegde in persoon een pijp gelangt[1] heeft.

Dat den gedaegde in persoon latitant en defailliant daer op seyde: Nu moet gij mijn tabak geeven.

Dat hij van der Griend declareerende geen tabak te hebben.

Den gedaegde in persoon latitant en defailliant daer op repliceerde: Dan heb ik nog tabak, dog die moet jij uyt mijn sak halen.

Dat den voorn. van der Griend (als niets quaets vermoedende) het selve hadde gedaen, en op het verdere zeggen van den gedaegde in persoon van voor hem eens te stoppen en aen te steeken sulcx nog te overvloede door den voorn. van der Griend was gedaen.

Dat ondertusschen Hendrik de Jong de gedaegde in persoon tot verscheyde reysen heeft aengemaent om voort te gaen en de stadt in te treeden, dog sulcx van geen vrugt siende den voorn. de Jong was heenen gegaen.

Dat den gedaegde in persoon latitant en defaillant als doen sijn linkerhand ter sijde van onder sijn zak van daen halende aen de meer voorn. Pieter van der Griend ende Evert de Paauw een brood heeft vertoond,

fol. 161 zeggende hij gedaegde in persoon: Dat zult gij mijn evenwel niet afneemen.

Dat Pieter van der Griend daerop den voorn. gedaegde in persoon aenvattede om het voorschreeve gesmokkelde brood af te neemen het selve brood onder het worstelen aen den gedaegde in persoon is ontvallen ende bij Evert de Paauw opgenomen.

Dat hier op den gedaegde in persoon onder schrikkelijke vloeken en bedreyginge, sijn mes heeft uytgetrokken en den voorn. Evert de Paauw daer meede heeft geattacqueert.

Dat den voorn. Evert de Paauw sig tot aen de waterkant hebbende geretireerd hem genootsaekt vond sijn geweer te trekken en sig tegens den gedaegde in persoon te verweeren.

Dat onder deese violente aggressie Pieter van der Griend geen geweer bij zig hebbende een stok uyt het daer neevens staende wagthuysje heeft gehaelt (om ware het mogelijk) het mes van den gedaegde in persoon uyt desselfs hand te slaen.

[1] *GTB*. Langen; hier: Iets aangeven, aanreiken, toereiken.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Dat sulcx mislukte sijnde den gedaegde in persoon op den voorgenoemde Pieter van der Griend vervolgens met een groote furie aengevallen is.

En aen den voorn. van der Griend een considerable sneede aen de regtersijde
fol. 161v van het hoofd heeft toegebragt, gaende van boven door den rand van den hoedt door het regteroor en door een gedeelte van de regterwang tot beneeden door de klep van den surtout[1] van voorn. van der Griend.

Dat den gedaegde in persoon gewaer werdende dat hij den voorn. van der Griend dus had gequest, zig aenstonts daer op heeft geretireerdt en de Wal op na de Kruyttoorn was gevlugt.

Alle het welke sijnde saken van seer quade en pernicieusen gevolgen begaan aen den geenen welke bij verscheyde resolutien sijn genomen in de protexie van haer edel groot mogende gevolgelijk in een landt daer justitie vigeert niet konnende off mogende werden getollereert, maer andere ten example diende te werden gestraft.

Soo heeft den heere Eysser nomine officii den voorn. Jacobus van Emmerseel latitant en defaillant, over de voorzeye forfaicten voor U Edel Agtbare tot vier distincte reysen gedaen dagvaerden bij edicte in persoon.

Ende niet sijnde gecompareerd bij den voorn. heer Eysser versogt ende bij U Edel Agtbare verleent het eerste, tweede en derde default met admissie tot het doen van een vierde citatie ex superabundanti en wijders admissie omme ten naesten te dienen van intendith met de verificatien daer toe behoorende.

fol. 162 Mits welken den heer Eysser nomine officii is diende van deesen sijnen intendith met de verificatien daer toe behoorenden.

En concludeert den heer Eysser ten fine den gedaegde bij edicte in persoon latitant en defaillant uyt kragte van de voorsz. defaulten sal werden versteeken van alle exceptien declinatoir, dilatoir en peremtoir, weeren en defensien die hij compareerende hadde kunnen ende mogen doen. Wijders dat deselven voor den tijt van dertig eerstkomende ende agtereenvolgende jaeren sal worden gebannen uyt den Lande van Holland ende Westvriesland mitsgaders den gestigte van Uytrecht op poene van aen den lijve gestraft te werden ende dat hij gedaegde in persoon sal werden gecondemneert in de costen van deesen processe.

Regtdag den 26 july 1737.[2]
Praesent de heeren Bailliu en
Schepenen alle

De heer Louis de Groet, Bailliu
dezer stad en den Lande van
Belois, ratione officii Eysser
contra
Jacobus van Emmerseel gedaegde bij
edicte en in persoon, omme
uytinge van advis en vonnisse
te versoeken.

Den heer Eysser versoekt als in de presentatie

fol. 162v Schepenen der stadt Schoonhoven gezien hebbende den crimineelen eysch van de heer Louis de Groet, Bailliu der stad Schoonhoven, Haastrecht en den Lande van Belois, met de verificatien daer toe diendende overgelegd, contra Jacobus van Emmerseel gedaegde bij edicte in persoon, latitant en defaillant, ende gelet op alles wat heeft kunnen moveeren, doende regt uyt de naam ende van wegen Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Holland en Westvriesland, hebben den gedaegde bij edicte in persoon, latitant en defaillant versteeken, gelijk Haar Edele Agtbaren hem versteeken bij deezen van alle exceptien declinatoir, dilatoir & peremtoir weeren en defensien die hij compareerende hadde kunnen en mogen doen. Bannen dezelve gedaegde in persoon uyt den Lande van Holland en Westvriesland mitsgaders den gestigte van Utrecht voor den tijd van ses agtereenvolgende jaaren, zonder ondertussen daar weder in te mogen komen op poene van swaarder straffe, & condemneeren dezelve gedaegde in persoon in de kosten en misen van justitie ter taxatie en moderatie van dezen Edelagtbare Geregte. Ontzeggen den heer Eysser sijnen

[1] *GTB*, Surtout; Groot kledingstuk, jas of rok, om over de andere kledingstukken heen aangetrokken te worden; overjas.
[2] Vrijdag 26 juli 1737.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

vorderen eysch en conclusie tot lasten van den gedaegde in persoon gedaen ende genomen.
Actum coram de heeren Schepenen alle op den 26 july 1737 en gepronuncieert ten zelven dage.

In kennisse van mijn secretaris
J.O.[1]

Schepenen verklaaren dat den gecondemneerde hares weetens geene goederen is hebbende.

fol. 163 **Regtdag den 19 augustus 1739.**[2]
Praesent de heeren Bailliu
en Schepenen-commissarissen alle

De heer Bailliu Louis de Groet, Bailliu der stad Schoonhoven, Haastrecht en den Lande van Belois, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Johannes Bovenkamp gevangene

Alzoo Johannes Bovenkamp, oud 52 jaaren geboortig van Leyden, en laast oppasser van den impostmeester Willem Beelt, jegenwoordig gevangene, aan de Edelagtbare heeren Schepenen-commissarissen over de gemeene lands middelen buyten pijn & banden van ijzer, heeft bekend Eerstelijk dat hij gevangen op dingsdag 's morgens en 28 july 1739 is gegaan ten huyse van twee heeren uyt het midden van Schepenen-commissarissen & aldaar gekomen zijnde aan gemelte heeren heeft gezegt dat de attestatie, bij hem gevange op den 27e daags te voren, ter requisitie van Willem Beelt impostmeester van de bieren over de stad Schoonhoven & den ressorte vandien van den termijn ingegaan primo augustus 1738, voor gemelte heeren Schepenen-commissarissen gegeven en beëdigd, ten overstaan van den secretaris dezer stad, dat die vals was, off dat hij gevange met relatie tot de attestatie vals gesworen hadde; Dat hij gevange daar op voor het volle collegie van heeren Schepenen-commissarissen ontbooden zijnde, 't zelve insgelijks hadde geconfesseerd; voorts geëxamineert zijnde heeft gezegd dat hij gevange door zeekere vrouw binnen deze stad, en die hij gevange aan gemelte heeren Schepenen-commissarissen heeft genoemd, zoude gelast geweest zijn omme bij meergemelte heeren Schepenen-commissarissen te gaan en Haar Edelen te zeggen dat hij vals gesworen hadde, en dat hij gemelde heeren zoude bidden om vergiffenisse, en om genade en geen regt zoude smeeken, omdat hij sijn meester & vrouw niet terug zoude stellen, daar hij sijn brood bij moeste winnen, en dat hij gevangen alvorens voor voorn. heeren Schepenen-commissarissen gevraagt & geexamineert zijnde hadden geantwoord dat de meergemelde sijne gegeeve verklaring regtvaardig gedaan hadde, die te zullen stand houden, tot in euwighijd; En laastelijk
fol. 163v des niet tegenstaande alle sijn gevangens variatien, verlegendheeden & tegenstrijdigheeden sijne gedane confessie hadde gereëtereerd.
Alle 't welke na regten importeert een notoire falsiteyt, en 't welk als een zaak zijnde van dangereus gevolg, in een land van justitie niet behoord te werden geleden, maar anderen ten exempel te werden gestraft; Zoo is 't dat den heer Eysser op de voorsz. confessie van den gevangene regt versoekende, concludeerde dat hij gevange zal werden gebragt ter plaatse daar men gewoon is crimineele justitie te doen, om aldaar met roeden strengelijk te werden gegeesselt, en voorts gebannen uyt den Lande van Holland, Zeeland & Westvriesland, mitsgaders den gestigte van Utrecht; off anders gestraft als heeren Schepenen-commissarissen zullen oordelen te behooren, met condemnatie in de kosten en misen van justitie.

Schepenen-commissarissen der stad Schoonhoven gesien den crimineelen eysch van den heer Louis de Groet, Bailliu der stad Schoonhoven Haastrecht & den Lande van Belois, contra Johannes Bovenkamp gevangene alhier, ende gehoord des gevangens vrijwillige confessie, doende regt uyt de naam ende van wegens haar edele groot mogende, de Heeren Staten van Holland ende Westvriesland, bannen den voorn. gevangene uyt den Lande van Holland & Westvriesland, metsgaders den gestigte van Utrecht, voor den tijd van twaalff agtereenvolgende jaaren, zonder ondertussen daar weder binnen te mogen komen op poene van swaarder straffe, en condemneeren wijders den gevangene in de kosten & misen van justitie; Ontzeggen den heer Eysser sijnen vorderen eysse & conclusie tot lasten van den gevangene gedaan en genomen.
Actum coram de heeren Schepenen-commissarissen alle op den 19 augustus 1739. En gepronuncieert ten zelven dage.

In kennisse van mij secretaris

[1] Secretaris J.O.; dr. Johan Oostendorp, secretaris
[2] Maandag 19 augustus 1737.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

J. Oostendorp

Ingekomen den 6 augustus 1739
uytgegaan den 19 augustus 1739.
Schepenen verklaren dat den gevangene, hares wetens, geene goederen is hebbende.

fol. 164

De heer Bailliu Louis de Groet, Bailliu
der stad Schoonhoven Haastrecht
en den Lande van Belois, ratione officii
Eysser en aanklager
contra
Pieter Temans, corporaal onder
de compagnie van de heer capiteyn van Emmerick,
guarnisoen houdende binnen deze stad,
gevangene op de Vrouwepoort alhier[1].

Den heer Eysser en aanklager verzoekt & concludeerd, dat den gevange werde geordoneert te respondeeren op zodanige articulen als hem van wegens den heer Eysser en aanklager zullen werden voorgehouden.

Schepenen fiat.

fol. 164v **Regtdag den 20 februari 1741.**[2]
Praesent de heeren Bailliu en
Schepenen alle demptis de heeren
van Erckel en Roels.

De heer Bailliu Louis de Groet,
Bailliuw der stad Schoon-
hoven Haestregt en den
Lande van Belois, nomine officii
Eysser in cas crimineel
contra
Pieter Temans gevangen
op de poorte alhier

Den heer Eysser zegt conform de waarheyd: dat den gevangen zig niet ontsien, maer wel stoutelijck vervordert heeft op sondagnagt tussen den 29en en 30en january 1741, met vier sijner gevangens makkers te gaan in Berg Ambagt, aen ende in de huyzinge van eenen Pieter Kroos te Vijver kooyman[3] te Bergambagt. Dat hij gevangen aldaar met sijne meedemakkers heeft gestolen een partij gekloofd hout, waar van den gevangen voor zig gehad en behouden heeft twee en een halve bos. Dat hij gevangen al verder met sijn meedemakkers van voorn. Pieter Kroos te Vijver heeft gestolen vier ganssen, welke in een kist saten, waer van den gevangen eene gans voor hem heeft behouden.
Alle 't welke sijnde zaken van seer quade en pernicieusen gevolgen, die in een land van justitie niet kunnen nog te mogen werden geleeden, maar anderen ten exemple dient te worden gestraft. Mits welke, soo concludeert den heer Eysser (nomine officii) dat den gevangen bij sententie van heeren Schepenen sal werden gebannen uyt den Lande van Holland ende Westvriesland
fol. 165 mitsgaders den gestigte van Utrecht voor den tijd van vijff en twintig jaren ofte sodanigen straffe, correctie en poene als U Edele Agtbaren na exigentie van saken bevinden sullen te behooren. Dat wijders den gevangen zal werden gecondemneert in de costen en misen van justitie ter tauxatie en moederatie van heeren Schepenen.

Schepenen houden den voorn. crimineelen eysch in advis.

[1] Geen datum vermeld, deze moet liggen tussen 30 januari, het plegen van het delict, en 20 februari 1741, de volgende rechtdag.
[2] Maandag 20 februari 1741.
[3] *GTB*. Kooiman; Kooiker, een persoon die een eendenkooi houdt.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 165

Regtdag den 24 february 1741.[1]
Praesent de heeren Bailliu en
Schepenen demptis de heeren van
Erckel & Roels

De heer Bailliu Louis de Groet, Bailliu dezer
stad &. nomine officii Eysser in cas crimineel
contra
Pieter Temans gevangen op de
poorte alhier, omme uytinge van
advis & vonnisse te versoeken.

Schepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende den crimineelen eysch van de heer Louis de Groet, Bailliu der stad Schoonhoven, Haastrecht en den Lande van Belois, nomine officii Eysser contra Pieter Temans gevangene op de poorte alhier, ende gehoord des gevangens vrijwillige confessie, praefereerende gratie voor rigueur van justitie, doende niettemin regt condemneeren den gevangene mits dezen omme den
fol. 165v tijdt van ses weeken geboeyt te moeten blijven zitten te water en te brood, zonder dat hem andere spijse zal worden gegeeven, en condemneeren denzelven gevangene wijders in de kosten en misen van justitie. Actum bij de heeren Guilliam Verhaar, Jan Groenevelt, Johannes van Salen, Cornelis Brouwer & Adriaan Graver, Schepenen der stad Schoonhoven op den 23 february 1741, en geponuncieert den 24 ditto.

In kennisse van mij secretaris
J. Oostendorp

fol. 166

Regtdag van Schepenen
den 28 november 1741.[2] Praesent
de heeren Bailliu, & Schepenen
alle, demptis de heeren Groenevelt,
Roels & Graver

De heer Bailliu Louis de Groet,
Bailliu der stad Schoonhoven
Haastrecht & den Lande van Belois,
nomine officii Eysser & aanklager
in cas crimineel
contra
Jan van Bokkum gevangene
op de poorte dezer stad, E.D.

Den heer Eysser zegt conform de waarhijd dat den gevangene Jan van Bockkum, geboortig van Loon op Zand, oud in de sestig jaaren, op sondag den 24 september 1741 voor middernagt uyt het regthuys van Willige Langerack door de Lopikerpoort met sijn dogter in de stad is gekomen, & een gedeelte van de Lopikerstraat passeerende vervolgens de Lange Weystraat ingegaan is. Dat Willem de Vos bij hem gevangene ontrent het huys van Reyer Dirksz. Evegroen is gekomen, zonder dat den gevangene zegt te weeten off voorn. Willem de Vos uyt zig zelfs is gekomen dan off hij gevangene
fol. 166v Willem de Vos heeft geroepen. Dat Willem de Vos sijn gevangens dogter aldaar op een ontfatsoenlijke wijse zoude hebben aangetast, en haar een slag zoude hebben gegeven dat zij agterover op de straat rolde. Dat dan gevangene Willem de Vos daar over aanspreekende, door denzelven gedrijgd zoude zijn van op dezelve wijse gehandeld te zullen werden indien den gevangene niet stil sweeg. Dat hij gevangene daar op toornig werdende sijn mes heeft getrokken en gemelde Willem de Vos daarmede een steeck in de buyck heeft toegebragt; Alles breder blijkende bij des gevangens vrijwillige & onderteekende confessie voor U Edele Agtbaren op den 22 november laastleden, waartoe ten dezen werd gerefereerd, en aan welke wonde den meervoorn. Willem de Vos op den 28 september 1741 gestorven is. Alle het welke zijnde zaken van zeer quade & pernitieusen gevolgen, welke in een land van justitie niet konnen werden geleden maar andere ten exempel diendt te werden gestraft. Mits welke zoo concludeert den heer Eysser nomine officii dat den gevangene zal werden gebragt ter plaatste daar men alhier gewoon is crimineele justitie te doen, ende aldaar met de koorde te werden gestraft, dat er de dood na volgt. Dat wijders den gevangene zal werden gecondemneert in de costen & misen van justitie, ter tauxatie

[1] Vrijdag 24 februari 1741.
[2] Dinsdag 28 november 1741.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 167 en moderatie van dezen Edelagtbare Geregte, ofte wel andersints in zodanige arbitrale doodstraff als dezen Edelagtbare Geregte naar exigentie van zaken zal bevinden te behooren.

Schepenen in staate tot dat het collegie compleet zal zijn, als wanneer mede te gelijk zullen werden geciteert de laast affgegane Schepenen van den jaare 1740, omme der zelver praeadvies te hooren.

fol. 167

Vergadering van Schepenen den 5 december 1741.[1]

Praesent de heeren Schepenen & laast affgegane Schepenen geciteert zijnde omme te disponeeren in de zaake van den heer Bailliu contra Jan van Bockkum, zoo zijn gecompa-reert de heeren regeerende Scheepenen alle dempto de heer Graver; en van de heeren Oud-schepenen van der Helling, zijnde de heeren Brouwer & van den Bosch, laast afgegane Schepenen absent

Den heer Oud-schepen van der Helling door den heer Praesident voorgedragen zijnde tot wat ijnde Sijn Edele nevens de absente heeren Oud-schepenen was geciteert, en daar op gelet en zijnde de vrijwillige & ondertekende confessie van den gevangene, nevens den crimineelen ijsch van den heer Bailliu, is desselfs praeadvies daar op gerequireert, dog heeft Sijn Edele zig hier van beleefdelijk geëxcuseert, & deze zaak geheel aan heeren regeerende Schepenen over gelaten.
fol. 167v Vervolgens zijn gecommiteert de heeren Schepenen Guilliam Verhaar Vice-praesident & Jan Groenevelt nevens den secretaris Oostendorp, om zig te vervoegen ten huyze van den heer Graver, die wegens indispositie absent was, omme in te nemen desselfs advis, welke jongste heer Schepen heeft gedeclareert dat Sijn Edele zig volkomen conformeerde met het geen bij eenparigheyd off pluraleteyt van de ses aanwezende heeren Schepenen zoude werden geconcludeert. Het welk alzoo door de heeren gecommitteerdens is gerapporteert. Waar op verders omvrage zijnde gedaan ten principaale als na rijpe delibratie van rade, met volkome eenparigheyd van alle leden op de overgeleverde crimineele eysch van den heer Bailliu gearresteert de naarvolgende sententie:

Schepenen der stadt Schoonhoven gesien den crimineelen eysch van den heer Bailliu Louis de Groet contra Jan van Bokkum gevangene op de poorte dezer stadt, en gehoord des gevangens vrijwillige confessie, doende regt uyt den name ende van wegens Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Holland & Westvriesland, hebben den gevangene gecondemneert, gelijk Haar Edele Agtbaren dezelve condemneeren mits dezen, omme gebragt te werden ter plaatse daar men alhier gewoon is crimineele justitie te doen, en aldaar met den swaarde te werden gestraft dat er de dood na volgt; En condemneeren den gevangene wijders de kosten & misen van justitie.
Ontseggen den heere
fol. 168 Eysser sijnen verdere eysch & conclusie ten lasten van den gevangene gedaan ende genomen.
Actum coram den heeren Cornelis Beekesteyn, Guilliam Verhaar, Jan Groenevelt, Johannes van Salen, Cornelis Roels heere van Waarder, & Cornelis Brouwer, Schepenen der stad Schoonhoven op den 5 december 1741.

In kennisse van mij
J. Oostendorp

gepronuncieert en geexecuteert den 13 december 1741

Gepronuncieerde sententie van Jan van Bockkum

Alzoo Jan van Bockkum geboortig van Loop op ’t Zand, oud in de 60 jaaren gevangene op de poorte dezer stad, buyten pijn & banden van ijsere, bekend ende beleeden heeft, dat hij gevangene op sondag den 24 september dezes jaars, voor middernagt uyt het regthuys van Willige Langerack door de Lopikerpoort met sijn dogter in de stad is gekomen, ende een gedeelte van de Lopikerstraat passeerende, vervolgens de Lange Weystraat is ingegaan. Dat Willem de Vos bij hem gevangene ontrent het huys van Reyer Evegroen van agterop is gekomen, zonder dat hij gevangene zegt te weeten off Willem de Vos uyt zig zelfs is gekomen, dan off hij gevangene Willem

[1] Dinsdag 5 december 1741.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

de Vos heeft geroepen. Dat Willem de Vos sijn gevangens dogter aldaar op een ontfatsoenlijke wijse zoude hebben aangetast, en haar een slag hadde gegeven dat zij over de straat rolde. Dat dan gevangene Willem de Vos daarover aanspreekende, door gemelte Willem de Vos gedrijgd zoude zijn van op dezelve wijse gehandelt te zullen worden, indien den gevangene niet stil sweeg. Dat hij gevangene daar op toornig wordende, sijn mes heeft getrokken en den voorn. Willem de Vos daarmede een steeck inden onderbuyck heeft toegebragt, aan welke wonde denzelven Willem de Vos op den 28 september daaraanvolgende is komen te overleyden. Alle het welke zijnde zaken van zeer kwade en pernicieuze gevolgen welke in een land van justitie niet konnen werden getolereert, maar anderen ten exempel moeten werden gestraft; Zoo is 't dat de heeren Schepenen der stad Schoonhoven, gesien hebbende den crimineelen eysch & conclusie van den heere hoofdofficier, & gehoord de vrijwillige confessie van den gevangene, doende regt uyt den name & van wegens haar edel groot mogende de Heeren Staten van Holland & Westvriesland, denzelven gevangene hebben gecondemneert, zoo als Haar Edele Agtbaren hem condemneeren mits dezen, omme gebragt te werden ter plaatse daar men alhier gewoon is crimineele justitie te doen, en aldaar met den swaarde te werden gestraft dat er de dood na volgt, en condemneeren den gevangene wijders in de kosten ende misen van justitie, voorts ontzeggen etc. als vorige pagina vso.

In kennisse van mij
J. Oostendorp

gevangen den 25 september 1741
geëxecuteert den 13 december 1741

Schepenen verklaren dat den gevangene haars wetens geene goederen is hebbende.

fol. 168v

Vergadering van Schepenen den 29en januari 1743.[1] praesent alle.

De heer Praesident van den Bosch geeft aan heeren Schepenen kennisse dat, wegens absentie van den heer Bailliu door desselfs indispositie, Sijn edele aan het collegie moeste overdraagen dat wijl het bijna door de gantsche stad bekend was dat eenen Griffel Sutton, & Gerrit Breymans, alias het Manneke, bijde soldaten onder de compagnie van den capiteyn van Emmerick, guarisoen houdende binnen deze stad, enig hout van het beslotene erff van den timmerman Pieter Reyerkerk in de Koestraat nu onlangs hadden gestolen, en zeer gesuspecteert wierden van andere notabele dieverijen, off niet door Haar Edele Agtbaren order behoorden te werden gesteld de voorn. twee soldaten te doen apprehendeeren & in strikte geyseling te brengen.
Waar op gedelibreert zijnde, is den heer commandant Leyendekker versogt de twee voorn. personen in arrest te doen nemen & provisioneel inden Blauwe Tooren te plaatsen. 't Welk bij Sijn Edele is aangenomen te zullen effectueeren.
En zijn vervolgens de voorn. twee personen, die zig eenige dagen hadden geabsenteert, door den heer commandant op den 2 february gesaiseert, & provisioneel inden Blauwe Tooren gezet, en des anderen daags aan heeren Schepenen overgegeven, waarvan Griffel, op de Vrouwepoort is gebragt, en het Manneke in de gevankenisse onder 't raadhuys.
Op den 4 february heeft de heer Praesident aan Schepenen gecommuniceert dat Zijn Edele aan de heer Bailliu kennisse hadde gegeven wegens de apprehensie van de voorn. gevangens, welke door indispositie van hem, heer Bailliu, nu door heeren Schepenen zoude moeten werden geexamineert, dog dat met Sijn Edele was geconvenieert dat alle den proceduren tegens de voorn. gevangens zouden werden gehouden op de naam van de heer Bailliu ratione officii Eysser. 't Welk ook in dier voegen is gearresteert.

fol. 169

Regtdag den 21 februari 1743.[2] Praesent de heeren Schepenen alle

De heer Louis de Groet, Bailliu der stad Schoonhoven, Haastrecht en den Lande van Belois, ratione officii Eysser in cas

[1] Dinsdag 29 januari 1743.
[2] Donderdag 21 februari 1743.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

crimineel
contra
Griffel Sutton, geboortig van
Schoonhoven, timmerman, oud
omtrent 29 a 30 jaren, soldaat in
het regiment van de luytenant generaal
Baron Eck van Panthaleon onder
de compagnie van den capiteyn Stephanus
van Emmerick, guarnisoen houdende
binnen deze stad, & jegenwoordig
gevangene op de poorte alhier
E.D.

Den heer Eysser ratione officii diend van sijnen eysch concludeert als in geschrifte, levert wijders dezelve over, nevens de vrijwillige confessie van den gevangenen en versoekt daar op regt ende expeditie van justitie.

Omme welken eysch te fundeeren, deede den heer Eysser ratione officii zeggen, conform de waarheyd: Dat den gevange in
fol. 169v in den jaare 1740 zig niet ontsien heeft om met Pieter van Duuren meedegevangene de huysen van de heer Peursum aan den Ouden Haven alhier, te steelen een partije lood van onterent 10 lb.

Dat den gevangene wijders met Pieter van Duuren van het thuynhuys van Cornelis van Veensbergen in de Willige Steeg onder den gestigte van Utrecht in twee verscheydene reysen heeft gestolen een partije lood van ruym 70 lb.

Dat den gevangene al verder inden jaare 1741 uyt de vensterbanken van het huys van Hendrick Swartsenburg in de Lopikerstraat heeft gestolen enige reepen lood van ontrent 5 lb.

Dat den gevangene al verder met Gerrit Breymans, meedegevangene van het thuynhuysjen van de heer van Leur in de Korte Weystraat in verscheydene reysen heeft gestolen diversse stukken lood van 10 à 12 lb.

Dat den gevangene met Gerrit Breymans wijders heeft gestolen 2 houten balken in de Havestraat, toebehorende Cornelis Cock.

Dat den gevangene met sijn voorn. meede complice Gerrit Breymans inden jaare 1742 een brandleer uyt den Doelen heeft genomen & daarmede is geklommen op het pakhuys van Cornelis Cock aan de Oude Haven, en aldaar heeft gestolen ontrent 15 à 16 lb. loodt.

Dat hij gevangene met Pieter van Duuren van het beslotene erff van Gerrit Smitman aan de Oude Cingel bij de Kruyspoort heeft gestolen een leer van 18 sporten om sijne looddieverijen daar mede te pleegen aan ’t thuynhuys van Vaansbergen.

Dat hij gevangene als verder uyt de houtschuur van gemelte Gerrit Smitman heeft gestolen enige timmermans gereedschappen.

Dat hij gevangene andermaal met denzelve Pieter van Duuren in de schuur van de voorn. Smitman is gekomen & daar uyt nog een leer heeft gestolen van 28 sporten tot pleeginge van lootdieverije aan het huys van de heer van Peursum.

fol. 170 Dat hij gevangene met sijn meede complice Gerrit Breymans van het huys bewoond wordende door Jacobus de Kromme op de Haven alhier heeft gestolen een lode back van ontrent 16 lb.

Dat hij gevangene met sijn meede complice Pieter van Duuren al verder van het huys van de heer van de Leur in de Lange Weystraat binnen dezen stad heeft gestolen een swaare lode pijp & back, wegende circa 80 lb.

Dat hij gevangene al verder met dezelve sijne meedemakker Pieter van Duuren ontrent een jaar geleden over de muur van het voorn. huys is geklommen, en een raam van de agterkamer op de thuyn uytkomende heeft opgeschoven, & de blinden die met een ijsere boom van binnen gesloten waren, zodanig hadden doen buygen & wijken, dat Pieter van Duuren daardoor was gekropen, en de ijzere boom van binnen hadde losgemaakt, en hij gevangene vervolgens mede door de geopende blinden van het voorn. raam is geklommen & uyt de gemelte kamer verschijde stukken tin & een kopere kandelaar met enig porcelijn hadde gestolen.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Dat hij gevangene al verder van het voorn. huys in verschijde malen heeft gestolen het loot van de vensterbanken als mede van de agterpoort van de grote thuyn etc.

Dat hij gevangene in de maand mey van den jaar 1742 met Pieter van Duuren van de hofstede en bouwhuysinge van den heer van Leur in de Cromme onder Sevender heeft gestolen verscheyde stukken loodt van de schoorsteen en het dack, ten gewigte van ruym 50 lb.

Dat hij gevangene laastelijk in de maand january dezes jaars 1743 geadsisteert met Gerrit Breymans met een gestole leer van het erff van Willem Brouwer is geklommen over en in de houtloots van Pieter Reyerkerk in de Koestraat binnen deze stad. Dat hij gevangene uyt die
fol. 170v beslotene houtloots heefd gestolen twee grijne planken, een eyke balkjen, nevens een oude spil van een wenteltrap, met een leyn van de houtwagen.

Alles breeder blijkende bij de vrijwillige confessie van de gevangen aan heeren Schepenen gedaan.

Alle 't welke zijnde zaken van zeer quade gevogen die in een land van justitie niet kunnen werden getolereert maar anderen ten exempel dienen te werden gestraft, mits welke zoo concludeert den heer Eysser ratione officii dat den gevangene zal werden gebragt ter plaatse alwaar men gewoon is alhier crimineele justitie te doen, ende aldaar met de koorde te werden gestraft dat de dood na volgt. Dat vervolgens sijn gevangens doode lighaam op het ordinare galgeveld dezer stad aan een galge zal werden gehangen anderen ten afschrik. Ende dat wijders den gevangene zal werden gecondemneert in de costen & misen van justitie.
was geteekent Louis de Groet

Schepenen houden den voorn. crimineelen eysch in advis.

fol. 171

Idem ratione officii eysser in cas
crimineel
contra
Gerrit Breymans alias het Manneken geboortig van
Aldekerk in het Brandenburgse
oud 34 jaren, soldaat
in het regiment van den luytenant generaal
Baron Eck van Panthaleon, onder
de compagnie van den capiteyn van Emmerick
guarnisoen houdende binnen deze stad
jegenwoordig gevangene onder den
raadhuyse alhier. E.D.

Den heer eysser ratione officii diend van sijnen eysch, concludeert als in geschrifte, levert wijders dezelve over nevens de vrijwillige confessie van den gevangene, & versoekt daar op regt ende expeditie van justitie.

Omme welken eysch te fundeeren, deede den heer Eysser ratione officii zeggen conform de waarheyd:

Dat den gevangene zig niet ontzien heeft, inden jaar 1743 eenen Griffel Sutton, sijn gevangens meedemakker te adsisteeren en te helpen in het steelen van een parthije lood van het thuynhuys van de heer van Leur in de Korte Weystraat alhier.

Dat den gevangen gemelte Griffel Sutton al verder heeft geadsisteert in het steelen van het lood van het pakhuys van Cornelis Cock aan de Oude Haven, binnen deze stad, nadat den gevangene met sijn voorn. meedemakker daar ter eerst een brandleer uyt den Doelen hadden genomen.

Dat den gevangene nog met denzelven Griffel Sutton heeft gestolen 2 balken van Cornelis Cock in de Havestraat, waarvan hij gevangene een balk heeft in sijn huys gebragt, & Griffel de andere balck.

fol. 171v Dat den gevangene al verder sijn voorn. makker heeft geadsisteert in het steelen van de lode back van de huysinge bewoond door Jacobus de Cromme aan de Westzijde van de Haven binnen deze stad.

Dat hij gevangen al verder bij de lijmmakerij onder Zevender heeft gestolen eenige boere hordens[1].

[1] *GTB*. Horde; Een, uit met rijs omvlochten staken bestaand, plat vlechtwerk dat hetzij los en verplaatsbaar is.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Dat den gevangene in de maand van january dezes jaars 1743 met sijn voorn. makker Griffel Sutton heeft gestolen een leer van het erff van Willem Brouwer in de Nes.

Dat hij gevangene met sijn voorn. makker met die leer is gegaan naar de beslotene houtloots van Pieter Reyerkerk in de Koestraat binnen deze stad.

Dat hij gevangene met sijn makker die leer gesteld heeft tegens de voorn. houtloots. Dat Griffel Sutton met die leer vervolgens over de heyning van die beslotene houtloots is geklommen, terwijl hij gevangene van buyten op de straat voor de loots oppaste. Dat Grifffel Sutton overgeklommen zijnde hem gevangene toeriep en vraagde: Wat houd willen wij neemen. Dat hij gevangene daar op antwoorde: Al wat je wilt. Dat Griffel Sutton daar op twee planken & twee stukken hout nevens een leyn of touw aan hem gevangene over den heyning heeft toegestoken, 't welk hij gevangene alles heeft aangenomen. Ende wijders van die gestole goederen heeft meede gedeelt. Dat hij gevangene ook de leer van buyten aan Griffel Sutton heeft toegerijckt om weder uyt de loots te klimmen.

Alle het welke zijnde zaken van zeer quade en
fol. 172 pernicieuse gevolgen, die in een land van justitie niet konnen werden geleeden maar anderen ten exempel dienen te werden gestraft; mits 't welke zoo concludeert den heer Eysser ratione officii dat den gevangene zal werden gebragt ter plaatse alwaar men alhier gewoon is crimineele justitie te doen, en aldaar met de koorde te werden gestraft dat er de dood naar volgd. Dat wijders den gevangene zal werden gecondemneert in de costen & misen van justitie, ofte wel anders tot zodaninge arbitraire correctie & straffe als heeren Schepenen naar exigentie van zaken zullen oordeelen te behooren etc.

was getekent: Louis de Groet

Schepenen houden de voorn. crimineelen eysch meede in advis.

fol. 172v **Vergadering van Schepenen**
den 22 februari 1743.[1] praesent allen

Bij het laaste examen van Griffel Sutton, zoo heet dezelve als meede complice van verscheyde sijne diefstallen genoempt den persoon van Pieter van Dueren, in de wandeling genaampt het Mofgen, soldaat in de compagnie van den capiteyn van Emmerick, dog voor jegenswoordige zig onthoudende buyten dezen stad; en heeren Schepenen geinformeert zijnde dat zig te Oudewater off Gouda ophield, is aan de respectieve heeren Baillius van de voorn. steden bij missiven versogt op de gemelte persoon te inquireeren, & zoo wanneer aldaar mogte gevonden worden, dezelve te apprehenderen & in beslotene hegtenisse te brengen.

Vervolgens aan heeren Schepenen met zeekerhijd gebleeken zijnde, dat de voorn. Pieter van Dueren zig actueel als pijpmaker tot Gouda was onthoudene, is door Haar Edele Agtbaren bij de indispositie van de heer Bailliu, versogt en gecommiteert de heer & mr. Jan van Noten, regeerend schepen deser stad, om van den Edelagtbare Geregte der stad Gouda alle nodigen informatien ende adsistentie te versoeken tot het ontdekken ende apprehenderen van den voorn. delinquant, & na de apprehensie met permissie van den Edele Geregte, dezelve pede ligato[2] herwaarts te doen transporteren; Het welk ook door welgemelte heer van Noten ten diensten van de justitie zijnde geaccepteert, was den voorn. Pieter van Dueren nets voor het arrivement van voorn. heer te Gouda door den heer Bailliu Snels geapprehendeert[3] is, & onder een acte van non praejuditie aan den heer van Noten overgegeven, & deze namiddag pede ligato alhier getransporteert, & provisioneel in de gevankenisse onder den raadhuyse geplaast. Van welke bij apprehensie & extradictie van Noten omstandig rapport gedaan zijnde, is Sijn Edele door het volle collegie bedankt voor desselfs moeyte & vigilantie ten dienste van de justitie gedaan.

fol. 173 **Regtdag den 6 maart 1743.**[4]
Praesent de heeren Schepenen
alle

[1] Vrijdag 22 februari 1743.
[2] Pede ligato; met geboeide voeten.
[3] Niet vermeld in de Goudse vonnisboeken.
[4] Woensdag 6 maart 1743.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

De heer Louis de Groet, Bail-
liu der stad Schoonhoven, Haastrecht
& den Lande van Belois,
ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Pieter van Duuren alias het
Mofje, geboortig van Stralen,
in Spaans Gelder, oud ontrent 24 jaaren,
zijnde soldaat in het regiment van
de luytenant generaal Baron Eck van
Panthaleon, onder de compagnie van de heer
capiteyn Stephanus van Emmerick, guarni-
soen houdende binnen deze stad, jegenwoordig
gevangene op de poorte alhier E.D.

Den heer Eysser ratione officii diend van sijnen eysch, concludeert als in geschifte, levert wijders dezelve over, nevens den vrijwilige confessie van den gevangene, & versoekt daar op regt.

Omme welken eysch te funderen dede den heer Eysser ratione officii zeggen conform de waarheyd: Dat den gevangene zig niet ontsien heeft nu ontrent twee jaaren geleeden met Griffel Sutton van het thuynhuys van Cornelis van Veensbergen in de Willige Steeg onder de gestigte van Utrecht te steelen een groote quantiteyt loot, zooveel als een karel dragen konde.

fol. 173v Dat hij gevangene met sijnen voorn. meedemakker andermaal van het gemelte thuynhuys het nog resterende loot gestoolen heeft.

Dat hij gevangene met sijn voorn. makker uyt de beslooten houtloots off schuur van Gerrit Smitmans in twee verscheyden reysen heeft gestolen twee leeren, die eene van 18 sporten en de andere van agtentwintig sporten tot het plegen van hunne lootdieverijen.

Dat hij gevangene die leer van 18 sporten in sijn huys heeft gelegt, en naderhand dezelve leer beneden aan den buyttenbarm[1] van 's Lands Wall bij den beer[2] heeft weggelegt en naderhand dezelve in het water heeft gesmeten.

Dat hij gevangene met sijnen voorn. makker van een der huysen van de heer Peursum aan de Oude Haven binnen deze stad heeft gestolen ontrent 10 lb. loodt.

Dat hij gevangene al verder uyt den Hemschen boomgaart heeft gestolen een esseboom, en eenige manden appelen, welke appelen door hem gevangene alhier op de Markt zijn te koop gebragt.

Dat hij gevangene al verder met sijnen voorn. meedemakker Giffel Sutton van het groote huys van den heer van Leur in de Lange Weystraat binnen deze stad heeft gestolen een lode pijp & back wegende circa 80 lb.

Dat hij gevangene al verder met dezelve sijne makker ontrent een jaar geleden over de muur van het voorn. huys is geklommen en een raam van den agterkamer op de thuyn uytkomende, heeft opengeschoven

fol. 174 en in dezelve kamer waar van hij gevangene eerst met geweld het blind & den ijseren boom hadde doen buygen & wijken, is ingekropen, en den ijseren boom van binnen heeft losgemaakt en vervolgens daar uyt gestolen verscheyden stukken tin, met een kopere kandelaar & enig porcelijn.

Dat hij gevangene al verder in de laast gepasseerde maand mey met sijne voorn. meede complice Griffel Sutton van de hofsteede van de heer van Leur in de Cromme heeft gestolen een stuk loot dat tegen de schoorsteen van het bouwhuys lag, met nog enig andere stukken loot, wegende te zamen ruym 50 lb.

Allen 't welke zijnde zaken van zeer quade ende pernicieuse gevolgen die in een land van justitie niet kunnen werden geleeden, maar anderen ten exempel dienen te werden gestraft; mits 't welke zoo concludeert den heer Eysser ratione officii: Dat den gevangene zal werden gebragt ter plaatse alwaar men alhier gewoon is crimineele justitie te doen, ende aldaar met de koorde gestraft te

[1] *GTB*. Barm; Berm, walrand, een ophoging van aarde langs het water.
[2] *Ibidem*. Beer; een gemetselde dam in een vestinggracht.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

werden, dat er de dood na volgt, dat vervolgens sijn gevangens doode lighaam op het ordinaris galgevelt dezer stad aan een galge zal werden gehangen anderen ten afschrik, ende dat wijders den gevangene zal worden gecondemneert in de costen ende misen van justitie.

was geteekent Louis de Groet

Schepenen bevorens op deze, & de twee vorenstaande crimineelen eysschen te disponeren, vinden goed dat alle de stukken zullen worden gesteld in handen van neutrale voorname Regtsgeleerden, omme daar op der zelver advis in te nemen.

fol. 174v

Vergadering van Schepenen op den 18 maart 1743[1] praesent allen

Gelesen het advys van de heeren Kruger & Toornberg op de drie vorenstaande crimineelen eysschen van den heer Bailliu contra Griffel Sutton, Pieter van Duuren & Geerit Breymans

Waar op gedelibreerd wordende, zijn naa rijpe deliberatie van raade gearresteerd de navolgende sententien

Sententie van Griffel Sutton

Alzoo Griffel Sutton, geboortig van Schoonhoven, timmerman, oud ontrent 29 a 30 jaaren & soldaat onder het regiment van den heer luytenant generaal Baron van Eck van Pantheleon onder de compagnie van den heer capiteyn van Emmerick, guarnisoen houdende binnen deze stad, jegenswoordig gevangene op de poorte alhier, buyten pijne en banden van ijsere bekend ende beleeden heeft, dat hij gevangene inden jaare 1740 zig niet ontsien heeft om met Pieter van Duuren, meedegevangene van een van de huysen van de heer Peursum aan de Oude Haven binnen deze stad, te steelen een partije loot van ontrent 10 lb. Dat hij gevangene wijders, vide pagina 169 verso ende pagina 170. Alle het welke zijnde zaken van zeer quade en pernicieuse gevolgen, die in een land van justitie niet kunnen werden getolereert maar anderen ten afschrik & exempel moeten werden gestraft:

Zoo

fol. 175

Zoo is ’t dat de heeren Schepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende den crimineelen eysch & conclusie van den heere Louis de Groet, Bailliu der stad Schoonhoven Haastrecht & den Lande van Belois, ende gehoord de vrijwillige confessie van den gevangene, doende regt uyt den name & van wegen Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Holland & Westvriesland, den voorn. gevangene Griffel Sutton hebben gecondemneert, zoo als Haar Edele Agtbaren hem condemneeren mits dezen; omme gebragt te werden ter plaatse daar men alhier gewoon is crimineele justitie de doen en aldaar met een strop om den hals onder de galge te werden gesteld en aldaar aan de galge vastgemaakt, vervolgens met dezelve strop om de hals aan een paal met roeden wel strengelijk te werden gegesselt, en met het stadswapen gloeyent op sijn rugge gebrandmerkt. Bannen voorts den gevangene ten eeuwigen dage uyt den landen van Holland & Westvriesland mitsgaders den gestigte van Utrecht, zonder oyt daar weder binnen te mogen komen op poene van swaarder straffe, & condemneeren hem wijders in de kosten & misen van justitie. Ontseggen den heer Officier sijnen verderen eysch & conclusie tot laste van den gevangene gedaan en genomen. Aldus gedaan & gearresteert bij de heeren Schepenen alle, op den 18e maart 1743.

In kennise van mij J. Oostendorp

Gepronunchieert & geëxecuteert den 3 april 1743.
gevangen den 2 february & uytgegaan den 3 april 1743.
Schepenen verklaren det den gevangene haares weetens geene goederen is hebbende.

fol. 175v

Sententie van Pieter van Duuren alias ’t Mofje

Pieter van Duuren, alias het Mofje, geboortig van Stralen, in Spaans Gelder, oud ontrent 24 jaaren, soldaat in het regiment van den heer luytenant generaal Baron van Eck van Panthaleon, onder de

[1] Maandag 18 maart 1743.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

compagnie van den heer capiteyn van Emmerick, guarnisoen houdende binnen deze stad, jegenwoordig gevangene op de poorte alhier, buyten pijne & banden van ijsere bekend ende beleeden heeft dat hij gevangene zig niet ontsien heeft nu ontrent twee jaaren geleeden, met Griffel Sutton, meedegevangene van het thuynhuys van Cornelis van Veensbergen in de Willige Steeg onder den gestigte van Utrecht te steelen een groote quantitieyt loodt zo veel als een karel dragen konde etc. etc. etc. vide pagina 173 verso & 174.

Alle het welke zijnde zaken van zeer quade & pernicieuse gevolgen die in een land van justitie niet kunnen werden getolereert, maar anderen ten exempel behooren te werden gestraft.

Zoo is 't dat de heeren Schepenen der stad Schoonhoven, gesien hebbende den crimineelen eysch & conclusie van den heer hoofdofficier en gehoord de vrijwillige confessie van den gevangene doende

fol. 176 doende regt uyt den name & van wegen Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Holland en Westvriesland, den voorn. gevangene Pieter van Duuren hebben gecondemneert, gelijk Haar Edele Agtbaren hem condemneeren mits dezen, omme gebragt te werden ter plaatse, daar men alhier gewoon is crimineele justitie de doen, en aldaar met een strop om den hals onder de galge te werden gesteld & aan de galge vastgemaakt, vervolgens met dezelve strop om den hals aan een paal met roeden wel strengelijk te werden gegesselt, en met het stadswapen gloeyent op sijn rugge gebrandmerkt. Bannen voorts hem gevangene ten eeuwigen dage uyt den Lande van Holland & Westvriesland, mitsgaders den gestigte van Utrecht, zonder oyt daar weder binnen te mogen komen op poene van swaarder straffe, ende condemneeren hem wijders in de costen & misen van justitie. Ontseggen den heer Bailliu sijnen verderen eysch & conclusie tot lasten van den gevangene gedaan ende genomen. Aldus gedaan & gearresteert bij den heeren Schepenen alle op den 18e maart 1743.

In kennise van mij J. Oostendorp

Gepronuncieert end geëxecuteert op den 3 april 1743.
gevangen den 21 february en uytgegaan den 3 april 1743.
Schepenen verklaren dat den gevangene hares weetens geene goederen is hebbende.

fol. 176v

Sententie van Gerrit Breymans
alias het Manneken

Alzoo Gerrit Breymans, alias het Manneken, geboortig van Aldekerk in het Brandenburgse, oud 34 jaren, soldaat in het regiment van de luytenant generaal Baron van Eck van Panthaleon, onder de compagnie van den heer capiteyn van Emmerick, guarnisoen houdende binnen deze stad, jegenwoordig gevangene op de poorte alhier, buyten pijne & banden van ijsere bekend ende beleeden heeft dat hij gevange inden jaar 1743, zig niet ontzien heeft Griffel Sutton, sijn gevangens meedemakker, te adsisteren en te helpen in het steelen van een parthije lood van het thuynhuys van de heer van Leur in de korte Weystraat binnen dese stad.

Dat hij gevangene dezelven Griffel Sutton alverder heeft geadsisteert etc. etc. etc. vide pagina 171 ende verso.

Alle het welke zijnde zaken van zeer quade gevolgen, die in een land van justitie niet kunnen werden getolereert, maar andere ten exempel dien te worden gestraft:

Zoo is 't dat de heeren Schepenen der stad Schoonhoven, gesien hebbende den crimineelen eysch & conclusie van den heer hoofdofficier ende gehoord de vrijwillige confessie van den gevangene,
fol. 177 doende regt uyt den name & van wegens haar edel groot mogende de Heeren Staten van Holland & Westvriesland, den voorn. gevangene Gerrit Breymans, hebben gecondemneert, gelijk Haar Edele Agtbaren hem condemneeren mits dezen, omme gebragt te werden ter plaatse, daar men alhier gewoon is crimineele justitie de doen, en aldaar aan een paal met roeden wel strengelijk te werden gegesselt. Bannen voorts hem gevangene voor den tijd van tien agtereenvolgende jaaren uyt den Lande van Holland & Westvriesland mitsgaders den gestigte van Utrecht, zonder ondertussen daar weder binnen te mogen komen op poene van swaarder straffe, & condemneeren hem wijders in de costen & misen van justitie. Ontseggen den heer Bailliu sijnen verderen eysch ende conclusie tot laste van den gevangene gedaan en genomen.
Aldus gedaan & gearresteert bij de heeren Schepenen alle op den 18e maart 1743.

In kennise van mij J. Oostendorp

Gepronuncieert & geexecuteert den 3 april 1743.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

gevangen den 2 february & uytgegaan den 3 april 1743.
Schepenen verklaren dat den gevangene haares weetens geene goederen is hebbende.

fol. 177v

Vergadering van de heeren Bailliu & Schepenen den 15 july 1744.[1]

Sententie van Jacoba van Duyn oud ontrent 18 jaaren geboortig van Schoonhoven en gedetineerde onder den raad-huyse alhier

Alzoo Jacoba van Duyn, oud ontrent 19 jaren geboortig van Schoonhoven jegenwordig gedetineerde onder den raadhuyse der stad voor heeren Schepenen-commissarissen ter judicature[2] van zaken concerneerende de gemeene lands middelen binnen deze stad Schoonhoven & ressorte van dien, buyten pijne & banden van ijsere heeft bekend ende beleden, dat zij gedetineerde 't zedert enige weeken haar werk hadde gemaakt van dagelijks op diversse rijsen brood van het stigt ter smokkel te brengen binnen deze stad, en het zelve brood als dan uyt te venten & te verkoopen; Dat zij gedetineerde op vrijdag den 19 juny dezes jaars 1744, des morgens met vier broden van Willige Langerack op het stigt, de Lopikerpoort alhier willende inkomen, alstoen door een bediende van den impostmeester Coenraad Wilborn haar gedetineerde de voorn. broden waren affgenomen, met een recommandatie en waarschouwinge van zulxs in 't vervolg noyt meer de doen, onder bedrijginge van haar andersints in persoon te zullen aanhouden; Dat zij gedetineerde des niet jegenstaande nog dien zelven avond op Willige Langerack voorn. gekogt hebbende

fol. 178 agt tarwebroden wegende yder circa drie ponden, ontrent ten tien uuren met haar suster, genaampt Trijtje van Duyn, welke meede een schoot vol gesmokkelt brood hadde, weder getragt heeft met dezelve broden door de Lopikerpoort dezer stad in te komen; Dat haar gedetineerdens voorn. suster een wijnig voor uyt gegaan zijnde door den bediende van den voorn. impostmeester tussen de buytenste & binnenste poort was aangehouden, dog dat dezelve, haar broden hebbende laten vallen, in de stad gevlugt en het alzoo ontkomen was; Dat zij gedetineerde zulks ziende wel weder te ruggen na buyten hadde willen keeren, edog dat zij door den oppasser Hendrik Civiel was vastgehouden; Dat zij gedetineerde daar op wel getragt hadde haar gesmokkelde brood weg te werpen & zig van het zelve te ontdoen, dog dat zij van de gemelde 8 broden nog een in haar sak hadde gehouden, met het welke nevens nog 5 andere van haar weggesmakte broden (zijnde de twee overige vermist geworden) zij gedetineerde door den voorn. oppasser en 's heeren dienaar Hendrik Mulder in St. Jorisdoelen alhier was gebragt geworden.

En alzoo daar uyt is blijkende dat de gedetineerde haar gewoonte & werk heeft gemaakt van het frauderen van des gemeene lands middelen, ende particulierlijk van het inbrengen van brood van buyten deeze provintie en van het platteland binnen deze stad, waardoor niet alleen de gemeene lands imposten in het gemeen, maar ook deze stad & veele neringdoende luyden vandien in het bijzonder

zeer

fol. 178v zeer merkelijk werden benadrukt, en waar jegens bij de respective placaten en ordonnantien van den souverijn op het allernadrukkelijkste & rigoureuste is voorsien, als zijnde niet alleen bij 't placaat van den 3 augustus 1680 jegens het inbrengen van brood van buyten deze provintie en van het platteland binnen de beslotene steden off jurisdictien vandien boven een boete van ƒ 2000-.- beneden de 100 lb. gestatueerd de straffe van openbaare geseling & bannissement gelijk ook bij het 8en artikel van de ordonnantie op het gemaal, geamplieerd involge haar edel groot mogende resolutie van den 20 juny 1741, gelijke boete en arbitrale straffe zelfs aan den lijve, maar ook bij 't 5e artikel van het nieuwe generaal placaat van den 11 maart 1723 gestatueert dat alle degeenen de welke bevonden zullen worden haar gewoonte te maken off meermaals gepractiseert te hebben zig te laten gebruyken tot het frauderen van des gemeene lands middelen in plaatse van op een erlijke wijse de kost te winnen, zullen werden gegesselt en geconfineert in een tugthuys om met haar handen de kost te winnen, ten minsten voor den tijd van een jaar, zonder dat die tijd met enige geldboete zal mogen werden affgekogt of verkort; Zoo concludeert den heer Eysser ratione officii inden name van de Edel Groot Mogende Heeren Staten van Holland ende Westvriesland dat de gedetineerde ter zake voorsz. ende uytkragte van het voorsz. placaat van den 3 augustus 1689 en het 8en artikel

[1] Woensdag 15 juni 1744.
[2] Schepenen commissarissen ter judicature; Schepenen commissarissen van de rechterlijke macht.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 179 vande voorn. geamplieerde ordonnantie op het gemaal, mitsgaders van het 5e artikel van het generaal placaat, zal worden gebracht ter plaatse alwaar men alhier gewoon is crimineele justitie te doen, ende aldaar openbaarlijk met roeden zal werden gegesselt ende dat de gedetineerde vervolgens zal worden geconfineert in een tugthuys om met haar handen de kost te winnen, ende voorts gebannen uyt den Lande van Hollandt ende Westvriesland respectievelijk voor zodanige tijd van jaaren als heeren Schepenen-commissarissen zullen oordelen te behooren; Dat wijders de gedetineerde zal werden gecondemneert in een boete van ƒ 2000-.- Ende ijndelijk dat de gedetineerde zal werden gecondemneert in de kosten en misen van justitie mitsgaders in de kosten van de gevangenisse, ofte tot anderen etc.

Schepenen-commissarissen der stad Schoonhoven gehoord den crimineelen eysch van den heer Officier Louis de Groet, Bailliu der stad Schoonhoven etc. etc. ratione officii overgelegt, en de confessie van den gedetineerde doende regt uyt den name & van wegens haar edel groot mogenden Condemneeren dezelve om met de houte bollen om den hals de stad rond te gaan, bannen dezelve wijders voor den tijd van tien jaaren uyt den Lande van Holland & Westvriesland mitsgaders den gestigte van Utrecht, zonder ondertussen daar weder binnen te mogen komen op poene van swaarder straffe; Condemneeren dezelve wijders in een boete van ƒ 2000-.- als mede in de kosten & misen van justitie mitsgaders in de costen van de gevangenisse, ontseggen den heer Eysser synen vordere eysch en conclusie tot lasten van den gedetineerde gedaan & genomen. Aldus gearresteert & gepronuncieert den 15 july 1744. Praesent de heeren Schepenen-commissarissen alle dempto de heer Scheltus.

In kenisse van mij J. O.

Schepenen verklaren dat den gedetineerde haares weetens geen goederen is hebbende.

fol. 179v

Regtdag den 8 october 1744.[1] Praesent de heeren
Schepenen Brouwer, van den Bosch
& van Vlissingen

De heer Louis de Groet, Bailliuw
der stad Schoonhoven Haastrecht
ende den Lande van Belois, ratione officii Eysser
en aanklager
contra
Francois Oosterhout wonende
binnen deze stad gedaegde in persoon

Den heer Eysser alvorens eysch te doen versoekt en concludeert dat den gedaegde in persoon zal antwoorden op zodanige articulen als hem van wegen n heer Eysser ratione officii zullen werden voorgehouden, involge het 52 articul van de ordonnantie.

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon verzoekt jegens denzelve het eerste defaut met admissie tot het doen van een tweede citatie ingevolge het 53 articul van de ordonnantie.

Schepenen fiat.

fol. 179v

Vergadering van Schepenen den 19 october 1744.[2] Praesent
alle dempto de heer Scheltus

Gedelibreert zijnde op de requeste van Francois Oosterhout gedaegde in persoon aan Haar Edele Agtbaren gepresenteert, omme ontfangen te mogen werden in submissie, met surcheance immiddels van den Bailliu's regtdag tegens den 26 dezes, hebben heeren Schepenen bij appointementen den gepraefigeerden regtdag gesurscheert en verders de voorn. requeste gesteld in handen van den heer Bailliu om Haar Edele Agtbaren te dienen van dezelver consideratien & berigt. Den heer Bailliu, dienende van berigt, refereert zig nopens het versoek van den suppliant ter discretie van heeren Schepenen, en is daar op den suppliant in submissie ontfangen.

[1] Donderdag 8 oktober 1744.
[2] Maandag 19 oktober 1744.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 180

Vergadering van Scheepenen
den 29 maart 1745.[1] Praesent alle

De heer Louis de Groet geeft aan heeren Schepenen kennisse, dat op gisteren namiddag ontrent ten halff vijff uren hadde doen apprehenderen zeeker persoon genaampt Pieter Hoeymans, oppasser off bediende van den impostmeester Coenraat Welborn, die gezegt word even te voren buyten de Vrouwepoort ontrent het sackkedragershuysje, met sijn hartvanger[2] zodanig te hebben gegrieft den persoon van Jan Huysman, wonende binnen deze stad, dat dezelve nog dezen nagt van sijne ontfangene wonde is komen te overleyden; Versoekende dat den needergeslagene ten overstaan van heeren Schepenen heeden mag werden geschouwen, en den gevangene provisioneel over het geperpetreerde fait gehoord. Welk een & ander versoek bij heeren Schepenen zijnde geaccordeert, is den gevangene Pieter Hoeymans, summierlijk gehoort, en over het gemelte forfait ondervraagt zijnde, heeft alles stoutelijk ontkent, en gezegt dat hij ter plaatse voorn. van een grote menigte volks was omcingelt, die hem hadden geattaqueert, gerukt en geplukt, dat hij gevangene hier op tot sijne defensie sijn hartvanger hadde getrokken, en daer meede in het honderd geslagen, zonder ymand te hebben gestoken of gekwest, en zoo al ymand van de omstanders mogte gekwest zijn, dat die persoon zelfs in sijn gevangens geweer moest gelopen hebben. Waar op weder na de Poort is gebragt, in een strikte gevangenis, buyten acces.

fol. 180v

Vergadering van Schepenen
den 1 april 1745.[3] Praesent alle

Den Bailliu onder eede hebbende doen hooren de personen van Jan Capoen oud ontrent 33 jaaren & Hermanus de Lange oud 29 jaar, beyde wonende binnen deze stad, wegens het voorgevallene op laastleden sondag namiddags tussen den gevangene Pieter Hoeymans en Jan Huysman, hebben zij beyde met veel omstandigheeden eenparig verklaart, te hebben gesien dat den gevangene Pieter Hoeymans na enige woordewisseling met sijn bloote hardvanger Jan Huysman een slag op het hoofd heeft gegeeven, die zig hier op met de vuyst wilde defendeeren, waar op den gevangene verder op den voorn. Jan Huysman is aangevallen en hem met dezelve hartvanger een steek inden buyck heeft toegebragt, waarvan den volgende nagt is overleeden, zonder dat Jan Huysman enig geweer off scherp tegens den voorn. oppasser heeft gebruykt off getrokken, off ymand van de omstanders voor het toebrengen van die steeck den gevangene hebben geattacqueert off enig leet toegebragt.
Is vervolgens den gevangene op articulen gehoort, en niets verders hebbende geconfesseert als in sijne eerste examen, is dezelve tegens de voorn. getuygen geconfronteert, die bij haare consonante depositie hebben gepersisteert, en hem gevangene het fait in facie hebben aangezegt, dog heeft den gevangene alles stoutelijk blijven ontkennen, en is daar op weder na de Poort gebragt. Zijnde aan hem gevangene ook nog vertoont sijne ontwrongene hartvanger, die van beyde zeyden was aangeset, en aan wiens kling duydelijk konde werden gezien, hoe diep het zelve inden buyk van de nedergeslagene hadde gestoken. Welk geweer door den gevangene voor het sijne is erkend.

fol. 181

Vergadering van Schepenen
den 2 april 1745.[4] Praesent allen,
dempto de heer Elias

Ter requisitie van den heer Bailliu de Groet, voor heeren Schepenen gecompareert Jan van Hieren oud 36 jaar, Cornelis Nederberg oud 44 jaar, en Anthony Kleyn oud ontrent 36 jaar, omme onder eede solemneelijk op interrogatorien te werden gehoort, & getuygenisse der waarheyd te geeven ontrent het gepasseerde tussen den gevangene Pieter Hoeymans & Jan Huysman, welke drie getuygen hebben verklaart niet te hebben gesien dat Pieter Hoeymans met sijn hartvanger aan Jan Huysman een steeck in sijn buyck heeft gegeven, maar wel dat den oppasser aan Jan Huysman met sijn hartvanger eenen slag op het hoofd heeft gegeeven, die zig maar alleen met de vuyst zonder enig geweer hadde gedefendeert, dat vervolgens den oppasser met de bloote hardvanger

[1] Maandag 29 maart 1745.
[2] *GTB*. Hartsvanger; Zeker wapentuig (kort zijdgeweer), oorspronkelijk een jachtgereedschap, met een platte, rechte kling,

[3] Donderdag 1 april 1745.
[4] Vrijdag 2 april 1745.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

in de hand stond tegens denzelve Huysman, met een beweging, die haar gedaagdens toescheenen, dat hij oppasser Jan Huysman wilde grieven; dat zijlieden ook die twee personen onder de [vest] hadden zien liggen, en den voorn. oppasser met sijn hartvanger in de hand boven op het lijff van Jan Huisman, die geen het minste geweer in de hand had; dat zij na die actie den hartvanger uyt de hand van den oppasser hebben zien wringen door enige van de omstanders; voorts dat de geheele toegevloeyde meenigte hadde geroepen dat den oppasser Jan Huysman deerlijk hadde gekwest.
Laastelijk heeft den heer Bailliu onder eede doen hooren Corstiaan Hogendoorn oud 19 jaaren, die den hardvanger uyt de hand van Pieter Hoeymans verklaardt te hebben gewrongen, toen dezelve op het lijff van Jan Huysman lag, zonder hem de steeck te hebben sien geeven, maar wel gezien, dat de voorn. oppasser met een gebogen arm de punt van sijn hartvanger regt voor hem hield tegens Jan Huysman, die zonder geweer regt voor hem stond, dat zij daar op beyden onder voet waren geraakt, en dat hij deposant de geheele menigte volks hadde horen uytschreuwen dat Jan Huysman door den voorn. oppasser deerlijk was gestoken.

fol. 181v En is ten zelven dage des namiddags, den gevangene Pieter Hoeymans op vorige articulen nogmaals gehoort, en heeft in substantie op yder articul geantwoord, als in het vorige examen, blijvende het feyt hartnekking ontkennen.
Waar op den heer Bailliu het volgende dictamen[1] heeft laten doen in presentie van den gevangene:

Compareerde voor heeren Schepenen der stad Schoonhoven Jan van Kempen als procureur van den heer Bailliu Louis de Groet ratione officii Eysser & aanklager in cas crimineel contra Pieter Hoeymans bediende van den pagter Coenraat Welborn, jegenswoordig gevangene op de poorte alhier, ende vermits den gevangene bij examinatie, een en andermaal gedaan, hartnekking heeft ontkent saaken & forfaiten, waarvan hij bij praecedente informatien den [regter] genoeg kan werden overtuygt; Zoo versogte de voorn. procureur inden name als boven dat den gevangene mag werden gebragt ter scherper examen en torture.

Schepenen houden het vorenstaande versoek in advis.

fol. 181v **Vergadering van Schepenen den 3 april 1745.**[2] Praesent alle

Gedelibreert zijnde op het vorenstaande dictamen en het versoek [van] [de] [procureur] [van][3] den heer Bailliu daarbij gedaan omme den gevangene Pieter Hoeymans te brengen ter scherper examen & torture. Is het versoek door heeren Schepenen eenparig geaccordeert.

fol. 182 **Vergadering van heeren schepenen den 7 april 1745.**[4] Praesent alle

Den gevangene Pieter Hoeymans, involge de authorisatie van heeren Schepenen, op de poorte alhier gebragt zijnde ter scherper examen, heeft vervolgens buyten pijne en banden van ijsere vrijwillige bekent ende beleeden, dat hij gevangene op laastleede sondag over agt dagen, zijnde geweest den 28 maart, des namiddags ontrent vier uuren, met sijn hartvanger aan Jan Huysman een ongelukkige steeck hadde toegebragt inden buyck, waarvan dezelve nog die nagt was overleeden. Biddende God en de justitie om vergiffenis, en een genadige sententie, breeder blijckende uyt desselfs ijgenhandig onderteekende confessie.

fol. 182v **Vergadering van Schepenen den 9 april 1745.**[5] Praesent alle

De heer Louis de Groet

[1] Dictamen; verklaring.
[2] Zaterdag 3 april 1745.
[3] [van] [de] [procureur] [van], opgelost als, tussengeschreven met verwijzingsteken, nauwelijks leesbaar.
[4] Woensdag 7 april 1745.
[5] Vrijdag 9 april 1745.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Bailliuw der stad Schoonhoven
Haastregt en de landen van
Belois, (ratione officii) Eysser en
aenklager in cas crimineel
contra
Pieter Hoeymans, ge-
boortig van Breda, jegen-
woordig gevangen op de
poorte alhier E.D.

Den heer Eysser ratione officii levert aen heeren Schepenen over sijnen crimineelen eysch met de ingewonnen informatien, mitsgaders de vrijwillige confessie van den gevangen. Versoekt daer op regt.

Omme welken eysch te fundeeren dede den heer Eysser conform de waerheyd seggen: Dat het den gevangene heeft kunnen gelusten op sondag den 28 maart 1745, des naarmiddags ten vier ueren buyten de Vrouwepoort deeser stad, bij het Sakkedragershuysje, den persoon van Jan Huysman, met een blooten hartvanger een slag op het hoofd te geeven, alles zeer geweldig en sonder de minste reedenen. Dat het vervolgnes den gevangen gelust heefd den gemelten Jan Huysman met die hartvanger een geweldige en doodelijke steek in sijn onderbuyk toe te brengen, alles breeder blijkende bij den annexe verclaringen en

fol. 183 bewijsen daer toe ingewonnen, mitsgaders bij de vrijwillige en ondertekende confessie van den gevangen, op den sevende deeser voor heeren Schepenen gedaen, aen welke wonden den voorn. Jan Huysman dien selven nagt gestorven is. Alle ’t welke sijnde saken van seer quade en pernicieuse gevolgen, welke in een land van justitie niet konnen werden geleeden, maer andere ten exempel op het swaarste diend te werden gestraft. Mits welke soo concludeert den heer Eysser ratione officii dat den gevangen sal werden gebragt ter plaetse alwaer men alhier gewoon is crimineele justitie te doen, ende aldaer levendig gerabraakt[1] te werden dat er de dood navolgd, dat voorts sijn gevangens dood lighaem op het galgeveld op een rad sal werden gestelt, om door de vogelen en den lugt verteert te werden; Ofte wel in sodanige andere doodstraffe als heeren Schepenen naar exigentie van saken zullen oordeelen ende bevinden te behooren, ende dat wijders den gevangen sal worden gecondemneert in de costen ende misen van justitie.

Schepenen in staate tot morgen, als wanneer mede te gelijk zullen werden geciteert de laast afgegane Schepenen van den jaare 1740, omme der zelver praeadvies in te neemen.

fol. 183v

**Vergadering van sche-
penen den 10 april 1745.**[2]

Op gisteren de heeren sche-
penen & laast affgegane schepe-
nen geciteert zijnde tegens
huyden, omme te disponeeren
op den overgeleverde crimineelen eysch van
den heer Bailliu de Groet
contra Pieter Hoeymans
gevangene. Zoo zijn gecompa-
reert de heeren regeerende
Schepenen alle, zijnde de
heeren Beekesteyn en
Scheltus, laast affgegane
Schepenen, absent.

Gedelibreert zijnde op de overgeleeverde crimineelen eysch van den heer Bailliu contra Pieter Hoeymans gevangene, is met volkomen eenparigheyt gearresteert de volgende sententie:

Schepenen der stad Schoonhoven gesien den crimineelen eysch van den heer Bailliu Louis de Groet, Eysser & aanklager in cas crimineel contra
fol. 184 Pieter Hoeymans gevangene op de poorte deser stad met de ingewonne informatien, en gehoord des gevangens vrijwillige confessien, doende regt uyt den naam ende van wegens haar edel groot mogende hebben den gevangene gecondemneert, gelijk Haar Edele Agtbaren dezelve

[1] Sic. gerabraakt, lees: geradbraakt.
[2] Zaterdag 10 april 1745.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

condemneeren mits dezen, omme gebragt te werden ter plaatse daar men alhier gewoon is crimineelen justitie te doen, en aldat met den swaarde te werden gestraft dat er de dood na volgt; En condemneeren den gevangene wijders in de kosten & misen van justitie. Ontseggen wijders den heer Eysser sijnen verdere eysch & conclusie ten laste van den gevangene gedaan ende genomen. Aldus gedaan & gearresteert bij de heeren Johannes Brouwer, dr. Gerard van den Bosch, Gerbrand Elias, Guilliam Verhaar, Johannes van Salen, Abraham van Vlissingen & mr. Jan van Nooten, Schepenen der stad Schoonhoven op den 10 april 1745.

Gepronuntieerde sententie van Pieter Hoeymans

Alzoo Pieter Hoeymans, geboortig van Breda, oud ontrent 32 jaaren, gevangene op de poorte dezer stad, vrijwillig buyten pijn en banden van ijsere bekend ende beleeden heeft, en mijne heeren van den Geregte genoegsaam is gebleeken, dat hij gevangene op sondag den 28 maart 1745, des namiddags ten vier uuren, buyten de Vrouwepoort dezer stad bij het Sackkedragershuysje
fol. 184v zig niet heeft ontsien den persoon van Jan Huysman, na eenige vooraffgegane discourssen & woordewisselingen met een bloten hardvanger een slag op zijn hoofd te geeven, en vervolgens met dezelve hartvanger den gemelte Jan Huysman een geweldige & doodelijke steeck inden onderbuyck toe te brengen, aan welke wonde den voorn. Jan Huysman nog dien zelven nagt is komen te overleyden. Alle het welke zijnde zaken van zeer kwaade & pernicieuse gevolgen, welke in een land van justitie niet kunnen werden getolereert, maar anderen ten exempel moeten werden gestraft; Zoo is 't dat heeren Schepenen der stad Schoonhoven, gesien hebbende den crimineelen eysch en conclusie van den heer Louis de Groet, Bailliu dezer stad, Haastrecht en den Lande van Belois, en gehoort de vrijwillige confessie van den gevangene, doende regt uyt den naam en van wegens de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Holland en Westvriesland, denzelven gevangene hebben gecondemneert, gelijk Haar Edele Agtbaren hem condemneeren mits dezen, omme gebragt te werden ter plaatse daar men alhier gewoon is crimineele justitie te doen, en aldaar met den swaarde te werden gestraft, dat er de dood na volgt; En condemneeren den gevangene wijders in de kosten & misen van justitie. Ontseggen den heer Eysser sijnen verderen eysch en conclusie ten lasten van den gevangene gedaan ende genomen.

In kennisse van mij
J. Oostendorp

Gepronuncieert ende geëxecuteert den 14 april 1745.[1]
gevangen den 28 maart 1745.
Schepenen verklaren dat den gevangene hares
wetens geen goederen is hebbende.

fol. 185

Regtdag den 15 maart 1746.[2]
Praesent de heeren Schepenen
Brouwer, Scheltus, Verhaar & Overvelt

De heer Louis de Groet, Bailliu
der stad Schoonhoven Haastrecht
en den Lande van Belois, ratione officii Eysser
in cas crimineel
contra
Marrytje Willems jegenwoordig
gevange onder den raadhuyse alhier

Alzoo Marrijtje Willems geboortig van Amsterdam oud zoo zij zegt tussen de 19 ende 20 jaaren, aan de Edelagtbare heeren Schepenen buyten pijn & banden van ijser bekend heeft dat zij gevange op dingsdag den 8en maart 1746 ten huyse van Dirck Rosenburg binnen deze stad heeft gestolen een pack nayzijde en een papier net eenige strangetjes zeyde; Dat zij gevange alweder op woensdag den 9 maart laastleden alhier te huyse van Theodorus Bronckhorst heeft gestolen een pack met zeyde, item een pak rijgsnoeren & een lap kant; Allen 't welke zijnde zaken van zeer quade & pernicieuse gevolgen, welke in een land van justitie niet mogen werden getolereert, maar anderen ten exempel behoord te werden gestraft; Mits welken den heer Eysser ratione officii op den voorsz. confessie regt versoekende concludeert dat de gevangene gebragt zal werden ter plaatse alwaar men gewoon is crimineele justitie te doen, ende aldaar met roeden wel strengelijck te werden gegeesselt ende gebrandmerkt, en voorts gebannen uyt den Lande van Holland & Westvriesland voor den tijd van twintig agtereenvolgende jaaren. Dat wijders den gevangene zal

[1] Woensdag 14 april 1745.
[2] Dinsdag 15 maart 1746.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

werden gecondemneert in de kosten & misen van justitie, en de costen van den processe ofte wel anders in zoodanige andere straffe als heeren Schepenen na exigentie van zaken zullen oordelen & bevinden te behooren.

Schepenen der stad Schoonhoven gesien
fol. 185v den crimineelen eysch van den heer Louis de Groet, Bailliu der stad Schoonhoven, Haastrecht & den Lande van Belois, contra Marrytje Willems gevangen alhier, ende gehoort haar gevangens vrijwillige confessie, doende regt uyt de naam ende van wegens haar edel groot mogende de Heeren Staten van Holland & Westfriesland, Condemneeren haar gevangene omme gebragt te werden op de Gevangenepoort dezer stad, en aldaar met roeden strengelijck te werden gegeesselt; Bannen voorts haar gevangene uyt den landen van Holland & Westvriesland voor den tijt van vier agtereenvolgende jaaren, zonder ondertussen daar weeder binnen te mogen komen op poene van swaarder straffe, en condemneeren wijders haar gevangene in de kosten en misen van justitie. Ontzeggen den heer Eysser sijnen verderen eysch en conclusie tot laste van haar gevangene gedaan & genomen. Actum coram de heeren Schepenen Brouwer, Scheltus, Verhaar & Overvelt op den 15 maart 1746 & gepronuntieert & geëxecuteert op den 18 maart 1746.

kennisse van mij secretaris
H. Oostendorp

Gevangen den 9 maart
Schepenen verklaren dat den gevangene
hares wetens geen goederen is hebbende.

fol. 186

Vergadering van Schepenen den 18 april 1747.[1] Praesent de heeren Bailliu
& Schepenen van den Bosch,
Graver, van Vlissingen, van Nooten
en Roels

De heer Cornelis van Bekesteyn,
Bailliuw der stad Schoonhoven
Haastrecht & de Landen van Beloys
ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Martijn Babylon oud ontrent
50 jaaren, geboortig van Dresden
in Saxen, gewesene soldaat onder
de compagnie van den capiteyn Erkels,
in 't regiment van den generaal majoor
Barendt Velattes, jegenwoordig gevan-
gen op de poorte deser stad

Alsoo den gevangen buyten pijn en banden van ijsere bekend heeft, ende aan heeren Schepenen is bewesen, dat den gevangene op den 27en off 28 maart 1747 op het beslootene erff van de Vrouwe van Cabouw[2] binnen dese stad heeft gestolen een paar gordijnen, een bondel met lappens, een paar kopere schaaltjes, een houte doosje met een vergrootglas, een tinne bordetje waarop staat Hartman, een kopere boekende koekpan[3] en een kleyn koper keteltje, twee paar kousen, een pijpmandje met timmermansgereedschappen, een hemdrock & linnen dweyl, en verdere goederen meer. Dat den gevangene al verder op de Varkenmarkt
fol. 186v binnen dese strad bij de weduwe Sardijn, ende bij Cornelis Straver agter het pesthuys op den dijck heeft gestolen eenige linden & hembden die op besloten erven lagen te bleycken. Dat den gevangen al verder van het besloten erff van Dominicus van Bueren binnen dese stad heeft gestolen een voering van een japon met een dweyl. Dat den gevangene alle de voorsz. bij hem gestoole goederen op ordres en naar voorgaande consent & afsprake heeft gebragt ten huyse van sijn gevangens hospita Geertruy Tugterts weduwe van Abraham Feynart, die ook enige van die gestole goederen van hem gevangene heeft gekogt, en hem gevangene daarvan gedeeltelijk geld, ende gedeeltelijk vrij quartier heeft gegeven, en dikwils tegens hem gevangene heeft gezegt: Breng maar, breng maar, ik zal het voor u verkopen. Dat den gevangene al verder op den 30 maart 1747, des avonds ontrent 9 uuren is overgeklommen den heyning van het beslotene erff van Matthijs de

[1] Dinsdag 18 april 1747.
[2] *https://www.genealogieonline.nl.* Vermoedelijk betreft het hier Pauline Maria Scheltus (???? - 26 maart 1796) de echtgenote van Johan Braet Heer van Cabauw en Zevender.
3 Een kopere boekende koekpan; een soort van koperen wafelijzer, dat dicht kan klappen?

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Bruyn in de Havestraat, met intentie & voornemen om ook aldaar te steelen. Dat den gevangene een soon van den voorn. Matthijs de Bruyn op het voorn. erff zonder woord off weerwoord tot twee maal, met een stock heeft geslagen zodanig dat dien jongman zeer jammerlijk schreuwde & om hulpe riep, dat op dat schreuwen & roepen de gemelte Matthijs de Bruyn met sijn tweede soon, mitsgaders Hendrik Kalff als naaste buurman ter hulpe zijn gekomen, en dat sijluyden alzoo te zamen naar veel tegenstand den voorn. Martijn Babylon hebben gevangen genomen. Allen 't welke zijnde zaken van zeer quade en pernicieuse gevolgen, welke in een land van justitie niet konnen off mogen werden

fol. 187 getollereert, maar anderen ten exempel op het rigoureuste behooren te werden gestraft.

Mits welken den heer Eysser ratione officii eysch doende concludeert dat den gevangene zal werden gebragt ter plaatse al waar men alhier gewoon is crimineele justitie te doen, ende aldaar met de koorde te werden gestraft dat de dood er na volgd; Ofte wel andersints in zodanige lijffstraffe en bannissement als heeren Schepenen zullen oordelen & bevinden te behooren. Ende dat wijders den gevangene zal werden gecondemneert in de costen & misen van justitie.

Onder stond Actum in Schoonhoven den 18 april 1747.

(was geteekent) C. v. Beekesteyn

Schepenen in state tot morgen, om het collegie zoo veel mogelijk compleet te kunnen zijn, als wanneer mede te gelijk zullen werden geciteert de laast affgegane Schepenen van den jaare 1746, namentlijk de heeren Johannes Brouwer, mr. Otto Scheltus & Guilliam Verhaar, omme der zelver praeadvies in te neemen.

fol. 187

Vergadering van Schepenen den 19 april 1747.[1] Praesent de heeren Schepenen alle, dempto de heer Overvelt, zijnde van de geciteerde laast affgegane Schepenen niemant gecompareert.

Gedelibreert zijnde op de overgeleeverde crimineelen eysch & conclusie van den heer Bailliu contra Martijn Babylon gevangene, is gearresteert de naarvolgende sententie:

fol. 187v Sententie van Martijn Babylon

Alzoo Martijn Babylon, oud zoo hij zegt ontrent de 50 jaaren, geboortig van Dresden in Saxen, geweesene soldaat onder de compagnie van den capiteyn Erckels in het regiment van den heer generaal majoor des Vilattes, jegenswoordig gevangen op de poorte deeser stad, buyten pijne en banden van ijsere bekend ende beleeden heeft, gelijck oock aan heeren Schepenen volkomen is gebleeken, dat hij gevangene geduurende den tijd dat hij hier in guarnisoen heeft gelegen, gepleegt heeft verscheyde dieverijen, alle op beslotene erven binnen dese stad, namentlijk dat hij gevangene op den 27 maart 1747 des avonds na tien uuren op het beslotene erff van de Vrouwe van Cabouw is overgeklommen, en van het zelve erff en uyt het tuynhuys heeft gestolen een paar gordijnen, een paar kopere schaaltjes en houte doosje met een vergrootglas, een tinnen bordetje waarop stond Hartman, een kopere boekende koekepan, een kleyn koper keteltje, twee paar koussen, een pijpmantje met allerley timmermansgereedschappen, en nog verdere goederen meer. Dat hij gevangene al verder op de Varkenmarkt binnen dese stad bij de weduwe Grdijn, en bij Cornelis Straver agter het gasthuys heeft gestolen een partij linden en hembden, die op beslootene erven te bleycken lagen. Dat hij gevangene al verder van het beslotene erff van Dominicus van Buuren binnen dese stad heeft gestolen

fol. 188 een voering van een japon met een dweyl. Dat hij gevangene alle de voorsz. bij hem gestole goederen op ordres & na voorgaande consent & afsprake heeft gebragt ten huyse van zijn gevangens hospita Geertruyd Tugters weduwe van Abraham Feynaarts, wonende in de Lopikerstraat, die ook eenige van die gestoole goederen van hem gevangene heeft gekogt, en hem gevangen daarvoor gedeeltelijk geld, ende gedeeltelijk vrij quartier heeft gegeven en dikwijls tegens hem gevangene heeft gezegt: Breng maar, breng maar, ik zal het voor u verkopen. Dat den gevangene al verder op de 30 maart laastleden des avonds ontrent 9 uuren is overgeklommen den heyning van het beslotene erff van Matthijs de Bruyne, uytkomende op de Havestraats Wall met intentie & voornemen om ook aldaar te steelen. Dat den gevangene een soon van voorn. Matthijs de Bruyn over het voorsz. erff inden donker gaande, zonder woord off weerwoord tot tweemaal toe met een stock heeft geslagen zodanig dat die jongman sterk schreuwde & om hulpe riep. Dat op

[1] Woensdag 19 april 1747.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

dat schreuwen & roepen de tweede soon, en vervolgens Matthijs de Bruyn zelfs nevens Hendrik Kalff als naasten buurman ter hulpe zijn gekomen, en dat zij lieden alsoo te zamen na veel tegenstand hem gevangene hebben in verzeekering genomen. Alle het welke zijnde zaken van zeer quade & pernicieuse gevolgen die in een land van justitie niet konnen ofte mogen werden getolereert, maar andere ten exempel op het rigoureuste behoren te werden gestraft. Zoo is 't dat heeren Schepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende de crimineele eysch & conclusie van de heer Cornelis van Beekesteyn, Bailliu der stad Schoonhoven Haastrecht & den Lande van Belois, ende gehoort de vrijwillige confessie van de gevangene, doende regt uyt den name en van wegen de Edel Groot Mogende Heeren Staten van Holland & Westvriesland, hebbende denzelven gevangen gecondemneertn gelijk Haar Edele Agtbaren hem condemneeren mits deze omme gebragt te werden ter plaatse daar men alhier gewoon is crimineele justitie te doen, en aldaar aan een paal wel strengelijck te woerden gegeesselt, en met het stadswapen gloeyent op sijn rugge gebrandmerkt. Bannende voorts den gevangene ten euwigen dage uyt den Lande van Holland & Westvriesland, zonder oyt daar weder inne te mogen komen op poene van swaarder straffe, & condemneeren den gevangene wijders in de kosten & misen van justitie en ontseggen den heer Eysser sijnen verderen eysch & conclusie tot lasten van den gevangen gedaan ende genomen. Aldus gedaan en gearresteert den 19 april 1747.

In kennisse van mij
J. Oostendorp

Gepronuncieert ende geëxecuteert den 26 April 1747
Gevangen den 30 maart 1747 & uytgegaan den voorn. 26 april 1747.
Schepenen verklaren dat den geëxecuteerde hares weetens geen goederen is hebbende.

fol. 188v

Regtdag gehouden op den 24en april 1747.[1] present de heeren Bailliu & Schepenen alle demptis de heeren Graver, Overvelt & Roels

De heer Cornelis van Bekesteyn, Bailliuw der stad Schoon-hoven Haestregt en de landen van Belois, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Geertruyd Tugters, weduwe van Abraham Fijnart wonende binnen deese stad gedaegdesse bij edicte in persoon

Den heer Eysser, vermits de non comparitie van de gedaegdesse in persoon, verzoekt jegens dezelve het eerste defaut met admissie tot het doen van een tweede citatie bij edicte.

Heeren Schepenen fiat.

fol. 189

Regtdag den 8 mey 1747.[2]
Praesent de heeren Schepenen alle demptis [...],[3] Groenevelt & Graver

De heer Cornelis van Beeke-steyn Bailliu der stad Schoon-hoven, Haastrecht ende landen van Belois, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra

[1] Maandag 24 april 1747.
[2] Maandag 8 mei 1747.
[3] […], onleesbaar geworden door verbeteren / doorhalen?

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Geertruyd Tugters weduwe van
Abraham Fijnart wonende
binnen deese stad, gedaegdesse bij
edicte in persoon

Den heer Eysser vermits de non comparitie van de gedaegdesse in persoon verzoekt jegens dezelve het tweede defaut met admissie tot het doen van een derde citatie bij edicte.

Heeren Schepenen fiat.

fol. 189v

Regtdag den 26 mey
1747.[1] Praesent de heeren sche-
penen van den Bosch, van Vlissingen,
van Nooten & Van Overvelt

De heer Cornelis van Beekesteyn,
Bailliu der stad Schoonhoven
Haastrecht & den Lande van Be-
lois, ratione officii Eysser in cas
crimineel
contra
Geertruyd Tugters weduwe van
Abraham Feynart, wonende
binnen deese stad gedaegdesse
bij edicte in persoon

Den heer Eysser vermits de non comparitie van de gedaegdesse in persoon, verzoekt jegens dezelve het derde defaut met admissie tot het doen van een vierde citatie ex superabundanti; voorts omme ten naasten te mogen dienen van intendith.

Heeren Schepenen fiat.

fol. 190

Regtdag den 16 juny 1747.[2]
Praesent de heeren Schepenen
van den Bosch, Graver, van Vlis-
singen, Overvelt & Roels

De heer Cornelis van
Bekesteyn, Bailliuw der
stad Schoonhoven, Haestregt
en de Landen van Belois,
ratione officii Eysser in cas crimi-
neel
contra
Geertruyd Tugters, weduwe
van Abraham Fijnardt
gewoont hebbende binnen
deese stad, eerst gedaegdesse
bij edicte in persoon, nu
latitante, en defailliante,
omme bij den heer Eysser
te dienen van intendith
ingevolge den appoinctemente
van den laestleeden regtdag

Den heer Eysser diend van intendith, met de verificatien daer toe behoorende, versoekt regt en vonnisse.

Intendith gedaen
maken, ende de edele

[1] Vrijdag 26 mei 1747.
[2] Vrijdag 16 juni 1747.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

agtbare heeren Schepenen
der stad Schoonhoven overgeven
fol. 190v uyt den name ende van
wegen de heer Cornelis
van Bekesteyn, Bailliuw
der stad Schoonhoven, Haaest-
regt en de Landen van Belois,
ratione officii Eysser in cas crimi-
neel
contra
Geertruyd Tugters, weduwe
van Abraham Fijnard,
gewoont hebbende binnen
deese stad, eerst gedaegdesse
bij edictie in persoon, nu
latitante en defailliante

Omme welken intendith te fundeeren dede den heer Officier ratione officii conform de waerheyd seggen.

Dat het aen de gedaegdesse in persoon nu latitante en defailliante heefdt kunnen gelusten.

Den persoon van Martijn Babylon, aan te setten omme goederen van besloote erven binnen deese stad te steelen, en de gestoole goederen niet alleen in haer huys te verbergen, maar ook verscheyde gestoole goederen van voorn. Martijn Babylon voor een seer geringe prijs te koopen, en hem telkens tot meerdere dieverijen aen te setten, seggende: Breng maar, breng maar, ik zal het voor u verkoopen. Alles breeder blijkende bij de vrijwillige confessie van den voorn. Martijn Babylon, hier bij overgelegt.

Weshalven den heer Eysser, eedt ende
fol. 191 amptshalven genootsaakt is gewerden naar voorgaende consent van heeren Schepenen tegens den gemelte Geertruyd Tugters te procedeeren soo als in materie van crimineele saken gebruykelijk is.

Ende heeft den heer Eysser agtervolgens het voorschreeve consent, de gemelte Geertruyd Tugters tot drie distincte reyssen bij openbare edicte in persoon voor heeren Schepenen doen dagvaerden, ende niet sijnde gecompareerd is tegens deselve verleent het eerste, tweede en derde default met admissie tot het doen van een vierde citatie ex super abundanti, ende voorts den heer Eysser geadmitteert omme ten naesten te mogen dienen van intendith.

Mits welke den heer Eysser ratione officii diend van intendith. Concludeert dat de gemelte Geertruyd Tugters, althans latitante en defailliante, uyt kragte van de gedecerneerde defaulten sal werden versteeken van de exceptien declinatoir dilatoir en peremptoir, weeren en defentien die sij in deesen hadde konnen doen en proponeeren. Dat wijders deselve bij sententie wegens de begane faicten ten eeuwigen dage zal werden gebannen uyt den Lande van Holland en Westvriesland ende voorts gecondemneert in de costen van den processe, ofte tot anderen etc.

Sententie van Geertruy Tugters

Schepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende den crimineelen eysch & conclusie van de heer Cornelis van Beekesteyn, Bailliu der stad Schoonhoven, Haastrecht en den Lande van Belois, met de verificatien daar toe doenende overgelegt, contra
fol. 191v Geertruyd Tugters weduwe Abraham Fijnardt, gedaegdesse in persoon, latitante & defaillante, ende geleth op alles wat heeft kunnen moveeren, doende regt uyt de naam ende van wegens de hooge overigheyd, hebben den gedaegdesse in persoon latitante & defaillante versteeken, gelijk Haar Edele Agtbaren haar versteeken bij dezen van alle exceptien declinatoir, dilatoir & peremptoir, weeren en defensien, die zij compareerende hadde kunnen & mogen doen; Bannen dezelve gedaegdesse in persoon uyt den Lande van Holland & Westvriesland voor den tijd van vijffentwintig agtereenvolgende jaaren zonder ondertusen daar weder in te mogen komen op poene van swaarder straffe; Condemneeren wijders dezelve in de kosten & misen van justitie, tot taxatie & moderatie van dezen Edelagtbare Geregte, ontseggen wijders den heer Eysser sijnen verderen eysch & conclusie tot lasten van den gedaegdesse in persoon gedaen & genomen. Actum coram de heeren Schepenen alle demptis de heeren Groenevelt & van Nooten & gepronuncieert op den 16 juny 1747.

In kennisse van mij secretaris
J. Oostendorp

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 192

Sententie van Teunis Jansz.[1]
Stoppelenburg oud 14 jaaren
gedetineerde op de Voorpoorte
alhier

Alzoo Teunis Jansz. Stoppelenburg oud zo hij zegt 14 jaaren geboortig van 's Heeraartsberg[2], jegenwoordig gedetineerde op de Voorpoorte alhier voor heeren Schepenen-commissarissen ter judicature van zaken concerneerende de gemeene lands middelen over de stad Schoonhoven en den ressorten vandien, vrijwillig sonder pijn & banden van ijser heeft bekend ende beleden dat hij gedetineerde 't zedert enigen tijd herwaarts, op instigatie van sijn vader Jan Stoppelenburg, en zomtijds met denzelven geadsisteert, sijn werk heeft gemaakt van op diversen reyzen van het stigt ter smokkel in deze provintie onder het ressort deser verpagtingen in te brengen en met malkanderen te helpen inbrengen brood, tarweblom & jenever, en hetzelve als dan uyt te venten & te verkopen; Dat hij gedetineerde op den 8 maart laastleden inden avond uyt het stigt ofte provintie van Utrecht op Zevender onder het ressort van deze verpagting met sijnen voorn. vader Jan Stoppelenburg heeft ingebragt en met dezelve heeft helpen inbrengen door ongepermitteerde wegen en sluypgaten ses ronde witte brooden, yder wegende een en een halff pondt, twee tarwebrooden yder van drie pond, nog vier pond tarweblom mitsgaders een vaatje jenever, houdende ontrent ses stoop[3], als mede zijnde gewapendt met een kloet met scherpe ijser punten[4], met welke broden, blom en jenever de voorn. gedetineerde is agterhaald en geap-
fol. 192v prehendeert, terwijl den voorn. Jan Stoppelenburg, met agterlating van het smokkelgoed is ontvlugt, en welke brooden & blom volgens confessie van den gedetineerde waren gekogt bij Jan den Burger onder Lopick, en de jenever bij den zoogenaamde Bosloper mede wonende onder Lopick.

En alsoo daar uyt is blijkende dat den gedetineerde sijn gewoonte en werk heeft gemaakt van het fraudeeren van des gemeene lands middelen, ende particulierlijk van het inbrengen van brood, blom en jenever van buyten dezen provintie, en zulks door ongepermitteerde wegen en sluypgaten onder het ressort deser verpagtinge, waardoor des gemeen lands middelen zoo merkelijk werden benadeelt waartegens bij de prespectieve placaten en ordonnantien van den souverijn op het allernadrukkelijkster en vigoureusten is voorsien; Zoo is 't dat heeren Schepenen-commissarissen gesien den crimineelen eysch van den heer Bailliu der heerlijkheyd Zevender als gevoegde met den bij den impostmeester van het gemaal en het zegel Adriaan Tuynenburg, en anders met relatien tot de lijffstraffe Eysser zijnde ratione officii aan Haar Edele Agtbaren overlegt, ende gehoort de confessie van den gedetineerde, doende regt uyt de naam en van wegens de hoge overigheyd. Condemneeren dezelve gedetineerde omme den tijd van veertien dagen op de Voorpoort te moeten blijven zitten te water en te brood, zonder dat hem
fol. 193 andere spijse off drank zal werden gegeven. Condemneeren wijders dezelve in een boete van ƒ 2000-0- volgens het 6e & 8en articul van den ordonnantie op het gemaal met de verbeurte van het brood & blom, nog in een boete van tweemaal vijfftig guldens als gefraudeert hebbende het zegel van het gemaal ende de brandewijn. Nog in een boete van ƒ 600-0- boven verbeurte van de jenever uyt kragte van den impost op de brandewijnen als mede in de kosten & misen van justitie mitsgaders in de kosten van de detentie, ontseggen den heer Eysser en den impostmeester hunnen verderen eysch en conclusie tot lasten van den gedetineerde gedaan & genomen. Aldus gearresteert & gepronuncieert den 18 maart 1748.[5]

In kennisse van mij
J. Oostendorp

fol. 193v

Sententie van Jan Stoppe-
lenburg, wonende onder 's Hee-
raartsberg gedaegde in cas van
fraude, nu latitant en
defaillant

[1] Jansz., doorgehaald?
[2] 's Heeraartsberg, thans: Bergambacht, gem. Krimpenerwaard, prov. Zuid-Holland.
[3] J. M. Verhoef, *De oude Nederlandse maten en gewichten* (Amsterdam, 1983) 125. Stoop, inhoudsmaat voor natte waren, ca. 2,4 liter. Hij smokkelde dus ongeveer 14½ liter jenever.
[4] *GTB*. Kloet (hier; gezien de ijzeren punten) Lange houten stok, dienende om een schuit voort te duwen, te bomen, schippersboom, vaarboom.
[5] Maandag 18 maart 1748.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Schepenen-commissarissen der stad Schoonhoven gesien hebbende den intendith met de verificatien daar toe dienen overgelegt end aan Haar Edele Agtbaren overgegeeven uyt den name & van wegens Adrianus Tuynenburg pagter van den impost op het gemaal, en de gedrukte papieren beyde over de stad Schoonhoven en den ressorte vandien, en beyde van den lopende termijne in dier qualite Eysser in cas van fraude en den heer Bailliu der heerlijkheyd Zevender, met denzelve gevoegt meede Eysser, contra Jan Stoppelenburg, wonende onder 's Heeraartsberg gedaegde in het voorsz. cas nu latitant & defaillant, ende geleth op alles wat heeft kunnen moveeren doende regt uyt den name en van wegens de hooge overigheyd, hebben den gedaegde nu latitant en defaillant versteeken gelijk Haar Edele Agtbaren hem versteeken mits desen van alle exceptien declinatoir, dilatoir & peremptoir, weeren & defentien die hij compareerende hadde kunnen en mogen doen. Condemneeren dezelve wijders in een boete van tweeduysend guldens, boven de verbeurte van het brood en meel, en bannen dezelve uyt den Lande van Holland & Westvriesland, voor den tijd van ses agtereenvolgende jaren. En condemneeren wijders den gedaegde & defaillant in de kosten van desen processe. Aldus gearresteert & gepronuncieert den 18 maart 1748.

fol. 194

Regtdag den 20 february 1750.[1]
praesent de heeren sche-
penen commissarissen van
Kempen, van der Helling en
Braat

De heer Gerbrand Elias,
Bailliu der stad Schoonhoven
Haastrecht en den Lande van Belois,
ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Cornelis Jansz. van Vliet en
Jan Jansz. van Vliet, jegens-
woordig gevangenen op de Voorpoorte
alhier

Alzoo Cornelis Jansz. van Vliet, oud (zoo hij zegt) 19 jaaren & Jan Jansz. van Vliet zeggende oud te zijn 16 jaaren, beyde geboortig & wonagtig onder Stolwijck aan de Edelagtbare heeren Schepenen-commissarissen buyten pijn & banden van ijsere bekend hebben dat sij gevangens op woensdag den 11 february 1750 hebben gesmokkeld negen scheutten brood wegende yder 6 lb.; Dat sij gevangenen dezelve brooden hebben gehaalt bij den backker onder Noord-Polsbroeck, gehoorende onder den Lande van IJsselsteyn, wiens naam sij gevangens zeyden niet te weeten; alle 't welke zijnde zaken strijdig tegens het 15e articul van de particuliere ordonnantie op het gemaal, en het 4en articul van de generale ordonnnantie op de invordering van de gemeene lands middelen, en derhalven van zeer quade & pernicieuse gevolgen, en in een land van justitie niet en mogen werden getolereerd, maar anderen ten exempel moeten werden gestraft; mits welke den heer Eysser ratione officii regt versoekende op de voorsz. confessie
fol. 194v concludeert dat sij gevangenen zullen werden gecondemneert in een boeten van ƒ 300-0- ingevolge het 15e articul van de particuliere ordonnantie op 't gemaal & in de tweede plaats in een boeten van ƒ 500-0- ingevolge het 4en articul van de bovengemelde generale ordonnantie cum expensis; En dat bij aldien sij gevangenen niet in staat zijn de gemelte boetens te kunnen betalen, binnen die tijd van drie dagen, zij gevangenen als dan zullen werden gebragt ter plaatse alwaar men gewoon is crimineele justitie te doen, ende aldaar met roeden wel strengelijck te werden gegeesseldt, en voorts gebannen uyt den Lande van Holland & Westvriesland voor den tijd van 20 agtereenvolgende jaaren; dat zij gevangenen wijders zullen werden gecondemneert in de kosten & misen van justitie, ofte wel anders in zodanige andere straffe als heeren Schepenen-commissarissen naar exigentie van zaaken oordeelen & bevinden zullen te behooren.
Actum den 19 february 1750.[2] En geteekent G. Elias.

Sententie van
Cornelis Jansz. van
Vliet & Jan Jansz.
van Vliet

Schepenen-commissarissen der stad Schoonhoven gesien hebbende den crimineelen eysch en conclusie van de heer Bailliu dezer stad, Haastrecht en den Lande van Belois, en daar benevens

[1] Vrijdag 20 februari 1750.
[2] Donderdag 19 februari 1750.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

gehoord hebbende de vrijwillige confessie van de gevangens, doende regt uyt de naam en van wegens haar edel groot mogende de Heeren Staten van Holland & Westvriesland. Condemneeren dezelve gevangens in een boete van ƒ 300-0- en nog daarenboven, in een boete van ƒ 500-0- ingevolge het 15e articul van den ordonnantie op het gemaal & het 4en articul van den generale ordonnantie cum expensis. Dog dewijl sij gevangens declareeren buyten staat te zijn de voorgemelde boetens te kunnen betalen, zoo bannen Haar Edele Agtbaren dezelve gevangens uyt den Lande van Holland & Westvriesland voor den tijd van ses agtereenvolgende jaaren, zonder binnen de voorsz. tijd daar weder in te mogen komen op poene van swaarder straffe, en condemneeren haar wijders in de kosten en misen van justitie. Ontzeggen den heer Eysser zijnen verderen eysch ende conclusie tot lasten van de gevangens gedaan en genomen. Aldus gedaan & gearresteert den 20 february en gepronuncieert den 23 february 1750.[1]

In kennisse van mij
J. Oostendorp

Gevangen den 5 february & uytgegaan den 23 dito.
Schepenen verklaren
dat de gevangens hares
wetens geen goederen
zijn hebbende.

fol. 195

De heer Gerbrand Elias,
Bailliu der stad Schoonhoven
Haastrecht en de landen
van Belois, ratione officii Eysser
in cas crimineel
contra
Adrianus van den Berge
geboortig van Gend, oud ontrent
65 jaar, Everhardus Albertum
geboortig van Antwerpen ond
ontrent 25 jaar, Maria Jans
geboortig van Duynkerken
oud ontrent 64 jaar, ende
Maria Joseph geboortig van
Valenciennes oud ontrent 23 jaaren
gevangens op de poorte deeser
stad E.D.

Den heer Eysser deede conform de waarheyd zeggen dat de gevangens zig niet ontzien hebben alhier in de stad en ten platten lande, onder voorgeven van kruyden en medicijnen als quaksalvers en landlopers eenige dagen zig alhier te onthouden, zonder daar toe bij de Heeren van de Magistraat off enige andere Geregten binnen deese provintien te zijn gequalificeert; Alles direct strijdende jegens de placcaaten van den lande, en wel particulierlijk jegens het sesde articul van het placcaat van haar edel groot mogenden in dato den 19 maart 1614, en gerenoveert den 4 maart 1630 en nog van den 12 mey 1649, jegens zulke en diergelijke landlopers expresselijk gestatueert;

mits

fol. 195v mits welke den heer Eysser ratione officii concludeert dat de voorsz. gevangens bij sententie van heeren Schepenen zullen werden gebannen uyt den Lande van Holland & Westvriesland hun levenlang geduurende op poene van openbaarlijk als vagabonden en landlopers te zullen werden gegeesselt. Ende dat wijders de gevangens zullen werden gecondemneert inden kosten en misen van justitie, ofte tot enige andere poene en correctie als heeren Schepenen zullen oordeelen te behooren.
Actum den 21 maart 1750.[2] was geteekent G. Elias

1750

Sententie van Adrianus
vanden Berg, Everhartus Al-
bertum, Maria Jans en Maria
Joseph

[1] Respectivelijk vrijdag 20 en maandag 23 februari 1750.
[2] Zaterdag 21 maart 1750.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Schepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende den crimineelen eysch en conclusie van den heer Bailliu Gerbrand Elias, en daar nevens gehoort de vrijwillige confessie van de gevangens doende regt uyt de naam ende van wegens de Edel Groot Mogende Heeren Staten van Holland & Westvriesland, bannen dezelve gevangens haar leven lang geduurende uyt den Lande van Holland en Westvriesland, zonder daar oyt weder in te mogen komen op poene van swaarder straffe, & condemneeren haar wijders in de kosten & misen van justitie. Aldus gearresteert & gepronuncieert den 21 maart 1750.

In kennisse van mij
J. Oostendorp

Gevangen den 16 maart
en uytgegaan den 21 ditto
Schepenen verklaren dat de gevangens
hares weetens geen goederen zijn hebbende.

fol. 196

Vergadering van Bailliu
& Scheepenen den 2 april 1750.[1]
Praesent alle

De heer Bailliu leevert aan heeren Schepenen over de volgende crimineele eysch mitsgaders den vrijwillige confessie van den gevangene, en versoekt daar op regt:

Crimineele eysch van de heer
Gerbrand Elias, Bailliu der stad
Schoonhoven, Haastregt, en den
Lande van Belois, ratione officii Eysser
contra
Hendryntje Schalkwijck
huysvrouwe van Joris de Koning,
jegenswoordig gevangene op de Poorte
deser stad

Alsoo Hendryntje Schalkwijck huysvrouwe van Joris de Koning[2] geboortig van Schoonhoven oud ontrent 38 en een halff jaar aan de Edelagtbare heeren Schepenen buyten pijn & banden van ijsere bekend heeft, dat sij gevangene 't zedert den tijd van nu ontrent 13 maanden, dat haar gevangens man is vertrokken na Oost Indien, heeft gebouleert met eenen Anthony Groenewal, jegenswoordig meedegevangene alhier. Dat sij gevangen ook van dezelve Anthony Groenewal is beswangert en bevrugt geworden. Dat sij gevangen vervolgens op woensdag den 25 february 1750, des avonds ten elff uuren, zonder hulp off bijzijn van eenig mensch verlost is van een welgeschape le-
fol. 196v vendig kind; Dat sij gevangen in dien zelven nagt omtrent anderhalff uur na haare verlossing het gemelte kind nog levendig zijnde in een oude doek geeft gespelt en omwonden met een stuk van een blauwe slooff, op een moordadige wijse het zelve kind van de kay van de Binnehaven deeser stad in het water heeft geworpen en zoo laten verdrinken. Allen het welke zijnde zaken van zeer kwade en pernicieuse gevolgen, strijdig jegens de goddelijke en mensselijke wetten en mitsdien in een land van justitie niet konnen nog mogen werden getolereert, maar anderen ten exempele behoren te werden gestraft. Soo concludeert den voorn. heer Bailliu ratione officii dat de gevange bij sententie van heeren Schepenen zal werden gecondemneert omme gebragt te werden ter plaatse alwaar men alhier gewoon is crimineele justitie te doen, ende aldaar aan een paal gesteld en door den scherpregter verworgt te werden dat der de dood na volgt. Dat wijders haar gevangens doode lighaam zal werden overgebragt op het ordinaire galgeveld dezer stad, en aldaarop een rad gesteld, omme door de lugt en het gevogelte te werden verteert. Ende dat wijders de gevange zal werden gecondemneert in de kosten en misen van justitie.

was onderteekent: G. Elias

Schepenen in state tot morgen als wanneer meede te gelijk zullen werden geciteert de laast affgegane heeren Schepenen van den jaare 1749, omme der zelver praeadvies in te neemen, volgens de aloude gewoonte.

[1] Donderdag 2 april 1750.
[2] Voor de lotgevallen van haar man, zie: *http://vocopvarenden.nationaalarchief.nl* Joris de Cooning, treedt op 25 maart 1749 in dienst als jongmatroos op het schip De Wilrijk van de Kamer van Delft en vertrekt nog dezelfde dag. Hij komt op 22 november 1749 in Batavia aan en is op 29 november 1756 in Azië overleden.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 197

Vergadering van Schepenen des voormiddags den 3 april 1750.[1] Praesent de regeerende heeren Schepenen alle, en van de laast afgegane Scheepenen de heeren dr. Gerard van den Bosch & dr. Gijsbert van Peursum, zijnde de heeren Brouwer, Groenevelt, & van Nooten, laaste afgegane Schepenen absent.

De praesente heeren afgegaane Scheepenen van den Bosch & Peursum door den heer Praesident voorgedragen zijnde tot wat ijnde Haar Edelen nevens de absente heeren oud Scheepenen waren geciteert, en daar op geleesen zijnde de vrijwillige en onderteekende confessie van den gevangene Hendrijntje Schalkwijk, nevens den crimineele eysch van den heer Bailliu, is der zelver praeadvies daar op versogt & gerequireert; Dog hebben Haar Edelen zig daar van beleefdelijk (om reedenenen) geëxcuseert, en deze zaak geheel aan de regeerende heeren Schepenen overgelaten, & zijn uyt de vergadering vertrokken. Waar op verdere Leeden zig hebben gedecareert om haar advis dese namiddag te zullen uytten. En is derhalven dese sessie gecontinueert.

fol. 197

Vergadering van Scheepenen des namiddags den 3 april 1750.
Praesent alle

Bij resumptie gedelibreert zijnde over den crimineelen eysch van den heer Bailliu contra Hendrijntje Schalkwijk, is na rijpe deliberatie van raade met volkome eenparigheyd van alle de leeden, goed gevonden & verstaan den voorgemelte eysch & conclusie in allen deelen te adjudiceeren[2], en is daar op gearresteert de volgende sententie:

fol. 197v

Sententie van Hendryntje Schalkwijck

Alsoo Hendryntje Schalkwijck huysvrouwe van Joris de Koning, oud agtendertig jaaren geboortig van Schoonhoven jegenswoordig gevangene op de poorte dezer stad, buyten pijn en banden van ijsere, bekend ende beleeden heeft, dat sij gevangen ’t zedert den tijd van ruym 13 maanden, dat haar gevangens man naar Oost Indiën is vertrokken, continueel heeft gebouleert en overspel bedreeven met eenen Anthony Groenewal, jegenswoordig meedegevangene alhier. Dat sij gevangene ook van denzelven Anthony Groenewal is beswangert en bevrugt geworden. Dat sij gevangene vervolgens op woensdag den 25 february laastleeden, des avonds omtrent elf uuren, in haar huys, zonder hulp off bijzijn van eenig mensch, verlost is van een welgeschapen levendig kind. Dat sij gevangene in dien zelven nagt, ontrent drie quartier na haar verlossing, het gemelte kind, nog leevendig zijnde, en de geheele nageboorte daaraan vast blijvende, in een oude doeck heeft gespeld en omwonden met een stuk van een blauwe slooff, en kort daar aan in plaatse van zig over haare vrugt te ontfermen, het zelve kind op een moordadige en ontmenste wijse van de kay van de Binnehaven dezer stad, niet verre van de Steene Brugge, in het water heeft geworpen en zoo laten verdrinken, alwaar het zelve op donderdag den 19 maart is gevonden & opgevist en bij het schouwen bevonden een jongetje te zijn.

Allen

fol. 198

Allen het welke zijnde zaken van zeer quade en pernicieusen gevolge, strijdig niet alleen tegens de goddelijke en mensselijke wetten, maar waarvan de natuur zelfs een afgrijsen heeft, en mitsdien in een land van justitie niet konnen nog mogen werden getolereert, maar anderen ten exempel op het rigoureuste behooren te worden gestraft: Zoo is het dat heeren Schepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende den crimineelen eysch en conclusie van den heer hoofdofficier, en gehoord de vrijwillige confessie van den gevangene, doende regt uyt den name ende van wegens de Edelgrootmogenden de Heeren Staten van Holland & Westvriesland, den voorn. gevangene hebben gecondemneert, gelijk haar Edelagtbare dezelve condemneeren mits dezen omme gebragt te werden ter plaatse daar men alhier gewoon is crimineele justitie te doen, en aldaar aan een paal gesteld en door den scherpregter verworgt te werden dat er de dood na volgt. Dat vervolgens haar

[1] Vrijdag 3 april 1750.
[2] *GTB*. Adjudiceeren; toewijzen.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

gevangens doode lighaam zal werden overgebragt op het ordinaris galgeveld dezer stad, ende aldaar op een rad gesteld, omme door de lugt en het gevogelte des hemels te werden verteert. Ende condemneeren wijders de gevangene in de kosten en misen van justitie.
Aldus gedaan en gearresteert bij de heeren Johannes van Kempen, Dirk van der Helling, Abraham van Vlissingen, mr. Adrianus Nicolaas van Overvelt, Jan Braet, Nicolaas de Fremery en mr. Jodocus van Lindt, Schepenen der stad Schoonhoven den 3 april 1750. En gepronunctieert den 8 ditto.

In kennisse bij mij secretaris
J. Oostendorp

Gevangen den 20 maart 1750
geëxecuteert den 8 april 1750.
Scheepenen verklaren dat de gevangene
hares weetens, geene goederen is hebbende.

volgt den sententie
van Anthony
Groenewal

fol. 198v
NB.
Moet volgen de sententie van
Anthony Groenewal, de welke
heeft geconfesseert dat hij met den
geëxecuteerde Hendryntje Schalkwijck
den tijd van ontrent 15 maanden heeft
gebouleert & overspel bedreven, zodanig
dat hij dezelve heeft beswangert en welke
vrugt de voorn. Hendryntje Schalkwijck
kort na haar verlossing heeft omgebragt,
zonder dat egter consteert dat den
voorn. gevangene aan de kindermoord
enig part off deel heeft gehadt,
weshalve hij wegens begane overspel
is gebannen uyt den Lande van Holland
& Westvriesland voor den tijd van 50 jaaren.
Aldus gepronuncieert den 10 april 1750.[1]
In kennisse bij mij J. O.

Schepenen verklaren dat
den gevangene hares
weetens geen goederen
is hebbende.

fol. 198v

Regtdag den 12en july
1751.[2] Praesent de heeren
Substituyt-bailliu Overvelt & Schepenen
van kempen, van Vlissingen,
Fremery, van Lindt en Dutry

De heer Gerbrand Elias
Bailliu der stad Schoon-
hoven, Haastregt, en den
Landen van Belois, (ratione officii)
Eysser in cas crimineel
contra
Paulus Haalbos, geweesen
marktschipper[3] van Schoonhoven

[1] Vrijdag 10 april 1750.
[2] Maandag 12 juli 1751.
[3] *GTB*. Marktschip; Een schip dat koopwaren en ook wel passagiers vervoert; bepaaldelijk van binnenschepen die geregeld op plaatsen varen waar markt wordt gehouden.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

op Amsterdam, gedaegde bij
edicte in persoon

Den heer Eysser alvorens eysch te doen, versoekt en concludeert, dat den gedaegde bij edicte in persoon zal werden geordonneert, omme ingevolge het twee en vijftigste articul van de ordonnantie op de stijl van procedeeren in crimineele saken, te antwoorden op soodanige articulen als hem van weegen den heer Eysser ratione officii zullen werden voorgehouden.

Heeren Schepenen fiat.

Den heer Eysser bevindende dat de gedaegde bij edicte in persoon bij sijne responsiven heeft ontkent zaken & feyten waarvan hij bij praecedente informatien ten regten genoeg kan werden overtuygt, versoekt dat den gedaegde in persoon bij edicte mag werden gebragt in besloote hegtenis omme tegens dezelven geprocedeert te werden als na stijle.

Heeren Schepenen adjudiceeren het versoek van den heer Bailliu.

fol. 199 **Vergadering van heeren Schepenen den 6 augustus 1751.**[1] Praesent alle, demptis de heeren Schepenen Braet, en Dutry

Crimineelen eysch van de
heer Gerbrand Elias
Bailliuw der stad Schoon-
hoven, Haastregt en de landen
van Belois, ratione officii Eysser
in cas crimineel
contra
Paulus Haalbos, tegenwoor-
dig gevange op de poorte alhier.

Alsoo Paulus Haalbos oud omtrend veertig jaaren, geweese markschipper van Schoonhoven op Amsteram, tegenwoordig gevange op de poorte deeser stad, buyten pijn en banden bekent heeft, dat hij gevange in de jaren 1750, en 1751, verscheyde sommen gelds die hem als markschipper waaren toevertrouwt, om volgens de daer bijgevoegde addressen zoo tot Amsterdam, als meede weeder van Amsterdam aen luyden binnen deese stad te bestellen, hij gevange egter niet alleen die gelden dikwils volgens sijnen last ende pligt niet heefd besteld, maar ook verscheyde malen die gelden voor hem gevange selfs heefd gebruykt. Dat hij gevangen al verder ook verzeegelde pakjes silvergeld heefd open gebrooken ende het geld daar uyt heefd genomen, en meede voor sig selven heefd gebruykt, mitsgaders die silvere gelden verwisselt in goudgelt, en daar meede aan den geenen aan wien die gelden verseegelt moesten behandigt zijn geweest, bij stukken en brokken betalinge heefd gedaan. Dat ook nog op den 12en juny deeses jaars verscheyde sommen gelds die aen hem gevange als markschipper door luyden wonende binnen deese stad waaren meede gegeeven, omme te Amsterdam
fol. 199v te bestellen, zijn verduystert; zonder te weeten zoo hij gevange zegt, waer deselve gelden gebleeven zijn, niet tegenstaende alle vehemente vermoedens op hem gevangen zijn. Alle ’t welke zijnde saken van zeer quade en pernicieuse gevolge welke in een land van justitie en commercie niet konnen of mogen werden getollereert maar andere ter exempele behoord te werden gestraft. Mits welke soo concludeert den heer Eysser, dat den gevangen zal werden gebragt ter plaatse al waar men gewoon is alhier crimineele justitie te doen, ende aldaar door den scherpregter met roeden wel strengelijck gegeesselt te werden ende wijders gebannen uyt den Lande van Holland ende Westvriesland, voor den tijd van twintig jaaren, zonder middelerwijle daarinne weeder te mogen komen, op poene van swaarder straffe. Dat voorts den gevange zal werden gecondemneert in de costen ende misen van justitie, ende daar vooren de bereyts geanoteerde schuyten en andere goederen zullen werden verklaard executabel. Ofte wel in zodanige ander straffe als heeren Schepenen naar exigentie van zaken zullen oordeelen en bevinden te behooren.

Heeren Schepenen houden den vorenstaende eyssch van den heer Bailliu in advis.

fol. 200 **Vergadering van heeren**

[1] Vrijdag 6 augustus 1751.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Schepenen den 10 augustus 1751.[1] Praesent alle dempto de heer Braet

Bij resumptie gedelibreert zijnde op de voorenstaande eysch van de heer Bailliu, is goed gevonden en verstaan dezelve nevens verdere stukkens en bewijsen te stellen in handen van onpartijdige Regtsgeleerden om advis.

fol. 200

Vergadering van heeren Schepenen den 16 augustus 1751.[2] Praesent alle dempto de heer Braet

Gelesen het advies van de heeren & meesters Nicolaas van Sanen & Johannes Brouwer als neutrale Regtsgeleerden, zijnde van den volgende inhoud:

Gesien bij bij de ondergeschreeve zekere articulen & interrogatorien aan Schepenen der stad Schoonhoven overgegeeven uyt den naam en van wegens Gerbrand Elias, Bailliu van Schoonhoven, Haastrecht en den Lande van Belois, ende responsiven daar op bij Paulus Haalbos geweese markschipper van Schoonhoven op Amsterdam, jegenswoordig gevangen op de poorte te Schoonhoven voorn. op den 12en en 19en july 1751 gegeeven, als meede verscheyde verklaringen door hem gemelde Bailliu ter laste van den voorn. Paulus Haalbos ingewonnen, & ijndelijk den crimineelen eysch bij
fol. 200v den zelve Bailliu ratione officii jegens den voorn. Paulus Haalbos gedaan en genomen des gevraagt zijnde over de judicatuure dien zaken.

Dunkt (onder correctie) dat welgemelte heeren Schepenen daarin behooren te vonnissen in maniere navolgende (mutatis mutandis)

Alzoo Paulus Haalbos oud ontrent 40 jaren, geweesene markschipper van deze stad op Amsterdam en Gouda jegenswoordig gevangen op de poorte dezer stad, buyten pijn en banden bekend heeft dat hij gevangen in de jaaren 1750 en 1751 verscheyde sommen gelds die hem als markschipper waren toevertrouwt om volgens de daar bij gevoegde addressen zoo tot Amsterdam, als meede van Amsterdam aan luyden binnen deze stad te bestellen, niet alleen volgens sijnen last en pligt dezelve gelden niet heeft besteld, maar ook verscheyde malen die gelden voor sijn eyge heeft gebruykt: dat hij gevangen al verder ook verzeegelde pakjes zilvergeld heeft open gebroken, en het geld daar uyt heeft genomen, en meede voor zig zelve gebruykt heeft, mitsgaders die zilvere gelden verwisselt in goudgeld, en daarmeede aan den geenen aan wien die gelden verzegeld moesten besteld zijn geweest, bij stukken en brokken betalingen heeft gedaan; Dat ook te meermalen gelden, die hem gevangen als markschipper waren toevertrouwd, zijn vermist, dog dat hij gevangen als dan die vermiste gelden, zoo als hij heeft voorgegeeven, telkens zoude hebben gerestitueert

en

fol. 201 en laastelijk dat nog op den 12e juny dezes jaars verscheyde sommen gelds, die aan hem gevangen als markschipper[3] door luyden wonende binnen deze stad waren meede gegeeven om te Amsterdam te bestellen, zouden zijn gestolen uyt het gewoone geldkisje van hem gevangen, waar in die gelden waren gesloten geweest, en waarvan hij gevangen alleen de sleutel gehad heeft, maar dat ook het zelve kisje door hem onderweeg zonder ymands bijzijn is geopend, en zonder dat het zelve kisje is beschadigdt geweest, off het sloth vandien geforceert, of dat ook den gevangen ymand van dieverije van de gemelde gelden heeft geinsimuleert[4] en dus niet zonder indicien dat hij gevangen daarinne heeft getrampeert.

Alle ’t welke zijn zaken strijdig tegens de pligt en de goede trouwe van een markschipper en van zeer kwade & pernicieuse gevolgen, welke in een land van justitie en commercie niet kunnen werden getoleert, maar anderen ten exempele behoorden te werden gestraft.

Zoo is ’t dat Schepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende den crimineelen eysch en conclusie van den heer Gerbrand Elias, Bailliu dezer stad en den Lande van Belois, en na rijpe

[1] Dinsdag 10 augustus 1751.
[2] Maandag 16 augustus 1751.
[3] Sic. markschipper, lees: marktschipper.
[4] Centraal Bureau voor Genealogie, *Practisyns Woordenboekje*, in: CB-reeks, deel 14, (Den Haag 1996) 53. Insimuleeren; betichten, aanklagen.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

deliberatie doorgesien en overwogen hebbende al 't gunt ter materie dienende was, en heeft mogen moveeren, na ingenome advis van neutrale Regtsgeleerden doende regt uyt den name ende van wegens Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Holland ende Westvriesland den voorn. gevangen

fol. 201v gebannen hebben en bannen hem mits dezen voor den tijd van tien agtereenvolgende jaaren uyt den Lande van Holland & Westvriesland, zonder middelerwijl daar weder in te mogen komen op poene van swaarder straffe: Ontseggen den heer Eysser sijne verdere eysch & conclusie, en condemneeren den gevangene in de kosten & misen van justitie ten tauxatie van gemelten Schepenen.

Aldus gearresteert & gepronuncieert den 17 augustus 1751.[1]

In kennisse van mij
J. Oostendorp

Gevangen den 12 july 1751
& uytgegaan den 17 augustus 1751.

fol. 202 **Regtdag den 4en october 1751.**[2] Praesent de heeren Schepenen alle dempto de heer Dutry

De heer mr. Adrianus Nicolaas van Overvelt, subsituut Bailliu der stad Schoonhoven & den lande van Belois, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Grietje Haagsman geboortig van Lakenvelt[3], gewoont hebbende als dienstmeyd bij Hendrik Kloot buyten de Kruyspoort dezer stad gedaegde bij edicte in persoon

De heer Eysser vermits de non comparitie van de gedaegdesse bij edicte in persoon versoekt jegens dezelve het eerste defaut, met admissie tot het doen van een tweede citatie bij openbare edicte in persoon.

Heeren Schepenen fiat.

fol. 202v **Regtdag den 18 october 1751**.[4]
Praesent de heeren Schepenen van Kempen, van Lindt, & Hoogstad

De heer mr. Adrianus Nicolaas van Overvelt, subsituut Bailliu der stad Schoonhoven & den landen van Belois, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Grietje Haagsman geboortig van Lakenvelt, gewoont hebbende als dienstmeyd bij Hendrik Kloot buyten de Kruyspoort dezer stad, gedaegdesse bij edicte in persoon.

[1] Dinsdag 17 augustus 1751.
[2] Maandag 4 oktober 1751.
[3] Lakenvelt; Lakerveld, gem. Zederik, prov. Zuid-Holland.
[4] Maandag 18 oktober 1751.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Den heer Eysser vermits de non comparitie van de gedaegdesse bij edicte in persoon versoekt jegens dezelve het tweede defaut met admissie tot het doen van een derde citatie bij openbaare edicte in persoon.

Heeren Schepenen fiat.

fol. 203

Regtdag den 1e november 1751.[1]
Praesent de heeren Schepenen
alle demptis de heeren Braat
& van Lindt.

De heer & mr. Adrianus Nicolaas van
Overvelt, subsituut Bailliu der stad
Schoonhoven & den Lande van
Belois, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Grietje Haagsman geboortig van
Lakenvelt, gewoond hebbende als
dienstmaagd bij Hendrik Kloot
buyten de Kruyspoort dezer stad
gedaegdesse bij edicte in persoon.

Den heer Eysser vermits de non comparitie van de gedaegdesse bij edicte in persoon versoekt jegens dezelve het derde defaut met admissie tot het doen van een vierde citatie ex superabundanti en omme ten naesten te mogen dienen van intendith.

Heeren Schepenen fiat.

fol. 203v

Regtdag den 15en november
1751.[2] present de heeren Schepenen
alle demptis de heeren de Femery
en van Lindt.

De heer mr. Adrianus
Nicolaas van Overvelt,
subsituut Bailliuw der stad Schoon-
hoven en de landen van
Belois, ratione officii Eysser in
cas crimineel
contra
Grietje Haagsman, geboortig
van Lakenvelt, gewoont heb-
bende als dienstmeyd bij
Hendrik Kloot, buyten de
Kruyspoort dezer stad, gedaegdesse
bij edicte in persoon, omme bij
den heer Eysser te sien dienen
van intendith, ingevolge de
apppointemente van den laest-
leeden regtdagh.

De heer Eysser diend van intendith met de verificatien daar toe behorende, versoekt daar op regt en vonnis.

Intendith gedaan
maken, en de Edelagtbare
heeren Schepenen der stadt
Schoonhoven overgegeeven uyt
den name ende van weegens den
heer mr. Adrianus Nicolaas

[1] Maandag 1 november 1751.
[2] Maandag 15 november 1751.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

van Overveldt, Substituyt-bailliuw
der voorschreeve stad Schoonhoven
en de Landen van Belois, ratione officii
Eysser in cas crimineel
contra
Grietje Haagsman, geboortig van
fol. 204 Lakerveld, oud omtrend vijf of ses
en twintig jaeren, in de maand mey
1751 als dienstmeyd gewoont heb-
bende bij Hendrik Kloot in de
stadsherberg even buytende Kruys-
poort deeser stad, eerst, gedaegdeesse
bij edictie in persoon, nu latitante
en defaillante.

Den heer Eysser ratione officii dede conform de waerheyd zeggen: Dat de gedaegdesse bij edicte in persoon sig niet heefd ontsien, van hare voorn. meester Hendrik Kloot in de maand van mey 1751, eerst te steelen nege gulden en daer voor te koopen een bloet coraale ketting met een goude boot. Vervolgens nog eens eens vijf guldens en daar voor te koopen een silver Eau de la Reine en een silver snuyfdoosje. Dat de gemelte Grietje Haagsman haar al verder niet heefd ontsien van hare voorschreeve meester Hendrik Kloot te steelen verscheyde linnen en wolle goederen, welke nog ten deele op het raadhuys deeser stad in versekeringe sijn gebragt. Dat den voorn. Grietje Haagsman in hare dieverijen volherdende sig al verder heefd verstouwt[1] twee planken van een beslooten bovenvertrek van hare voorn. meester af te breeken, en met een ladder in dat bovenvertrek in te klimmen, op welk vertrek de sleutels van hare voorn. meester 's kasten lagen, en uyt die kasten te steelen verscheyde goederen en papieren, alles breeder blijkende bij de precedente informatien daar van zijnde, ten deesen overgelegt. Agtervolgens welke precedente informatien, den heere Eysser amptshalven bij requeste zig heefd geadresseert aan heeren Schepenen deeser stad, en op desselfs deugelijk te kennen geeven geobtineerd appoinctement omme de voorn. Grietje Haagsman te mogen indagen, bij openbare edicte in persoon omme over den voorschreeve dieverijen te aanhooren sodanigen versoek, mitsgaders crimineelen eysch, als den voorn. heer Substituyt-bailliuw jegens haer gedaegdesse zoude willen doen neemen.

Uyt kragte van welck appointement den heere Eysser ratione officii de gemelte Grietje Haagsman
fol. 204v volgens stijl en practijque tot vier distincte reysen bij openbare edicte in persoon heefd doen indagen, uytwijsens de relaasen van den Geregtsboode, hier neevens overlegt ende niet zijnde gecompareert is bij heeren Schepenen tegens de gedaegdesse bij edicte in persoon, verleent het eerste tweede en derde default, en wijders den heer Eysser geadmitteert, omme op huyden te mogens dienen van intendith. Mits welke den heer Eysser ratione officii diend van deesen sijnen intendith met de verificatien daer toe behoorende. Concludeert uyt den naame ende van weegen Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Holland ende Westvriesland, dat de gedaegdesse bij edicte in persoon, nu latitant en defaillant zal werden verclaard contumacx[2] en versmaderesse der regts. Dat wijders deselve zal werden versteeken van alle exceptien, declinatoir, dilatoir en peremptoir weeren en defensien die sij compareerende hadde konnen en mogen proponeeren; ende voorts werden gebannen uyt den Lande van Holland ende Westvriesland, voor zodanigen tijd als de heeren Schepenen sullen oordeelen te behooren, zonder middelerwijle daerinne weeder te mogen komen, op poene van swaerder straffe, en wijders gecondemneert in de costen en misen van justitie. Dat verders de verseekerde goederen van de defaillante daer vooren zullen werden verclaerd executabel.

Schepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende den crimineelen eysch & conclusie van de heer & mr. Adrianus Nicolaas Overvelt, Substituyt-bailliu der stad Schoonhoven & den Lande van Belois, met de verificatien daar toe dienende overgelegt contra Grietje Haagsman gedaegdesse bij edicte in persoon, nu latitante en defaillante, ende geleth wat op alles heeft kunnen moveeren doende regt, uyt de naam en ende van wegens de hooge overigheyd, hebben de gedaegdesse
fol. 205 in persoon latitante & defaillante versteeken gelijk Haar Edele Agtbaren dezelve versteeken mits dezen van alle exceptien declinatoir, dilatoir & peremptoir weeren & defensien die zij compareerende hadde kunnen & mogen proponeeren, verklarende haar contumax ende versmaderesse des regts; Bannen dezelve gedaegdesse in persoon uyt den Lande van Holland & Westvriesland voor den tijd van 25 agtereenvolgende jaaren, zonder ondertussen daar weder binnen te mogen komen op poene van swaarder straffe; Condemneeren wijders dezelve in de kosten & misen van justitie en verklaren de verzeekerde goederen van de defaillante daar vooren

[1] Sic. verstouwt, lees: verstout.
[2] *GTB*. Contumaceeren; Iemand die uit wederspannigheid niet in rechte verschijnt, het recht ontnemen om zich te verdedigen.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

executabel. Aldus gearresteert den 15 november 1751. En gepronuncieert van den raadhuyse den 17 november 1751.[1]

In kennisse van mij
J. Oostendorp

fol. 205v

De heer & mr. Adrianus Nicolaas van Overvelt, subsituut Bailliuw der stad Schoonhoven en den landen van Belois, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Agnees[2] Catharijn Rijnhart jegenswoordig gevangene binnen dese stad

Alsoo Agnes Catharijn Rijnhart, oud zoo zij zegt eenentwintig jaar, geboortig uyt het Hanoversse[3] jegenswoordig gevangene, zig niet ontsien heeft, nadat zij om haer schandelijke hoererijen, binnen als buyten dese stad, soo met het volk van dit guarnisoen als andere in 't openbaar bedreven, op ordre van heeren Bailliuw en Burgemeesteren op gepasseerde maendag zijnde geweest den 21 augusti met publiecque trommelslag door schout en 's heeren dienaars is uyt dese stad geleyd en gebannen met verbod van daar ooyt weder in te koomen op poene van swaarder straffe. Egter op den 25en daar aan volgende weder binnen dese stad te koomen, nolente senatu[4], toonende dus meterdaad de justitie ten eenemaal te willen vilipendeeren en elussiv te maaken; Alle het welk zijnde zaaken van zeer quaade en pernicieuse gevolgen, de welke in een land van justitie niet kunnen werden getolereert, maar anderen ten exempel behooren te werden gestraft, mits welken den heer Eysser ratione officii eysch doende concludeert, dat de gevangene sal werden gebragt ter plaatse alwaar men gewoon is crimineele justitie te doen, en aldaar met roeden wel strengelijk te werden gegeesselt en voorts geconfineert in een tugthuys den tijd van twintig agter een volgende jaaren, omme met haar handen de kost te winnen, dat wijders de gevangene
fol. 206 zal werden gecondemneert in de kosten en misen van de justitie ofte wel anders in zodanige ander straffen als heeren Schepenen naar exigentie van zaaken sullen oordeelen te behooren

(was getekent)
Adrianus Nicolaas van Overveldt
Subsituut-baljuw.

Heeren Schepenen der stad Schoonhoven gezien en ge-examineert hebbende den crimineelen eysch van den heer Substituut-bailliuw, en geleth daar op te letten stond, doende regt. Condemneeren de gevangene Agniet Catharijn Rijnhart omme gebragt te worden op de Vrouwepoort deser stad, en aldaar binnenskamers met roeden wel strengelijk te werden gegeesselt, en voorts geconfineert in een verseekerde plaats voor den tijd van ses jaaren omme met haar handenarbeyd de kost te moeten winnen & condemneeren wijders de gevangene in de kosten & misen van justitie. Aldus gepronuntieert en ge-executeert desen 28 augustus 1752.[5]

In kennisse van mij
J. Oostendorp

fol. 206v

De heer Gerbrand Elias, Bailliuw der stad Schoonhoven Haestregt en de landen van Belois, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Hendrik Rekslouw, jegenswoordig gevangene op de Voorpoorte deser stad.

[1] Woensdag 17 november 1751.
[2] Agnees, is verbeterd uit Agnete.
[3] Het Hanoversse; Regio Hannover, Nedersaksen, Duitsland.
[4] Nolente senatu, letterlijk: onwillige senaat. Bedoeld wordt: tegen de wil van de overheid in.
[5] Maandag 28 augustus 1752.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Alsoo Hendrik Rekslouw, out ses en veertig jaaren seggende gebooren te zijn uyt het Paterbornse[1], en van zijn ambagt te weesen een kleermaker, als mede circa twintig jaaren in dese stad gewoont te hebben, en te zijn van de roomsche religie, jegenswoordig gevangene aan Schepenen, der stad Schoonhoven, buyten pijn en banden van ijsere bekent heeft, dat zijn gevangens huysvrouw is ledemaat van de gereformeerde kerke alhier; Dat op donderdag den 22 juny deses jaars voor zijn gevangens deur zijn gekomen zekere twee aan hem genoemde heeren waarvan de eene was predicant, en den ander ouderling van de gereformeerde kerke alhier, dat d' eerste vandien hem gevangen gevonden heeft, in zijn gevangens voorhuys met een gesloote onderdeur, en aan hem gevangen heeft gevraagd off zijn gevangens, huysvrouw niet thuys was, dat hij gevangen daar op de gemelde twee heeren, heeft verbooden in zijn huys te koomen, dat zijn geheele hoofd en hersenen alstoen in 't wild waaren geweest en in desordre, zonder te weeten, wat hij als toen gezegd heeft, dat alstoen dat instrument (namentlijk zijn hoofd) op hol was, en 'er ligt wel wat uytgevloogen was, maar dat hij de werkingen Gods, die hem gevangene van boven toegezonden wierden, niet wederstaan konde, en dat het een groote en doorlugtige dag was geweest, die hem drie weeken te vooren inden droom reets voorspeld was, en alles in dolorum was door-

fol. 207 gegaan. Dat hij gevangene ten voorn. dage gesegt heeft dat hij Christus gelijk was, en daarbij te kennen wilde geven, dat hij den last van het bittere leyden voor Christus, heeft gedraagen, en dat hij heeft betaeld voor Adam, voor Job, en nu in de plaats van Christus stond, en dus hem gelijk was en uyt dien hoofde te weesen, de tweede persoon in de Goddelijke Drieëenhijdt, dat hij naast God en Christus zelve was, en dat God hem in dien staat had gebragt, om dien last te konnen draagen, en dat hij gevangen ook gesegt heeft: Wat Christus, wat Christus, de paus is grooter als Christus, die vergeeft de zonden terstond, en Christus kan dat niet doen. En eindelijk dat zijn vrouw onlangs met haar bijbel uyt de kerk koomende, hij gevangene gedrijgt heeft, dat boek te willen verbranden omdat hij oordeelde dat er niets goeds in stond; en gemerkt hij gevangene zijn zelven meermaalen voorheen heeft schuldig gemaakt aan soodanige afgrijselijke blasphemie, gesprooten uyt een [h.yvre][2] opgevatte boosheyd, waardoor de gevange sig ontrent Gods weesen en de heere Christus grovelijk heeft misgreepen en dat nu laastelijk ter gelegendheyd van een aanspraak door een predicant van de gereformeerde en publiecque kerk, geadsisteert met een ouderling, aan hem gedaan alleen om te verneemen of sijn gevangens vrouw thuis was; Alle het welke zijnde zaaken & van zeer dangereuse en pernicieuse gevolgen, welke in een land van justitie niet moogen werden getolereert, maar anderen ten exempel behooren te werden gestraft;
Mits welke den heer Eysser ratione officii op de voorsz. confessie regt versoekende, concludeert, dat den gevangene gebragt zal werden ter plaatse alwaar men gewoon is crimineele justitie te doen, en aldaar met een gloeyende priem te werden door zijn tong gesteeken, wijders met een strop om den hals wel strengelijck met roeden te werden gegeselt en gebrandmerkt, en voorts gebannen uyt den Lande van Holland en Westvriesland mitsgaders den gestigte van Utregt ten eeuwigen dage sonder ooyt daar weder in te moogen koomen, op poene van swaarder straffe, dat ook den gevange zal werden gecondemneert in de costen en misen van de justitie.

(was geteekent) Gerbrand Elias
1752

fol. 207v Schepenen der stad Schoonhoven, gesien hebbende den crimineelen eysch en conclusie van de heer Gerbrand Elias, Bailliu dezer stad, en van Haastrecht, als meede van den Lande van Belois, ratione officii op ende jegens den voorn. gevangene Hendrik Rekslouw gedaan en genomen; en voorts regt doende uyt den naam ende van weegen de Edel Groot Mogende Heeren Staten van Holland en Westvriesland, hebben den voorn. gevangen gecondemneert, gelijk sij hem condemneeren mits desen, omme gebragt te werden ten plaatse alwaar men gewoon is crimineele justitie te doen, en aldaar ten toone voor al de weereld publiecquelijk aan een regt opstaande paal met een beugel om den hals, en voorts met boeyens aan de handen & voeten, vast gesloten te worden, en ten blijven geduurende den tijd van een uur, met interdictie nogtans aan allen en een ygelijk (op poene van daarover gestraft te zullen werden) om den gevangene met enige scherven of ietwes anders dat kwetsen kan, te bewerpen; En voorts dat den gevangen gedurende den tijd van agt dagen zal werden ter gevanggenisse gelegt, en getracteert op water en broodt; Bannen wijders den gevangen ten eeuwigen dage uyt den Lande van Holland en Westvriesland mitsgaders den gestigte van Utrecht, zonder ooyt daar weder in te mogen komen op poene van swaarder straffe, ende condemneeren den gevangen in de kosten en misen van justitie. Onzeggen[3] verders den heer Eysser sijnen verderen eysch en conclusie tot lasten van den gevangen gedaan en genomen. Actum coram de heeren Schepenen alle dempto de heer Boon den 20 september 1752 & gepronuncieert & geexecuteert den 27 ditto.[4]

[1] Uyt het Paterbornse; thans: Paderborn, Noord-Rijnland-Westfalen, Duitsland.
[2] Sic. [h.yvre], lees: suyvre?
[3] Sic. onzeggen, lees: ontzeggen.
[4] Respectivelijk woensdag 20 en woensdag 27 september 1752.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

In kennisse van mij
J. Oostendorp

Gevangen den 22 juny 1752
en uytgegaan den 4 october 1752.

Schepenen verklaren dat den gevange haares wetens geene goederen is hebbende, & niet eerder heeft kunnen werden gevonnist, bevorens ingekomen te zijn het advis van neutrale Regtsgeleerden, bij Haar Edele Agtbaren gerequireert.[1]

fol. 208

De heer & mr. Adriaan Nicolaas van Overveldt,
Substituyt-bailliuw der stad Schoonhoven
en den Lande van Belois, ratione officii eys-
scher in cas crimineel
contra
Leyntje Meyer, huisvrouw van
Pieter de Vos, jegenswoordig gevan-
gene onder den raathuyse alhier.

Alsoo Lijntje Meyer geboortig alhier, oud zoo zij zegt 65 jaaren jegenswoordig gevangene, aan de Edele Agtbaare heeren Schepenen deser stad buyten pijn en banden van ijser bekent heeft dat zij gevangen met haar oudste dogter Magdaleen de Vos had afgesprooken, om eene Anna Swaneveldt mede woonende alhier op te wagten, en af te kloppen, om redenen dat de voorn. Anna Swaneveldt zoude gesegt hebben, dat zij haar gevangens jongste dogter met een Schot had te bedt gevonden; Dat zij gevange, om dit haar boosaardig voorneemen ter uytvoer te brengen, op den 6en augusti deses jaars, des avonds omtrent half agt, heeft gaen staen in 't Carmeliterclooster deser stad, opwagtende de gemelde Anna Swaneveld. Dat, wanneer zij gevange daar een half uur had gewagt, Anna Swaneveld daar is voorbij gekomen met een emmer aan haar hand, dat zij daar op om een begin te maken de voorn. Anna Swaneveld heeft uytgescholden voor almans hoer, en beest, en volgende haar van agteren, met vuysten op den rug en 't hoofd heeft geslaagen, seggende: Slaa weerom, donderse hoer. Dat niet tegenstaande Anna Swaneveld met alle lankmoedigheyd sulks verdroeg zonder wederom te slaan, ofte schelden des gevangens oudste dogter Magde-

fol. 208v leen de Vos, medegevangen alhier daar bij is koomen loopen ingevolge het boosaardig en gepremediteert voornemen en afsprake, seggende tegen haar gevangen. Laat staan moeder, jij bent te oud, ik sal se beter hebben en de meergemelde Anna Swaneveld op 't lijff is gevallen, hebbende haar met het hoofd tegens de heyning van Labberton op een vreeselijke wijze gestooten, en geslaagen, soodaaning dat de gemelde Anna Zwaneveld daardoor een swaare krankte heeft gekreegen, en self niet buyten gevaar geoordeelt is geweest haar leven te verliezen, dat zij gevangen al verder in haar woede, en boosaardigheid haar gevangens oudste dogter toeriep onder dat onmenselijk slaan: Slaa, slaa de duyvel maar dood, en zulks met swaare vloeken; en gemerkt het zelve alle zijn verregaande en verfoeilijke saaken, gesprooten uyt een opgevatte boosaardigheid, waardoor het te verwonderen is, dat de gevange sig op dat moment niet heeft schuldig gemaakt aan een doodslag, en zijnde zaaken, van zeer quade, en dangereuse gevolgen die in een land van justitie niet mogen werden getolereert, maar andere ten exempel behooren te werden gestraft; mits welken den heer Eysser ratione officii op de voorsz. confessie regt versoekende, concludeert dat de gevangene gebragt zal werden ter plaatse alwaar men gewoon is crimineele justitie te doen en aldaar met roeden wel strengelijk te werden gegeesseld, ende gebrandmerkt en voorts gebannen uyt de landen van Holland en Westvriesland, mitsgaders den gestigte van Utrecht ten eeuwigen daage, dat wijders de gevange zal werden gecondemneert in de costen en misen van justitie, of tot anders etc.

(was geteekent)
Adrianus Nicolaas van Overveldt, Substituyt-baljuw.

fol. 209 Schepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende den crimineelen eysch en conclusie van den heer & mr. Adriaan Nicolaas van Overveldt, Substituyt-bailliu dezer stad & den Lande van Belois, ratione officii op ende jegens den voorn. gevangene Lijntje Meyer, huisvrouw van Pieter de Vos, gedaan ende genomen; Een voorts gehoort de vrijwillige confessie van den gevangene, doende regt uyt de naam ende van wegens de Edel Groot Mogende Heeren Staten van Holland & Westvriesland, hebben den voorn. gevangen gecondemneert gelijk sij haar condemneeren mits dezen, omme gebragt te werden ter plaatste daar men gewoon is crimineele justitie te doen en aldaar de executie van haar dogter Magdaleen de Vos aan te sien. Bannen voorts den gevangen

[1] Schepenen …… gerequireert, verticaal in de marge geschreven.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

ten euwigen dage uyt den Lande van Holland en Westvriesland mitsgaders den gestigte van Utrecht zonder ooyt daar weder inne te mogen komen op poene swaarder straffe[1], en condemneeren haar gevangen in de kosten & misen van justitie. Ontzeggen wijders den heer Substituyt-bailliu sijnen verderen eysch & conclusie ten laste van den gevangene gedaan & genomen. Actum coram de heeren Schepenen alle dempto de heer Boon den 20 september 1752, & gepronuncieert en geëxecuteert den 27 ditto.

In kennisse van mij
J. Oostendorp

fol. 209v

De heer & mr. Adriaan Nicolaas van Overveldt,
Substituyt-bailliuw der stad Schoonhoven
en de n van Belois, ratione officii Eysser
in cas crimineel
contra
Magdaleen de Vos, jegenswoordig ge-
vangen in 't gasthuys deser stadt

Alsoo Magdaleen de Vos geboortig alhier oud zoo zij zegt 37 jaar en jegenswoordig gevange aan de Edele Agtbaare heeren Schepenen deser stad buyten pijn en banden van ijser bekent heeft, dat zij gevangen met haar moeder Leyntje Meyer genaamt, had afgesprooken, omme eene Anna Swaneveld mede woonende alhier op te wagten en af te kloppen, omme reedenen dat Anna Swaneveldt zoude hebben gezegt dat, zij haar gevangens jongste suster met een Schot had te bedt gevonden, dat haar gevangens voorn. moeder, om dit boosaardig voorneemen ter uytvoer te brengen, op den 6en augustus deses jaars, des avonds ontrent half agt een geruyme tijt had gaan staen in 't Carmeliterclooster deser stad, opwagtende de gemelde Anna Swaneveld. Dat zij gevangen daar heeft zien voorbijgaan Anna Swaneveld met een emmer aan haar hand, dat zij gevangen daar op heeft gehoort dat haar gevangens moeder de voorn. Anna Swanevelt in 't voorbijgaan heeft uytgescholden voor hoer, en allemans hoer,, dat zij gevange tegelijk gezien heef, dat haar gevangens moeder Anna Swaneveld van agteren is gevolgt, en met vuysten op haar rugge heeft geslaagen hoorende haar moeder zeggen: Slaa weerom, donderse hoer.
fol. 210 Dat zij gevangen ook gehoort heeft dat de voorn. Anna Swaneveld tegen haar gevangens moeder heeft gezegt: Slaa jij maar, ik slaa niet; Dat zij gevangene selfs, niet tegenstaande de meergemelde Anna Swaneveld in alle lankmoedigheyd het verdroeg, met een groote boosaardigheid daar bij is koomen loopen seggende tegen haar gevangens moeder: Laat staan moeder, je bent te oud, ik sal se beter hebben, dat sij gevangen daar op de voorn. Anna Swaneveldt mede op 't leyff is gevallen, dat zij gevangen Anna Swaneveld met haar hoofd tegens de heyning van Labberton heeft gegoyt en geslaagen, dat zij gevange daaarop de voorn. Anna Swaneveld op een vreeselijke wijse met vuysten op haar hoofd en lighaam heeft geslaagen, 't welke zoo vreeselijk is geweest, dat de gemelde Anna Zwaneveld daar door een swaare krankte heeft gekreegen, dat niet buyten gevaar geoordeelt is geweest haar leven te verliesen; Dat haar gevangens moeder haar gevangen onder dat vreeselijk slaan heeft toegeroepen: Slaa, slaa de duyvel maar dood, dat zij gevange eenige daagen daarna nog getoont heeft, dat haar woede en wreede boosaardigheid nog niet verkoelt was, aangezien zij gevange tegens haar buuren wanneer die haar gevangen kwamen zeggen, dat Anna Swaneveld zoo slegt was, en dat zij gevangen moest naar Rotterdam vlugten, antwoordde en zijde: 't is goed. ik wou dat ik de duyvel maar dood geslaagen had: Alle ende het welke zijnde verregaande en verfoeylijke saaken, gesprooten uyt een opgevatte boosaardigheyd, en geprementiteert voorneemen, waardoor het te verwonderen is, dat de gevange zig op dat
fol. 210v moment niet heeft schuldig gemaakt aan een doodslag, en zijnde zaaken van zeer quade en dangereuse gevolgen die in een land van justitie niet mogen werden getolereert maar andere ten exempel behooren te werden gestraft. Mits welken den heer Eysser ratione officii op de voorschreven confessie regt versoekende, concludeert dat de gevange sal werden gebragt ter plaatse daar men gewoon is crimineele justitie te doen, ende aldaar met roeden wel strengelijk te worden gegeesseld, en gebrandmerkt, en voorts gebannen uyt de Lande van Holland en Westvriesland, mitsgaders den gestigte van Utrecht ten eeuwigen dage; dat wijders de gevangene zal werden gecondemneert in de costen en misen van justitie.

(was geteekent)
Adrianus Nicolaas van Overveldt, Substituyt-baljuw

Schepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende den crimineelen eysch & conclusie van de heer & mr. Adriaan Nicolaas van Overvelt, Substituyt-bailliu der stad Schoonhoven en den Lande van Belois, ratione officii op ende jegens den voorn. gevangene Magdaleen de Vos gedaan ende

[1] Sic. op poene swaarder straffe, lees: op poene van swaarder straffe.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

genomen; En voorts gehoort de vrijwillige confessie van den gevangene, doende regt uyt de naam ende van wegen de Edel Groot Mogende Heeren Staten van Holland & Westvriesland, hebben den voorn. gevangene gecondemneert, gelijk sij haar condemneeren mits dezen omme gebragt te werden ter plaatste daar men gewoon is

fol. 211 crimineele justitie te doen, en aldaar met roeden wel strengelijk te werden gegeesseld. Bannen wijders haar gevangene ten eeuwigen dage uyt den Lande van Holland & Westvriesland, mitsgaders den gestigte van Utrecht; zonder ooyt daar weder inne te mogen komen op poene swaarder straffe, en condemneeren haar gevangene in de kosten & misen van justitie. Ontzeggen verders den heer Substituyt-bailliu sijnen verderen eysch & conclusie tot lasten van den gevangene gedaan & genomen. Actum coram de heeren Schepenen alle dempto de heer Boon den 20 september 1752, ende gepronuncieert den geëxecuteert den 27 ditto.

In kennisse van mij
J. Oostendorp

Gevangen den [ ]
uytgegaan den 27 september 1752.
Schepenen verklaren dat den
gevangene hares wetens geene goederen
is hebbende, en dat dezelve zoo lange in
hegtenisse is gebleeven om den uytslag van
de gevaarlijke toestand van Anna Swanevelt te zien,
bevorens den heer Bailliu desselfs eysch heeft kunnen formeeren.

fol. 211v **Vergadering van Schepenen op donderdag den 26 october 1752**[1] praesent alle, dempto de heer Dutry

De heer & mr. Adriaan
Nicolaas van Overveldt, Substituyt-
bailliuw der stad Schoonhoven
en de Lande van Belois,
(ratione officii) Eysser in cas
crimineel
contra
Hendrik Rekslouw
jegenwoordig gevange op de
Voorpoorte deeser stadt.

Alsoo Hendrik Rekslouw, geboortigh uyt het Paterbornse, oud omtrent ses en veertig jaren, bij sententie van de Edelagtbare heeren Schepenen deeser stadt in dato den 27e september 1752, over afgrijselijke blasphemie, in de voorschreeve sententie breeder vermelt, is gecondemneert geweest gebragt te werden ter plaatse alwaar men gewoon is crimineele justitie te doen, en aldaar ten toone voor al de weereld publikelijk aan een regt op staande paal met een beugel om den hals, en voorts met boeyens aan handen en voeten vast geslooten te werden, en te blijven den tijdt van een uur, en wijders ten eeuwigen dage is gebannen uyt den Lande van Holland en Westvriesland, mitsgaders den gestigte van Utrecht, sonder ooyt daar weeder in te mogen komen op poene van swaarder straffe, hij gevange egter maar weynig dagen naar het voorschreeve bannissement heefd kunnen gelusten binnen deese stad te komen woonen nolente senatu, toonende dus metterdaad de justitie ten eenemale te willen vilipendeeren en elusoir[2] te maken. Allen 't welke sijn saken van seer quade en pernicieuse gevolge, welke in een land van justitie niet konnen werden getollereert maar anderen ten exemple behoorde te werden gestraft. Mits welke den heer Eysser (ratione officii) eysch doende concludeert, dat den

fol. 212 gevangen sal werden gebragt ter plaatse alwaar men gewoon is alhier crimineele justitie te doen, ende aldaar met roeden wel strengelijk te werden gegeesselt, en met het stadswapen gloeyent op sijn rugge gebrandmerkt en andermaal ten eeuwigen dage gebannen uyt den landen van Holland ende Westvriesland mitsgaders den gestigte van Utrecht sonder ooyt weder daarin te komen op poene van swaarder straffe. Dat wijders den gevange zal werden gecondemneert in de costen en misen van justitie.

Adriaan Nicolaas van Overveldt

[1] Donderdag 26 oktober 1752.
[2] Sic. elusoir, lees: illusior, denkbeeldig, imaginair.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Substituyt-baljuw

Schepenen der stad Schoonhoven, gezien hebbende den crimineelen eysch & conclusie van den heer Substituyt-bailliu dezer stad op ende jegens den gevangen Hendrik Rekslouw gedaan ende genomen. Ende voorts regt doende uyt de naam & van wegens de Edel Groot Mogende Heeren Staten van Holland & Westvriesland, hebben den voorn. gevangene gecondemneert, gelijk Haar Edele Agtbaren hem condemneeren mits dezen, omme gebragt te werden ter plaatse daar men alhier gewoon is crimineele justitie te doen, en aldaar met roeden wel strengellijk te werden gegeesselt; Bannen dezelve andermaal ten eeuwigen dage uyt den Lande van Holland & Westvriesland mitsgaders den gestigte van Utrecht, zonder ooyt daar weder inne te mogen komen op poene van nog swaarder straffe. En condemneeren wijders den gevangene in de kosten & misen van justitie. Actum coram de heeren Schepenen alle dempto Du Trij, op den 26 october 1752. En geproununcieert & geexecuteert den 1 november 1752.[1]

In kennisse van mij
J. Oostendorp

Gevangen den 12 october 1752
uytgegaan den 1 november 1752
Schepenen verklaren dat
den gevangene, hares weetens,
geene goederen is hebbende.

fol. 212v

De heer ende mr. Adriaan
Nicolaas van Overveldt,
Substituyt-bailliuw der stadt
Schoonhoven en de landen
van Belois, (ratione officii) Eysser
in cas crimineel
contra
Leyntje Meyers, huys-
vrouwe van Pieter de Vos
jegenwoordig gevangene op de
Voorpoorte deeser stadt.

Alsoo Leyntje Meyers, geboortig alhier, oud soo sij segt vijff en 't sestig jaaren bij sententie van de Edelagtbare heeren Schepenen deeser stad in dato den 27en september 1752 over sekere begane forfaicten is gecondemneert gebragt te werden ter plaatse daar men gewoon is crimineele justitie te doen, en aldaar de executie van haar dogter Magdalena de Vos aen te sien, en wijders bij de voorschreeve sententie ten eeuwigen dage is gebannen uyt den Lande van Holland ende Westvriesland, mitsgaders den gestigte van Utrecht, sonder ooyt daar weeder in te mogen komen op poene van swaarder straffe. Egter sij gevangen maar weynig dagen naer het voorschreeve banissement heefdt kunnen gelusten, weeder bij haar man in huys binnen deese stad te komen nolente senatu, toonende dus metterdaad de justitie ten eenemaale te willen vilipendeeren en elusoir te maken. Allen 't welke sijn saken van seer quade en pernicieusen gevolge welke in een land van justitie niet konnen werden getolereert maar andere ten exemple begoorde te werden gestraft. Mits welke den heer Eysser (ratione officii) eysch doende, concludeert dat de gevange zal werden gebragt ter plaetse alwaar men gewoon is alhier crimineele
fol. 213 justitie te doen, ende aldaar met roeden wel strengelijk te werden gegeesselt, ende met het stadswapen gloeyent op haar rugge gebrandmerkt, en andermaal ten eeuwigen dage gebannen uyt den Lande van Holland ende Westvriesland, mitsgaders den gestigte van Utrecht sonder daar ooyt weder in te mogen komen op poene van nog swaarder straffe. Dat wijders de gevange zal werden gecondemneert in de costen en misen van justitie.

Adriaan Nicolaas van Overveldt
Substituyt-baljuw

Schepenen der stad gesien hebbende den crimineelen eysch ende conclusie van de heer Substituyt-bailliu dezer stad, op ende jegens den gevangene Leyntje Meyers gedaan & genomen ende voorts regt doende uyt den naame & van wegens de Edel Groot Mogende Heeren Staten van Holland & Westvriesland, hebben den voorn. gevangene gecondemneert, gelijk Haar Edele Agtbaren haar condemneeren mits dezen, omme gebragt te werden ter plaatse daar men gewoon is alhier crimineele justitie te doen, en aldaar met roeden te werden gegeesselt, & voorts andermaal

[1] Woensdag 1 november 1752.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

gebannen uyt den Lande van Holland & Westvriesland mitsgaders den gestigte van Utrecht, zonder daar ooyt weder inne te mogen komen op poene van nog swaarder straffe. En condemneeren wijders haar gevangene in de kosten & misen van justitie. Actum coram den heeren Schepenen alle, dempto de heer Du Try, den 26 october 1752. En geëxecuteert den 1e november 1752.

In kennisse van mij
J. Oostendorp

Gevangen den 22 october 1752.
Uytgegaan den 1e november 1752.
Schepenen verklaren dat
den gevangene haares weetens
geene goederen is hebbende.

fol. 213v

Vergadering van Schepenen den 7 december 1752.[1] Praesent alle dempto de heer Dutry

De heer en mr. Adriaan Nicolaas van Overveldt, Substituyt-bailliuw der stad Schoonhoven en de Lande van Belois, ratione officii Eysser in cas crimineel

contra

Jan Hendrik Been, jegenwoordig gevangen op de Voorpoorte deeser stadt.

Den heer Eysser ratione officii diend van sijnen eysch, concludeert als in geschrifte. Levert wijders deselve over nevens den vrijwillige confessie van den gevangen en versoekt daer op regt en expeditie van justitie.

Omme welken eysch te fondeeren, dede den heer Eysser ratione officii conform de waerheyd seggen.
Dat den gevangen Jan Hendrik Been, geboortig zoo hij zegt van Herfurt[2], oud vier en dertigh jaren, t' sedert sijn vijftiende jaar geen vaste woonplaetse heefd gehad, en op sijn vijftiende jaar van sijnen ouders is weggeloopen.

Dat hij gevange geen kostwinninge heefd als om op valsche voorgeevens en attestatien, bij de diaconien en andere goede luyden geld te collecteeren.

Dat hij gevange op den 26en juny 1741 in Holland onder de heerlijkheyd Berkel en Rodenrijs is gegeesselt en gebrandmerkt, en voorts uyt de provintie van Holland en Westvriesland gebannen ten eeuwigen dage, sonder ooyt daar weeder in te mogen komen op poene van swaarder straffe.

Dat hij gevange aldaar valsschelijk heefd opgegeeven sijn naam te sijn Lodewijk Brandt, en van Rees geboortig oud ontrent negentien jaren, soo als dan ook bij de ontfange sententie van de voorschreeve heerlijkheyd comt te blijken; Dat hij gevangen aldaar die straf heefd moeten ondergaan over en ter
fol. 214 saake hij gevange, sig t' zedert den jare 1740, van een valsche attestatie hadde bedient inhoudende een valsche getuygenisse dat op zecker dorp in Duytsland genaamt Waterhorst[3] den 23en augustus 1740 des nagts een swaare brand was ontstaen waardoor seven en dertig huysen in de assche hadde gelegt, dat sig daar onder op het smartelijkste hadde gevoeld de heer Andries Zauk, voornaam koopman aldaar, dat gemelte heer Andries Zauk drie eygen huysen met sijn bijhebbende meubelen hadde verlooren. Dat hij gevange op sommige plaatsen hadde voorgegeeven de persoon van den voorn. Andries Zauk selfs te zijn. Dat hij gevangen aldaar een voornaam coopman was geweest dan wederom daarbij voegende dat sijnen vader aldaar predikant zijnde, door dien brand het leeven hadde verlooren, en dat hij gevange daar door in het geheel was geruineert.

[1] Donderdag 7 december 1752.
[2] Herfurt; thans: Herford in Nordrhein-Westfalen in Duitsland.
[3] Waterhorst; Wasserhorst bij Bremen ?

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Dat de kerkenraad en gemeente van Waterhorst voorsz. haar hadden beraadslaagt, en geresolveert den voorn. heer Andries Zauk uyt te senden om een uytlandse collecte te doen, dat de voorn. attestatie was gedateert den 5en september 1740 en valschelijk onderteekent Arnoldus Brunings, predikant aldaar, Reynier Willemse kerkouderling en Arnoldus Mulder kerkouderling, hebbende voor yders naem een cachet in rood lak gedrukt[1]. Dat hij gevange sig van die voorschreeve valse attestatie heefd bedient in het collecteeren van penningen. Dat hij gevange daarbij gebruykt heefdt een boekje tot het doen annoteren hoe veel een yder quam te geeven, quasi voor de gemeente van Waterhorst voorzeyt. Dat eenige aantekeningen voor een gedeelte daer in sijnde [gezet] door de luyden die wat hebben gegeeven, en ook eenige door een van zijnen gevangens complicen.

Dat in plaetse, dat de voorsz. straffe op sijnen begane valsiteyt aan hem gevangen tot beterschap zoude hebben verstrekt, hij gevange nogtans in sijn valse en quade handel is voortgevaren.

Dat hij gevange na dat hij de bovengemelte straffe heefdt ondergaan, sig opgehouden heefd te Amsterdam en daar na te Enkhuysen.

Dat hij gevangen aldaar ter zee heefd dienst genoomen voor soldaat en na tien maanden gedient te hebben sig heefd begeeven na Amersfoort, dat hij gevangen aldaar 't eerst heefd kennis gemaakt met Gerrit Willemse de jegenwoordig meedegevangen, dat hij gevangene aldaar twee dagen meede heefd gelopen aalmoessen bidden, seggende te sijn matroosen die haar schip verlooren hadden.

Dat hij gevange vandaar sig heefd begeeven na Campen en Steenwijk en binnen de provinsie van Gelderland
fol. 214v inde quartieren van Veluwe, ampte van Brummen bij hem hebbende sijnen gevangens bijsit, benevens eene Tijmen van Dolder, dat hij gevangen met die Tijmen van Dolder de gantsche provincie van Gelderland door en soo wel binnen als buyten Aarnhem sig heefd gegeneert met op een stoute wijse aalmoessen te vragen, dat hij gevangen daarbij het woord heefd gevoert, en sig meede bediendt van een valsche en gefingeert voorgeeven als dat hij gevangen met sijnen voorn. makker van een verlooren reys quam, en schipbreuk geleeden hadden, en dat zij collecterden voor meer andere van haar cameraden. Dat hij gevangen daerop, nadat hij sig met die en dergelijke valschen handel den tijd van twee jaren gegeneert had nadat hij gevangen voor de leste rijs in handen van de justitie was geweest tot Berkel voorsz. voor de tweede reys in handen van de justitie is geraakt, voor den Hove des Furstendoms Gelre, en Graafschap Zutphen.

Dat hij gevangen aldaar na genome informatien en eyge confessie van sijn gevangens gemelte valse en bedriegelijke handel op den 25en april 1744 weeder strengelijk is gegeeselt gewerden, en voorts ten eeuwigen dage gebannen uuyt het gantsche Furstendom Gelre en Graafschap Zutphen, dat hij gevange aldaar meede valschelijk heefd opgegeeven sijnen naam te sijn Hendrik van der Linden, oud drie en twintig jaren en geboortig van Lingen.

Dat hij gevange in plaets van door deese straffe nog een beter leven te gaan lijden, weeder op de voorschreeve handelswijse is voortgegaan en sig naar de bovengemelde straffe tot Aarnhem te hebben ondergaan, begeeven heefd na Campen en Steenwijk, en van daar door Vriesland, na Groningerland, na het Landschap Drenthe, en verders in Overijssel, en daer vandaen na de Maaskant, na Venloo, en Roermond, als elders.

Dat hij gevange op die voorsz. plaetsen, t' sedert 't jaar 1744 sig heefd opgehouden en aldaar sijn cost en gansch onderhoud heefft gesogt, met als boven van de goede luyden gelt te collecteeren op het valsch voorgeeven van matroos die sijn schip verlooren had.

Dat hij gevangen daar van daan sig wederom begeeven heefdt in de provincie van Gelderland en onaengesien sijn bovengemelte bannissement het selve heefd overtreeden.

Dat hij gevangen te Eeden op de Veluwe[2], met sijn toen bij sig hebbende wesen Anna Maria Smit, en soo
fol. 215 genaemde zoon Carel van der Linden, mitsgaders nog twee jonge kinderen aldaar weeder is geapprehendeert gewerden, en dus voor de derde reys in handen van de justitie is geweest, wederom voor 't Hof van Gelderland, dat hij gevange aldaar naar genome informatien en eyge confessie dat hij gevangen in vilipendie van zijn voorsz. bannissement sig aldaar weeder heefft laten vinden en continueerende in sijn vorige quaden handel en levenswijs heefd blijven bedelen, weeder onder de naam van matroos, die sijn schip verlooren had, voor de derde reys is gegeesselt

[1] Van dat de kerkenraad tot rood lak gedrukt, staat tussen grote haken.

[2] Eeden op de Veluwe; Ede, prov. Gelderland.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

gewerden, op den 27en november 1749 en voorst ten eeuwigen dage gebannen bij poene van swaarder straffe, en selfs naer bevinding van saken op poene van de dood.

Dat hij gevange op die tijd weeder heeft gevarieert in het opgeeven van sijn geboorteplaats als hebbende op die tijd gesegt geboortig te sijn van Rees in ’t Land van Cleeff, dat hij gevange na die ontfange straffe zig heefd begeeven na Venloo, Roermond en ’t Graafschap Gelder. Dat hij gevangen aldaer weeder sijn cost heefft gewonnen met op de voorsz. valsche wijs te bedelen. Dat hij gevangen aldaer weeder in handen van de justitie is geraakt maert 1750.

Dat hij gevangen des nagts uyt een herberg twee uuren van Venloo is geapprehendeert beneevens Gerrit Willemse de jegenwoordige meedegevange, en een vrouwspersoon in ’t Graafschap Gelder is opgebragt, dat sij gevangen aldaer vijf en twintig weeken hebben geseeten, en daarna sijn gebannen, omdat sij gevangen aldaar sonder pas gingen bedelen.

Dat hij gevange in plaatse dat de bovengemelde straffe tot beterschap zoude hebben gebragt, zig daarna tot grooter falsiteyten heefd begeeven.

Dat hij gevange, na dat hij uyt het Graafschap Gelder gebannen was, zig heefd begeeven na Campen en daar van daan na Borkelo.

Dat hij gevange aldaer sijn meedegevange heefdt ontmoet, en daer meede gecomplotteert om te gaan bedelen, voorgeevende te zijn twee matroosen die haar schip verlooren hadden, en dat te samen dus hebben gereyst, door geheel Cleeffsland, na Weezel, Roermond, Venloo, en verder langs de Maeskant.
Dat hij gevange met de jegenwoordige meedegevange heeft gaan collecteeren penningen bij de diaconie en goede luyden, voorgeevende dat hij gevange was een stuerman en de meedegevange een bootsman, dat hij gevange over veertien weeken sijn schip dat weesen soude een driemast gallioot en geladen met tarwe op de kust van Engeland verlooren had.

Dat hij gevangen nooyt anders als voor soldaat op zee
fol. 215v geweest, ook nooyt schipbreuk geleeden heeft, dat hij gevange om die valse collecte voor regt te doen voorkomen gebruykt heefd een geschreeven hoogduytsse pas, dien hij gevangen inden Haag op het Oude Hoff gehalt heefdt.

Dat hij gevange valschelijk heefd voorgegeeven aan menschen die geen hoogduyts leesen konden off verstonden, dat die pas was een attestatie van de Staten Generaal, waarbij Haar Hoogmogenden haer permitteerde penningen te gaan collecteeren, en dat al ’t geen sij gevangen seyde daar in stond waar was.

Dat hij gevangen om sijn goddeloos bedrog nog meerder schijn van waarheyd te geeven daar bij gebruykt heefdt een boekje daer in hij de armbesorgers en goede luyden liet annoteeren hoeveel een yder quam te geeven. Dat hij gevange op dat boekje de ses eerste letters of namen beneevens de gespecificeerde somme daar bij selfs heefd geschreeven, voorgevende aan andere menschen dat die letters waaren gesteld door boeren die niet schrijven konden, en dat hij al soo veel als daer stond had ontfangen.

Dat hij gevangen ook in dat boekje op sommige posten een gulden off wel meer daar bij hadde geschreeven als er gegeeven was en geschreeven stond. Dat hij gevangen sulcx heefd gedaan om de diaconien en andere collegien en persoonen te misleyden en daardoor tot het geeven van meerder en grooter gift te beweegen. Dat hij gevange onaangesien hij op poene van swaarder straf bij vonnis van geswoorenen van de heerlijkheyd Berkel en Roodenrijs op den 16en juny 1741 is gebannen ten eeuwigen dage uyt de provincie van Holland en Westvriesland egter sijn bannissement niet alleen heefd overtreeden, maar ook met de voorsz. vals voorgegeeve attestatie beneevens het boekje is gaan collecteeren rontom Den Haag op de meeste dorpen, ook in Gelderland en het Stigt van Utrecht, en voorts in de Alblasser- of Dordse Waart, gelijk het uyt de annotatie in ’t voorsz. boekje consteert.

Dat hij gevange om de armbesorgers en goede luyden tot milde giften te beweegen, dan eens daarbij gebruykte op een goddeloose en sondige wijs verscheyde passages uyt Gods Woort (seggende dat den apostel Paulus seyde: Doet het goede, dog aldermeest aan de geloofsgenooten en dat de heere Christus gesegt heefd dat hij een koude dronk waater
fol. 216 in sijnen naam gegeeven niet onbeloont sal laten) dan weeder als de menschen niet wilden geeven dat haer God wilde bewaaren voor brand en watersnoodt met dat oogmerk om haar tot mildadigheyd te beweegen.

Dat hij gevangen met sijn meedegevangen op vrijdag den 10en november deses jaars van Overlek is gekomen binnen deese stad, en sig heefd geadresseert aen het huys van zeker diaken op de

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Voorhaven, seggende dat hij gevange was een stuerman, en sijn maat een bootsman, en dat zij haar schip verlooren hadden, en dat sij wat geld quaemen collecteeren. Dat men haar gevangen heefdt geweesen aan den diacen wonende agter de groote kerk; dog dat sij gevangen daer na toe willende gaan door den eene diender van de justitie daer in sijnde belet en geapprehendeert geworden. Dat hij gevangen andersints van voorneemen was beneevens sijn meedegevangen met de voorsz. valsche pas en boekje op alle in de dorpen in de Crimpenerwaard[1] bij de diaconien te gaan collecteeren, en voorts over Gouda weder na Dordrecht te retourneeren.

Dat vervolgens gebleeken is, en hij gevange selfs ook geconfesseert heefdt dat sijn gevangens gansches levensloop niet anders is geweest dan een aan een schakeling van groote falsiteyten.

Dat hij gevange op de voorsz. crimina falci, een andermaal voor de heeren Schepenen alhier is gehoort en geëxamineert, dat hij gevangen deselve al soo heefd geconfesseert en beleeden gedaan te hebben, ende gemerkt hij gevangen de eerste reys is gegeesselt en gebrandmerkt, en voorts gebannen ten eeuwigen dage uyt de provincie Holland en Westvriesland, tweemaal daer na is gegeesselt, over sijn begane falsiteyten en hij gevange in plaatse sig te beeteren, zig hoe langer hoe meer aan grooten falsiteyten heeft schuldig gemaakt, Ja selfs valsche handtekeningen heefd geschreeven, waar door de armen op deen goddeloosen wijs van het hare is berooft, en dierhalven allen 't selve zijn saken van zeer quade en pernicieusen consequentie, die in een land van justitie niet konnen werden getollereert maar andere swaarlijk ten exempele moeten werden gestraft. Mits welke soo concludeert den heer Eysser ratione officii dat de gevange zal werden gecondemneert bij vonnisse van heeren

fol. 216v Schepenen te worden gebragt ter plaatse alwaar men gewoon is alhier crimineele jusititie te doen ende aldaar aan den galge met de koorde te werden gestraft dat er de dood na volgt, naar alvorens zijn regterhand op een blok met een kapmes zal werden afgekapt, en beneevens het boekje boven sijn hoofd aen de galge gespijkert. Dat wijders sijn gevangens doode lighaam op het ordinaire galgevelt deeser stad aen de galge zal werden gehangen meede met het boekje en sijn afgekapte hand boven sijn hoofdt anderen ten afschrik. Dat voorts den gevangen zal werden gecondemneert in de costen en misen van justitie.

Adriaan Nicolaas van Overveldt

Heeren Schepenen houden den bovenstaande crimineelen eysch in advis, tot op morgen in overweginge dat het collegie compleet zal zijn als wanneer meede te gelijk zullen werden geciteert de laast afgegaane heeren Schepenen van Kempen, van Vlissingen, Braet, & van Lindt omme der zelver praeadvies in te neemen.

fol. 216v Heeren Schepenen op vrijdag den 8 december 1752[2] weder vergaderd zijnde, als wanneer de heer laast afgegane schepen van Lindt mede is gecompareert, en daar op geleezen zijnde een ingekomene missiven van de heer Schepen Dutry, kennisse gevende dat wegens een swaare inflammatie op de borst buyten staat was om huyden in het collegie van heeren Schepenen te compareeren, dog dat verhoopte aanstaande dingsdag in staat te zullen zijn om te kunnen fungeeren; En is derhalve niet gevoteert, maar de zaak in statu gehouden tot aanstaande dingsdag den 12 dezer.

fol. 217

Vergadering van Schepenen
ut supra

De heer en mr. Adriaan Nicolaas van Overveld, Substituyt-bailliuw der stad Schoonhoven en de Lande van Belois, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Gerrit Willemse, jegenwoordig meedegevangen onder den raethuise deeser stad

Den heer Eysser ratione officii diend van sijnen eysch ende concludeert als in geschrifte, levert wijders deselve over, nevens de vrijwillige confessie van den gevangene, en versogte daar op regt en expeditie van justitie.

[1] Sic. op alle in de dorpen in de Crimpenerwaard, lees: op alle de dorpen in de Crimpenerwaard.
[2] Vrijdag 8 december 1752.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Omme welke eysch te fundeeren, dede den heer Eysser ratione officii conform de waarheyd seggen, dat den gevange Gerrit Willemse, geboortig van Stevenswaardt[1], oud soo hij segt seven en veertig jaar, 't sedert lange jaren geen vaste woonplaats heefd gehadt, maar sig in de provinsie van Gelderland, Overijssel als elders opgehouden. Dat hij gevangen 't sedert 15 à 16 jaar sig heefd gegeneerd om op valsche voorgeevens bij de goede luyden, geld te collecteeren. Dat hij gevange sig heefd uytgegeeven te sijn, dan een schipper, dan weer een matroos die schipbreuck geleeden had en sijn schip verlooren had, gaande met een soldaat, die 't selfde voorgaf. Dat hij gevangen al over de 10 jaar met Jan Hendrik Been, jegenwoordig meedegevangen alhier, heefd kennis gemaakt, en gedurende die tijt dan eens met sijn meedegevangen, dan weer alleen, dan met een ander op valsche voorgeevens bij de goede luyden gelt heefd gaan colecteeren.

Dat hij gevange op den derden mey 1743 meede voor het Hoff van Aernhem strengelijk is gegeeselt, beneevens nog twee van sijn complices, dog dat hij gevange alleen voorts is gecondemneert geweest voor den tijd van twee jaren in 't tugthuys dier provincie te worden geconfineert, om gedurende deselve tijt met sijn handenwerk de cost te winnen, en na expiratie vandien voor al sijn leeven gebannen uyt het geheele furstendom Geldre en graaffschap Sutphen op poene van swaarder straf, indien ooyt daer weder binnen mogte komen, soo als dan ook bij de ontfangen sententie van 't voorsz. Hoff comt te blijken.

Dat hij gevangen aldaar die straf heefd moeten
fol. 217v ondergaan over en ter zake hij gevange sig niet alleen had schuldig gemaakt aan de boven gemelte valsche collectien maar dat hij gevange aen verscheyde huysen in de provincie van Gelderland, de menschen met gewelt had gedwongen hem gevangen te geeven, dat hij eyste breeder bij de gemelte sententie geexpliceert.

Dat in plaatse, dat deese straffe hen gevangen tot beterschap zoude hebben gebragt, hij nogtans in sijn valsche en quade handel is voortgevaaren.

Dat hij gevangen na dat hij uyt sijn hegtenis op den 4en mey 1745 is ontslagen, sig begeeven heefd naar Amersfoort.

Dat hij gevangen sig aldaar 20 weeken heefdt opgehouden, en aldaar des somers heefdt stoelen gemat en 's winters heefd gaan penningen collecteeren, meede onder het valsch voorgeeven van matroos, die sijn schip hadde verlooren, en sulcx nu en dan met de meedegevangen, en dan weer met een anderen. Dat hij gevangen sig den tijd van vijft' halft jaar op soo een valsch voorgeeven heefdt gegeneert.

Dat hij gevangen sijn jegenwoordige meedegevangen te Emmerik weeder ontmoet heefdt en daarmeede heefdt gaan collecteeren, meede onder de valsche naam van ongelukkige zeeluyden, die haar schip verlooren hadden.

Dat hij gevangen, met de meedegevangen daar vandaan is gegaan na Venloo, Roermond en 't graafschap Gelder. Dat sij gevangen aldaar weeder haar cost hebben gewonnen met op de voorsz. valsche wijse penningen te collecteeren. Dat sij gevange aldaar weeder in handen van de justitie sijn geraakt in maart 1750.

Dat sij gevangen omtrent een halff uur van Venloo, uyt een herberg door de boeren sijn opgeligt en gevangen genomen, en daar vandaan na Gelder sijn gebragt.

Dat sij gevangen aldaer vijff en twintich weeken hebben gevangen geseeten, en daarna sijn gebannen.

Dat sij gevangen beyde van daar weeder na Venloo sijn gegaan, en weeder onder 't voorsz. vals voorgeeven hebben gaan collecteeren.

Dat hij gevangen daar op sijn meedegevangen heefd verlaten en alleen of met anderen heefd gaan collecteren.

Dat hij gevangen daar na is gegaan na 's Hage
fol. 218 en aldaar bij de Kijserlijke ambassadeur heefdt gehaalt een hoogduytse pas, onder de valsche naeme van matroos en bootsgesel, eensdeels met dat valsch oogmerk, om de menschen daar uyt wijs te maken dat hij gevange een arme matroos was, die sijn schip verlooren had, en daer op reysgeld versogt, anderdeels om wanneer hij gevange in het Pruysische en Brandenburgse quam, aldaer vrij te kunnen passeeren, en daar meede de goede luyden tot grooter mildadigheyd te

[1] Stevensweert, gem. Maasgouw, prov. Limburg.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

brengen. Dat hij gevangen sijn jegenwoordige meedegevangen cameraat weer heefd ontmoet te Dort, en aldaer t' samen gecomplotteert penningen te gaan collecteeren bij de diaconie, en goede luyden onder 't voorgeeven,dat hij gevangen was bootsman en sijn jegenwoordige meedegevangen een stuerman. Dat sij gevangen over veertien weeken, haar schip dat geweest was een driemast galjoot, en geladen met tarwe, voor Engeland verlooren hadden.

Dat hij gevangen nooyt ter zee heefd gevaren, maar wel in 's lands dienst is geweest, en gedeserteert heefdt. Dat sij gevangen, om die valsche collecte voor egt te doen voorkomen gebruykt hebben de passe, en wel voornamentlijk een geschreeve pas van sijn maat, dat die geschreeve pas moeste vals weesen, omdat de ambassadeurs alle gedrukte passen geeven. Dat sij gevangen valschelijk hebben voorgegeeven aan menschen die geen hoogduyts leesen konden, of verstonden, dat die pas was een attestatie van de Staten Generaal, waarbij Haar Hoogmogende haer permitteerde penningen te gaan collecteeren, en dat het geen sij gevangen seyden daarin stond, en waar was.

Dat sij gevangen om haar goddeloos bedrog nog te meerder schijn van waarheyd te geeven, daar bij gebruykt hebben een boekje, daar in de armbesorgers en goede luyden annoteerden hoeveel een yder quam te geeven. Dat sijn gevangens makker daar ontrent het woord deed, en het boekje benevens de geschreve pas bij sig hield, dat hij gevangen daar wel bij voorgaf te sijn de bootsman van 't voorsz. schip.

Dat sulcx ten eenemaale vals was, dog dat hij het alles gepractiseert had, om de diaconien en andere collegien en persoonen te misleyden, en daar door tot het geeven van meerder en grooter gifte te beweegen.

Dat hij gevangen beneevens sijn jegenwoordige meedegevangen met de voorsz. passen en boekje op vrijdag den 10en november laastleeden sijn gekomen binnen deese stad, en haar het eerst hebben geadresseert aan het huys van zeeker diacen op de Voorhaven, zeggende dat hij gevangen was een bootsman, en sijn maat een stuerman, en dat sij haer schip verlooren hadden, en dat sij wat geld quamen collecteeren.

fol. 218v Dat sij gevangens de helft van haar vergane schip nog moesten betalen. etc. (dat sij aalmoessen moesten geeven, want dat den Apostel Paulus seyde: Doet wel, doch voornamenltijk aan je geloofsgenooten).

Dat sijn gevangens maat tegen hem gevange hadde gesegt, dat hij al over drie weekens alhier was geweest, om op 't voorsz. valsch voorgeeven te collecteeren, dog als toen geen bewijs bij sig had, die sij als nu meede bragten.

Dat men haar gevangen heefd geaddresseert aan de diacon wonende agter de Groote Kerk.

Dat sij gevangene daer na toe willende gaan, door den eenen diender van de justitie daar in sijnde belet en geapprehendeert geworden.

Dat hij gevangen andersints afgesproken was met sijn meedegevange, om met de voorschreeve valse pas en het boekje op alle dorpen hier in de Crimpenerwaart bij de diaconien te gaan collecteeren.

Dat vervolgens gebleeken is, en hij gevangen selfs ook geconfesseert heefdt, dat sijn gevange gantsche levensloop niet anders is geweest als een aaneenschakeling van grove en notoire falisteyten.

Dat hij gevangen meede op de voorschreeve crimina falsi; een en andermaal voor de heeren Schepenen alhier is gehoort, en geexamineert, dat hij gevangen deselve alsoo heefd geconfesseert en beleeden gedaan te hebben.

Allen t' welke sijnde zaken van notoire valsiteyt, en bedrog, waar door aan de eene sijde de penningen door de armbesorgers, mitsgaders andere collegien en persoonen met een goed en heylssam oogmerk gegeeven op een goddeloose en sondige wijse werden doorgebragt, en aan de andere sijde, dat sodanige armbesorgers, collegien en particulieren werden afgeschrikt om aan opregte armen en ongelukkige persoonen eenige liefdegaven te oeffenen, en gemerkt hij gevangen over diergelijke schoon minder falciteyt alreeds door justities handen is gestraft gewerden, en in plaatse sig te beteren, sig van tijd tot tijd aan groffen valsiteyten heefd schuldig gemaakt, en derhalven saken van seer quade en pernicieusen gevolgen, die in een land van justitie niet kunnen werden getollereert maar andere ten exempele swaarlijk moeten
fol. 219 werden gestraft. Mits welke soo concludeert den heer Eysser ratione officii dat den gevange bij vonnisse van heeren Schepenen sal werden gecondemneert gebragt te werden ter plaatse daar

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

men gewoon is alhier crimineele justitie ter doen, ende aldaar aan de galge met de koorde te werden gestraft, dat er de dood navolgdt, en de voorsz. valsch gebruykte passe, meede boven sijn hoofd aan die galge te werden gehangen. Dat wijders sijn gevangens doode lighaam op het ordinaire galgevelt deser stad aen de galg zal werden gehangen, meede met de voorschreeve passe boven sijn hoofd andere ten afschrik. Dat voorts den gevange zal werden gecondemneert in de costen en misen van justitie.

Adriaan Nicolaas van Overveld

Heeren Scheepenen als in de vorenstaande crimineelen eysch.

fol. 219

Vergadering van Schepenen
den 12 december 1752.[1] Praesent
de regeerende heeren Schepenen
alle, zijnde de laast afgegane heeren
Schepenen absent

Gedelibreert zijnde over de crimineelen eyschen van de heer Bailliu contra Jan Hendrik Been en Gerrit Willemse, gevangens, zoo zijn met volkome eenparigheyd gearresteert de naarvolgende sententien:

fol. 219v

Sententie van Jan Hendrik Been

Alsoo Jan Hendrik Been geboortig zoo hij zegt van Herfurt, out 43 jaaren, jegenwoordig gevangen op de Voorpoorte dezer stad, buyten pijn en banden van ijsere bekend ende beleeden heeft dat hij gevangene op sijn 15e jaar van sijne ouders is weggelopen, en ’t zedert die tijd geen vaste woonplaatse heeft gehad.

Dat hij gevangene geen kostwinninge heeft maar van der jeugd aff zig alleen heeft toegelegt, omme onder gefingeerde namen op valse attestatien & voorgeevens bij de diaconyen en andere goede luyden geld te collecteeren.

Dat hij gevange op den 26 juny 1741 in Holland onder de heerlijkheyd van Berkel ende Rodenreys is gegeesselt & gebrandmerkt, etc. etc. vide folio 213 verso et [volgende].

Allen het welke zijnde zaken van zeer kwaade & pernicieuse gevolgen etc.

Zoo is ’t dat heeren Schepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende den crimineelen eysch & conclusie van den heer Bailliu dezer stad ende den Lande van Belois, en gehoord de vrijwillige confessie van den gevange, doende regt uyt den name & van wegen de Edel Groot Mogende Heeren Staten van Holland & Westvriesland, den voorn. gevangen hebben gecondemneert, gelijk Haar Edele Agtbaren hem
fol. 220 condemneeren mits dezen, omme gebragt te werden ter plaatse alwaar men gewoon is alhier crimineele justitie te doen en aldaar aan de galge met de koorde te werden gestraft dat er de dood na volgt, naar alvorens het vals gebruykte boekje boven sijn hoofd aan de galg te zijn gespijkert. Dat wijders sijn gevangens doode lighaam op het ordinaris galgeveld dezer stad aan de galg zal werden gehangen mede met het zelve boekje boven sijn hoofd, anderen ten afschrick. En condemneeren den gevangene in de kosten ende misen van justitie. Ontseggen voorts de heer Bailliu sijn verdere eysch ende conclusie tot lasten van de gevangene gedaan & genomen. Aldus gedaan ende gearresteert bij den heeren Schepenen alle op den 12 december 1752. En gepronuncieert & geëxecuteert op den 20 ditto.

In kennisse van mij
J. Oostendorp

Gevangen den 10 november 1752.
Geëxecuteert den [ ] december 1752.
Schepenen verklaren dat
den gevangene hares weetens
geene goederen is hebbende.

[1] Dinsdag 12 december 1752.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 220v Sententie van Gerrit Willemsse

Alsoo Gerrit Willemsse, geboortig zoo hij zegt van Stevenswaert, oud 47 jaaren, jegenwoordig gevangene onder den raadhuyse dezer stad, buyten pijn en banden van ijsere bekend ende beleden heeft, dat hij gevangene in sijne jonkheyd den lande hebbende gediend als soldaat, 't zedert enige jaaren geen vaste woonplaatse heeft gehad, maar zig in de provintie van Gelderland, Overijssel als elders heeft opgehouden.

Dat hij gevangen 't zedert 15 a 16 jaaren zig heeft gegeneerd om op valsse voorgevens bij de goede luyden geld te collecteeren.

Dat hij gevange zig heeft uytgegeeven te zijn dan voor een schipper, dan weer voor een matroos, die schipbreuk geleeden & zijn schip verlooren had, gaande te dier tijd met een soldaat, die het zelfde voorgaff.

Dat hij gevangen als over de 10 jaaren heeft kennisse gemaakt met Jan Hendrik Been, meedegevangene alhier etc, etc. vide folio 217 & [volgende].

Zoo is 't dat heeren Schepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende den crimineelen eysch & conclusie van den heer Bailliu dezer stad en den Lande van Belois, en gehoord de vrijwillige confessie van den gevangene, doende regt uyt den naame & van wegens de Edel Groot Mogende Heeren Staten van Holland en Westvriesland, den voorn. gevangene hebben
fol. 221 gecondemneert gelijk Haar Edele Agtbaren hem condemneeren mits dezen omme gebragt te werden ter plaatse alwaar men gewoon is alhier crimineele justitie te doen omme aldaar met een strop om de hals onder de galge te werden gesteld, en daaraan vastgemaakt aldaar de executie van sijn medegevangene aan te zien, vervolgens met roeden wel strengelijk te werden gegeesselt, en met het stadswapen gloeyend op sijn rugge gebrandmerkt. Bannen voorts den gevangene ten eewigen dage uyt den Lande van Holland & Westvriesland, mitsgaders den gestigte van Utrecht, zonder ooyt daar weder binnen te mogen komen op poene van swaarder straffe, en condemneeren hem in de kosten & misen van justitie. Ontzeggen wijders den heer Bailliu sijnen verderen eysch en conclusie ten lasten van den gevangen gedaan ende genomen. Aldus gedaan ende gearresteert bij de heeren Schepenen alle op den 12 december 1752. En gepronuncieert en geëxecuteert op den 20 ditto.

In kennisse van mij
J. Oostendorp

Gevangen den 10 november
en uytgegaan den 20 december 1752[1]
Schepenen verklaaren
dat den gevangene hares weetens
geene goederen is hebbende.

fol. 221v

Vergadering van Bailliu &
Schepenen den 6 october 1753.[2]
Praesent allen dempto de heer Boon schepen

De heer en mr. Adriaan Nicolaas van Overveldt, Substituyt-bailliuw der stad Schoonhoven ende Lande van Belois, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Anna van Bockum jegenswoor-dig gevangen op de poorte deser stad.

Den heer Eysser ratione officii dient van sijnen eysch, concludeert als in geschrifte, levert wijders deselve over nevens de vrijwillige confessie van den gevangene, en versoekt daar op regt, en expeditie van justitie;
Omme welke eysch te funderen, deden den heer Eysser conform de waarhijt seggen, dat den gevangen Anna van Bockum, geboortig van Schoonhoven, oudt, soo sij segt circa vier en dartig jaaren, heeft gewerkt, als schoonmaakster bij Elias Geesdorp, hovenier binnen deese stad.

[1] December geschreven als; Xbr,
[2] Zaterdag 6 oktober 1753.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

dat zij gevangen in dat huys verscheyde maalen wanneer de gemelde Elias Geesdorp, en desselfs vrouw uyt waren, de kasten, staande in de binnekamer, heeft opengedaan met de sleutels, die gemeenlijk agter in de keuke laagen, off aldaar aan een stoel hongen; dat sij gevangen uyt die kasten verschijde maalen geld heeft gestolen, belopende circa dartig guldens,
dat sij gevangen de laaste maal, sijnde geweest op saterdag voor de laaste Schoonhovense kermis, een van de voorsz. kasten met een verkeerde sleutel heeft willen opsteeken, en met gewelt heeft opengetrocken, sodanig dat het slot daarvan binnen is afgesprongen, en de binnesponge[1] van de eene deur
fol. 222 van die kast is gescheurt en dus het geld daar uyt gestolen heeft.
dat zij gevangen om die diefstallen gemackelijker; en geruster te kunnen doen, altoos het meisje, dat in 't voorsz. huys van den arme besteed is, uytsond, om peperneuten, off Spaans roggebrood te haalen, hebbende dus 't meergemelde huys alleenig,
dat zij gevangen van den bovengemelde Elias Geesdorp nog heeft gestolen twee vrouwehembden, en een servetje,
dat zij gevangen die twee hembden in de lommert heeft gebragt, waarvan de briefjes nog in haar huys laagen, hebbende op ider hemd eene gulden gehaaldt;

Dat zij gevangen over eenige tijt ook voor schoonmaakster gewerkt heeft bij Cornelis Maurak, en aldaar mede geld heeft gestoolen uyt een sak, die onder in de toonbanke lag, bedragende circa een riksdaalder, waarvan zij gevangen naderhand nog een daalder hadde terug gegeven;
dat zij gevangen aldaar daarenboven nog heeft gestolen twee vrouwehembden, een manshembd, twee slaaplakens, twee neusdoeken, een feyteltje[2] off servetje, twee witte sloopjes, een das en een vrouwemuts, in verschijde rijse boven van de solder, als het voor vuyl linden aldaar gebragt was;
dat zij gevangen de gemelde goederen ordinair gestolen heeft des nademiddags, wanneer vrouw Maurak in 't voorhuys sat tee te drinken;
dat zij gevangen de twee gestoolen lakens als toen heeft in de lommert gebrogt, en het andere aan haar leyf gedragen heeft;

Dat zij gevangen mede voor schoonmaakster alhier heeft gewerkt, bij de weduwe Groeneveldt op de Haven, en aldaar is vandaan geraakt, omdat zij gevangen de gemelde juffrouw Groeneveldt te veel ontstolen heeft;
dat zij gevangen op seker tijt tegens de winter, wanneer de gemelde juffrouw Groeneveldt met haar meid in de week, in de kerk was, en dus daar niemand thuys was, met een
fol. 222v sleutel van haar gevangens moeders voordeur, de agterdeur van 't huys van juffrouw Groeneveld heeft geopend, en daar in huys is gegaan;
dat zij gevangen daar op die tijt gestoolen heeft een loode tabaksdoos;
dat zij gevangen die loode tabaksdoos twee a drie daagen daarna heeft wederom gegeven, wanneer juffrouw Groeneveld haar gevangen daarnaa vroeg met bedreiging, dat als sij gevangen deselve niet weerom gaff, daarover aan den Bailliuw soude klagen;
dat sij gevangen op die tijt, wanneer de gemelde juffrouw Groeneveldt uyt de kerck weder thuys quam, en dus haar gevangen overviel, sig heeft verschole in 't kookhuysje in het donker;
dat zij gevangen op die tijt hoordende, dat juffrouw Groeneveld, siende in een hoek eenige beweeging, vroeg: wie is daar?, sig heeft stil gehoude, tot dat de juffrouw naa haar toequam, omdat sij gevangen toen eindelijk en ten laasten heeft geantwoord, dat zij gevangen op het huys gepast had, en dat de juffrouw dierhalve haar gevangen wel een dubbeltje mogt geven;
dat zij gevangen korte tijt na dato, wanneer de gemelde juffrouw Groeneveld van huys was, en daar nimand thuys was, wederom des avonds om negen uuren, door behulp van de bovengemelde sleutel de agterdeur heeft opengedaan, en dus in huys gekomen;
dat zij gevangen op die tijt een deurtje van een kasje dat in de agterkamer van dat huys stont, en gesloten was, met haar handen heeft opengetrocken, en daar uyt gestolen heeft een silvere beugel met een goude genaaide tas daaraan;
dat zij gevangen in die tas nog gevonden heeft, circa vijff guldens aan geld; en dus dat ook gestoolen;
dat zij gevangen den genayde goude tas van de silvere beugel heeft getarnt, en die op den dijk heeft gegooit,
dat zij gevangen de silvere beugel heeft verkogt in de Nieupoort voor ontrent tien guldens; dog dat zij gevangen daar voor in de plaats heeft geruylt een silvere snuyfdoos, en toen maar een kroon heeft toegekregen;
dat zij gevangen tegens haar moeder gesegt had, dat zij die tas gevonden had, dog dat haar moeder haar daar op geantwoord heeft: Jouw dief, de galg staat al voor uw oogen;

[1] *GTB*. Sponge; Schuif of groeve waarin iets sluit, sponning.
[2] *Ibidem*. Feitel; Voorgespelde borstdoek, inzonderheid als morsdoek voor zuigelingen, slab.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 223 Dat zij gevangen daerenboven nog, terwijl de meergemelde juffrouw Groeneveld op sekere tijt in haar voorhuys was, en met een turffboer stont te praaten, uyt een kasje, dat in de keuken stont, en open was gestolen heeft eenige agtentwintige[1], circa dartig guldens bedragende;
dat zij gevangen nu twee jaar gelede heeft gestole van de bakker van Willige Langerak in het bijsijn van de dogter van Griet de Moff, Lijs genaamt, een Eyssere asschop;
dat zij gevangen dien Eyssere asschop heeft verkogt aan Steyntje Hogendoorn voor vier stuyvers;
dat zij gevangen al van haar tien jaar aff haar heeft opgehouden met dieverijen, met in de tuynen door en over de heyningen te kruypen, en klimmen, en aldaar te steelen appelen, peeren, en andere vrugten, ook stucken van boonstaken, en meer;
dat sij gevangen ’t selve ’t laaste gedaan heeft in de tuyn van de Groot, ter zijden den backer op Willige Langerack;
dat zij gevangen al het selve alsoo heeft geconfesseert en belede gedaan te hebben;
Allen ’t welke zijnde saaken van seer quade en pernicieuse gevolgen, die om de enormiteyt (gemerkt deselve gepaard hebben gegaan met geweld off braak) en om de menigvuldigheit van diversche dieverijen van vertrouwde goederen, in een land van justitie niet kunnen werden getollereert, maar ingevolge de placaten, en wel ’t placcaat van den 19de maart 1614: articul 1 en 2: andere ten exempel swaarlijk moeten werden gestraft.
Mits welke soo concludeert den heer Eysser ratione officii dat den gevangen bij vonnisse van heeren Schepenen sal werden gecondemneert, gebragt te werden ter plaatse, daar met gewoon is criminele justitie te doen, ende aldaar aan de galge met de koorde te werden gestraft, dat der dood naar volgt;
dat wijders haar gevangens doode lichaam op het ordinaire galgeveld deser stad sal werden gehangen omme door de lugt, ende het gevogelte des hemels te werden verteert, andere ten afschrik; dat voorts den gevangen sal werden gecondemneert in de costen, en misen van de justitie.

Adriaan Nicolaas van Overveld

fol. 223v Sententie van Anna van Bockum

Alsoo Anna van Bockum geboortig van Schoonhoven, oud zo zij zegt vier en dertig jaaren jegenswoordig gevangen op de Voorpoorte deser stad buyten pijn en banden van ijsere bekent ende beleden heeft dat zij gevangen heeft gewerkt als schoonmaakster bij Elias Geesdorp, hovenier binnen dese stad.

Dat zij gevangen in dat huys verschijde maalen wanneer de gemelde Elias Geesdorp en desselfs huysvrouw uyt waaren de kasten staande in de binnenkamer heeft opengedaan met de sleutels die gemeenlijk agter in de keuken laagen of aldaar aan een stoel hongen.
Dat zij gevangen verschijde maalen uyt die kasten geld heeft gestoolen beloopende circa dertig guldens.
Dat zij gevangen de laaste maal zijnde geweest saturdag voor de laaste Schoonhovense kermis, een van den voorsz. kasten met een verkeerde sleutel heeft willen opsteeken, en met geweld heeft opengetrokken, zoodanig dat het slot daar van binnen is affgesprongen, en de binnesponge van de eene deur van die kas is gescheurt, en dat zij gevange dus het geld daar uyt gestoolen heeft.
Dat zij gevange om die diefstallen gemakkerlijker en geruster te kunnen doen, altoos het meysje. Dat in het voorsz. huys van den armen besteet is, om klijnigheden uytzond, en dus het meergemelde huys alleen hield.
Dat zij gevange van de bovengemelde Elias Geesdorp nog heeft gestoolen twee vrouwehembden, en een servetje.
Dat zij gevange die twee hembden en de lommert heeft gebragt, waarvan de briefjes nog in haar huys laagen, hebbende op yder hembd een gulden gehaald.
Dat zij gevange ook over eenige tijd gewerkt heeft als schoonmaakster bij Cornelis Maurack en aldaar mede geld heeft gestoolen uyt een sak die onderinde toonbank lag bedraagende circa een rijksdaalder waarvan zij gevange naderhand nog een daalder hadde terug gegeven.
Dat zij gevangen aldaar daarenboven hadde gestoolen twee vrouwe hembden, een manshembd, twee slaaplakens, twee neusdoeken, een fijteltje of servetje
fol. 224 twee witte sloopjes, een das, en een vrouwe mutsen in verschijde rijsen boven van de solder als het voor vuyl linnen aldaar gebragt was.
Dat zij gevangen den gemelde goederen ordinair gestoolen des nademiddags wanneer vrouw Maurack in ’t voorhuys thee sat te drinken.
Dat zij gevangen de twee gestole lakens als toen inden lombert heeft gebragt, en het andere aan haar lijff gedraagen heeft.

[1] Van Gelder, *De Nederlandse Munten* (Utrecht/Antwerpen 1966) 235, Achtentwintiger; zilveren munt (1601-1846) waarde 28 stuivers, ook bekend als zilveren gulden, zilveren florijn of klapmuts.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Dat zij gevange mede alhier als schoonmaakster gewerkt heeft bij juffrouw de weduwe Groeneveld op Haven en aldaar vandaan is geraakt omdat zij gevangen de gemelde juffrouw Groenenveld te veel bestoolen heeft.
Dat zij gevange op zekere tijd tegen de winter wanneer de gemelde weduwe met haar meid in de week in de kerk was, en dus daar niemand in huys zijnde, met een sleutel van haar gevangens moeder voordeur de agterdeur van het huys van meergemelde weduwe Groeneveld heeft geopend, en daar in huys is gegaan.
Dat zij gevange daar op die tijd heeft gestoolen een loode tabaqsdoos.
Dat zij gevange die loode tabacqsdoos twee a drie daagen daarna, wederom heeft gegeven, wanneer juffrouw Groeneveld haar gevange daarna vroeg, met de bedrijging, dat als zij gevangen deselve niet weeder gaff, zij daarover aan den Bailliu soude gaan klaagen.
Dat zij gevange op die tijd wanneer voorn. weduwe Groeneveld uyt de kerk weder thuys kwam, en dus haar gevangen overviel, zig in het donker heeft verschoolen in het kookhuysje.
Dat zij gevange op die tijd hoorende dat juffrouw Groeneveld, in een hoek, eenige beweeging ziende, vroeg: Wie is daar, zig heeft stil gehouden tot deselve na haar gevange toekwam, wanneer zij gevangen eyndelijk & ten laasten geantwoord heeft dat zij gevangen op het huys gepast had, en dat de juffrouw har gevangen wel een dubbeltje mogt geven.
Dat zij gevangen korte tijd daarna wanneer meer gemelde weduwe van huys was, terwijl er niemand thuys was wederom des avonds om negen uuren door behulp van bovengemelde sleutel de agterdeur heeft opengedaan en dus in huys is gekomen.
Dat zij gevangen op die tijd een deurtje van een kisje dat in de agterkamer van dat huys stond en gesloten was, met haar handen heeft opengetrokken, en daar uyt gestoolen heeft een silvere beugel met een goude genaayde tas daaraan.
Dat zij gevange in die tas nog gevonden heeft circa vijff guldens en dus dat ook gestoolen heeft.
Dat zij gevangen de genaayde tas van den beugel heeft getornt en die op den Dijk heeft gegooyd,
fol. 224v Dat zij gevange de silvere beugel in de Nieupoort voor ontrent tien guldens heeft verkogt, dog dat zij gevange daarvoor in de plaats een silvere snuyffdoos heeft geruyld, en toen maar een kroon heeft toegekregen.
Dat zij gevange tegen haar moeder gezegd had die tasch gevonden te hebben, maar dat haar moeder haar daar op geantwoord heefft: Jouw dieff, de galg staat al voor uw oogen.
Dat zij gevange nog daerenboven nog, wanneer voorn. weduwe Groeneveld in haar voorhuys, op sekere tijt met een turffboer stont te praaten, uyt een kasje dat in de keuken stont en open was eenige agtentwintigen gestolen heeft, circa dertig guldens bedraagenden.
Dat zij gevangen nu twee jaar geleeden in het bijsijn van den dogter van Griet de Moff, Lijs genaamt heeft gestoolen van de bakker van Willige Langerack een ijseren asschop.
Dat zij gevangen dien asschop heeft verkogt aan Stijntjen Hoogendoorn voor vier stuyvers.
Dat zij gevangen al van haar tien jaar aff haar heeft opgehouden heeft met dieverijen, met in de thuynen door de heggen te kruypen en over de hijningen te klimmen, en aldaar appelen, peeren en andere vrugten te steelen, ook stukken van boonestaaken, en meer.
Dat sij gevangen zulks het laaste nog gedaan heeft inden thuyn van de Groot, ter zijden den backer op Willige Langerack.
Alle het welke zijnde zaaken van zeer quaade & pernicieuse gevolgen, die in een land van justitie niet konnen ofte mogen werden getolereert, maar anderen ten exempel op het rigoreuste behooren te werden gestraft; Zoo is ’t. dat heeren Schepenen der stad Schoonhoven gezien hebbende den crimineelen eysch en conclusie van den heer subsituyt Bailliu deser stad en den Lande van Belois, ende gehoort de vrijwillige confessie van de gevangene doende regt uyt den naame ende van wegens de Edel Groot Mogende Heeren Staten van Holland ende Westvriesland, hebben deselve gevangene gecondemneert, gelijk Haar Edele Agtbaren haar condemneeren mits desen omme gebracht te werden ter plaatse alwaar men alhier gewoon is, crimineele justitie te doen, ende aldaar aan een paal wel
fol. 225 strengelijk te werden gegeesseld, en met het stadswapen gloeyend op haar rugge te werden gebrandmerkt. Bannende voorts de gevangene ten eeuwige dage uyt den Lande van Holland ende Westvriesland mitsgaders den gestigte van Utrecht, zonder ooyt daar weder binnen te mogen komen op poene van swaarder straffe en condemneeren haar in de costen & misen van justitie. Ontzeggen wijders den heer Bailliu sijnen verderen eysch en conclusie ten lasten van den gevangene gedaan ende genoomen. Aldus gedaan ende gearresteerd bij den heeren Schepenen alle op den 8 october 1753 en gepronuncieerd en geëxecuteerd den 17 ditto.[1]

In kennisse van mijn
J. Oostendorp

Gevangen den 13 september en
uytgegaan den 17 october 1753.
Schepenen verklaren dat
den gevangene hares wetens

[1] Respectivelijk maandag 8 en woensdag 17 oktober 1753

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

geene goederen is hebbende.

fol. 225 Sententie van Justina N.

Alzoo Justina N.N. oud tussen de 50 a 60 jaaren geboortig zoo sij bij vertolking segt[1] uyt Polen gevangene op de Vrouwepoorte alhier zig niet ontsien heeft haar eenige tijd in de nabuurschap dezer stad als landloopster op te houden en gezond lijfs te gaan beedelen, alles strijdende tegens de placaaten & ordonnantien van haar edel groot mogende Zoo is 't dat heeren Schepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende den crimineelen eysch en conclusie van den heer Substituyt-bailliu en na voorgaande examen geen genoegsame [.ij.d.ci.] ten haren lasten zijn voorgekomen, ordonneeren dat dezelve persoon de facto door 's heeren dienaars uyt de stad sal werden geleyd met
fol. 225v verbod van daar ooyt weder inne te mogen komen op poene van swaarder straffe. Actum bij de heeren Verhaar, van der Helling, van Vlissingen, van Vlist & van der Schep op den 5 juny 1755.[2]

fol. 225v Sententie van Huybert Sibloe

Alzoo Huybert Sibloe, oud circa 48 jaaren, geboortig van Schoonhoven, jegenswoordig gevangene op de Vrouwepoorte deser stad, aan heeren Scheepenen, fungeerende als Scheepenen commissarissen ter judicature van des gemeene lands middelen over de stad Schoonhoven, & den ressorte vandien, vrijwillig heeft bekend & beleeden, dat hij gevangene zig niet heeft ontzien &. vide het verdere geëxtendeerde in de rolle van heeren Scheepenen commissarissen in dato 20 augustus 1755.

Gegeeseelt & voorts gebannen voor twaalf jaaren.

Aldus gedaan & gearresteert bij den heeren Scheepenen alle dempto de heer Carnier op den 20 augustus 1755, en gepronuncieert den 27 ditto.[3]

Gevangen den 7 augustus 1755.
uytgegaan den 27 ditto.

Heeren Scheepenen commissarissen verklaren dat den gevangene hares wetens geene goederen is hebbende.

In kennisse van mij
J. Oostendorp

fol. 226

Regtdag den 2 augustus 1756.[4]
Praesent de heeren
Bailliu & Scheepenen alle
demptis Verhaar &
Dutry

De heer & mr. Otto Scheltus
Bailliu der stad Schoonho-
ven & den Lande van Belois
ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Leendert van der Hoeff gewesen
stadscollecteur binnen Schoon-
hoven dog nu latiteerende
gedaagde in persoon bij open-
baare edicte

[1] Tijdens haar proces is een tolk aanwezig geweest.
[2] Donderdag 5 juni 1755.
[3] Respectivelijk woensdag 20 en woensdag 27 augustus 1755.
[4] Maandag 2 augustus 1756.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon bij edicte versoekt jegens denzelven het eerste default, en voor het profijt vandien versteek van de exeptien declinatoir, met admissie tot het doen van een tweede citatie in persoon bij openbaare edicte.

Heeren Schepenen vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon bij edicte verleenen het eerste default, ten profijte als na regten, met admissie tot het doen van een tweede citatie in persoon bij openbaare edicte.

fol. 226v

Regtdag den 16 augustus 1756.[1] Praesent de heeren Bailliu & Schepenen alle demptis de heeren Verhaar[2]

De heer & mr. Otto Scheltus Bailliu der stad Schoonhoven & den Lande van Belois, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Leendert van der Hoeff gewesen stadscollecteur binnen Schoonhoven dog nu latiteerende gedaagde in persoon bij openbaare edicte.

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon bij edicte versoekt jegens dezelve het tweede default, & voor het profijte vandien versteck van de exeptien dilatoir, met admissie tot het doen van een derde citatie in persoon bij openbaare edicte.

Heeren Schepenen vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon bij edicte verleenen het tweede defaict ten profijte als na regten met admissie tot het doen van een derde citatie.

fol. 227

Regtdag den 30 augustus 1756.[3] Praesent de heeren Bailliu & Schepenen alle demptis de heeren Verhaar & van Solingen

De heer ende mr. Otto Scheltus, Bailliu der stad Schoonhoven & den Lande van Belois, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Leendert van der Hoeff, geweesene stadscollecteur binnen Schoonhoven, dog nu latiteerende gedaagde in persoon bij openbaare edicte

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon bij edicte versoekt jegens dezelve het derde default & voor het profijt vandien versteck van de exeptien peremptoir met admissie tot het doen van een vierde citatie ex superabundanti bij openbare edicte omme ten naasten te mogen dienen van intendith met de verificatien daar toe behoorende.

Heeren Schepenen fiat.

fol. 227v

Regtdag den 13 september 1756.[4] present de heeren Bail-

[1] Maandag 16 augustus 1756.
[2] Sic. demptis de heeren Verhaar, lees: dempto de heer Verhaar.
[3] Maandag 30 augustus 1756.
[4] Maandag 13 september 1756.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

liu & Schepenen alle dempto
de heer Dutry

De heer ende mr. Otto Schel-
tus, Bailliuw der stadt
Schoonhoven en de lande
van Belois, ratione officii Eysser
in cas crimineel
contra
Leendert van der Hoeff,
geweese stadscollecteur
binnen Schoonhoven, gedaegde
in persoon, bij openbaere
edicte, nu latitant en de-
faillant, omme bij den
heer Eysser te dienen
van intendith, ingevolge
den appoictemente van de
laestleeden regtdag

Den heer Eysser, diend van intendith, met de verificatien daer toe behoorende, versoekt daer op regt en vonnis.

Intendith gedaen
maken en de Edelagtbare
heeren Schepenen der stad
Schoonhoven overgegeeven
[uyte] den name ende van weegen
de heer en mr. Otto Scheltus,
Bailliuw der stad Schoonhoven
en de Landen van Belois, ratione officii
Eysser in cas crimineel
contra
Leendert van der Hoeft,[1]
fol. 228 geweese stadtscollecteur
binnen Schoonhoven, gedaegde
in persoon bij openbare edicte
nu latitant en defailliant.

Omme welken intendith te fundeeren dede den heer Eysser ratione officii conform de waerheyd zeggen:

Dat hij geinformeert zijnde, dat den gedaegde in persoon, nu latitant en defailliant, als geweesene stadtscollecteur, zig in demaniantie[2] van de stadt gecollecteert werdende middelen ter quader trouwe hadde gedragen, sulcx daer van ten vollen consteerde bij de collecteboekken daer van zijnde, geexamineert door het
collegie van heeren Schepenen, en waertoe den heer Eysser zig is refereerende.

Den heer Eysser op die bekomen informatien zig bij requeste hadde geaddresseert aen de Edelagtbare heeren Schepenen, en op sijn deugdelijk te kennen geeven, van haer Edelagtbare op den 13en april deeses jaers, hadde geobtineert appoinctement van apprehensie corporeel op den voorn. Leendert van der Hoef.

Dat daer op den heer Eysser wel alle devoiren heeft aengewent, om hem Leendert van den Hoef magtig te werden, dog alles tevergeefs naer dien deselven van hier was gevlugt en dus deselven binnen deese stad of jurisdictie niet heeft kunnen bekomen. En mitsdien jegens den voorn. Leendert van der Hoef versogt ende geobtineert hebbende appoinctement van dagvaerdinge in persoon bij openbare edicte in dato den 20en july deses jaers 1756. Agtereenvolgens welk voorsz. appoinctement den heer Eysser den gemelte Leendert van der Hoef bij openabre edictie in persoon heeft gedagvaert op de Bailliuws rolle
fol. 228v alhier tegens maendag den 2en augustus 1756, omme te aenhooren zodanig crimineele eysch en conclusie als den heere Eysser ratione officii ter saeke voorschreeven jegens den gedaegde bij

[1] Sic. Leendert van der Hoeft, lees; Leendert van der Hoeff.
[2] *GTB*. Maniantie; Bestuur, beheer, beleid. Hier demantiantie in de betekenis van slecht bestuur, beheer, beleid.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

edicte in persoon zoude doen en neemen, met inthimatie 't sij hij compareerde ofte niet, dat egter zoude werden voort geprocedeert als naer regten.

Dat den gedaegde bij edicte in persoon ten gestelden dage niet zijnde gecompareert den heer Eysser ratione officii jegens deselven heeft versogt en geobtineert het eerste default ten profijte als naer regten met admissie tot het doen van een tweede citatie in persoon bij edicte.

Uyt kragte van welk verleende default en admissie tot het doen van een tweede citatie in persoon bij edicte den heer Eysser ratione officii den gemelte Leendert van der Hoeff voor de tweede mael bij openbare edicte in persoon heeft doen dagvaerden jegens den 16en augustus deses jaers 1756 en niet zijnde gecompareert, is bij den heer Eysser ratione officii jegens deselven versogt en geobtineert het tweede default, ten profijte als neer regten, met admissie tot het doen van een derde citatie in persoon bij edicte.

Uyt kragt van welk verleende tweede default en admissie tot het doen van een derde citatie in persoon bij edicte, den heer Eysser ratione officii den gemelte Leendert van der Hoeff voor de derde mael bij openbare edicte heeft doen dagvaerden tegens den 30en augustus 1756, ende niet sijnde gecompareert, is bij den heer Eysser ratione officii jegens deselven versogt en geobtineert het derde default met admissie tot het doen van een vierde citatie ex superabundantie, omme ten naesten te sien dienen van intendith met de verificatien daer toe behoorende.

fol. 229 Uyt welken kragte den heer Eysser ratione officii den gemelten Leendert van der Hoef voor de vierde mael ex superabundanti bij openbare edicte in persoon heeft doen dagvaerden, jegens heeden den 13en september 1756, omme bij den heere Eysser ratione officii te sien dienen van intendith met de verificatien daer toe behoorende.

Mits welke den heer Eysser ratione officii dient van deesen sijnen intendith met de verificatien daer toe behoorende. Concludeert dat den gedaegde in persoon bij edicte uyt kragte van de gedecerneerde defaulten zal werden versteeken van de exeptien declinatoir, dilatoir, en peremptoir, weeren en defensien die hij compareerende hadde kunnen doen en proponeeren. Dat wijders den gedaegde bij edicte in persoon over de voorschreeve quade maniantie van de stadts gecollecteert werdende middelen bij vonnisse van de Edelagtbare heeren Schepenen zal werden gebannen uyt den Lande van Holland ende Westvriesland voor den tijd van dertig jaeren zonder middelerwijle daerinne te mogen komen op poene van swaerder straffe en voorts gecondemneert in de costen en misen van justitie ofte tot anderen etc.

(was geteekent:) Otto Scheltus

Waar op gedelibreert zijnde, is met volkome eenparigheyd gearresteert de navolgende sententie:

Scheepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende den crimineelen eysch & conclusie van de heer & mr. Otto Scheltus, Bailliu der stadt

Schoon-

fol. 229v Schoonhoven en den Lande van Belois, met de verificatien daar toe dienende overgelegt contra Leendert van der Hoeff, geweesene stadscollecteur, gedaegde in persoon bij openbare edicte, nu latitant ende defaillant, ende geleth op alles wat heeft kunnen moveeren, doende regt uyt de naam ende van wegens Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Holland & Westvriesland, hebben den gedaagde bij edicte in persoon, latitant en defaillant, versteeken gelijk Haar Edele Agtbaren hem versteeken mits dezen van alle exeptien declinatoir, dilatoir & peremptoir, weeren & defensien die hij compareerende hadde kunnen & vermogen te doen: Bannen dezelve gedaegde bij edicte in persoon over de kwade maniantie van de stads gecollecteerd werdende middelen, uyt den Lande van Holland & Westvriesland voor den tijd van dertig agtereenvolgende jaaren zonder ondertussen daar weder inne te mogen komen op poene van swaarder straffe; En condemneeren wijders dezelven gedaegde bij edicte in persoon inden kosten ende misen van justitie. Actum coram den heeren Schepenen alle, dempto de heer & Denys Dutry[1], op den 15 september 1756 & gepronuncieert dezelven ditto.[2]

In kennisse van mij
J. Oostendorp

Schepenen verklaren dat den gebannene hares wetens geene goederen is hebbende.

[1] Sic. de heer & Denys Dutry, lees: de heer Denys Dutry.
[2] Woensdag 15 september 1756.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 230 **Den 13 october 1756.**[1]

Vergadering van Bailliu
& Schepenen, praesent allen
demptis de heeren Verhaar &
van Vlissingen

De heer ende mr. Otto
Scheltus, Bailliuw der
stad Schoonhoven en de landen
van Belois,
ratione officii Eysser
in cas crimineel
contra
Jannitje de Jong jegenwoor-
dig gevange op de poorte deeser
stad.

Alzoo Jannetje de Jong geboortig van Schoonhoven, oud soo sij segt omtrent drie en dertig jaaren, zijnde geweest een gehuwt vrouwspersoon, buyten pijn en banden van ijsere bekent heeft, dat zij gevangen al eenige jaaren is geweest van een los en ongebonden leeven, met hoereeren en schandelijk overspel te begaan, zoo met getrouwde als ongetrouwde manspersoonen, tot zoo verre dat zij in onegt en overspel twee kinderen heeft geteelt, waarvan sij tot vaders heeft benoemt namentlijk van het eerste eenen Christoffel, soldaat in het regiment van den heer generaal majoor Baron de Villaltes, en van het tweede Jan Eichrich, soldaat in de compagnie van den heere luitenant Colonel Roose, alhier guarnisoen houdende, en nadien het geene voorschreeven staat, sijn zaaken strijdig tegens de placcaten van den lande en spreciaal tegens het 17e articul van de ordonnantie
fol. 230v op de policie, die in een land van justitie niet kunnen werden getollereert, maar andere ten exempel behoorde te werden gestraft.

Soo concludeert den heer Eysser uyt den naam en van weegen Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staaten van Holland en Westvriesland, dat zij gevange bij sententie van de Edele Achtbare heeren Schepenen deeser stad zal werden gecondemneert om voor den tijd van vijftig agtereenvolgende jaaren te werden gebannen uyt den Lande van Holland ende Westvriesland, zonder daer inne weeder te mogen komen, op poene van swaerder straffe, ofte sodanige meerdere ofte mindere straffe als Haar Edele Achtbare na exigentie van zaaken zullen oordeelen te behooren, en dat zij gevangen wijders zal werden gecondemneert in de costen en misen van justitie.

Waar op gedelibreert zijnde is gearresteert de volgende sententie:

Alzoo Jannetje de Jong geboortig van Schoonhoven, etc, etc.

Zoo is 't dat heeren Scheepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende den crimineelen eysch & conclusie van den heere mr. Otto Scheltus Bailliu dezer stad en den Lande van Belois, en gehoord de vrijwillige confessie van den gevangene, doende regt uyt den naame en van wegens Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Holland

en

fol. 231 en Westvriesland, bannen dezelve Jannitje de Jong gevangene gebannen uyt den Lande van Holland en Westvriesland voor den tijd van vijftig agtereenvolgende jaaren, zonder ondertussen daar werder[2] inne te mogen komen op poene van swarder straffe, en condemneeren wijders den gevangene in de kosten & misen van justitie. Actum coram den heeren Schepenen alle op den 13 october 1756 en gepronuncieert den 16 ditto.[3]

In kennisse van mij
J. Oostendorp

Scheepenen verklaren
dat de gevangene hares weetens
geene goederen is hebbende.

[1] Woensdag 13 oktober 1756.
[2] Sic. werder, lees: weder.
[3] Zaterdag 16 oktober 1756.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Gevangen den [ ] october 1756.
Uytgegaan den 16 ditto.

fol. 231v **Den 27 november 1756**.

Vergadering van de heeren
Bailliu & Scheepenen
Praesent alle.

De heer ende mr. Otto
Scheltus, Bailliu der stad
Schoonhoven, en den lan-
den van Belois, ratione officii Eysser
contra
Dirk van den Quartel
's heeren gevangen

Den heer Eysser ratione officii, dede seggen, dat hoe zeer bij de precautien in het placaat van de edele groot moogende Heeren Staaten van Holland & Westvriesland, van dato 18e january 1747, inhoudende de verbod en interdictie eenig vlees, van gestorven beesten, uyt te venten, te verkoopen, of te koopen alsmeede het zelven te consumeeren, hoe het zoude moogen weesen, niet alleen op een boete van vijff en twintig gulden maar verder op poene van arbitralen correctie en lijffstraffe na exigentie van saaken; ende daer op gevolgde publicatie van de Edele Groot Agtbare Heeren van de Magistraat deser stad in dato 1e february 1747, waarbij wel expresselijk werd gestatueert eenig vlees van gestorven beeste uyt te venten ofte verkoopen, ofte binnen dese stad ende jurisdictie te brengen of te consumeeren op poene van arbitrale correctie, en selffs tot openbaare geesseling, booven de poenen en straffe in de placaaten en ordonnantien bij haar edele groot moogenden gestatueert, egter Dirk van den Quartel geboortig van Lijerdorp[1] oud circa vijff en veertig jaaren, zig geneerende met sant haalen uyt de Leck en sijnde veerman en sackdraager, sig niet hadde ontsien op vrijdag den twaalf november 1756 des avonds ontrent
fol. 232 halff vijff uuren, met een kruywaagen met rundvlees te koomen aan de Lopikerpoort deeser stad, en aldaar met Pieter Hoogeveen en Thomas Visser bediendens van des gemeene lands middelen heeft gesprooken en gezegt dat het vlees van een gestorve koey was, en verzogt om dat vlees in de stad te mogen brengen het welke door voorsz. bediendens is geweygert, en door hem gedetineerde soekende 's lands bediendens te seduceeren, aan haar is gesegt dat sij haar maar moesten omkeeren of in de wagt gaan, dat meergemelde bediendens hem hebben geordonneert diergelijke uytdenkinge te swijgen, en Otto met het vlees te vertrekken op poene van arrest, dat hij gedetineerde met de gemelte kruywaagen met vlees langs de stadszingel na de Kruyspoort is gekrooyen en dezelve kruywaagen laten staan bij of op de 's lands brugge sijnde omtrent vijff uuren, bij sig hebbende een jongen met de voorn. kruywaagen met rundvlees. Dat hij gedetineerde aan den cherger[2] Mierlo had geseyt dat hij een waagen met dood vlees bij zig had om in de stad te bengen, hem meede voorstellende sig maar om te keeren off bij de poortier in huys te blijven staan, den cherger hem gedetineerde heeft gesegt niet te moogen toelaaten dat het vleesch in de stad wierd gebragt, hij gedetineerde daar op zeyde: Ik wil de kruywaagen haalen en u doen sien off het geen dood vleesch is, het welk door hem gedetineerde is verrigt, en door den cherger bevonden was te zijn rundvleesch dat er wel uytsag, die hem andermaal had gesegt het selve niet binnen de stad te moogen brengen. Dat hij gedetineerde daar op gevraagt heeft of hij het vleesch dan weeder uyt de stad mogt kruyen, hem gedetineerde door den cherger, geantwoord zijnde: Neen, hij aan sijn bij sig hebbende jongen had geordonneert om met een touw dat aan de waagen vast was voor te trekken, en is als doen met de kruywaagen met rundvleesch in de stad gereeden, waarop hij door den gemelte cherger ende aldaar op schiltwagt staande soldaat is gearresteert en met het vleesch in de hoofdwagt van de Lopikerpoort is gebragt. Alle het welke den gedetineerde vrijwillig hebbende geconfesseert; Zoo concludeert den heer Eysser dat hij gedetineerde bij vonnisse van heeren Schepenen uyt cragte van het placaat van de Heeren Staaten van Holland ende Westvriesland van dato den 18e
fol. 232v january 1747 ende daar op volgende publicatie van de Edele Groot Agtbare Heeren van de Magistraat deeser stad in dat den 1 february 1747, arbitraalijk aan den lijve hetzij met geesseling, off bannissement zal werden gestraft, zoo als Haar Edelagtbaarheeden naar exigientie van zaaken sullen oordeelen te behooren. Mitsgaders gecondemneert in de costen van sijn gevankenis en misen van justitie.

Waar op gedelibreert zijnde is gearresteert het volgende vonnisse:

[1] Leiderdorp, prov. Zuid-Holland.
[2] Cherger, van chercher, zoeker, speurder, hier: opsporingsambtenaar.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Scheepenen der stad Schoonhoven gesien & geëxamineert hebbende de vorenstaande crimineele eysch & conclusie van den heer Bailliu mr. Otto Scheltus, ratione officii Eysser contra Dirk van der Quartel, 's heeren gevangene, ende geleth daar op te letten stond, doende regt, condemneeren den gevangene omme voor den tijd van drie dagen in besloote hegtenisse gezet te worden te water en brood, en voorts in de betaling van de kosten van sijne gevangenisse & misen van justitie; Ontzeggen wijders den heer Eysser sijnen verdere eysch & conclusie tot lasten van den gevangene gedaan & genomen. Aldus gedaan & gearresteert bij de heeren Scheepenen alle op den 27 november 1756.[1] En gepronuncieert denzelve ditto.

In kennisse van mij
J. Oostendorp

fol. 233

Regtdag den 3 january 1758.[2]
Praesent de heeren Baljuw, en schepenen alle

De heer ende mr. Otto Scheltus Bailliu der stad Schoonhoven; en den Lande van Belois, Eysser in cas van delict
contra
Jan Houweling geboortig van Gouda, seggende sijn ouderdom niet te weten, gevangene op de Poorte der stad Schoonhoven

Alzoo Jan Houweling geboortig van Gouda, seggende sijn ouderdom niet te weten, buyten pijn, en banden van ijsere, op den 27 december 1757: bekent, en den 31 van deselve maand, daarbij gepersisteert heeft, dat hij op maandag, den 8 augustus des gepasseerde jaars 1757, uyt de schoenen van Jan Wendels, ter occasie, dat hij met nog andere jongens uyt zwemmen waren, heeft gestolen een paar silvere gespen, waardig circa 7 guldens ende nadien het geen voorschreven staat, strijdig is tegens de placcaten van den lande en wel speciaal die van den 1 january 1596 en 19 maart 1614.
Zoo concludeert den heer Eysser uyt den naam, ende van wegen, de Edel Groot Mogende Heeren Staten van Holland, ende Westvriesland, dat hij gevange bij vonnisse van heren Schepenen der stad Schoonhoven sal werden gecondemneerd, omme gebragt te werden, ter plaatse daar men gewoon is crimineele justitie te doen, om aldaar met roede wel strengelijk gegeselt te woerden, off wel in sodanige andere ofte meerdere straffen, als U Edel agtbaarhedens sullen ordelen te behoren, mitsgaders in de costen van sijn gevankenis en misen van justitie.

Waar op gedelibreert zijnde, is gearresteert het volgende vonnisse:

Scheepenen der stad Schoonhoven, gesien en geexamineert hebbende de voorenstaande criminele eysch, en conclusie van den heer Bailliuw mr. Otto
fol. 233v Scheltus, ratione officii Eysser, in cas van delict, contra Jan Houweling, 's heeren gevangene ende gelet daar op te letten stont, doende regt. Condemneeren den gevangene, omme voor den tijd van drie dagen in besloote hegtenis geset te worden, te water en te broodt, en voorts in de betaling van de kosten van zijn gevankenisse, en misen van justitie; Ontseggen wijders den heer Eysser sijnen verdere eys, en conclusie, tot lasten van den gevangene gedaan en genomen; Aldus gedaan, en gearresteert bij heeren Schepenen alle, op den 3 january 1758.

In kennisse van mij
Adriaan Nicolaas van Overveldt

fol. 233v

Regtdag den 28 augustus 1758.[3] praesent Schepenen allen, dempto d' heer Anthonie Carnier

Aan de Edele Agtbare heren Schepenen der stad Schoonhoven

[1] Zaterdag 27 november 1756.
[2] Dinsdag 3 januari 1758.
[3] Maandag 28 augustus 1758.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Vertoont Jan Braat, Bailliuw der stad Schoonhoven voorn. ratione officii

Dat Gerrit van Baren wonende te Lopick zig op vrijdag den 18 augustus deses jaars 1758 hebbende vervoegt ten huysen van Cornelis den Blommert binnen deese stad aldaar met eenig geselschap inden colfbaan hadde gekolft en onder het colfen verscheiden vuyle hatelijke en injurieuse exprese gebruyckt, ten opzigten van de hooge overigheidt deser landen zeggende onder anderen dat hij inden Staten van Holland scheet, zulx diversche maalen herhalende wijl hij onder het Stigt woonende daar bij voegende: en in de prinses ook.[1]

Dat daar op verder seditieuse discourse waren gevolgt die door den voorn. van Baren met swaar bedrijgingen
fol. 234 waaren beslooten geworden blijkende alle breder bij den attestatie ten deeser annex. Dat zulks alles niet alleen strekte tot saken van de veneratie aan de Heeren Staten van Holland en haar koninglijke hoogheid verschuldigt maar ook tot storing van de gemeene rust en de voorn. van Baren des wegens allezins was strafbaar en corrigible ende vertoonder ratione officii verpligt om hem tegen dezelve te prozederen.

Waaromme de vertoonder ratione officii zig keert tot U Edele Agtbaren reverentelijk versoekende, dat U Edele Agtbaren hem gelieve te verlenen decreet omme gemelde Gerrit van Baren te dagvaarden voor U Edele Agtbaren in persoon bij edicten.

’t welk doende etc.
Jan Braat,.

In margine stondt:

Scheepenen der stadt Schoonhoven geexamineert hebbende de nevenstaande requeste met de anexe verklaringe van Nicolaas Backer, en Daniel Groeneveldt op dato deses gerecolleert, accorderen den heer vertoonder desselfs versoek in dese gedaan. Actum Schoonhoven den 28 augustus 1758.

Ter ordonnantie van de selven
Adriaan Nicolaas van Overveldt

Wij ondergeteekende Nicolaas Backers, out 35 jaren en Daniel Groenevelt out 27 jaren beide wonende in Schoonhoven verclaren bij dezen ter requisitie van den Wel Edel Gestrenge heere Jan Braat, [baljo.][2] van Schoonhoven voorn. ratione officii waar en waaragtig te zijn dat zij op vrijdag 18 augustus deses jaars 1758 des namiddags zijn geweest in de herberg van Cornelis den Blommaert binnen Schoonhoven met Gerrit van Baaren wonende onder Lopick en Jan van der Voort woonende te Rotterdam.
Dat aldaar ontrent half drie uuren mede is gekomen eene Hendrik Bouter, makelaar in cruydenierswaaren te Amsterdam. Dat gemelde met deselven Hendrik Bouter en de voorsz. Gerrit van Baren en Jan van der Voort partij hebbe gemaakt om te kolven.
Dat wij met ons vijven sijnde en maar vier kolffbalen[3] hebbende sijn geconventieert dat er een van ons vijffen bij prefesie[4] af zijn en niet medespelen soude, dog dat dien af zijnde soude komen in de plaats van diegeen die het eerste quartie wijn waarom ge-
fol. 234v speelt wierde verlooren hadde.
Dat den voorn. Jan van der Voort, de eerste quart fles wijn verlooren hebbende daar op in zijn plaats gekomen is den ondergeteekende Daniel Groenevelt.
Dat het 2 speel of quart fles wijn verlooren zijnde, door den gemelde Hendrik Bouter doen den voorn. Jan van der Voort weeder inden baan is gekomen in plaats van Hendrik Bouter die als verlieser afstont.
Dat daar op Gerrit van Baaren een quart fles wijn heeft verlooren vervolgens uyt de baan gegaan en Hendrik Bouter in sijn plaats daar in gekomen is, die met de bal van van Baren moest kolfen wijl den aankomende altoos met de verlieser sijn bal moest kolven.
Dat dien bal niet overtrocken maar benait was en daaromme soo sagt over de gront rolde dat men naulijks konde hooren waar die was.
Dat deselven Hendrik Bouter daar op heeft gesegt: Dien bal lijkt wel een landtverrayer, men kan niet hooren waar hij is.
Dat Gerrit den Baaren daar op heeft gesegt: Hij is in zijn hart goet, hij is beter in zijn hart als gij, zijnde doen ontrent halff vijff uuren.

[1] De prinses; Anna van Hannover, weduwe van Willem IV (2 november 1709 - twaalf januari 1759).
[2] Tekstverlies wegens papierschade.
[3] Sic. kolffbalen, lees: kolffballen.
[4] *GTB*. Provisie; tijdelijk.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Dat Hendrik Bouter vervolgens hebbende gevraagt, of den bal dan Oranje in sijn hart was.
Door den voorn. Gerrit van Baaren daar op is geantwoordt geworden. Den bal is Vrans in zijn hart en dat ben ik ook.
Dat Hendrik Bouter doen sijde: Bent gij dat dan was 't beter dat gij sweeg, voegende daarbij: Ik ben goet staats en goet [para][1].
Dog dat gemelde Gerrit van Baren daar op repliceerde
Dat hij in de heere Staten van Hollant scheet, herhalende zulks diverse maalen wijl hij onder Stigt woonde.
Verklarende ik ondergetekende Nicolaas Backer particulier ook gehoort te hebben dat Gerrit van Baren bij het seggen. Ik scheit in de Heeren Staten van Hollant
Nog heeft gevoegt: en ook in de princes.

fol. 235 Voorts verklaren wij ondergetekenden beyden Hendrik Bouter te hebben hooren seggen. Wij worden maar van een hoeft geregert en dat is onsen prins. Dat den voorn. Gerrit van Baaren daar op geantwoort hebbende: Dat is nog maar een kint, den voorn. Hendrik Bouter vervolgens heeft gesegt: Wel nu dan onze oude prince.
Dat Van Baaren daar op toen zijde; Die segt wel alles, maar onse Staten van Utregt doen dat zij willen.
Dat al verder den meergemelde Gerrit van Baaren doen ter tijd heeft geanonceert dat hij wenste dat de Franse de kan over geklopte ende ter contrarie den voorn. Hendrik Bouter dat hij liever had dat de Franse versoopen dat daar op den voorsz. Gerrit van Baaren heeft gesegt: Het compt bij het wenzen niet toe, soo zal jully nog versuypen seggende ik heb de Amsterdam wel eigen gesegt.
Dat Hendrik Bouter voorts tegen Gerrit van Baaren daar op heeft gesegt: Als gij alle die raisounementen in Amsterdam voerde dan sou gij slaag krijgen. Dat Gerrit van Baar daar op heeft geantwoord: Wat praat die mallen Amsterdammer van slaag krijgen, ik van leven wel meer bloet gestort.
Dat Hendrik Bouter daar op heeft gevraagt of hij een mordenaar was.
Dat Gerrit van Baaren daar op heeft geantwoort: Nee maar ik heb meenige die ook soo veel praats maakte de smoel geveegt, van onderen tot bovenen en schoppe voor haar kloote en klappe voor haar oore toe gegeve en indien gij nu niet swijgt, sal ik u hetselfde doen.
Dat Hendrik Bouter daar op heeft gesegt: Dan sal ik naar swijgen, sulke rusi lijkt mijn niet, daar soude ik niet aan hebbe.
Dat den ondergetekende Nicolaas Backer daar op heeft: Gij hebt gelijk, want een rijnegaat feid is eiger als een fuyk.
Dat Gerrit van Baaren doen nog heeft gesegt: Ik verlang niet dat de in 't lant komen en dat den meergemelde Hendrik Bouter en Nicolaas Bakker daar op heenen zijn gegaan.
Geevende voor redene van weetenschap alle het sulx

fol. 235v duydelijk gehoort en nog in versche geheugen te hebben.
Presenteerde het selve desnoots en daar toe nader versogt werdende met solemnele eede te bevestigen.
Gedaan den 27 augustus 1758.

Nicolaas Backer
Daniel Groeneveldt

Compareerde voor de heeren Scheepenen der stad Schoonhoven Nicolaas Backer, en Daniel Groeneveldt, wonende binnen dese stad Schoonhoven de welke bij recollement op haare vooren staande verklaring gehoort zijnde nadat haar deselve een en andermaal van woorde tot woorde duydelijk was voorgelezen, verkaarde als nog daarbij te persisteren en den inhout vandien alsoo waar en waaragtig te zijn, seggen daar op zoo waarlijk moet hun deposanten God almagtig helpen actum coram Schepenen alle dempto Carnier, den 28 augustus 1758.

In kennisse van mij secretaris
Adriaan Nicolaas van Overveldt

fol. 235v

Aan de Edele Agtbaare
heeren Schepenen der
stad Schoonhoven

Geeft ootmoedelijk te kennen Gerrit van Baren wonende onder Lopick, dat hij supliant op vrijdag den 18 dezer maant augustus 1758 zijnde in de herberge van Cornelis Blommert binnen dezen stadt aldaar met

fol. 236 de present zijnde perzonen in gesprek was geraakt en door die occasie (zo hij geinformeert word) met relatie tot de hoge overigheyd moge onvoorzigtigen uytdrukkingen zoude hebben gedaan

[1] Goet [para]; goed patriot?

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

waarvan hij suppliant voor zoverre zulx geschiet mogte zijn, groot berouw ende leetwezen heeft ende vertrouwt dat in consideratien van zijnen bekenden dronkenschap daarvan wel zal werden geexcusiteert, dog egter bedugt is, dat de heere Bailjuw van Schoonhoven voorn. des wegen criminelen proceduren jegens hem suppliant zal entameren, dat hoe zeer den suppliant in zijn gemoet is overtuygt, dat hij niet weet heeft geperpetreert 't geen hem criminele straff zouden meriteren en vast stelt dat zulx ook noyt zal kunnen worden bewezen, evenwel zig niet gaarne in enige proceduren met wel gemelde heere Baljuw zoude in laaten.
Redenen waaromme den suppliant zig genoodtzaakt vind tot voorkominge van koostbare proceduren het te keere tot U Edel Agtbare onderdaniglijk verzoek en dat U Edel Agtbare de zake voorsz. gelieve te verklaren te weesen composibel ende daar toe te verleenen brieven in ordinare forma.

't Welke doende &.
was getekende, Gerrit van Baren

In margine stont:
Heeren Schepenen der stadt
Schoonhoven stellen dit neven-
staande request in handen van
den heer Bailliu Jan Braadt
om te dienen van deszelfs consi-
deratien om advis [ampel]. Actum
Schoonhoven den 9 september 1758.
In kennis van mij secretaris
(was geteekent) Adriaan Nicolaas van Overveldt

fol. 236v

Aan de Edele Agtbaare
heeren Schepenen der
stad Schoonhoven

Geeft met verschuldigde eerbied te kennen Geertruy Straver huysvrouw van Gerrit van Baren dat haar suppliante 's man op den 28e augustus jongstleden zig bij requeste aan U Edel Agtbare hadde geadresseert en daar bij hadde te kenne gegeven dat hij zig ten enigen onbetamelijke uytdrukking, ten opzigten van den hoge overigheid dezer landen in zekere herberge binnen deze stadt ten huyze van Cornelis den Blommert hadde uytgelaten, dog de (zo vertrouwt word) zo groot een misdaad [moet] uytleverde dat daarvan jegens op gemelde haren man criminelijk zouden kunnen worden geprocedeert, derhalven bij opgemelde requeste was versogt dat U Edel Agtbare den voorsz. zake zoude gelieven te verklaren civiel en composibel, dan dat den suppliant met de alleruyterste smart ontwaar word, dat den heer Bailluw van Schoonhoven, ratione officii is gegult geworden omme crimineelijk tegens haren voorn. man te procedeeren gelijk dezelve haren man dan ook reeds in persoon voor U Edel Agtbare was gedagvaart geworden dog dat zij suppliante niet begrijpt, welk fait het fundament van den voorsz. dagvaarding in persoon zoude moeten
fol. 237 uytleveren, [...eet] den discourssen dien haren man ten opzigten van den hooge overigheid zouden mogen hebben gevoert vermits dezelven geen crimen uytleveren waarover haar suppliantes man criminaliter kan werden geaccuseert, geconsidereert dat haar suppliantes man op dien tijt door den drank is bevangen geweest en gevolglijk niet bij zijn volle verstandt, wanneer hij op gemelde discourssen laest gevoert, 't gunt egter in dit geval wel speciael word gerequert in L 7:53 D. Ad leg: [juls] maj hoc tamen crimen a judicibus, non in occasionem principalis vayestatis venorationem habendum est sed in veritate nam et [spectandam] personam esse, an potuent, facere et an cogetavent et an sanae, mentis fuerit, nec lubricum linguae ad poenam facile tratiendum est. Voegende de Juctus in de even aangehaalde wet en voor redenen bij dat men zodanigen al sou [zin..gen] verschonen moet schoon zij straffwaardig zijn in dese woorden quan quam [eru.m], temeram digne poena [sint] tamen ut nesanis illes parcendum est, en wat er ook vandien discourssen zijn mogen en hoe swaar die ook bij den heer Bailluw genomen werden zo [.erd.] de sustencie van suppliante gejustificeert in de L nun cod S [ques...] maled: alwaar gezogt word signes
modestiae [.es.ius] et pudoris [..gnarus], in probo petulante gue maledicto nomina nostra credident [lacessenda] actumulentia turbulentus ob tractator temporum monstrorum fuerat cum poenna nolurum
fol. 237v subjugare noqui durum [aliqued] nec casparum voluminus sustineren quoniam se ed [..] levitate processerit contem mendum est si ex infama miseratione [dignessinieum] se ab injurea [remitteredem] et ibidem [bonneremannees] in comment. Zonder dat ten deze obsteert dat bij dezen placcaten van den lande andersints zouden zijn gedisponeert ende swaarder straffe zoude zijn gestatueert van 't gunt de suppliante dezelve na militere dezelve alweder voor hare sustencie en wel [inspelen] 't placcaat van 16 juny 1618 waarbij alle sediteuse en [cab..nesen] propoosten -

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

zo die discourssen van haren man daarvoor al zoude moeten gehouden werden - op een pecuniable boeten als mede 't placcaat van 3 october 1639 geconfirmeert 6 october 1646 staterende tegen diegenen die qualijk spreken tegens den Wettelijke Regering der Landen ende magistraten en de steden en 't drukken van de ergerlijke en sedenteuse boekskens ende voor de eerste reys den boeten van driehondert guldens en arbitraire correctie en voor de tweede reys dubbelde boeten en daar en boven straffe aan den lijve naar gelegentheid en vereys der zaken ten duydelijksten bewijzen dat voor den eersten reys geen lijfstraffe plaats heeft en vervolgens niet criminelijk kan geprocedeert werden om na andere placcaten van gelijken inhoud voor bij te gaan, ook kan voor de dagvaarding in persoon niet opereeren

fol. 238 Dat haar suppliantes man, een particulier zoude hebben gedreygt off uytgedaagt (zo als de suppliante bij gerugte hoort) in consideratie dat zulcx al waaragtig zijnde, zodaning een zonde moeten werden verklaart vervallen te zijn van allen ampten, officien digniteyten off [pr....] indien hij enigen heeft off anders verklaart werden tot geenen ampten of digniteyten admissibel en daar en boven in zijn goederen gemuleteert na exigentie van zaken in conformatie van 't placcaat van 22 maart 1657. Dat dezen alle zijn wezenlijke gronden niet alleen dienende tot staving van het verzoek door hare suppliantes man bij op gem. requeste gedaan, maar op welken met fondament den soustencie van den heer Bailliu ratione officii zoude kunnen werden gecontradicteert dog dat zij suppliante als dan voorziet kostbare en [r..neusen] proceduren, dat bovendien haar suppliantes man zig reeds heeft op den vlugt begeven en haar suppliante heeft laten zitten met vijff kindren in 't leven en van 't sesde swanger dat dienvolgende haar suppliante allerley [ontijde] en ellende boven het hooft hangt zo in dezen niet spoedig werden voorzien. Waaromme zij suppliante zig in alle onderdanigheid keert tot Ued. agtbaren, zeer ootmoedigelijk verzoekende dat Ued. agtbaren van de goetheyt gelieven te zijn omme als nog op het voorgaande request van haar voorn. man favo-

fol. 238v rabel te disponeren

't Welk diende &
was tekent
Geertruy Straven, huys-
vrouw van Gerrit Straver

fol. 238v **Vergadering van sche-
penen den 22 september
1758**.[1] Present alle

Edele Agtbare heeren

Wanneer den ondergetekenende Bailliuw dezer stadt heeft geexamineert de requeste van Gerrit van Baren aan U Edele Agtbaren gepresenteert ten eynde den zaken daarbij vermelt mogte werden verklaart civiel en composibel en volgens U Edele Agtbaren apoinctement van dato den 9 dezer in handen van den ondergetekende gestelt omme U Edele Agtbaren te dienen van deszelfs consideratien en advis en daarbij ook heeft gerespondeert de gronden waarop het verzoek van voorn. van Baren wordt gefundeert bij den nader requeste door den huysvrouw van den voorn. van Baren aan U Edele Agtbaren gepresenteert en aan den

ondergetekende

fol. 239 ondergetekende insgelijks overgegeven, zo heeft de ondergetekende omme te voldoen aan de requeste van U Edele Agtbaren gemaent zig te kunnen disponeren van een rapetitie vandien faicten welke hij tot fundament van 't verzoek van dagvaarding in persoon van bovengemelde van Baren heeft gelagt en te kunnen defungeren metter examen te brengen den gronden waarop 't verzoek om de zaak civil en composibel verklaart te hebben werd gefundeert.
Die gronden komen hoofdzakelijk hieruyt dat het gunt van Baren onvoorzigtig mogte gezegt hebben, met relatie tot de hogen overigheid door dronkenschap zoude zijn geschiet en in de twede plaats dat in alle gevallen de faicten door dezelve gepleegt met andershijt leveren als een paricieelen boeten en een arbitraire correctie waaruyt dan word geconcludeert, dat niet crimineel tegen den gemelde van Baren zouden kunnen worden geprocedeert.
Waar omtrent den ondergetekende remarqueert dat wat den discourssen en raisonnementen van gemelde van Baren specteert die hij gevoert heeft ten opzigten van de hoge overigheid en Hare Koninglijken Hoogheid zoude kunnen zijn geoccasioneert door dronkenschap en dat in zo verre denzelven zoude kunnen [pa.rocineren] de L. 7:5:

fol. 239v [3 d. ad seg. jul. may]
Dog dat egter den ondergetekende daar van wel anders consteert dan 't gene hij bij nader informatie vernomen heeft van Cornelis den Blommert en zijn huysvrouw de welke aan den ondergetekende mondeling hebben gedeclareert dat den voorn. Gerrit van Baren tijden van het voeren der voorn. discourssen en raisonnementen beschonken was, 't welk ook uyt de overgeleverde informatien in deszelfs zamenhang gelezen zoude [schijne] omdat den gemelde

[1] Vrijdag 22 september 1758.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Gerrit van Baren eerst zig voor de Fransen verklarende daarna wederom wenschende dat zij niet in 't land mogte komen ten [m.er.wijl] de expressien door den gedaegde in persoon gebruykt zijn geoccasioneert door den discourssen onder 't kolven ten huyze van den voorn. Cornelis den Blommert door denzelven van Baren en 't verder gezelschap onder een glas wijn gehouden en dat den gedaegde in persoon zig uytgelaten hebbende in deze woorden. Ik scheit in de heere Staten van Holland, daar voor redenen bij voegende wijl hij onder 't stigt woonde en dus met een spreekwijze de boeren eygen zig heeft geexpliceert 't gunt een polit en beschaaft persoon onder een anderen jurisdictie wonende, in een stotende forme zoude hebben gezegt zig aan den jurisdictie van een ander niet [kreunende] terwijl U Edele Agtbaren bij examinatie van de
fol. 240 informatien zullen hebben gezien dat denzelven expresselijk met opzet tot Haaren Koninglijken Hoogheid gebruykt alleen door een getuygen werd gerefereert.
Gelijk dan ook met relatie tot de verdre discourssen door den gedaegde gevoert concernerende de progresse off van de Fransen off van de Hannoverschen op dezelfde wijze is gelegen dat die onder 't zelven en drinken van een glas wijn zijn geavanceert, welken discourssen door een bedreyging aan Hendrik Bouter zijn besloten ingevalle hij niet sweeg zoals mede aan U Edele Agtbaren uyt gemelde informatie is gebleken.
Alle deze zaken een groot eclat gemaakt hebbende binnen dezen stadt heeft den ondergetekende ratione officii zig verpligt gevonden omme zig aan uw edel agtbaren te addresseeren en te verzoeken de acte van dagvaarding in persoon jegens den voorn. Gerrit van Baren, ten einde den ondergetekende niet mogte geexponeert zijn aan reproches, evenals off hij zulke zaken, met oogluyking passeerde off zig aan collasie schuldig maakte en teffens uw edel agtbaren als regters vervolgens te laten oordelen wat straffe off correctie de gedaegde in persoon zoude meriteeren en dus komende tot de tweede gront, waarop 't verzoek van den gedaegde in persoon gerust, namentlijk dat hij niet anders zoude incureeren dan een pecunieele boete en arbitraire correctie in gevolge den placcaten
fol. 240v daar toe geallegeert moet de ondergetekende [..auceren] dat hem tot hiertoe geen placaat bekent is waarbij tegens sulke en dergelijke faicten als de gedaegde in persoon heeft geperpetreert corporeel straffe absolut is gestatueert en dat hij vervolgens ingevalle 't verzoek door den gedaegde in persoon gedaan wierd gewezen van den hand ende den ondergetekende tegens denzelven zoude moeten voort procedeeren geen andere dan een arbitraire eysch en conclusie jegens gemelde van Baren zoude kunnen doen en nemen waaruyt uw edel agtbaren schigtelijk zullen zien dat den conclusien bij den gedaegde geformeert even als off uyt de dagvaarding in persoon zoude vloeyen dat jegens den gedaegde absolut lijfstraffe zoude moeten plaats hebben en [dus] tegens denzelven crimineel geprocedeert worden niet volgt lonende in tegendeel Bort tract van crimm: zaken Tct 5 num: 43 dat bij aldien uyt de praecedente informatien bevonden word dat het faict off exces zodanig niet is dat daarover de delinquent eenige lijffstraffe zoude kunnen werden in tijd en wijlen geirrogeert maar alleen tegen andere straffe buyten den persoon van den delinquent kunnende worden geexecuteert geen mandement crimineel word verzogt
fol. 241 maar alleen mandement waarbij de gedaegde word gedagvaart omme in persoon te compareeren en als dan te aanhoren zodaningen eysch en conclusie als ten dage d'een ende tegen hem zal worden gedaan en genomen.
Waarmede de ondertekenende vertrouwende aan de intentien van uw edel agtbaren te zullen hebben voldaan, zig refereert tot der zelver dispositie.
Aldus berigt binnen Schoonhoven den 22 september 1758.[1]

was geteekent
Jan Braat,

Schepenen der stad Schoonhoven geexamineert hebbende de voorgemelde requeste van Gerrit van Baren en gezien het berigt van den heer Baljuw die zig in dezen refereerde ter dispositie van heeren Schepenen verklaren de zaken van gemelde Gerrit van Baren civiel en composibel en verleenen daarvan appoinctement in communi forma.
Actum Schoonhoven den 22 september 1758.

ter ordonnantie van dezelve
Adriaan Nicolaas van Overveldt

fol. 241v Heden den 1 july 1759.[2] Compareerde in judicio Jacob Joseph, zijnde van de Joodse natie den welke ten versoeke van de heere Bailluw deeser stad ratione officii gehoort ende geëxamineert zijnde, vrijwillig geconfesseert ende bekent heeft, dat hij is genaemt als voren Jacob Joseph te Rijpum bij Maastricht[3] gebooren, thans binnen dese stad woonagtig en 22 jaren out; dat hij op

[1] Vrijdag 22 september 1756.
[2] Zondag 1 juli 1759.
[3] Rijpum bij Maastricht; Rekem, gem. Lanaken, prov. Limburg, België?

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

sondag den 27 mey deses jaars 1759, van eenen Jan Oosterom, woonende te Agthoven, onder IJsselsteyn[1], heeft gekogt voor Mart Scherpenzeel, vleeshouwer te Utregt, onder voorgeven dat hij desselfs knegt was, twee kalveren tesamen voor fl. 30:4:0 ende van de moeder van deselven Jan Oosterom meede aldaar woonagtig, een kalff voor fl. 16:2:0 onder conditie dat Oosterom twee van die drie kalveren moest leveren op de voorn. sondag des avonds 't eynde den Meerendijk aan de Meeren[2], en zijn geld moest halen bij gemelde Scherpenseel in 't Groot Vleeshuys te Utregt, off anders dat hij Jacob Joseph, het gelt brengen soude.
Alles niet tegenstaande hij geensints knegt van deselven Scherpenseel was, ende dat hij ook van hem Scherpenseel geen ordre gehad heeft om de voorsz. kalveren te koopen.
Dat hij Jacob Joseph bij 't koopen van de meergemelde kalveren als verder hadde voorgegeven dat den voorsz. Scherpenzeel meede vee liet slaan te Zeyst, en dat hij voor Scherpenseel 't zelve aldaar dede als knegt en nu bekende onwaaragtig te sijn.
Dat de voorn. twee kalveren ter bestemder plaaste en tijd geleevert mitsgaders bij hem ontfangen en ten selven dagen des avonds, aan den Meerendijk in de Leydse schuyt op Utrecht gedaan sijn.
Dat hij die twee kalveren 's anderendaags sijnde
fol. 242 maandag, des ochtens te Utrecht heeft verkogt aan een vleeshouwer aldaar te samen voor fl. 20:0:0.
Dat hij benevens in de voorsz. maant mey deeses jaars een kalff heeft gekogt ook op de naam van voorn. Scherpenseel, bij een boer in Willeschop[3], en dat al meede sonder eenige last, ofte ordre van de voorn. Scherpenseel gehad te hebben. Aldus bij Jacob Joseph hieronder getekent in dato als boven geconfesseert, en daarbij in dato den twaalf july daaraanvolgende naa gedaan praelectuuren gepersisteert, en ten oirconde deeser eigenhandig ondertekent.

Dit […][4] is de ondertekening
van Jacob Joseph

In kennisse van mij secretaris
Adriaan Nicolaas van Overveldt

fol. 242

Vergadering van de heeren
Bailliuw, en Scheepenen
Praesent alle, dempto Anthony Carnier, den twaalf july 1759[5]

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan
Braet, Bailliuw deser stad
Schoonhoven, Haastregt, en
Lande van Belois, ratione officii
Eysser in cas crimineel
contra
Jacob Joseph, zijnde van de
Joodse natie, gebooren te
Rijpum bij Maastrigt, thans
alhier woonagtig, oud 22 jaren
gedetineerde

Den heer Eysser ratione officii dede conform de
fol. 242v waarheyd seggen: dat den gedaegde sig niet heeft ontsien, om op sondag de 27 mey deeses jaars 1759 van eenen Jan Oosterom, woonende te Agthoven onder IJsselsteyn, te koopen op de naam van Mart Scherpenseel vleeshouwer te Utregt, onder voorgeven, dat hij desselfs knegt was, twee kalveren, te samen voor dertig guldens en vier stuyvers, als meede van de moeder van deselven Jan Oosterom, meede aldaar woonagtig, een kalff voor sestien guldens en twee stuyvers onder conditie dat twee van die drie kalveren moesten geleevert worden op den voorn. sondag, des avonds 't eynde den Meerendijk, aan de Meere, ende 't gelt gehaalt bij gemelde Scherpenseel in 't Groote Vleeshuys te Utrecht, off anders dat hij gedaegde (soo all hij nu komt voor te wenden) het gelt brengen soude, ende dat alles niet jegenstaande hij gedaegde geensints de knegt van voorn. Scherpenzeel was, ende ook geen de minste ordre hadde gehad, omme de voorsz. kalveren voor hem te koopen.

[1] Achthoven, gem. Montfoort, prov. Utrecht.
[2] Nog steeds de Merendijk in de Meern, gem. Utrecht, prov. Utrecht.
[3] Willeskop, deels gem. Montfoort en deels gem. Oudewater, prov. Utrecht.
[4] Hier zijn handtekening in het hebreeuws.
[5] Donderdag 12 juli 1759.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Dat hij gedaegde bij het koopen van de meergemelde kalveren, al verders hadde kunnen goedvinden jegens den waarheyt voor te geven, dat den voorsz. Scherpenseel, meede het vee liet slaan ter Zeyst, en dat hij gedaegde sulks aldaar als knegt voor deselven Scherpenseel deede.
Dat de voorn. twee kalveren ter bestemder tijt, en plaatse gelevert mitsgaders bij hem gedaegde ontfangen en ten selven dage des avonds aan den Meerendijk in de Leydse schuyt op Utrecht gedaan sijnde, hij gedaegde die twee kalveren 's anderen daags, des ochtens te Utrecht heeft verkogt aan een vleeshouwer aldaar, te samen voor twintig guldens, en dus voor vrij minder prijs, als waarop hij gedaegde deselve kalveren gekogt hadde.
Dat bovendien den gedaegde heeft ondernomen, even
fol. 243 te vooren in de gemelde maant mey deeses jaars, op de naam van den voorn. Scherpenzeel, bij een boer in Willeschop een kalff te koopen, zonder eenige de minste last ofte ordre van hem Scherpenzeel daar op toe gehadt te hebben.
Dat hij gedaegde ten versoeke van den heere Eysser ratione officii voor desen Edelagtbare Geregte op de voorsz. forfaicten gehoort ende geëxamineert sijnde, alle deselve zoo ende indier voegen, als die hier vooren genarreert[1] staan, in judicio vrijwillig geconfesseerd ende bekend heeft, ende nadien dusdanige faicten door hen gedaegde notoir gepractiseert, ende aangelegt sijn, met intentie om de cooppenningen van de gemelde kalveren zelfs te profiteeren, ende eygenaars daarvan te ontsetten, mitsgaders deselve alsoo sinistelijk en op valsche praetexten te bedriegen, strekkende mitsdien tot nadeel van de commercie, de welke in allen opsigten, eerlijk en sonder bedrog behoord te werden geëxcerceerd, en daaromme ook in een land van justitie niet kunnen werden getolereerd.
Zoo concludeert, den heere Eysser ratione officii daar over eysch doende, dat den gedaegde bij vonnisse van desen Edelagtbare Geregte over en ter saake voorsz. sodanig arbitralijk sal werden gestraft, en gecorrigeert, mitsgaders in sijne goederen gemulcteerd[2], als heeren Scheepenen, na exigentie van saaken sullen bordeelen te behooren, en dat wijders den gedaegde sal werden gecondemneert in de costen en misen van justitie, ofte tot anderen etc.

Jan Braet

Schepenen gesien bovenstaande eys van den heer Bailliuw en gehoort de vrijwillige confessie van den gedaegde, en gehoort de vrijwillige confessie van den gedaegde[3]. Condemneeren den gedaegde alhier in judicio praesent, omme drie daagen onder deese Raad-
fol. 243v huysen geset te worden te water en te broot, en condemneeren hem in de costen en misen van de justitie ter tauxatie, en moderatie van de heeren Schepenen, actum coram den heeren Schepenen allen, dempto de heer Anthony Carnier op den 12e july 1759.

In kennisse van mij, secretaris
Adriaan Nicolaas van Overveldt

fol. 243v

Vergadering van Schepenen
den 10 […][4] 1760 present allen

Den heer Bailliuw geeft kennis dat Jacob van Dulst bijgenaamt Jaap uyt de Hel, hedenmiddag ten huysen van Cornelis Conix, tegens diverse persoonen rusie heeft gesogt en onder anderen Jacobus van Wijk bij het hair gevat, en tegens de grond gegoyt heeft.
Dat hij heer Bailliuw deselven Jacob van Dulst, daarover door den bode had doen arresteeren, en inden Doele in gijseling had laten brengen.
Dat dien gegijselde door sijne dronk in de gijselkamer sooveel geraas maakte, met vloeken, schelden, op de deur trappen etc. dat hij heer Bailliuw bedugt was, dat deselven hem aan nog grover faicten schuldig maken.
Dat hij heer Bailliuw daaromme versogt, dat heeren Schepenen, na verhoor van aanklagers, en getuygen, hem gelieven te permitteeren, gemelten gearresteerde over te mogen brengen, onder den raadhuyse deser stad.
Waarover gedelibreert zijnde is bij heeren Schepenen na verhoor van Jacobus en Jan van Wijk, als aanklagers, en Pieter Kleyn, woonende te Wijngaarden, en Huybert Kool woonende te Schoonderwoort[5] als getuygen, die het te kennen gegevene van den heere Bailliu affirmeerde de waarheyd te zijn en speciaal dat hij, Jacobus van Wijk, in de kamer komende, bij het haar gevat, en tegen de gront gegoyt heeft. Geresolveert den heer Bailliu sijn gedaan versoek, omme den gegijselde Jacobus van Dulst bijgenaamt Jaap uyt de Hel, uyt den Doele over te brengen, in de

[1] *GTB*. Narreren; Uitvoerig en gedetailleerd verhalen, betoogen, uiteenzetten.
[2] *Ibidem*. Mulcteeren, bestraffen, beboeten.
[3] Sic. dubbel geschreven.
[4] Te sterk afgekort; augustus / november?
[5] Schoonrewoerd, gem. Leerdam, prov. Zuid-Holland.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Gijseling onder desen raadhuyse, te accorderen gelijk sijn weledelen sulks geaccordeert werd bij desen, latende verder aan hem heer Bailliuw om den gegijselde sijne vegterijen aff te maken, en om hem na gedane affmakinge te ontslaan.

fol. 244

Vergadering van Schepenen
den 16 july 1761[1] present
alle Dempto de heer Johannes van Kempen

Den Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braet, Bailliuw deser
stad Schoonhoven, ratione officii Eysser
contra
Klaas Benschop, borger en
inwoonder alhier, gedaegde

Den heere Eysser ratione officii dede zeggen: dat den gedaegde sig niet heeft ontsien, van op dynsdag den 26 mey deses jaars 1761, des avonds omtrent elff uuren ten huyse van Jacob van Leeuwen, herbergier aan Stolckersluys, onder Gouderak, den persoon van Sweris Sijakes[2], mede alhier borger en woonagtig, te injurieeren en uyt te dagen om te vegten, niet alleen, nemaar ook wanneer deselven Swerus Sijakes, die op een stoel sat, wilde opstaan, hem in ’t opstaan, om voorstens in ’t hair te vatten, en agterover te trekken. Dat zij lieden daar op aan ’t vegten geraakt, en van den anderen gescheyden zijnde, den gedaegde in sijn boosaardigheyt voortgaande, gedreygt heeft, gemelde Sweris Sijakes met een mes voor sijn ziel te steeken, ’t geen zekerlijk volgens de wetten en placcaaten van den lande strafbaar is.
Mits welke en andere redenen (is ’t nood) nader te deduceeren den heere Eysser ratione officii, eysch doende, concludeert dat den gedaegde ter zake voorsz. zodanig arbitralijk sal worden gestraft off in zijne goederen gemulcteert als heeren Schepenen na exigentie van zaaken, sullen oordelen te behoren, cum expensis, ofte tot anderen etc.

De gedaegde in jusicio praesent, versoekt behoudens exceptie en defensie copie uyt den eysch.

Den heere Bailliu levert deselve in juditio over.

fol. 244v

Vergadering van Schepenen
den 31 july 1761[3] present alle
Demptis van den Bosch & van
Kempen

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan
Braet, Bailliuw deezer stad
Schoonhoven, ratione officii Eysser
contra
Klaas Benschop borger en inwoon-
der alhier gedaegde
omme te antwoorden

De gedaegde antwoort & concludeert in woortdt en schripties & den heer Eysser versoekt copie.

De gedaegde leverd deselve in judicio over.

Klaas Benschop borger
en inwoonder alhier gedaegde
contra
Den Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braet, Bailliuw deser
stad ratione officii Eysser

[1] Donderdag 16 juli 1761.
[2] Sic. Sijakes, lees als: Si-jakes.
[3] Vrijdag 31 juli 1761.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

De gedaegde deede zeggen, dat hij zig niet sal inlaten omme de middelen, en positiven, bij den Eysser ratione officii in sijne conclusie van eysch ter needer gestelt te rescontreeren[1], also den Eysser na regten gehouden om verpligt is deselve ad sufficientiam jurie te moeten bewijsen, en deselve al eens beweesen zijnde, dan nog te moeten probeeren, dat den gedaegde na wetten en placcaten deeser landen uyt hoofden vandien, als nog verobligeert en strafbaar soude weesen, mits welke en andere reedenen en middelenen in tijd en wijlen is nood nader ten processe te allegueeren.

Den gedaegde antwoordende slaat af de middelen
fol. 245 en positiven, bij den eysch door den Eysser ratione officii jegens de gedaegde ter nedergestelt en concludeert ten fine van niet ontfankelijk en bij ordine dat aen den Eysser ratione officii sijnen eysch en conclusie op ende jegens den gedaegde gedaan en genoomen sal worden ontsegt cum expensis ofte tot anderen etc.

fol. 245

Vergadering van de heeren Bailliuw, en Schepenen present alle den 14 augustus 1761[2] dempto d' heer Boon

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet,
Bailliuw deser stad Schoonhoven
ratione officii Eysser
contra
Klaas Benschop borger, en inwoonder
alhier gedaegde
omme te zien repliceeren

Den heere Eysser ratione officii, affslaande de middelen van de conclusie van antwoord bij mere denegatie[3], impertinentie, en irrelevantie, persisteert voor replicq.

Clemmerink voor de gedaagde exhibeerende deselve procuratie versoekt copie.

Den heer Eysser consenteert.

fol. 245v

Vergadering van de heeren Bailliuw, en present allen den 18 september 1761[4]

dempto de heeren van Solingen, Boon en J. van Kempen[5]

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet,
Bailliuw deser stad Schoonhoven
ratione officii Eysser
contra
Klaas Benschop borger, en
inwoonder alhier gedaagde
omme te dupliceeren

Klemmerink als procureur van den gedaagde, dupliceeert prout in scriptis.

Klemmerink als procureur van den gedaagde, persisteert ende bij conclusie van antwoord, door de gedaagde van gedient voor duplicq.

Den heer Eysser versoekt copie.

Klemrink levert deselve in juditio over.

[1] *GTB*. Rescontreeren; Weerleggen.

[2] Vrijdag 14 augustus 1761.
[3] *Ibidem*, Denegatie; Afwijzing, weigering, loochening voor het gerecht.
[4] Vrijdag 18 september 1761.
[5] In de marge: dempto de heeren van Solingen, Boon en J. van Kempen.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 245v

Vergadering van de heeren Bailliuw en Schepenen present alle, den 2 october 1761[1]

demptis de heeren Solingen, Boon[2]

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet,
Bailliuw deeser stad Schoonhoven
ratione officii Eysser
contra
Klaas Benschop, borger en inwoonder
alhier gedaagde
omme te zien dienen van productie

Den heer Eysser dient van productie als onder inventaris.

fol. 246 Klemrink voor de gedaagde versoekt copie.

Den heer Eysser in juditio present, contenteert, ende levert deselve in juditio over.

fol. 246

Vergadering van de heeren Bailliuw, en Schepenen present alle den 16 october 1761[3] **demptis de heer Boon**

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet,
Bailliuw deser stad Schoonhoven
ratione officii Eysser
contra
Klaas Benschop, borger en
inwoonder alhier gedaagde
omme te dienen van productie

Klemrink voor de gedaagde dient van inventaris en stukken.

De heer Eysser versoekt copie.

Klemrink levert deselve in juditio over.

fol. 246

Vergadering van de heeren Bailliuw en Schepenen, present alle, demptis de heeren van Solingen en Boon, den 22 january 1762.[4]

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat,
Bailliuw deser stad, ratione officii Eysser
contra
Klaas Benschop borger en inwoon-
der alhier gedaagde

Klemrink als procureur van de gedaagde dient van ampliatie[5] van inventaris en stukken.

De heer Eysser versoekt copie

[1] Vrijdag 2 oktober 1761
[2] In de marge: demptis de heeren van Solingen, Boon.
[3] Vrijdag 16 oktober 1761.
[4] Vrijdag 22 januari 1762.
[5] *GTB*. Ampliatie. Hier in de betekenis van aanvulling van een inventaris.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Klemrink consenteert.

fol. 246v

Extra ordinaire vergadering van heeren schepenen den 28e january 1762[1] praesent allen

Den heer Bailliuw aan heeren Schepenen gecommuniceert hebbende sekere geval voorgevallen op gistere avond ruym zeeven uuren, ten huyse van Cors Blom, tapper & herbergier binnen dese stad, veroorsaakt door eene Simon Benschop hoe dat namentlijk deselve Simon Benschop sig selve aldaar heeft geexponeert gehad niet alleen met rusie te soeken & feytelijkheeden te pleegen teegen eene Claas Stout woonende in Graafland[2] & aldaar sittende onder gelag, blijkens het per memorie overgegeve declatatoir[3] van Klaas Stout & gemelde Jan Boode mitsgaders de mondelinge klagten van de vrouw van voorn. Cors Blom, & desselfs meyd ter presentatie van heeren Schepenen gedaan, & selfs zoo, dat den heere Bailliuw op voorn. klagten aan Zijn Edele gedaan genoodtsaakt geweest is, deselven Simon Benschop te brengen in gijseling inden Doelen; Dienvolgens versoekt gemelde heer Bailliuw op Zijn Edele provisioneele overgeleverde declaratoir & informatien, apprehenesie corporeel op de person van den voorsz. Simon Benschop.
Is daarover gedelibreert, goet gevonden & verstaan den heer Bailliuw te versoeken [van] de voorsz. informatien, eene behoorelijke verklaaring in te winnen en aan heeren Schepenen te exhibeeren & werd inmiddels 't versoek door den heer Bailliuw gedaen wegens de apprehensie in deliberatie gehouden, egter onder approbatie van de procedurens van den heer Bailliuw voor zo verre de geysling inden Doelen aangaat, met recommendasie om deselve daar te houden, tot dat nader bij heeren Schepenen sal zijn gedisponneert.

fol. 247

Vergadering van heeren Schepenen den 2 february 1762.[4] Praesent alle

Den heer Bailliuw exhibeert te voldoening van 't versoek van heeren Schepenen een behoorlijke verklaering, wegens de overgeleverde informatien, & versoekt hangende de deliberatie over desselfs gedaene versoek van corporeel apprehensie, den gegijselde te moogen hooren op articulen.
Daarop gedelibreert zijnde, hebben heeren Schepenen voorn. het voorsz. versoek van den heer Bailliuw geaccordeert, & accordeeren 't selve bij deesen.

fol. 247

Vergadering van heeren Schepenen den 26en maart 1763[5] praesent alle demptis d' heeren Fremery & Hoogstadt

Den heer Bailliuw der stadt Schoonhoven, ratione officii versoekt op de praecedente informatien ten lasten van Hendrik van Wijk aan uw edele agtbaren bekent, dat daarbij consteert dat deselven Hendrik van Wijk op vrijdag den 25en maart 1763, des avonds omtrent agt uuren publicq gewelt heeft gepleegt in de huysinge & aan den persoon van Jan Kort, bleeker alhier. Dat aan hem sal worden verleent apprehensie corporeel op de persoon van de gemelde Hendrik van Wijk, zoo hij te bekoomen is, & zoo hij niet te bekoomen soude zijn, als dan dagvaarding in persoon, desnoods bij edicte.

Schepenen accordeeren het bovenstaande versoek van den heer Bailliuw .

fol. 247v

Vergadering van heeren Schepenen den 23e

[1] Donderdag 28 januari 1762.
[2] Graafland, gem. Molenwaard, prov. Zuid-Holland. (tussen Groot-Ammers en Langerak).
[3] Sic. declatatoir, lees: declaratoir (formele verklaring; getuigenis).
[4] Dinsdag 2 februari 1762.
[5] Zaterdag 26 maart 1763.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

April 1763[1] praesent alle

Den heer Bailliuw der stadt Schoonhoven, ratione officii versoekt, op de praecedente informatien ten lasten van Adam Regters, aan U Edele Agtbaren bekent, apprehensie corporeel op de persoon van de gemelden Adam Regters.

Schepenen houden het bovenstaande versoek in deliberatie.

fol. 247v

Regtdag gehouden den
28 july 1763.[2] Present de
heeren Scheepenen alle dempto
d' heer de Groot

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat,
vrijheere van Zevender, en Cabauw
als Bailliuw deser stad, ratione officii Eysser
in cas crimineel
contra
Hendrik van Wijk, bleiker laast
gewoont hebbende binnen dese stad
dog thans fugitieff gedaagde in persoon
bij edicte.
omme eysch off versoek te hooren.

Den heer Eysser ratione officii in judicio present, vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon versoekt jegens deselven het eerste default, en voor 't profijt van dien verstecq van de exceptie declinatoir, en voorts admissie tot het doen van een tweede citatie in persoon bij edicte.

Schepenen fiat.

fol. 248

Regtdag gehouden den
11en augustus 1763[3] praesent
heeren Schepenen alle dempto
d' heer de Groot

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat,
vrijheere van Zevender & Cabbauw, als
Bailliuw deeser stadt, ratione officii Eysser in cas
crimineel
contra
Hendrik van Wijk, bleyker, laast
gewoont hebbende binnen deeser stad, dog
thans fugitief, gedaagde in persoon bij edicte
omme te zien wijsen 't vordere profijt
van den verleende defaulten

Den heer Eysser ratione officii in judicio praesent, vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon, versoekt jegens deselven het tweede default, en voor 't profijt vandien, verstecq van de exceptie dilatoir, en voorts admissie tot het doen van een derde citatie in persoon, bij edicte.

Heeren Schepenen fiat.

fol. 248v

Regtdag gehouden
den 25en augustus 1763[4]
praesent de heeren Schepenen
alle dempto d' heer Fremery

[1] Zaterdag 23 april 1763.
[2] Donderdag 28 juli 1763.
[3] Donderdag 11 augustus 1763.
[4] Donderdag 25 augustus 1763.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat,
vrijheere van Zevender & Cabauw
als Bailliuw deser stadt, ratione officii Eysser
in cas crimineel
contra
Hendrik van Wijk bleyker, laast
gewoont hebbende, binnen deeser stad
dog thans fugitief gedaagde in persoon
bij edicte
omme te zien wijsen, 't vordere profijt
van den verleende default

Den heer Eysser ratione officii in judicio present vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon versoekt jegens den selven, het derde default, en voor 't profijt vandien verstecq van den exceptie peremptoir, & voorts admissie om intendith over te leggen met een vierde citatie in persoon, bij edicte ex supra abundanti om 't zelve te zien verifieeren.

Heeren Schepenen fiat.

fol. 249

Regtdag gehouden den 6e october 1763:[1]
Praesent heeren Schepenen allen
demptis de heeren Dutry en Hoogstad

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat,
vrijheer van Zevender en Cabauw
als Bailliuw deeser stad ratione officii Eysser
in cas crimineel
contra
Hendrik van Wijk blijker, laast gewoont
hebbende binnen deeser stad dog thans
fugitieff gedaagde in persoon bij edicte

Den heer Eysser vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon versoekt jegens deselven het vierde default, en voor 't profijt vandien acte, om te voegen bij den intendith.

Heeren Schepenen fiat.

fol. 249

Regtdag den 13en december 1763[2] praesent heeren
Scheepenen alle demptis de heeren Boon,
Johannes van Kempen, en Weevering

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat, vrij-
heere van Zevender ende Cabauw als Bailliuw
deeser stad Schoonhoven, ratione officii Eysser
in cas crimineel
contra
Hendrik van Wijk bleiker, laast gewoont
hebbende binnen deese stad gedaagde in persoon
bij edicte in voorsz. cas, defailiant, en
latitant.

Den heer Eysser dient van intendith met de verificatien daar toe specteerende, versoekende daar op regt, en expeditie van justitie.

Heeren Scheepenen houden de overgeleverde intendit in delibertie tot aanstaande vrijdag agt dagen.

[1] Donderdag 6 oktober 1763.
[2] Dinsdag 13 december 1763.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 249v

**Vergadering van schepe-
nen den 27e january 1766:**[1] praesent
alle, dempto de heer Fremery

Den Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braat, Bailliuw dezer
stad Schoonhoven, ratione officii requirant

Den heer requirant overleverende zijne informatien ingewonnen ten lasten van Daniel Groeneveld schipper van deze stad op Utrecht, en waartoe hij sig is refereerende, versoekt U Edele Agtbaren appoinctement. omme den voorn. Daniel Groeneveld voor U Edele Agtbaren te dagvaarden in persoon, omme te aanhooren zoodanige versoek, of versoeken, mitsgaders zoodanige criminelen eysch, en conclusie als den requirant ter sake in de voorsz. informatien vervat jegens hem sal willen doen, en nemen, en voorts te procederen als na regten.

Heeren Schepenen fiat.

fol. 250

**Vergadering van Schepenen den 18e
february 1766**[2] praesent d' heeren
Scheepenen alle, demptis d' heeren de Fremery,
Dutry & de Jonge

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat,
vrijheere van Zevender & Cabauw etc. etc,
als Bailliuw deeser stad Schoonhoven,
ratione officie, Eysser in cas crimineel
contra
Daniel Groeneveld geweesen schipper
van deese stad op Utrecht, gedaegde in persoon

Omme verzoek of versoeken. mitsgaders eysch te hooren

Den heer Eysser ratione officii vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon versoekt tegens deselven defaut en voor profijt vandien aprehentie corporeel soo hij te bekoomen is zoo niet admissie om hem bij openbaere edicte te mogen indaegen.

Heeren Schepenen fiat.

fol. 250

**Vergadering van heeren
Schepenen den 13en maart
1766**[3] praesent de heeren Bailliuw
en alle de Schepenen dempto d' heer de
Fremery

De heer Bailliuw communiceert den leeden, den reeden van de convatie[4] te zijn, dat Zijn Wel Edel Gestrenge onderrigt was door Willem de Bruyn, dat bij hem de Bruyn, door een jongen van Tomas Vernie genaamt Bernardus eenig loot was verkogt, en na het selver geexamineert te hebben, het loot kende en gestoolen moeste zijn; Dat ook bevoorens door die selfde jongen nog 2 à 3 maal loot bij hem verkogt was, of wel de eerste rijs door zijn broeder Jan in zijn bijweesen.

Is goed gevonden en verstaan door de boode gemelde jongens van Tomas Vernie boven te ontbieden.

fol. 250v De eene bovengekoomen, en binnen gestaan zijnde, was hem gevraagd hoe zijn naam was, heeft geantwoort Jan, hoe oud hij was; bij de 15 jaar; hoe zijn broer genaamt was, en hoe oud, heeft gezegt Bernardus en ruym twaalf jaar te zijn, of hij Jan ook niet wist waar zijn broer was, antwoorde hij dat niet te weeten, en gisteren uyt de stad was gegaan. Of hij de Bruyn geen loot verkogt had, antwoorde: eenig glasloot, dat zijn ouders toegekomen had, en anders geen loot ooyt verkogt te hebben, en een week of 5 geleeden was.

[1] Maandag 27 januari 1766.
[2] Dinsdag 18 februari 1766.
[3] Donderdag 13 maart 1766.
[4] Sic. convatie, lees: convictie?

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Buyten gestaan zijnde is geresolveert door Haar Edele Agtbaren om Willem de Bruyn, boven te ontbieden met versoek hij dat loot dat bij hem door de jongens van Tomas Vernie verkogt was, mede soude brengen. Boven gekomen en binnen gestaan zijnde, heeft hij Haar Edele Agtbaren eenig loot vertoent, dat door Bernardus Vernie op dynsdag den 11e maart deeses jaars 's avonts de klokke half 8 uuren aan hem in presentie van zijn vrouw verkog is, en verklaarde dat over een week of 5, Jan Vernie met zijn broer Bernanrdus bij hem verkogt hadde eenig glasloot, daar bij was een reepje plat loot en hanglootjes voor de vorsten en pannen, en dat de jongens gesegt hadde dat lood te sijn van haar ouders uyt een raam, en het stukje plat loot uyt de schoorsteen; De jonge genaamt Jan Vernie, daar op gehoort zijnde, heeft ontkent hij met zijn broer bij de Bruyn geweest te zijn, maar wel met een boerejongen die hij niet kende, en die met hem me[1] was gegaan, en geen ander loot verkogt had als glasloot.

Tomas Vernie vader van de voorn. jongens, door de boode aan Haar Edele Agtbaren versogt hebbende, om binnen te staan, en sulks toegestaan zijnde, klaagde over Willem de Bruyn, dat hij de Bruyn, hem een lak op lijden, of hij daarvan geweeten had, dat zijn jongens bij hem de Bruyn kwamen loot verkoopen. Dat hij verklaarde daar niet van geweeten te hebben als nu gepasseerde dynsdagavont, dat hij toen door zijn jongen Bernardus verstaan had dat die eenig
fol. 251 loot bij de Bruyn had verkogt, en aan hem gevraagt hebbende hoe daaraan gekomen was, had bekent, dat afgemaakt te hebben en, dat Meyjer den opperman hem ook wel eens wat loot gegeven hadt, vorder heeft Tomas Vernie gesegt, dat te nader geworden zijnde, zijn jongen Bernardus weg te brengen, hij wel vijftien uuren ver met hem gegaan was;
De heer Bailliuw versoekt aan de Edelagtbare heeren Scheepenen, op de precedene informatie, Haar Edele Agtbaren bekent, apprehensie corporeel op twee jongens van Tomas Vernie, genaamt Jan en Bernardus Vernie.
Heeren Schepenen verleenen den heer Bailliuw apprehenise corporeel op Bernardus Vernie, en houden Zijn Weledelgestrenges verzoek tegen Jan Vernie gedaan in deliberatie.

fol. 251

Vergadering van heeren
Schepenen den 20en maart 1766[2]
praesent allen demptis d' heeren de Freme-
rie en Johannis van Kempen.

Den heer Eysser ratione officii leevert aan heeren Schepenen over zijnen crimineelen eysch met de ingewonnen informatien mitsgaders de vrijwillige confessie van de gevangene, versoekt daar op regt.

De Wel Edele Gestrenge heer Jan
Braat, Bailliuw der stadt Schoon-
hoven, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Maria van der Pijl geboortig
van de Nieupoort, oudt veertig
jaeren, tegenwoordig gevangene op
de Vrouwepoort deeser stadt

Alsoo Maria van der Pijl geboortig van de Nieupoort en laast gewoont hebbende in Langerak over Leck, oud (so zij segt) veertig jaaren, 's heeren gevangene, buyten pijn en banden van Eysser bekent heeft,
Dat zij gevangene nu onlangs sonder de precise tijd te weeten, van de Wijstraat deeser stad heeft gestolen een koopere aschkeetel, en die heeft verkogt aan eene Waterlandt, cooperslager alhier voor 38 stuyvers.
Dat zij gevangene daarna sonder almede den precise tijd te weeten, nog een koopere aschkeetel
fol. 251v staande agter de kerk op de straat bij de palen gestolen heeft en die heeft verkogt voor 42 stuyvers.
Dat zij gevangene al verder op donderdag den 6e maart deeses jaars 1766 de laast gemelde keetel staande agter de kerk besijden een stoep weeder gestoolen heeft, en dat die haar door 2 à 3 manspersonen afgenomen is.
Dat zij gevangene wijders ontrent veertien dagen voor haare detensie, sonder de precise tijd te weeten, van de Wal in de Nieupoort eene beddelacken gestolen heeft.
Dat zij gevangene alverder den hoet, die haar man als dienaar van de justitie hadt, bij een Jood inden Nieupoort voor eene gulden heeft verbandt.

[1] Sic. met hem me, lees: met hem mee.
[2] Donderdag 20 maart 1766.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Welker dieverijen als strijdig tegens de placaten deser landen, in een land van justitie niet kunnen off mogen werden getollereert, maar anderen ten exempele op het rigoreuste behoorden te werden gestraft.

Soo concludeert den heer Eysser ratione officii uyt de naam ende van wegen de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Hollandt ende Westvrieslandt dat zij gevangene bij vonnisse van de Edelagtbare heeren Scheepenen der stadt Schoonhoven, sal werden gecondemneert gebragt te werden op 't schavot, plaatse alwaar men gewoon is crimineele justitie te doen, en aldaar wel strengeljk ter discretie van heeren Scheepenen, met roeden sal werden gegeeselt, Ende met deeser stadsteeken gebrantteekent, En voorts gebannen uyt deser stadt en jurisdictie van dien haar leeven lang geduurende, sonder ooyt daar weder binnen te mogen komen, op poene van swaarder aan den lijven te sullen werden gestraft, en
fol. 252 dat zij gevangene wijders sal werden gecondemneert in de costen van haar gevankenis, ende misen van justitie.

(was geteekent:) Jan Braat,

Scheepenen der stadt Schoonhoven gesien hebbende den crimineelen eysch van den heer Jan Braat, vrijheer van Zevender, en Cabauw, mitsgaders Bailliuw der stad Schoonhoven, Haastregt, en den Lande van Belois, ratione officii Eysser contra Maria van der Pijl, gevangene op den poorte alhier, ende gehoord des gevangens vrijwillige confessie, doende regt, Condemneeren de gevangene mits deese, omme den tijd van agt daegen, in besloote hegtenis te moeten blijven sitten, te waater, en te brood, sonder dat haar andere spijsen sal werden gegeven, bannen vervolgens haar voor de tijd van twee jaaren uyt deese stad, ende jurisdictie vandien, sonder ondertusschen daar weeder in te mogen komen, op poene van swaarder straffe, en condemneeren deselve gevangene wijders in de kosten en misen van justitie, Ontseggen verders den heer Eysser zijnen verdere eysch, en conclusie, tot lasten van de gevangene gedaan en genoomen. Actum bij de heeren Willem van Solinge, Willem Denys Dutry, Anthony Boon, Anthony Carnier, en [dr.] Cristiaan de Jonge, Schepenen der stad Schoonhoven op den 20en maart 1766, en gepronuncieert op den 21en dito;

In kennisse van mij secretaris
Adriaan Nicolaas van Overveldt

Heeren Schepenen verklaaren
dat de gevangenen hares wetens
geene goederen is hebbende;
gevangen den 6e maart 1766.
uytgegaan den [ ].

fol. 252v

Regtdag gehouden den 8 april 1766[1] praesent de heere Schepenen alle, demptis de heeren Fremery, Dutry, en Boon

De Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat,
vrijheere van Zevender en Cabauw, etc, etc,
als Bailliuw deeser stad Schoonhoven,
ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Daniel Groeneveld, borger en laast
gewoont hebbende binnen desen stadt, dog
thans latiteerende, gedaegde in persoon bij
edicte

Omme verzoek of versoeken, mitsgaders eysch te hooren

Den heer Eysser ratione officii vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon, bij edicte, verzoekt jegens denzelven het eerste default, en voor 't profijt van dien admissie, tot het doen van een tweede citatie bij edicte;

Heeren Scheepenen fiat.

[1] Dinsdag 8 april 1766.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 253

Regtdag gehouden
den 22en april 1766[1] praesent d' heeren Scheepenen alle, demptis de heeren Fremery, Van Solingen, en Dutry

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat, vrijheere van Zevender en Cabauw etc, etc, als Bailliuw deeser stadt Schoonhoven, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Daniel Groeneveld borger en laast gewoond hebbende binnen deese stadt, dog thans latiteerende, gedaegde in persoon bij edicte

Omme te zien wijsen, 't vordere profijt van den verleende defaulten.

Den heer Eysser ratione officii vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon, bij edicte, verzoekt jegens deselven het tweede default, en voor 't profijt vandien, admissie tot het doen van een derde citatie bij edicte.

Heeren Scheepenen fiat.

fol. 253v

Regtdag gehouden
den 15en mey 1766.[2] Praesent d' heeren Scheepenen alle, demptis d' heeren Van Solinge, Dutry, en de Jonge.

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat, vrijheere van Zevender en Cabauw etc, etc, als Bailliuw deezer stad Schoonhoven ratione officii, Eysser in cas crimineel;
contra
Daniel Groeneveld, borger en laast gewoont hebbende binnen deese stad, thans latiteerende, gedaegde in persoon bij edicte

Omme te zien wijsen, 't verdere profijt van den verleende defaulte.

Den heer Eysser ratione officii, vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon, bij edicte, verzoekt jegens denzelven het derde default, en voor 't profijt vandien admissie, om intendith over te leggen met een vierde citatie bij edicte ex superabundantie om 't zelve te zien verifiëren.

Heeren Schepenen fiat.

fol. 254

Regtdag gehouden
den 29e mey 1766[3] praesent alle demptis de heeren Van Solinge, Boon, en de Jonge.

De Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat, vrijheere van Zevender & Cabauw etc, etc, als Bailliuw deser stad Schoonhoven, ratione officii, Eysser in cas crimineel
contra

[1] Dinsdag 22 april 1766.
[2] Donderdag 15 mei 1766.
[3] Donderdag 29 mei 1766.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Daniel Groeneveld, borger en laast
gewoont hebbende binnen deese stad, dog
thans latiteerende, gedaegde in persoon bij
edicte.

Omme intendith te zien overleggen met de verificatien daar toe dienende, en vonnisse te hooren pronuncieeren

Den heer Eysser ratione officii vermits de non comparitie van den gedaegde in persoon bij edicte, verzoekt jeegens deselven het vierde default, en voor 't profijt vandien acte om te voegen bij den intendith.

Heeren Schepenen fiat.

fol. 254v

Regtdag gehouden
den 20en maart 1767[1] praesent
de heeren Scheepenen alle
dempto d' heer Dutry

De Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat,
vrijheere van Zevender & Cabauw, etc, etc,
Bailliuw deeser stad Schoonhoven, ratione officii
Eysser in cas crimineel
contra
Daniel Groeneveld, borger, en
laast gewoont hebbende binnen deese
stad, thans latiteerende, gedaagde in
persoon, bij edicte

Omme intendith te zien overleggen met de verificatien daar toe dienende, en vonnisse te hooren pronuncieeren.

Den heer Eysser ratione officii dient van intendith, met de verificatien daar toe dienende, versoekende daar op regt, en expeditie van justitie.

Intendit gedaan mae-
ken, ende de Edelagtbare heeren
Schepenen der stad Schoonhoven
overgegeven, uyt den naam en
van wegens den Wel Edel Gestrenge
heer Jan Braat, Bailliuw deser stad ratione officie
Eysser in cas crimineel, ter eene
op ende jegens
Daniel Groeneveld, borger
en laast gewoond hebbende
binnen deese stad, gedaagde in per-
zoon bij edicte in 't voorsz. cas
fol. 255 defaillant en latitant, ter andere zijde

Omme welke intendith te fundeeren deede den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officie zeggen.
Dat Adrianus Nupoert, borger en woonagtig binnen deese stadt
in qualitijt als voogd, met en benevens de verdere voogden, over de minderjarige kinderen, nagelaten bij wijlen Hendrikus Kloot.
in den jaare 1765, voor deselve kinderen hebben geordonneert te maken twee laataaffels,
bij eene Pieter Geerling, schrijnwerker te Utrecht.
Dat deselven Pieter Geerling die twee lataaffels gesonden hebbende met den gedaagde in persoon ende defaillant (als toen nog schipper zijnde van deese stad op Utrecht).
Hij gedaagde in persoon en defailliant, op den 18e april des voorsz. jaars 1765, is gekomen ten huyse van voorn. Adriaan Nupoort met eene rekening van de vragt van de opgemelde lataaffels.
Welke reekening deselven Nupoort immediaat aan hem gedaagde in persoon en deffaillant voldaan, en teffens gevraagt heeft na den reekening van den voorn. lataaffels.
Dat hij gedaagde in persoon en defailliant daar op geantwoord hebbende,

[1] Vrijdag 29 maart 1767.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Heb je die nog niet, die is bij mijn vader.
Den selven Adriaan Nupoort daar op den gedaagde in persoon en defailliant versogt heeft om deselves reekening aan hem Nupoort te besorgen
ten eynde het gelt aan hem mede te geeven, om aan Pieter Geerling ter voldoeninge van gemelde reekeninge te overhandigen.
Dat vervolgens den gedaagde in persoon en defailliant op den 26en van de voorsz. maand April, des 's morgens, met de versogte reekening van de lataaffels bij den voorn. Adriaan Nupoort gekomen zijnde
den selven Nupoort hem gedaagde in persoon en defailliant aanstonts het montant van deselve reekening ter somma van ses en dertig guldens heeft overgegeven
met belastinge dat hij op de daaraanvolgende zaterdag des avonts, of sondags des 's morgens, de quitantie daarvan, van Pieter Geerling aan hem Nupoort moest besorgen.
't Geen hij gedaagde in persoon en defailliant ook aangenomen heeft te zullen doen,
dat vermits den gedaagde in persoon, en defailliant van des toen bleef in gebreeke,
dat voorn. Adriaan Nupoort ten zijnen huyse is gegaan, en zijn huysvrouw, alsoo hij absent was, daarover onderhouden hebbende, den gedaagde in persoon en defailliant op vrijdag den 3en mey 1765

een

fol. 255v een quitancie onderteekent dus, P. Geerling, aan meergemelde Adriaan Nupoort heeft overgegeeven,
daarbij voegende: Ik hebbe het schelmagtig vergeeten.
Dat Adriaan Nupoort ter goede trouwe geloofde dat 't selve een eygenhandige quitancie van meergemelde Pieter Geerling was, 't selve heeft aangenoomen,
maar met veel verwondering op den 9ste mey daaraanvolgende heeft ontfangen een missive van Jan Groeneveld, vader van den gedaagde in persoon en defailliant,
zijnde van de volgende inhoud:

Mijn heer huyden morgen etc.

Dat den voorn. Adriaan Nupoort hierover zeer misnoegt zijnde, is gegaan bij den voorn. Jan Groeneveld, en na lange hevige woordewisselingen hem heeft gesegt,
dat hij al veertien dagen geleeden zijn zoon het gelt mede gegeven, en berijts van hem een quitancie daarvan ontfangen hadde.
Dat deselven Jan Groeneveld hierover zeer veranderde, met den voorn. Nupoort te zaamen den gedaagde in persoon en defailliant hebben opgesogt en eyndelijk hebben gevonden mitsgaders des wegens onderhouden, en gevraagt, waar den onderteekening onder de gemelde quitancie vandaan kwam.
Dat den gedaagde in persoon, en defailliant daar op heeft geantwoort, Ik heb het gelt aan de kruyer gegeven en die heeft hem de quitancie gegeven.
Dat den voorn. Adriaan Nupoort vervolgens hem gedaagde in persoon, en defailliant heeft belast, dat hij hem een andere quitancie geteekent met de eygen hand van Pieter Geerling moest besorgen,
of dat hij zijn schip aan de ketting zoude laten leggen, en
Dat den gedaagde in persoon, en defailliant 's maandags daaraanvolgende aan den gemelde Adriaan Nupoort, een ander quitancie heeft overhandigt,
met bijvoeging:
De kruyer had het aan een andere Geerling gegeven en die had die reekening onderteekent, nu versoek ik dat je de eerste verbrand.
Alles blijkende bij de dispositie van de voorn. Adriaan Nupoort,
als mede bij de twee reekeningen, en onderteekingen onder deselve staande,
mitsgaders bij den missive van Jan Groeneveld.
Alles ten deele overgelegt onder de letter C1, 2, 3, et 4 locis.
Dat den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii det begaane falsiteyt door den gedaagde in persoon en defailliant
fol. 256 in 't schrijven van den meergemelde quitancie,
immers en in alle gevallen, dat hij zig met gemelde valsche quitancie opsettelijk en ter quader trouwe heeft beholpen,
verneemende ende daarvan de verijste informatien bekomen te hebbende,
aanstonds van deesen Edelagtbare Geregte hadde versogt en geobtineert appoinctement van dagvaarding in persoon.
Dat ingevolge vandien, den gedaagde in persoon, en defailliant van weegen den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii op den 3en february des jaar 1766, wel behoorlijk was gedagvaard,
omme in persoon te compareeren voor U Edele Agtbaren op den raadhuyse deeser stad jeegens dynsdag den 18e derselver maand february des voormiddags ten tien uuren precies,
of als dan geene regtdag zijnde, jeegens den eersten regtdag daar aan volgende,

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

en aldaar te aanhooren, zodanige versoek, of versoeken, mitsgaders soodanige crimineele eysch, en conclusie
als den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii jegens hem gedaagde in persoon, soude willen doen, en neemen
weegens ende ter saake voorzeyt.
Daar jegens te antwoorden, en voorts te procedeeren, als na regten.
Edog dat deselven gedaagde in persoon, en defailliant, ten dage dienende niet was gecompareert, en mitsdien ten selven dage bij den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii jeegens hem versocht en geobtineert zijnder default, en voor 't profijt vandien apprehensie corporeel zoo hij te bekomen mogte zijn,
en zoo niet,
admissie om hem, bij openbaare edicte te mogen indagen.
Dat vermits den gedaagde in persoon, en defailliant niet te bekomen was, niet tegenstaande alle aangewende devoires ende deligentien,
vervolgens den selven, op den 24 maart deeses voorsz. jaars 1766, na voorgaande klokkengeslag bij openbare edicte, en affixie was gedagvaart omme in persoon te compareeren voor U Edele Agtbaren op den voorn. raadhuyse deeser stad
jeegens dynsdag den 8en april daaraanvolgende, des voormiddags ten elff uuren precies
of als dan geenen regtdag zijnde, jeegens den eersten regtdag daaraanvolgende,
ende aldaar te aanhoren zoodanig versoek, of versoeken, mitsgaders soodanige crimineelen eysch en conclusie
als den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii jeegens hem gedaagde in persoon zoude willen, doen nemen,
daar jeegens te antwoorden, en voorts te procedeeren, als naa regten.
Edog dat den gedaagde in persoon, en defailliant ten dage dienende meede niet gecompareert zijnde,
bij den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii jegens hem was versogt, en geobtineert het eerste default,
en voor 't profijt vandien, admissie tot het doen van een tweede citatie in persoon bij edicte
fol. 256v Dat vervolgens den gedaagde in persoon en defailliant op deselven 8en April, bij edicte en afficie als vooren, andermaal was gedagvaart in persoon
jeegens dynsdag den 22en van den voorsz. maant april, des voormiddags ten elf uuren precies op den voorn. raadhuyse
ofte als dan geenen regtdag zijnde, jeegens den eersten regtdag daaraanvolgende
en aldaar sien wijsen 't verdere profijt van den voorsz. defaulten.
Edog dat den gedaagde in persoon, en defailliant wederom niet gecompareert zijnde,
bij den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii was versogt en geobtineert het tweede default
en voor 't profijt vandien admissie tot het doen van een derde citatie in persoon bij edicte,
Dat mitsdien den gedaagde in persoon, en defailliant, op den 1e mey deeses voorsz. jaars 1766, bij edicte en afficie als vooren, voor de derde maal was gedagvaart in persoon
jeegens donderdag den 15en der selver maant mey des voormiddags ten elf uuren precies, op den gemelde raadhuyse,
ofte als dan geenen regtdag zijnde, jeegens den eersten regtdag daaraanvolgende
en aldaar te zien wijsen, 't vordere profijt van den voorsz. defaulte en voorts te procedeeren als naar regten.
Edog dat den gedaagde in persoon en defailliant alwederom niet gecompareert zijnde,
bij den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii was versogt en geobtineert het derde default
en voor 't profijt vandien admissie om intendith over te leggen, met een vierde citatie in persoon bij edicte ex superabundantie om 't selvde te zien verifieeren;
Dat wijders den gedaagde in persoon en defailliant op deselven 15e mey bij edicte en afficie als vooren, voor de vierde maal was gedagvaart,
jeegens donderdag den 29e van de voorsz. maand mey, des voormiddags ten elf uuren precies, op den meergemelde raadhuyse,
ofte, als dan geenen regtdag zijnde, jeegens den eerste regtdag daaraanvolgende,
en aldaar te zien wijsen, 't vordere profijt van de voorsz. defaulte, vervolgens te zien dienen van opgemelde intendith, met de verificatien daar toe behoorende en vonnisse te hooren pronuncieeren met inthimatie 't zij hij compareerde ofte niet, egter bij den edele agtbaren zoude worden gedisponeert, zoo als Haar Edele Agtbaren zouden vinden te behooren,
Edog dat den gedaagde in persoon, en defailliant, ten selven dagen dienende, alsmeede niet gecompareert was,
en die daaromme jeegens deselven versogt en verleent is geworden het vierde default,
en voor 't profijt vandien, acte om te voegen bij den intendith, consteerende alle 't selve alsoo bij respective acten van dagvaardingen, en onderstaande relaasen van de geregtsbooden deser stad, als bij extract authentiq uyt de crimineele rolle van U Edele agtbaren, ten deeses overlegt onder de letter D. 1: 2: 3: 4: 5: et 6: locis.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 257 Welke volgende, zoo dient den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii mits deesen zijnen intendith met de verificatien daar toe dienende ende concludeert mitsdien den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii uyt den naam, en van wegens de wel Edelgrootmogende heeren de Staten van Holland en Westvriesland dat den gedaagde in persoon, en defailliant, en latitant uyt kragten, en voor 't profijt van alle voorsz. defaulten zal werden versteken van alle exeptien declinatoir, dilatoir en peremptoir mitsgaders van alle defensien en weeren van regten, de welke hij compareerende hadde mogen doen, ende preponeeren, ende vervolgens dat hij gedaagde in persoon, en defailliant en latitant bij vonnisse defintief van deesen U Edel Agtbare Geregte over ende ter saake van den voorn. bij hem gepleegde falsiteyt ten minste van zig daarmeede opsettelijk, en ter quader trouwe te hebben beholpen, zijn leeven lang geduurende zal werden gebannen uyt den landen van Holland en Westvriesland, op pene van swaarder straffe, indien hij gedaagde in persoon de defailliant en latitant daar inne gevonden wordt en voorts gecondemneerd in de kosten en misen van justitie ofte tot andere &.

(onderstont) implorerende[1] &.
(was geteekent) Jan Braet

Schepenen houden de saak in deliberatie.

fol. 257

Vergadering van heeren
Schepenen den 27e maart 1767[2]
present allen dempto de heer Dutry

Op heeden, de heeren Schepenen vergadert zijnde omme te disponeeren in de saake van den heer Bailliuw contra Daniel Groeneveld en daarover gedelibreert zijnde, is met volkoomen eenpaarighijd gearresteert het volgende vonnis, gesien ende geexamineert bij Schepenen der stadt Schoonhoven het intendith met de verificatien daar toe specteerende overgegeven bij den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet, Bailliuw der stadt Schoonhoven, Haastrecht en den Lande van Belois, ratione officii Eysser in cas crimineel, ter eenre op ende jeegens Daniel Groenevelt, laast gewoond hebbende binnen deese stad gedaagde in persoon bij edicte in 't voorsz. cas, defailliant en latitant, ter andere zijde mitsgaders met rijpen deliberatie doorgesien en overwogen, hebbende alle 't gunt ter materie dienende was ende heeft kunnen ofte mogen moveeren, hebben Schepenen voornoemd doende regt in naam en van weegen Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staaten van Hollandt ende Westvrieslandt, den gedaagde in persoon, defailliant en latitant, uyt kragte en voor 't profijt van de verleende defaulten, versteeken en versteeken hem mits deesen van alle exeptien declinatoir, dilatoir en peremptoir mitsgaders van alle
fol. 257v defensien en weeren van regten, de welke hij gecompareert zijnde in deesen hadden mogen doen, en proponeeren, Bannen voort hem gedaagde in persoon, defailliant en latitant, voor den tijd van tien eerstkoomende en agtereenvolgende jaaren, uyt den landen van Hollandt en Westvriesland, op poene van swaarder straffe, in gevalle hij gedaagde in persoon, defailliant en latitant, middelerwijlen daarinne mogte koomen, Ontseggen den heer Eysser zijnen verdere eys, en conclusie ten laste van den gedaagde in persoon, defailliant en latitiant gedaan en genoomen, wijders condemneeren den gedaagde in persoon, defailliant en latitant, in de kosten en mise van justitie, als mede in de kosten van den processe;

Aldus gedaan en gepronuncieert op heeden den 27e maart 1767.

In kennisse van mij, bij
absentie van den secretaris
[J.] van Overveldt
be-edigde clercq

fol. 258

Vergadering van Schepenen
den 24e february 1768[3] praesent allen, demptis
de heeren Boon, en dr. C. Carnier

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet,
Bailliuw dezer stad Schoonhoven

[1] *GTB*. Imploreren; Een verzoek doen. Vrijwel steeds als tegenw. deelw. in slotformules van verzoekschriften e.d.
[2] Vrijdag 27 maart 1767.
[3] Woensdag 24 februari 1768.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

ratione officii requirant

Den heer requirant overleverde zijne informatien ingewonnen ten lasten Pieter Waterland de jonge, borger, en koperslager alhier, en waartoe hij sig is refererende, versoekt U Edele Achtbaren authorisatie omme den voorn. Pieter Waterland de jonge, voor U Edel Agtbare te dagvaarden in persoon, omme te aanhoren zodanige versoek, of versoeken, mitsgaders zoodanige criminelen eysch, en conclusie, als den requirant ter sake inden voorsz. informatien vervat, jegens hem sal willen doen, en nemen, en voorts te procederen als na regten.

Heeren Schepenen houden het voorenstaande versoek in deliberatie.

fol. 258

Vergadering van Schepenen den 29e
february 1768[1] praesent allen

Heeren Schepenen bij resumptie gedelibreert hebbende op het bovenstaande versoek van den heer Bailliuw Jan Braadt, den 24en deser ter rolle gedaan, accordeeren hetzelve.

fol. 258v

Regtdag gehouden
den 17e maart 1760[2] present
alle dempto de heer
de Groot schepene

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan
Braat, vrijheere van Zevender
en Cabauw, etc, etc, als Bailliuw
deeser stad Schoonhoven, ratione
officii eysser in cas crimineel
contra
Pieter Waterland de jonge
borger en koperslager binnen
deese stad, gedaagde in persoon.

Omme verzoek, mitsgaders
crimineelen eysch te hooren

De heer Eysser ratione officii alvoorens eysch te doen, versoekt dat den gedaagde in persoon sal worden gehoort op articulen.

Den gedaagde in persoon in juditio praesent, versoekt copie uyt zijn beswaring.

Heeren Schepenen sonder reguard te neemen op het versoek van den gedaagde in persoon, condemneeren deselve te antwoorden op den articulen van ’t geen den heer Eysser ratione officii overgelevert.

fol. 259

Regtdag gehouden den 26en
maart 1768[3] praesent heeren Scheepenen
alle, dempto de Groot

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan
Braat vrijheere van Zevender en Cabauw
etc, etc, als Bailliuw deeser stad Schoonho-
ven ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Pieter Waterland de jonge, borger en
koperslager binnen deese stad gedaagde in
persoon

[1] Maandag 29 februari 1768.
[2] Sic. 1760, lees: 1768. Donderdag 17 meert 1768.
[3] Zaterdag 26 maart 1768.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Omme een nader versoek te doen

De heer Eysser ratione officii versoekt dat den gedaagde in persoon als nog sal werden geordineert catagoris bij ordine ende simpelek met Ja off Neen ilico te antwoorden op soodanig artriculen, als hem van wegen den heer Eysser ratione officii op den 17e maart 1768 zijn voorgehouden en nog sullen werden voorgehouden ter saake bij de citatie in persoon vermeldt, daarbij voegende den dissertien[1] en ontlastingen, die hij gedaagde in persoon sal willen proponeeren, en dat bij vordere weygering off dilay den gedaagde in persoon sal worden geleyt in gevankenissen.

Schepenen ordonneeren den gedaagde in persoon catagoris en bij ordine te antwoorden en soodanige articulen als hem van wegen den heer Eysser sullen werden voorgehouden ter saaken bij de citatie in persoon vermeldt.

fol. 259v

Regtdag gehouden den 5en april 1768
praesent de heeren Schepenen allen, dempto d' heer Boon

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat, vrij-
heere van Zevender en Cabauw, etc, etc, als
Bailliuw deeser stad Schoonhoven, ratione officii
Eysser in cas crimineel
contra
Pieter Waterland de jonge burger
en coperslager binnen deese stad gedaagde
in persoon

fol. 259v

Regtdag den 15en april 1768[2]
present de heeren Schepenen allen, dempto
de heer de Groot

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat, vrij-
heer van Zevender; en Cabauw, etc, als
Bailliuw deeser stad Schoonhoven, ratione officii
Eysser in cas crimineel
contra
Pieter Waterland de jonge, burger, en
koperslager binnen deese stad, gedaagde in
persoon,

Dewijl den gedaagde in persoon bij continuatie weygerig is te voldoen aan de dispositie van heeren Schepenen van date 26 maart 1768 en dienvolgende catagoris te antwoorden op de articulen welke hem van wegen den heer Eysser ratione officii nader op den voorsz. 26 maart,
fol. 260 en 5e april 1768; respectivelijk zijn voorgehouden, versoekt den heer Eysser ratione officii dat den gedaagde in persoon sal werden geleyt in gevankenis ter teyt en wijlen toe hij catagoris bij ordine met Jaa off Neen sal hebben geantwoordt op de voorsz. articulen, en die hem verder van 't wegen den heer Eysser ratione officii ter saaken, bij de citatie in persoon vermeldt, sullen werden voorgehouden.

Heeren Schepenen houden het bovenstaande in deliberatie tot ende aanstaande week, wanneer 't collegie compleet zal zijn.

fol. 260

Vergadering van Scheepenen
den 1e december 1768.[3] Praesent
alle

Aan de Edele Agtbaare heeren

[1] *GTB*. dissertatie. Beschouwing, uiteenzetting.

[2] Vrijdag 15 april 1768.
[3] Donderdag 1 december 1768.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Schepenen der stadt Schoonhoven

Vertoont reverentlijk Jan Braat, vrijheer van Sevender en Cabauw, als Bailliuw deeser stad.

Dat de vertoonder ratione officii bij wettige informatie kennis gekreegen hebbende, dat Pieter Waterland de jonge borger en cooperslager binnen deze stad, op zondag den 16 augustus van het gepasseerde jaar 1767 Cornelis Bongaarts tegenwoordig sergeant in het tweede bataillon van de Prince van Holsteyn-Gottorp, guarnisoen houdende alhier op 's heeren straeten verradelijk een sneede in het aangesigt had toegebragt, als mede eenige tijd daernae den persoon van Cornelis de Ruyter, gealimenteert wordende in het Armhuys alhier, op een zeer geweldadige wijse had geslagen en mishandelt; De vertoonder de voorsz. misdaeden ter dier tijd wel heeft geconsidereert van dat gewigt, dat ratione officii bevoegt was teegens de voorn. Pieter Waterland te vraagen, decreet van apprehensie, dog dat hij vertoonder niet alvorens daar toe te koomen heeft willen beproeven of den voorn. Pieter Waterland iets ter zijner verschooning zoude kunnen allegeeren waardoor zijne
fol. 260v gepleegde misdaden eenigzints minder strafbaar zoude kunnen worden geconsidereert als anders uyt hunne aert en natuur en de daarbij koomende omstandigheden volgens de ingewonne informatien zouden weesen. De vertoonder dan ook ter dier tijd alleen teegens deselven versogt en geobtineert heeft decreet van dagvaardingen in persoon.
Dat de voorn. Pieter Waterland de jonge uyt kragte vandien behoorlijk zijnde gedagvaart om op den 17 maart 1768 in persoon te compareeren, en te aanhooren zoodanige verzoek mitsgaders crimineele eeys en conclusie als de vertoonder ratione officii ten daage dienende ter zaake voorsz. jegens hem zoude willen doen en nemen deselve als doen wel is gecompareert en nadat door de vertoonder ratione officii alvoorens eeys te doen versogt was, dat hij gedaagde in persoon zoude werden gehoort op articulen. De gedaagde in persoon daar teegens heeft versogt copie uyt zijn beswaaring, dog met geen ander vervolg, dan dat heeren Scheepenen sonder op dat ongehoord versoek te reguardeeren, hem gedaagde in persoon hebben geordonneert te antwoorden op de articulen van weegens de vertoonder ratione officii overgelevert.
Dan dat in plaatse dat de gedaagde in persoon aan den voorsz. ordres van zijne competente regter zoude hebben voldaan, ter contrarie op het eerste articul gehoort zijnde zijn naam, geboorte en woonplaats, nevens zijn kostwinninge heeft opgegeven, en voorts op alle de verdere aan hem voorgehouden vraagen heeft gezegt ongehouden te zijn te antwoorden, en vervolgens onder handtasting is ontslaagen.
Dat het vervolgens onwedersprekelijk zijnde dat de voorn. gedaagde in persoon had gehandelt teegens de voorsz. dispositie of ordres van den regter de vertoonder dan ook heeft geoordeelt, zulx niet te moeten gedoogen en heeft voorts op den 26 van dezelve maand maart, in presentie van den gedaagde in persoon versogt, dat dezelve als nog zoude worde geordonneert cathagorisch bij ordine en simpelijk met
fol. 261 Jaa of Neen, zoo te antwoorden op zoodanige articulen als hem van weegens den vertoonder ratione officii op den 17e maart bevoorens waren voorgehouden en nog zoude werden voorgehouden ter zaake bij de citatie in persoon vermeld, daarbij voegende den defensien en ontlastingen, die hij gedaagde in persoon zouden mogen proponeeren, en dat bij verdere wijgering of dilay, den gedaagde in persoon zoude werden geleid ter gevanknisse, Egter alleen met dat gevolg, dat heeren Schepenen provisioneel den gedaagde maar hebben geordonneert cathagorisch en bij ordine te antwoorden op zodanige articulen als hem van weegens den vertoonder zouden werden voorgehouden, ter zaake bij de citatie in persoon vermeld. Dat den gedaagde in persoon vervolgens ten zelven daage als meede op den 5 april wel wederom is gehoort, dog dat in plaatse dat hij zouden hebben voldaan aan de voorsz. nadere dispostie, ter contrarie op de aan hem voorgehouden articulen, zoodanig heeft geantwoort, dat duydelijk en onweederspreekelijk blijkt, dat hij met de justitie opentlijk de spot drijft, en dat zijn gehouden gedrag buyten alle twijfeling stelt, dat hij de voorsz. misdaeden heeft geperpetreert, en niets ter zijner verschooning weet te allegeeren, en dat als hij op die wijze gepermiteert word voort te varen, den vertoonder buyten staat is hem de voorsz. misdaeden te doen confesseeren, en hem zijn condigne[1] straffe te doen ontfangen.
Dat den vertoonder dan ook ratione officii zig verpligt heeft gevonden op den 15 april deeses jaars nader te versoeken, dat den gedaagde in persoon zal werden geleid in gevankenisse ter tijd en wijlen toe hij cathagorisch bij ordine met Ja of Neen zal hebben geantwoord op de voorsz. articulen, en die hem verder ter zaeke bij de citatie in persoon vermelt zullen worden voorgehouden.
Dan dat het gemelde versoek gebleeven zijnde buyten de dispositie ter kennisse van den vertoonder is gekoomen, dat den voorn. Pieter Waterland de jonge nu onlangs des avonds en 's nagts van den 13 november 1768 een zeer strafwaardige handelswijze opnieuw heeft gehouden ten huyzen en herberge van Pieter Verroen alhier ter steede en voorts een ruyt boven de deuren van het huys gebrooken en twee stukken van het kalf[2] van den deuren van het gemelde huys heeft gesneeden.

[1] *GTB*. Condigne; Passend, waardig.
[2] *Ibidem*. Kalf; Bovendorpel van het deurkozijn.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 261v Dat de voorn. Pieter Waterland de jonge alsoo overtuygende doet zien dat in plaatse dat de voorsz. procedures hem zoude hebben gecorrigeert ter contrarie hij in zijn boos opzet blijft continueeren en zijne misdaaden vermeerdert zoo dat ingevallen daar teegens niet kragtdadig en rioreus zonder eenige consideratie word geprocedeert het te dugten is dat onherstelbaare onhijlen des weegens voor de goede ingezeetenen deeser stad zijn te wagten, en hij opentlijk met de justitie den spot zal blijven drijven.
Dat dit teegenswoordig boovendien cesseert de reeden waarom den vertoonder van den beginnen af aan niet ten zijn lasten heeft versogt decreet van apprehensie vandien. Zijn gehoude gedrag het bewijs uytlevert dat hij ter verschooning van zijne misdaeden nietz weet in te brengen en het zelve vervolgens de bewijzen ten zijnen lasten ingewonnen op het allersterkste versterkt waarbij nog komt, dat de vertoonder ratione officii ook volstrekt verpligt is, den voorn. Pieter Waterlandt te hooren op articulen ter zaake van de voorsz. misdaed opnieuws bij hem geperpetreert dan waar ontrent hij zoude sustineeren ongehouden te zijn te antwoorden bij aldien het verzoek door den vertoonder op den 15en april deeses jaars ten zijnen lasten gedaan, alleenlijk wierd geaccordeert.

Weshalven den vertoonder ratione officii genootzaakt is zig nader bij deeze aan U Edele Agtbaren te keeren, verzoekende U Edele Agtbaren decreet waarbij den vertoonder ratione officii word geauthoriseert den voorn. Pieter Waterlandt de jonge te doen apprehendeeren, en in gevankenisse te leyden, en te houden ter zaeke van de delicten hier voor gemeldt.

(onder stont) 't welk doende etc, (was geteekent)
Jan Baert

fol. 262

Vergadering van Bailliuw
en Schepenen den 28e december 1768[1]
present alle.

De Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braat, als Bailliuw der stad
Schoonhoven, ratione officii [eysser] in cas crimineel
contra
Jan Saton de jonge, 's heeren gevangen
alhier

Alzoo Jan Saton de jonge, gebooren en woonagtig te Schoonhoven, oud (so hij zegt) 17 jaaren, 's heeren gevangene, buyten pijn en banden van ijsere bekend heeft.
Dat hij gevangene met Jan, Dirk en Jacobus Meer en andere uyt het voorhuys van Rijnier Coenraad Groos binnen deese stad, klompen gestoolen heeft, als mede dat hij gevangene met sijn complicen uyt den thuyn van Danens heeft gestoolen.
Dat hij gevangenen inden somer en nasomer van deese jaare op verscheyde tijden, met Jan Meer de jonge Dirk Meer en andere, uyt den boogaart van juffrouw Brouwer, uyt den boogaard van Letjes aan 't hoogerhuys, uyt den boogaard van Bastiaan de Vos, en van Jan den Bakker op Willige Langerak over de slooten gesprongen, en door heggens gecroopen zijnde, appelen en peeren geeft gestoolen, deselve onderling verdeelt en zijn portie daarvan meede genooten heeft.
Dat hij gevangene met Dirk Meer en andere knollen heeft gestoolen.
Dat hij gevangen in deese nasomer op een middag tusschen twaalf en een uuren met Allegonda Mijer en verdere complicen uyt den thuyn van de heer Antony Carnier leggende aan deese stadscingel, appelen en peeren heeft gestoolen als hebbende hij gevangene van de medepligtige, welke op gemelde thuyn waaren deselve appelen en peeren door het toegooyen derselver in sijn sloof[2] gevangen. Welke appelen en peeren hij gevangene voor sijn portie aan de medepligtige Allegonda Mijer heeft verkogt.
Dat hij gevangene nu ontrent twee jaaren geleden in de week op een avond met Jan Meer de jonge, terwijl hij gevangene op schiltwagt stond, uyt het voorhuys van de wooning van Kaat van Mieren heeft gestoolen vier ellen katoen, welk katoen door de voorn. Jan Meer de jonge aan hem
fol. 262v gevangene ende wederomme door hem gevangen aan Allegonda Mijer gegeven is.
Dat hij gevangene met Jan Lapalm, Kees Meer, en andere in de gepasseerde winter uyt den thuyn van Margrietje van Waas twintig takkebossen heeft gestoolen, vijff van deselve voor sijn portie gehad, die hij Allegonda Mijer gebragt heeft.
Dat hij gevangene uyt den thuyn van J. Coerte latjes welke aan 't thuynhuys vast waaren, als meede nog drie a vier ankerstokjes[3] uyt den thuyn van juffrouw Brouwer heeft gestoolen en welke eerst genoemde latjes hij gevangene verbrand heeft.

[1] Woensdag 28 december 1768.
[2] *GTB*, Sloof; Overjas of mantel voor ruw weer, zonder mouwen.
[3] *Ibidem*. Ankerstok; Stok met een ijzeren punt die men in den grond steekt om een schuitje aan vast te leggen.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Dat hij gevangene van intentie is geweest, om op een ogtend van den jaare 1765 bij Baaletje onder Willige Langerak een koopere keetel te steelen, deselve plat te slaan en te Ameyde te verkoopen, dog dat hij gevangene daarin verhindert, en tegengehouden geworden is door Baltus Nonder, en de drie jongens van Jan Neer, alle meede gevangenen, alle welke dieverije sijn strijdig teegens de placaaten deeser landen en welke in een land van justitie niet kunnen of moogen werden gepermiteert maar andere ter exemple op 't rigoureuste behoord te werden gestraft.

Soo concludeert den heer Eysser ratione officii uyt naam en van weegens Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staaten van Holland en Westvriesland, dat hij gevangene bij vonnisse van heere Schepenen deser stad sal werden gecondemneert, gebragt te worden ter plaatse alwaar men gewoon is alhier crimineele justitie te doen en aldaar strengelijk ter discretie van heere Schepenen met roeden sal worden gegeeselt en gebrandteekent en dat hij gevangene wijders sal werden gecondemneert in de kosten van sijn gevankenis en misen van justitie.

(was ondertekent) Jan Braet

Scheepenen der stad Schoonhoven gesien, ende gexamineert hebbende de crimineele eysch van den heer Jan Braat, Bailliuw deeser stad, ende Landen van Belois, ratione officii op ende jegens den voorn. gevangene Jan Saton gedaan en genomen en voorts gehoort de vrijwillige confessie van den gevangene, doende regt uyt den naam ende van
fol. 263 wegens den Edele Grootmogende Heeren Staaten van Holland en Westvriesland hebbende de voorn. gevangene gecondemneert en gelijk Haar Edele Achtbaren hem condemneeren mits deesen om agt daagen van den pronunciatie daeraff geset te worden op water en brood zonder iets anders te mogen nuttigen, en condemneeren hem gevangene in de kosten en misen van de justitie, ontseggen wijders den heer Bailliuw zijn verdere eysch en conclusie ten lasten van den gevangene gedaan en genoomen. Actum coram de heeren Schepenen allen, den 28 december 1768 en gepronuncieert den 31 dito.

In kennisse van mij,
Adrianus Nicolaas van Overveldt

Gevangen den 8en november 1768.
Uytgegaan den 7e january 1769.
Schepenen verklaaren dat den
gevangene haeres weetens
geene goederen is hebbende,
als mede dat deselve noodwendig
tot dienste van de justitie zoo lange
in de gevangenisse heeft moeten blijven.

fol. 263

De Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat,
als Bailliuw der stad Schoonhoven
ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Jan Lapalm 's heeren gevangen
alhier.

Alzoo Jan Lapalm gebooren en woonagtig te Schoonhoven oud so hij zegt 15 jaaren 's heeren gevangene buyten pijn en banden van ijsere bekend heeft.
Dat hij gevangene met Jan Meer de jonge, Dirk en Jacobus Meer en Jan Saton de jonge, uyt de huysinge van R. C. Groots[1] klompjes heeft gestoolen.
Dat hij gevangene met zijn complicen uyt den thuyn van Danens wanneer hij op schildwagt stond heeft gestoolen aalbessen, en daarvan zijn portie gehad heeft.
Dat hij gevangene met Allegonda Mijer, Jan Saton en anderen in deese nasomer op een agtermiddag, uyt den thuyn van de heer Antony Carnier heeft gestoolen terwijl hij gevangene op schildwagt stond appelen en peeren hebbende daarvan sijn portie gehad en welke door hem opgegeeten zijn.
Verder dat hij gevangene deese gepasseerde somer tweemaal met Jan Meer de jonge, Dirk Meer
fol. 263v Baltus Nonder en andere uyt den boogaart van juffrouw Brouwer waar in zij door een gat in de hegge gekoomen waaren peeren heeft gestoolen.
Voorts dat hij met genoemde makkers inden gepasseerde en in deese jaare meest des sondags appelen een peeren heeft gestoolen uyt den boogaart van Letje aan 't hooge huys, van den heer Vermeulen, van Rijk van Os, uyt den thuyn van den zeilmaker Oosterhout, uyt den boogaart van

[1] Sic. Groots, in het vonnis van Jan Saton: Groos.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Jan den Bakker te Willige Langerak, van Bastiaan de Vos, van de heer van Aken, van juffrouw Brouwer en captein van der Vlist, zijnde zij door een griendt en over planken, waarop wanneer er penne op waren bossen strooy wierde geleit, om de handen niet te beseeren, als door over slooten te springen, in dezelven bogerden en thuynen gekoomen.
Dat hij gevangene voorlede winter met Jacobus Meer, Jan Saton en andere uyt den thuyn van Margrietje van Waas gestoolen heeft, ieder vijff takkebosschen alsmeede dat hij gevangene van de gepasseerde Schoonhovense Kermis een koek uyt een kraam heeft gestoolen.
Alle welke dieverijen sijn strijdig teegens de placaaten deeser landen en welke in een land van justitie niet kunnen of moogen worden gepermiteert maar anderen ter exemple op 't rigoureuste behoord te worden gestraft.

Soo concludeert den heer Eysser ratione officii uyt naam en van weegens Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staaten van Holland en Westvriesland dat hij gevangene bij vonnisse van heeren Schepenen deeser stad zal worden gecondemneert gebragt te worden ter plaatse alwaar men gewoon is alhier crimineele justitie te doen en aldaar strengelijk ter discretie van heeren Schepenen met roeden zal worden gegeeselt en gebrandteekend en dat hij gevangene wijders sal worden gecondemneert in de kosten van zijn gevankenis en misen van justitie.

(was onderteekent) Jan Braet

fol. 264 Scheepenen der stad Schoonhoven gezien ende geexamineert hebbende de crimineele eysch van den heer Jan Braet, Bailliuw deeser stad en den Lande van Belois, ratione officii op ende jegens den voorn. gevangene Jan Lapalm gedaan en genoomen, en voorts gehoort de vrijwillige confessie van den gevangene doende regt, uyt den naam ende van weegens den Edele Grootmogende Heeren Staaten van Holland en Westvriesland hebben den voorn. gevangene gecondemneert gelijk Haar Edele Agtbaren hem condemneeren mits deesen omme agt daagen van de pronunciatie deses aff geset te worden op water en brood zonder iets anders te mogen nuttigen, en condemneeren hem gevangene in de kosten en misen van de justitie, ontseggen wijders den heer Bailliuw zijnen verderen eysch en conclusie ten lasten van den gevangene gedaan en genomen. Actum coram de heeren Schepenen allen den 28 december en gepronuncieert den 31e dito.

In kennisse van mij,
Adrianus Nicolaas van Overveldt

Gevangen den 8en november 1768,
uytgegaan den 7 january 1769.
Schepenen verklaaren dat den gevangene haeres weetens geene goederen is hebbende, als mede dat deselve noodwendig tot dienste van de justitie zoo lange in de gevangenisse heeft moeten blijven.

fol. 264

De Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braet, als Bailliuw der stad
Schoonhoven, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Judik van Genderen, bijgenoemt
de Grutpot gebooren ende woonagtig
te Schoonhoven voorsz. oud ontrent
23 jaaren 's heeren gevangen
alhier

Alzoo Judik van Genderen bijgenaamt de Grutpot gebooren en woonagtig te Schoonhoven oud zo zij zegt circa 23 jaaren 's heeren gevangene buyten pijn en banden van ijzer bekent heeft.
Dat zij gevangene bijna drie jaaren geleeden op een zondagavond als meedepligtige op de Wal bij de Veerpoort
fol. 264v deese stadt heeft staan om te zien of er iemand kwam terwijl Jan Verbaas buyten de Veerpoort een lijn om een balk die daar lag deeden, en die daar mede voortsleepte tot aan de steenen beer beoosten deeser stadt.
Dat dien balk aan dien beer opgehaalt is, dat zij gevangene en Jan Verbaas met een trekzaag dezelve aldaar doorgezaagt hebben.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Dat Jan Verbaas met een stuk vandien balk gevallen zijnden, dat stuk op zijn lendenen had gekreegen.
Dat zij gevangene doen genever in een blaauw flesje hadt gehaalt.
Dat de stukke van dien balk aan het huys van Jan Verbaas zijn gebragt.
Dat dezelve aldaar verder aan stuk gezaagt en gehakt zijn.
Dat zij gevangene onder dat zaagen en hacken gezongen en Alegonda van den Bockum vrouw van Johannis Cristoffel Mijer alias Bomketel op de rommelpot gespeelt heeft, omdat het zaagen en hacken, van buyten de wooningen van Jan Verbaas niet gehoort zouden worden.
Dat Alegonda van den Bockum, alias Bomketel en de verdere persoonen welke ter dier tijd ten huysen van Jan Verbaas waaren zoo wel zij gevangene wisten dat dien balk gestoolen was.
Welke medepligtige dieverij strijdig is, tegens de placaaten deeser landen, en die in een land van justitie niet kunnen of moogen worden getollereerd maar andere ten exempel op het rigoureuste behoorde te werden gestraft.

Zoo concludeert den heer Eysser ratione officii uyt den naam ende van weegens de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Holland en Westvriesland dat zij gevangene bij vonnisse van heeren Schepenen dezer stad zal werden gebragt op 't schavot plaatse alwaar men gewoon is crimineele justitie te doen en aldaar wel strengelijk ter discretie van heeren Schepenen met roeden zal worden gegeesselt ende met deeser stadteeken gebrandteekent en dat zij gevangene wijders zal werden gecondemneert in de kosten van haar gevankenis en misen van justitie.

(was geteekent) Jan Braet

Scheepenen der stad Schoonhoven gezien ende geëxamineert hebbende den crimineele eysch van den heer Jan Braet, Bailliuw deezer stad
fol. 265 en den Lande van Belois, ratione officii op ende jeegens den voorn. gevangene Judik van Genderen gedaan en genoomen en voorts gehoort de vrijwilligen confessie van den gevangene, doende regt uyt den naam ende van weegens de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Holland en Westvriesland, hebben den voorn. gevangene gecondemneert gelijk Haar Edele Achtbaren haar condemneeren met deeze om drie daagen te water en broot zonder niets anders te mogen nuttigen, en condemneeren haar gevangene in de kosten en misen van de justitie ontseggen wijders den heer Bailliuw zijnen verdere eysch en conclusie ten lasten van den gevangene gedaan, en genomen. Actum coram de heeren Schepenen alle, den 31 december 1768.

In kennisse van mij
Adriaan Nicolaas van Overveldt

fol. 265

De Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braat, als Bailliuw der
stad Schoonhoven, ratione officii Eysser
in cas crimineel
contra
Aaltje van den Buckum,
huysvrouw van Johannis Christoffel
Mijer alias Bomkeetel, 's heeren
gevangen alhier.

Alzoo Aaltje van den Buckum, huysvrouw van Johannis Christoffel Mijer, alias Bomkeetel, oud zo zij zegt te denken in de veertig jaeren, 's heeren gevangene alhier buyten pijn en banden van ijzer bekent heeft.
Dat zij gevangene de persoon van Jan Meer de jonge heeft aangezet en geraeden om voor haar gevange eeinge kool te steelen uyt den thuyn van Jan de Hoog, waartoe zij gevangene aan hem eene zak heeft geleent, en welke gestoolen kool zij gevangene met opgemelde Jan Meer de jonge ten haaren huysen opgegeeten heeft.
fol. 265v Dat zij gevangene ontrent drie jaaren geleeden met Jan Verbaas, uyt de kelder van de brouwerije De Endetjes een kaas heeft gestoolen, welke kaas Jan Verbaas met een stopnaald aan een hout, door de tralien van de kelder na zig heeft getrocken, en dezelve als doen op zijn hant door de gemelde tralien gehaelt zijnde, die kaas tusschen haar gevangen en de voorn. Jan Verbaas verdeelt, en hebbende zij gevange omtrent 12 lb. voor haar portie gehad.
Dat zij gevangen meedepligtig is geweest aan 't steelen van een balk, van buyten de Veerpoort deeser stadt, en welke aan het huys van voorn. Jan Verbaas, is doorgezaagt, waarvan zij gevange een halve pijpenmand vol hout, gehad heeft, hebbende zij gevangen en Judik van Genderen, bij doorzaging van gemelde balk op de rommelpot gespeelt en gezongen omdat de buuren zulx niet hooren zouden.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Dat zij gevange van Jan Saton de jonge heeft gekreegen drie ellen katoen, 't welke hij Jan Saton de jonge, met zijn complice bij Kaat van Mieren gestoolen hadden.
Dat zij gevangen voor ontrent drie jaaren dat zij van de Klijnammersche kermis langs den dijk is gekoomen, uyt een boogaart appelen van de boomen heeft geplukt welke door een boer haer gevange weeder afgenoome zijn.
Dat zij gevange in de naezoomer van deze jaeren 1768 met Dirk Meer uyt de thuyn van de heer Anthony Carnier heeft gestoolen, een mande halfvol, en een zak halfvol met appelen, hebbende zij gevange aan de gemelde Dirk Meer een stuiver voor zijnen adsistentie gegeeven.
Dat zij gevange van Jacobus Meer, circa 2 lb. kaas, als meede van Dirk Meer circa 3 lb. kaas heeft gekreegen, welke de gemelde Jacobus Meer en Dirck Meer, op haare aanzettinge van deselver vader gestoolen hadde.
Dat zij gevange nog van den gemelde Jacobus Meer heeft gehad twee lb. kaas, die hij bij Trees gestoolen hadden.
fol. 266 Dat zij gevange met haar complicen boonen van een akker van Cornelis Fay onder Willige Langerak heeft gestoolen, en die door haar opgegeten zijn.
Voorts dat zij gevange, de meedegevange Dirck Meer, meerder is aangeweest, om met haar gevange te gaan steelen, als meede dat zij gevange de gemelde Dirk Meer, Jacobus Meer en Jan Saton de jonge, heeft aangezet tot dieverijen en rooverijen, met aanbod, dat zij gevange, de goederen welke Dirk Meer kwam te steelen voor hem in de lommert zoude brengen, en zulx heeft gedaan omdat zij dan van die gestoolen goederen part off deel zouden hebben.
Alle 't welke klaerlijk doet zien, dat zij gevange niet alleen is een fameuse dief, maar zelfs zoodaning een vuyl en slegt persoon, die andere in haar jonge jaeren tot het steelen en rooven van een 's anders goederen heeft aangezet, en in dieverije met hun meedepligtig is geweest, en daarom in een land van justitie anderen ten exempel op 't hoogste strafbaar.

Zoo concludeert den heer Eysser ratione officii uyt den naem ende van weegens de Edelgrootmogende heeren Staeten van Holland en Westvriesland, dat zij gevange bij vonnisse van heeren Scheepenen deeser stad zal worden gecondemneert gebragt te worden op 't schavot, plaatze alwaar men gewoon is, crimineele justitie te doen, en aldaar strengelijk ter discretie van heeren Scheepenen met roeden zal werden gegeesselt, en gebrandtmerkt, en voorts gebannen uyt den landen van Holland en Westvriesland ten eeuwigen daege, zonder ooit daer weeder binnen te moogen koomen op poene van swaerder straffe, en dat zij gevangen wijders zal werden gecondemneert in de kosten van haere gevankenisse en mise van justitie.

(was geteekent) Jan Braet

Heeren Scheepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende den crimineele eys en conclusie van den heer Jan Braet, Bailliuw deeser stad Haestrecht en den Lande van Belois, ende gehoort de vrijwillige confessie van de gevangene, doende regt uyt den
fol. 266v naam ende van weegen de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Holland en Westvriesland hebben dezelve gevangene gecondemneert gelijk haar edele agtbaare haar condemneeren mits deese omme gebragt te worden ter plaatse alwaar men alhier gewoon is, crimineele justitie te doen, ende aldaar een een paal seer strengelijk te werden gegeeselt, ende met het stadswapen gloeyend op haar rugge te werden gebrandmerkt. Bannen voorts de gevangene ten eeuwige daagen uyt den landen van Holland en Westvriesland mitsgaders den gestigte van Utrecht, sonder ooyt daar weder binnen te moogen koomen, op poene van swaerder straffe en condemneeren haar in de kosten en misen van justitie. Aldus gedaan, en gearresteert bij de heeren Scheepenen alle op den 31e december 1768, gepronuncieert en geexecuteert op den 4 january 1769.[1]

In kennise van mij
Adriaan Nicolaas van Overveldt

Ggevangen den 19en
november 1768,
uytgegaan den 4en january 1769.
Schepenen verklaaren dat
de gevangene haares weetens
geene goederen is hebbende,
als mede dat deselve noodwendig
tot dienste van de justitie zoo
lange in de gevangenisse heeft moeten
blijven.

[1] Woensdag 4 januari 1769.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 266v

De Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braet, als Bailliuw
der stad Schoonhoven, ratione officii
Eysser in cas crimineel
contra
Jan Meer de jonge, 's heeren
gevange alhier.

Alzoo Jan Meer de jonge geboore en woonagtig te Schoonhoven oud zo hij zegt bijna neegentien jaaren 's heeren gevangene buyten pijn en banden van ijser heeft bekent.
Dat hij gevange nu ontrent tien maanden geleeden uyt den rok van Cornelis Kuys
fol. 267 hangende op de fabricq in het [siethuys] van den weledele gestenge heer Johannis van Kempen, heeft gestoolen een gulden aan duyten.
Voorts dat hij gevangene nu ontrent agt maanden geleeden uyt den kist van Herman Wink woonende binnen deese stad, welke [..op] aan slot geslooten, en met het schudden door hem gevangene open gegaan was, heeft gestoolen, een Zeeuws rijksdaalder[1], een gerande gulden[2] en eenig klijn geldt, zonder dat hij gevangene preciese kan bepaelen hoeveel sulkz met den andere heeft bedraagen.
Dat hij gevangene, seedert nu ontrent veertien maanden met een sleutel welke hij gevangene van de bedsteeplank in de wooning van Cornelis Kuys heeft genomen een kast van de huysvrouw van Cornelis Kuys opengedaan en daar uyt in viermaalen gestolen heyt ontrent een somma van dertig guldens van welk gestoolen geldt hij gevangene aan Jan van Heften wel twintig gulden heeft gegeven.
Dat hij gevangene met zijn broeder Dirk Meer in de huysinge van Reinier Coenraad Groos binnen deese stadt des avonds inden doonker nu ontrent vijf maanden geleeden is gesloopen, en aldaar heeft gestoolen drie koeken ieder van drie pondt. Dat hij gevangene met zijn broer Dirk Meer te meerenmaalen heeft geloert om in de opgemelde huysingen te sluypen en daar uyt te steelen, dog dat sulks hem niet gelukt is.
Dat hij gevangene 't seedert een jaar des morgens vroeg of onder kerktijden met Jan Saton zijn broeders Dirk & Jacobus Meer met Jan Lapalm en andere uyt de boogaart aan den Hem, alsmeede uyt den boogaart van van Erkel, van Juffrouw Brouwers, van de heer van Aken, van Jan Oostrum alsmeede uyt den thuyn van de zeylmaker Johannis Oosterhout en uyt den thuyn van Letje [ ] aan 't hooger huys onder Langerak, en andere aan de Hooge Dijk heeft gestoolen appelen en peeren welke appelen of 't gunt hij voor zijn portie daarvan heeft gehad hij bij des selvs zwager Jan van Heften gedeeltelijk gebragt en gedeeltelijk opgegeten heeft.
Dat hij gevangene nu ontrent agt maanden geleeden uyt een broek van Cornelis Kuys hangende in het siethuys op de fabricq van de heer van Kempen heeft gestoolen aan geld in specie twee guldens.
Dat hij gevangene op kersmis in de voorleede jaare 1767 in de huysinge van de zijlmaker Johannis Oosterhoud is gesloopen
fol. 267v en terwijl desselvs broer Jacobus Meer op schildwagt stond uyt opgemelde huysinge heeft gestoolen een stukje swart sits welk stuk sits hij gevangene door desselvs broeder Jacobus Meer in de lommert heeft doen brengen en waarop hij gevangene heeft gekreegen drie guldens van welke drie guldens hij gevangene en daarvan aan Jan van Heften heeft gegeven twee guldens thien stuyvers en aan zijn broeder Jacobus Meer een stuyver à vier.
Dat hij gevangene omtrent drie jaaren geleden den medegevangene Jan Verbaas, meede heeft helpen steelen, en doorzaagen een balk welke door de gevangene Jan Verbaas hem gevangene en andere van buyten de Veerpoort deser stadt was gestoolen.
Dat hij gevangene twee tinnen teepotten bij de jonge Degets heeft gestoolen welke hij plat heeft geslaagen en bij Pieter Waterland heeft verkogt.
Dat hij gevangene ontrent drie jaaren geleeden met zijn broeder Dirk Meer, Baltus Nonder en andere des avonds omtrent neegen uuren een leer met een plank daar op hebben gelegt over de Havesloot,
Dat hij gevangene en zijne medepligtige daarover zijn geloopen en alsoo op de fabricq van de heer Johannis van Kempen zijn gekoomen en terwijl Baltus Nonder op schildwagt stondt, van de gemelde fabricq hebben gestoolen de quantiteyt van vier stukken gaaren.
Dat terwijl hij gevangene en zijne medepligtige met gemelde steelen beesig waren den hond op de fabricq leggende van de ketting is afgesprongen,
Dat hij gevangene de hier vooren gemelde ladder en plank dien selve avond van de gemelde plaatze met zijn broeder Dirk Meer hebben weggenoomen mitsgaders het gestoolen garen hebben gebragt ten huyze van een persoon door hem gevangene bij name genoemt.

[1] De Zeeuwse rijksdaalder geslagen door de Staten van Zeeland.
[2] Gerande gulden?

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Dat hij van de gemelde fabricq nog heeft gestoolen een witte zakdoek welke aldaar op den blijk las als mede nog van gemelde fabricq twee bosjes karrel[1].
Dat voorts hij gevangene in de gepasseerde winter uyt den thuyn van Jan de Hoog en uyt de thuyn van Jan de Pater gestoolen heeft eenige koolen dezelve heeft gebragt ten huysen van Alegonda Mijer.
Dat al vorder hij gevangene ontrent twee jaaren geleeden met Jan Satton[2] uyt de wooninge van Kaat van Mieren binnen deese stad, terwijl de gemelde Jan Saton de jonge op schildwagt stondt heeft gestoolen een el of vier katoen 't welk hij gevangene aan Jan Saton heeft gelaten.
fol. 268 Dat hij gevangene bij Marrigje de Bok binnen deeze stad woonagtig heeft gestoolen twee fijtels[3] welke bij gemelde Marrigje de Bok op de blijk laagen.
Alle 't welke klaarlijk doet zien dat hij gevangene hoe jong van jaaren nogtans al zeedert een geruim verloop van tijd is geweest een fameuse dief en daaromme in een landt van justitie andere ten exempel ten hoogste strafbaar.

Zoo concludeert den heer Eysser ratione officii uyt den naam ende van weegens de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Holland en Westvriesland dat hij gevangene bij vonnisse van heeren Schepenen deeser stad zal worden gecondemneert gebragt te worden op 't schavot plaatse alwaar men gewoon is crimineele justitie te doen en aldaar strengelijk ter discretie van heere Schepenen met roede zal werden gegesselt en gebrandteekent en voorts gebannen uyt den landen van Holland en Westvriesland ten eeuwige daage zonder ooit daar weeder binnen te moogen koomen op poene van swaerder aan den lijven te zullen werden gestraft en dat hij gevangene wijders zal worden gecondemneert in de kosten van zijn gevangenis en misen van justitie.

(was geteekent) Jan Braet

Scheepenen der stad Schoonhoven gesien ende geëxamineert hebbende den crimineelen eysch, en conclusie van den heer Jan Braet, Bailliuw deeser stad en den Lande van Belois, ratione officii op ende jeegens de voorn. gevangene Jan Meer gedaan en genoomen en voorts gehoort de vrijwillige confessie van den gevangene doende regt uyt den naem ende van weegens de Edelgrootmogende heeren Staeten van Holland en Westvriesland hebben den voorn. gevangen gecondemneert gelijk Haar Edele Achtbaren hem condemneeren mits deeze omme gebragt te worden ter plaatse alwaer men hier gewoon is crimineele justitie te doen, en aldaar aan een paal wel strengelijk te werden gegeesselt, bannen voorts de gevangene voor den tijd van 15 jaaren uyt den Lande van Holland en Westvrieslandt mitsgaders de gestigte van Utrecht sonder inmiddels daer weder binnen te moogen koomen op poene van swaerder straffe en conmdemneeren hem gevangene in de kosten en mise van de
fol. 268v justitie ontseggen wijders den heer Bailliuw zijne verdere eysch en conclusie ten laste van de gevangene gedaan en genoomen. Actum coram de heeren Schepenen alle op den 31e december 1768, gepronuncieert en geexecuteert op den 4 january 1769.

In kennise van mij
Adrianus Nicolaas van Overveldt

Gevangen den 7e
october 1768.
Uytgegaan den 4en january 1769.
Scheepenen verklaaren dat den
gevangene haares weetens
geene goederen is hebbende, als
mede dat deselve noodwendig
tot dienste van de justitie zoo
lange in de gevangenisse heeft
moeten blijven.

fol. 268v

De Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braet, als Bailliuw
der stad Schoonhoven, ratione officii
Eysser in cas crimineel
contra
Dirk Meer alias Strondbeer

[1] *GTB*. Karrel; Naam voor de vrouwelijke hennep, of ook: Uitgehekelde hennep tot garen voor fijnere touwsoorten en voor een der beste soorten van zeildoek.
[2] Sic. Jan Satton, lees: Jan Saton.
[3] *GTB*. Feitel; Voorgespelde borstdoek, inzonderheid als morsdoek voor zuigelingen.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

’s heeren gevange alhier.

Alzoo Dirk Meer alias Strondbeer, oud zo hij zegt 16 jaren, ’s heeren gevangene buyten pijn en banden van ijser bekent heeft.
Dat hij gevangene op zondag den 2e october 1768 des ’s morgens tusschen 6 en 7 uuren met zijn broeder Jacobus Meer het raamt of traliewerk van ’t keldergat van Rijnier Coenraad Groos heeft gestoolen.
Dat hij gevangene ontrent agt weeken voor zijn detensie met zijn broeder Jacobus Meer, door een hegge inden thuyn van C. Neederberg is gecroopen en daar uyt appelen heeft gestoolen.
Dat hij gevangene met zijn complicen gepasseerde en in dat jaar, meest des zondags onder de kerktijden uyt de boogaerden van de erve van van Erkel, juffrouw Brouwer, de heer van Aken, Rijk van Os en meer luyden, die hij gevangene niet noemen konden, gestoolen heeft appelen en peeren, en dat dat hij gevangene en zijne meedepligtige over de slooten gesprongen end door de heggens gekroopen in dezelve bogaerden en thuynen gekoomen zijn.
fol. 269 Dat hij gevangene onder Lopick met zijn gemelde broer Jacobus Meer enig oud ijser heeft gestolen als mede te Polsbroek en Bergambagt.
Dat hij gevangene met zijn comlicen ontrent een jaar geleeden op een avond dat het zeer donker was uyt de huysinge van Rijnier Coenraad de Groos heeft gestoolen een mantje vijgen als mede ontrent drie maanden geleden een wittebroodje bij Kruyt mitsgaders twee koeke uyt de wooninge van B. van Bel.
Dat hij gevangene uyt een broek van Pieter Hurk binnen deeze stad heeft gestoolen drie sesthalven, een dubbeltje en een stuyver.
Dat hij gevangene met zijn broeder Jan Meer in de huysinge van Rijnier Coenraad Groos binnen deeze stad des ’s avonds inden donker om ontrent 20 weeken geleden, is gesloopen, ende aldaar heeft gestoolen 3 koeken ieder van drie pond.
Dat hij gevangene met zijn gemelde broeder Jan Meer te meermaalen heeft geloert om in ’t de opgemelde huysinge te sluypen, en daar uyt te steelen, dog dat sulks hun telkens mislukt was.
Dat hij gevangene met zijn gemelde broeder Jan Meer inden jaare 1767 op een avond terwijl zijn broeder Jacobus Meer op schildwagt stondt, in de huysinge van de zeylmaker Johannes Oosterhoudt, is gesloopen en daar uyt [steels] wijze op de gemelde avond en dan eens om de veertien daegen heeft gestoolen een partij blaauwe neusdoeken, een lap paars katoen, een stuk ginggang[1] en een stuk swart Engelsch sits ’t welke hij gevangene en zijn complices inden lombaert hebben doen brengen.
Dat hij gevangene ontrent drie jaaren geleeden met zijn broeder Jan Meer, Baltus Nonder en anderen des avonds ontrent neegen uuren, een leer met een plank daar op, hebben gelegt over de Havesloot,
Dat hij gevangene en zijn complicen daar over zijn geloopen en alsoo op de fabricq van de heer Johannis van Kempen zijn gekoomen en terwijl Baltus Nonder op schildwagt stond, van de gemelde fabriq hebben gestoolen de quantiteyt van vier stokken gaaren, dat terwijl hij gevangene en zijne medepligtige met gemelde steelen bezig waaren den hond op de fabriq leggende van de ketting is afgesprongen en hij gevangene en zijne medepligtige vermits die vernoemde hond in ’t gaaren verwarden zig met de vlugt over den heining hebben gesauveert.
fol. 269v Dat hij gevangene de hier voorgemelde ladder en plank dien selve avond van den gemelde plaatze met zijn broeder Jan Meer hebbe weggenomen mitsgaders het gestoolen gaarn hebben gebragt ten huye van een persoon door hem gevangene bij naame genoemt.
Dat hij gevangene uyt het huys van den blijker Jan Kort met zijn broeder Jacobus Meer heeft gestoolen twee laakens.
Dat hij gevangene nog heeft gestoolen twee endvogels bij een boer aan de Vlist een hembd bij pater de Wit, hijligmaker[2] bij vrouw Hogewinkel, een pond gewigt bij Adrianus [Vorsen], en met zijn broeder Jan Meer en Baltus Nonder twee tinne trekpotten bij De Gids.
Alle ’t welke klaarlijk doet zien dat hij gevangene hoe jong van jaaren nogtans al zeedert een geruim verloop van tijd, is geweest een fameuse dief en daar binnen in een land van justitie andere ten exempel ten hoogst strafbaar.

Zoo concludeert den heer Eysser ratione officii uyt naam ende van weegens haar Edelgrootmogende heeren Staeten van Holland en Westvriesland, dat hij gevangene bij vonnisse van heeren Scheepenen deeser stadt zal worden gecondemneert gebragt te worden op ’t schavot plaatze alwaar met gewoon is crimineele justitie te doen, en aldaar strengelijk ter discretie van heeren Scheepenen met roeden zal worden gegeesselt en gebrandteekent, en voorts gebannen uyt den landen van Holland en Westvriesland ten eeuwige daagen zonder ooyt daar weder binnen te mogen komen op poene van swaarder aan den lijve te zullen worden gestraft, en dat hij

[1] *GTB*. Gingang; Een gekleurde, meestal heelkatoenen stof, voorheen alleen fijn van weefsel, tegenwoordig ook in grovere soorten. De naam wordt in verband gebracht met de weverijen te Guingamp in Bretagne; met grote waarschijnlijkheid echter is het een Indonesisch fabrikaat.
[2] *Ibidem*. Hijlikmaker; Zeker gebak uit suiker, honig, tarwemeel en specerijen dat in de bruidsdagen gebruikt werd. Soms de naam voor een peperkoek met kandij.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

gevangene wijders sal worden gecondemneert in de kosten van sijn gevankenis en misen van justitie.

(was geteekent) Jan Braat,

fol. 270 Heeren Scheepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende den crimineele eysch, en conclusie van den heer Jan Braat, Bailliuw deeser stad, Haastrcht en den Landen van Belois, ende gehoort de vrijwillige confessie van de gevangene doende regt, uyt den naam ende van wegen de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Holland en Westvriesland hebben dezelve gevangene gecondemneert, gelijk Haar Edele Achtbare hem condemneeren mits deeze omme gebagt te te worden ter plaatze alwaar men alhier gewoon is crimineele justitie te doen ende aldaar aan een paal wel strangelijk te werden gegeeszelt. Bannen voorts de gevangene voor twaalf jaaren uyt den landen van Holland en Westvriesland mitsgaders den gestigte van Utrecht sonder inmiddels daar weeder binnen te mogen koomen op poene van swaarder straffe en condemneeren hem in de kosten en misen van de justitie, aldus gedaan en genoomen, actum coram de heeren Scheepenen alle, op den 31 december 1768, gepronuntieert en geëxecuteert op den 4 january 1769.

In kennisse van mij
Adriaan Nicolaas van Overveldt

Gevangen den 9e october 1768, uytgegaan den 4en january 1769.
Schepenen verklaaren dat den gevangenen haares wetens geene goederen is hebbende, als mede dat deselve noodwendig tot dienste van de justitie zoo lange inden gevangenisse heeft moeten blijven.

fol. 270

De Wel Edel Gestrenge
heer Jan Braet, als Bailliuw
der stad Schoonhoven, ratione officii
Eysser in cas crimineel
contra
Jacobus Meer alias Pruyk ge-
boortig van Schoonhoven oud ontrent
12 jaaren 's heeren gevange
alhier.

Alzoo Jacobus Meer alias Pruyk, oud zo hij zegt een jaar elff of twaalf buyten pijn & banden van ijser bekent heeft,

fol. 270v dat hij gevangene op zondag den 2 october 1768 des 's morgens tusschen 6 en 7 uuren met zijn broeder Dirk Meer het raamt of traliewerk van 't keldergat van Rijnier Coenraad Groos binnen deesen stad heeft gestoolen.
Voorts dat hij gevangene met zijn broer Dirk Meer door een heggen inden thuyn van Cornelis Nederberg is gekroopen aldaar eenige thuynvrugten, alsmeede dat hij gevangene met zijn complicie[1] Jan Saton, Jan Lamere, Jan Lapalm, zijn broer gemelde Dirk Meer in de gepasseerde en in deese jaare meest des 's morgens vroeg ende onder kerktijden uyt de bogaarden van Bastiaan de Vos, de erven van van Erkel, van juffrouw Brouwer, van Jan den Bakker van Langerak gestoolen hebben appelen en peeren.
Dat hij gevangene en Jan Lapalm op schildwagt stonden, zijn complice over de slooten gesprongen off door de heggens gecroopen daar alzoo zijn ingekoomen.
Dat hij gevangene met zijn broeder Dik Meer[2] inden jaare 1767 op zaturdag voor Schoonhovense kermis of wel zijn broeder Dirk Meer in de huysinge van de zijlmaker Johannis Oosterhoudt is gesloopen, terwijl hij gevangene op schildwagt stond en aldaar uyt gestoole eenige blaauwe neusdoeken, een lap paars catoen 't welk door hem gevangene en zijn complices in de lommert is doen brengen en daar op eens een gulden en eens een daalder gehaalt, en twee der selver neusdoeken aan Hengelaar zijn verkogt, en welk gelt of wel des selvs portie aan zijn zuster Kee Meer agt stuyvers heeft gegeven.
Voorts dat hij gevangene met zijn broeder Dirk Meer en andere complices op verschijde tijden en wijse heeft gestoolen als van boeren in Lopick en aan De Vlist een partij oud ijser, een bijltje in

[1] Sic. complicie, lees: complicen.
[2] Sic. Dik Meer, lees: Dirk Meer.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Polsbroek, een spil in Bergambacht, twee endvogels van een boer aan De Vlist, een matje vijgen, koek en klompjes bij Reinier Coenraad Groos op een avond uyt het voorhuys van Cornelis Visser dat deur aanstond een mantje waarin zo hij zegt wel 36 eyeren, welke eyere hij gevangene bij Adrianus Nieuport heeft verkogt voor 10 stuyvers een hembt uyt een wastobbe, van pater De Wit
fol. 271 het welke hij gevangene mede heeft verkogt aan Maria Hoek voor 2 stuyvers. in de voorlede winter des avonds in de huysinge van vrouw Hoogwinkel gesloopen en aldaar koek gestoolen als mede koek bij Willem Bel voorts twee lakens uyt de huisingen van den blijker Jan Cort.
Alle het welke klaarlijk doet zien, dat hij gevangene hoe jong van jaaren nogtans seedert een geruym verloop van tijdt is geweest een fameuse dief en daaromme in een land van justitie andere ten exempel ten hoogsten strafbaar.
Zoo concludeert den heer Eysser ratione officii uyt den naam ende van wegens de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Holland en Westvriesland dat hij gevangene bij vonnisse van heeren Scheepenen deeser stad sal werden gecondemneert gebragt te worden ter plaatse alwaar men gewoon is alhier crimineele justitie te doen en aldaar strengelijk ter discretie van heeren Scheepenen met roeden zal worden gegeesselt, en gebrandteekent, en dat hij gevangene wijders zal werden gecondemneert in de costen van zijn gevankenis en
mise van justitie.

(was geteekent) Jan Braet

Scheepenen der stad Schoonhoven gezien ende geëxamineert hebbende den crimineele eysch van den heer Jan Braet, Bailliuw deeser stad en den Lande van Belois, ratione officii op ende jeegens den voorn. Jacobus Meer alias Pruyk gedaan en genoomen en voorts gehoort de vrijwillige confessie van den gevangene doende regt uyt den naam ende van weegens de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Holland & Westvriesland hebben den voorn. gevangene gecondemneert gelijk Haar Edele Achtbare hem condemneeren mits deeze omme gebragt te werden ter plaatse alwaar men gewoon is alhier crimineele justitie te doen ende aldaar met de roede om den hals ten toon van al de weerelt de executie van de overige gevange aan te sien bannen voorts de gevangene voor tien jaaren uyt den landen van Holland en Westvriesland mitsgaders den gestigte van Utrecht sonder inmiddels daar
fol. 271v weeder binnen te mogen koomen op poene van swaarder straffe, condemneeren hem in de kosten en misen van de justitie, aldus gedaan en gearresteert bij de heeren Scheepenen alle op den 1 december 1768 en gepronuncieert op den 4en january 1769.

In kennise van mij
Adrianus Nicolaas van Overveldt

Gevangen den 9e october 1768.
Uytgegaan den 4en january 1769.
Schepenen verklaaren dat den gevangene haares weetens geene goederen is hebbende, als mede dat deselve noodwendig tot dienste van den justitie zoo lange in de gevangenisse heeft moeten blijven.

fol. 271v

De Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braet, als Bailliuw der
stad Schoonhoven, ratione officii Eysser
in cas crimineel
contra
Balthazar Nonder alias
Knikker in de good, 's heeren
gevange alhier.

Alzoo Balthazar Nonder alias Knikker in de good oud zo hij zegt 15 jaaren 's heeren gevangene buyten pijn en banden van ijser bekend heeft.
Dat hij gevangene met Jan Meer de jonge, Dirk en Jacobus Meer, Jan Saton de jonge en andere meest des 's morgens vroeg en sondags onder kerktijd of 's middag tusschen 12 en 1 uuren door heggen gekroopen of over planken geloopen uyt de bogaarden van de erven van van Erkel, van juffrouw Brouwer, uyt de thuyn van de zeylmaker Johannis Oosterhoudt, uyt den boogaard van Jan den Bakker op Willige Langerak heeft gestoolen appelen en peeren.
Dat hij gevangene een naaldekooker bij een boerin te Kleinammers gestoolen heeft.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Dat hij gevangene voor ontrent 3 jaaren bij den oude Waterland en Pieter Ponttoen heeft verkogt twee tinnen trekpotten voor 10½ stuyver welke door Jan Meer de jonge en Dirk Meer bij De Gids gestoolen waaren, waarvoor hij gevangene heeft genoten drie en een halve stuyver.
fol. 272 Dat hij gevangene voor ontrent twee jaar geleede een tinne leepel en een paar tinne gespen welke op het erf en stoep laagen bij een boer in Bergambagt heeft gestoolen als meede ontrent 2½ jaar geleeden een houte snuyfdoosje aan de Nieupoort en hetgeen van de vrouw welcke sat te naayen, haar schort gevallen was, en hij een half uur daarna wederom heeft gegeven.
Dat hij gevangene in de voorleden winter een paar seem gesneede handschoenen bij de snijder George Zeyts binnen deese stad 't welke buyten de huisinge van de voorsz. snijder te droogen hongen gestoolen heeft, die hij aan Jan Meer de jongen en Dirk Meer gegeven en daarvan voor zijn portie seeven oortjes[1] gehad heeft.
Dat hij gevangene in de gepasseerde winter in Langerack over Lecq met Jan Meer de jonge en Dirk Meer heeft gestoolen zes tinnen leepels welke op een stoep laagen, waarvan hij na gedaane verkoop door zijne complices 7 duyten[2] voor zijn portie gehad heeft.
Dat hij gevangene bij van Baaren in Loopick gestoolen heeft een metaale vork als mede met Jan Meer de jonge en Dirk Meer in Langerak een sleutel van een voordeur bij Cornelis [ ] woonende voorbij de schaapherder Witte, om 't hoekje van de voordeur hong, hebbende hij drie duyten daarvan voor zijn portie gehad.
Dat hij gevangene met Jan Meer de jonge, Dirk Meer en Jan Verbaas en verdere complices nu ontrent drie jaar geleeden meede heeft helpen steelen een ongeschaafde balk van buyten de Veerpoort deeser stad, voor welke hulp hij gevangene van Jan Verbaas twee stuyvers gehad heeft.
Dat hij gevangene ruym 2 jaeren geleeden 's avonds quartier over neegen uuren, zullende zijn nu vastenvond drie jaaren met Jan Meer de jonge, Dirk Meer en anderen terwijl hij gevangene op schildwagt stond van de fabriecq van de heer Johannis van Kempen heeft gestoolen eenige bosschen gaaren welke met den anderen soo dit waaren als een ordinaire hennipbos zijnde, zijne complicen met een leer en plank daar op over de Havesloot gekomen en verder belet met 't losbreeken van de hond op gemelde fabricq, en voor welke adsistentie hij gevangene 3 stuyvers heeft genooten omdat hij sulks niet verklappen zouden.
Dat hij gevangene voorleden jaar bij een boer kort bij Tienhoven gestoolen heeft gebreyde broek welke hij gevangene aan zeeker bij hem genoemd persoon
fol. 272v heeft verkogt voor 6 stuyvers & 2 stukken[3].
Dat hij gevangene twee endekuykes van een velt aan de Kerkweg gestoolen heeft en deselve verkogt.

Alle welke voorgaande dieverijen sijn strijdig tegens de placaten deeser landen en welke in een land van justitie niet kunnen of mogen worden gepermiteert maar anderen te exempel op 't rigoreuste behoorde te werden gestraft.
Zoo concludeert den heer Eysser ratione officii uyt den naam ende van weegen haare Edelgrootmogende heeren Staeten van Holland en Westvriesland dat hij gevangene bij vonnisse van heeren Scheepenen deeser stad zal werden gecondemneert gebragt te worden op 't schavot ter plaatze alwaar men gewoon is alhier crimineele justitie te doen en aldaar strengelijk ter discretie van heeren Schepenen met roeden zal worden gegeesselt en gebrandterekent, en dat hij gevangene wijders zal worden gecondemneert in de kosten van zijn gevankenis en misen van justitie.

(was geteekent) Jan Braet

Scheepenen der stad Schoonhoven gezien, ende geëxamineert hebbende den crimineele eysch van den heer Jan Braet, Bailliuw deeser stad, en den Lande van Belois, ratione officii op ende jegens den voorn. gevangene Balthazar Nouder alias Knikker in de goot gedaan en genomen, en voorts gehoort de vrijwillige confessie van den gevangene, doende regt uyt den naam ende van weegens de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Holland en Westvriesland hebben den voorn. gevangene gecondemneert gelijk Haar Edele Achtbare hem condemneeren mits deezen omme gebragt te worden ter plaatse, alwaar en gewoon is alhier crimineele justitie te doen, ende aldaar met de roede om de hals ten toon van al de weerelt de executie van de overige gevangenen aan te sien, Bannen voorts de gevangene voor agt jaaren uyt den landen van Holland en Westvriesland mitsgaders den gestigte van Utrecht, sonder inmiddels
fol. 273 daar weder binnen te moogen koomen op poene van swaarder straffe, en condemneeren hem in de kosten, en misen van de justitie, aldus gedaan en gearresteert bij de heeren Scheepenen alle op den 31e december 1768 en gepronuncieert en geexecuteert op den 4en january 1769.

In kennise van mij

[1] *Van Gelder (1966)* 265. Oord / oordje, koperen munt met de waarde van ¼ stuiver.
[2] *Ibidem*, 259. Duit, munt met de waarde van ⅛ stuiver.
[3] *GTB*. Stucken; onderdeel van een bepaalde munt. Hier stukken van een stuiver. Dit kunnen hier dus twee oortjes, twee duiten of een oortje en een duit zijn.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Adrianus Nicolaas van Overveldt

Gevangen den
3en november 1768,
uytgegaan den 4en january 1769.
Scheepenen verklaaren dat den
gevangene haares weetens geene goederen
is hebbende, als mede dat
deselve noodwendig tot dienste
van de justitie zoo lange in de
gevangenisse heeft moeten blijven.

fol. 273

De Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet,
als Bailliuw der stad Schoonhoven
ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Jan Verbaas geboortig van Nijme-
gen en woonagtig te Schoonhoven
voorzeyt oud circa 31 jaaren 's heeren
gevange alhier:

Alzoo Jan Verbaas gebooren te Nijmegen en woonagtig te Schoonhoven oud so hij zegt circa 31 jaaren 's heeren gevangene buyten pijn en banden van ijser bekent heeft:
Dat hij gevangene bijna drie jaaren geleden tusschen Kersmis en Vastenavond op een sondagavond quartier voor elf uuren van buyten de Veerpoort deeser stad terwijl Judik van Genderen bijgenaamt de Grutpot op de Wal bij de Veerpoort op schildwagt stond met Jan Meer de jonge, Baltus Nonder en andere heeft gestoolen een balk.
Dat hij gevangene een lijn om dien balk gedaan en die daarmede voort gesleept heeft tot aan de steenen beer beoosten deesen stad.
Dat hij gevangene en zijne complice dien balk daar op getrokken hebben.
Dat hij gevangene en Judik van Genderen deselve aldaar met een trekzaag doorgezaagd hebben.
Dat de stukken van dien balk door de meedepligtige doen aan zijn gevangens huys zijn gebragt.
fol. 273v Dat deselve aldaar kleyn gezaagt en gehakt zijn.
Dat er onder dat zagen en hacken gesongen en op de rommelpot gespeelt is door Alegona van den Bucking, vrouw van Johannis Christoffel Meyer alias Bomketel en Judik van Genderen bijgenaamt Grutpot omdat het buyten sijn gevangens wooning niet gehoort zouden worden.
Dat het hout van dien gestoolen balk dien nagt gedeeltelijk verbrand is, en dat het overige bij hem gevange op solder is gebragt.
Dat hij dat houd daags daaraan aan Alegonda Mijer en andere voor seventien stuyvers heeft verkogt en dat hij en zijne complice dat gelt verdeelt hebben.
Verder dat hij gevangene ontrent drie jaaren geleeden met Alegonde den Bucking vrouw van Christoffel Johannis Mijer alias den Bomketen uyt den brouwerij de Drie Entjes heeft gestoolen een zoetemelkse kaas van ontrent drieentwintig pond welke hij gevangene met voorsz. Alegonda den Bucking door de tralien der kelder van voorschreve brouwerij met een stok daar een stopnaalt kromgeboogen zijnde aan vast was heeft doorgehaalt.
Dat die kaas vervolgens door hun bij den op een stoep aan de Haven midden door gesneeden zijnde is verdeelt en dat hij gevangene zijne portie opgegeeten heeft.
Welke dieverijen strijdig zijn tegens de placaeten deeser landen en die in een land van justitie niet kunnen of moogen werden getolereert maar andere ten exempelen op het rigoreusten behoorden te werden gestraft;
Zoo concludeert den heer Eysser ratione officii uyt den naam ende van weegen de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Holland en Westvriesland, dat hij gevangene bij vonnisse van heeren Scheepenen deeser stad zal werden gecondemneert gebragt te worden op 't schavot plaatze alwaar men gewoon is crimineele justitie te doen en aldaar wel strengelijk ter discretie van heeren Scheepenen met roeden sal werden gegeesselt, en met deeser stadsteeken gebrandteekent, en dat hij gevangene wijders zal werden gecondemneert in de kosten van zijn gevankenis en misen van justitie.

(was geteekent) Jan Braet

Scheepenen der stad Schoonhoven gesien,
fol. 274 ende geexamineert hebbende den crimineele eysch van de heer Jan Braet, Bailliuw deeser stad ende den Lande van Belois, ratione officii op ende jegens den voorsz. gevangen Jan Verbaas gedaan en genoomen en voorts gehoort den vrijwillige confessie van den gevangene, doende regt uyt den naam ende van weegens de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Holland en

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Westvriesland bannen den voorsz. gevangene ten eeuwige daagen uyt den landen van Holland en Westvriesland mitsgaders den gestigte van Utrecht, sonder ooyt daer weder binnen te moogen koomen op poene van swaarder straffe en condemneeren hem in de kosten en misen van justitie. Aldus gedaan en gearresteert bij de heeren Scheepenen alle op den 31e december 1768 en gepronuncieert en geexecuteert op den 4en january 1769.

In kennise van mij
Adriaan Nicolaas van Overveldt

Gevangen den 5en december 1768, uytgegaan den 4en january 1769.
Scheepenen verklaaren dat den gevangene haares weetens geene goederen is hebbende.

fol. 274

De Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat als Bailliuw der stad Schoonhoven, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Pieternel de Jong vrouw van Adrianus van den Buckum alias de Zalemaker, oud circa 34 jaaren gebooren en woonagtig te Schoonhoven voorn. 's heeren gevange alhier.

Alzoo Pieternel de Jong vrouw van Adrianus van den Buckinck alias de Zalemaker gebooren en woonagtig te Schoonhoven, oudt zo zij zegt circa 34 jaaren buyten pijn en banden van ijser bekent heeft
Dat zij gevangene in de nazomer van den jaare 1768 met Alegonda van den Buckum alias Bomketel en andere op een acker kort bij de huysinge van Cornelis Faay in Willige Langerak is geweest.
fol. 274v Dat zij gevangene en haare complicen ieder een schort vol boonen van dien acker gestoolen hebben ende dat zij haar portie opgegeeten heeft.
Dat zij gevangene van Jan Verbaas hout van een gestoolen balk heeft gekogt, dat haar is gezegt toen zij het gekogt hadt.
Dat zij gevangene al verder met persoonen door haar genoemdt in de gepasseerde winder heeft gestoolen een bank van de huysinge van Gijs Littel, een bank van het huys dat bewoondt wordt bij Magdalena Lameer en een leuning van de stoep van Jan Kuylenburg en dat zij het hout van die banken en leuning, nadat het klijn was gehakt, onder elkanderen verdeelt hebben.
Welke dieverijen strijdig zijn teggens de placcaten deeser Landen en die in een land van justitie niet kunnen of moogen werden getollereerdt, maar andere ten exempel op het rigoreuste behoorden te werden gestraft.
Zoo concludereert den heer Eysser ratione officii uyt den naan ende van weegen de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Holland en Westvriesland dat zij gevangene bij vonnisse van heeren Scheepenen deeser stad zal werden gecondemneert gebragt te werden op 't schavot plaatse alwaar men gewoon is crimineele justitie te doen, en aldaar wel strengelijk ter discretie van heeren Scheepenen met roeden zal werden gegeesselt en met deeser stadsteeken gebrandteekent, en dat zij gevangene zal werden gecondemneert in de kosten van haar gevanknisse en misen van justitie.

(was geteekent) Jan Braet

Scheepenen der stad Schoonhoven gezien ende geëxamineert hebbende den crimineele eysch van den heer Jan Braet, Bailliuw deeser stad en den Lande van Belois, ratione officii op ende jeegens den voorn. gevangene Pieternel de Jong vrouw van Adrianus van den Buckum alias de Zalemaker gedaan en genomen en voorts gehoort de vrijwillige confessie van de gevangene doende regt uyt den naam ende van weegens de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Holland en Westvriesland bannen den voorn. gevangen voor den tijt van ses jaar uyt den landen van Holland en Westvriesland
fol. 275 mitsgaders den gestigte van Utrecht sonder inmiddels daar weeder binnen te mogen koomen op poene van swaarder straffe en condemneeren haar in de costen en misen van justitie. Aldus gedaan en gearresteert bij de heeren Scheepenen alle op den 31 december 1768 en gepronuncieert en geexecuteert op den 4 january 1769.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

In kennise van mij
Adriaan Nicolaas van Overveldt

Gevangen den 28e december 1768,
uytgegaan den 4en january 1769.
Scheepenen verklaaren dat den
gevangene haares weetens
geene goederen is hebbende.

fol. 275

Vergadering van heeren Scheepenen
den 28en february 1769[1]
praesent d' heeren Schepenen
alle

Heeren Scheepenen gehoort hebbende het mondeling declaratoir bij den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat, Bailliuw deeser stad ratione officii Eysser in cas crimineel contra Pieter Waterland de jonge 's heeren gevangene, houdende dat Zijn Wel Edel Gestrenge zijn gedane examen van de voorn. Pieter Waterland de jonge, was houdende voor voltrokken, en bijgevoegde propositie, dat de voorn. gevange mogte werden ontfangen in een ordinair proces, en hem geadmitteert om bij procureur te occupeeren, en dat hem daar toe zoude worde verleent het nodig acces van practizijns, mits doende zijne defensie ex carcere[2], respectivelijk aan Hun Edele Achtbare gedaan, mitsgaders gesien, ende geexamineert hebbende, de door Zijn Edele gestrenge overgeleeverde informatie met de articulen der respectivelijke verhooren als meede de confrontatien met de responsien daar op gegeven; hebben na rijpe deliberatie en naa alvoorens daar op ingenomen te hebben 't advis van eene neutrale Regtsgeleerde, goedgevonden en geresolveert de voorn. Pieter Waterland de jonge te ontfangen in een ordinair proces, en hem te admitteeren om bij procureur te compareren, en hem daar toe te verleenen het noodig acces van practizijnen, mits doende zijne defensie ex carcare.

In kennisse van mij secretaris
Adrianus Nicolaas van Overveldt

fol. 275v

Vergadering van Schee-
penen den 14e maart 1769[3]
praesent alle, dempto de heer Boon

De Wel Edel Gestrenge
heer Jan Braat, Bailliuw
der stad Schoonhoven, ratione officii
Eysser in cas crimineel ter eenre
contra
Pieter Waterland, de jonge,
burger en koperslager alhier
eerst gedaagde in persoon en nu 's hee-
ren gevangene en verweerder in het
voorsz. cas ter andere zijde

Eysch doen

Leendert Boer junior, als procureur van den heer Eysser ratione officii doet eysch, en concludeert prout in scriptis.

Sebastiaan van Nooten Adriaansz. procureur van den gevange en verweerder exhibeerende procuratie, alvoorens te excipieeren te antwoorden, of eenig ander verzoek te doen, mitsgaders onvermindert en ongeprejudicieert allen exceptien, defensien en alle andere verzoeken, desnoods, in deeze te proponeeren, ofte doen verzoekt:

1e. Copie van den eysch.

[1] Dinsdag 28 februari 1769.
[2] Ex carcere; uit de gevangenis.
[3] Dinsdag 14 maart 1769.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

2e. Van de pretense qualificatie van den heer Eysser ratione officii vermelt bij seekere copie dagvaarding in persoon aan den voorn. Pieter Waterlandt de jonge op den 14e maart 1768 geexploicteert.

3e. Van de respective examina en verhooren van den gevange als gedaagde in persoon, en zulks van alle articulen waar op hij in dat cas is gehoort; van de antwoorden bij hem op dezelven gegeven; van de versoeken door
fol. 276 den heer Eysser ratione officii in dat cas van tijd tot tijd gedaen mitsgaders van de dispositien van heeren Scheepenen op dezelven gevallen, en van alle aantekeningen welke jegens dezelven versoeken of dispositien of wat eenigen vandien, door deze of geene zoude moogen zijn gedaan doen.

4e. Van de pretente qualificatie van den heer Eysser ratione officii omme den gevange en verweerder te apprehendeeren.

5e. Van de respective examina en verhooren van den verweerder als gevangen, ende zulks van de articulen, waarop hij gevangene van tijd tot tijd is gehoort, van de responsiven, bij hem gevange op dezelve gegeven.

6. Van de confrontatien van den gevange tegens de getuygen door den heer Eysser ratione officii beleyd, als mede van alle ’t gunt deswegens aangetekent soude mogen zijn, mitsgaders van alle zodanigen informatien, declaratoiren, attestatien, certificatien, en andere documenten, hoe genaamt, waarmede de heer Eysser ratione officii zig in deezen jegens den gevangen en verweerder zal willen behelpen; ende na dat aan alle de voorsz. verzoeken zal zijn voldaan, dan om voorts te doen zooals de gevange en verweerder te raden worden of oordeelen zal te behooren.

Boer verzoekt copie en dag.

Van Nooten consenteert.

fol. 276

De Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braat, Bailliuw der stad Schoon-
hoven ratione officii Eysser in cas crimineel
ter eenre;
contra
Pieter Waterland de jonge, borger
en koperslager alhier, eerst gedaagde
in persoon en nu ’s heeren gevange
en verweerder in het voorsz. cas, ter an-
dere zijde.

Omme te zien voldoen aan de respective verzoeken.

Boer, ter voldoening van de verzoeken door van Nooten ter rolle gedaan, dient van conclusie van overlevering
fol. 276 en leverd aan van Nooten over de copien daar bij vermeld, en verzoekt daarvan desnoods acte, prout in scriptie.

Van Nooten declareerd de daar bij vermelde copien en overgenomen te hebben, en censenteert in de versogte acte.

fol. 276v

De Wel Edel Gestrenge
heer Jan Braat, Bailliuw
der stad Schoonhoven, ratione officii Eysser
in cas crimineel ter eenre;
contra
Pieter Waterland, de jonge,
borger en koperslager alhier, eerst
gedaagde in persoon, en nu ’s heeren
gevangen en verweerder in het voorsz.
cas ter andere zijde

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Omme te antwoorden

Van Nooten antwoord en concludeert als in geschrifte, hebbende daar van aan den procureur Boer copye overgelevert.

Boer persisteert voor replicq.

Van Nooten voor duplicq.

fol. 276v

De Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braat, Bailliuw der stad
Schoonhoven, ratione officii Eysser in
cas crimineel ter eenre
contra
Pieter Waterland de jonge,
fol. 277 borger en koperslager alhier, eerst
gedaagde in persoon, en nu 's heeren
gevangene, en verweerder in het voorsz.
cas ter andere zijde

Omme te dienen van productie

Boer diend van productie als onder inventaris.

Van Nooten versoekt daarvan copie, indien onverminderd dienende gelijk van productie, als onder inventaris.

Boer consenteert in de versogte copie, en versoekt insgelijks copie.

Van Nooten consenteert.

fol. 277

Vergadering van heeren Scheepe-
nen den 25 april 1769[1] praesent alle, dempto
de heer Boon

De Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat, Bailliuw
der stad Schoonhoven, ratione officii Eysser in cas crimi-
neel ter eenre
contra
Pieter Waterland de jonge, borger en
koperslager alhier, eerst gedaagde in persoon
en nu 's heeren gevangene, en verweerder in 't
voorsz. cas ter andere zijde

Boer als procureur van den heer Eysser ratione officii vertoont in judico zijne getuygen met name Tomas Scherpel en Zijn Edele productie onder de letter D. (sine lege[2]) voorkomende ten eynde deselve bij den gevangene en verweerder kan worden gehoort op zodanige contra interrogaterien, als hij sal komen goed te vinden, nemende voorts aan omme zijne verdere getuygen in gemelde productie voorkomende ten eersten regtdage persistheeren om uiterlijks bij den gevangene en verweerder te kunnen werden gehoort op contra-interrogatorien;

Van Nooten als procureur van den gevangene en verweerder, levert over zijne interrogatorien, omme daar op te hooren Tomas Scherpel, zegt voorts met voorneemens te zijn eenige andere getuygen bij bij den heer Eysser geproduceert, dan alleen gemelde Tomas Scherpel op contra interrogatorien te sullen hooren, en houdt mitsdien de vordere getuygen van den heer Eysser voor in forma probanti[3] belegt.

[1] Dinsdag 25 april 1769.
[2] Sine lege; zonder de wet.
[3] In forma probanti; in de vorm van goedkeuring.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 277v

Vergadering van heeren Scheepenen den 2e mey 1769[1] praesent allen demptis de heeren van Solingen, Boon en dr. Carolus Carnier

De Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat, Bailliuw der stad Schoonhoven, ratione officii Eysser in cas crimineel ter eenre
contra
Pieter Waterland de jonge borger, en koperslager alhier, eerst 's heeren gevangene, en verweerder in 't voorsz. cas ter andere zijde;

Omme te dienen off renuntieeren van verdere productie

Van Nooten als procureur van de gevangene en verweerder, dient van nadere productie als onder ampliatie van inventaris, levert daarvan copie aan de procureur Boer over en insinueert de procureur Boer, dat hij op dingsdag eerstkomende, de getuygen in zijn productie Sub. G. voorkomende sal visiteeren omme gerecolleert en van weegen den heer Eysser des goedvindende op contra interrogatorien te werden gehoort;

Boer als procureur van den heer Eysser declareert de voorsz. copie te hebben overgenomen, en verzoekt van 't verder genotuleerde copie.

fol. 278

Vergadering van heeren Scheepenen den 9 mey 1769[2] praesent allen demptis de heeren van Solingen en dr. Carolus Carnier

De Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat, Bailliuw der stad Schoonhoven, ratione officii Eysser in cas crimineel ter eenre
contra
Pieter Waterland de jonge, borger en koperslager alhier, eerst gedaagde in persoon en nu 's heeren gevangene en verweerder in het voorsz. cas ter andere zijde

Van Nooten als procureur van den gevangene en verweerder, visteert in juditio de getuygen voorkomende in zijn product op desselfs ampliatie inventaris geproduceert Sub Lig. met naame Govert van der Poel en Anna van Waakere egtelieden, ten eynde derselver gegevene verklaaring [werde] beledigt en bij den heer Eysser des goedvindende, te kunnen werden gehoort op contra-interrogatorien.

Boer als procureur van den heer Eysser ratione officii segt met voornemens te zijn de gemelde getuygen op contra vraagen te hooren en houdde selve voor in forma probandi[3] beleyt.

fol. 278[4]

De Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat, Bailliuw der stad Schoonhoven, ratione officii Eysser in cas crimineel ter eenre
contra
Pieter Waterland de jonge borger en koperslager gedaagde in persoon, en nu 's heeren gevangene en verweerder in het voorsz. cas ter andere zijde

[1] Dinsdag 2 mei 1769.
[2] Dinsdag 9 mei 1769.
[3] Forma probandi; vorm van bewijs.
[4] VRAAG: datering 9 mei 1769 OF een datum gelegen tussen 9 mei 1769 en 20 juni 1769?

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Partijen hinc in de renuntieeren van verdere productien, amplicieeren van generale reproches, en salvatien van rechten, concludeeren in rechte, versoeke een precise dag tot de pleydoy, en daarnaa recht.

Heeren Scheepenen ordonneeren den dag van pleydoy op den 20en juny deeses jaars des 's morgens ten negen uuren.

fol. 278v

Vergadering van heeren Scheepenen den 12 zeptember 1769.[1] praesent alle, demptis d' heeren van Solingen, & Cornelis van den Bosch

Pieter Waterland, de jonge,
burger & koperslager alhier
eerst gedaagde in persoon & nu ge-
vangene & verweerder pretense-
lijk cas crimineel ter eenre
contra
De Wel Edele Gestrenge heer Jan
Braet, Bailliuw deser
quacie ratione officii Eysser in 't voorsz.
cas ter andere zijde

Omme te zien dienen van nog nadere productie

Van Nooten als procureur van de gevangene en verweerder dient met consent van den heer Eysser van nadere ampliatie, productie als onder nader ampliatie van inventaris.

Boer als procureur van den heer Eysser ratione officii versoekt daarvan copie.

Van Nooten fiat.

fol. 278v

**Vergadering van heeren Schee-
penen den 19 september 1769**[2] pre-
sent alle demptis de heeren
Johannes van Kempen en dr.
Carolus Carnier

De Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat,
Bailliuw der stad Schoonhoven
ratione officii Eysser in cas crimineel ter
eenre
contra
Pieter Waterland de jonge, bor-
ger en koperslager, eerst gedaagde in
fol. 279 persoon en nu 's heeren gevangene
en verweerder in 't voorsz. cas ter
andere zijde

Omme te dienen off renuncieren van verdere productien

Partijen hinc in de renuntieeren alnog van verderen productien, en houd den heer Eysser het geproduceerde van den gevangene, en verweerder voor in forma probandi beleyt, behoudens desselfs regt van reproche, en versoeken voorts een praecise dag tot pleydoy.

Heeren Scheepenen ordonneeren den dag van den pleydoy den 10en october deeses jaars, 's morgens ten negen uuren.

[1] Dinsdag 12 september 1769.
[2] Dinsdag 19 september 1769.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 279

Vergadering van heeren
Schepenen den 10en october 1769[1]
praesent alle dempto de heer Cornelis van den Bos

De Wel Edele Gestrenge heer Jan
Braet, Bailliuw der stad Schoonho-
ven ratione officii Eysser in cas crimineel ter eenre
contra
Pieter Waterland, de jonge, borger & koperslager, eerst gedaagde
in persoon, & nu 's heeren gevangene
en verweerder in 't voorsz. cas ter an-
dere zijde

Omme te pleyten

Partijen hiermede versoeke naa gedane pleydoy vonnis:

Schepenen houden het geplijdoojeerde in advis:

fol. 279v

Vergadering van heeren
Schepenen den 30en october 1769.[2]
Praesent alle dempto de heer Johan-
nis van Kempen.

Gelesen het advis van den heeren & mrs. J. J. Drijfhout, en M. van Nievelt, als neutrale Regtsgeleerden, zijnde van den volgende inhoud;

Gesien bij den onderschrevene de stukken van den processe voor den edelen agtbaren Geregte der stad Schoonhoven ongedecideert hangende. tusschen den weledelen gestrengen heere Jan Braet, Bailliuw der stad Schoonhoven, ratione officii Eysser in cas crimineel, ter eenre op ende jegens Pieter Waterland de jonge, borger en koperslager te Schoonhoven voorn. eerst gedaagde in persoon, en nu 's heeren gevangen, en verweerder in 't zelve cas, ter andere zijde; ende gevraagt over de judicature der gemelde saken
Dunkt (salve meliori judicio) dat daarinne behoort te werden gevonnist als volgt:

Schepenen der stad Schoonhoven, gehoort de wederzijdsche pleidoyen, als mede gesien en geexamineert hebbende de respective stukken van den processe voor den Gerechte der zelver stad litispendent, tusschen den weledelen gestrengen heere Jan Braat, Bailliuw deser stad ratione officii Eysser in cas crimineel ter eenre, op ende jegens Pieter Waterland de jonge, borger en koperslager alhier, eerst gedaagde in persoon, en nu 's heeren gevangen, en verweerder in 't zelve cas ter andere zijde, bij partijen wederzijds overgelegt, en voorts gelet op al het geene ter zake dienende was, en in desen heeft kunnen moveren (naa ingenomen advis van twee neutrale Regtsgeleerden) regt doende, uyt name en van wegens de hooge overigheid, condemneren den gevangen, en verweerder te werden gebragt ter plaatse, daar men gewoon is alhier crimineele justitie te doen, en aldaar strengelijk met roeden gegeesselt, en een snede in het aangezigt gegeven te worden; bannen den gevangen, en verweerder voorts uyt de stad Schoonhoven, en jurisdictie vandien, sonder ooit weder daar in te mogen komen, op poene van swaarder straffe: Ontzeggen aan den heer Eysser ratione officii zijnen verderen eysch en conclusie op ende jegens den gevangen en verweerder gedaan en genomen, en condemneren den gevangen en verweerder in de kosten en misen van justitie, mitsgaders in de kosten van den processe ter taxatie en moderatie van desen
fol. 280 desen Gerechte.
Aldus gearresteert den 30en october 1769, en gepronuncieert den 2e november 1769.[3]

In kennisse van mij secretaris
Adriaan Nicolaas van Overveldt

Van Nooten met den gevangene en verweerder in juditio present stelt sig van 't voorenstaande vonnis appellant aan den Hove van Holland, protesteerende van attentaten indien in prejuditie van deesen zijne appellatie iets soude mogen werden ondernemen, actum dato ut supra.

[1] Dinsdag 10 oktober 1769.
[2] Maandag 30 oktober 1769.
[3] Donderdag 2 november 1769.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

In kennisse van mij secretaris
Adriaan Nicolaas van Overveldt

fol. 280

Vergadering van Scheepenen den 12e september 1770[1] present heeren Scheepenen alle

De heer Jan Braat, Bailliuw der stad Schoonhoven, ratione officii legt aan Haar Edele Achtbare de heeren Scheepenen der voorn. stad over Zijn Edele bekome informatien ten laste van de heer en mr. Cornelis Parker de jonge, electeur deeser stad, en Aseverus Sjakes, markschipper van hier op Rotterdam, versoekende op de faiten daarinne vervat, teegens deselve heer ende mr. Cornelis Parker de jonge en Aseverus Sjakes, apprehensie corporeel.

Heeren Scheepenen houden het bovenstaande versoek in deliberatie, tot dat alle overgeleverde informatien behoorlijk sullen zijn beeedigt.

fol. 280

Vergadering van Scheepenen den 15 september 1770[2] praesent heeren Scheepenen alle

De heer Jan Braat, Bailliuw der stad Schoonhoven, ratione officii legt nader aan Haar Edele Achtbaren over alle ingewonne informatien ten lasten van de heer en mr. Parker de jonge, electeur deeser stad en Aseverus Sjakes, markschipper van hier op Rotterdam, zoo als deselve voor heeren Scheepenen zijn beedigt en inhereert Zijn Edele versoek op den 12e deeser alhier ter rolle gedaan;

Heeren Scheepenen houden het selven als nog in deliberatie.

fol. 280v

Vergadering van Schepenen den 16en september 1770[3] praesent heeren Scheepenen alle, dempto de heer de Groot

De heer Jan Braat, Bailliuw der stad Schoonhoven communiceert de leeden, dat Zijn Edele in 't seekere onderregt is dat Aseverus Sjakes gisterenavond omtrent half tien in de stad is gekomen, en mogelijk daar nog in is, gevende derhalve in bedenking, off Haar Edele Achtbare terwijl 't versoek door Zijn Edele op den 12e en nader op den 15 deeser ter rolle gedaan, bij Haar Edele Achtbare is gehouden in deliberatie, des niet tegenstaande souden kunnen goed vinden, Zijn Edele te qualificeeren de voorn. Aseverus Sjakes te arresteeren, zoo hij inmiddels te bekomen was en inden Doelen in gijseling te brengen, tot tijt en wijlen bij Haar Edele Achtbare finaal op het gedane versoek zal zijn gedisponeert.
Heeren Scheepenen accordeeren den heer Bailliuw Jan Braat, Zijn Edele versoek van apprehensie op den 12e en nader op den 15en deeser ter rolle gedaan, authoriseeren dienvolgende wel gemelde heer Bailliuw om de voorn. heer en mr. Cornelis Parker de jonge en Aseverus Sjakes te doen apprehendeeren, en in gevankenisse te houden en tegens dezelve respectivelijk na stijle in cas crimineel gebruykelijke te procederen naa behooren.

fol. 280v

Vergadering van Scheepenen den 23e october 1770[4] present alle dempto de heer de Groot

De heer Jan Braat, Bailliuw overleggende 't relaas van Leendert Wendels, gerechtsbode deeser stad met wien geadsisteert, hij uyt kragte van het decreet van apprehensie aan hem bij heeren Scheepenen der selver stad tegens de persoonen van Cornelis Parker de jonge, electeur deeser

[1] Woensdag 12 september 1770.
[2] Zaterdag 15 september 1770.
[3] Zondag 16 september 1770.
[4] Dinsdag 23 oktober 1770.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

stadt en Aseverus Sjakes, marktschipper van hier op Rotterdam op den 16en september 1770; verleend naa beyde deselve behoorlijke zoekinge ten haren huysingen en nog met opsigt
fol. 281 tot deselve Aseverus Sjakes in de schuyt van gemelde Aseverus Sjakes hadde gedaan, dog te vergeefs, gelijk uyt 't selve consteert als bij Bailliuw hem ook niet elders had kunnen aantreffen versoekt mits desen ordonnantie en decreet om deselve Cornelis Parker de jonge Aseverus Sjakes bij openbare edicte te doen dagvaarden en dat het exploit sal werden gedaan 't hunnen laaste woonplaatse omme te kunnen inperteren voor deesen Gerechte op poene van dan te sulken bequame daage als ('t dan) sal werden betekent, omme te aanhoren soodanige eysch en conclusie mitsgaders versoek als hij Eysser tegens haar sal willen doen en neemen, om voorts te procedeeren als nae behooren.

Heeren Scheepenen accordeeren den heer Bailliuw Zijn Edele bovenstaande versoek.

fol. 281

Vergadering van Scheepenen den 16e november 1770[1] present heeren Scheepenen alle dempto de heer de Groot

De Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat, heere van Zevender, en Cabauw als Bailliuw der stede Schoonhoven, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Cornelis Parker de jonge, electeur deeser stad gedaagde in persoon bij edicte

omme eysch off versoek te aanhooren

Den heer Eysser ratione officii versoekt vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon bij edicte, het eerste defaut en voor 't profijt vandien admissie tot het doen van een tweede edictale citatie.

Heeren Scheepenen accordeeren den heer Bailliuw zijnen bovenstaande versoek verleene dienvolgens het eerste defaut en voor profijt vandien admissie tot het doen van een tweede edictale citatie.

fol. 281v

De Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat, heere van Zevender end Cabauw als Bailliuw der stede Schoonhoven, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Aseverus Sjakes, marktschipper van deese stad op Rotterdam gedaagde in persoon bij edicte

omme eysch off versoek te aanhooren

Den heer Eysser ratione officii versoekt vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon bij edicte, het eerste defaut, en voor 't profijt vandien admissie tot het doen van een tweede edictale citatie.

Heeren Scheepenen houden het bovenstaande versoek in state.

fol. 281v

Vergadering van Scheepenen den 12 december 1770[2] praesent alle demptis de heeren de Groot, en Anthony Carnier

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan

[1] Vrijdag 16 november 1770.
[2] Woensdag 12 december 1770.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Braat, heere van Zevender
en Cabauw, als Bailliuw der
stad Schoonhoven, ratione officii Eysser
in cas crimineel
contra
Aseverus Sjakes, marktschipper
van deesen stad op Rotterdam
gedaagde in persoon bij edicte.

Den heer Eysser ratione officii versoekt nadere dispositie op zijn versoek van default op den 16en november laastleden ten lasten van den voorn. Aseverus Sjakes gedaan;

Heeren Scheepenen accordeeren den heer Bailliuw Zijn Edele versoek op den 16en november laastleeden ten lasten van voorn. Aseverus Sjakes gedaan, verleenen dienvolgende het eerste default, en voor het profijt vandien admissie tot het doen van een tweede edictale citatie.

fol. 282

Vergadering van Scheepenen
den 28 december 1770[1] present
allen demptis de heeren de Groot
en Anthony Carnier

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat,
heere van Zevender en Cabauw als
Bailliuw der stad Schoonhoven, ratione officii
Eysser in cas crimineel
contra
Cornelis Parker de jonge, electeur
deeze stad gedaagde in persoon bij
edicte op een tweede edictale
citatie

Den heer Eysser ratione officii versoekt vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon bij edicte het tweede defaut, en voor ’t profijt vandien admissie tot het doen van een derde edictale citatie.

Heeren Scheepenen houden het bovenstaande versoek in state.

fol. 282

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat,
heere van Zevender en Cabauw, als
Bailliuw der stad Schoonhoven, ratione officii
Eysser in cas crimineel
contra
Aseverus Sjakes, marktschipper van
deese stad op Rotterdam, gedaagde in
persoon bij edicte op een tweede edictale
citatie.

Den heer Eysser ratione officii versoekt vermits den non comparitie van den gedaagde in persoon bij edicte, het tweede defaut, en voor ’t profijt vandien admissie tot het doen van een derde edictale citatie.

Heeren Scheepenen houden het bovenstaande versoek in statu.

fol. 282v

Vergaadering van den
heer Bailliuw & Scheepenen present alle
dempto de heer van der
Geer den 16en january 1772[2]

[1] Vrijdag 28 december 1770.
[2] Donderdag 16 januari 1772.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Den Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braet, Bailliuw der
stad Schoonhoven, ratione officii
Eysser in cas crimineel
contra
Joseph Braanis geboo-
ren te Glaste in Engeland,
oud twee & veertig jaa-
ren, tegenwoordig gevangene
op de Vrouwepoort deeser
stadt

Alzoo Joseph Braanis gebooren te Glaste in Engeland[1], oud (soo hij segt) twee en veertig jaaren, 's heeren gevangene, buyten pijn & banden van ijser bekent heeft.
Dat hij vier jaare in deeze provintie is geweest,
Dat hij met eene Griet Bollens, geboore te Delft, 't zedert mey in onegt heeft geleeft als man & vrouw.
Dat die Griet Bollens door hem beswangert is,
Dat hij & zijn bijsit met eene Kaat, wiens van[2] hij zegt niet te weete, overeen is gekomen, om met elkandere te reysen.
Dat zijn bijsit & die Kaat hebbe gebedelt terwijl hij vooruyt ging.
Dat dien ook op verschijde plaatze armmeesteren hebben aangesprooken, en dat hij wanneer [se] deeze stad zijn ingegaan, buyten deselven is gebleeven.
fol. 283 Dat hij gevangene gesond lijfs zijnde, levende gemeensaam met die vrouw sig zelven dan met eeten & drinken meede genoten van het gebedelde heeft gehadt.
Welke gepleegde concubinatie en gecombineerde bedelaryen, direct strijdig met de ordonnantie van politie, & met de placaten deesen landen in een land of stadt alwaar goede justitie vigeert, niet kan nog behoort te werden geleeden, maar anderen ten exempele op het rigoreuste behoort te werden gestraft.
Zoo concludeert den heer Eysser ratione officii uyt den naam, ende van weegen den edele grot mogende de Heeren Staaten van Holland & Westvriesland, dat hij gevangene bij vonnisse van Haar Edele Achtbare de heeren Scheepenen der stad Schoonhoven, zal werden gebannen zijne leeve lang geduurende uyt de provintie van Hollandt, & Westvrieslandt, zonder daar middelerwijl weder in te mogen koomen, op poene van swaarder straffe, en dat hij gevangene zal werden gecondemneert, in de kosten van zijn gevankenis & mise van justitie.

(was geteekent) Jan Braet

Zo is 't dat heeren Scheepenen der stad Schoonhoven, gehoort en gesien hebbende den crimineele eys van den heer Bailliuw ratione officii tegens den gevangene gedaan & genoomen, & doende regt, bannen de gevangene voor den tijd van ses jaar uuyt deese voorn. stadt, & den resorte vandien zonder inmiddels daar weder in te mogen koomen op poene van swaarder straffe, Ontseggen den heer Bailliuw zijne verdere eyss tegen den gevangene gedaan & genomen, & condemneere den gevangene in de kosten & mise van de justitie; Actum bij den heeren Scheepenen alle, dempto de heer ban der Geer op den 16en january 1772 & gepronuncieert ten zelve daage.

In kennisse van mij[3]

gevangen den 10en january
& uytgegaan den 16en 1772.
Scheepenen verklaare dat den
gevangene haarers weetens, geen
goederen is hebbende.

fol. 283v

Den Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braat, Bailliuw der stad
Schoonhoven, ratione officii Eysser in cas
crimineel
contra
Caatje Vemeulen, geboore

[1] Glaste in Engeland; thans: Glaston, graafschap Rutland (East Midlands), Engeland.
[2] Sic. Kaat, wiens van, lees: Kaat, wiens achternaam.
[3] Naam van de secretaris niet vermeld.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

kort bij Cleef, oud vier
& veertig jaaren, tegenwoordig
gevangene onder de raadhuyse
deeser stadt

Alzoo Caatje Vermeulen, geboore kort onder Kleeff[1], oud zo zij zegt ontrent vier & veertig jaaren, 's heeren gevangene buyten pijn & banden van ijzer, bekent heeft.
Dat zij ontrent drie & veertig jaaren geleeden in deese provintie is gekomen.
Dat zij in de Zeeve Provintien & nu zeedert drie jaaren hier onstreeks gesworven heeft,
Dat zij de kost heeft gewonnen met het liedjes zingen, met nieuwe tijdingen & matte te loopen, & met boerenwerk, als zij niet op de kermissen was;
Dat zij vijff jaaren met een Oostindisch vader[2] in onegt heeft geleeft als man & vrouw.
Dat zij gesonds lijff heeft gebedelt;
Dat zij den derden deeser met een manspersoon die alhier te gelijk met haar is geapprehendeert, & met een bijsit van die, overeen is gekomen, om met elkanderen een streekje[3] te maaken;
Dat zij met medegevangene zijn bijzit, die hoog swanger was, heeft gehandelt, terwijl die medegevangene vooruyt ging.
Dat zij met die bijzit op verschijde plaatse armmeesteren heeft aangesprooken; En dat zij in deese stadt van een armmeester had gesegt, dat het vrouwspersoon, dat met haar gevangene hier was gekoomen, een weduwe uyt Den Bos, en in arbijd was, en dat zulks was afgesprooken.
Dat het manspersoon, den medegevangene, buyte deese stad was gebleeve, en dat zij tezame gemeensaam levende met eten & drinken, hij dan ook genot van het gebedelde had gehadt.
Welke gepleegde concubinatie & bedelaryen, soo
fol. 284 alleen, als gecombineert direct strijdig met de ordonnantie van politie & met den placcaten deezen lande, in een land of stad, alwaar goede justitie vigert, niet kan nog behoort te werden geleeden, maar anderen ten exempelen op het rigoreuste behoort te werden gestraft.
Zoo concludeert den heer Eysser ratione officii uyt den naam & van weegen den edelen Groot mogende Heeren Staaten van Hollandt & Westvrieslandt, dat zij gevangene bij vonnisse van Haar Edele Achtbaren de heeren Scheepenen der stadt Schoonhoven zal werden gebannen, haar leeven lang geduurende, uyt de provintie van Hollandt & Westvrieslandt, sonder daar middeler wijlen weeder in te mogen koomen, op poene van swaerder straf, en dat zij gevangene wijders zal werden gecondemneert in de kosten van haar gevankenis & misen van justitie.

(was geteekent) Jan Braet.

Zo is 't dat heeren Scheepenen der stad Schoonhoven, gehoort & gesien hebbende, den crimineele eysch van den heer Balliuw ratione officii tegens de gevangene gedaan, & genome, & doende regt, bannen den gevangene voor den tijt van ses jaar uyt deese voorn. stadt, ende den resorte van dien, sonder inmiddels daar weder in te mogen koomen, op poene van swaarder straffe, Ontseggen den heer Balliuw zijnen verdere eysch tegens de gevangene gedaan & genomen, & condemneeren den gevangene in de costen, & misen van justitie. Actum bij de heeren Scheepenen alle, dempto de heer Jan van der Geer op den 16en january 1772, en gepronuntieert ten selve daage.

In kennisse van mij
[ ]

gevangen den 10en january
uytgegaan den 16en dito 1772.
Scheepenen verklaare dat den
gevangene haarers weetens, geen
goederen is hebbende.

fol. 284v

Vergadering van heeren schepenen den 13en october 1772[4]
praesent heeren Schepenen alle, demptis de heer de Groot, [&] Carnier

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braad
Bailliuw der stad Schoonhoven, ratione officii

[1] Cleef / Kleeff; Kleef, Noordrijn-Westfalen, Duitsland.
[2] Sic. vader, lees: vaarder?
[3] *GTB*. Streek; sluwe, slinkse, slimme of bedriegelijke daad.
[4] Dinsdag 13 oktober 1772.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Eysser
contra
Arnoldus Steekelenburg, minderjarige
jonkman, voor zoveel noode geadsisiteert
met desselvs vader Jacobus Steekelenburg
woonende te Schoonhoven gedaagde

omme eysch te doen

Compareerde voor de Edele Achtbaare heeren Scheepenen der stad Schoonhoven Leendert Boer junior, als procureur van den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet, heer Balliuw der stad Schoonhoven, ratione officii Eysser, ten eenre
contra
Arnoldus Steekelenburg minderjarige jonkman, voor zoveel desnoods geadsisteert met desselves vader Jacobus Steekelenburg woonende te Schoonhoven, voorts gedaagde ter andere zijde
ende deede zeggen,
Dat den gedaagde zig niet heeft ontsien om op woensdag den 9e september 1772, des avonds ontrent halft tien uuren in 't steegje bij Martinus Hombergh binne deeze stadt met de persoon van Leendert Smith, mede alhier woonagtig te vegten, ende pluykharen, tot so lange, dat den gedaagde welke boven op de voorn. Leendert Smith leyde, daarvan afgetrokken is geworden en alsoo sodanige misdaad niet ongecorrigeert kan blijve, maar andere ten voorbeelden behoort te worde gestraft, zoo is den heer Eysser ratione officii genoodsaakt geworden, den gedaagde daarover voor den U Edele Achtbare te dagvaerden.

Mits welke & andere redenen in tijde & wijle is 't nood nader te allegueeren de voorn. procureur inden name als boven eysch doende, Concludeerde dat den gedaagde over en ter saake als vooren bij vonnisse van U Edele Achtbare zodanig zal werden gecorrigeert, ofte in zijne goederen gemulctteert, als de Edele Achtbare heeren Scheepenen, deeser stad, naar exigentie van zaake bevinden & oordeele zullen te behooren, cum expensis, ofte tot anderen etc.

(was geteekent) Leendert Boer junior
1772

fol. 285 Boer als procureur van den heer Eysser ratione officii met deselve in judicio present, versocht vermits Arnoldus Steekelenburg in judicio comparerende sonder geadsisteert te zijn met desselvs vader en hij zoo door zijne minderjarigheid geen persoon is hebbende en geen defentie is doende, het eerste defaut met het profijt als naar regten.

Heeren Scheepenen houden het voorenstaande versoek in statu, tot den volgende regtdag.

fol. 285

Vergadering van heeren Scheepenen
den 22en october 1772[1] praesent de heeren Scheepenen allen

Den Wel Edelen Gestrenge heer Jan Braet,
Balliuw der stad Schoonhoven, ratione officii
Eysser
contra
Arnoldus Steekelenburg, minderjarig
jonkman, voor zooveel des noode ge-
adsisiteert met desselvs vader Jacobus
Steekelenburgh woonende te Schoon-
hoven, gedaagde

Omme dispostitien te hebben op 't verzoek van default, op den laastleeden regtdag alhier ter rolle gedaan

Heeren Scheepenen disponeeren op 't verzoek van defaut laastlede regdag alhier ter rolle gedaan, verleene het eerste defaut met het profijt als naar rechten.

[1] Donderdag 22 oktober 1722.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 285v

Vergadering van heeren
Schepenen den 29 october 1772[1]
praesent allen
dempto de heeren De Groot en Carnier

Den Wel Edelen Gestrenge heer Jan Braet,
Balliuw der stad Schoonhoven
ratione officii Eysser
contra
Arnoldus Steekelenburgh
minderjarig jonkman, voor zoo-
veel des noode geadsisiteert met
desselvs vader Jacobus Steekelen-
burgh woonende te Schoonhoven
gedaagde

Omme het eerste verleende default te purgeren offte wel het tweede default met den edicte vandien te hooren verzoeken.

De gedaagdens in judicio praesent versoeken purgee van het eerste defaut.

Boer als procureur van den heer Eysser ratione officii consenteert in de versogte purge, mits betaalende de kosten op het eerste verleende defaut gevallen.

Den gedaagdens in judicio praesent neemen aan de kosten op het eerste defaut gevallen te sullen voldoen en versoeken voorts behoudens alle exeptien en defensien copie uyt den eysch ende dag.

Boer consenteert in ’t versoek van copie uyt den eysch en levert deselve in judicio over.

De gedaagdens declareren de copie van eysch in judicio te hebben overgenomen.

Schepenen fiat. purge, mits betalende de kosten op ’t eerste defaut gevallen.

fol. 286

Vergadering van heeren
Scheepenen den 3en december 1772[2] praesent
allen

Den Wel Edelen Gestrenge heer
Jan Braet, Bailliuw der stad
Schoonhoven, ratione officii Eysser
contra
Arnoldus Steekelenburgh
minderjarig jonkman, voor zoo-
veele des noode geadsisiteert
met desselvs vader Jacobus
Steekelenburgh, woonende
te Schoonhoven gedaagde

Omme te antwoorden

Boer als procureur van den heer Eysser ratione officii versoekt, vermits de gedaagdens in gebreeke blijve te antwoorde; verstek van antwoord, en voor ’t profijt vandien admissie om te mogen dienen van intendit.

Schepenen fiat.

fol. 286v

Vergadering van Bal-
liuw en Scheepenen den 1e
january 1773[3] praesent allen dempto de heeren

[1] Donderdag 29 oktober 1772.
[2] Donderdag 3 december 1772.
[3] Vrijdag 1 januari 1773.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Jan van der Geer en dr. Carolus Carnier

De heer Balliuw leevert aan heeren Schepenen over de volgende crimineele eysch mitsgaders de vrijwillige confessie van den gevangene ende verzoekt daar op regt.

Crimineele eysch
gedaan maaken, en de Edelagtbare
heeren Scheepenen der stadt
Schoonhoven overgelevert uyt
den naam en van weegens den
Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet,
als Balliuw van deselve stadt
ratione officii Eysser in cas crimineel op
de confessie
op ende jegens
Arie de Vrankrijker 's heeren
gevange

Alzoo Arie de Vrankrijker, oud ruym ses & dertig jaaren, geboortig van Bergambagt, en zeedert twee jaaren dienaar der justitie hier ter steede, tegenswoordig 's heeren gevange, aan de Edele Achtbaare heeren Scheepenen der stad Schoonhoven buyten pijn en banden van ijser bekent heeft.
Dat hij gevange op vrijdag den 6e november 1772 des avonds omtrent ses uuren is gekoomen ter huyse van Waling Gravelaar hospes[1] in het Regthuys van Zevender, alwaar hij gevange onder anderen gevonden heeft Arie Gerritze Straver door de wandeling genaamt Arie den Boschlooper woonende in 't benedeneind van Lopick. Dat hij gevange aldaar een glas bier gecommandeerd hebbende, de voorn.
fol. 287 Walich Gravelaar heeft gesegt laaten wij met ons drien een fles wijn neemen. Dat hij gevange aan gemelde Arie Gerritze Straver een glas wijn heeft gepresenteert &
Dat deselve zeide, met geen diender te willen drinken;
Dat door den gemelde Arie Gerritze Straver, aan den gevange zijnde gepreponeert, om een fles wijn te wedden, wie het meeste geld inden sak had, den gevange het gewonnen heeft, dog Arie Straver de verlooren fles wijn niet heeft willen geeven, onder voorwendsel dat de vrouw van Waalings aan den gevange eenig geld had toegestooken;
Dat gemelde Arie Gerritze Straver hem gescholden heeft, voor een schelm & schurk, zonder dat hij gevange deselve Arie Gerritze Straver gescholden heeft; dat gemelde Arie Gerritze Straver & den gevange met elkander agter het scherm, staande op de vloer van gemelde Waling Gravelaar gesprooken hebbende, Arie Gerritze Straver des avonds ontrent agt uuren uyt de voorsz. huysinge van voorn. Waaling Gravelaar is heenen gegaan;
Dat hij gevange met gemelde Arie Gerritze Straver of kort na hem uyt de voorsz. huysinge van Waling Gravelaar zijnde gegaan, & gemelde Arie Gerritze Straver hem gevange versogt hebbende mede te gaan, hij gevange besijden de schuur van Waling Gravelaar wat is blijven staan, terwijl Arie Gerritze Straver voortging, & dat hij gevange hem toen weder gevolgt is.
Dat hij gevange gemelde Arie Gerritze Straver welke wel wist, dat hij gevange hem uyt het huys van voorn. Waaling Gravelaar volgde, dog niet geweeten heeft dat hij gevange hem vervolgde nadat hij besijden de schuur van Waaling Gravelaar was blijven staan, met gaan ingehaalt heeft op het zandpad onder Willige Langerak, het welk hij gevange toen ter tijd niet beeter heeft geweeten, of het was het zandpad van Zevender, & met zijn houwer, deselve een sak op zijn schoen hebbende, onvoorsiens van agteren inden hals een houw heeft toegebragt, zeggende hij gevange met het geeven van den houw: Hier ben ik.
Dat gemelde Arie Gerritze Straver op het toebrengen, van den eersten houw of slag hem om & naar den gevange toegedraayt heeft, & dat de gevange hem toen terstond de tweede slag in of op het voorhoofd heeft gegeven, zoo hij gevange meende met het plat van den houwer die aan weerskanten scherp is, dog dat het zijn kan,
fol. 287v dat den houwer met het geeven van den slag een wijnig in de hand is gedraayt, & dat het zo kan zijn dat hij gevange den gemelde Arie Gerritze Straver met het scherp geraakt heeft.
Dat gemelde Arie Gerritze Straver daar op is neergevallen en hij gevange welke dagt hem gekwetst te hebben, om het neervallen, & omdat hij meende bloed te hebben gesien, gebleeven is tot dat gemelde Ary Geritze Straver beweeging maakte om op te staan, dog dat hij gevange hem als toen niet op de been gesien heeft.
Hebbende hij gevange alverder geconfesseert drie houwen naar den gemelde Arie Gerritze Straver gedaan te hebben, waarvan onderandere een in een boom is aangekoomen, dog niet te weeten of hij gemelde Arie Gerritze Straver met die houw geraakt heeft, als mede dat hij gevange, als mede

[1] *GTB*. Hospes; Waard in een logement of in een herberg: gasthouder of herbergier.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

dat hij gevange[1] een allesints strafwaardige misdaad heeft gepleegt, & dat hij daarover nog strafwaardiger is, als zijnde geweest dienaar van de justitie.
Terwijl hij gevange tot zijne verschooning op dit alles niet anders heeft weeten in te brengen dan dat hij Ary Gerritze Straver hem gevange verscheide maalen gescholden hadt, dat hij gevange beschonken was, & ook niet geweeten heeft, dat hij gemelde Ary Gerritze Straver zo erg gekwetst hadt.
Alle welke zaken zijn van kwaade en dangereuse gevolgen, welke in een land van justitie niet kunnen worden geleden, maar vooral in een dienaar van justitie anderen ten exempel op het rigoreuste behooren te worden gestraft, weshalven, zo concludeert den heer Eysser ratione officii dat den gevange bij vonnisse van de Edele Achtbaare heeren Scheepenen der stadt Schoonhoven zal worden gecondemneert, gebragt te worden ter plaatze alwaar men gewoon is hier ter steede crimineele justitie te doen & aldaar door de scherpregter openbaarlijk te worden gegeeselt, voor den tijd van ses jaaren geconfineert inden tugthuysen deeser provincie en voorts ten eeuwigen dagen gebannen uyt de landen van Holland, Zeeland & Westvriesland zonder weeder in deselve te moogen koomen op poene van zwaardere straffe .
En eyndelijk dat den gevange zal worden gecondemneert in de kosten zijner gevankenis, & misen van den justitie ofte tot andere etc.

(was geteekent) Jan Braet

Scheepenen houden ’t bovenstaande in statu tot op den 4en deeser.

fol. 288

**Vergadering van Schee-
penen des namiddags den 4en jan
nuary 1773[2]** praesent allen dempto
de heer van der Geer

Gedelibreert hebbende over den crimineele eysch van den heer Balliuw contra Arie de Vrankrijker, is na rijpe delibratie van raade met eenparigheid van alle de present zijnde leeden goedgevonden & verstaan de navolgende sententie te arresteeren.

Sententie van Arie de Vrankrijker

Alzoo Arie de Vrankrijker, oud ruym ses en dertig jaaren, geboortig van Bergambagt, en zeedert twee jaaren dienaar der justitie hier ter steede, tegenswoordig ’s heeren gevange, buyten pijn en banden van ijser bekent heeft;
Dat hij gevange op vrijdag den 6 november 1772, des avonds omtrent ses uuren is gekoomen ter huyze van Waling Gravelaar hospes in het Regthuys van Zevender, alwaar hij gevange onder anderen gevonden heeft, Arie Gerritse Straver, door de wandeling genaamt Arie den Boschlooper, wonende in ’t benedeneind van Lopick.
Dat hij gevange aldaar een glas bier gecommandeert hebbende, de voorn. Walich Gravelaar heeft gesegt; Laaten wij met ons drien een fles wijn neemen.
Dat hij gevange aan gemelde Arie Gerritse Straver een glas wijn heeft gepresenteert, & dat deselve zeide met geen diender te willen drinken.
Dat door den gemelde Arie Gerritse Straver aan den gevange zijnde gepreponeert, om een fles wijn te wedden, wie het meeste geld inden zak had, de gevange het gewonnen heeft, dog Arie Straver de verloore fles wijn niet heeft willen geeven, onder voorwendsel, dat de vrouw van Waling aan den gevange eenig geld had toegestooken.
fol. 288v Dat gemelde Arie Gerritse Straver hem gescholden heeft voor een schelm, en schurk, zonder dat hij gevange deselve Arie Gerritze Straver gescholden heeft;
Dat gemelde Arie Gerritse Straver & den gevange met elkander agter het scherm, staande op de vloer van gemelde Waling Gravelaar gesprooken hebbende, Arie Gerritze Straver des avonds ontrent agt uuren uyt de voorsz. huysinge van voorn. Waling Gravelaar is heenen gegaan.
Dat hij gevange met gemelde Arie Gerritse Straver, of kort na hem uyt de voorsz. huysinge van Waling Gravelaar zijnde gegaan, & gemelde Ary Gerritse Straver hem gevange versogt hebbende mede te gaan, hij gevange besijde de schuur van Waling Gravelaar, wat is blijven staan, terwijl Arie Gerritze Straver voortging, & dat hij gevange hem toen weder gevolgt is.
Dat hij gevange gemelde Ary Gerritse Straver, welke wel wist, dat hij gevange hem uyt het huys van voorn. Waling Gravelaar volgde, dog niet geweeten heeft, dat hij gevange hem vervolgde nadat hij besijden de schuur van Waling Gravelaar was blijven staan, met gaan ingehaalt heeft, op het zandpad onder Willige Langerak, ’t welk hij gevange toen ter tijd niet beeter heeft geweeten, of het was het zandpad van Zevender & met zijn houwer, deselve een sak op zijn schoen hebbende,

[1] Sic. alsmede dat hij gevange, alsmede dat hij gevange, lees: alsmede dat hij gevange.
[2] Maandag 4 januari 1773.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

onvoorsiens van agteren, inden hals een houw heeft toegebragt, zeggende hij gevange met het geeven van den houw: Hier ben ik.
Dat gemelde Ary Gerritse Straver op het toebrengen van den eersten houw of slag hem om en naar den gevange toegedraait heeft, & dat de gevange hem toen terstond de tweede slag in of op het voorhoofd heeft gegeven, zoo hij gevange meende, met het plat van den houwer dien aan weerskanten scherp is, dog dat het zijn kan, dat den houwer met 't geeven van de slag, een wijnig in de hand
fol. 289 is gedraayt, & dat het zo kan zijn, dat hij gevange den gemelde Ary Gerritse Straver met het scherp geraakt heeft.
Dat gemelde Arie Gerritze Straver daar op is neergevallen & hij gevange welke dagt hem gekwest te hebben, om het neervallen, & omdat hij meende bloed te hebben gesien gebleeven is, tot dat gemelde Ary Gerritse Straver beweeging maakte om op te staan, dog dat hij gevange hem als toen niet op de been gesien heeft.
Hebbende hij gevange alverder geconfesseert, drie houwen naar den gemelde Arie Gerritse Straver gedaan te hebben, waarvan onderandere een in een boom is aangekoomen, dog niet te weeten, of hij gemelde Ary Gerritse Straver met die houw geraakt heeft, als mede dat hij gevange een allesints strafwaardige misdaad heeft gepleegt, & dat hij daarover nog strafwaardiger is, als zijnde geweest dienaar van de justitie.
Terwijl hij gevange tot zijne verschooning op dit alles niet anders heeft weeten in te brengen, dan dat hij Ary Gerritse Straver hem gevange verscheide maalen gescholden hadt, dat hij gevange beschonken was, & ook niet geweeten heeft, dat hij gemelde Ary Gerritze Straver zo erg gekwetst hadt;

Alle welke zaken zijn van kwaade & dangereuse gevolgen, welke in een land van justitie niet kunnen worden geleden, maar vooral in een dienaar van de justitie anderen ten exempel op 't rigoreuste behooren te worden gestraft. Zoo is 't dat heeren Scheepenen der stad Schoonhoven gesien hebbende den crimineelen eysch & conclusie van den heer Jan Braadt, Balliuw deeser stad, & den Landen van Belois, ratione officii op ende jegens den voorn. gevange Ary de Vrankrijker gedaan & genoomen, & voorts gehoort de vrijwillige confessie van den gevangene, doende regt uyt den naam & van weegens de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Holland & Westvrieslandt, den voorn. gevangene hebben gecondemneert, gelijk haar Edele Achtbaare deselve condemneren mits deese,
fol. 289v omme gebragt te worden ter plaatze alwaar men alhier gewoon is, crimineele justitie te doen, ende aldaar aan een paal, met deselve houwer, daarmede hij Ary Straver zoo onmenschelijk & onvoorsiens heeft gequest, boven zijn hooft aan die selve paal gebonden, op het strengste te worden gegeeselt, bannen voorts ten eeuwige daagen, uyt de landen van Holland, Zeeland, & Westvrieslandt mitsgaders den gestigte van Utrecht, zonder ooyt daar weder binnen te moogen koomen, op pene van zwaardere straffe, en condemneeren hem in de kosten & misen van justitie, ontseggen wijders den heer Bailliuw zijne verdere eysch & conclusie, ten lasten van den gevangene gedaan & genoomen. Aldus gedaan & gearresteert bij de heeren Scheepenen allen, dempto den heer van der Geer, op den 4en january 1773 en gepronuncieert & geexecuteert[1] op den 10en january 1773.

In kennisse van mij secretaris
[ ]

Gevangen den 8en november 1772
en uytgegaan[2] den 10en january 1733.
Scheepenen verklaare, dat den
gevangene haarers weetens, geen
goederen is hebbende.

fol. 290

Vergadering van Schee-
penen den 12e juny 1773[3] praesent allen
dempto de heer dr. Willem van Lil.

De Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet, Bailliuw deze stadt Schoonhoven, ratione officii legt aan de Edele Achtbare heeren Scheepenen deeser stad over zijne weledelens informatien ten lasten van Cornelis van Maurak burger & inwoonder deeser stad, & versocht op de faiten daarinne vervat, tegens deselve apprehensie corporeel.

[1] Bovenschreven staat: geeschapeert.
[2] Bovenschreven staat: geeschapeert.
[3] Zaterdag 12 juni 1773.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Heeren Scheepenen houden het bovenstaande versoek in deliberatie tot heede over agt daagen.

fol. 290

Vergadering van heeren
Scheepenen den 17en juny 1773[1] praesent
allen dempto de heer dr. Willem van Lil

Heeren Scheepenen bij resumptie gedelibreert hebbende over 't versoek van apprehensie corporeel op Cornelis Maurak door den heer Bailliuw Jan Braet, op den 12e juny 1773 gedaan, houden het voorsz. versoek van apprehensie voor als nog in deliberatie tot aanstaande maandag.

fol. 290

Vergadering van heeren
Scheepenen den 25en juny 1773[2] praesent
allen dempto de heer dr. Carolus Carnier

Heeren Scheepenen, wederom bij resumptie gedelibreert hebbende over 't versoek van apprehensie corporeel op Cornelis Maurak door den heer Bailliuw Jan Braet, op den 12en juny deeses jaars 1773 gedaan, wijsen het selve van de hand, maar permiteeren[3] egter daarentegen den heere heer Bailliuw om bij citatie in persoon te procedeeren.

fol. 290v

Vergadering van Bal-
liuw en Scheepenen den 7en juny
1774.[4] Present heeren Scheepenen al-
len demptis de heer Willem van Solin-
gen, Pieter de Groot & Johannis van der
Cloese Sickinga

Eysch in cas crimineel ge-
daan maaken en aan de Edele Achtbare
heeren Scheepenen der stadt Schoon-
hoven ofgegeven uyt den naam &
van weegen den Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braet, Bailliuw der stede Schoon-
hoven voorn. ratione officii Eysser in cas crimi-
neel op confessie ter eenre
op ende jegens
Anna Elisabeth Lijters 's hee-
ren gevangen alhier ter andere zijde

Alzoo Anna Elisabeth Lijters oud 43 jaaren geboortig buyten den stadt Briele, & tegenwoordig 's heeren gevangen alhier buyten pijn & banden van ijzer aan de edelen achtbaaren heeren Scheepenen deeser stadt Schoonhoven bekent heeft, dat zij gevangen inden voorsz. stadt Briel getrouwt zijnde met eenen Pieter Alleger vandaar is vertrokken naar Hellevoetsluys, en aldaar haaren voorn. man, welken zij segt nog in leeven te zijn, verlaaten zeedert drie jaaren heeft gevagebondeert, en zig geneert met over al te loopen beedelen: Dat zij daar over ook bereids binnen de stadt Brussel in detentie is geweest, en dat zij des niet tegenstaande het voorsz. vagebondeeren, & bedeelende continueerende voorleeden vrijdag den 3en juny 1774 is gekoomen aan een boerenhuys staande aan den dijk even buyten deese stadt, dat zij, schoon aldaar toen niemand thuys was, dan twee kinderen in het voorsz. huys is ingegaan, & het vuur aan den haart met zwavelstokken heeft aan gestooken, onder vermeendzel, & met oogmerk, zo zij zeide, van aldaar coffijwaater te willen kooken. Dat daar op een der voorsz. kinderen beginnende te schreeuwen, anderen menschen
fol. 291 in huys sijn gekoomen, en haar gevangen aldaar gevonden hebben, waarna zij gevangen binnen deese stadt is gekoomen en alhier geapprehendeert geworden.
Dat mitsdien den gevangen niet anders te considereeren dan een vagebondeerende landloopster, Ja selfs stoute bedelaresse, welke van die manier leevende door eene detensie niet heeft kunnen worden afgeschrikt.

1 Donderdag 17 juni 1773.
2 Vrijdag 25 juni 1773.
3 Permiteeren, is verbeterd uit persisteeren.
4 Dinsdag 7 juni 1774.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Al het welke zijnde zaaken van kwade gevolgen, welke in een land van justitie niet kunnen worden geleeden maar anderen ter exampel behooren te worden gestraft.
Zoo concludeert den heer Eysser ratione officii dat den gevangen bij vonnisse van u Achtbare zal worden gecondemneert in de gevankenisse gegeeselt, & voorts gebannen te worden uyt de provincie van Hollandt ten eeuwigen daagen zonder weederom binnen deselve te moogen koomen, op poene van andermaal openbaarlijk gegeeselt, gebrandteekent, & op gelijke poene gebannen te worden, of zoodanig anders zal worden gestraft, als U Edele Achtbare zullen oordeelen te behooren, mitsgaders gecondemneert in de kosten, en misen van justitie, en die van haare gevankenisse.

(was geteekent) Jan Braet

Scheepenen der stadt Schoonhoven gesien ende geexamineert hebbende den criminele eysch, en conclusie van den heer Bailliuw Jan Braet, ratione officii Eysser op ende jeegens Anna Elisabeth Lijters, 's heeren gevange, ende geleth daar op te letten stont, doende regt, condemneeren den gevange omme voor den tijd van vier daagen in besloote hegtenisse geset te worden te water en te, en voorts in de betaaling van de kosten van haare gevangenisse & misen van justitie, als dan ordonneerende, dat deselve de facto door 's heeren dienaar uyt de stadt zal werden geleid, met verbod vandaar nooyt weeder inne te moogen koomen op poene van swaarder straffe, ontseggen wijders den heer Eysser zijnen verdere eysch & conclusie tot lasten van den gevange gedaan en genoomen. Actum bij den heeren Scheepenen Nicolaas de Fremery, Jan van der Geer, Aarnout Roels, Wybrandt Hermanus van der Sluys op den 7en juny 1774.

In kennisse van mij, bij absentie van den secretaris
Gerbrandt van Overveldt

Scheepenen verklaaren dat den gevangene hunnens weetens geen goederen is hebbende.
Gevangen den 3en juny 1774 & uytgegaan den 10en daaraan volgende.

fol. 291v

Vergadering van heer Balliuw en Scheepenen den 27en september 1774.[1] Praesent heeren Scheepenen allen demptis de heeren Pieter de Groot, Jan van der Geer, Johannis van der Cloese Sickinga

Pro Justitia

Eysch

Den Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braet, Bailliuw der stadt
Schoonhoven, ratione officii Eysser in
cas crimineel
contra
Balthus Hoffman geboortig
te Hilkersdorff in Witsberg[2], oud
agt en vijftig jaaren, tegenwoordig gevangene onder den raadhuyze deeser stadt

Alzoo Balthus Hoffman, geboortig te Hilkersdorf in Witsberg, oud (zo hij zegt) agt en vijftig jaaren, 's heeren gevangene bekent heeft:
Dat hij gevangene op woensdag de 21e september deeses jaars 1774, den maandags omtrent half drie uuren met een bos hout is komen gaan, na deeze stadt toe.
Dat hij kort langs den dijk gesprokkelt had.

[1] Dinsdag 27 september 1774.
[2] Witsberg; Witzberg in Zwitserland ?

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Dat onder dat hout hem gevangene voor heeren Scheepenen vertoond, groen hout was & sommige stucken uyt de grienden moesten afgerukt zijn,
Dat hij op die wijze verschijde maalen en dat wel drie jaaren lang, des somers hout gehaalt heeft.
Dat hij gevangene wel met twee bosschen hout op elkander aen & een jak spaanderen daar op in de stadt gekoomen is.
Dat hij de spaanderen had gehaalt uyt een grient die gehakt was.
Dat hij gevangene wel gewaarschout is geworden, op die wijse geen hout te moogen haalen.
En dat hij gevangene geen hout in koop gehad heeft;
Welke misdaaden strijdig zijn teegens de wetten insonderheidt teegens de publicatie van Haar Edele Groot Achtbare de Heeren van de Magistraat deeser stadt, van dato 15en mey 1723
fol. 292 gerenoveert op poene van lijfstraffe den 2en february ende 5e october 1740.

Zoo concludeert den heer Eysser ratione officii dat hij gevangene bij vonnisse van heeren Scheepenen deeser stadt, op en ten zaake voorz. zoodanig arbitrair zal worden gestraft ende gecorrigeert, als haar edel Achtbare na exigentie van zaaken zullen oordeelen te behooren ende dat wijders den gevangene sal worden gecondemneert in de costen ende misen van justitie.

(was geteekent) Jan Braet

Sententie van Balthus Hoffman

Alzoo Balthus Hoffman geboortig te Hilkensdorf in Witsberg, oud (zo hij zegt) 58 jaaren, 's heeren gevangene bekent heeft:
Dat hij gevangene op woensdag de 21e september deeses jaars 1774 den maandags omtrent half drie uuren met een bos hout is komen gaan na deeze stadt toe dat hij kort langs den dijk gesprokkelt had.
Dat onder dat hout hem gevangene voor heeren Scheepenen vertoond, groen hout was ende sommige stucken uyt de grienden moesten afgerukt zijn.
Dat hij op die wijze verscheyde maalen en dat wel drie jaaren lang des somers hout gehaalt heeft.
Dat hij gevangene wel met twee bosschen hout op elkander aen ende een jak spaanderen daar op in de stadt gekoomen is.
Dat hij de spaanderen had gehaalt uyt een grient die gehakt was.
Dat hij gevangene wel gewaarschout is geworden, op die wijse geen hout te moogen haalen.
En dat hij gevangene geen hout in koop gehad heeft.
Welke misdaaden strijdig zijn teegens de wetten insonderheidt teegens de publicatie van Haar Edele Groot Achtbare de Heeren van de Magistraat deeser stadt, van dato 15en mey 1723.
gerenoveert op poene van lijfstraffe den 2en february & 5e october 1740.[1]

Zoo is 't dat heeren Scheepenen der stadt Schoonhoven, gesien en geëxamineert hebbende den eysch van den heer Bailliuw ratione officii teegens de gevangene gedaan, en genomen, & doende regt, condemneeren den gevangene omme voor den tijt van drie maal vier en twintig uuren, in besloote hegtenisse geset te worde, te water en te brood, & voorts in de betaaling van de kosten van zijne gevangenisse & misen van justitie, ter taxatie & moderatie van heeren Scheepenen, actum bij de heeren Scheepenen De Fremery, van Solingen, De Groot en Roels op den 27e september 1774, en gepubliceert ten selve daage.

In kennisse van mij secretaris
[ ]

Gevangen den 23en september 1774, en uytgegaan den 30en daaraanvolgende.
Scheepenen verklaaren, dat den gevangene hunnes weetens geen goederen is hebbende.

fol. 292v

Vergadering van heeren Bailliuw, en Scheepenen den 13en december 1774.[2] Praesent heeren Scheepenen allen dempto de heer Johannis van der Cloese Sickinga

[1] De tekst na Sententie van Balthus Hoffman tot en met & 5e october 1740 in de marge.
[2] Dinsdag 13 december 1774.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Eysch Pro Justitia

Den Wel Edelen Gestrenge
heer Jan Braet, Bailliuw
der stadt Schoonhoven, ratione officii
Eysser in cas crimineel
contra
Adrianus van Gessel,
alias den Bliek, geboortig van
Schoonhoven, oud zo hij zegt te
denken agtien jaaren, dog na
het blijkt van het doopboek drie
en twintig jaaren, tegenwoor-
dig gevange onder den raad-
huyze deeser stadt.

Alzoo Adrianus van Gessel, alias den Blieck geboortig van Schoonhoven, oud zo hij zegt te denken agtien jaaren, dog na blijk van het doopboek drie en twintig jaaren 's heeren gevange, zig niet ontzien heeft, om in de gepasseerde maand november, onder en met een groot complot jongens zeer baldadig langs 's heeren straeten te loopen, & allerhande onge-
fol. 293 regeltheeden uyt te voeren, en wijders van zig heeft kunnen verkrijgen, om bij zeekere Koen van Os, binnen deese stadt, met een swaare steen eenige glaasen in te gooyen, en voorts buyten pijn, en banden van ijser bekent heeft:
Dat hij gevange, zo hij dagte, voor de laatste Schoonhovense kermis door aanzetting van zeeker vrouwspersoon met een ladder, welke hij gevangen uyt zijn ouders huys gedraagen heeft, des nagts om elf uuren is geklommen bij de goot van Guilliam de Klerk binnen deese stadt, terwijl hij gevange een ander vrouwspersoon op den uytkijk had geplaatst, en wijders van die goot, een stuk loot met een mes heeft afgesneeden, en uyt vreese, dat er volk zoude koomen, als thoen daar meede is uytgescheyden, dat hij gevangen vervolgens dat loot heeft gebragt ten huyze van het eerstgemelde vrouwspersoon, en daar na verkogt aan 't huys van Anna la Meer binnen deese stadt voor zeeven stuyvers, en welk zeeven stuyvers onderling door hem gevange & zijne complicen zijn verdeelt geworden.
Dat voorts hij gevange van hout, dat hij gevange moeste brengen, ten huysen van die geenen alwaar hij gevange in dienst was, heeft afgenoomen eenig hout, en gegeeven aan de huysvrouw van Jan Saton de jonge.
Dat hij gevange ontrent zes jaaren geleeden, op aanzetting van de jongens van Jan Meer bij Willem Bel, binnen deeser stadt een koek heeft gestoolen.
Dat hij gevange al verder van een smous, die
fol. 293v met een tafeltje op de markt stond heeft gestoolen een nieuw broodtmes, en op een ander tijd meede van een smous, die op de markt stond, een paar gespjes, en dat hij het mes & gespjes terstond heeft overgegeven, aan zijne complicen die daar teegenswoordig was.
Dat hij gevange wijders gestoolen heeft, een koek van Visser op de laatste Schoonhovense kermis.
Een oude tabaksdoos van een smous op de markt meede op de laatste Schoonhovense kermis.
Een paar looye gespen, op woensdag van de laatste Schoonhovense kermis uyt een kraamtje.
Een mes voor de laatste Schoonhovense kermis uyt een kraamtje.
Een snuyfdoos van papier voor Schoonhovense kermis laastleeden uyt een kraamtje.
Een schaar voor de laatste Schoonhovense kermis meede uyt een kraamtje en
een bolletje broot van de toonbank uyt het huys van Egbert Bel voor de laatste Schoonhovense kermis.
Welke dieverijen als strijdig teegens den placcaten, deeser lande, in een land van justitie niet kunnen of moogen werden getollereert maar andere ten exemple op het rigoreuste behoore te werden gestraft.
Zoo concludeert den heer Eysser ratione officii uyt den naam ende van weegens de Edele Achtbare Heeren Staaten van Holland ende Westvrieslandt, dat hij gevange bij vonnisse van de Edele Achtbare heeren Scheepenen der stadt Schoonhoven voorn. zal werden gecondemneert, gebragt te worden op het schavot, plaatze alwaar men gewoon is, crimineele justitie te doen, en aldaar wel strengelijk ter discretie van heeren Scheepenen met roeden, zal werden gegeesselt, ende met deeser stadtswapen
fol. 294 gebrandmerkt, en voorts gebannen uyt den Lande van van Hollandt, en Westvrieslandt ten eeuwigen daage, zonder ooyt daar weeder binnen te moogen koomen op poene van swaarder aan den lijve te zullen worden gestraft, en dat hij gevangen wijders zal werden gecondemneert in de kosten van zijne gevankenis, & misen van justitie.

(was geteekent) Jan Braet

Vonnis van Adrianus van Gessel alias den Bliek

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Alzoo Adrianus van Gessel, alias den Bliek, geboortig van Schoonhoven, oud zo hij zegt te denken agtien jaaren, dog na blijk van het doopboek drie en twintig jaaren 's heeren gevange, zig niet ontzien heeft, om in de gepasseerde maand november, onder en met een groot complot jongens zeer baldadig langs 's heeren straeten te loopen, ende allerhande ongeregeltheeden uyt te voeren, en wijders van zig heeft kunnen verkrijgen, om bij zeekere Koen van Os, binnen deese stadt, met een swaare steen eenige glaasen in te gooyen, en voorts buyten pijn en banden van ijser bekent heeft:
Dat hij gevange, zoo hij dagte voor de laatste Schoonhoovense kermis, door aanzetting van zeeker vrouwspersoon, met een ladder, welke hij gevangen uyt zijn ouders huys gedraagen heeft, des nagts om elf uuren is geklommen bij de goot van Guilliam de Klercq binnen deese stadt, terwijl hij gevange een ander vrouwspersoon op den uytkijk had geplaast, en wijders van die goot, een stuk loot met een mes heeft afgesneeden, & uyt vreese, dat er volk zoude koomen, als thoen, daarmeede is uytgeschijden;
fol. 294v Dat hij gevangen vervolgens, dat loot heeft gebragt, ten huyze van het eerstgemelde vrouwspersoon, en daarna verkogt, aan 't huys van Anna la Meer binnen deese stadt voor zeeven stuyvers, en welk zeeven stuyvers onderling door hem gevange & zijne complicen zijn verdeelt geworden.
Dat voorts hij gevange van hout, dat hij gevange moeste brengen, ten huyze van die geenen alwaar hij gevange in dienst was, heeft afgenoomen eenig hout en gegeeven aan de huysvrouw van Jan Saton de jonge.
Dat hij gevange ontrent zes jaaren geleeden op aanzetting van de jongens van Jan Meer bij Willem Bel binnen deeser stadt een koek heeft gestoolen;
Dat hij gevange al verder van een smous die met een tafeltje op de markt stond heeft gestoolen een nieuw broodtmes, en op een ander tijd meede van een smous, die op de markt stond, een paar gespjes, en dat hij het mes en de gespjes terstond heeft overgegeven aan zijne complicen die daar teegenswoordig was.
Dat hij gevange wijders gestoolen heeft een koek van Visser op de laatste Schoonhovense kermis.
Een oude tabaksdoos van een smous op de markt, meede op de laatste Schoonhovense kermis.
Een paar looyen gespen, op woendag van de laatste Schoonhovense kermis uyt een kraamtje.
Een mes voor de laatste Schoonhovense kermis uyt een kraampje.
Een snuyfdoos van pampier voor Schoonhovense kermis laastleeden uyt een kraamtje.
Een schaar voor de laatste Schoonhovense kermis meede uyt een kraampje en
Een bolletje broot van den toonbank uyt het huys van Egbert Bel voor de laatste Schoonhovense kermis.
Welke dieverijen als strijdig teegen den placcaten deeser lande, in een land van justitie niet kunnen of moogen werden getollereert maar andere
fol. 295 ten exemple op het rigoreuste behooren te worden gestraft.

Zoo is het, dat heeren Scheepenen gezien en geëxamineert hebbende den crimineele eysch, en conclusie van den heer Jan Braet, Bailliuw deeser stadt, en den Lande van Belois, en na rijpe deliberatie doorgesien en overwoogen hebbende al het gunt ter materie dienende was, en heeft moogen moveeren, doende regt uyt den naam ende van weegens Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staaten van Holland en Westvriesland, bannen den voorn. gevangen, voor den tijdt van vijftien agtereenvolgende jaaren uyt den landen van Hollandt, en Westvriesland, mitsgaders den Gestichte van Utrecht, zonder middelerwijl daar weeder in te mogen koomen, op poene van swaarder straffe, ontseggen den heer Eysser sijne verdere eysch, en conclusie, en condemneeren den gevangene inden kosten en misen van justitie.

Aldus gearresteert & gepronuncieert den 19en december 1774.[1]

In kennisse van mij bij
absentie van den secretaris
Gerbrandt van Overveldt

gevangen den 22en november 1774
& uytgegaan den 19 december daaraanvolgende.
Scheepenen verklaaren dat den gevangene hunnes weetens geen goederen is hebbende, als meede dat deselve zo lange onvermijdelijk ten dienste van de justitie in apphrehensie heeft moeten blijven.

[1] Maandag 19 december 1774.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 295v

Vergadering van heeren Scheepenen den 4en juny 1776[1] demptis de heeren de Groot & van der Sluys

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet, Bailliuw der stadt Schoonhoven, ratione officii legt aan de Edele Achtbare heeren Scheepenen deeser stadt over, Zijn Weledele informatien ten laste van Dirk Broer burger deeser stadt, & versoekt op de faiten darinne vervat, teegens deselve apprehensie corporeel, soo hij te bekomen mogte zijn, & zo hij niet te bekoomen mochte weesen, als dan dagvaardinge in persoon, desnoods bij edicte.

Heeren Scheepenen accordeeren den heer Bailliuw zijne gedaane in [deese] vorenstaande versoek, teegen Dirk Broer.

fol. 295v

Vergadering van heeren Scheepenen den 5en july 1776.[2] Present de heeren Bailliuw, en Scheepenen allen, dempto de heer de Groot

Op de propositie van den heer Bailliuw, is goedgevonden en verstaan, de rijssak, door Jan Hoogwinkel Gerritsz. op den 28en juny deeses jaars, met eenige goederen, uyt de Bank van Leening binnen deese stadt, sedert den 12e mey laastleeden vermist, onder de takkebosschen gevonden, leggende in het huys, laast bewoont zijnde, door Dirk Broer, welke takkenbosschen gemelde Hoogwinkel, van Cornelis Smitman burger & timmermanbaas alhier, hadde gekocht met het stadszeegel te beseegelen, en den heer Bailliuw ter hand te stellen, om van gemelde rijssak zodanig gebruyk te maaken, als Zijn Edele zal oordeelen te behooren.

fol. 296

Regtdag gehouden den 19 july 1776.[3] Praesent den heeren heer Bailliuw en Scheepenen allen, demptis de heeren de Groot, Roels, Parker de jonge, en van Nooten

Den Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braet, vrijheer van Zevender
en Cabauw, als Bailliuw deeser stadt
Schoonhoven, ratione officii Eysser
in cas crimineel
contra
Dirk Broer laast gewoont hebbende
binne deese stadt, dog thans lati-
teerende, gedaagde in persoon bij edicte

Omme versoek of versoeken
mitsgaders eysch te hooren.

Den heer Eysser ratione officii vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon, bij edicte, versocht jeegens deselven het eerste default, en voor ’t profijt vandien, admissie tot het doen van een tweede citatie bij edicte.

Heeren Scheepenen in staate, om de incompleetie van het collegie.

fol. 296

Vergadering van heeren Scheepenen den 20en july 1776.[4] Praesent de heeren heer Bailliuw en Scheepenen Thomas van Kempen, van Oosterhout, Roels

[1] Dinsdag 4 juni 1776.
[2] Vrijdag 5 juli 1776.
[3] Vrijdag 19 juli 1776.
[4] Zaterdag 20 juli 1776.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

& Cornelis van den Bosch

Den Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braet, vrijheer van Zevender, & Cabauw
als Balliuw deeser stadt Schoonhoven ratio-
ne officii Eysser in cas crimineel
contra
Dirk Broer laast gewoont hebbende
binnen deese stadt dog thans latiteeren-
de, gedaagde in persoon bij edicte.

Omme als nog dispositie te hebben op 't versoek van het
fol. 296v eerste default, en voor het profijt vandien, admissie tot het doen van een tweede citatie bij edicte op gisteren, den 19en july alhier ter crimineele rolle gedaan

Den heer Eysser ratione officii versoekt als inden klacht.

Heeren Scheepenen verleenen het eerste defaultm en voor het profijt vandien, admissie tot het doen van een tweede citatie bij edicte.

fol. 296v

Regtdag gehouden
den 6e augustus 1776.[1] Praesent de
heeren heer Bailliuw, en Scheepenen
Thomas van Kempen, van Oosterhout, Roels,
Parker de jonge & Cornelis van den Bosch

Den Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braet, vrijheer van Zeven-
der, en Cabauw als Bailliuw deeser
stadt Schoonhoven, ratione officii Eysser in cas
crimineel
contra
Dirk Broer, laast gewoont hebben-
de binnen deese stadt, dog thans
latiteerende gedaagde in persoon bij edicte

Omme te zien wijsen 't vordere profijt van de verleende defautten

Den heer Eysser ratione officii vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon bij edicte, versoekt jeegens dezelve het tweede default, en voor 't proffijt vandien admissie tot het doen van een derde citatie bij edicte.

Heeren Scheepenen verleenen het tweede default, en voor het profijt vandien, admissie tot het doen van een derde citatie bij edicte.

fol. 297

Regtdag gehouden den
20e augustus 1776.[2] Praesent de
heeren Bailliuw en Scheepenen
Thomas van Kempen, van Oosterhout,
Roels en Parker de jonge

Den Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braet, vrijheer van Zevender,
en Cabauw, als Bailliuw deeser
stadt Schoonhoven, ratione officii Eysser in
cas crimineel
contra
Dirk Broer, laast gewoont
hebbende binnen deese stadt,
dog thans latiteerende gedaagde in per-

[1] Maandag 6 augustus 1776.
[2] Dinsdag 20 augustus 1776.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

soon bij edicte.

Omme te zien wijsen 't verdere profijt van de verleende defaulten

Den heer Eysser ratione officii versoekt vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon bij edicte, het derde default, en admissie ex superabundanti tot het doen van een vierde citatie bij edicte in persoon, vervolgens omme te dienen van intendith met de verificatien daar toe gehoorende.

Heeren Scheepenen verleenen het derde default, en admissie ex superabundanti tot het doen van een vierde citatie bij edicte in persoon, vervolgens omme te dienen van intendith met de verificatien daar toe gehoorende.

fol. 297v

Regtdag gehouden den 3e september 1776.[1] Present de heeren Bailliuw, en Scheepenen Thomas van Kempen, Van Oosterhout, Roels, Parker de jonge, & Cornelis van den Bosch

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet, vrijheer van Zevender en Cabauw, als Bailliuw deeser stadt Schoonhoven, ratione officii Eysser in cas crimineel

contra

Dirk Broer laast gewoont hebbende binnen deese stadt dog thans latiteerende gedaagde in persoon bij edicte

Omme te zien wijsen het verdere profijt van de verleende defaulten vervolgens te zien dienen van intendith
met de verificatien daar toe behoorende en vonnisse te hooren pronuncieeren

Den heer Eysser ratione officii versoekt vermits den gedaagde in persoon bij edicte, al weederom niet is compareerende, het vierde default, & voor 't profijt vandien acte om te voegen bij den intendith.

Scheepenen fiat

Den heer Eysser ratione officii dient van intendith, als onder inventaris versoekende voorts regt, en vonnisse.

Pro Justitia

Intendith gedaan maaken, en aan de edelen achtbaare heeren Scheepenen der stadt Schoonhoven overgegeeven, uyt den naam, en van weegens de weledele gestrenge heer Jan Braet, Bailliuw

fol. 298

deeser stadt ratione officii [.....][2] van decreet van apprehensie corporeel [.....] citatie in persoon bij edicte en Eysser in cas crimineel ter eenre

op ende jeegens

Dirk Broer, burger en laast gewoond hebbende binnen deezen stad gedaagde in persoon in 't voorsz. cas, defailliant en latitant ter andere zijde.

[1] Dinsdag 3 september 1776.
[2] Tekstverlies door vochtschade.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Articul 1. Omme welken intendith te fundeeren, deede de Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii zegggen:
2. Dat op zondag den 12e augustus 1776 des smiddags tusschen twaalf en vier uuren,
3. ten huyze van Cornelis Broer, burger en geoctroyeerde bankhouder alhier,
4. terwijl de gemelde Cornelis Broer met zijn huysgesin nae den Nieuwpoort waeren, en dus niemand van zijn huysgesin in huys was,
5. twee glaasen ruyten uyt het raam in de sogenaamde koekebakkerije bezijden het slot van de deur, over het gangetje agter gemelde huys opengaende, zijn uytgebrooken.
6. alsmeede, dat voor het deurtje van het vertrek al waar de beleende, in de bank gebragte goederen zijn berustende
7. door welk deurtje gemelde Cornelis Broer, deselve goederen gewoon is te ontfangen,
8. een plank met verschijde splinters lag, na oogenschijn uyt het gemelde deurtje met een bijtel, of mes uytgesneeden of gebrooken.
9. Dat langs die weg de deur van de zogenaamde koekebakkerije is opengemaakt,
10. alsmeede de schuyfraamen van het vertrek, alwaar de beleende goederen leggen, zijn opengeschooven
11. ende de deur van de binnenplaats, waar aan het onderste hengsel los was, 't welk te vooren was vast geweest,
12. beneevens de voordeur van gemelde huys welke Cornelis Broer bij zijn vertrek na Nieuwpoort op het nagtsloth had gedaan,
fol. 298v te sijn open gedaan[1]
14. dat vervolgens op dien tijd uyt gem, bank zijn gestoolen, verschijde beleende goederen van goud, zilver en juweelen en eenige contante penningen
15. En dat bij ondersoek op de houtsolder van gemelde huys onder het hout
16. 't Welk eenigsints van zijn plaats was,
17. Zijn gevonden vier zilvere kandelaaren
18. dat drie van de alsoo gestoolen goederen
19. In den nagt tusschen den 13en en 14e mey daaraanvolgende
20. In een zak zijn gegooyt over de muur agter den thuyn van den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii in gemelde thuyn
21. En door gemelde Cornelis Broer, voor van hem beleende goederen zijn bekent
22. Gelijk meede des 's morgens op den 18e mey voorsz. over gemelde muur in gemelde thuyn is gegooyt een zak met geld ter somme van een hondert twee en vijftig gulden agt penningen
23. dat de Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii bij zijn informatien na het genarreerde fait is ontwaar geworden
24. dat de gedaagde in persoon en defaillent
25. (hoe) zeer hij zulks bij zijne verklaaring op den 13en mey voorsz. voor U Edele Achtbare gepasseert, geheel verswijgt
26. aan het meergemelde huys van Cornelis Broer op den meergemelde 12e mey des middags, omtrent half twaalf uuren heeft aangebelt;
27. dat hem gedaagde in persoon en defailliant te dien tijd is aangesegt,
28. dat er niemand thuys was, en dat men geloofde, dat zij na den Nieuwpoort waeren
fol. 299 29. dat den gedaagde in persoon en defailliant op de [.....] van het gemelde huys is afgegaan, door het [.....] bij de bank
30. dat al verder den gedaagde in person en defailliant, niet teegenstaande hem zulks was aangesegt.
31. en hij ondervonden had, dat hem op zijn bellen aan het gemelde huys niet was oopengedaan
32. Ja, niet teegenstaande de gemelde Cornelis Broer hem zelven daags te voren had gesegd
33. misschien den volgende dag, nae de Nieuwpoort te zullen gaan
34. egter deselven 12e mey nog eens 's middags circa drie uuren na het gemelde huys is gegaen, en tweemaal, circa vijf minuten agter den anderen heeft gebelt,
35. dat de gedaagde in persoon en defailliant niet teegenstaande hij den onbeschaamdheid heeft gehad
36. om nog deselve avond van gemelde 13en mey
37. wanneer de braek en het dieftstal waeren ontdekt
38. meede in het gemelde huys na den dief te zoeken, en quasi nog vier zilvere kandelaars op de houtzolder, onder het hout te vinden
39. als meede om op den 13en mey voorsz. een verklaaring voor U Edele Achtbare te passeeren
40. egter seedert gemelde 12e mey is geweest als een gejaagt mensch
41. dat den gedaagde in persoon en defaillant op den gemelde 13en mey daaraanvolgende aan zijn vrouw hebbende gesegt, dat hij nae Rotterdam ging
42. Zijn vrouw in de vaste persuasie zijnde dat haar man de gedaagde in persoon en defaillant na Rotterdam was vertrokken
43. ten zelve daege 's middags om een uur teegen Cornelis Smitman aan haar huys koomende, zeyde

[1] nr. 13. ontbreekt

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

44. mijn man is na Rottterdam
fol. 299v 45. dat gemelde Cornelis Smitman daar op antwoordende, dat haer man den gedaagde in persoon en defaillant niet nae Rotterdam was,
46. vermits hij Cornelis Smitman daar zoo eeven van hem gedaagde in persoon en defaillant was afgegaen,
47. de gemelde vrouw van den gedaagde in persoon en defaillant als toen zijde
48. mijn hart is zoo benauwt alsof het tusschen vier muuren gemesselt is.
49. Versoekende gemelde vrouw en haar moeder teevens aan gemelde Cornelis Smitman om hun te helpen verhuyzen,
50. dat hij gedaagde in persoon en defaillant op den 14e mey 's middags bij gissing omtrent drie uuren
51. met Jan Kuylenbug vleeshouwer alhier beneevens zijn zoon, meede genaamt Jan
52. is geweest in Noord Polsbroek aan het woonhuys van Hendrik de Lange bouwman aldaaar
53. dat Jan Kuylenburg toen teegen den gedaagde in persoon en defaillant
54. Die zig waerschijnlijk weegens zijn beswaarde conservatie ongerust maakende
55. heeft gesegt,
56. Gij hebt domine Barovius[1] wel hooren leeren, dat die geene die vader en moeder vermoord, en daarvan berouw, en leedweesen heeft, vergiffenis kan krijgen.
57. dat de gedaagde in persoon en defaillant daar op antwoorde,
58. Ja, dat heb ik hem wel hooren leeren
59. dat de gedaagde in persoon en defaillant, vervolgens bij gemelde Hendrik de Lange geen rijtuyg kunnende bekoomen,
60. vandaar met gemelde Jan Kuylenburg is gegaan na de herbergh van Gerrit van Zalm, buyten den Benschopper Poort te IJsselstijn.

fol. 300 61. En aldaar met gemelde Jan Kuylenburg van [.....]neveldt, burger, en inwoonder te IJsselstein [.....] een chais,
62. en zig heeft laaten brengen te Utrecht in het veerhuys daar de Amsterdamsche schuyten afvaeren
63. dat hoe zeer de gedaagde in persoon en defaillant tegen Cornelis Smitman had gesegt
64. so wanneer deselve hem gedaagde in persoon en defaillant aanmaande om het geld, dat hij Cornelis Smitman van hem moeste hebben,
65. dat hij gedaagde in persoon en defaillant uyt de stad ging
66. dog dat hij over agt a veertien daegen bij zijn weederkomst hem zou betaelen
67. De gedaagde in persoon en defaillant niettemin, zig seedert den 14e mey deeses jaars, niet alleen geheel geabsenteert zonder weeder te koomen te zijn
68. maar dat zelfs de vrouw van den gedaagde in persoon en defaillant, inden nagt tusschen den 19 en 20 mey daaraanvolgende
69. de meubelen uyt het huys, bewoond door den gedaagde in persoon ende defaillant, hebbende doen laaden inden Amsterdamsche schuyt
70. ten dien ijnde expresselijk afgehuurt
71. als meede den huysheer hebbende betaald,
72. vervolgens ook met er woon uyt deese stad is vertrokken.
73. Dat de Amsterdamsche schipper de gemelde meubelen door zijn broeder Ary Blanken, en knegt, hebbende doen vaaren na Maassluys.
74. Den selven meubelen zijn gelost aan het huys van de vrouws vader van den gedaagde in persoon en defaillant te Maassluys voorn.
75. en dat de gemelde Ary Blanken aldaer ook heeft gesien de gedaagde in persoon en defaillant.
fol. 300v 76. dat de vrouw van den gedaagde in persoon en defaillant, nadat zij eenige daagen metterwoon uyt de stad was vertrokken
77. aan bovengemelde Cornelis Smitman heeft geschreeven een missive
78. beginnende inden [p...ser] hoope van het welzijn etc,
79. om zig te informeeren hoe de zaaken in Schoonhoven al gesteld waaren,
80. dat er wijders nadat de meergemelde vrouw van den gedaagde in persoon metterwoon uyt de stad was vertrokken,
81. de boovengemelde Cornelis Smitman heeft verkocht aan Jan Hoogewinkel, burger en koekebakker alhier
82. omtrent vier vim[2] takken, leggende in het huys laast bewoond zijnde door den gedaagde in persoon en defaillant
83. dat vervolgens door gemelde Jan Hoogewinkel en zijn knegts wanneer zij de gemelde takken uyt het bovengemelde huys hebben gehaald

[1] *http://www.dominees.nl.* Ds. S. Barovius (Samuel) komt op 12-09-1762 vanuit Veenendaal naar Schoonhoven en gaat op 10-11-1771 met emeritaat.

[2] *Verhoef (1983)* 131. Vim, getalsmaat voor hout, riet, koren etc. meest 100 tot 104 bossen of schoven.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

84. Onder de gemelde takken, nadat reeds tweemaal sesentwintig bosschen bevoorens waaren afgehaald
85. is gevonden een rijssak die nat was, en stonk
86. en dat in deselve rijssak zijn gevonden een quantetijt van goederen
87. welke door Cornelis Broer, wanneer deselve aan hem zijn vertoont
88. zijn erkent voor goederen uyt zijne bank van leening gestoolen
89. dat al meede is bevonden dat de rijssak waarin dezelve goederen waaren,
90. was een rijssak toebehoorende aan Leendert Rijerkerk
91. welke den gedaagde in persoon en defaillant van gemelde
fol. 301 Leender Rijerkerk heeft geleent om zijne [.....] te doen
92. bij gelegenheid, dat hij gedaagde in persoon en defaillant na Maassluys toe moeste om te trouwen
93. gelijk dan ook gemelde rijssak door voorn. Leendert Rijerskerk voor de zijne is erkent.
94. Dat de Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii wel aanstonds na het inwinnen van zijne informatie
95. van deese Edelagtbare Geregte op zijne ingewonne informatie heeft versogt, en geobtineert
96. decreet van apprehensie corporeel op den persoon van Dirk Broer, den gedaagde in persoon en defaillant
97. ofte wel indien deselve niet te bekoomen was, admissie om deselve bij openbaare edicte te moogen indaagen
98. dan vermits de gedaagde in persoon en defaillant niet was te bekoomen
99. niet teegenstaande alle aangewende devoirs
100. vervolgens deselven op den vierden july deeses jaars 1776 naar voorgaande klokkegeslag, bij openbaare edicte en affixie heeft doen dagvaerden,
101. Teegens vrijdag den 19en july 1776, des ’s morgens ten elf uuren precies,
102. Voor U Edele achtbaare
103. emme in persoon te compareeren
104. en te aanhooren zoodanig versoek
105. mitsgaders crimineele eysch, & conclusie
106. Als de Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii jeegens hem gedaagde in persoon zoude willen doen & neemen
107. ter zaake voorzeyt
108. daar jeegens te antwoorden en voorts te procedeeren als nae behooren
109. dog dat deselve gedaagde in persoon, en defaillant ten dage dienende niet was gecompareert,
110. mitsdien ten zelve dage bij den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii jeegens hem is versogt, en geobtineert het eerste default,
fol. 301v 111. en voor ’t profijt vandien admissie tot het doen van en tweede citatie in persoon bij edicte,
112. dat vervolgens de gedaagde in persoon en defaillant op den 20en july bij edicte, en affixie als vooren andermaal is gedagvaard in persoon,
113. jeegens dinsdag den 6 augustus 1776 des ’s morgens ten elf uuren precies voor U Edele Achtbare
114. omme in persoon als nog te compareeren ter zaake voorzeyt
115. om aldaar te zien wijzen ’t verdere profijt van de verleende defaulten,
116. en voorts te procedeeren als na rechten,
117. edog dat de gedaagde in persoon en defaillant wederom niet gecompareert zijnde,
118. bij den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii is versocht en geobteneert het tweede default,
119. en voor ’t profijt van dien admissie tot het doen van een derde citatie in persoon bij edicte,
120. dat mitsdien de gedaagde in persoon op den 6e augustus deeses jaars bij edictie en affixie als vooren voor de derde maal,
121. Is gedagvaart in persoon om jeegens dinsdag den 20en augustus 1776 des ’s morgens ten elf uuren voor U Edele Achtbaare ter zaak voorzeyt
122. om aldaar te zien wijze het verdere profijt van de verleende defaulten
123. en voorts te procedeeren als na rechten
124. edog dat de gedaagde in persoon en defaillant al weederom niet gecompareert zijnde,
125. bij den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii is versogt en geobtineert het derde default,
126. En admissie ex superabundanti tot het doen van en vierde citatie bij edicte in persoon vervolgens omme te dienen van intendith met de verificatien daar toe behoorende
fol. 302 127. dat wijders den gedaagde in persoon en defaillant en latitant op [.....] augustus 1776 bij edicte en affixie als vooren ex super anbundanti voor den vierde maal als bevooren is gedagvaart
128. Jeegens dinsdag den 3en september 1776 des voormiddags ten elf uuren precies voor U Edele Achtbaare ter zaake voorn.
129. en om aldaar te zien wijzen het verdere profijt van den verleende defaulten
130. vervolgens te zien dienen van intendith met de verificatien daar toe behoorende, en vonnisse te hooren pronuncieeren

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

131. edog dat de gedaagde in persoon & defaillant ten zelve daage dienende al meede niet is gecompareert
132. en daaromme jeegens deselven versogt en verleent is geworden het vierde default,
133. en voor 't profijt van dien acte om te voegen bij den intendith,
134. Welken volgende zoo dient de Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii van deesen zijnen intendith met de verificatien daar toe dienende als onder inventaris.

Ende concludeert mitsdien de Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii uyt den naam ende van weegens de Edelgrootmogenden heeren, Staaten van Holland, ende Westvriesland, dat de gedaagde in persoon, defaillant, en latitant, uykt kragte en voor het profijt van alle de voorsz. defaulten zal worden versteeken van alle exeptien, declinatoir, dilatoir en peremptoir mitsgaders van alle defensien, en weeren van regten, de welke hij compareende in deesen hadde mogen doen en proponeeren, en vervolgens dat hij gedaagde in persoon en defaillant en latitant zijn leeven lang geduurende zal worden gebannen uyt den landen van Holland ende Westvriesland, zonder ooyt weeder daar in te moogen koomen, op poene, dat hij gedaagde in persoon,
fol. 302v defaillant, en latitant daarin gevonden worden ende zodanig zal worden gestraft als bevonden zal worden te behooren, en voorts gecondemneert in de kosten, en misen van justitie, mitsgaders kosten van den processe, ofte tot andere etc.

(onder stont) imploreerende etc.
(was geteekent) Jan Braet.

fol. 302v **Vergadering van heeren Scheepenen den 16en september 1776.**[1] Present allen dempto de heer van Nooten

Scheepenen der stad Schoonhoven gesien ende geëxamineert hebbende, den intendith van den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet, Bailliuw deser stad Schoonhoven, ratione officii Eysser in cas crimineel, met de verificatien daar toe specteerende, overlegt contra Dirk Broer burger en laast gewoont hebbende binnen dese stad gedaagde in persoon bij edicte in het voorsz. cas, nu defaillant & latitant; Doende recht uyt den naam, en van weegens de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Holland, ende Westvriesland, hebben den gedaagde in persoon en defaillant en latitant versteeken gelijk haar edele achtbaaren
fol. 303 deselve versteeken mits desen, uyt kragte en van wegen van alle verleende defaulten, van alle exeptien declinatoir, dilatoir en peremptoir, mitsgders van alle defensien, en weeren, de welke hij gecompareert zijnde, in deeze hadde moogen doen, en proponeeren; Bannen voorts hem gedaagde in persoon defaillant, en latitant, zijn leeven lang geduurende, uyt den landen van Holland, en Westvriesland, zonder ooyt weeder daar in te moogen koomen, op poene dat hij gedaagde in persoon defaillant, en latitant daarin gevonden wordende, zoodanig zal worden gestraft, als bevonden zal worden te behooren, en condemneeren den gedaagde in persoon defaillant, en latitant in de kosten, en mise van justitie, mitsgaders in de kosten van den processe.

Aldus gearresteert den 16en september 1776. En gepronuncieert van den raadhuyze den 18e september 1776.

In kennisse van mij secretaris
Gerbrandt van Overveldt

fol. 303 **Vergadering van heeren Scheepenen den 3en january 1777**[2] present allen

Den heer Bailliuw versoekt decreet van apprehensie corporeel, op Wilhelmus Frederik Gernard, en Johannis Frederik Swalif.

Waar op gedelibreert zijnde, is goedgevonden, en verstaan, het voorsz. versoek te accordeeren.

[1] Maandag 16 september 1776.
[2] Vrijdag 3 januari 1777.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 303v Vonnis van Wilhelmus Frederik Gernard

Alzo Wilhelmus Frederik Gernard geboren van Frankfort aan den Main, oud (zo hij zegt) twintig jaaren, thans gevangene alhier, buyten pijn en banden van ijzer heeft bekent:
Dat hij met zeekeren Johannis Frederik Swalif meedegevangene alhier, heeft gemaakt kameraadschap, en met deselve gezonds lijfs heeft loopen bedelen, sig uytgeevende (teegen de waarheyd aan) voor broeders en dat zij van de gebedelde penningen in gemeenschap hebben geleeft en geteert,
en hetzelve zijn zaaken direct strijdig teegen 's lands placaten en speciaal tegen de placaten van den 19en maart 1614 (gerenoveert den 17e maart 1630) en van den 12e mey 1649 jeegens bedelaars, vagabonden, en bedelaryen, en dienvolgende in een land ofte stadt alwaar goede justitie plaats heeft, niet kunnen worden geleeden maar andere ten exempel behooren te worden gestraft.
Zoo is 't dat de heeren Scheepenen der stadt Schoonhoven gesien, ende geexamineert hebbende den criminelen eysch en conclusie van den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat, Bailliuw deeser stadt, Haastrecht, en den Lande van Blois ratione officii gehoort de vrijwillige confessie van den gevangen, doende regt uyt den name van wegens Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Holland en Westvriesland, bannen de gevangen uyt de stadt, en jurisdictie van dien voor den tijd van ses jaren zonder middelerwijl daar weder in te moogen komen op poene van swaarder straffe, ontseggen wijders den heer Eysser zijne verdere eysch, en conclusie, op ende jegens den gevangen gedaan en genoomen, en condemneren den gevangen in de kosten van zijne gevangenis en mise van justitie.
Aldus gearresteert ende gepronuncieert op den 11e january 1777.[1]

In kennisse van mij secretaris
Gerbrandt van Overveldt

Gevangen den 3en january 1777
en uytgegaan den 11e daaraanvolgende.
Schepenen verklaaren dat de ge-
vangene haars weetens geen
goederen is hebbende.

fol. 304 Vonnis van Johannes Frederik Swaliff

Alzo Johannes Frederik Swaliff geboren van Rotterdam, oud (zo hij zegt) drie en twintig jaaren, thans gevangen alhier, buyten pijn en banden van ijzer heeft bekent:
Dat hij met zeekeren Wilhelmus Frederik Gernard meedegevange alhier heeft gemaakt kameraadschap, en met deselve gezonds lijfs heeft loopen bedelen, sig uytgeevende (teegen de waarheyd aan) voor broeders en dat zij van de gebedelde penningen in gemeenschap hebben geleeft en geteert,
en het zelve zijn zaaken direct strijdig teegen 's lands placaten en speciaal tegen de placaten van den 19en maart 1614 (gerenoveert den 17e maart 1630) en van den 12e mey 1649 jeegens bedelaars, vagabonden, en bedelaryen; en dienvolgende in een land ofte stadt alwaar goede justitie plaats heeft, niet kunnen worden geleeden, maar andere ten exempel behooren te worden gestraft.
Zoo is 't dat de heeren Scheepenen der stadt Schoonhoven gesien ende geexamineert hebbende den criminelen eysch en conclusie van den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braat, Bailliuw deeser stadt, Haastrecht en den Lande van Blois ratione officii gehoort de vrijwillige confessie van den gevangen, doende regt uyt den name van wegens Haar Edele Groot Mogenden de Heeren Staten van Holland & Westvriesland, bannen de gevangen uyt den stadt en den jurisdictie van dien, voor den tijd van ses jaaren, zonder middelerwijl daar weder in te moogen komen, op poene van swaarder straffe, ontseggen wijders den heer Eysser zijne verdere eysch en conclusie op ende jegens den gevangen gedaan, en genoomen, en condemneren den gevangen in de kosten van zijne gevangenis & mise van justitie.
Aldus gearresteert ende gepronuncieert op den 11e january 1777.

In kennisse van mij secretaris
Gerbrandt van Overveldt

Gevangen den 3en january 1777
en uytgegaan den 11e daaraanvolgende
Schepenen verklaaren dat de gevan-

[1] Zaterdag 11 januari 1777.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

gen haares weetens geen goederen
is hebbende.

fol. 304v

Vergadering van heeren
Scheepenen den 28en mey 1779.[1] Present
allen demptis de heeren Hudig,
Horbag, & Schmidtmann

De heer Jan Braet, Balliuw der stad Schoonhoven, ratione officii legt aan haar Edelagtbare de heeren Scheepenen der selver stad Schoonhoven over zijne informatie ten laste van Anna Rafs dogter van Frans Rafs wonende in desen stad versoekende op den faiten daarinne vervat, tegens deselven Anna Rafs apprehensie corporeel.

Heeren Scheepenen accordeeren het bovenstaande versoek, en verleenen mitsdien decreet van apprehensie corporeel tegens den voorn. Anna Rafs.

fol. 305
Pro Justitia

De Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braet, Balliuw der stad Schoon-
hoven, ratione officii Eysser in cas crimineel
op ende jeegens
Mattheus Hervel gebooren te Luyk
inde parochie St. Nicolaas[2] tegenwoordig
gevangene op de Poorte deeser stadt.

Alsoo Mattheus Hervel gebooren te Luyk in de parochie St. Nicolaas, oud (zoo hij zegt) twee en veertig jaaren, thans gevangene alhier, buyten pijn & banden van ijser heeft bekent, dat hij met zijn vrouw, & vijff kinderen drie a vier maanden hier te lande heeft loopen bedelen, & dat hij & zijn huysgesin van de gebedelde penningen hebben geleeft en geteert, en het selve zijn saaken direct strijdig teegens 's lands placaaten en speciaal tegen den placaaten van den 19en maart 1614 (geamoveert den 4en maart 1630) en van den 12 mey 1649 jegens bedelaars, vagabonden, & bedelaryen, en dienvolgende in een land of stadt alwaar goede justitie plaats heeft niet kunnen worden geleeden maar andere ten exempel behooren te worden gestraft.
Zoo concludeert de heer Eysser ratione officii uyt den naam en van weegens de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Holland, en Westvriesland, dat hij gevangene bij vonnisse van den Edele Achtbare heeren Scheepenen der stad Schoonhoven zal worden gebannen zijn leeven lang geduurende uyt den landen van Holland, & Westvrieslandt zonder door ooyt weder in te mogen komen, op poene van swaarder straffe, & dat hij gevangene wijders zal worden gecondemneert in de kosten van zijn gevangenis & misen van justitie, ofte tot andere.

(was geteekent) Jan Braet

Waar op gedelibreert zijnde, is gearresteert het volgende vonnis.

Scheepenen der stad Schoonhoven, gesien, en geexamineert, de voorenstaande crimineele eysch, en conclusie van den heer Bailliuw Jan Braet, ratione officii Eysser, op ende jeegens Mattheus Hervel, gevangene, ende geleth, daar op te letten stond, doende regt, condemneeren den gevangen, om door de dienaars der justitie uyt de stad te worde gebragt, met interdictie van daar ooyt weder binnen te mogen komen om te bedelen,
fol. 305v ontseggen wijders den heer Eysser zijnen verderen eysch, en conclusie tot lasten van den gevange gedaan en genomen.
Aldus gedaan, en gearresteert bij de heeren Scheepenen allen, dempto de heer Roels, op den 9e september 1780.[3]

In kennisse van mij secretaris
Gerbrandt van Overveldt

Gevangen den 7en september 1780
Uytgegaan den 9en ditto

[1] Vrijdag 28 mei 1777.
[2] Saint-Nicolas, prov. Luik, België.
[3] Zaterdag 9 september 1780.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 306

Vergadering van Scheepenen
den 16en october 1781.[1] Present allen

Den heer Jan Braet, Bailliuw der stadt Schoonhoven, ratione officii legt aan haar edele agtbaeren de heeren Scheepenen der voorschreven stadt over, Zijn Edele bekoome informatien ten lasten van Johanna van Willigen, Arys dogter, laast als dienstmeid gewoond hebbende, ten huyse van den heere oud Burgemeester Jan Groeneveld binnen deeze stadt, verzoekende op de faiten daarinne vervat, apprehensie corporeel, zoo zij te bekoomen mogte zijn, en zoo zij niet te bekoomen mogte zijn, als dan dagvaarding in persoon, desnoods bij edicte.

Schepenen fiat.

fol. 306v

Regtdag gehouden
den 9en november 1781[2] present heren schepenen allen, dempto den heer van Oosterhoudt

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet, vrijheer van Zevender en Cabauw &. als Bailliuw deezer stadt Schoonhoven, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Johanna van Willigen, Arys dogter, laast als dienstmeid gewoont hebbende ten huyse van den heere oud Burgemeester Jan Groeneveld binnen deeze stadt, doch thans latiteerende, gedaagdesse in persoon bij edicte.

Omme verzoek of verzoeken mitdgaders eysch te hooren.

De heer Eysser ratione officii vermits de non comparitie van de gedaagdesse in persoon bij edicte, verzoekt jeegens dezelve het eerste default ten profijte als na regten, en admissie tot het doen van een tweede citatie bij edicte.

Schepenen fiat.

fol. 307

Regtdag gehouden den
23en november 1781[3] present de heeren Schepenen allen, demptis de heeren van Nooten, en Bosvelt

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet, vrijheer van Zevender, en Cabauw & als Bailliuw deezer stadt Schoonhoven, ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Johanna van Willigen, Arys dogter, laast als dienstmeid gewoont hebbende ten huyse van den heere oud Burgemeester Jan Groeneveld binnen deeze stadt, doch thans latiteerende gedaagdesse in persoon bij edicte.

Omme te zien wijsen ’t verdere profijt van de verleende defaulte

[1] Dinsdag 16 oktober 1781.
[2] Vrijdag 9 november 1781.
[3] Vrijdag 23 november 1781.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

De heer Eysser ratione officii vermits de non comparitie van de gedaagdesse in persoon bij edicte, verzoekt jeegens dezelve het tweede default ten profijte als na regten, en admissie tot het doen van een derde citatie bij edicte.

Schepenen fiat.

fol. 307v

Vergadering van heeren schepenen den 1en december 1781[1]
present allen, dempto de heer Bosvelt

Den Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braet, Bailliuw der stadt
Schoonhoven, ratione officii Eysser in cas
crimineel
op ende jeegens
Heyndrikje Hartman gebooren te
Swartsluys[2], tegenwoordig gevangene op de poorte deezer stadt

Alzoo Heyndrikje Hartman gebooren te Swartsluys, oud (zoo zij zegt) zeeven en dertig jaaren, thans gevangene alhier, buyten pijn en banden van ijser heeft bekent, dat zij eenige maanden hier te lande heeft loopen beedelen, en dat zij van de gebeedelde penningen heeft geleeft en geteert, mitsgaders, dat zulks hier te landen verbooden is, geweeten te hebben; en het zelve zijn zaaken direct strijdig teegen 's lands placaaten, en speciaalijke teegens de placaaten van den 19 maart 1614 (gerenoveert den 4 maart 1630) en van den 12 mey 1649, jeegens beedelaers, vagabunden en beedelaryen, en dienvolgende in een land of stadt alwaar goede justitie plaats heeft, niet kunnen werden geleeden, maar anderen ter exempel behooren te werden gestraft. Zoo concludeert den heer Eysser ratione officii uyt den naam ende van weegens de Edelgrootmogenden de Heeren Staten van Holland en
fol. 308 Westvriesland, dat zij gevangene bij vonnisse van de edele agtbaere heeren Scheepenen der stadt Schoonhoven zal worden gebannen, haar leeven lang geduurende uyt de landen van Holland en Westvriesland, zonder daer ooyt weder in te mogen komen, op poene van zwaarders straffe, en dat zij gevangene wijders zal werden gecondemneert in de kosten van haar gevangenis en misen van justitie ofte tot anderen.

(was geteekent) Jan Braet

Alzoo Heyndrikje Hartman, geboren te Zwartsluys, oud (zoo zij zegt) zeevenendertig jaren, thans gevangene alhier, zig niet ontsien heeft, haar eeninge tijdt als landloopster op te houden en gezond lijfs te gaan beedelenen, alles strijdende teegens de placaaten en ordonnantien van haar edele Groot Mogenden, zoo is 't dat heeren Scheepenen der stadt Schoonhoven gezien en geexamineert hebbende, de crimineelen eysch en conclusie van den heere Bailliuw, en na voorgaande examen geen genoegsaeme indicien ten haaren lasten zijn ingekomen, ordonneeren dat dezelve persoon defacto, door 's heeren dienaers uyt de stadt zal werden geleid, met verbod van daar ooyt weeder in te mogen komen op poene van zwaerders straffe. Actum bij den heeren dr. Carolu Carnier, mr. Marcellus Johannes van Horbag, mr. Dirck Hoola van Nooten, mr. Stephanus Jacobus Scheltus, Cornelis Roels Arnoutsz. heere van Waarder & Justus Johannes van Oosterhout Scheepenen der stad Schoonhoven op den 28en december 1781.

In kennisse van mij secretaris
Gerbrandt van Overveldt

Gevangen den 29e november 1781
Uitgegaan den 1e december 1781.

fol. 308v

Regtdag gehouden den 7e december 1781.[3] Praesent de heeren Scheepenen allen, demptis de heeren Hoola

[1] Zaterdag 1 december 1781.
[2] Zwartsluis, gem. Zwartewaterland, prov. Overijssel.
[3] Vrijdag 7 december 1781.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

van Nooten en Bosvelt.

De Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet,
vrijheer van Zevender en Cabauw &. als
Bailliuw deezer stadt Schoonhoven
ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Johanna van Willigen, Arys dogter,
laast als dienstmeid gewoont hebbende
ten huyse van den heere oud burge-
meester Jan Groeneveld binnen deeze
stadt, doch thans latiteerende gedaagdesse
in persoon bij edicte.

Omme te zien wijzen het verdere profijt
van de verleende defaulten.

De heer Eysser ratione officii verzoekt vermits de non comparitie van de gedaagdesse in persoon bij edicte het derde default, en admissie ex super abundanti, tot het doen van een vierde citatie bij edicte in persoon, vervolgens omme te dienen van intendith met de verificatien daar toe behoorende.

Schepenen fiat.

fol. 309

Regtdag gehouden
den 21en december 1781.[1] Praesent allen
demptis de heeren Hoola van Nooten
van Oosterhout, en Bosvelt

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan
Braet, vrijheer van Zevender en Cabauw &.
als Bailliuw der stadt Schoonhoven
ratione officii Eysser in cas crimineel
contra
Johanna van Willigen Arys dogter, laast als
dienstmeid gewoond hebbende ten huyse van
den heere oud Burgemeester Jan Groeneveld bin-
nen deeze stadt, doch thans latiteerende, gedaagdesse
in persoon bij edicte

Omme intendith te zien overleggen met de verificatien daar toe behoorende, en vonnisse te hooren pronuncieeren.

De heer Eysser ratione officii vermits de non comparitie van de gedaagdesse in persoon bij edicte, verzoekt jeegens dezelve het vierde default en voor ’t profijt vandien, acte om te voegen bij den intendith.

Schepenen fiat.

fol. 309

Pro Justitia

Intendith gedaan maken, ende
de Edelen Achtbare heeren Scheepenen der
stad Schoonhoven overgegeven uyt den naam
ende van wegens den Wel Edel Gestrenge
heer Jan Braet, vrijheer van Zeven-
der en Cabauw, &. als Bailliuw dezer
stad, ratione officii Eysser in cas crimi-
neel ter eenre
op ende jegens
Johanna van Willigen Arys dogter, laast
als dienstmeid gewoond hebbende ten

fol. 309v

[1] Vrijdag 21 december 1781.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

huyse van de heere oud Burgemeester Jan
Groeneveld binne deeze stadt, gedaagdesse
in persoon bij edicte in het voorschreven cas
defaillante en latitante ter an-
dere zijde

Art. 1. omme welke intendith te verifieeren deede den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii zeggen
2. Eerstelijk dat de gedaagdesse in persoon van 1e mey tot 26e augustus 1781 en dus geduurende circa vier maanden als dienstmeid bij den heer oud Burgemeester Jan Groeneveld hebbende gewoont
3. de gemelde heer Groeneveld geduurende dien tijd diverse sommen gelds heeft vermist
4. zoo uyt een geslotene bureau, als uyt de zak van den broek, welke op zijn bed lag
5. bedraagende alle den gemelde sommen volgens opgave met den andere een somma van drie hondert zevenennegentig guldens
6. dat het ten uitersten presumatief moet voorkoomen dat de gemelde sommen gelds door de gedaagdesse in persoon zijn gestoolen,
7. om redenen
8. 1e, dat de gemelde heer Groeneveld heeft ontdekt
9. dat de sleutel van de laade van het daagse cabinet
10. welke sleutel de gedaagdesse onder haar had
11. juist paste op de bureau, uyt den welke diverse sommen gelds vermist wierden
12. 2e dat de gemelde heer Groeneveld op den 11e augustus 1781 ontfangen hebbende een somma van vijf en veertig guldens
13. en die somma juist door de gedaagdesse in een zakje zijnde gedaan op zijnen advis
14. en in zeekeren broek leggende op zijn bed gestooken
15. en bij natelling, daar van een somma van veertien gulden, vijftien stuyvers en acht penningen vermissende
16. bij het onderzoek van dat vermiste geld, ook eenige sleutels, welke in gemelde broek hadde gestooken op een andere plaats heeft gevonden

fol. 310 17. en wel voornaamentijk ook in de derde plaats
18. omdat wanneeer Geertruy Hopkens, die meede voor dienstmeid of noodhulp, bij den gemelde heer Groeneveld woonde,
19. en zig (billijk) verwonderde dat zij den gedaagdesse van tijd tot tijd zo veel geldt zag handelen
20. haar gedaagdesse vroeg hoe zij aan zo veel geld kwam
21. dezelve haar op den eenen tijd ten antwoord gaf
22. dat zij het zelve uyt de loterij had getrokken en van Abraham Kijzer ontfangen
23. en weeder op een ander tijd
24. dat zij het zelve van buyten den stad had gekreegen
25. en deede den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii in de tweede plaats zeggen.
26. dat de gedaagdesse in persoon zig niet heeft ontzien
27. om op diverse tijden verscheyde haar toevertrouwde, en onder inventaris ter hand gestelde goederen van den heer Groeneveldt
28. inde Stadtsbank van Leening alhier te verpanden of door behulp van andere te doen verpanden
29. als 1e. twee mans beddejakken voor pinxteren 1781
30. 2e. in de pinxterweek 1781 een manskleed
31. 3e. Even na pinxteren een hemdrok, een camisool, elf lakens en eenig tafelgoed
32. en bovendien, diverse andere goederen
33. als zijnde aan gemelde heer Groeneveld
34. wanneer dezelve wierd gewaarschouwt, dat er goederen van hem in de Stadsbank van Leeninge verpand waren
35. bij onderzoek gebleeken
36. dat het cabinet, waarin het in gebruyk zijnde huyshoudelijke goed, had geleegen bijna leeg was.
37. en van welk cabinet, zo als boven artikel 10 reeds is gepresenteert, de gedaagdesse de sleutel had.
38. en wijders dat uyt een ander cabinet staande op een bovenvoorkamer
39. van welk de heer Groeneveld de sleutel had
40. als mede uyt een beslooten groote kas veele goederen vermist waaren
41. dat het ten volle consteert dat de gemelde goederen, door of op ordre van de gedaagdesse zijn verpand geworden
42. om redenen
43. 1e, dat wanneer de heer Groeneveld op den 26en augusty laastleden

fol. 310v aan den gedaagdesse vroeg waar den vermiste klederen waren
44. den gedaagdesse na eenige dissimulatien
45. ten aanhooren van twee getuigen extra-judicieel heeft geconfesseert
46. dat die goederen in de Bank van Leeningen stonden, waartoe zij gekomen was, omdat zij geld nodig had, en andere redenen meer

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

47. 2e, dat de gedaagdesse op denzelven 26 augustus, tijden wanneer zij op bovengemelde wijze extra-judicieel had geconfesseert, dat die goederen door haar waren verpand
48. nog 's avonds ten 10 uuren bij diegeenen, die eenige van gemelde goederen in de Bank van Leening voor haar had ingebragt, is gekomen
49. om te versoeken, dat zij dezelve voor haar zoude lossen
50. 3e, dat hoe zeer dat verzoek op suspicie dat het gestoolen goederen waaren, op dien tijd aan de gedaagdesse door die persoon wierde geweigert,
51. de gedaagdesse egter op den 27en augustus, en dinsdag na de meergemelde confessie
52. diversen van de gemelde goederen heeft terug gebragt
53. zijnde niet te min aan zekere borstrok
54. aan welken te vooren zilvere knoopen hadden gestaan
55. ter dier tijdt bevonden gemeene tinne knoopjes gezet te wezen
56. en deede de Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii in de derde plaats zeggen
57. dat de gedaagdesse in persoon geduurende den tijd van haren dienst bij gemelde heer Groeneveld
58. van zig heeft kunnen verkrijgen
59. om de naamen, uyt linnen, dat aan haare bewaring was toevertrouwt geweest, te tarnen.
60. en wanneer door haar gemelde cameraat G. Hopkens, na de reden waarom zij de naamen zij naamen uyt dat linnen tarnde wierd gevraagt
61. ten antwoord gaf, dat haar heer meer linnen van die soort hat gekreegen
62. terwijl zulks egter met geen ander oogmerk geschiede
63. dan om dezelve te gerusten inden Bank van Leening te kunnen verpanden

fol. 311

64. ende te vierde plaats deede den Wel Edelen Gestrenge heer Eysser ratione officii zeggen
65. dat de gedaagdesse in persoon al weeder op den gemelde 26e augustus laastleeden
66. aan gemelde heer Groeneveld in presentie van zijnen schoonzoon J. Lethman extra judicieel heeft geconfesseert
67. dat zij uyt zekere porcelijnkas
68. uyt welken porcelijn wierd vermist,
69. de bouwtjes uyt den hanger heeft gedaan
70. en alszo daar ingekomen, en porcelijn daar uytgenomen heeft
71. terwijl de Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii in de vijfde plaats dede zeggen
72. dat de gedaagdesse in persoon van zig heeft kunnen verkrijgen
73. om niet tegenstaande aan haar de bewaaring van het huis en goederen van gemelde heer Groeneveld
74. welke zo als bekend is, zeer oud en zwak is,
75. waren toevertrouwt, zelfs (voor zo verre dezelven goederen zouden hebben koomen worden weggesloten) onder inventaris
76. egter diverse malen bij nagt, en ontijden in het zelven soldaaten als anderzints te admitteeren
77. en met dezelven een geweldig geraas van laggen, zingen etc. te maken
78. zelfs tot ontrusting van den naaste buuren
79. en op zodanige wijzen meer van drie ankers wijn[1] van de heer Groeneveld (welke al mede onder hare bewaring stonden) te consumeeren, en alzo misbruik te maken van het meer dan gemeen vertrouwen, 't welk in haar wierd gestelt,
80. hebbende de gedaagdesse zelven buyten weeten van gemelde heer Groeneveld een anker wijn van den heer G. Lazonder ingelegen
81. dat de Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii
82. allen de boven gespecificeerde delicten vernomen
83. en daarvan de vereischte informatie bekomen hebbende
84. van deze Edelagtbare Geregte heeft verzogt, en geobtineert tegen de gedaagdesse in persoon apprehensie corporeel, zo zij te bekomen mogte zijn
85. en zo niet
86. dagvaarding in persoon desnoods bij edicte
87. dat de heer Eysser ratione officii na gedaane recherche, de gedaagdesse en defaillante niet hebbende kunnen bekomen
88. in gevolge van U Edele Achtbare gemelde dispositie de gedaagdesse in persoon en defaillante van wegens Zijn Wel Edel Gestrenge ratione officii op den 19en october 1781 wel behoorlijk heeft doen dagvaarden
89. omme in persoon te compareeren voor Ued. Achtbaren op den Raadhuize dezer stadt,

fol. 311v

90. jegens vrijdag den 9en november 1781 des voormiddags ten elf uuren precies
91. en aldaar te aanhoren sodanige verzoeken, mitsgaders crimineelen eysch, en conclusie
92. als de Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii jegens haar gedaagdesse in persoon en defaillante als dan zoude willen doen neemen
93. weegens ende ter zaake voorsz.
94. daartegens te antwoorden en voorts te procedeeren als na regten

[1] Ca. 112½ liter.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

95. Edoch dat dezelve gedaagdesse in persoon en defaillante, ten dage dienende niet is gecompareert
96. en mitsdien ten zelve dage bij den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii jegens haar is versogt, & geobteneert het eerste default
97. met zodanig profijt als na regten
98. en admissie tot het doen van een tweede citatie in persoon bij edicte
99. dat vervolgens den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii
100. in gevolge U Edel Agtbare dispositie van den 9en november dezes jaars 1781
101. de gedaagdesse in persoon, ende defaillante wel behoorlijk als vooren vanwegens Zijn Wel Edel Gestrenge ratione officii andermaal heeft laten dagvaarden,
102. jeegens vrijdag den 23en november 1781 des voormiddags ten elf uuren precies op den voorn. Raadhuize
103. en aldaar te zien wijzen het verder profijt van den voorschreven defaulten
104. Edoch dat den gedaagdesse in persoon, en defaillante al weederom niet gecompareert zijnde
105. bij den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii
106. ingevolge U Edelen Achtbare dispositie van den 23en november 1781
107. de gedaagdesse in persoon en defaillante wel behoorlijk als vooren van wegens zijn Wel Edelen Gestrenge ratione officii voor de derde maal heeft laten dagvaarden
108. jegens vrijdag den 7e december dezes jaars 1781 des voormiddags ten elf uuren precies op den voorn. Raadhuize,
109. en aldaar te zien wijzen het verdere profijt van den voorn. defaulten
110. edoch dat den gedaagdesse in persoon, en defaillante al wederom niet gecompareert zijnde
111. bij den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii was versogt en geobtineert het derde default
112. met zodanig profijt als na regten, & admissie, om intendith over te leggen met een vierde citatie in persoon bij edicte ex superabundanti, om het zelve te zien verifieren.

fol. 312

113. dat wijders de gedaagdesse in persoon en defaillante
114. ingevolge U Edele Agtbaren dispositie van den 7 december 1781
115. van wegens den Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii voor den vierden maal ex superabundanti en deze rijs vooral zijnde gedaan dagvaarden
116. jegens vrijdag den 21 december 1781 des voormiddags ten elf uuren precies op den meergemelde Raadhuize
117. en aldaar te zien wijzen het verdere profijt van den voorsz. defaulten
118. vervolgens te zien dienen van opgemelde intendith met de verificatien daar toe behorende en vonnisse te hooren pronuncieeren
119. met inthumatie 't zij zij compareerde of niet, egter bij U Edel Agtbare zoude worden gedisponeert, zo als Haar Edele Achtbare zoude vinden te behooren
120. de gedaagdesse in persoon en defaillante te zelven dage dienende, al mede niet gecompareert was
121. en daarom jegens haar gedaagdesse in persoon en defaillante is versogt en geobtineert geworden het vierde default
122. meede met zodanig profijt als na regte, en acte om te voegen bij den indendith
123. welke volgende zoo dient te Wel Edele Gestrenge heer Eysser ratione officii van dezen zijnen intendith, met de verifiactien daar toe dienende.

ende concludeert mits dien den Wel Edelen Gestrenge heer Eysser ratione officii uyt den naam, ende van wegens de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Holland, en Westvriesland, dat de gedaagdesse in persoon defaillante, & latitante uyt kragte, & voor 't profijt van alle de voorsz. defaulten zal worden versteeken van alle exeptien declinatoir; dilatoir, & peremptoir, mitsgaders van alle defensien, en weeren van regten, de welke zij compareerende in deze hadde mogen doen en proponeeren, & vervolgens dat zij gedaagdesse in persoon, & defaillante bij vonnisse van den Edelagtbare Geregte haar leven lang geduurende zal worden gebannen uyt den Lande van Holland, & Westvriesland, op poene van zwaarder straffe, indien zij gedaagdesse in persoon defaillante en latitante daar inne gevonden mogte worden en voorts gecondemneert in de kosten, & misen van justiutie, ofte tot andere.

imploreerende etc.
(was geteekent) Jan Braet

Heeren Scheepenen houden de voorenstaande intendith van den heer Bailliuw in advis.

fol. 312v

Vergadering van heeren Scheepenen den 29en december 1781.[1] Present den

[1] Zaterdag 29 december 1781.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

heer Carnier, Horbag, Scheltus, en Roels

Bij resumtie gedelibreert zijnde op den intendith van den heer Bailliuw op ende jegens Johanna van Willigen Arys dogter, zo is gearresteert het navolgende vonnis.

Schepenen der stad Schoonhoven, gezien, ende geexamineert hebbende den intendith van den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet, vrijheer van Zevender, en Cabauw, etc. als heer Bailliuw dezer stad ratione officii Eysser in cas crimineel, met de verificatien daar toe specteerende, overgelegt, op ende jegens Johanna van Willigen Arys dogter, laast als dienstmeid gewoond hebbende binnen dezen stad, gedaagdesse in persoon bij edicte in het voorz. cas, nu defaillante, en latitante. Doende recht, uyt de naam, ende van wegens den edelen groot mogende Heeren Staaten van Holland, en Westvriesland, hebben de gedaagdesse in persoon, defaillante, en latitante versteeken, gelijk Hun Edele Achtbare dezelve versteeken mits dezen uyt kragte, en voor het profijt van alle de verleende defaulten, van alle exceptien declinatoiur, dilatoir, en peremptoir, mitsgaders van alle defensien en weeren van regten, dewelken zij gecompareert zijnde, in dezen hadde mogen doen, en proponeeren. Bannen voorts haar gedaagdesse in persoon, defaillante, en latitante haar leven lang geduurende uyt den landen van Holland, en Westvriesland zonder ooit weder daar in te moogen komen, op poene van swaarder straffe indien zij gedaagdesse in persoon, defaillante, en latitante daar inne gevonden mogte worden; en condemneeren haar gedaagdesse in persoon defaillante, en latitante in de kosten, en misen van justitie.
Aldus gearresteert, en gepronuncieert op den 29en december 1781.

In kennisse van mij secretaris
Gerbrandt van Overveldt

fol. 313

Vergadering van heeren
Scheepenen den 1e november 1782[1] present
allen demtis den heeren Scheltus, en
van Oosterhout.

Gelezen een missive van Burgemeesteren, en Die van den Gerechte der stad Dordrecht, geschreven den 29e october 1782, daarbij versoekende om Matthijs de Vrij, in gemelde missive breder beschreven wegens een door hem, op den 27 van gemelde maand, waarschijnelijk gepleegde moord, en andere reden, zo veel mogelijk op te doen speuren, en hem bekomende dan te houden, en daarvan kennis te geven, ten einde tegens gewoone en behoorlijke acte van non-prejuditie over te nemen.
Waar op gedelibreert zijnde, is goed gevonden, en verstaan, den heer Bailliuw te qualificeeren gelijk dezelven gequalificeert word bij dezen, om de gemelde Matthijs den Vrij zich binnen dezen stad, of jurisdictie van dien, kunnende bekomen, aan te houden, ten einde tegens den gemelde acte van non-prejuditie over te geven.

fol. 313

Vergadering van heeren
Scheepenen den 7en february 1784[2]
present allen, demtis[3] den heer
Hudig

De heer Bailliuw heeft gecommuniceert, dat hij op den 22en juny 1768 op zijne provisioneele informatie ten laste van Harmen Verhoek, apprehensie corporeel tegen dezelve heeft gevraagt, en dat heeren Scheepenen die versogte apprehensie hadden geaccordeert. Dat, hij heer Bailliuw vrugteloos een exploict op den gemelde Harmen Verhoek gedaan hebbende, denzelve hem veele jaaren buyten de stad hadde gehouden; dat hij Bailliuw was geinformeert, dat die zelve Harmen Verhoek nu in deze stad zoude zijn; weshalve hij heer Bailliuw ten laste van dezelve heeft overgelegt attestatie ingewonnen den 20en augustus 1768, en versogt het voorsz. verleende decreet van apprehensie corporeel ten laste van dezelve Harmen Verhoek te werk te mogen leggen.
Waar op gedelibreert zijnde, is goedgevonden, en verstaan het verzoek van den heer Bailliuw te accordeeren en hem mits dien te qualificeeren gelijk hij gequalificeert word bij deze, het voorsz. verleende decreet van apprehensie corporeel ten laste van de voorn. Harmen Verhoek te werkt te leggen.

[1] Vrijdag november 1782.
[2] Zaterdag 7 februari 1784.
[3] Sic. demtis, lees: dempto.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 313v

Vergadering van heeren
Scheepenen den 9e january 1786[1]
present allen, demto den heer
de Weille

De heer Jan Braet, Bailliuw der stad Schoonhoven, ratione officii, legt aan Haar Edele Achtbare den heeren Scheepenen der zelver stad Schoonhoven over, Zijn Edele informatien ten laste van Willem Everhart, woonende alhier, en verzoekt op den faiten daarinne vervat, tegens dezelve Willem Everhart apprehensie corporeel.

Heeren Scheepenen houden het bovenstaande verzoek van den heer Bailliuw, tegen Willem Everhart, in deliberatie, omme, alvoorens daar op te disponeeren, de overgelegde informatien na behoore te examineeren.

fol. 313v

Vergadering van heeren
Scheepenen den 17e january 1786[2]
praesent allen, demto den heer
van Zelder

Bij resumtie gedelibreert zijnde op het verzoek van apprehensie corporeel door den heer Bailliuw den 9e dezer maand gedaan tegen Willem Everhart, is goedgevonden en verstaan, personeel des goedvindende omtrent het voorstaande verzoek advis van een neutraal rechtsgeleerde in te nemen.

fol. 314

Vergadering van heeren
Scheepenen den 17e january 1786
praesent allen demto den heer de
Weille

De heer President schepen heeft aan Haar Edele Achtbare voorgedragen, dat hij den informatien door den heer Balliuw overgelevert ten laste van Willen Everhart, mitsgaders het verzoek van apprehensie corporeel op den faiten in gemelde informatien vervat tegen dezelve Willem Everhart, hadde verzonden aan een kundig, en bekwaam advocaat, buyten deze stad woonende, met verzoek om des wegens deszelvs consideratien, en advis te [l.ijspediteeren[3]].

Dat de gemelde advocaat van advis was geweest, dat het voorstaande verzoek van apprehensie corporeel behoorde te worde geweezen van de hand, en dat daarentegen decreet van dagvaarding in persoon behoorde te worden verleent.

Waar op gedelibreert zijnde, is goedgevonden, en verstaan, in de plaats van apprehensie corporeel, tegens Willem Everhart te verleenen dagvaarding in persoon, gelijk zulks verleent word bij deze.

fol. 314v

Rechtdag gehouden
den 16en february 1786[4] praesent
allen

Den weledelen gestrengen heere Jan
Braet, als Bailliuw deezer stad Schoonhoven
ratione officii Eisscher in cas crimineel
contra
Willem Everhart, woonende binnen
deeze stad, gedaagde in persoon

[1] Maandag 9 januari 1786.
[2] Dinsdag 17 januari 1786.
[3] Sic. l.ijspediteeren; van Litispendentie?
[4] Donderdag 16 februari 1786.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Omme verzoek of verzoeken mitsgaders
eisch te hooren

De heer Eisscher ratione officii alvoorens eisch te doen verzoekt dat de gedaagde in persoon zal worden gehoort op articulen.

De gedaagde in persoon in juditio praesent neemt aan op de aan hem voor te stellen articulen te antwoorden.

De heer Eisscher ratione officii accepteert de bereidwilligheid van den gedaagde in persoon en verzoekt daar op condemnatie.

De gedaagde in persoon consenteert en verzoekt insgelijks condemnatie.

Heeren Scheepenen acoordeeren het gedaane verzoek.

De heer Eisscher ratione officii also de gedaagde in persoon heeft goedgevonden op den meeste articulen van wegens den heer Eisscher ratione officii hem voorgehouden niet na behoren te antwoorden, verzoekt dat de gedaagde in persoon als nog zal worden geordonneert cathegorisch bij ordine ende sim-
fol. 315 pelijk met Ja, of Neen flikx te antwoorden op zodanige articulen als hem van wegens den heer Eisscher ratione officii op hem zijn voorgehouden ten zaake bij de citatie in persoon vermelt, daar bij voegende de defensien, en ontlastingen die hij gedaagde in persoon zal willen proponeeren, en dat bij verdere wijgering, of dilay den gedaagde in persoon zal worden gelijt in gevankenisse ter tijt en wijlen toe hij gedaagde in persoon cathegorisch bij ordine ende duidelijk met Ja, of Neen zal hebben geantwoordt op de voorstaande articulen.

Schepenen accordeeren het versoek van den heer Balliuw en ordonneeren den gedaagde in persoon cathagoris en bij ordine te antwoorden, op zodanige articulen, als hem van wegen den heer Eisscher zullen worden voorgehouden ter zaake bij de citatie in persoon vermelt, daarbij voegende alle defensien en ontlastingen die hij gedaagde in persoon zal willen proponeeren, en dat bij verdere wijgering, of dilay den gedaagde in persoon zal worden gelijt in gevankenisse ter tijt en wijlen toe, hij gedaagde in persoon cathegorisch bij oridine ende simpelijk met Ja of Neen zal hebben geantwoordt op den voorstaande articulen.

De heer Schepen de Weille heeft gerequireert alhier te noteren dat hij swaarigheit heeft gemaakt het verzoek van den heer Balliuw tegen Willen Everhart om denzelve bij wijgering ten cathagorisch antwoord in gevankenisse te leyden, te accordeeren, maar daar tegens geweest is.

De heer President-scheepen en alle den overigen heeren Scheepenen hebben gerequireert alhier te annoteeren, dat zij de heer Schepen de Weille hebben verzocht om elucidatie[1], dewijl hij van gedagte met hun verschilde.
dog dat de heer de Weille hadde verklaart, die niet te geven, maar dat hij schepen de Weille wel had gehoort, dat
de gedaagde in persoon niet voldoende hadde geantwoordt.

fol. 315v

Vergadering van heeren
Scheepenen den 9 september 1786[2]
demptis de heeren Bosvelt, Roels,
en Vergeer

Den Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braet, Balliuw der stad
Schoonhoven, ratione officii requirant,

Den heer requirant overleverende de informatien ingewonnen ten laste van Andries Visscher soldaat onder het regiment van den generaal majoor Stuart, en waartoe hij zig is refereerende, verzoekt U Edel Agtbare authorisatie, omme de voorn. Andries Visscher te mogen apprehendeeren, en bij aldien dezelve niet te bekoomen mogte zijn, authorisatie, omme de voorn. Andries Visscher voor U Edel Agtbare te dagvaarden in persoon, voor zoo veel desnoods bij

[1] *GTB*. Elucidatie; Nadere uitleg, verklaring, verheldering, toelichting.

[2] Zaterdag 9 september 1786.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

openbaare edicte, omme te aanhoren zoodaanig verzoek of verzoeken, mitsgaders zodaanige crimineele eisch en conclusie, als den requirant ter zaake in de voorschreven informatien vervat, jeegens hem zal willen doen en neemen, en voorts te procedeeren als naar regten.

Heeren Scheepenen accorderen den heer Balliuw Zijn Edele gedaan verzoek tegen Andries Visscher voorn.

fol. 316

Vergadering van heeren
Scheepenen den 20 october 1786[1]
present allen dempto de heer
Roels

Den Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braet, baelliuw der stadt
Schoonhoven, ratione officii Eysser in
cas crimineel
contra
Andries Visscher soldaat onder
het regiment van de generaal majoor
Stuart, binnen deeze stadt in guarnisoen
geweest zijnde, gedaagde in persoon bij
edicte

Omme eysch of verzoek te aanhooren

Den heer Eysser ratione officii verzoekt, vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon bij edicte, het eerste default, en voor ’t profijt vandien admissie tot het doen van eene tweede edictaale citatie.

Schepenen der stad Schoonhoven verleenen vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon bij edicte, het eerste default, en voor ’t profijt van dien admissie tot het doen van eene tweede edictale citatie.

fol. 316v

Vergadering van heeren
Scheepenen den 10en november 1786[2]
present allen, demptis den
heeren Roels, en Slingeland

Den Wel Edele Gestrenge heer
Jan Braet, Bailliuw der stad
Schoonhoven, ratione officii Eysser in
cas crimineel
contra
Andries Visscher soldaat in-
der het regiment van den
generaal majoor Stuart, bin-
nen deze stadt in guarnisoen
geweest zijnde, gedaagde in per-
zoon bij edicte

Omme te zien wijzen ’t verdere profijt van de verleende defaulten

Den heer Eysser ratione officii vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon bij edicte, verzoekt jegens denzelve het tweede default, en voor ’t profijt van dien admissie tot het doen van een derde edictale citatie.

Schepenen der stad Schoonhoven verleenen vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon bij edicte het tweede default, en voor ’t profijt van dien admissie tot het doen van een derde edictale citatie.

[1] Vrijdag 20 oktober 1786.
[2] Vrijdag 10 november 1786.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 317

Vergadering van heeren
Scheepenen den 1e december 1786[1]
praesent allen, dempto de heeren
de Groot, en Diprijx

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet,
Balliuw der stad Schoonhoven, ratione officii Eisscher
in cas crimineel
contra
Andries Visscher, soldaat onder het
regiment van de generaal majoor
Stuart, binnen deze stad in guarni-
soen geweest zijnde, gedaagde in
persoon bij edicte.

Omme te zien wijzen ’t verdere profijt van de verleende defaulten.

Den heer Eisscher ratione officii verzoekt vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon bij edicte, het derde default, en voor ’t profijt van dien admissie tot het doen van een vierde citatie in persoon bij edicte ex superabundanti, vervolgens omme te dienen van intendith, met de verificatien daar toe behoorende.

Schepenen der stad Schoonhoven verleenen vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon bij edicte, het derde default en voor ’t profijt van dien admissie tot het doen van een vierde citatie in persoon bij edicte ex superabundanti en voorts omme te dienen van intendith met de verificatien daar toe behoorende.

fol. 317v

Vergadering van heeren
Schepenen den 22en december 1786[2]
praesent allen dempto de heer de
Groot

Den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet,
balliu der stad Schoonhoven, ratione officii Eisscher
in cas crimineel
contra
Andries Visscher, soldaat onder ’t re-
gement van den generaal major
Stuart binnen deeze stadt in guarnisoen
geweest zijnde, gedaagde in persoon
bij edicte

Omme intendith te zien overleggen met de verificatien daar toe behoorende en vonnisse te hooren pronuntieeren.

Den heer Eisscher ratione officii verzoekt vermits de non comparitie van den gedaagde in persoon bij edicte, verzoekt jegens denzelve het vierde default en voor ’t profijt van dien acte om te voegen bij den intendith.

Schepenen fiat.

De heer Eisscher ratione officii dient vervolgens van intendith met de verificatien daar toe behoorende.

Intendith gedaen maaken ende
de edelen agtbaare heeren Schepenen
der stad Schoonhoven overgegeven
uyt den naam ende van wegens
den Wel Edele Gestrenge heer Jan
Braet, Balliu der stad Schoonhoven

[1] Vrijdag 1 december 1786.
[2] Vrijdag 22 december 1786.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

fol. 318

voorn. ratione officii Eisscher in cas crimineel ten eenre
op ende jegens
Andries Visscher, soudaat onder
het regiment van den generaal
majoor Stuart binnen deze stad in
guarnizoen geweest zijnde gedaagde
in persoon bij edicte in 't voorsz. cas
en defaillant ter andere zijde

Articul 1. omme welken intendith te funderen deede de Wel Edele Gestrenge heer Eisscher ratione officii zeggen
2. dat de gedaagde in persoon van zig heeft kunnen verkrijgen omme
3. op zondag den 23 july laastleden met geweer en wapenen van den afgetrokken wacht, komende op 's heeren straaten verregaande brutaliteiten te plegen
4. bestaande onder anderen in 't goeds moed slaan met zijn snaphaan[1] die hij omdraayde, van de persoon van Jacobus Huyvenaar ruyter onder de Hollandsche Gardes
5. zittende op de stoep voor 't huys van zijn vader in de Vest binnen dese stad
6. zonder dat er tusschen dezelve en de voorn. Jacobus Huyvenaar eenige andere woordenwisseling hadde plaats gehad
7. dan alleen dat de gedaagde in persoon voorbij denzelven gaande tegen de voorn. Jacobus Huyvenaar heeft gezegt: Dat ruyter van Tamaris,
8. waarop dezelve geantwoord heeft: Dat niet te zijn, maar een ruyter van de Hollandsche Guardens
9. als mede in 't goedsmoeds drijgen van de persoon van Cornelis Huyvenaar, op 't hooren van gerucht voor zijn huys op de stoep gekomen zijnde, zonder eenige woordenwisseling gehad te hebben, met zijn snaphaan te slaan
10. mitsgaders in 't onzinnig combustie[2] verwekkende en tot storing van de gemeene rust met roepen van Orange boven,

fol. 318v

11. als Orange niet boven komt, dan gaa ik nog liever deserteeren
12. Orange boven en Orange zal boven blijven voor geheel Schoonhoven
13. dat de Wel Edele Gestrenge heer Eisscher ratione officii de voorn. delicten vernomen en daarvan de vereyschte informatien bekomen hebbende
14. van dese edelen achtbaare Gerechte heeft versogt en geoptineert tegen den gedaagde in persoon apprehensie corporeel
15. en bij aldien dezelve niet te bekoomen mogte zijn dagvaarding in persoon voor zoveel des noods bij openbaare edicte
16. dat de Wel Edele Gestrenge heer Eisscher ratione officii na gedaane recherche den gedaagde in persoon en defaillant niet hebbende kunnen bekoomen
17. ingevolgen U Edele Achtbare bovengemelde dispositie de gedaagde in persoon en defaillant uyt de naam ende van wegens Zijn Wel Edel Gestrenge ratione officii op den 29e september deses jaars 1786, wel behoorlijk heeft gedaan dagvaarden
18. omme in persoon te compareeren voor U Edele Achtbare jegens vrijdag den 20 october daaraanvolgende des morgens in elff uuren precies
19. en aldaar te aanhooren sodanig verzoek mitsgaders crimineele eisch en conclusie
20. als de Wel Edele Gestrenge heer Eisscher ratione officii jegens hen gedaagde in persoon en defaillant als dan zoude willen doen en neemen
21. wegens ende ter zaake voorschreven
22. daar jegens te antwoorden en voorts te procedeeren als naar rechten
23. Edoch dat den gedaagde in persoon en defaillant ten dage dienende niet is gecompareert
24. vervolgens ten zelven dage bij Wel Edele Gestrenge heer Eisscher ratione officii jegens hem is verzogt en geobtineert het eersten default en voor 't profijt van dien admissie tot het doen van eene tweede edictale citatie in persoon

fol. 319

25. dat vervolgens de Wel Edele Gestrenge heer Eisscher ratione officii
26. ingevolge U Edele Achtbare dispositie van den 20en october deses jaars 1786,
27. de gedaagde in persoon en defaillant den 24 daaraanvolgende wel behoorlijk als vooren uyt de naam ende van wegens zijn weledelen gestrengen ratione officii andermaal heeft laaten dagvaarden
28. jegens vrijdag den 10en november 1786 des morgens ten elff uuren precies
29. en aldaar te zien wijzen het verdere profijt van den voorschreven defaulte
30. dat de gedaagde on persoon en defaillant ten dage dienende al wederom niet gecompareerd zijnde
31. bij de Wel Edele Gestrenge heer Eisscher ratione officii ten zelven dage jegens hem is verzogt en geobteneerd het tweede default.

[1] GTB. Snaphaan; Een geweer uit de 17de en 18de eeuw, dat zich van vroegere vormen onderscheidde doordat het afging door het overhalen van een haan op een vuursteen.
[2] *Ibidem*. Combustie, hier: Opschudding.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

32. en voor 't profijt van dien admissie tot het doen van eene derde edictale citatie in persoon
33. dat wijders den Wel Edelen Gestrenge heer Eisscher ratione officii
34. ingevolge U Edele Achtbare dispositie van den 10 november 1786
35. de gedaagde in persoon en defaillant wel behoorlijk als vooren uyt den naam en van wegens Zijn Wel Edel Gestrenge ratione officii ten derden maalen heeft laaten dagvaarden
36. jegens vrijdag den 1e december deses jaars 1786 des morgens ten elff uuren precies
37. en aldaar te zien wijsen het verdere profijt van den voorschreven defaulte
38. dat de gedaagde in persoon en defaillant ten dage dienende al wederom niet gecompareerd zijnde
39. bij de Wel Edele Gestrenge heer Eisscher ratione officii ten zelven dage jegens hem is verzogt en geobteneert het derde default
40. en voor 't profijt van dien admissie tot het doen van een vierde citatie in persoon bij edicte ex superabundanti
41. vervolgens admissie omnme te dienen van intendith met de verificatien daar toe behoorende
42. dat alverder de Wel Edele Gestrenge heer Eisscher ratione officii
43. ingevolge U Edele Achtbare dispositie van den 1e december 1786
44. de gedaagde in persoon en defaillant uyt de naam en van wegens Zijn Wel Edel Gestrenge ratione officii voor de vierde maal ex superabundanti en deze rijs vooral heeft laaten dagvaarden
45. jegens vrijdag den 22en december deses jaars 1786 des 's morgens ten elff uuren precies
46. en aldaar te zien wijsen het verdere profijt van den voorschreven defaulten
47. vervolgens te zien dienen van opgemelde intendith met de verificatien daar toe behoorende en vonnisse te hooren pronuncieeren,

fol. 319v

48. met inthimatie 't zij hij compareerde of niet egter U Edele Achtbare zoude worden gedisponeerd zo als U Edele Achtbare zouden vinden te behooren
49. dat de gedaagde in persoon en defaillant ten zelve dage dienende al wederom niet gecompareerd zijnde
50. bij de Wel Edele Gestrenge heer Eisscher ratione officii ten zelven dage jegens hem is verzogt en geobtineerd het vierde default
51. met zodanig profijt als na rechten en acte om te voegen bij den intendith
52. welken volgende zo diend de Wel Edele Gestrenge heer Eisscher ratione officii van dezen zijnen intendith met de verificatien daar toe dienende

Ende concludeerde mitsdien de Wel Edele Gestrenge heer Eisscher ratione officii uyt de naam ende van wegens de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Holland ende Westvriesland dat de gedaagde in persoon en defaillant uyt kragte en voor 't profijt van alle de voorschreven defaulten zal worden versteken van alle exceptien, declinatoir, dilatoir en peremptoir mitsgaders van alle defensien en weeren van rechten de welke hij gecompareerd zijnde in dezen hadde mogen doen en proponeeren, en dat vervolgens de gedaagde in persoon en defaillant bij vonnisse van deze edelen achtbaare Gerechte zijn leven lang geduurende zal worden gebannen uyt den landen van Holland en Westvriesland op poene van zwaarder straffe indien hij gedaagde in persoon en defaillant daar inne gevonden mogte worden mitsgaders gecondemneerd in de kosten en misen van justitie ofte tot anderen etc.

imploreerende daar toe en op alles
U Edele Achtbare nobile atque beignium
judicis officium
(was geteekent) Jan Braet

fol. 320

Schepenen der stad Schoonhoven gesien, ende geexamineert hebbende den intendith van den Wel Edele Gestrenge heer Jan Braet, Balliuw der stad Schoonhoven, ratione officii Eysser in cas crimineel, met de verificatien daar toe specteerende, overgelegt contra Andries Visscher soldaat, onder het regiment van den generaal majoor Stuart, binnen deze stad in guarnisoen geweest zijnde gedaagde in persoon bij edicte in het voorschreven cas, nu defaillant, en latitant, doende recht uyt den naam en van wegens de Edel Groot Mogende Heeren Staaten van Holland, ende Westvriesland, hebben den gedaagde in persoon defaillant, en latitant versteeken, gelijk Haar Edele Achtbare dezelve versteken mits deze uyt krachte, en voor het profijt van alle verleende defaulten, van alle exceptien declinatoir, dilatoir, en peremptoir, mitsgaders van alle defensien, en weeren van rechten, dewelken hij gecompareert zijnde, in deze hadden mogen doen en proponeeren; Bannen voorts hem gedaagde in persoon, dafaillant[1], en latitant zijn leven lang geduurende uyt den landen van Holland, en Westvriesland zonder ooit weder daar inne te mogen komen, op poene van swaarder straffe, indien hij gedaagde in persoon defaillant, en latitant, daar inne gevonden mogte worden, en condemneeren de gedaagde in persoon defaillant, en latitant in de kosten, en misen van justitie.

[1] Sic. defaillant, lees: defaillant.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Aldus gearresteert den 22en december 1786, en gepronuncieert van den Raadhuize den 27e van dezelve maand.

In kennisse van mij secretaris
Gerbrandt van Overveldt

Dit nevenstaande von-
nis is ingevolge de publi-
catie van de Edel Groot Mo-
gende Heeren Staaten
van Holland en Westvries-
land dato 27 september
1787 vernietigt.
Actum den 26e augustus 1788.
Ter ordonnantie van
heeren Scheepenen
H. C. van der Kop

fol. 320v[1]

Vergadering van heeren Scheepenen den 30 october 1788[2] present alle, demptis de heeren Scheltus en Bosvelt

De heer Jan Braet, Bailliuw der stad Schoonhoven, ratione officii legt aan Haar Edele Achtbare de heeren Scheepenen der gemelde stad over deszelvs bekomen informatie ten lasten van Willem Pontiaan, woonende binnen deze stad, verzoekende op de faiten daarinne vervat decreet van apprehensie corporeel zo hij te bekomen mogte zijn, en zo hij niet te bekomen mogte zijn als van dagvaarding in persoon desnoods bij edicte.

Schepenen der stad Schoonhoven accordeeren het voorsz. verzoek, en verleenen mitsdien bij dezen apprehenise corporeel op de voorn. Willem Pontiaan, zo hij te bekomen mogte zijn, en zo hij niet te bekomen mogte zijn, als van dagvaarding in persoon, desnoods bij edicte.

Dit verzoek is in de
volgende crimineele
rolle geplaatst.

-0-0-0-0-0-

[1] Doorgehaalde akte.
[2] Donderdag 30 oktober 1788.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.